

The B. H. Hill Library

North Carolina State College

SPECIAL COLLECTIONS

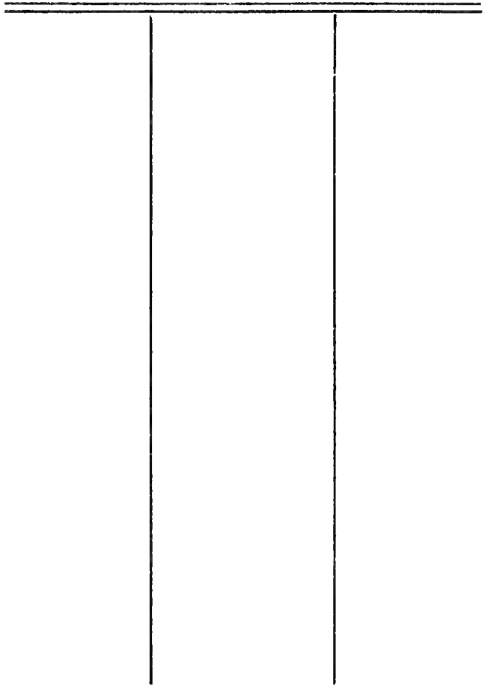
QH43

S53

v. 3

134861

**This book must not be
taken from the Library
building.**

CAROLI A LINNÉ,

Equitis aurati de stella polari,

ARCHIATRI REGII, MED. ET BOTAN. PROFESS. UPSAL. ACAD. PARIS.

UPSAL. HOLM. PETROPOL. BEROLIN. IMPER. LONDIN. ANGL.

MONSP. TOLOS. FLORENT. EDINB. BERN. SOC.

SYSTEMA
NATURAE

PER

REGNA TRIA NATURAE,

SECUNDUM

CLASSES, ORDINES,
GENERA, SPECIES,

CUM

CHARACTERIBUS ET DIFFERENTIIS:

TOMUS III.

EDITIO DECIMA TERTIA, AUCTA, REFORMATA.

CURA

JO. FRID. GMELIN,

PHILOS. ET MED. DOCTOR, HUIUS ET CHEM. IN GEORGIA AUGUSTA PROF.
P. O. ACAD. CAESAR. NATURAE CURIOSORUM ET ELECTORAL. MOGUNTIN.
ERFORDENSIS, NEC NON SOCIET. REG. SCIENT. GOETTINGENSIS,
PHYSICAE TIGURIN., ET METALLICAE MEMBRI.

LIPSIAE, 1793.

IMPENSIS GEORG. EMANUEL. BEER.

JEHOVAE est Terra et plenitudo ejus,
orbis terrae, et quae habitant in eo.

*Ips*e super Maria plantavit eam,
et super Eam firmavit flumina.

Adscenderunt Montes et descenderunt Campi
in locum, quem fundavit eis.

DAVID. XXIV. I, 2, c. IV. 8.

PRAEFATIO AUTORIS.

LITHOLOGIA mihi cristas non eriget, Lapidés enim, quos quondam in deliciis habui, tradita demum aliis disciplina, sepotui, neque nunc, nisi laceffitus, recepissem.

PRIMUS anno 1736 Lapidés in *Methodum Systematicam* disposui, constituendo *Genera* fixa *Charactèribus* definita, quae omnia non omnibus invisa fuisse, ex scriptis successorum intellexi, quamvis nonnulli meis humeris insistentes, circumspexere altius, quaedam mutando addendoque non sine supercilio.

DEIN surrexere varii Lithologi et Mineralogi consummati: WOLTERS DORF, WALLERIUS, JUSTI, SWAB, CRONSTEDT, VOGEL, qui divino afflatu inspirati sua observata cum erudito orbe communicarunt, quibus, quod infinito labore et sudore montium et Naturae abyssum penetrarunt, sempiterna ab omnibus aequis censoribus debetur gloria; sapientes enim eruditos maligno dente se invicem rodere, non equidem invideo, sed miror magis; at homo natura malus morum cultura et nobiliore educatione emendandus: de ferro est ultima aetas.

MINERALOGI viam Chemicam incedere coacti sunt pro scopo Metallurgo obtinendo, a qua in viam Physicam ascendere al-laborarunt; hi lithologiam sibi vindicarunt tanquam propriam, quemadmodum Medici olim Botanicen. In his primas tenet incertus (*Anonymus in Mineralogia Holm. 1756. oct.*) de cujus autore utar verbis Isaci mutatis: vox Swabii, manus Cronstedti; illius *) enim dogmata dudum in familiari colloquio audivi, antequam hic adoleverat.

A 2 **134861** IPSE

*) *Summus Mineralogus* Ant. Swab obiit d. 28. Jan. 1768. aet. 64.

IPSE Lapidēs non scopo Metallurgico, sed ut Naturae Consultus omnibus gentibus utiles consideravi, Viam Mediam incedere coactus, nec ausus ubique associare germanos fratres (Cretam et Silices;) nec proferere Genera, quae Natura civitate donavit (Humum, Cotem, Nitrum;) nec separare, quae haec foederato connubio conjunxit (Spati s. Schisti species).

LITHOGENESIAM studiose in itineribus quaesivi, didicique eam absolvi Praecipitatione et Crystallitatione, atque Terras prosternti, sed Quartzum, Spatum, Micamque exsurgere. Terras femineas dein impraegnari a Salibus masculis, indeque prognasci Nobiliores; horum vero plurimos a Marte, propterea magis mutabili, pro indole cujuscunque conjugis.

SALUM metamorphosin etiamnum oclusam Lithologis serio commendo, quae si aequè aperta fuerit ac hodie Terrarum janua, nova lux affulgebit Lapidum genesi. Crystallolos lapidosas, quod Salibus dudum subjeci (ob rationes alibi *) dadas, et pluribus dein confirmatas, adeoque non mutandas) a variis reprehensus fui, sed vix ab aliis, quam qui ignorant, quid distent Silices a Calce.

PETRARUM ordines nomine, non vero omine, mutavi, uti dudum Mammalia, ne hallucinarentur frivoli.

TERRAS Primitivas lubenter Petris praemissem, si leges Artis et Naturae admisissent, sed praevidens me incidentem in Scyllam cupientem vitare Charybdin, observavi Naturae simplex veri sigillum per circulum incipere, ubi desinit. **)

Upsaliae 1768.

PRAE-

*) *Annales acad.* I. p. 454.

**) *Salom. Concion.* III. 10.

PRAEFATIO EDITORIS.

Si in omni alia historiae naturalis parte pressius sequi immortalem Autorem, muneris mei esse putavi, in hac certe viam ab eo calcatam et praemonstratam paulisper deserere consultius duxi; non enim merae modestiae, sed veritatis sigillo notata sunt, quae in primis suae praefationis lineis enunciavit.

Quamvis multa sagax praevideret, quae nostra demum aetas in apricum protulit, tam multa tamen, sive ad principia, ab eo ad explicandam mineralium generationem, et formam praesentem stabilita, sive ad distributionem in classes, ordines, genera et species, ac fundamenta, quibus illa nititur, sive denique ad notas respicias, quibus et genera et species distinxit, tum immutanda, tum addenda occurrunt, quae aut fertili suo ingenio hinc inde nimis indulgens, praetervidit B. Autor, aut tum coaevorum ipsorumque ejus popularium, cum mineralogorum nostram hanc aetatem ornantium *T. Bergmani*, *Scheelii*, *Ferberi*, *Kirwani*, *Generosiss. de Veltheim*, *Trebras* et *Wulfen*, *Saussurii*, *Hoepfneri*, *Storrii*, *Mayeri*, *Meyeri*, *Klaprothii*, *Gerhardi*, *Brückmanni*, *Werneri* et praecipuorum Clariss. Viri discipulorum *Voigtii*, *Karstenii*, *Widenmanni*, *Hoffmanni*, porro *Pallastii*, *Georgii*, *Fortis*, *Sc. Brislacii* aliorumque indefessa industria recentius detexit, aut feliciter ingenium dilucidius exposuit meliusve perspexit.

Aquae suos natales debere terram vel refragatur omnibus quas de ortu terrae ejusque et aquae vera indole concipere licet, conjecturis, vel ambigue saltem dictum est; plurimam terrae partem, quam nostra hac aetate et a multis retro seculis siccam colimus, olim infra aquas haesisse, marisque undis tectam, et superiora terrae nostrae in plurimis regionibus strata, non consent nisi terra ex his aquis, per quas antea dispersa erat, prae-

cipitata et animalium, quae quondam has aquas inhabitabant, ruinis, cuilibet naturae officinam attento animo perlustranti, ultro patet.

Terras acescendo vel putrescendo gigni non nisi de humo valet; calcem non omnem ex animali regno proficisci, tot montium calcariorum primaevorum, sive aetate corporibus animalibus superiorum exempla edocent; argillam plurimam ex fatiscen- tibus petris durioribus, sive ignis subterranei vi progenitae fue- rint, sive aliam originem naetae, quales v. g. spathum scintillans, schistus, mica &c. tot observationes nostris temporibus ubi- vis obviae loquuntur; multam arenae partem idem primordium capere, aliam non quidem ex aqua, sed aquae, dum ex summis montium cacuminibus praeceps agitur lapidum frustra secum ra- pientis et triturando in granula comminuentis vi oriri, neminem, qui naturae continue agentis contemplatione delectatus, latere putem.

Talcum pluresque lapides, quos B. Autor huic generi sub- jecit, et asbestos terram continere, quae, quamvis a *B. Marc- grafio* jam tanquam pars princeps evidentissime demonstrata sit, ab ipso neglecta fuit, magnesiā albam scilicet, novimus omnes; hanc autem ex argilla nasci, quis, quaeso, asseverante quamvis *Linnaeo*, sibi persuadebit?

Schisti partem ex humo nasci, negari vix potest; plurimum vero lapidis, hoc nomine designati partem, et humo, et omni- bus corporibus vivis, ex quorum ruinis humus exsurgit, anti- quiores esse, ejus in montibus situs luculenter testatur.

Ochram in quam schistus interdum resolvitur, non a mate- rie schisti ipsius, sed ab innidulante saepius et fatiscente pyrita proficisci, facile est demonstratu.

Calcem in silicem converti sunt utique et nostra hac aetate, qui contendunt; ac caveant, ne meram segregationem particu- larum silicearum a calcareis, quibus saepe intertritae sunt, pro commutatione harum in illuc habeant.

Crysalorum generationem salis adminiculo mirifice pro- moveri, ex officinis chemicis constat; constat etiam, terrasaqua
acido

acido aëreo impraegnata solutas hoc sensim sensimque effugiente facilius longe crystallorum forma praecipitari; neque tamen inde concludi potest, omnibus crystallis lapideis, ut gignantur, sale quodam opus esse, et multo minus, omnes crystallos lapideas salem continere, aut salia esse, quum chemicum scrutinium in plurimis certe earum ne miculam quidem salis detexerit, et omnibus essentiales, ab ipso B. Linnaeo exactae, salium notae desint.

Colorem lapidum terrarumque caeruleum atque viridem frequentius a ferro provenire, quam quidem a cupro serius examen edocuit; magnesiā quoque nigram in tingendis atque pingendis aliis mineralibus saepius a natura adhiberi, *Mayeri* inprimis opera novimus.

Metalla ex terra, sale et sulphure constare vetus quidem est opinio; verum an perinde vera, nostrisque temporibus confirmata? Vix videtur.

Petrificata, uti appellunt, nostris temporibus omnino visa sunt in quartzo et calcario spato.

Fissuras rupium exsiccatione, aquae sensim sensimque penetrantis, solventis, eluentis, dum in glaciem abit, distendentis vi, terrae motibus vehementioribus, ignis subterranei violentia natas esse, valde probabile est.

Molybdaenum metallicae esse indolis nostra aetas confirmavit; metallo tamen et ab omnibus aliis, *B. Linnaeo* jam cognitis, et ab eo metallo, quod tum magnesiæ nigrae, tum spumae lupi inest, quas ille in unum genus cum molybdaeno confuderat, distincto.

Lapides judaicos echinorum quorundam aculeis suos debere natales, extra omnem dubitationis aleam positum est.

REGNUM LAPIDEUM.

Fuisse HUMOREM rerum initium *Aquamque* Terrae primordium, e quo surrexere omnia, teste Mose, Thalcte, Seneca, manifestatur, dum chaoticum Nucleum inundans Mare genitum in se foetum lente enititur in *Continentem*, quam, exhalando continuo *Rorem*, in *Nebulas* elevandum, imbribus aethereis rectificatis deciduis quotannis lactat. *Cataclysmi* universalis certa rudera ego nondum attigi, quousque penetravi; minus etiam veram *terram adamiticam*, sed ubique vidi factas ex Aequare Terras, et in his mera *Rudera* longinqui sensim praeterlaphi aevi.

AQUA oceani humida, frigidula, passiva, concipiens, ubique foecundata a sicco, calefcente, activo, generante AERE, observatur in sinu suo intimo praegnans gemino Foetu:

Masculo solubili, acri, claro, crystallino SALINO,
Femineo fixato, viscido, opaco, attractorio TERRENO.

Privignos insuper duos VEGETABLEM et ANIMALEM, feminum catena continuandos, enutriet haec Aqua: Hi ambo in terram reducentur perenni circulo, dum etiam horum haeres erit nutritrix Noverca.

SALIA lapida, polyedra, diaphana, multiplicativa, solubilia in particulas minimas infinitas, nihilominus semper conformes, concretesque iterum iterumque in majores etiam conformes, generant crystallifando, in et ex *terris* variis, varios Lapidis:

NITRUM	Aërcum,	obducendo	auget	<i>Arenam.</i>
MURIA	Marina,	corrodendo	attractit	<i>Argillam.</i>
NATRUM	Animale,	resudando	coagulat	<i>Calcem.</i>
ALUMEN	Vegetabile,	ramificando	ferruminat	<i>Humum.</i>

Sic PATRES Lapidum.

TER-

Pholades inhabitant mare mediterraneum, intra rupium parva foramina, per quae adultiores egredi nequeunt, et quidem ad ipsam maris superficiem, nec ultra, ut fluctus hauriant; cumque etiamnum vivae ibi haerent, et reliquerunt sua foramina cum emortuarum testis, ante secula rupibus inclusis et insculptis, et quidem usque in altissimas Italiae alpes, testes hae sunt locupletissimi aquae subfidentiae. Confer Donat. Act. angl. 1757. n. 50. §. 11.

TERRAE pulvereae, siccescentes, dissolubiles, fixae, primitivae, *CrySTALLIFANDO* generatae, sicut *Praecipitando* prognatae; *Acescenda* progenitae aut *Putrescenda* renatae, e quibus *CrySTALLIFANDO* i. *Attrahendo* Lapides renascuntur, et hi iterum iterumque in Terras elementorum varietate resolvuntur, regeneranturque, circulo itidem perenni:

ARGILLA Praecipitatio MARINAE aquae viscidae:

Opaca, plastica, friabilis, induranda, apyra.

ARENA CrySTALLIFATIO PLUVIALIS aquae turbidae:

hyalina, exsucca, scintillans, persistens, vitrescens.

HUMUS Resolutio VEGETABILIVM acescentium:

nigra, bibula, pulvereae, flagrans, combustibilis.

CALX Resolutio ANIMALIVM putrescentium:

albida, absorbens, farinacea, penetrabilis, effervescentis.

ARGILLA Terra aquae Marinae, Muriae olim opposita, fordida, viscida, lubrica, impalpabilis, amorpha, tenax, Colore opaca, Humido plastica, Solo naturali madida, Siccitate friabilis, Ignitione induranda, Ullione apyra, at ex miscela heterogenea in igne polymorpha, siccata diutius compressaque induratur in rasile *Talcum*, quod resolutum regeneratur saepius in fibrosam *Asbestum*, at vero intime resoluta mire recrefcit in squamosam *Micam*.

ARENA Terra aquae Pluvialis, Nitro aethereo impraegnatae, nitida, fixa, rigida, scabra, crystallina, disjuncta, Colore hyalina, Humido extucca, Chalybe scintillans, Ignitione persistens, Ullione determinata vitrescens, rejecta ad continentem siccataque pellitur *Arena mobilis*; haec antiquata friabilis demum evalit *Arena Glarea*; utraque subterranea madens, oblique transverleque fissa, crySTALLIFATIONIS atomis ulterius connectitur in *Cotem*, mixtave peregrinis humosis ferruminatur in *Sabulum*, et hoc dein in varios *Lapillos*, lapillique in *Saxum*, at vero resoluta recrySTALLIFATAQUE conficit *Quartzum*.

A 5

HUMUS

Natura aequilibrat universum rerum Discordiis.

AQUA humida, viscida, attractiva, ARGILLAE.

AER siccus, acris, crystallinus, ARENAE.

ergo attractio e viscido, crySTALLIFATIO e sale:

accedit fermentatio Vegetabilis, putrefactio Animalis.

unde Acidum, inde Alkali.

primum Solidum ponderosum, Igneum leve est.

HUMUS Terra Vegetabilium, Nitri amassa, aescens, Colore nigra, Humidi bibula, Fractura friabilis, Siccitate pulveracea, Ignitione flagrans, Ustione combustibilis, haec diuturna compressione induratur in fissilem *Schistum*, qui passim bitumine saturatus evadit *Lithanthrax*; resolvitur vero Schistus non raro in terrestrem *Ochram*, regenerandam multiplicativa mineralisatione in *Tophum*.

CALX Terra Animalium, Natri conjux, alcalina, Colore albida, Acidi absorbens, Ratione obscundans, siccitate farinacea, Ignitione penetrabilis, Ustione effervescent, calcificans peregrina Humosa Argillolosaque in *Marmor*; at resoluta saturataque acido recrySTALLIFATUR in *Gypsum*, acido, sine igne depuratorio, amplius non effervescent; utrumque ab elementis resolvitur in farinosam *Cretam*, aqua aetherea, teste Echinita, concretescentem in *Silicem*; at resoluta, teste Stalactita, recrySTALLIFATUR in Spatum.

Sic MATRES Lapidum.

LAPIDES e Terris concretescent, resolvuntur iterum, recretescent:

ARGILLA	atrahitur	in <i>Talcum</i> ,	in <i>Lithomargam</i> ,	in <i>Amiantum</i> .
ARENA	accrescit	in <i>Cotem</i> ,	in <i>Sabulum</i> ,	in <i>Saxum</i> .
HUMUS	ferruminatur	in <i>Schistum</i> ,	in <i>Ochram</i> ,	in <i>Tophum</i> .
CALX	coagulatur	in <i>Marmor</i> ,	in <i>Cretam</i> ,	in <i>Gypsum</i> .

LAPILLI *Diaphani* e Matre fluida, uti e fixa *Opaci* surrexere, Tincti saepius alumine Vitriolico, colore varii e Vario; his replentur et consolidantur rupium vulnera cum Cicatrice.

MICA coneretio Argillae, squamosa, flexilis, opaca, nitens, ignitione rigidior, sed nitidior evadens.

QUARTZUM crySTALLIFATIO aquae elementaris, pellucidum, durum, e cavitate aquosa rupium, ideoque semper parasiticum, obscuratis saepius crySTALLIS motu s. copia.

SPATUM crySTALLIFATIO Aquae calcariae, diaphanum, fragile, cujus rhombos internos a diversa crySTALLO gnarus distinguit; marte adulteratum evadit durius chalybeque scintillans.

CRYSTALLI lapidosae in et ex Aqua, sale impraegnata, nec saturata, atomis terrestribus impalpabilibus scatente, in cavis lapidum retenta, exsurgunt quiete et mora; nec iterum aqua solubiles in atomos impalpabiles. Figura polyedra differunt a reliquis omnibus lapidibus nec alia gaudent, quam salibus popularibus propria, quae crySTALLIFATIONIS unica causa naturalis hodie nota, nec alia figuram determinarent, nisi simul incorporando. *Stalactites* sic accrescit tunica crySTALLINA, uti *Calculus*, at sine ullo sale crySTALLOS exiltere nemo postulabit, et tertam salibus crySTALLIFARI sanus nemo dubitabit; ha-

rum Pelluciditas ab atomis, Color autem a Metallis; Gemmarum a pelluciditate, duritie, persistencia, colore pretium, impotentis itaque humanae libidinis officinae.

VITRIOLUM aluminis natum, Metallo maritatum, varium exsurgit et Figura gaudet diversa pro indole cujuscunque metalli; hujus tres frequentissimae species: *Ferri, Cupri, Zinci*; illorum totidem vulgarissimi fiunt sulphurei *Pyritae*, horumque totidem frequentiores evadunt terreae *Ochrae*. *Pyritae* itaque diversi diversam assument Figuram; horum terra, in quam resolvuntur, vulgo audit *Ochra*, quae enim e Ferro *lutea*, ustulata vero fit *rubra*; quae autem e Cupro ex acido *viridis*, ex alcali *caerulea*, inde lapides *Lutei et Rubri* plerumque e Ferro, uti lapides *virides et caerulei* plerumque e Cupro, utraque ochra crystallizando coagulat terras in *Tophos*.

METALLA supradecomposita constant e *Terra, Sale, Sulphure*. Ferrum ubivis praesentaneum, saepe solvitur ab elementis, soluto scilicet sale vitriolico, praecipitataque terra ochracea; Ferrum crystallizando ferruminat Terras in lapides, absorptum multiplicatur metallo, ut vidi in littore, *) sic multoties plus producit, quam primitus acceperat. Stagnans ⊕ in rupium aquam retinentibus fissuris transit aetate multiplicatum praecipitatumque in venam, quae transverse dissecta, fissuraque repleta terra peregrina murabit illico metallicam ibi venam in diversam, ut ex Ferro Cuprove saepe Plumbum Argentum dives &c. Vena n. una eademque variabili modificatione scateret, saepeque ○, ⊕, ⊖, ⊕, ♀, ⊙, ⊖, ♂, ♀, ℥, w.

SAXA rupestria, solidissima, profundissima, vastissima, maxime longaeva, tanquam telluris eminentia ossa, ex Arena, Sabulo, Lapidibusque concreta, immixtis passim argillaceis, evadentibus saepius Talcosis, ferruminata demum in solidiora, repletisque interstitiis, crystallis Quartzi, Spati Micaeque varie et temere mixtis; haec Temporis natos esse ob strata naturae nullus dubitet, ob partes vero eorum constitutivas nullus non palpabit. Metallurgi imprimis scrutantur hac Minerarum matrices, ex miscela polymorphas, in igne diversas.

PETRIFICATA, Marmorum montium verius parentes quam nati, tot possibilia, quot Animalia Vegetabiliae consentientiora; Sapiens itaque coarctet minus fructuosam Scientiam, ignotos tamen hodierni orbis incolae non fusque deque habeat. Modi petrificationis quadru-

*) Topus marinus.

quadruplices praecipuis observantur: *Fossilia*, *Redintegrata*, *Impressa*, *Transubstantiata*, ita frequentia in *Marmore*, *Silice*, *Schisto*, *Cote*, ac invisâ *Apyris*, *Saxo*, *Quartzo*, *Spato* extero.

PARADOXA varia etiamnum seposuit artis calamitas:

FISSURAS Rupium consolidatas clare distincteque vidimus, at quae vis valuerit eas frangere, non attingi.

SPATUM omne crystallifando genitum ex cavis repletis perspexi, nec, sine rhombis, autorum Spatum unquam concepi; at cur in rhombos frangatur, non satis intellexi, aut quomodo e cubico-muriatico rhombum evaserat.

AMANTUM e terra Talci regeneratum vidi, at causam non intellexi.

MOLYBDAENUM metallicum esse dubitare non potui, Zinco saepe praegnans aut Stanno a variis didici, an mere tale non credidi.

JUDAICOS lapides e corpore cavo petrificata esse perspicio, cum Spato, e fluido generato, saepe toti consent, at e quo animali orti sint, me profus fugit, quum Echini non mihi satisfecerint.

SALIA primaria gaudent propria et determinata figura, sed mutata saepius exoriuntur in diversam etiam determinatam; at ex qua miscela propria aut mixtura aliena terrena nondum perspexere Halurgi. Cumque Metalla ex sale generantur crystallifando, frustra in Metallorum veram transformationem desudarunt Alchemistae, quamdiu haec salium metamorphosis etiamnum lateat, quam adeo neglexerunt Metallurgi, ac in terrarum indole toti fuere.

STRATA Telluris *) ex ruptis montibus conformia saepius vidi, nec tamen dixero omnia ejusdem generis esse et pelagica:

1. infimum e *Cote*.
2. secundum e *Schisto*.
3. tertium e *Marmore*, nidulantibus Petrificatis Pelagicis, saepe etiamnum peregrinis.
4. quartum e *Schisto*.
5. supremum e *Saxo* rupestri, saepe vastissimo.

OCEA-

*) Strata terrae varia, aequali ordine et distantia constanter observantur, ideoque et haec soli accretio, tam bene distincta, multorum saeculorum potius, quam communis cataclysmi tumultuarium et turbulentum opus censeri debeat, Ramazz. mut. 279.

OCEANUM Matrem Telluris esse nullus non videre potuit:

- a. *Imbribus* nitrosi turbatur, praecipitatur et crystallifatur aqua maris in Arenam, maris fundum obtegentem.
- b. *Fuco natante* Pelagus passim latissimeque obducitur, unde *quies* aquae, non obsecundantis variabili vento.
- c. *Humus* emortui Fuci b) sensim descendit, arena a) levior, dum pergat Fucus b) in pratum natans concrefcere.
- d. *Vermes* pelagici: Mollusca, Testacea, Litho- et Zoophyta, Pifcesque natantibus ovis, Avesque compeditae impetnesque sub prato Fucofo pelagico c) pascuntur.
- e. *Pacata* sub aqua b) depluit sedimentum Argillaceum, cum sensim emortuorum vermium testis d) calcareis usque in cumulum altum superficiei maris proximum, dum pressio excitans aquam b) depellat pelagica: d).
- f. ad Scopulum formatum, ex sua lege, rejicit Mare inprimis Fucos copiosos varios, in *humum* deliquescentes, usque dum nuda terra inferior *arenacea* a) emineat, quae siccata volitat, mixtaeque in sabulum saxaque concrefcit.
- g. Saeculorum dein longioriaevo, temporumque perenni quiete.
 1. concreta *Arena* a) in *Cotem* 1) varie sed proprie fissam.
 2. ferruginata *Humo* c) in *Schistum* 2) lamellosum, combustibilem.
 3. indurata *Argilla* e) in *Marmor* 3) a vermibus coagulatum.
 4. ferruginata *Humo* f) in *Schistum* 4) superiorem, modo priore.
 5. concreta *Arena* f) in *Sabulum* 5) immixtis peregrinis.
 6. hoc dein in Lapidillos, et hi in Saxa, haec in Rupes, subsidente deinum lente maris aqua evasit *Mons*; nec potuisse altissimae Rupes 5) natasse supra Argillam, dum, antequam calcificaretur, vermes pelagici in ea adoleferent, ideoque et Rupes saxaeas altissimas aevi veros filios esse, dum omnia obmutuere, ipsi loquantur Lapidem *) *tantum aevi longinqua valet mutare vetustas.*

SPECIES saepissime vix ac ne vix quidem sufficienter determinari queunt, cum in his genesis ex ovo omnino nulla unquam existat, sed multiplex mere ludentis naturae polymorphae varietas sit et calamitas ipsius artis et Metallurgiae fundamentum. Species itaque haec, quae laboriose perperam multiplicaverit, aequae ignarus est, ac ille, qui omnino discordes combinaverit; nec Matrix in his magis diversas species distinguit, quam in plantis Terrae, Stationes aut solum naturale, adeoque in Lapidibus plerumque merae sunt *varietates*, in quibus caecutientes errare certant.

VIA

VIA triplex tantum per Regnum Lapideum curiosos ducit: PHYSICA, quae descendit per Lapidum obscuras *Geneses*. NATURALIS, quae excurrit per Lapidum apricas *Structuras*. CHEMICA, quae ascendit per Lapidum destructivas *Analyses*. Mediam itaque nunc, ut semper, tutissimam ibit Tyro, sequendo ubique arctissime suum filium ariadneum, ne semioticen cum therapia confundat Empiricus, nec a deperditis atavis saepe dubiam repetat progeniem, minus panophobus fingat in tenebris imaginarios manes, aut stolide e cineribus regenerandum Poëtae Phoenicen; discat, quae repugnent convenientive nomina rebus, sciatque characteres definiri diagnosticis, nec Etymo. Haec nec ultra, ne obscurus videar obscurioribus.

*In manibus terrae, non hic te carmine longo
atque per ambages et longe exorsa tenebo.*

S Y S T E M A T A
L A P I D U M

Sequentia praecipua sunt.

2 Y 8 7 2 Y 2

1 1 1 1 1

1 1 1 1 1

I. TERRAE.

Bolus.
Lac lunæ.
Lithomarga.
Umbra.
▽ Veronenfis.
Viride montan.
Cimolia.
▽ colonienfis.
Ochra.
Creta.
Tripolitana.
Porcellana.
Marga.
Gur.
Turfa.

II. SALIA.

⊖ culinare.
Nitrum.
Alumen.
Vitriolum.

III. SULPHURA.

Sulphur.
Bitumen.
Petroleum.
Succinum.
Lichanthrax.

IV. LAPIDES.

I. *igne persistens.*
Ollaris.
Amiantus.
Asbestus.
Fulorii.

V. 2. *Calcinabiles.*

Calcarius.
Suillus.
Marmor.
Gypsum.
Spatum.
Stalactites.
Fidililis.
Specularis.

VI. 3. *igne Vitrescentes.*

Arena.
Arenarius.
Gemma.
Granatus.
Silex.
Quartzum.
Cryftallus.
Fluor.

VII. FIGURATI.

Lufus.
Geographicus.
Aëtites.
Osteocolla.
Fulminaris.
Violaceus.

VIII. PETRIFICATA.

Lithoxyla.
Lithophyta.
Corallia.
Lap. infectiferi.
Ichthyolithi.
Crustacei.
Testacei.
Petrif. animalia.

IX. CALCULI.

Bezoar.
Oculi canerorum.
Margarita.

X. SEMIMETALLA.

Mercurius.
Antimonium.
Bismuthum.
Zincum.
Plumbago.
Calaminaris.
Magnesia.
Haematites.
Magnes.
Smiris.
Caerul montanum.
Arfenicum.
Auripigmentum.
Cobaltum.
Pyrites.
Bafaltes.
Sterile nigrum.

XI. METALLA.

Aurum.
Argentum.
Cuprum.
Stannum.
Plumbum.
Ferrum.

Generum nulli Characteres dati.

Violaceus lapis (a Byfso Jolitho, ipfi innato,) judicatus propria species.

Arenam separat a Terris.

Sulphur ord. 3. a. Pyrite ord. 10. distinguitur.

Serpentinus ad Marmora refertur ab eo et pluribus.

Micam cum calcariis convenire judicat.

Dividit Lapidés simplices in eos, qui in igne *perfiſtunt*, qui in igne *vitrefcunt*, qui in igne tranſeunt *in calcem*. Hanc diviſionem aſſumere dein alii: *Ego* 3, 2, 1. *Woltersdorf* 2, 4, 1. *Wallerius* 3, 2, 1. *Anonymus* 4, 2, 1. *Vogel* 1, 5, 2. mutato ſolo nomine.

Methodus Bromeliana nequit dici *Systema*, quamdiu *Clavis Classium*, characteres *Generum*, differentiae *Specierum*, *Synonyma Autorum* deficiunt.

I. PETRAE.

1. VITRESCENTES.

Cos.
Quartzum.
Silex.

2. CALCARIAE.

Marmor.
Spatum.
Schistus.

3. APYRAE.

Mica.
Talcum.
Amiantus.
Asbestus.

II. MINERAE.

1. SALIA.

Natrum.
Selenites.
Nitrum.
Muria.
Alumen.
Vitriolum.

2. SULPHURA.

Electrum.
Bitumen.
Pyrites.
Arsenicum.

3. MERCURIALIA.

Hydrargyrum.
Stibium.
Zincum.
Vismuthum
Ferrum.
Stannum.
Plumbum.
Cuprum.
Argentum.
Aurum.

III. FOSSILIA.

1. CONCRETATA.

Saxum.
Tophus.
Stalactites.
Pumex.
Aëtitis.
Tartarus.
Calculus.

2. PETRIFICATA.

Helmintholithus.
Entomolithus.
Ichthyolithus.
Ornitholithus.
Zoolithus.
Phytolithus.
Graptolithus.

3. TERRAE.

Marga.
Ochra.
Creta.
Argilla.
Arena.
Humus.

TERRIS initium facere suadet genesis, sed repugnant Leges Systematis.

Terrae enim omnium consensu constituunt ordinem naturalem, non igitur dividendae in diversas classes.

Species congeneres separarentur a sociis. *Argillae* aliae apyrae vitescetes, calcariae aliae.

Ochrae tum praecederent *Metalla*, ante datam ideam Metallorum, quorum tamen progenies sunt, ne dicam, quod aliae ad cuprum, ferrum, Wismuthum &c. aliae referendae essent.

Species Terrarum aliae *primitivae* petris anteponendae, aliae *derivativae*, petris postponendae.

FOSSILIA si inter petras et mineras dividerentur, etiam *Tophi* et *Stalactitae* ad diversa genera traherentur a genere suo naturali.

PETRIFICATA plurima subjicerentur *Calcareis* petris, nonnulla *Combustibilibus*, pauca *Pyritae*, *Cupro*, *Bitumini* &c.

CRYSTALLOS quod subjecerim *Salibus*, ne quemquam offendat, mutet vocem *SALIS* in *Crystalki*, si magis placeat, in verbis erimus faciles; Anne idem, utrum dicas *Salia* sub *CrySTALLORUM* genesis determinasse figuram, aut *Salium* elementa constitutiva? Sic *Selenites* a *Creta* in aqua soluta intillato acido vitriolico, v. *Act. Berol. v. 5. 6.* inspersione pulveris terrestris subtilissimi in puncto crystallisationis salium, lapillos prodire dudum vidit *Boyle*.

I. PETRAE.**I. HUMOSAE.**

1. Schistus.

II. CALCARIAE.

2. Marmor.

3. Gypsum.

4. Stirium.

5. Spatum.

III. ARGILLACEAE.

6. Talcum.

7. Amiantus.

8. Mica.

IV. ARENATAE.

9. Cos.

10. Quartzum.

11. Silix.

V. AGGREGATAE.

12. Saxum.

II. MINERAE.**I. SALIA.**

13. Nitrum.

14. Natrum.

15. Borax.

16. Muria.

17. Alumen.

18. Vitriolum.

II. SULPHURA.

19. Ambra.

20. Succinum.

21. Bitumen.

22. Pyrites.

23. Arsenicum.

III. METALLA.

24. Hydrargyrum.

25. Molybdaenum.

26. Stibium.

27. Zincum.

28. Vismuthum.

29. Cobaltum.

30. Stannum.

31. Plumbum.

32. Ferrum.

33. Cuprum.

34. Argentum.

35. Aurum.

III. FOSSILIA.**I. PETRIFICATA.**

36. Zoolithus.

37. Ornitholithus.

38. Amphibiolithus.

39. Ichthyolithus.

40. Entomolithus.

41. Helmintholithus.

42. Phytolithus.

43. Graptolithus.

II. CONCRETA.

44. Calculus.

45. Tartarus.

46. Actites.

47. Pumex.

48. Stalactites.

49. Tophus.

III. TERRAE.

50. Ochra.

51. Arena.

52. Argilla.

53. Calx.

54. Humus.

- I. PETRAE Lapidēs steriles, nati, e Terreno, cohaesione.
simplices absque peregrino (Sale, Sulphure, Mercuriove).
fixae, nec intime menstruo solubiles.
similares, particulis temere coadunatis.
1. HUMOSAE e Vegetabilium terra depositae.
Combustibiles, accensae ardentes in cineres.
Pulvere aceroso grossiore leuiore.
 2. CALCARIAE ex animalium terra.
Penetrabiles igne et porosiores evadentes.
Pulvere farinaceo, ustulatae fatiscentes in farinam.
 3. ARGILLACEAE e Maris sedimentō viscido.
Indurandae, igne duriores rigidiores.
Pulvere lubrico, antē uisionem.
 4. ARENATAE ex Aetheris aqua pluuiali praecipitante.
Scintillantes chalybe percussae, durissimae.
Pulvere scabro, vitri instar particulis angulato.
 5. AGGREGATAE, mixtae e quatuor (1, 2, 3, 4) praecedentibus.
Participantes itaque particulis constitutivis priorum.
Pulvere diverso secundum naturam constituentium (1-4).
- II. MINERAE Lapidēs foecundi, nati e Salino, crystallifundo.
Compositae e Petra praegnanate peregrino (Sale, Sulphure, Mercurio)
Solubiles intime in appropriato menstruo (Calces quidem dissolubiles in terram, at non intime solubiles).
Crystallinae, certe (antequam adolevere) crystallifundo genitae.
1. SALIA Lingua humida dignoscenda.
Sapida in Aqua.
Solubilia Aqua.
 2. SULPHURA Naso emuncto dignoscenda.
Odora in Igne et flagrantia.
Solubilia Oleo.
 3. METALLA Oculis clavis dignoscenda.
Splendida, in igne fusilia, ponderosissima.
Solubilia menstruis acidis appropriatis.
- III. FOSSILIA: Lapidēs ambigui, nati ex alterutro.
Modificata e Petris aut Mineris.
1. PETRIFICATA.
Signata figura referente Naturale quoddam.
 2. CONCRETA.
Coagulata particulis temere conglutinatis.
 3. TERRAE.
Pulverifatae, nec particulis connatis.

CLASSIS I.

P E T R A E.

I. HUMOSAE.

1. SCHISTUS fissilis.

II. CALCARIAE.

2. MARMOR amorphum, effervesceus.

3. GYPSUM amorphum, fixum.

4. STIRIUM fibrosum.

5. SPATUM rhombeum.

III. ARGILLACEAE.

6. TALCUM solidum.

7. AMIANTUS fibrosus.

8. MICA squamosa.

IV. ARENATAE.

9. COS fragmentis granulatis.

10. QUARTZUM fragmentis angulatis.

11. SILEX fragmentis convexis.

V. AGGREGATA.

12. SAXUM particulis heterogeneis mixtis.

D. H. HILL LIBRARY
North Carolina State College

PETRAE natura eruenda ex sua Matre TERRA.

TERRAE matres sunt praecipuis quatuor:

Humus *lutosa, Vegetabilis, Combustibilis.*

Calx *testacea, Animalis, effervesceus.*

Argilla *apyra, Aquatilis, induranda.*

Arena *mobilis, Aquatilis, indurata.*

I. HUMOSAE ex Humo Vegetabili, ignitae ardentes combustibiles.

Humus *lente deposita in aqua, ergo horizontalis fissilis.*

Argillaceae *particulae saepe cum Humo depositae,*

ergo etiam Schistus saepe subargillofus.

Acidum *minerale paludum saepe inquinavit Ferro,*

ergo ustulatae reddunt terram ochraceam rubram.

Accensae *ardent vegetabili, nisi nimis Metallo inquinatae.*

II. CALCARIAE ex Testaceis f. Lithophytis in terram mutatis.

Calx *enim omnis e Regno Animali prognata.*

effervescentes et solubiles acido, utpote alcalinae,

nisi antea acido saturatae, uti Gypsum.

combustae et aqua exstinctae satiscunt in farinam.

vi calcinandi f. Petrificandi multiplicativa possunt,

in Humosis, vegetabilibus, animalibus; argillaceis?

III. ARGILLACEAE ex Viscido marino in Terram coacta.

Rasiles *Trinura lubrica, cum e Viscido molli natae.*

Indurandae in igne aridioresque evadunt et duriores.

Apyrae quondam dictae.

IV. ARENATAE ex Atomis aquae, in Arenaceam substantiam coactae.

ortae ex Aqua aethereo-pluviali.

Particulis durae scabrae, radentes.

Chalybe scintillantes ob soliditatem et duritiam; nec aliae nisi

aliquot Spata metallico indurata.

Vitrescentes quondam dictae.

V. AGGREGATAE ex praecedentium particulis mixtis.

Induratae e terra quacunque, porosae.

Interstitia cava repleta fuere aqua terrestri, quae enata in particulas solidas addidit miscelam e Quartzo, Spato, Mica.

igne considerandae secundum qualitates immixtas.

 CLASSIS II.

M I N E R A E.

I. SALIA.

13. NITRUM frigido-acidum, essentielle.
14. NATRUM amaricans, alcalescens.
15. BORAX sublapidum, alcalescens.
16. MURIA acutum, medium.
17. ALUMEN austerum, acidum minerale.
18. VITRIOLUM stipticum, acidum minerale.

II. SULPHURA.

* *Unctiosa, Inertia.*

19. AMBRA. Fumo ambrosiaco.
20. SUCCINUM. Fumo suaveolenti.
21. BITUMEN. Fumo gravi.

** *Mineralisata, Metallica.*

22. PYRITES. Fumo acuto, luteo.
23. ARSENICUM. Fumo alliaceo, albo.

III. METALLA.

* *Friabilia, Semimetalla vulgo.*

24. HYDRARGYRUM fluidum, ficcum.
25. MOLYBDAENUM inquinans, non fusile.
26. STIBIUM fibrosum, friabile.
27. ZINCUM rimoso-malleabile.
28. VISMUTUM laminoso-malleabile.
29. COBALTUM compactum, fragile.

** *Malleabilia, Metalla proprie dicta.*

30. STANNUM albissimum mutum.
31. PLUMBUM caerulefcens mutum.
32. FERRUM fuscescens sonorum.
33. CUPRUM rufum sonorum.
34. ARGENTUM albissimum sonorum.
35. AURUM luteum mutum.

MINERAE omnes crystallifando natae sunt; exceptis Sulphuribus unctuosis.

Peregrina ista, quae continent minerae, sunt Chemicorum tria: Sal, Sulphur, Mercurius.

Minerae dignoscendae a suo peregrino denudando, et inde Generarumque characteres deducenda, quemadmodum in Plantis ab interna fructificatione.

SALIA in Aqua soluta crystallifantur diminutione vehiculi, quiete, frigore.

Polyedra, a planis et rectis angulis esse omnia Salia docent eorum Crystalli.

Crystalli figurae in eodem Genere saepe aliquatenus mutantur, neque hoc sine numine; nihil enim agit, sine sufficienti causa, Natura, a qua nihil supervacaneum, nihil perperam peragitur; quod senior Nepotum dies extricabit: Multae errantes observationes per tenebricosas Naturae latebras tandem reperiant ejusdem viam.

Lapidosas crystallos secundum figuras retuli, quatenus hic dies admisit.

Terram via humida crystallifari posse absque sale, primum credo dum videro; via sicca res aliena est.

SULPHURA in igne dant fumum et flammam, in oleo solvuntur; scaetent etiam sale, decomposita.

Unctuosa cum Resinis Vegetabilium conveniunt in plurimis; an e Vegetabili principio orta?

Mineralifata scaetent Salino metallico.

Metalla Regulum dant nitentem, opacum, in igne fluidum: Molybdaeno excepto hodie ignoto.

Metamorphosis metallorum etiamnum latitans frustra in Vulcani templo; at potius in Naturae sacratissimis quaerenda; pauci parentes certe plurimos produxere filios alienos. Mars omnino polygamus fuit.

	pondus.	fusio.	amalg.	color.	consistētia.	sonus.	menstr.
Platinum	22000	· 9	· 0	album	.	.	
Aurum	19640	· 6	· 1	flavum,	malleabiliss. ductile	mutum	⚱
Argentum	11091	· 5	· 2	album,	malleabiliss. ductile	sonorum	⚱
Cuprum	8843	· 7	· 7	rufum,	malleabile,	sonorum	⚱
Ferrum	8000	· 8	· 8	fuscum,	malleabile,	sonorum	⚱
Plumbum	11325	· 4	· 3	caerul. alb. molle,		mutum	⚱
Stannum	7400	· 3	· 4	album,	stridenti-flexile	mutum	⚱
Cobaltum	-	-	-	album,	fragile	-	⚱
Vismutum	9700	-	6	flavo alb. laminoso	malleabile, sonorum		⚱
Zincum	7000	· 2	· 5	album,	rimoso-malleabile, subsonorum		⚱
Stibium	-	· 6	· 9	album,	fragilissimum	-	⚱
Hydrargyrum	13590	· 1		album,	fluidum	mutum	⚱

Qualitas ♂ *nigrans, austerum, stipticum.*
 ♀ *viride s. caeruleum corrosivum.*
 ♀ *album, exsiccans.*
 ♂ *albidum, dulcificans.*
 ♂ *rapax, excepto auro, Lupus Metallorum.*
 ♂ *penetrans, salivans, amalgamans, Servus fugitivus.*

 CLASSIS III.

F O S S I L I A.

I. PETRIFICATA.

* *Vera.*

36. ZOOLITHUS.	<i>Petrificatum</i>	Mammalis.
37. ORNITHOLITHUS.	<i>Petrificatum</i>	Avis.
38. AMPHIBIOLITHUS.	<i>Petrificatum</i>	Amphibii.
39. ICHTHYOLITHUS.	<i>Petrificatum</i>	Piscis.
40. ENTOMOLITHUS.	<i>Petrificatum</i>	Insecti.
41. HELMINTHOLITHUS.	<i>Petrificatum</i>	Vermis.
42. PHYTOLITHUS.	<i>Petrificatum</i>	Vegetabilis.

** *Ficta.*

43. GRAPTOLITHUS.	<i>Petrificatum</i>	simulans.
-------------------	---------------------	-----------

II. CONCRETA.

* *Naturalia.*

44. CALCULUS.	<i>Concretum intra Animale.</i>
45. TARTARUS.	<i>Concretum intra Vegetabile.</i>
46. AETITES.	<i>Concretum intra Lapidem.</i>

** *Elementaria.*

47. PUMEX.	<i>Concretum in Igne.</i>
48. STALACTITES.	<i>Concretum in Aëre.</i>
49. TOPHUS.	<i>Concretum in Aqua.</i>

III. TERRAE.

* *Derivativae.*

50. OCHRA.	<i>Terra metallica.</i>
------------	-------------------------

** *Primitivae.*

51. ARENA.	<i>Terra scabra.</i>
52. ARGILLA.	<i>Terra plastica.</i>
53. CALX.	<i>Terra effervescens.</i>
54. HUMUS.	<i>Terra combustibilis.</i>

I. PETRIFICATA *Montium calcariorum non filii, sed parentes sunt, cum omnis Calx oriatur ab Animalibus.*

Corpora petrificanda sunt solida: Testae, Ossa, Ligna.

Succulenta deliquescunt et corrumpuntur, antequam indurescant Lapidosa.

Occurrunt per totum orbem, modo Calx adsit; in summis Peruviae montibus exulant.

Petrificantia varia:

Calx vi calcifica mutat corpora aliena in calcariam substantiam e. gr. Schistum in Marmor. It. goth. 87. Silex ex Calce connatus, fovet itaque Petrificata.

Vitriola ferruminando conglutinant et penetrant: Tophus marinus aliique continent interdum Conchilia.

Schistus ex Humo s. Arena offert saepe vestigia rerum impressarum ante coalescentiam.

Succinum proprie huc non referendum, cum contineat et ab aëris corruptione praeservet inclusa olim corpora intra Resinam.

MODI

TRANSUBSTANTIATA, quae tota materia, praecipuis externa immutata, persistere.

Redintegrata, ex iis, quae aetate evanuerunt relicta cavitate et hac dein referta materia lapidescente in formam impressam: Hysterolithus.

IMPRESSA, ubi corpus petrificans compressum retinet figuram impressi: Ichthyolithus, Phytolithus.

INCRUSTATA, more Stalactitae, ab aqua calcaria inprimis thermalis; haec vix Petrificata subeant cum ejusmodi arte s. injectione corporum efficiantur, quotquot volupe erit.

FOSSILIA, vulgo dicta, sunt Testae s. Ossa solo glutine ab aevo orbata: Testacea, Lithophyta, Ligna.

Specificum nomen Animalis aut Plantae addatur, ubi liquet; nescat igitur Ectypum animale s. vegetabile, qui dignoscet protypum lapideum; distincta observabit, dubia extricabit, relinquendo quisiq. Juvat Deperdita Testacea et Lithophyta distincte proponere, quae vel illustrent Naturae cognitionem, vel Terrae generis; caeterum coarctet steriliorem scientiam.

Gesneri Job. de Petrificatis. Lugdb. 1758. oct. opt.

II. CONCRETA: in his determinatur substantia coagulata: Ochracea, Marmorea, Gypsea, Stirinata, Sputosa, Argillacea &c.

III. TERRAE pulvereae sunt Petrarum matres, pauciores earum filiae. **PRIMITIVAE** s. Primigeniae, quae ex Elementis, Animalibus aut Plantis Regno Lapideo illatae fuere.

DERIVATAE, quae a Lapidibus pulverisatis exortae sunt.

Haeo

Haec haecenus B. LINNAEUS, cujus verba studio nullibi interpolavi, ne mutilasse vel adulterasse videar, quae augere atque emendare serioribus observationibus monitus omnem operam navavi.

Plurima scilicet sunt, quae ut ab ordine, a B. *Vivo* stabilito, discedam, suadent et jubent, ut tamen in enumerandis speciebus et citandis earum synonymis mineralium a Linnaeo denominatorum mentionem injiciam, et aliqua ejus genera parum certe inmutata retineam.

Primo Classium Partitio naturae minus consentanea, et Fossilium Classis expungenda, mihi quidem, videtur, quae enim huic subjiuntur mineralia, aut nequaquam spectant ad regnum minerale, quippe in vegetabilibus animalibusque secundum aut praeter naturam genita, quemadmodum tartarus et calculus, aut non vera sua indole notisque essentialibus, verum nunc nascendi modo, nunc forma externa a reliquis discrepantia, quemadmodum cetera, quae vocat B. *Vir* Concreta et Petrificata, aut lapidibus petrisve, ex quibus fatilcentibus oriuntur, aut quas accumulata et coagmentata gignunt, quemadmodum plurimae terrae, aut metallis, quemadmodum ochrae, jultius accensentur.

Quum in distribuendis per classes et ordines mineralibus, modi quo generantur, suamque, qua nobis sese offerunt, formam induunt, et originis ipsius nullam habendam esse rationem, contendam, nollem ex eo concludi, me contemplationem istarum Naturae nunquam quiescentis virium nauci habere, aut petrificatorum, uti quidam appellare gestiunt, enarrationem inutilem; illa Sapiente dignissima tot egregiis observationibus naturalem ditavit scientiam, haec, etsi hinc inde in inanem micrologiam degeneraverit, novas haud raro, nullibi certe, quantum quidem novimus, in omni terrarum orbe, in primitivo suo statu haecenus obvius, forsan deperditas et ex vivorum corporum indice deletas animalium vegetabiliumque species ostendit, aliorum atque aliorum mutatam esse patriam testatur, montium multorum, potissimum calcariorum originem, atque alternationes in omni telluris nostrae superficie per multorum seculorum seriem factas aperte loquitur.

At quum origo multorum mineralium et naturae vis, cujus efficacia producta sunt, dubia sit, fatius mihi videtur, ab hoc lubrico partitionis fundamento abstinere; non enim exercitatis in rerum natura scrutanda viris ejusmodi opera, verum tironibus potissimum inserviunt, quibus maxime opportuna et facillime obviae notae in dignoscendis mineralibus potius conducunt. Addam tamen appendicis in modum Catalogum corporum tum vegetabilium tum animalium inter mineralia inventorum, exclusis tamen iis, quae nequaquam aut parum mutata infra terram occurrunt.

Neque video, quidni singuli ordines, quos B. Autor alteri classi subicit, totidem classes constituent; certe non arridet ratio hujus distributionis ab eo ipso reddita, neque majus intercedit discrimen inter metalla et petras, quam quidem inter metalla et salia.

Inter metalla molybdaenae genus in tria dirimendum, nempe Molybdaenae, Magnesia et Witframi, restituendum huic Classi Arsenicum et praeterea addenda genera Uranii, Niccoli et Platinae.

Sulphurum s. Phlogistorum mineralium classi adjicienda adhuc genera Graphitae et Mellitae. Salibus genera Ammoniaci, Vitriolati, Amari, et exterminanda omnia, quae, quamvis forma externa quodammodo accedunt ad salia, caractere tamen eorum, quem ipse *Linnaeus* essentialem agnovit, sapore et solubilitate in aqua carent, omnibusque reliquis notis petris similes.

Petrae dividendae mihi potius videntur, secundum terram, quae non quidem copia, sed ita semper in iis dominatur, ut characterem praecipuum imprimat 1) in talcosas, in quibus multum magnesia albae haeret. 2) in ponderosas, quae terram ponderosam principem agnoscunt. 3) in calcareas, in quibus calx dominatur. 4) in argillaceas, in quibus terra ab alumine denominata eminet. 5) in siliceas, in quibus terra vitrescibilis potiore partem efficit. 6) in adamantinas, in quibus terra spathi adamantini occurrit. 7) in aggregatas, ex petris praecedentium ordinum compositas.

I. TERRAE.

1. MACRAE.
Humus.
Creta.
2. PINGUES.
Argilla.
Marga.
3. MINERALES.
Salinae.
Sulphureae.
Metallicae.
4. ARENACEAE.
Arena.
Glarea.
Metallicae.
Animales.

II. LAPIDES.

1. CALCARII.
Calcareus.
Marmor.
Gypsum.
Spatum.
2. VITRESCENTES.
Fissilis.
Cos.
Silex.
Petrofalex.
Quartzum.
Crytallus.

3. APYRI.

Mica.
Talcum.
Ollaris.
Corneus.
Amiantus.
Asbestus.

4. SAXA.

Simplicia.
Mixta.
Grisea.
Petrosa.

III. MINERAE.

1. SALIA.

Vitriolum.
Alumen.
Nitrum.
Muria.
Alcalia.
Acida.
Neutra.
Ammoniacum.
Borax.

2. SULPHURA.

Bitumen.
Succinum.
Ambra.
Sulphur.

3. SEMIMETALLA.

Hydrargyrum.
Arsenicum.
Cobaltum.
Antimonium.
Wismuthum.
Zincum.

4. METALLA.

Ferrum.
Cuprum.
Plumbum.
Stannum.
Argentum.
Aurum.

IV. CONCRETA.

1. PORI.

igni.
aquei.

2. PETRIFICATA.

vegetabilia.
corallia.
animalia.
testacea.

3. FIGURATA.

Lithomorphi.
Lithoglyphi.
Lithotomi.

4. CALCULI.

Vegetabilium.
Animalium.

Primus species in Regno lapideo rite determinavit.

Analysin lapidum pulchre resolvit.

Qui Sulphureas montium exhalationes (Bergschwaden) intelligit ac Matrices Metallorum concipit, eum non latebit Metallorum genesis 224.

Mephitis terrestris salium pater judicatur 180.

Lapides primaevos inter reliquos etiamnum occurrere admittit c. gr. jaspides 101, Quartzi species 106, Micas 132.

I. TERRAE.

1. MACRAE.
Humus.
Calcareae.
Gypseae.
Manganenses.

2. TENACES.
Argilla.
Marga.

3. MINERALES.

4. DURAE.
Glarea.
Tripela.
Carmentum.
Arena.
Ar. metallica.
Ar. animalis.

II. LAPIDES.

1. CALCAREI.
Calcareus.
Marmor.
Spatum.

2. Gypsum.
Fluor mineralis.

2. VITRESCENTES.

- Cos.
Spat. scintillans.
Quartzum.
Gemma.
Granatus.]
Sifex.
Petrofilex.
Achates.
Jaspis.

3. FUSIBILES.

- Zeolithus.
Basaltes.
Magnesia.
Schistus.
Margodes.
Corneus.

4. APYRI.

- Mica.
Talcum.
Steatites.
Serpentinus.
Ollaris.
Asbestus.
Amiantus.

5. SAXA.

- mixta.
aggregata.

III. MINERAE.

1. SALIA.

- Acida.
Vitriolum.
Alumen.
Nitrum.
Muria.
Natron.
Alc. volatile.
Neutra.
Ammoniacum.
Borax.

2. SULPHURA.

- Bitumen.
Succinum.
Ambra.
Sulphur.

3. SEMIMETALLA.

- Mercurius.
Arsenicum.
Cobaltum.
Niccolum.
Antimonium.
Wismuthum.
Zincum.

4. METALLA.

- Ferrum.
Cuprum.
Plumbum.
Stannum.
Argentum.
Aurum.
Platina.

IV. CONCRETA.

1. PORI.

- ignei.
aquei.

2. PETRIFICATA.

- Vegetabilia.
Corallia.
Zooli.
Helmintholithi
—— testaceorum
Entomolithi.
Amphibiolithi.
Ichthyolithi.
Ornitholithi.
Zoolithi.
Anthropolithi.

3. FIGURATA.

- Lithomorphi.
Lithoglyphi.
Lithotomi.

4. CALCULI.

- vegetabilium.
animalium.

I. TERRAE.

1. ARGILLOSÆ.

Argilla.
Humus.

2. ALCALINÆ.

Cræta.
Marga.

II. LAPIDES.

1. VITRESCENTES.

Gemma.
Cryftallus.
Quartzum.
Arenarius.
Corneus.
Spat. vitrefcens.
Saxum.
Pumex.

2. ARGILLOSI.

Smectis.
Asbestus.
Talcum.
Mica.
Schiftus.

3. GYPSEI.

Gypfus.
Alabastrum.
Spat. gypfeum.

4. ALCALINI.

Calcearius.
Marmor.
Spat. alcalin.
Tophus.
Stalactites.
Margodes.

III. SALIA.

1. ACIDA.

Acidum purum.
Vitriolum.
Alumen.

2. ALCALINA.

Alcali fixum.
Alcali volatile.

3. MEDIA.

Natrum.
Nitrum.
Sal commune.

IV. BITUMINA.

1. FLUIDA.

Oleum montan.

2. SOLIDA.

Ambra.
Succinum.
Fix montan.
Sulphur.

V. SEMIME-
TALLA.

1. FLUIDA.

Hydrargyrum.

2. SOLIDA.

Antimonium.
Zincum.
Bismuthum.
Arsenicum.

VI. METALLA.

1. NOBILIA.

Aurum.
Argentum.

2. IGNOBILIA.

Cuprum.
Ferrum.
Stannum.
Plumbum.

VII. PETRE-
FACTA.

1. SANGUINEORUM.

Zoolithus.
Ornitholithus.
Ichthyolithus.

2. INSECTORUM.

Entomolithus.
Ganmarolithus.
Echinites.
Encrinus.
Caput medusæ.

3. TESTACEORUM.

Tubulites simplex.
— polythalamius.
Cochlites.
— polythalamius.
Conchites.

4. VEGETABILIMUM.

Stelechites.
Lithoxylum.
Lithobiblion.
Carpolithus.
Phytolithus.

5. MARINORUM.

Corallites.
Porites.
Fungites.

I. TER-

Humum ex vegetabili vel animali ortam sensim in Argillam transire, (quod eget demonstratione) n. 6.

Saxum omne chalybe percussum scintillas dare n. 13.

Pumicem vulcani progeniem non esse n. 14.

Atramentarius lapis e vitriolo eroso provenit n. 24.

Cobaltum conjungitur genere cum Arsenico n. 30.

Ferrum nativum verum nunquam exiit n. 34.

Linnaeus certe omnium primus, secundum leges systematicas, in classes et ordines redigere Mineralogiam tentavit. *Praef.*

Spatum dividit inter 3 diversissima genera, imo ordines; in Vitrefcens, Gypfeum, Alcalinum.

I. TERRAE.

1. DISSOLUBILES.

Argilla.
Marga.
Smectis.
Morachtus.
Tripela.

2. INDISSOLUBILES.

Creta.
Lithomarga.
Arena.

II. LAPIDES.

1. LAMELLOSI.

Spatum.
Mica.
Talcum.

2. FILAMENTOSI.

Amianthus.
Asbestus.
Inolithus.

3. SOLIDI.

Silex.
Quartzum.
Calcareus.
Gypfeus.
Fissilis.
Smectis.

4. GRANULATI.

Arenarius.
Jalpis.

III. SALIA.

1. ALCALIA.

Alcali fixum.
Alcali volatile.

2. ACIDA.

Acid. vitriolicum.
— nitrosum.
— muriaticum.

3. MEDIA.

Muria.
Natrum.
Nitrum.
Ammoniacum.

4. STYPTICA.

Alumen.
Vitriolum.

IV. INFLAMMABILIA.

1. GENUINA.

Bitumen.
Sulphur.

2. SPURIA.

Humus.

V. SEMIMETALLA.

1. non MALLEABILIA.

Wismuthum.
Cobaltum.
Arsenicum.
Antimonium.

2. SUBMALLEABILIA.

Zincum.

3. FLUIDA.

Mercurius.

VI. METALLA.

1. FLEXILIA.

Plumbum.
Stannum.

2. DURA.

Cuprum.
Ferrum.

3. FIXA.

Argentum.
Aurum.

VII. HETEROMORPHA.

1. PETREFACTA VERA.

Anthropolithus.
Zoolithus.
Ornitholithus.
Ichthyolithus.
Amphibiolithus.
Entomolithus.
Helmintholithus.
Zoophytolithus.
Conchyliolithus.
Coralliolithus.
Phytolithus.

2. PETREFACTA SPURIA.

Typolithus.
Metrolithus.
Incrustatum.
Induratum.
Terrefactum.

3. FIGURATA.

Lithomorphus.
Lithoglyphus.

I. METALLA.

1. NOBILIA.
Aurum.
Argentum.
2. IGNOBILIA.
Cuprum.
Ferrum.
Stannum.
Plumbum.

II. SEMIMETALLA.

- Argentum vivum.
Antimonium.
Vismuthum.
Zincum.
Arsenicum.

III. PHLOGISTICA

1. FLUIDA.
Bitumen.
2. DURA.
Lithanthrax.
3. MINERALISATA.
Sulphur.

IV. SALIA.

1. ACIDA.
Vitriolum.
Alumen.
2. ALCALIA.
Fixa.
Volatilia.
3. MEDIA.
Muria.
Nitrum.
Borax.
Ammoniacum.

V. PETREFACTA.

1. ANIMALIA.
Terrestria.
Aquatica.
2. PLANTAE.
Terrestres.
Marinae.
3. OBSCURA.
Belemnites.
Hysterites.
Judaicus.
Asteria.
Bufonites.
Oolithus.
4. FIGURATA.
Aetites.
5. CRYSTALLI.
Quartzosi.
Gypsei.
Spatosi.

V. TERRENA.

1. NOBILES.
Adamas.
Sapphirus.
Smaragdus.
Amethystus.
Topazius.
Turcois.
Opalus.
Chrysolithus.
Hyacinthus.
2. SEMINOBILES.
Crytallus.
Carneolus.
Achates.
Chalcedonius.
Onyx.
Sardonyx.
Malachites.
Lazuli.

3. APYRI ignobiles.

- Talcum.
Mica.
Molybdaena.
Vitrum moschlow.
Steatites.
Corneus.
Jaspis.
Asbestus.

4. CALCARII.

- Marmor.
Gypsum.
Spatum.

5. VITRESCENTES.

- Cos.
Quartzum.
Silex.
Schistus.
Serpentinus.
Tripela.
Pumex.
Granites.
Saxum.
Argilla.
Marga.
Limus.
Umbra.

I. TER-

I. TERRAE.

1. CALCAREAE.

Puræ.
 Vitriolaceæ.
 Phlogisticæ.
 Argillaceæ.

2. SILICEAE.

Adamas.
 Sapphirus.
 Topazius.
 Smaragdus.
 Quartzum.
 Silex.
 Jaspis.

3. GRANATINAE.

Granatus.
 Basaltes.

4. ARGILLACEAE.

Porcellana.
 Lithomarga.
 Bolus.
 Tripolitana.
 Argilla.

5. MICACEAE.

Mica pura.
 Mica martialis.

6. FLUORES.

Indurati.

7. ASBESTINAE.

Asbestus.
 Amiantus.

8. ZEOLITHICAE.

Zeol. purus.
 Zeol. metallicus.

9. MAGNESIAE.

Magnesia terrea.
 Magnesia indurata.

II. SALIA.

1. ACIDA.

Vitriolum.
 Muria.

2. ALCALINA.

Fixa.
 Volatilia.

III. PHLOGISTICA

Ambra.
 Succinum.
 Petroleum.
 Sulphur.
 Phlogistic. terreum.
 — metallicum.

IV. METALLA.

1. PERFECTA.

Aurum.
 Argentum.
 Platina.
 Stannum.
 Plumbum.
 Cuprum.
 Ferrum.

2. SEMIMETALLA.

Hydrargyrum.
 Wismuthum.
 Zincum.
 Antimonium.
 Arsenicum.
 Cobaltum.
 Niccolum.

Systema est mere Metallurgicum, e principiis Chemicis petatum, proprium nec compilatum.

Excluduntur genera plura: Cæs, Schistus, Humus, Tophus, Stalactites, Aëtites, Calculus, Nitrum. Appendici inferuntur Saxum, Pumex, Petrificata.

Terras dari statuit Siliceam, Granatinam, Micaceam, Magnesium, Zeolithicam, Chrysolampadis.

Crystallus negat a Salibus oriri; figuras earum magis curiosas quam utiles judicat, quum in cryptis extruendis nullus numerat earum latera; Terras etiam posse assumere figuram crystallinam absque sale; dari crystallitationes metallorum fusione, ergo Crystallorum causam non a salibus.

Colores Gemmarum a Metallis originem ducere dubitat.

Calces existisse credit ante vitarum et plantarum existentiam.

Strata terrae negat conformia esse.

Definitiones characteristicas inutiles judicat, sufficere nosse.

I. TERRAE.

1. ARGILLACEAE.

Argilla.
Bolus.
Limus.
Smectis.
Lithomarga.
Tripela.

2. CALCARIAE.

Creta.
Lac lunae.

3. SILICEAE.

Arena.

4. MARGACEAE.

Marga.

5. SELENITICAE.

Farina fossilis.
Terra spatosa.
Nihil fossile.

6. TALCOSAE.

Terra talcosa.

7. MICACEAE.

Mica ☉, ☽.
Vitr. rufficum.
Molybdaena.

8. INFLAMMABILES.

Sulphureae.
Bituminosae.
Umbra.

9. SALINAE.

Vitriolicae.
Aluminosae.
Nitrosae.
Muriaticae.

10. METALLICAE.

☉, ☽, ♃, ♄, ♀, ♂.
♂ mica.
Ochra ♂, ♀.
Cadmia.
Cobolti ▽.
Arsenici ▽.
Mercurialis. ▽.

11. HUMUS.

Ruralis ▽.

II. LAPIDES.

1. ARGILLACEI.

Steatites.
Nephriticus.
Serpentinus.

2. CALCAREI.

Calcarius L.
Suillus L.
Stephani L.
Marmor.
Quadrum.
Armenius.

3. MARGACEI.

Dendrites.
Gypseus.
Tophus.

4. SELENITICI.

Gypsum.
Alabastrum.

5. PYROMACHI.

Cos.
Silex.
Cornus.
Quartzum.

6. SCHISTOSI.

Argillofi.
Calcarii.
Metallici.
Aluminosi.

7. FOLIOSI.

Micacei.
Spatosi.
Pseudogalena.

8. PLUMOSI.

Amiantus.
Asbestus.

9. SALINI.

Atraementarius.
Aluminosus.
Sal caeduum.

10. METALLICI.

☽, ♃, ♂, ♄, ♀, ♁.

11. FUSILES.

Pumex.
Zeolithus.

12. PETRAE.

13. NOVI.

Trip.

III. PETRIFICATA

1. ANIMALIA.

Anthropolithus.
Zoolithus.
Ornitholithus.
Entomolithus.
Ichthyolithus.
Helmintholithus.
Amphibiolithus.
Zoophytolithus.

2. PHYTOLITHA.

Phytotopolithus.
Lithoxylon.
Rhizolithus.
Lithocalamus.
Lithophyllum.
Carpolithus.

3. LITHOPHYTA.

Madrepora.
Millepora.
Tubipora.
Keratophyta.

4. LITHOTOMI.

Aëtites.
Variolithus.

5. PORI.

Tophus.
Stalactites.
Incrustatum.

IV. SALIA.

1. STYPTICA.

Vitriolum.
Alumen.

2. FUSILIA.

Nitrum.
⊖ amarum.
Tincal.

3. INDURANDA.

Muria.

4. VOLATILIA.

Ammoniacum.
Arsenicum.

5. ALCALIA.

⊖ perficum.
Aphronitrum.
⊖ cretae.

V. COMBUSTIBILIA.

1. SULPHURA.

Sulphur.

2. BITUMINOSA.

Bitumen.
Gagas.
Succinum.
Copal.
Ambra.
Lithanthrax.

3. SEVUM.

4. BALSAMUM.

VI. METALLA.

1. PERFECTA.

Aurum.
Argentum.
Plumbum.
Stannum.
Cuprum.
Ferrum.

2. SEMIMETALLA.

Zincum.
Vismutum.
Antimonium.
Cobaltum.
Mercurius vivus.
Platina.

I. ME-

I. METALLA.

1. PERFECTA.

a. Fixiora.

Aurum.

Platina.

Argentum.

b. minus fixa.

Plumbum.

Cuprum.

Ferrum.

Stannum.

Zincum.

2. IMPERFECTA.

Mercurius.

Vismuthum.

Niccolum.

Arfenicum.

Antimonium.

Cobaltum.

Magnesia.

Molybdaena?

Wolframum?

4. EX ACIDO ET ALCALI VOLATILI CONFLATA.

Ammoniacum.

5. EX ACIDO ET TERRIS CONFLATA.

⊖ amarum.

Alumen.

Sal cretae.

Sal sedativum.

Gypsum.

Spat. ponderosum.

Fluor mineralis.

6. EX ACIDO ET INFLAMMABILIBUS CONFLATA.

Acidum vitr. nat. Sienense.

Minerae arsenici.

Sulphur.

Succinum.

Auripigmentum.

Risigallum.

7. ALCALIA.

minerale.

vegetab. aq. mineralium.

II. SALIA.

1. EX ACIDO ET METALLO CONFLATA.

Vitriola vulgaris.

Argentum comeum.

Mercurius sublimatus.

Flos cobalti.

Flos vismuthi.

Pseudogal. phosphorefc.

Spatum plumbi.

Ferrum aquar. mineral.

2. EX ACIDO ET ALCALI MINERALI CONFLATA.

Muria.

Sal Glauberi.

Borax.

3. EX ACIDO ET ALCALI VEGETAB. CONFLATA.

Nitrum.

III. TERRAE.

1. *Simpliciores.*

a. Siliceae.

α. quartzosae.

Adamas.

Rubinus.

Sapphirus.

Topazius.

Buryllus.

Smaragdus.

Chrysolithus.

Turmelinus.

Hyacinthus.

Granatus.

Amethystus.

Prasius.

Morion.

Crytallus.

- Quartzum diaphanum.
 Petref. quartzosa.
 Vitra vulcania.
- β. corneae.**
 Nephriticus.
 Chalcedonius.
 Carneolus.
 Onyx.
 Sardonyx.
 Oculus felis.
 Sapis ophthalmius.
 Achates.
 Pyromachus.
 Corneus.
 Petrefacta.
 Lvae corneum aemul.
- γ. jaspideae.**
 Heliotropius.
 Sil. aegyptius.
 Jaspis nigr.
 Petrefact.
 Lav. jasp. aemul.
- b. Aluminares.**
 Terr. alum. nativ.
 Corium montan.
 Suber montan.
 Lithomarga.
 Terr. porcellana.
 Terra fistularia.
 Bolus.
 Terr. miracul. Saxon.
 Terra fullon.
 Argill. effervesce.
 Umbra.
 Rubrica.
 Mica.
 Schörl.
 Cret. nigr.
 Schist. pur.
 Jasp. immatur.
 Petrefact. alum.
 Lvae alum.
- c. Muriaticae.**
 Tripela.
 Cret. hispanic.
- Cret. brianzon.
 Steatites.
 Serpentinus.
 Ollaris.
 Talcum.
 Asbestus.
 Pumex.
 Lap. filtrar.
- d. Calcariae.**
- α. Purae.**
 Agaric. mineral.
 Creta.
 Olleocolle.
 Lap. travertin.
 Calcarius.
 Lumachella.
 Marmor alb.
 Spatum calcar.
 Stalactit. calcar.
 Petrefact. calcar.
- β. Mixtae.**
- a. acidis.**
 Ahabastrum.
 Gypsum.
- b. metallis.**
 Turcosa.
 Malachites.
 Ferrum spatofum.
 Stann. spatofum.
- c. inflammabilibus.**
 Suillus.
 Wasserblende.
 Marim. variegat.
- 2. Compositae.**
- a. bigenerae.**
- α. ex terra silicea et caluminari.**
 Opali.
 Oculus mundi.
 Chrysopras.
 Spatum scintillans.
 Quartzum pingue et opacum.
 Jaspis variegata.
 Poudingstone.
 Porphyrius.

- Granites.
- Gneiffum.
- Murckstein.
- Lapis straterius.
- Lap. filtr. spurius.
- Lap. arenae vulg.
- Arena vulgaris.
- Argilla communis.
- Brecciae nonnullae.
- Lavae nonnullae.
- β. ex terra filicea et muriatica.
- Lapis amygdalinus.
- Ophites.
- Brecciae nonnull.
- Lavae nonnullae.
- γ. ex terra filicea et calcaria.
- Lapis amygdal. nucl. calcariis.
- Lapis lazuli.
- Lapis piceus.
- δ. ex terra aluminari et muriatica.
- Peperino.
- Caementum.
- Terra puzcolana.
- Lavae nonnullae.
- ε. ex terra aluminari et calcaria.
- Spatum ponderosum.
- Margae.
- Ardesia impura.
- ζ. ex terra muriatica et calcaria.
- Afchengebirge.
- Salzstein.
- Tophi thermarum.
- b. trigenerae.
- α. ex terra filicea, alumin. et muriatica.

- Bafaltes.
- Schifti nonnulli.
- Brecciae nonnullae.
- β. ex terra filicea, alum. et calcar.
- Zeolithus.
- Fluor mineral.
- Brecciae nonnull.
- Lutum commune.
- γ. ex terra filicea, muriatica et calcar.
- Peperino di Marino.
- Grünstein.
- Breccia rupestr. ciner.
- Schifti nonnulli.
- γ. ex terra alumin. muriat. et calcar.
- Trapezium.
- Cos.
- Schiftus vetustus.
- Brecciae nonnull.
- c. quadrigenerae, ex terra filicea, aluminari, muriatica et calcaria.
- Porphyrellus.
- Saxum metalliferum.
- Brecciae nonnullae.
- Humus.

IV. INFLAMMABILIA. }

1. Sulphura.
2. Petrolea.
3. Succina.
4. Bitumina.

I. SALIA.**1. ACIDA.**

vitriolicum.
nitrosum.
muriaticum.
fluoris mineral.
arsenici.
molybdænae.
lapidis ponderosæ.
phosphori.
boracis.
succini.
aëreum.

2. ALCALIA.

minerale.
volatile.

3. NEUTRA.

Nitrum.
Sal digest. Sylv.
Sal Glauber.
Nitr. quadrangul.
Sal commune.
Sal secret. Glaub.
Nitrum flammans.
Sal ammoniacum.

Borax

Alcalia atrata.

4. TERRESTRIA.

Spatum ponderos.
Spat. ponderos. muriat.
Gypsum.
Nitrum calcar.
Sal ammon. fixum.
Calx aërata.
Sal amarum.
Magnesia salit.
Magnesia nitrata.
Magnesia aërata.
Alumen.

5. METALLICA.

Vitriol. cupri.
Vitriol. ferri.
Ferrum aërat.
Vitriol. Zinci.

Vitriolum niccoli.

Magnesium salit.

6. TRIPLICIA.

Sal commun. magnes. salit. inquinat.

Sal amar. vitriolo mart. inquinat.

Alumen vitriol. mart. impurum.

Alum. vitriol. cobalt. inquinat.

Vitriol. cupri ferreum.

Vitriol. ferri niccol. inquinat.

Vitriolum cupri ferreo et zin-
cino inquin.

II. TERRAE.**1. PONDEROSA.**

aërata.

vitriolata.

petroleo imbut. Lap. hepatic.

2. CALX.

aërata.

aërata, petrol. imb. Lap. suill.

fluorata. Flav.

ac. pecul. imb. Lap. ponder.

aërata magn. salit. inquin.

aërata argillac. inquin.

aërata filiceo inquin.

aërata argill. et filic. inquin.

aërata ferro et magn. inquin.

3. MAGNESIA.

aërata filic. adunat.

filiceo intim. adunat.

argillac. filic. et pyrit. adun.

argill. filic. pyrit. et petrol.

adun.

4. ARGILLA.

filiceo adunata. Porcell.

filic. et mart. adunata.

filiceo et calcar. adunat.

filiceo et magnes. adunat.

Sulphoris acid. et alc. veget.

inquinata.

filiceo, pyritaceo et petrol.

inquin.

filiceo

siliceo infra ponder. dimid. et
pau. calc. unit. Gemina.

silicea dimid. part. et pau.
calc. aër. mixt. Schoerl.

silicei dimidiae parti et pau.
calc. laxè unit. zeolithus.

siliceo copioso et magnesi.
unit. Mica.

5. SILICEA.

argill. et calc. parçiss. Quart-
zum.

argillae adunat. Chalcedo-
nius &c.

argill. valde martial. adun.
martiali gravidata.

argill. et pau. calc. unit.

argill. et pau. magnesi. adun.
magnesi. calc. fluorat. et aërat.

cupro ferroque calcinat.
adunat. Chrysopterus.

III. BITUMINA.

1. SULPHUR.

commune.

Plumbago.

Molybdaenum.

2. PETROLEUM.

3. ADAMAS.

IV. METALLA.

Aurum.

Platina.

Argentum.

Hydrargyrum.

Plumbum.

Cuprum.

Ferrum.

Stannum.

Vismutum.

Niccolum.

Arsenicum.

Cobaltum.

Zincum.

Antimonium.

Magnesium.

APPENDIX I.
Combinations.

I. Duplices.

1. Salinicum.

Salino.

terrestri.

bituminoso.

metallico.

2. terrestris, cum

terrestri,

bituminoso,

metallico.

3. bituminosi cum

bituminoso,

metallico.

4. metallici cum

metallico.

II. Triplices.

1. Salini cum

terrestri et bituminoso,

terrestri et metallico.

bituminoso et metallico.

2. terrestris cum.

bituminoso et metallico.

III. Quadruplices.

Salini cum

terrestri, bituminoso et me-

tallico.

APPENDIX II.

Petrefacta.

Calx salina sub form. organ.

Ferrum salinum f. f. o.

Calx aërata f. f. o.

Argilla f. f. o.

Terra silicea f. f. o.

Terra organica.

Petroleum corpora organica
imbuens.

Argentum sub f. organ.

Hydrargyr. f. f. o.

Cuprum f. f. o.

Ferrum f. f. o.

Zincum f. f. o.

I. TERRAE.

1. CALX.

pura.
aërata.

Spatum.

pellucidum.

opacum.

Stalactites.

Tophus.

Incrustata.

Petrefacta.

Agaricus mineralis.

Creta.

Calcarius.

Oolithus.

Lapis portlandicus.

Schiltus calcarius.

Marmor.

vitriolata, Gypsum.

Selenites.

Alabastrum.

fluorata. Fluor mineralis.

pellucidus.

opacus.

acido wolframi nupta.

Lapis ponderosus.

magnesiae nupta.

Spatum compositum.

Lapis Creuzenwaldensis.

Argillae mixta.

Marga.

Lapis travertinus.

terrae ponderosae mixta.

terrae siliceae mixta.

Spatum stellatum.

Arenarius calcarius.

petroleo impraegnata.

Stillus.

pyritae mistus.

ferro junctus.

ferro et lapid. ponderoso mistus.

compositae.

ex meris calcareis.

ex calcareis et baryticis.

ex calcareis et muriaticis.

Marmor glandul. serpentin.

Pietra talchina.

Verde antico.

ex calcariis et argillis.

cum Schilto.

marmor campanum.

florentinum

cipolinum Rom.

Gniotte.

Amygdalites.

cum mica.

Cipolinum Autun.

Calcarius micaceus.

ex calcariis et siliceis.

ex calcariis et quartzo.

Quartzo et Puddingst. cal-
careum.

Calcareus cum venis quartzo

ex calcariis et lavis.

Civerchina.

Marmor cum venis lavae.

ex calcariis et pluribus aliis.

Quartzo spat. scint. et mi-
ca calce connexa.

Calcar. cum ven. schoerl.
et mic.

2. BARYTES.

aërata.

vitriolata.

fluorata.

acido wolframi nupta.

terrae siliceae ferroque mixta.

terrae siliceae, et petrol. mixta.

Lapis hepaticus.

3. MAGNESIA.

aërata.

paucissimae terrae peregrinae
mixta.

siliceae. Spuma maris.

calcariae et ferro.

argillae, taleo et ferro.

quadruplo terrae siliceae et pau-
ciss. argill.

Stcati-

Steatites.

Lapis saponarius.

Ollaris.

terrae siliceae, calcar. et pauciss.
argill. et ferro.

Amiantus.

Suber montanum.

terrae siliceae, calcariae, ponderosae, argillae et ferro.

Amiantus.

pura

aequali siliceae fere, $\frac{1}{3}$ arg. $\frac{1}{4}$ aq.
 $\frac{1}{10}$ - $\frac{1}{7}$ ferr.

Serpentinus.

duplo siliceae, et aequal. fere
argill.

Talcum.

Vitr. moscoviticum.

fluorata.

acido wolframi nupta.

composita.

ex lapidibus muriaticis meris.

Steatites cum talco.

Serpentin. cum ven. aut
glandul. steatit.

ex lapid. muriat. et calcar.

ex lapid. muriat. et ponderos.

ex lapid. muriat. et argillis.

Steatit. c. arg. indurat.

Steatit. c. schisto.

Serpentin. c. schisto.

Saponar. eum mica.

ex muriat. et siliceis.

4. ARGILLA.

acido aëreo saturata.

Lac lunae.

acido aëreo impraegnata.

Argilla.

fusibilis.

apyra.

Marga.

fullonia.

fitularis.

porcellana.

Lutum.

Terra laterum.

Bolus.

vulcania.

puteolana.

Caementum.

Tufa.

Cineres vulcan.

Tripela.

acido vitrioli saturata.

alum. embryonat.

acido salis saturata.

paulo majori porti silic. minori
magnesiae et minori adhuc
calc. ferr. nupta.

Mica pura.

Schisti.

purpureus.

purpurascens.

Ardesia.

pyritosus.

bituminosus.

argilla $\frac{3}{10}$ silic. terr. et pauc. ferr.
ri mista.

Schistus argillaceus.

Arenar. argillac.

Corneus.

Killas.

Toadstone.

Zeolithus.

Lapis piceus.

Kubrica.

Argillae compositae.

ex mere argillaceis.

ex terr. argillos. et calcar.

Marmo nero antico.

ex terra argill. et ponderos.

ex terra argill. et magnesia.

ex terra argill. et silicea.

ex terra argill. et pluribus
aliis.

I. SILICEAE.

- Quartzum.
 Crystallus.
 opacum.
 Arena.
 Pyromachus.
 Petrosilex.
 Jaspis.
 Silex nobilis.
 Gemmae.
 Amethystus.
 Chrysopterus.
 Lapis lazuli.
 Lapis nephriticus.
 Spatum scintillans.
 Zeolithus siliceus.
 Granatus vesarianus.
 Granatus vulgaris.
 Schoerl.
 Schoerl. columnaris.
 Turmalinus.
 Basaltes.
 Rocoleg. rag.
 La cos.
 Pumex.
 Spatum ferriferum muriat.
 Cos turcica.
 Rag. stone.
 Arenarius.
 Arena ferri calce caementum.
 Compositae.
 ex siliceis et siliceis.
 ex siliceis et calcariis.
 ex siliceis et baryticis.
 ex siliceis et muriaticis.
 ex siliceis et argillaceis.
 ex siliceis et pluribus aliis.

II. SALIA.

1. ACIDA.

- aëreum.
 vitriolicum.
 salis communis.
 fluoris mineralis.
 succini.
 phosphori.
 molybdaenae.
 arsenici.
 lapidis ponderosi.

2. ALCALIA.

- vegetabile.
 minerale.
 volatile.

3. NEUTRA.

- Tartarus vitriolatus.
 Sal Glauberi.
 Sal secretus Glauberi.
 Selenites.
 Sal amarum.
 Alumen.
 Minerac alumin.
 Vitriolum ferri.
 Vitriolum cupri.
 Vitriolum zinci.
 Vitriolum cobalti.
 Vitriolum nicoli.
 Vitriolum magnesia.
 Vitriolum argenti.
 Vitriolum mercurii.
 Vitriolum plumbi.
 Nitrum vulgare.
 Nitrum cupicum.
 Nitrum calcarium.
 Nitrum muriaticum.
 Sal digestivum Sylv.
 Sal culinar.
 Sal ammoniac.
 Terra ponderos. salit.
 Sal ammon. fixum.
 Sal. amar. muriatic.
 Alumen muriaticum.

Cuprum salitum.
Magnesia salita.
Hydrargyrum salitum.
Borax.

III. INFLAMMABILIA.

1. AEREA.
Aër inflammabilis.
Aër hepaticus.
2. LIQUIDA.
Naphtha.
Petroleum.
Maltha.
3. SOLIDA.
Asphaltum.
Sevum minerale.
Gagates.
Lichanthrax.
Geanthrax.
Turfa.
Succinum.
Ambra.
Copal.
Sulphur.

IV. METALLA.

1. PERFECTA.
Aurum.
I latina.
Argentum.
Hydrargyrum.
2. IMPERFECTA.
Cuprum.
Ferrum.
Stannum.
Plumbum.
3. SEMIMETALLA.
Zincum.
Antimonium.
Arsenicum.
Visnuthum.
Cobaltum.
Niccotum.
Magnesia nigra.
Wolframum.
Molybdaena.
Saturnites.

I. TERRAE.

1. SILICEAE.

Lapis diaboli.
 Adamas.
 Chryfoberyllus.
 Circonius.
 Hyacinthus.
 Chryfolithus.
 Granatus.
 Rubinus.
 Sapphirus.
 Topazius.
 Smaragdus.
 Beryllus.
 Scorlus.
 Lapis thumenfis.
 Quartzum.
 Corneus.
 Pyromachus.
 Chalcedonius.
 Lithoxylon.
 Heliotropius.
 Chryfoprafus.
 Silex fchiftofus.
 Obsidianus.
 Catophthalmus.
 Prehnites.
 Zeolithus.
 Lapis lazulus.

2. ARGILLAE.

Argilla pura.
 Terra porcellana.
 Argilla vulgaris.
 Jalpis.
 Opalus.
 Lapis piceus.
 Spatum adamantinum.
 Feldspatum.
 Schiftus argillofus.
 Schiftus inflammabilis.
 Terra aluminis.
 Schiftus aluminaris.
 Lapis aluminaris.

Nigrica.
 Cotricula.
 A. tripolitana.
 Mica.
 Chlorites.
 Chalcolithus.
 Hornblenda.
 Wacca.
 Bafaltes.
 Lava.
 Pumex.
 A. veronenfis.
 Lithomarga.
 Sapo montanus.
 A. ochra.

3. TALCA.

Steatites.
 Nephrites.
 Terra fullonum.
 Talcum plasticum.
 T. medicinale.
 Serpentinus.
 Taleum.
 Asbestos.
 Cyanites.
 Actinotus.

4. CALCARIAE.

aeratae.

lactiformis.
 Creta.
 Marmor.
 compactum.
 lamellosum.
 Stalactites.
 Pisolithus.
 Spatum fchiftaceum.
 Spatum magnesiaceum.
 Suillus.
 Marga.
 Schiftus margae. bitumin.

phospho-

phosphoratae.

Apatites.

boraxatae.

Boracites.

fluoratae.

Fluor mineral.

vitriolatae.

Gypsum.

Selenites.

5. PONDEROSAE.

Witherites.

Spatum ponderosum.

II. SALIA.

1. VITRIOLICA.

Vitriolum nativ.

Halotrichum.

Alumen butyraceum.

Salamur. nativ.

2. NITROSA.

Nitrum vulgare.

3. MURIATICA.

Sal commune.

Sal ammoniacum.

4. BORAX.

5. ALCALIA.

Alcali minerale nativ.

III. INFLAMMABILIA.

1. BITUMINA.

Naphtha.

Petroleum.

Asphaltum.

Lithanthrax.

Spissexylon.

Succinum.

Meliedites.

2. SULPHURA.

Sulph. nativ. vulgare.

Sulph. nativ. vulcanium.

3. GRAPHITES.

IV. METALLA.

Platinum.

Aurum.

Hydrargyrum.

Argentum.

Cuprum.

Ferrum.

Plumbum.

Stannum.

Vismutum.

Zincum.

Antimonium.

Cobaltum.

Niccolum.

Magnesia.

Molybdaenum.

Arfenicum.

Scheclium.

T E R M I N I

Ufurpati ARTIS.

I. NOTARUM EXTERNARUM.

I. COLORIS.

<p>a. albi.
niveus.
rubescens.
flavescens.
cinerascens.
argenteus.
virescens.
caerulescens.
lacteus.
flanneus.</p> <p>b. cinerei.
infumatus.
margaritaceus.
caerulescens.
virescens.
flavescens.
rubescens.
plumbeus.
chalybeus.
nigricans.</p> <p>c. nigri.
cinerascens.
caerulescens.
virescens.
fuscescens.
ferreus.
aterrimus.</p> <p>d. caerulei.
indicus.
berolinensis.
lazureus.
smaltinus.
violaceus.
lavendulaceus.
caelestis.
cinerascens.</p> | <p>e. viridis.
aeruginosus.
thalassinus.
gramineus.
pomaceus.
porraceus.
olivaceus.
psittacinus.
asparaginus.</p> <p>f. flavi.
sulphureus.
citreus.
aureus.
pyritaceus.
aurichalceus.
melleus.
cereus.
stramineus.
isabellinus.
ochraceus.
vinaceus.
aurantius.</p> <p>g. rubri.
auroreus.
lateritius.
coccineus.
hyacinthinus.
sanguineus.
cochenillinus.
cupreus.
cinnabarinus.
Karmesinus.
persicinus.
roseus.
carneus.
obscurus.
fuscescens.</p> | <p>h. fusci.
rubescens.
caryophyllinus.
flavescens.
tombacinus.
hepaticus.
nigricans.</p> <p>i. superficialis.
puvoninus.
iridinus.
columbinus.
chalybeus.</p> <p>k. varii.
variabilis
pro situ ad lucem.</p> |
|--|--|---|

4. COHAESIONIS.

- a. Solida.
- α. continua.
fragilia.
tenacia.
plastica.
subductilia.
ductilia.
rigida.
flexilia.
elastica.
mollissima, ut unguis digiti vestigia imprimat.
mollia, ut cultro rad. queant.
duriuscula, cultro vix rasilia.
dura ad chalybem scintillantia.
durissima, limac resistentia.

β. friabilis.
segregata.
coagmentata.
pulverulenta.
squamosa.

b. Fluida.
tenacia.
tenuia.

2. NITORIS.

inconspicua **i. e.**
splendore omni or-
ba.

micantia.
nitidula.
nitida.
nitidissima.

nitore

vulgari.
vitreo.
cereo.

matris perlarum.
adamantino.
femimetallico.
speculari.
metallico.
obumbrante.

3. PELLUCIDITATIS.

Opaca.

Subopaca **i. e.** ad te-
nuiores modo mar-
gines pellucida.

diaphana.

semipellucida.

pellucida

hyalina levissime
tincta.

5. TEXTURAE.

a. compactae

festucariae particulis
majoribus.
minoribus.
vitreae.

planae

conchaccae.

planioris.
concavioris.
perfectioris.
imperfectioris.
minutioris.
crassioris.
scoriaceae.
inaequalis.
granulatae.
minutim.
crassius.
uncinulatae.
terreae.
subtilioris.
crassioris.

b. fibrosae, fibris

tenerioribus.
crassioribus.
rectis.
curvis.

parallelis.
divergentibus
stellatis.
fasciculatis.
sparsis.

c. radiatae, radiis

lterioribus.
angustioribus.
longioribus.
brevioribus.
rectis.
curvis.
parallelis.
divergentibus.
fasciculatis.
stellatis.

spinosis.

d. lamellosae, lamellis

rectis.

curvis.

indeterminate.
undulatum.

sphaerico-convexis.
frondosis.

parallelis.
divergentibus.
secantibus.
dupliciter.
tripliciter.
quadrupliciter.
sextupliciter.

e. schistosae, partibus

tenuioribus.
crassioribus.
rectis.
curvis.

indeterminate.
undulatum.

6. SUPERFICIEI.

pinguia.

macra.

frigida.

frigidiuscula.

tepidia.

inaequalia.

laevia.

aspera (granulis mi-
nimis aequalibus.)

scabra.

foecolata foveolis
cubicis.

pyramidalibus.

tabulatis.

conicis.

sphaericis.

striata.

transversim.

longitudinaliter.

diagonaliter.

alternatim, (alter-
nante striarum di-
rectione.)

decussatim.

plumosa (**i. e.** striis
c media longitudi-
nali oblique trans-
versim excurrenti-
bus.)

7. PONDERIS.

ponderosissima (i. e. pondere specifico aquam sexies et ultra superantia.)

ponderosa (i. e. aquam quater et ultra superantia.)

leviuscula (i. e. aquam bis et paulo ultra superantia.)

levia, (aquam parum superantia.)
natantia.

8. FIGURAE.

a. fragmentorum
in quae fossile secedit.

a. sponte.

α. granulata, granulis crassioribus.

subtilioribus.

majoribus.

minoribus.

rotundatis.

subphaericis.

lentiformibus.

angulatis, angulis communibus.

elongatis.

majoribus.

β. crustosa, crustis

crassioribus.

tenuioribus.

rectis.

angulatis.

sphaericis.

concentricis.

conicis.

γ. bacillaria, bacillis

crassioribus.

tenuioribus.

rectis.

curvis.

δ. mallei ictu.

α. regularis.

cubicae.

rhomboidalis.

trapezoideae.

pyramidalis.

dodecaëdriac.

β. irregularis.

indeterminatae,

marginibus

obtusis.

acutis.

festucariae.

discoideae.

cuneatae.

b. totius fossilis.

α. minus regularis.

vulgaris, amorpha.

filiformis.

capillaris.

dentiformis.

denticulata.

reticulata.

arborescens.

fruticosa.

ramosa.

pectinata.

tubulosa.

fistularis.

rotundata.

farta.

nucleo

mobili Aëtites.

fixo. Gaodes.

vacua.

botryoides.

sphaerica.

sphaeroides.

elliptica.

amygdalina.

reniformis.

tuberosa.

membranacea.

specularis.

foraminulenta.

cellulosa cellulis

simplicibus.

tetraëdris.

hexaëdris.

polyedris.

rotundis.

duplicibus.

spongiosa.

vesiculosa.

erosa.

perforata.

δ. regularis. Crystalli

α. Tabulae.

tetraëdrae t. I. II.

III. f. 17.

rectangulae.

obliquangulae.

pentaëdrae tab. I.

II. III. f. 29.

hexaëdrae.

octaëdrae.

aequilaterae.

inaequilaterae.

tenuioris.

crassioris.

perfectae.

angulis in aciem ter-

minatis

omnibus.

nonnullis.

sparae.

coagmentatae.

inordinatim.

decussatim.

in cellulas.

pyramides.

globulos.

lentes.

amygdalos.

acutis.

ad latera adnatae.

β. Cubi

β. Cubi s. Tesserac.
 rectanguli s. veri.
 obliquang. s. rhombi.
 majoribus.
 minoribus.
 minimi.
 lateribus planis.
 concavis.
 convexis.
 altern. conv.
 et plan.
 marginib. } truncatis.
 angulis. } omnibus.
 } nonnul-
 } lis.
 superficie terminali
 in aciem abeunte.
 sparsi.
 inclusi.
 connati.
 decussatim.
 aggregati
 seriatim.
 in globulos
 uvae formam.
 fasciculatim.
 stellatim.
 in pyramides.
 ramos.
 arbusculos.
 cellulas.

γ. Prismatis.
 triedri.
 tetraedri.
 pentaedri.
 hexaedri.
 octaedri.
 enneaedri.
 rectanguli.
 obliquanguli.
 aequilateri.
 inaequilateri.
 lateribus
 angustioribus.

altern. terminat.
 in planis.
 convexis.
 ventricosis.
 incurvis.
 superficie terminali
 utraque } abeunte
 alterutra } in
 } aciem.
 } pyramidem.
 } aequalis later. nu-
 } meri.
 } minoris.
 latioris.
 tenuioris.
 acicularis.
 capillaris.
 marginibus truncatis
 alternis omnibus.
 sparsi.
 cohaerentis.
 lateraliter.
 basi.
 apice.
 per medium trans-
 eund.
 cum alio
 aut aliis.
 aggregat.
 inordinatim.
 stellatim.
 fasciculatim.
 seriatim.
 graduatum,
 pectinatim
 in olivae formam.
 amygdalae —
 uvae —
 renis —
 globi —
 pyramidis —
 columnae —
 prismatis —

aciculae formam.
 bacillorum —
 gemmarum —
 δ. Pyramidis.
 triedrae.
 tetraedrae.
 hexaedrae.
 octaedrae.
 simplicis.
 duplicis.
 prismati superimpo-
 sita.
 inverfae.
 rectae.
 truncatae
 apice.
 marginibus.
 baseos.
 lateralibus.
 lateribus
 latioribus.
 angustioribus.
 acicularis.
 capillaris.
 aequalibus.
 inaequalibus.
 altern. majoribus.
 planis.
 convexis.
 concavis.
 intus cavae.
 auctae altera pyra-
 mide
 apice
 alterutro
 utroque
 basi communi.
 ad latera.
 solitariae.
 sparsae.
 aggregatae.
 inordinate.
 seriatim.
 graduatum.

- divergendo
rosae in modum.
stellatim.
fasciculatim.
- mergitis forma.
gemmae —
globi —
renis —
granorum —
bacillorum —
cristae —
cellularum —
arbusculae —
mulci —
ramorum —
fruticeti. —
reticulatim.
in columnas.
tabulam.
pyramidem.
cohaerentis.
latere.
apice.
medio.
gemmae.
tergiminae.
plures.
- α. Lentis i. e. pyrami-
dis obscurae dupli-
cis depressae: an-
gulis corporeis ob-
tusissimis.
tetraëdrae.
hexaëdrae.
vulgaris.
follae in modum cur-
vatae.
solidae.
intus cavae.
solitariae.
aggregatae in
rajae forma.
uvae —
globi —
- granulorum forma.
cellularum —
inordinate.
connexae.
parallelae.
§. Dodecaëdri.
perfecti.
minus perfecti.
marginibus
truncatis.
in aciem terminatis.
9. LOCI, in quo, MODI
quo occurrunt.
α. rupestria, quae in-
tegros montes, aut
portionem praeci-
pua, strata, ru-
pes constituunt.
β. parasitica.
libera
aliis inclusa
vaga
fructus majoribus.
rotundatis.
angulatis.
acutangulis.
obtusangulis.
granulis.
adhaerentia
corticis forma.
membranae —
bractearum —
granorum —
inhaerentia
sparsim.
punctatim.
per venas.
glandulas.
frustula.
amorpha.
crystallina.
majora.
minora.
minima.
strata.
10. COLORIS, quo in-
quinant alia corpo-
ra contactu.
scriptura.
tritura.
ejusdem cum fossili
ipso coloris.
alieni.
11. SENSATIONIS,
quam linguae im-
primunt
adhaerent
insipida.
sapidam, saporis
argillacei.
subdulcis.
stiptici.
amari.
lixiviosi.
falsi.
acris.
12. ODORIS, quem
exhalant.
sponte.
trita
per se
cum aliis.
caesacta.
prunis inspersa.
alcalini.
empyreumatici.
bituminosi.
sulphurei.
arsenicalis.
13. SONI, quem edunt
agitata.
cum aliis collidentia:
muta.
sonora.
sonitu campanae ae-
mulo crepitantia.

II. NOTARUM PHYSICARUM.

attractoria, quae ferrum trahunt.

retractoria, quae a magnete trahuntur.

intractabilia, quae non trahuntur.

electrica, quae trita aut calefacta moleculas minus ponderosas trahunt.

phosphorescentia, quae trita, in tenebris lucem spargunt.

humefcentia, quae sensim aquam imbibunt.

bibula, quae aquam avidius absorbent.

fatiscencia, quae sponte in aëre dilabuntur.

detonantia, quae prunis inspersa detonant.

spumescentia, quae igni exposita spumescunt.

intumescentia, quae igni exposita intumescunt.

liquabilia, quae igni exposita liquantur.

vitrescentia, quae ignis vi sola

cum aliis mixta in vitrum abeunt.

pellucidum.

diaphanum.

opacum.

excolor.

tinctum.

calcinabilia, quae ignis vi cohaesione partium orbantur.

induranda, quae igni exposita indurantur.

apyra, quae ignis fusorii vi maxima non liquantur.

III. NOTARUM CHEMICARUM.

I. petitarum a mutatione, quam ignis infert.

α. volatilia, quae leni colore semivolatilia, quae prunis inspersa fixa, quae ne violento quidem igne

in vaporibus abeunt.

β. fumantia, quae igne tractata fumum scintillantia, quae igne tractata scintillas inflammabilia, quae igne tractata flammam

emittunt.

consueti coloris.

γ. variabilia, quae igni exposita mutant colores.

decrepitantia, quae igni exposita crepitum edunt.

2. petitarum ab efficacia solventium.

α. effervescentia facile et ilico demum, postquam rafa sunt et lente.

cum aqua forti. cum oleo vitrioli. non effervescentia.

β. Solubilia.

facile. difficulter. caloris ope. sine calore in

aqua. oleis. alcalibus. aqua forti.

aqua regis, quarum colorem mutat, vel non mutat.

tota.

pro parte.

ut abeant cum solvente
 in crystallorum
 in gelatinae
 in neutram
 non solubilia.

K. y. Solventia.

via humida.

via sicca.

terras.

metalla.

Instrumenta Lithologi parata erunt primario :

Malleus, Culter, Chalybs, Aqua fortis, Aqua regis, Lixivium causticum, Lixivium sanguinis, Borax, Acidum ossium, Alkali minerale, Gurgulio & Fistula flammis potens absque folle.

Signa ☉ Aurum.
 ☽ Argentum.
 ♃ Platina.
 ♀ Cuprum.
 ♂ Ferrum.
 ♄ Plumbum.
 ♁ Stannum.
 ♂ Antimonium.
 ♀ Hydrargyrum.
 W Wismutum.
 ZZ Zincum.
 ♂ Magnesia.
 ♄ Molybdaena.

Signa ♂ Wolframum.
 ♂ Uranites.
 ♂ Niccolum.
 K Cobaltum.
 ♂ Arsenicum.
 ♂ Sulphur.
 ♂ Vitriolum.
 ♂ Nitrum.
 ♂ Muria.
 O Alumen.
 ♂ Aqua fortis.
 ♂ Aqua regis.

Semitae DEI in Abyffo.

© 1994 by MIT Press

SYSTEMA REGNI MINERALIS.

I. TERRAE.

2. SIMPLICIORES.

A. TALCOSAE.

a. pinguia.

1. Talcum.

b. macre.

2. Serpentinus.

3. Asbestus.

4. Actinotus.

5. Hornblendä.

B. PONDEROSAE.

6. Barytis.

7. Crossopetra.

C. CALCARIAE.

a. puriores.

8. Creta.

9. Tophus.

10. Späthum.

11. Schistolithus.

12. Inolithus.

13. Stalactites.

14. Pisolithus.

15. Marmor.

b. minus purae.

a. effervescentes.

16. Suillus.

17. Tremolites.

18. Stellaris.

19. Humus.

20. Marga.

21. Magnesiata.

b. non effervescentes.

22. Gypsum.

23. Hepaticus.

24. Lazurus.

25. Fluor.

26. Apatices.

27. Boracites.

D. ARGILLACEAE.

28. Aluminaris.

29. Argilla.

30. Puteolana.

31. Caementum.

32. Cariosus.

33. Ardesia.

34. Basaltes.

35. Lava.

36. Mica.

37. Opalus.

38. Zcolithus.

39. Scorlus.

E. SILICEAE.

a. fixae.

a. impurae.

40. Gemma.

41. Olivinus.

42. Feldspatum.

43. Pyromachus.

44. Petroflex.

45. Jaspis.

46. Smiris.

47. Circonius.

48. Amarus.

49. Lydius.

50. Chlorogranatus.

b. puriores.

51. Arena.

52. Quartzum.

53. Chalcedonius.

b. volatiles.

54. Adamas.

F. ADAMANTINAE.

55. Adamantinus.

B. AGGREGATAE.

A. particulis magis minusve crystallinis, nullo visibili cemento intermedio cohaerentibus.

56. Granites.

57. Gneissum.

B. particulis heterogeneis mafae alterius lapidis immerfis.

58. Porphyrius.

59. Amygdalites.

C. fragmentis lapidum caementi ope conglutinatis.

60. Breccia.

61. Arenarius.

II. SALIA.

62. Natrum.

63. Borax.

64. Muria.

65. Nitrum.

66. Mirabile.

67. Amarum.

68. Alumen.

69. Vitriolum.

III. PHLOGISTA.

70. Turfa.

71. Bitumen.

72. Mellites.

73. Succinum.

74. Ambra.

75. Graphites.

76. Sulphar.

IV. METALLA.

77. Uranium.

78. Wolframum.

79. Magnesia.

80. Stibium.

81. Zincum.

82. Molybdaena.

83. Stannum.

84. Cobaltum.

85. Ferrum.

86. Arsenicum.

87. Cuprum.

88. Niccolum.

89. Wismutum.

90. Argentum.

91. Plumbum.

92. Hydrargyrum.

93. Aurum.

94. Platina.

Appendix.

V. LARVATA.

A. animalium.

A. Mammalium.

95. Anthropolithus.

96. Zoolithus.

B. Avium.

97. Ornitholithus.

C. Amphibiorum.

98. Amphibiolithus.

D. Piscium.

99. Ichthyolithus.

E. Insectorum.

100. Entomolithus.

F. Vermium.

101. Conchyliolithus.

102. Coralliolithus.

B. Vegetabilium.

103. Phytolithus.

I. LAPIDES e terris induratis compactis natae, in has iterum fatiscentes, natura repugnante, dirimuntur ab his, cum iis potius in unam classem conjungendi, fumae ignis violentiae resistunt, ne hilm quidem eorum in vapores resolventi, sapore omnes odore plurimi orbi.

1. **TALCOSAE** (plurimae) molles et mollissimae magnesiã albam potissimum continent, nulla unquam corporum vivorum vestigia; in montibus primariis, magis adhuc in secundariis obviae, nonnullae quoque strata et montium partes praecipuas constituentes, aliae potius parasiticae: Igne nec calcinantur, nec, nisi Hornblendam, et ipsum Actinotum Asbestumque ferriferum exceperis, facile liquantur, sed indurantur.
2. **PONDEROSAE** terrae, gravitate specifica prae reliquis eminentes facilius liquantur igne, non nisi parasiticae, neque unquam vivorum corporum vestigia continentes molles et duriusculae constantur potissimum ex terra ponderosa dicta.
3. **CALCARIAE**, aliae ex testaceis et coralliis natae, aliae primitivae, aliae rupestres, aliae parasiticae multae non raro corporum vivorum vestigiis refertae, paucissimis exceptis, mollissimae, molles et duriusculae, igne evadunt magis porosae; puriores omnes cum aqua forti effervescent, et fere totae solvuntur.
4. **ARGILLACEAE** aliae mollissimae, plasticae, linguae adhaerentes, lumentatae sibi proprium odorem spirantes, igne indurantur, ex durioribus fatiscentibus non raro ortae animalium et vegetabilium vestigia saepe impressa offerunt, aliae molles vel duriusculae ignis vi liquantur potius, quam indurantur; harum plures rupestres, aliae, pauciores tamen, durae eandem ab igne subeunt mutationem.
5. **SILICEAE** durae et durissimae acidorum, si fluoris acidum excipias, vim eludunt, certe pro parte; aliae rupestres, aliae parasiticae, illae non raro vestigia corporum vivorum prae se ferentes.
6. **ADAMANTINUS** durissimus, parasiticus propriam sibi in nullo alio fossili haecenus detectam terram continet.
7. **AGGREGATAE** e quinque prioribus constantur, et indolem partis dominantis sequuntur.

II. SALIA,

Novam utique terrae simplicis speciem constituere videtur, nuper in antro Sydney novae Hollandiae reperta plumbaginis micaeque miculis et arenae granulis mista, a *Wedgewoodio* act. angl. vol. 80 p. 2. p. 306. descripta; resistit illa quidem vitrioli et nitri acidis, quamvis fortissimis et bullientibus; solvitur autem salis culinaris acido, et constantius adhuc aqua regis, ut

- II. SALIA, sapore, solubilitate in aqua ab omnibus aliis, specie saporis, gradu solubilitatis inter se distinguuntur.
- III. PHLOGISTA solubilitate in oleo, et fumo flammave, quam igni exposita monstrant grato vel ingrato, innocuo vel funesto, ex colore vel tinctu dignoscuntur.
- IV. METALLA nitore, pondere ingenti, fluxu, quem in igne experiuntur sibi proprio, solubilitate in acidis discernuntur.
- V. LARVATA non fossilia sui generis, sed ratione materiae, qua constant, ad praecedentes classes amandanda non differunt, nisi forma, quam corporibus alterius naturae regni debent.

CLAS.

ut tamen lenis calor iterum expellat; ex hac solutione non quidem per sanguinis lixivium, verum per salia lixiviosa omnis generis, ex mesaco quoque salis acido per simplicem aquam, lacteo semper colore, praecipitata, facile in igne fundenda; carbonum pulveri intertrita, neque haec neque alia simplex et pura terra, quamvis ignis violentiae summae in vasis ab omni metallica lahe liberis exposita in metallum, idque sui generis coire visa est.

Altera, uti quidem haecenus videtur, a reliquis distincta terra simplex latet in lapide friabili parum nitente diaphano, ex albedine in asparagi virorem vergente, prope Strontian in Scotia reperto, diu pro barytide Witheringii habito; affinitate, quam cum aere fixo alit, calore, quem ulla et aquae immersa excitat, solutione quam subit, et facilissima ad aeris accessum praecipitatione ponderosae similis; at insons, minus ponderosa aërem fixum igne facilius dimittens, quamvis difficilius, quam quidem calcaria, a qua etiam eo abludit, quod solutio in aqua forti facta, facillime crystallos tabulares exhibet, et charra illi intincta, siccata, et candelae accensae admota cum flamma laete purpurea ardet. *Crawford* apud *Duncam* medical commentaries. Dec. II, Vol. 4. p. 436, et *Memoir*, of the society of Manchester. Vol. 3. p. 599.

 CLASSIS I.

T E R R A E.

I. TALCOSAE.

1. TALCUM.	Pingue attactu.
2. SERPENTINUS.	Macer, textura festucaria, inconspicuus.
3. ASBESTUS.	Macer, fibrosus, inconspicuus.
4. ACTINOTUS.	Macer, nitens.
5. HORNBLENDA.	Macra, lamellosa, atra.

II. PONDEROSAE.

6. BARYTIS.	Acido vitrioli bulliente solubilis.
7. CROSSOPETRA.	Acido vitrioli non tota solubilis.

III. CALCARIAE.

8. CRETA.	Inquinans.
9. TOPHUS.	Porosus, ex aqua praecipitatus.
10. SPATUM.	Lamellatum, vi in fragmenta rhombica discedens.
11. SCHISTOSPATHUM.	Undulato-schistosum.
12. INOLITHUS.	Fibrosus, aqua forti totus cum effervescencia solubilis.
13. STALACTITES.	In aëre ex aqua praecipitatus.
14. PISOLITHUS.	Ex globulis conflatus.
15. MARMOR.	Compactum aut granulatum.
16. SUILLUS.	Tritura foetens.
17. TREMOLITES.	Radiatus, aqua forti ex parte solubilis.
18. STELLARIS.	Stellatim fibrosus, igne facile liquandus.
19. HUMUS.	Friabilis, exsiccatione expallescentis.
20. MARGA.	Igni indurescens, paulo fortiori vitrescens.
21. MAGNESIATA.	Igni nigrescens.
22. GYPSUM.	Calcinatum cum aqua in aëre indurescens.
23. HEPATICUS.	Tritura aut igni hepar sulphuris spirans.
24. LAZURUS.	Duriusculus opacus, colore caeruleo ab inspersis acidis non alterabili.
25. FLUOR.	A vitrioli acido calente infuso aërem acidum vitrum corrodentem dimittens.
26. APATITES.	Prunis inspersus lucem eximiam virefcentem spargens, igne non facile liquabilis.
27. MORACITES.	Cubicus, durus.

IV. ARGILLACEAE.

28. ALUMINARIS. Macra, tota fere aqua forti solubilis.
 29. ARGILLA. Pinguis tactu, plastica, igne indurefcens.
 30. PUTEOLANA. Friabilis, cum aqua et calce subacta ad
 aërem indurefcens.
 31. CAEMENTUM. Solidum, contusum cum aqua et calce sub-
 acta ad aërem indurefcens.
 32. CARIOSUS. Scaber, in aqua in pulverem dilabens.
 33. ARDESIA. Fissilis, humectata argillam spirans.
 34. BASALTES. Inconspicuus opacus, compactus, coloris
 obsecuri, facile fatiscens, in vitrum ni-
 grum igne abiens.
 35. LAVA. Vulcani vel ignis subterranei vi nata.
 36. MICA, squamosa.
 37. OPALUS. Amorphus, compactus, igne vix liquabilis.
 38. ZEOLITHUS. Igne facile cum ebullitione fluens, et dum
 in fluidum statum transit, lucem spargens.
 39. SCORLUS. Igne fluens, nullum tamen lumen emittens.

V. SILICEAE.

40. GEMMA. Crystallina, dura et durissima, in tenebris
 lucens.
 41. OLIVINUS. Facile fatiscens, in igne difficulter fluens.
 42. FELDSPATHUM. Lamellosum, igne facile in vitrum pelluci-
 dum abiens, facile fatiscens.
 43. PYROMACHUS. Nec fatiscens, nec igne liquandus, frag-
 mentis convexis.
 44. PETROSILEX. Igne liquandus, diffractus festucas referens.
 45. JASPIS. Opacus, igne colorem mutans, neque ta-
 men liquabilis, fragmentis convexis.
 46. SMIRIS. Amorphus, difficile liquabilis, durissimus.
 47. CIRCONIUS. Ponderosus, intus nitidissimus, incurvo-
 lamellosum.
 48. AMARUS. Tenax, viridis, diffractus festucas referens.
 49. LYDIUS. Fissilis, opacus, coloris obsecuri.
 50. CHLOROGRANATUS. Viridis, crystallinus, igne facile liquabilis.
 51. ARENA. Granula sicca, dura, scabra.
 52. QUARTZUM. Apyrum, acidis, praeter fluoris acidum
 resistens, fragmentis angulatis.
 53. CHALCEDONIUS. Apyrum, acidis resistens, fragmentis ma-
 gis convexis.
 54. ADAMAS. Durissimus, igne volatilis.

VI. ADAMANTINAE.

55. ADAMANTINUS. Apyrus, fixus, durus, lamellosus.

VII. AGGREGATAE.

56. GRANITES, continuus.

57. GNEISSUM, filifile.

58. PORPHYRIUS, particulis crySTALLINIS pastae lapideae immerfis.

59. AMYGDALITES, glandulis rotundatis in massa lapidea nidulantibus.

60. BRECCIA. Fragmentis lapidum per caementum lapideum aut metallicum conglutinatis.

61. ARENARIUS. Granulis lapidum siliceorum per caementum lapideum aut metallicum conglutinatis.

I. TALCOSAE.

I. TALCUM. Ex magnesia alba, terra filicea et phlogisto conflatum.

Molle, attractu pingue, polituram non admittens.

Ignе indurandum, cum aqua forti non effervescens, oleum absorbens.

Spuma maris. Meer-schaum. I. T. album tenax ad aërem indurescens. *J. Beckmann commentat. Goetting. 4. p. 47. Wiegleb n. chem. Entd. 8. p. 8. Syst. nat. XII. 3. p. 201. n. 5. Argilla (lithomarga) flavicans solidescens impalpabilis.*

Brünnich in traduct. Cronstedt mineralog. §. 85. I. 2. Meer-schaum.

Habitat venis exilibus humo tectum in Natolia, Thracia, Graecia, Cherfoneso taurica et ipsa America septentrionali.

fullonum. 2. T. tinctura tenax.

Hoffmann bergmaenn. Journ. 1789. I. p. 157.

Habitat in Cornubia et Bedfordia Angliae, in Lusatia et Saxonia, in hac prope Rosswein alta strata constituens, humo tecta, ex flavescente aut virescente cinereum, ex virescente album, viride aut carneum, fullonum usu celebre.

porcellanum. 3. T. album viridi tinctum tenax igne paulo vehementiori in porcellanum abiens.

Guettard et Luvossier act. Paris. pro 1778. p. 433. 434.

Habitat in Lotheringia, 30 pedes profundis stratis 7-8 pedes altis, porcellanae parandae inserviturum.

Chlorites. 4. T. friabile, squamosum viride humectatum argillam spirans, igne fortiori in scoriam nigram abiens.

Samt-erde. *Habitat in Helvetia et Sabaudia, crystallo montanae creberrime inspersum.*

squamosum. 5. T. friabile squamosum apyrum.

Hoffmann bergmaenn. Journ. 1789. I. p. 160.

Habitat prope Freybergam Saxoniae.

- radiatum. 6. T. argenteum, pinguis nitoris lamellis flexilibus stellatis.
Habitat in valle Tremola, monti S. Gotthardi confini.
- cosmeti- 7. T. subflexile diaphanum undulatum lamellosum nitidum, in
cum. fragmenta discoidea discédens.
Syst. nat. I. p. 156. n. 1. Talcum particulis impalpabilibus diaphanis molliusculis convexis fissilibus.
Syst. nat. XII. 3. p. 59. n. 7. Mica (talcosa) lamellis flexuosis friabilibus virecenti-albidis diaphanis.
Cronst. mineral. 95. n. 2. V. 1. Mica squamosa martialis.
Wall. min. 127. Syst. mineral. p. 374. n. 5. Talcum albicans, lamellis subpellucidis.
Woltersd. mineralog. 17. Talcum molliusculum friabile virefcens.
Dal. pharmac. 46. Talcum officinarum.
Talcum lamellis subdiaphanis flexilibus albis. Carth. miner. 15.
Habitat parasiticum in regno Neapolitano, valle Tellina, Tyroli, Saxonia, Silesia, Suecia, ex dilute viridi argenteum, alias ex virecenti cinereum, viride, rubrum, flavum vel flavescens, aliquando arbuscularum imaginibus pictum, usu cosmetico, olim quoque medicato clarum.
- brianzo- 8. T. rigidum inconspicuum scriptura inquinans minutissime
nicum. lamellosum.
Cronst. miner. §. 80. Creta brianzonica.
Waller. syst. miner. I. p. 375. n. 10. Talcum solidum durius semipellucidum pictorium.
Cartheuf. min. 15. Talcum subdiaphanum densum albescens, lamellis minutissimis.
Habitat prope Briancon Galliac, album vel viride, scriptorio et pictorio usu totum.
- Smectis. 9. T. rigidum inconspicuum tritura nitens, scriptura alba inquinans, diffractum festucas referens, subdiaphanum apyrum.
Syst. nat. XII. 3. p. 52. n. 4. Talcum ungue rasile, albo inquinans.
Wolt. min. 16. Smectis opacus mollis albicans.
Vog. miner. 100. Steatites, Lendites, Smectis, Creta cimolia.
Cost. fossil. 60. Argilla indurata virefcens Morochtos.
a. *Steatites solidior.*
a. opacus. *Wall. syst. miner. I. p. 383. n. 3. Steatites opacus particulis inconspicuis solidus durior pictorius.*

Speckstein. b. diaphanus.

Wall. syst. min. I. p. 384. n. 4. Steatites particulis impalpabilibus mollis semipellucidus.

Cronst. miner. §. 81. Argilla indurata particulis impalpabilibus solida.

S. β. Steatites mollior. *Cronst. miner.* §. 80.

Spanische. a. subdiaphanus:

Kreide. *Waller. syst. miner.* I. p. 381. n. 2. Steatites particulis impalpabilibus mollis lubricus inquinans.

Seifenstein. b. subopacus.

γ. Steatites crystallis hexaëdro prismaticis in pyramidem hexaëdram terminatis. *Abich, Raepke et Beyer chem. Annal.* 1784. I. p. 430. 2. p. 447. et 1785. I. p. 266.

Habitat in Sina, Norwegia, Suecia, Cornubia, Saxonia, Franconia, et basaltæ innidulans ad Rheni ripas, et prope Goettingam, album, ex virescente album, viride cinereum, flavescens, rubescens, non raro venis, quae saepe Japonis veneti picturam mentiuntur, aut arbuscularum imaginibus varium, statuis, scutulis, vasis, praesertim igni exponendis, furnorumque partibus ignem violentum experturis eximie inserviens, purgatorio, scriptorio, pictoria, cosmetico quoque usu veniens.

Ollaris. 10. T. rigidum opacum inconspicuum undulatim lamellosum
Topfstein. in frusta discoidea discedens.

Syst. nat. XII. 3. p. 52. n. 5. Talcum opacum solidum subvirescens, particulis subquamosis.

Wall. min. 133. Lapis lebetum.

Wall. syst. min. I. p. 387. n. 7. Steatites opacus particulis micaceis mixtus solidus, calcinatione mica alba vel flava nitens.

Wolt. min. Smectis opacus duriusculus variegatus.

Carth. min. 26. Smectis micaceus durus ex griseo virescens.

Habitat in Russia (prope Troizka,) Norwegia, Suecia, Silesia, Saxonia, Thuringia, Franconia, Tyroli, Elba, et potissimum in Valle Tellina, ejusque cum Mediolanensi Ducatu confiniis, saepe alta strata constituens, atque us plurimum micam argenteam inspersam habens, ollis aliisque id genus vasis, furnis, praesertim fusoriis, caminis, aedificiorum fundamentis egregie conducens, frequentissime ex virescente cinereum.

Schisto- II. T. nitidum subflexile lamellosum in tabulas fissile. *Storr.*
sum. *Alpenr.* 2. p. 287-289.

Talkschie- *Wall. miner. syst.* I. p. 388. n. 8? Steatites particulis mica-
fer. ceis mixtus, mollis, lamellaris, pictorius, calcinatione
mica alba vel flava nitens.

*Habitat in Suecia? Rhaetia, album, ex virescente album,
virescens, ex cinereo virescens, sanguineum aut obscure
rubrum, testis aptissimum.*

2. SERPENTINUS. Ex magnesia alba, calce ferri,
et terra filicea, conflatum,
quibus frequenter terra alu-
minaris, rarius calcaria ac-
cedit.

Macer attactu, polituram ad-
mittens.

Ignem indurandus, neque cum
aqua forti effervescent, ne-
que oleum absorbens.

Nephriti- I. S. porraceus semipellucidus attactu pinguiusculus.

Syst. nat. XII. 3. p. 53. n. 7. Talcum praepoliendum viride
subdiaphanum, particulis subfibrosis.

Nieren-
stein.

Carth. miner. 26. Smeectis subtilis duriusculus viridis, frag-
mentis subfissilibus.

Wolt. min. 16. Smeectis subdiaphantus durus viridis.

Wall. miner. 52. Gypsum viride semipellucidum fissile.

Wall. syst. miner. I. p. 386. Steatites semipellucidus, par-
ticulis minoribus, solidus, colore eminentiori viridescens,
durus polituram admittens.

Dal. pharm. 52. *Vog. min.* 102. Lapis nephriticus.

*Habitat ad Amazonum fluvium Americae, ad montem Al-
tai Sibiriae, in Suecia, Saxonia, Bohemia, Silesia, mon-
tibus carpathicis et rhaeticis, in oriente variis ornamentis
atque utensilibus inserviens.*

genuinus. 2. S. opacus inconspicuus diffractus festucas referens igne deal-
Serpentin- bandus.

stein.

Syst. nat. XII. 3. p. 52. n. 6. Talcum praepoliendum viridi-
maculatum opacum, particulis granulatis.

Wall. min. 131. Ollaris solidus virescens maculosus, polituram admittens.

Wall. syst. mineral. I. p. 385. n. 5. Steatites opacus particulis distinguendis solidus, coloribus eminentioribus maculosus, durus polituram admittens.

Wolt. min. 16. Smectis opacus duriusculus virescenti-maculatus.

Cost. fossil. 266. Marmore-proferon obscure viride.

Worm. mus. 43. *Myl. saxon.* I. p. 31. Marmor serpentinum Zeblizense.

Cronst. min. 76. Argilla indurata solida particulis majoribus.

Vog. miner. 103. Lapis serpentinus.

Habitat in monte Tschircai Sibiriae, in montibus Dalecarlicis, Scoticis, Hercynicis, Saxonis, Franconicis, Carpathicis, Stiriis, Tyrolensibus, Italicis, praesertim Pedemontii, Genuae, Hetruriae, Elbae, in quibus ampla strata constituit, vagus prope Genevam, frequentius maculis, striis, venis, punctis variis, quam unicolor, creberrime viridis, aut niger, rarius cinereus vel ruber, rarissime flavus, caeruleus vel albus, aedificiis, eorumque partibus elegantioribus, vasis varii generis, praecipue ignem violentum experturis inserviens.

fissilis. 3. S. viridis in tabulas fissilis.

Chlorit-
Schiefer. *Habitat in Norwegiae montibus, matrix crystallorum ferri retractorii.*

crystal-
linus. 4. S. viridis, crystallos aciculares referens.

Habitat in Saxonia, Helvetia, Sabaudia in superficie crystalli montanae.

3. ASBESTUS. Macer, fibrosus, mollis, levis et narans igne fragilis, parasiticus. Ex magnesia alba et terra filicea, ut plurimum quoque aluminari conflatus, cui saepius calx ferri, rarius terra calcaria accedit.

* *fibris omnibus parallelis, fragmentis festucas referentibus.*

Amiantus. I. A. natans, fibris tenerrimis separabilibus summopere flexilibus.

Syst. nat. XII. 3. p. 55. n. 1. Amiantus fibrosus, fibris separabilibus flexilibus tenacibus.

Wall. min. 140. Amiantus fibris mollibus parallelis facile separabilibus.

Cronst. miner. 105. Byssus.

F. L. Brückmann *theses physicae ex historia curiosa lapidis του άσβεστου, ejusque praeparatorum &c.* Brunsv. 1727. 4.

Ciampini de incombustibili lino s. lapide amiantho ejusque filandi modo epittolaris dissertatio. 1691. 4.

Habitat frequens in serpentino in montibus Ural Sibiriae, in Lapponia, Suecia, Saxonia, Franconia, Bohemia, Silesia, Hungaria, Lusitania, elegantissimus in Candia, Cypro, Corsica, Pedemontio, Valle Teilina, sericei interdum nitoris, ut plurimum albus, vel ex virescente albus, rarius carneus, ochraceus aut viridis.

maturus. 2. A. durior, fibris arctius cohaerentibus tenacibus separabilibus. *Wall. syst. min.* 1. p. 395. n. 2.

Syst. nat. XII. 3. p. 55. n. 2. Amiantus (plumosus) fibrosus, fibris separabilibus flexilibus fragilibus papposis.

Cronst. miner. §. 105. 2. Asbestus fibris parallelis martialis fragilior.

Habitat in Suecia, in tomentum potius, quam in fila separabilis, ferro scatus, hinc virescens, et igne in scoriam nigram liquandus.

fragilis. 3. A. vitri nitore resplendens, fibris separabilibus fragillimis. *Glasami- ant.* *Syst. nat.* XII. 3. p. 55. n. 3. Amiantus fibrosus, fibris separabilibus rigidis nitidis fragilibus.

Wall. syst. min. 1. p. 397. n. 4. Asbestus rigidus, fibris parallelis subtilissimis fragillimis.

Habitat in Sibiria et Suecia, interdum aluminis plumosi titulo in officinis venalis, intus suntum deleterium, extrinsecus olim membris paralyticis adpersus, cinereus aut virescens.

vulgaris. 4. A. inconspicuus fibris rigidis cohaerentibus fragmentis festucas longiores referentibus.

Syst. nat. XII. 3. p. 55. n. 4. Amiantus (immaturus) fibrosus, fibris connatis angulatis rigidis opacis.

Wall. mineral. 144. *Vog. min.* 171. Amiantus fibris parallelis durioribus non separabilibus.

Wall. syst. miner. 1. p. 396. n. 3. Asbestus durus lignosus, fibris parallelis arcte cohaerentibus non separabilibus.

Habitat in Sibiria, Lapponia, Suecia, Silesia, Saxonia, Franconia, Tyroli, *viridis vel cinereus, rarius in aureum inclinans.*

tortuosus. 5. A. durior, fibris tortuosis rigidis arctius connexis fasciculatis.

Syst. nat. I. p. 157. n. 10. Talcum fibris rigidis fasciculatis intortis.

Syst. nat. XII. 3. p. 57. n. 10. Amiantus solidus, fasciculis fibrarum contortis rigidis.

Wall. miner. 145. Asbestus fibris fasciculatis e centro varie radiantibus.

Wall. syst. miner. I. p. 398. n. 6. Asbestus solidus, fibris in fasciculos compactis durissimis, alio lapidum generi immixtis.

Habitat in Sueciae fodina Norbergenfi.

** *fibris intricatis, in fragmenta obtusangula discedentes.*

Suber. 6. A. flexilis suber referens aquam cum strepitu imbibens, linguae adhaerens.

Syst. nat. I. p. 159. n. 3. Asbestus solidiusculus flexilis.

Syst. nat. XII. 3. p. 56. n. 7. Amiantus corticosus flexilis suberosus.

Wall. min. 143. et syst. min. p. 400. Vog. min. 172. Asbestus fibris flexilibus inordinate se intercussantibus levissimus.

Habitat in Sueciae et Saxoniae fodinis, *albus, cinereus, virescens, dilute flavescens.*

Lignum. 7. A. lignum referens textura et colore. *Hoffm. bergm. Journ. Bergholz. 1789. I. p. 393.*

Habitat prope Claufen *in* Tyroli.

Caro. 8. A. flexilis natans lamellis crassioribus.

Bergfleisch. *Syst. nat. I. p. 159. n. 1.* Asbestus solidiusculus fissilis.

Syst. nat. XII. 3. p. 56. n. 8. Amiantus corticosus flexilis natans.

Wall. miner. 142. Amiantus fibris durioribus in lamellas crassas compactis, ponderosus.

Habitat in Sueciae fodinis ferreis, *agarici medullam aut corium equinum praeparatum facie vel textura referens, albicans; extima superficies contexta saepius pilis tenuissimis,*

mis, brevissimis, confertissimis, erectis, quibus superinducta est membrana nigra inaequalis; habitus hornblendae, sed mollities colorque diversissima.

Aluta. 9. A. flexilis natans lamellis tenuioribus.

Bergleder. *Syst. nat. XII. 3. p. 57. n. 9.* Amiantus corticosus, flexilis membranaceus natans.

Wall. min. 141. et syst. min. I. p. 399. n. 7. Amiantus fibris mollioribus intertextis, in lamellas compactus levis.

Wall. min. 141.

Vog. miner. 171. Aluta montana.

Habitat in Sibiria, Russia, Suecia, Hungaria, Carinthia, Carnioli, Tyroli, Salzburgo, Valle Tellina, Gallia, albus, cinereus, vel dilute flavescens.

argentifer. 10. A. flexilis ex fuscescente ruber lamellis tenuioribus, argento larvato gravidus.

Bergzunder. *Lehmann physc. chem. Schrift. Berlin. 1761. 8. p. 186.*

Habitat in fodinis Hercyniae Clausthalensibus, Carolina et Dorothea.

4. ACTINOTUS. Ex magnesia alba, majore cal-
cis ferreae copia, et plurima
terra filicea conflatus.

Macer, nitens, rigidus, fragi-
lis, parasiticus, ut plurimum
viridis, sponte in fragmenta
granulata, vi in fragmenta in-
determinata discedens.

Igne cum ebullitione in globu-
lum pellucidum sexcolorem
liquandus.

fibrosus. 1. A. opacus mollis intus micans fibrosus: fibris divergentibus.
Hoffmann bergm. Journ. 1789. I. p. 163. Karsten ibid. p. 399.

Habitat cum pyrite in Saxoniae fodinis e. g. Catharina prope Raschau, vitrei nitris, aliquando ex cinerascens albus, vel ex virescente aut rubescente albus aut cinereus, attactu pinguisculus.

vulgaris. 2. *A. nitidus duriusculus pellucidus vel diaphanus radians.*
 Strahl- *Karsten bergm. Journ. 1789. I. p. 400.*
 schoerl. *Cronst. miner. §. 74. Basaltes particulis fibrosis.*

*Wall. syst. miner. I. p. 322. Basaltes radiis minimis, fibrö-
 sis nitidiä compositus.*

α) *A. radiis parallelis.*

β) *A. radiis divergentibus.*

*Syst. nat. XII. 3. p. 56. Amiantus (radians) fibrosus, fibris
 concentratis divergentibus rigidis.*

Vogel miner. 171. Asbestus fasciculatus.

a) *radiis fasciculatis.*

b) *radiis stellatis. Stiernslag.*

γ) *A. radiis sparsis.*

*Syst. nat. XII. 3. p. 54? Talcum (acerosum) solidum; par-
 ticulis acerosis sparsis rigidis.*

*Cronst. miner. §. 105. 2? Asbestus fibris constans abruptis
 et conglutinatis.*

Wall. miner. 145. syst. min. I. p. 398? Asbestus fibris sparsis.

Vog. min. 171. Lapis acerosus.

δ) *A. pellucidus prismatibus hexaëdris elongatis compressis.*

*Habitat in Sueciae fodinis ferriferis, in Saxoniae fodinis,
 in Franconiae, Tyrolis montibus, aliquando ex virefcente
 albus, aut ex rubefcente fuscus, facile frangendus, pau-
 lisper pinguiusculus attactus.*

vitreus. 3. *A. vitrei nitoris semipellucidus duriusculus subfibrosus.*
Karsten bergm. Journ. 1789. I. p. 401.

β) *A. prismatibus elongatis hexaëdris in bacillos coadunatis.*
Karst. bergm. Journ. 1789. I. p. 401.

*Habitat in montibus Salzburgerisibus, frequentius ex viridi
 albus in argenteum colorem vergens, radiis angustis aut
 fibris, interdum angulosis constans, fragillimus, et fa-
 cillime diffringendus.*

5. HORNBLENDA. Ex magnesia alba, aequali calcis ferreae, et fere aequali terrae calcariae copia conflata.

Mollis opaca, coloris ut plurimum obscuri, scriptura inquinans, lamellosa, diffracta in fragmenta indeterminata discedens.

Igne cum ebullitione in globulum nigrum opacum liquanda.

vulgaris. I. H. vix nitens in quavis directione diffracta obscuri coloris et lamellas radiosve monstrans.

Syst. nat. I. p. 156 n. 2. XII. 3. p. 53. n. 9. Talcum (Corneus) solidum suberosum nigrum, superficie atra glabra, tritura albida.

Waller. miner. p. 240. Pseudogalena durior cinereo nigra tessularis.

Waller. syst. miner. I. p. 359. Corneus facie spathulosa striata.

Cronst. mineral. §. 88. Bolus indurata particulis squamosis: *Habitat potissimum tanquam pars variarum terrarum aggregatarum, ferri quoque calcibus induratis inhaerens rarius sola in schisti speciem concreta integra strata constituens, in Suecia, Burgundia, Saxonia, Lusatia, Bohemia, Carpathicis montibus obscure viridis vel nigra raro prismatica, parum nitens, lamellis non raro incurvis, duplici via sub angulo obliquo ut plurimum se secantibus, fragmentis, in quae sponte dissolvitur, creberrime granulatis, rarius incurvo-crustosis, in furnis ferri fusoriis egregii usus.*

Labradori-2. H. subopaca nitidula lamellis incurvis, diffractae superficiem interna ex cupreo nigra. *Hoffmann bergm. Journ.* 1789. I. p. 391.

Habitat vaga in insula S. Pauli ad littora Labrador Americae borealis, fragmentis, in quae sponte secedit, incurvo crustosis; an distincta hujus generis species?

basaltina. 3. *H. nitida* duriuscula scriptura ex cinerascete alba inquinans, longitudinaliter diffracta lamellas rectas ostendens; prismata hexaedra et octaedra utrinque in aciem terminata ut plurimum exilia referens.

Hoffm. bergm. Journ. 1788. 2. p. 508.

Habitat in waccis, basaltis, lavis Europae, firmissime innata; utrum certe hujus generis; an potius ad olivinum spectat?

ORDO II.

An Blenda granatina et turmalina, fragmentis convexis ab aliis distans, quas Cl. Nose orograph. Briefe I. p. 121. Basalti rhenano innedantes vidit, distincta hujus aut scortis species; an varietas basaltinae?

O R D O II.

TERRAE PONDEROSAE.

quae terram ponderosam largiorem continent.

6. BARYTIS. Ex terra ponderosa fere tota constans.

Ponderosa, parasitica, fragillima, macra, mollis.

Acido vitrioli forti bulliente tota solvenda, igne primum cohaesione partium orbanda, tum sine ebullitione liquanda.

* aëre fixo impraegnatae, quem demum, si ignis vi liquantur, neque tunc omnem dimitunt, hinc effervescentes cum acidis.

Witherin- I. B. figurae communis, texturae aequabilis.

gii. *Withering. act. angl. 74. 2. p. 293.*

Sage apud la Metherie Journ. de phys. 1788. Apr. Dun.

Habitat in Lancastria prope Anglezark, in Cambaia prope Afaph, in Scotia, diaphana, vivescens, frequentius alba, lamellosa, crebro terra calcaria, aut aluminari, calce ferrea aut baryte vitriolica inquinata.

lamellosa. 2. B. lamellosa, figurae crystallinae, semipellucida exterius laevis, intus nitens.

α. prismatibus tetraëdri obliquangulis fasciculatis. *Bergman chem. Annal. 1784. 2. p. 388.*

β. prismatibus hexaëdri, utrinque pyramide hexaëdra terminatis. *Walt. bergm. Journ. 1790. 9. p. 225.*

γ. tabulis tetraëdri obliquangulis: marginibus terminalibus obtulis in aeternum exeuntibus, acutis truncatis. *Bendheim Schr. berl. Naturf. 4. p. 396.*

δ. pyranidibus hexaëdri duplicibus.

Habitat α) in Scotia prope Leadhills, β et δ) in Lancastria prope Anglezark, β) in Saxoniae fodina-Freybergenfi ab Isaaco denominata, alba, diaphana.

** *Vitrioli acido saturatae, hinc cum acidis non effervescentes, postquam inter prunas candefactae sunt, in tenebris lucentes.*

terrestris. 3. B. friabilis.
Chaulk. α. pulverulenta.
β. coagmentata.

Habitat in Angliae fodinis plumbariis provinciarum Stafford et Dekby, in Saxoniae fodinis quibusdam Freybergenfibus, in foveolis tenacius cohaerentis nidulans, ex flavescente aut rubescente alba.

compacta. 4. B. subopaca nitida, diffracta festucas referens: fragmentis indeterminatis acutangulis.

Habitat in Saxoniae et Angliae fodinis, ex flavescente alba vel cinerea, dilutissime flava vel pallide carnea, figurae communis, reniformis aut hemisphaericae, intus micans, vel parum nitens, vel omnis nitoris expers, fractura rarissime terram referens.

bononien. 5. B. diaphana nitida subfibrosa, diffracta in fragmenta subrhomboidea discedens.

Syst. nat. I. p. 182. n. 4. Mus. Tessin. 66. n. 4. Stannum spatii.

Syst. nat. XII. 3. p. 99. n. 6. Muria (phosphorea) lapidosa spatiosa aggregata lenticularis centricoso-fissilis subeffervescentes.

Dal. pharm. 48. Worm. mus. 46. Vogel min. 161. Lapis bononiensis.

Aldr. mus. 688. Lapis illuminabilis.

Bocc. nat. 224. Phosphoras s. petra lucida bononiensis.

At. Stockh. 1753. Cronst. miner. §. 18. n. 2. A. Spatum bononiense.

Waller. min. 50. Gypsum irregulare lamellosum, calcinatum in tenebris luens.

Waller. syst. min. I. p. 162. Gypsum spathosum globosum semipellucidum.

Marsigl. dissert. epist. du fosforo minerale. 4. Lips. 1698.

Habitat prope Bononiam Haliae vagus, fragmentis obtusangulis subrotundis superficie inaequalibus, colore fumum referens, secundum certas directiones fissus fibrosus, alias potius lamellatus, interdum sponte in fragmenta granulata discedens.

lamellata. 6. B. intus micans frondose lamellosa, fragmentis, in quae sponte secedit, crustolis: crustis crassioribus lamellas sub angulo recto secantibus.

Hoffmann bergm. Journ. 1789. I. p. 227.

Habitat in Saxoniae et Transilvaniae fodinis nonnullis Freybergensibus, alba vel cinerea, dilutissime flavescens, aut ex fuscescente rubra, interdum forma lentium exilium aut tabularum tetraëdrarum in ovi, renis, sphaerae speciem aggregatarum, reniformis, aut cellulosa.

vulgaris. 7. B. lamellosa diffracta in fragmenta rhomboidalia, sponte in crustosa convergentia dilcedens.

α) figurae communis.

Waller. syst. miner. I. p. 161. Gypsum irregulare spathaceum gravillimum.

Cronst. mineral. §. 18 2. B. Marmor metallicum opacum.

β) figurae crystallinae.

Cronst. mineral. §. 19. E. 2. Marmor metallicum drusicum.

a) tabularum

a) tetraëdrarum
obliquangularum
rectangularum.
perfectarum.

angulis obtusioribus
faciebus duabus terminalibus
faciebus omnibus terminalibus
faciebus et angulis
angulis truncatis

} in aciem
terminatis,

connatarum

in cellulas

tabulas

fasciculos

amygdalos

lentes

globulos

} aggregatarum.

b) hexaëdrarum.

c) octaëdrarum.

b) prismaticum

a) tetraëdrorum.

rectangulorum.

obliquangulorum.

crassiorum.

acicularium.

capillarium.

perfectorum.

utrinque pyramide tetraëdra terminatorum.

faciebus terminalibus in aciem, rarius duplicem, terminatis.

sparsis

connatis.

parallele.

decussatim.

aggregatis

in fasciculos

— bacillos, *Stangenspat.*

v. Born Index foss. Prag. 8. 1. 1772. p. 34. Basaltes albus crystallis hexaëdro-prismaticis truncatis inordinatim aggregatis.

Ferber Briefe aus Waelschland über natürliche Merkwürdigkeiten dieses Landes. Prag. 1773. 8. p. 281. Stangenspat.

b) hexaëdrorum

perfectorum.

utrinque pyramide tetraëdra terminatorum.

utrinque in aciem terminatorum.

Syst. nat. XII. 3. p. 90. fig. 16. Natrum (cristatum) lapidosum spatiosum decaëdrum prismaticum apice parallelo.

Mus. Tess. 26. n. 2. Natrum spatiosum; crystallis truncatis apice compressis.

Amoenit. acad. 1. p. 474. n. 2. 3. 4. t. 16. f. 2. 4. Crystallus natriformis spatiosa hyalina f. incarnata.

Cronst. min. §. 19. E. 2. A. Marmor metallicum drusicum cristatum.

Waller. syst. miner. 1. p. 164. n. 9. c. Gypsum crystallinum cristatum.

aciebus integris.

aciebus truncatis.

angulis terminalibus truncatis.

connatorum

superimpositorum.

adnatorum.

decussantium.

in cellulas.

solitariorum.

c) pyramidis.

duplicis tetraëdrae.

d) lentis.

tetraëdrae planae.

Habitat, frequens metallorum, etiam nobilium, matrix, in Norwegiae, Hercyniae, Thuringiae, Saxoniae, Bohemiae, Silesiae, Sueciae, Hungariae, Transilvaniae fodinis, rarius inconspicua, quam, in crystallis potissimum, nitida, nonnunquam nitidissima, superficie scabra, crystallorum laevi, ut plurimum diaphana, in crystallis pellucida, rarius semipellucida vel subopaca, frequentissime nivea, argentea vel ex caerulefcente, cinerofcente, virefcente, rubefcente aut flavescente alba, crebro carnea, infumata, mellea, vinacea, rarius olivacea, vel ex virefcente aut flavescente cinerea, vel ex cinerofcente nigra, rarissime caerulea, lamellis ut plurimum rectis, interdum incurvis, fragmentis, in quae quasi sponte saepe difcedit, crustosis: crustis nunc tenuioribus nunc crassioribus rarius incurvis, quam rectis, parandis testis, in quibus argentum igne depuratur, idonea.

Stillatitia. 8. B. formae rotundatae, vel alia corpora obducens.

Habitat in Hercyniae monte Iberg, ortu et forma externo stalactitae, reliquis dotibus barytidi vulgari similis.

7. CROSSOPETRA, Ex terra ponderosa, plurima filicea, pauca aluminari conflata.

Leviuscula, dura, parasitica, macra, crystallina.

Acido vitrioli etiam bulliente non tota solubilis, igne difficilius liquanda.

hercynica. I. Cr. tabulis vel prismatibus tetraëdri rectangulis altero fine in aciem terminatis transverse striatis, binis secundum longitudinem cruciatim invicem secantibus.

Heyer chem. Ann. 1789. I. p. 212. et Beytr. zu den chem. Annal. 2. p. 36.

Habitat spato calcario insidens in fodinis Hercynicis prope Andreasberg, crystallis aggregatis minoribus, partim excellentissimis, rarius pellucidis, quam diaphanis aut opacis, la-

Etis, hyalinis, flavescens, ad chalybem non semper scintillans; in vitro tamen rimas agens, addita borace vel ossium acido igne cum ebullitione liquanda.

- Scotica. 2. Cr. tabulis vel prismatibus tetraëdris rectangulis altero fine in aciem exeuntibus non connexis. *Groschke Bergbauk. I. p. 399.*

Habitat in Scotiae fedinis prope Strontian, crystallis quoque majoribus distincta.

ORDO III.

TERRAE CALCARIAE.

Ex terra calcaria potissimum conflatae.

8. CRETA. Ex terra calcarea et aëre fixo conflata, paucis peregrinis immistis.
 Friabilis, cum acidis effervescens et tota fere in his solubilis.
 Igne in calcem abiens, ne fortissimo quidem in vitrum.

conchacea. 1. Cr. ex testaceis exilibus et exilissimis non cohaerentibus con-
 Muschel- flans non inquinans, inconspicua.
 sand. *Syst. nat.* I. p. 206. Creta terrestris conchacea.

Syst. nat. XII. 3. p. 206. Calx (conchacea) solubilis fursu-
 racea.

Cronst. mineral §. 281. 1. b. Humus conchacea.

Waller. miner. 7. n. 2. Humus animalis non terrifica.

Waller. syst. miner. I. p. 24. n. 8. b. Humus animalis con-
 chacea.

Habitat in Helsingiae, Roslagiae, Hetruriae *maritimis, in*
Saxonia prope Pirnam, Palatinatu Rhenano prope Alzei,
Wirtembergia prope Heidenheim, vix, nec semper buua
tectu.

granulata. 2. Cr. granulis rotundatis glaberrimis lacteis opacis non inqui-
 nantibus.

Syst. nat. XII. 3. p. 208. n. 8. Calx (testacea) solubilis are-
 naceo-granulata rotundata glaberrima.

Habitat v. g. ad insulae Ascensionis littora, testudini My-
dae ad deponenda ova inserviens, ex testaceis et lithophy-
zis a fluctibus maris, aut calcariis durioribus a fluxuorum
torrentibus comminutis, contritis, laevigatis nata.

testacea. 3. Cr. ex testis testaccorum comminutis nata, inconspicua non
 inquinans.

Syst. nat. XII. 3. p. 207. n. 4. Calx (testacea) solubilis squa-
 mola cinerea.

Habitat in Belgii, Angliae *c. c. maritimis.*

- squamosa. 4. Cr. squamis pinguiusculis niveis nitidis inquinantibus.
Gerhard Beytr. z. Mineralv. I. p. 359. Talcum terreum.
Habitat prope Geram Variscorum.
- pulverulenta. 5. Cr. pulverulenta inconspicua scabra inquinans.
Habitat v. g. in Anglia, cretam scriptoriam, in regione Romae, omnem terrae superficiem tegens.
- farinacea. 6. Cr. natans laxè cohaerens inquinans: particulis subtilioribus.
Syst. nat. I. p. 206. Creta terrestris alba f. purpurascens.
Syst. nat. XII. 3. p. 206. n. 2. Calx solubilis purpurea.
Waller. miner. p. 10. Creta fragilior et grossior rudis alba.
Waller. syst. miner. I. p. 26. n. 2. Creta pulverulenta rudis.
Cronst. miner. § 5. I. 1. Creta pura pulverulenta.
Habitat in depressioribus, antris, ad radices montium calcariorum, ex detritis horum et per aquam abductis particulis, vel fatiscente stalactite vulgari nata, ut plurimum alba, rarius rufa, flava, viridis, cinerea, fusca, interdum in loco natali fluida, incrustandis parietibus hinc inde adhibita.
- scriptoria. 7. Cr. solida scabra linguae parum adhaerens inconspicua opaca scriptura inquinans, fragmentis indeterminatis.
Kreide.
Syst. nat. I. p. 206. Mus. Tossin. p. 108. Creta subrupestris alba.
Syst. nat. XII. 3. p. 206. n. 1. Calx (Creta) solubilis impalpabilis cohaerens.
Carth. miner. 9. Creta dura.
Waller. miner. 8. syst. miner. I. p. 15. n. 1. Creta cohaerens solida.
Cronst. miner. § 6. Creta solida friabilis.
Cost. fossil. 77. Creta vulgaris.
Habitat in Daniae, Angliae, Galliae, maritimis, integros colles constituens, echinorum et testaceorum vestigiis repleta, rarius cinerea, quam alba, scriptorio et delineatorio aliisque usibus celebris.

9. TOPHUS. Ex terra calcaria potissimum constans.

Ex aqua infra aquam praecipitatus.
Porosus, inconspicuus.

commu- 1. T. in aquarum frigidarum per montes et strata calcaria du-
nis, rarum fundum, delabens, figurae communis.

Syst. nat. I. p. 191. XII. 3. p. 183. n. 3? Mus. Tess. 76. n. 4? Schreb. lithol. 94. Stalactites marmoreus solidus.

Wall. syst. min. 2. p. 389. n. 10? Stalactites calcareus solidus vel crustosus, figura incerta.

Cronst. miner. §. 12. 1. c. Stalactites figura incerta.

Habitat per omnem terrarum orbem, nunc ad aërem induendus, nunc fatiscens, aliorum atque aliorum colorum, prima saepius stratorum calcareorum materia, calci urendae, aedificiis struendis, mosaicae picturae fundamento sternendo (pietra travertina) inserviens.

Osteocol- 2. T. calcarius subcylindricus perforatus. *Syst. nat. I. p. 189. la. XII. 3. p. 189. n. 16. Mus. Tessin. 72. n. 2.*

Vog. min. 258. Tophus margaceus cylindricus perforatus.

Gron. suppl. 16. n. 8. Tophus argillae ramosus et fistulosus.

Wolt. min. 43. Baum. min. I. p. 194. Stelechites radix petrificata, cortice arenaceo lapidescente.

Wall. min. 335. Petrificatum vegetabile radiis arborum.

Wall. syst. min. 2. p. 382. n. 6. Stalactites calcareo arenosus circa radicem Vegetabilem concretus.

Act. angl. 1745. p. 378. Act. berol. Cronst. min. §. 283. b.

Dal. pharm. 43. Osteocolle.

Habitat in Silesia, Marchia, principatu Goettingensi, longus, teretiusculus, congestus e terra calcaria, spongiosa inaequali albida, natus e materia calcaria, tenuissima, frequenter sabulo aut argillae mixta, et saepe variarum arborum, pini, quercus, fraxini, populi altius sepultis radicibus circumnata; radices hae tractu temporis, humidi affluxu cariosae, putrescentiae, colliquescentes, excavatae largiuntur locum osteocolle, dum cavitates replentur aquis soluta et allata terra calcaria, ut omne carum prorsus repleat; docent hoc ligni, corticis nervorumque contextus cellulosi, qui amplectuntur fossilis ramenta arctius. D. Gleditsch ep. 1747.

Olim a chirurgis in curandis ossium fracturis adhibitus.

- incru-
flans.
Rinden-
stein.
3. T. corpora vegetabilia et animalia quasi cortice obducens
corumque figuram sibi sumens.
Syst. nat. I. p. 191. n. 1. *Mus. Tessin.* 76. n. 1. Stalactites
cretaceus incructans.
Syst. nat. XII. 3. p. 183. n. 1. Stalactites vegetabilia in-
cructans.
Gron. suppl. 55. n. 6. Stalactites argillae calcariae hypnum
involvens.
Wall. min. 329. Porus aquae crustaceus circa alia corpora
concretus.
Wall. syst. miner. 2. p. 380. n. 5. Stalactites calcareus cru-
staceus vel per se in canalibus vel circa alia corpora du-
reriora concretus.
Carth. min. 23. Calcarius ex aqua generatus.
Habitat in Succia, Germania &c. ramulos, folia arborum,
aculeos, muscos, plantas alias potissimum aquaticas, ova,
cancros, aves earumque nidos et partes varias obducens,
et aërem arcendo contra putredinem muniens, ut cerse
multi, quos vocant ornitholithi, astacolithi, lithobiblia
huc potius spectent.
- lebetum.
Wasser-
stein.
4. T. lebetum, in quibus aqua coquitur parietibus internis
adhaerens.
Syst. nat. I. p. 32. n. 1. XII. 3. p. 188. n. 12. *Schreb. lithol.* 86.
Tophus calcarius lebetum.
Wall. miner. 297. Porus aqueus aqua simplici generatus.
Wall. syst. miner. 2. p. 392. n. 15. Tophus fulibilis terre-
stris, aqua simplici generatus.
Habitat in ahenis aliisque vasis, in quibus aqua coquitur,
terram, quam aëris fixi interventu dissolutam tenuerat,
hoc per ignem fugato dimittens, in fontana aqua copio-
sius, quam in pluviali, rarius ab omni terra silicea liber.
- thermalis.
5. T. receptaculorum et canalium aquae thermalis fundum et
parietes obducens.
Syst. nat. XII. 3. p. 189. n. 13. Tophus calcarius granu-
latus.
Vand. diff. 18. Lapis in canalibus.
Habitat in thermis e. g. Carolinis, Wisbadensibus et aliis,
ut saepe repleat canales, frequentius albus, quam tinctus,
interdum eleganter pictus, nunc minus, nunc magis com-
pactus, nonnunquam adeo, ut egregiam polituram ad-
mittat.
P. Fr. Uibelacker System der Carshader Sinters &c. Erlang.
fol. Ausg. I-IV. 1781. 1782.

Creior. 6. T. lamellosus: lamellis diaphanis.

Gerhard Mineralf. p. 45. n. 1. Porus pulverulentus, lamellis amorphis.

Habitat in aquis praesertim calidis, terram calcariam continentibus, quarum superficiei pelliculae ad instar innatat.

testaceus. 7. T. e testarum fragmentis aggregatis constans nondum induratus.

Habitat passim in Anglia, Hispania, Gallia, Palatinatu rheno, Wirtembergia, Gadibus aedificiis struendis inseruiens.

10. SPATUM. Ex terra calcaria, plurimo aëre fixo, et aqua constans.

Lamellosum, nitidum, parasiticum, molle, leuiusculum, in fragmenta rhomboidea diffiliens.

In igne crepitans.

• *figurae communis.*

opacum. 1. Sp. opacum vel subopacum.

Syst. nat. I. p. 153. n. 4. XII. 3. p. 49. n. 5. Spatum solubile subdiaphanum compactum.

Waller. syst. miner. I. p. 137. n. 1. Spathum rhomboidale opacum.

Cronst. miner. §. 10. 2. β. Spathum calcareum rhomboidale opacum.

β) fragmentis irregularibus.

Syst. nat. I. p. 153. n. 7. XII. 3. p. 49. n. 7. Spatum (calcarius) solubile subopacum compactum, fragmentis subsquamosis.

γ) nitore variabili.

Syst. nat. XII. 3. p. 49. n. 10. Spatum (fugax) solubile opacum secundum situm lucis fugax.

Habitat in Norwegia, Suecia, Germania, Helvetia, Hungaria, γ) crustae lividae ad instar, cuius particulae omnes angulis suis unum latus spectent, in aliorum lapidum superficie, ceterum frequentissime album, aliquando cinereum, caeruleus, virescens, flavescens, rubrum, nigricans.

- arenarium. 2. Sp. diaphanum, lamellis inordinatim congestis.
Syst. nat. XII. 3. p. 50. n. 9. Spatum (confutum) solubile subdiaphanum, rhombis confusis.
Wall. min. 55. Spatum particulis dispersis irregularibus.
Wall. syst. min. 1. p. 138. n. 3. Spatum particulis dispersis rhomboidalibus irregulariter congestis.
Habitat in Suecia et Saxonia, album, griseum, rubrum, fuscum aut viride.

pellucidum.

3. Sp. pellucidum.
 α) hyalinum.

Syst. nat. I. p. 153. n. 1. XII. 3. p. 48. n. 1. Spatum (speculare) solubile pellucidum, objectis simplicibus.
Waller. min. 56. et syst. min. 1. p. 139. n. 4. a. Spatum pellucidum molle album.
Cronst. miner. §. 10. I. α. 2. 1. Spatum rhomboidale diaphanum non duplicans album.
Scheuchz. it. alp. p. 324. et 542. Androdamus Plinii.

β) tinctum.

Syst. nat. XII. 3. p. 50. n. 6. Spatum solubile pellucidum coloratum.
Mus. Tess. 16. n. 8. Spatum compactum pellucidum tinctum.
Waller. syst. miner. 1. p. 139. n. 4. b. c. d. e.
Cronst. miner. §. 10. I. α. 2. 2.

γ) objecta duplicans.

Syst. nat. I. p. 153. n. 2. XII. 3. p. 48. n. 2. Spatum solubile pellucidum objecta duplicans.
Cronst. miner. §. 10. n. 1. α. 1. Spatum rhomboidale diaphanum objecta duplicans.
Carth. min. 12. Spatum informe molle diaphanum objecta duplicans. *Carth. min. 12.*
Waller. miner. 57. syst. miner. 1. p. 140. n. 5. Spatum pellucidum objecta duplicans.
Woltersd. min. 19. Spatum alcalinum amorphum islandicum.

Er. Bar-

Spatum in cippis Runicis recrescere ex ipsius saxi litteris excavatis, memorabile est, It. gott. 327. 4

Spati generationem videre est in Stataelita.

Spati particulae rhombeae probe distinguendae a crystallis; crystalli enim spatosa diversissima figura gaudent ab earum particulis rhombeis constitutivis.

Er. Bartholini experimenta crystalli islandici disdiaelastici, quibus mira et insolita refractio detegitur. Hafn. 1669. 4.
Crystallus islandicus.

Habitat in Russiae, Lapponiae, Norwegiae, Sueciae, Saxoniae, Hercyniae, Helvetiae montibus, γ) frequentius in Islandia, β) flavum flavescens, olivaceum, virescens, caeruleescens, infumatum, nigricans, rarius rubrum aut veris pictum, interdum post calcinationem inter prunas peractam in tenebris lucens.

*** figurae peculiaris.*

cellulosum. 4. Sp. superficie in cellulas partita.
Habitat in Hungaria, Hercynia.

stalaotiticum. 5. Sp. figurae subcylindricae.
β) Spatum batryoides.
γ) Spatum fruticulosum.

Habitat v. g. in Bohemia, Hungaria.

globosum. 6. Sp. figurae subglobosae densum.

Syst. nat. I. p. 195. XII. 3. p. 179. n. 4. Aëtites (marmoris) marmoris, embryonibus fixis crystallinis Natri hydodontis.

It. cel. 136. Aët. Stockh. 1740. t. 2. f. 18. Mus. Tess. 80. n. 3. Pomum crystallinum.

Crönst. miner. §. 11. b. 2. Spatum drusicum crystallis pyramidalibus concretis.

β) Spatum reniforme.

Habitat v. g. in Hungariae et Transilvaniae fodinis, Helvetia, Suecia intus saepe ex crystallis prismaticis aut pyramidalibus stellatim convergentibus conflatum.

inane. 7. Sp. subglobosum: globis inanibus.

v. Born ind. fossil. I. p. 9.

Habitat in fodina Hungariae Schemnizensi a Christina denominata.

**** figurae crystallinae.*

bractea- 8. Sp. tabulis hexaedris.

Waller. syst. miner. I. p. 143. n. 6. l. m. Born ind. foss. I. p. 8. 2. p. 80. Spathum crystallifatum lamellosum.

β) tabulis suborbicularibus.

Syst. nat. XII. 3. p. 86. n. 5. γ. *Amoen. acad.* I. p. 479. t. 16. f. 18. Crystallus subnitriiformis spatosa plana suborbicularis hexaëdra.

v. *Born ind. foss.* 2. p. 80. Spathum crystallifatum suborbiculare.

γ) tabulis sparsis.

δ) tabulis imbricatis.

Syst. nat. XII. 3. p. 86. n. 5. δ. *Amoen. acad.* I. p. 480. t. 16. f. 19. Crystallus subnitriiformis spatosa plana trifariam imbricata.

ε) tabulis in series aggregatis.

Karsten Lesk. Mineralkab. I. p. 256.

ζ) tabulis in rosae formam aggregatis.

η) tabulis in cellulas aggregatis.

v. *Born ind. foss.* I. p. 8. Spatum calcarium figuratum lamellosum: lamellis macandriiformibus.

θ) tabulis in prisma aggregatis.

v. *Born ind. foss.* 2. p. 80. Spathum crystallifatum lamellosum album, lamellis distinctis in prisma aggregatis.

ι) tabulis in pyramidem aggregatis.

Karsten Lesk. Mineralkab. I. p. 256.

Habitat in Nericia Sueciae, Scotia, Hercynia, Saxonia, Bohemia, Hungaria, Transilvania, rarius flavescens, mellesum, carneum aut roseum, quam album, nunc pellucidum, nunc diaphanum, nunc subopacum, colore, nitore, pelluciditatis gradu interdum matrem perlarum referens.

eubicum. 9. Sp. crystallis perfecte cubicis aggregatis.

Syst. nat. XII. 3. p. 99. n. 5? Muria (testarum) lapidosa spatosa aggregata sparsa effervescentes.

Wall. syst. miner. I. p. 141. n. 6. a. Spatum crystallifatum cubicum.

Habitat in Dalecarlia Sueciae, in Saxoniae fodinis prope Kamsdorf et Scharfenberg, in Temesiensi prope Moldava, cubis minutis, rarius mali persicae flores colore aemulantibus, quam albis, interdum in uvae aut sphaerae speciem aggregatis.

rhombicum. 10. Sp. crystallis aggregatis cubicis: faciebus obliquangulis.

Fig. 22.

Syst. nat. I. p. 164. n. 4. t. 8. f. 13. XII. 3. p. 100. n. 9.

Amoen. acad. I. p. 481. t. 16. f. 21. *Schreb. lith.* 44.

Mus. Tessin. 36. n. 7. Muria lapidosa spatosa solitario-rhombica fixa.

Carth. min. 13. Spathum crystallifatum, crystallis rhomboidalibus.

β) Spatum rhombeum: marginibus duobus obtusis oppositis truncatis.

Karsten Lesk. Mineralkab. I. p. 260.

γ) Spatum rhombeum: faciebus convexis.

Karsten Lesk. Mineralkab. I. p. 259.

Habitat in Saxoniae, Thuringiae, Franconiae fodinis, ut plurimum album.

triedrum. 11. Sp. prismatibus triedris pyramide triedra terminatis.

Gerh. Mineralf. p. 47. Porus prismaticus.

Habitat - - -

tetraëdrum. 12. Sp. prismatibus tetraëdris. *v. Bern ind. foss.* I. p. 6. 8. 24 p. 78.

β) Spatum prismatum faciebus alternis angustioribus.

γ) Spatum superficie rugosa.

δ) Spatum prismatum faciebus terminalibus in aciem exeuntibus.

ε) Spatum prismatibus utrinque pyramide tetraëdra terminatis.

Habitat in Silesiae fodinis prope Schmotseifen, Hungariae fodinis prope Schemniz et Boinick, in Carniolicis prope Idriam, stiriacis prope Eifenerz, bohemicis prope Joachimsthal, saxonicis prope Freyberg, scoticis prope Strontiam, nunc opacum, nunc pellucidum, frequentius album, quam rubescens aut virescens.

prismaticum. 13. Sp. prismatibus perfectis hexaëdris. Fig. 5.

Syst. nat. XII. 3. p. 86. n. 5. Nitrum (truncatum) lapidosum spatulatum octaëdrum, prismate hexaëdro utrinque truncato.

Amoen. acad. I. p. 479. t. 16. f. 16. *Mus. Tessin.* 28. n. 4.

Crystallus subnitroformis spatulosa utrinque truncata.

Cronst. miner. 6. 11. a. Crystalli spatulosi hexagoni truncati.

Wall. miner. 58. f. 5. Spatum crystallifatum prismaticum hexaëdrum truncatum.

Wall. syst. miner. I. p. 142. n. 6 f. Spathum crystallifatum hexangulare prismaticum oblique truncatum.

Wolt. miner. 19. Spatum alcalinum prismaticum hexaëdrum utrinque truncatum.

β) Spatum prismaticum, faciebus terminalibus convexis.

γ) Spatum faciebus terminalibus in aciem terminatis.

δ) Spatum prismaticum: faciebus alternis angustioribus. Fig. 6.

Amoen.

Amoen. acad. 1. p. 479. Crystallus subnitriformis spatosa, prismatis lateribus alternis angustioribus.

ε) Spatum prismaticum: faciebus duabus oppositis reliquas longe superantibus.

ζ) Spatum prismaticum in igne lucem spargens.

Habitat in Hercyniae, Saxoniae, Silesiae, Hungariae, Derby Angliae, Norwegiae *liberum in humo prope* Bejonam Aquitaniae *fodinis*, ζ) *in* Arragonia et Valencia Hispaniae, *ut plurimum album et frequenter pellucidum, crystallis*, δ) *interdum geminis, crebrius aggregatis sparsim aut in series, nonnunquam ita ut gradus scalae referant, majoribus vel tenuioribus.*

dodecaëdron. 14. Sp. prismatibus hexaëdri utrinque pyramide triedra terminatis. Fig. 11.

Syst. nat. XII. 3. p. 91. n. 11. Natrum lapidosum spatosum dodecaëdrum prismate hexaëdro, pyramidibus triedris: planis omnibus pentagonis.

Mus. Tessin. 26. t. 2. f. 5. Nitrum spatosum caulescens, pyramidibus triedris lateribus pentagonis.

Scop. hydrarg. Crystallus spatosa prismatica subrecta pellucida vitrea.

Wall. syst. miner. 1. p. 143. n. 6. 1. Spatum crystallifatum dodecaëdrum.

β) Spatum pyramidum marginibus truncatis.

γ) Spatum pyramidum apicibus truncatis.

Syst. nat. XII. 3. p. 86. n. 6. Natrum (14edrum) lapidosum spatosum decatesseraëdrum, prismate triedro subhexagono, pyramidibus truncatis.

Amoen. acad. 1. p. 479. t. 16. f. 17. Crystallus subnitriformis spatosa utrinque truncata triquetra: angulis omnibus planis.

Waller. syst. miner. 1. p. 143. n. 6. k. Spatum crystallifatum tetradecaëdrum prismaticum.

δ) Spatum pyramidum faciebus convexis.

ε) Spatum prismate brevissimo.

v. Born ind. foss. 1. p. 5. t. 1. f. 2.

ζ) Spatum crystallis in globi faciem aggregatis.

Syst. nat. XII. 3. p. 191. n. 19. Tophus (spatosus) spatosus subrotundus tunicatus, marginibus ferratis.

Mus. Tessin. 14. n. 1. Spatum orbiculatum tunicatum marginibus ferratis.

Habitat in Palatinatus rhenani, Hercyniae, Saxoniae, Silesiae, Hungariae, Temesiae, Transilvaniae, Angliae (Derby)

(Derby) *fodinis, ut plurimum pellucidum, rarius flavescens aut virescens, quam album, pyramidibus interdum depressis crystallis, nunc tenuioribus, nunc crassioribus, geminatim sibi adnatis, sub angulo recto se secantibus, aut in series, fasciculos, bacillos, globi, olivae, pyramidis formam aggregatis.*

Octodecae-15. Sp. prismatibus hexaëdris utrinque pyramide hexaëdra terminatis.

β) Spatum prismatibus hexaëdris supra pyramide hexaëdra terminatis: pyramidis marginibus prima versus incurvis.

Ferber 3 Briefe p. 50.

γ) Spatum (cordatum) prismatibus hexaëdris pyramide hexaëdra terminatis, media sui parte inverte sibi oppositis.

Ferber 3 Briefe p. 50.

Habitat in Hercyniae et Angliae (Derby et Cumbriae) fodinis, album, vel flavescens, pyramide terminali interdum altera triedra aucta.

Hyodon. 16. Sp. pyramide duplici hexaëdra. Fig. 31.

Syst. nat. XII. 3. p. 92. n. 13. Natrum lapidosum marmoreo-spatosum obliquum dodecaëdram, pyramide hexaëdra.

Amoen. ac. I. p. 480. n. 22. Crystallus subnitriiformis spatosa acaulis, pyramidibus aequalibus.

Mus. Tessin. 26. n. 1. t. 2. f. 7. et 28. n. 5. Nitrum irregulare spatosum acaule, pyramidibus trigonis: lateribus rhombeis carinatis: et Nitrum spatosum acaule utrinque pyramidatum: pyramide superiore subulata.

Wal. miner. 58. n. 3. Spatum crystallisatum sexangulare.

Waller. syst. miner. I. p. 141. n. 6. c. Spathum crystallisatum hexangulare pyramidale duplicatum.

Cronst. miner. §. II. I. b. I. Crystalli spatosi pyramidales distincti.

β) pyramidibus cavis inanibus.

γ) pyramide utraque ad apicem altera triedra aucta.

δ) marginibus pyramidum obtulis.

ε) pyramide alterutra longiori.

Amoen. acad. I. p. 477. t. 16. f. 9. 10. Mus. Tessin. 28. n. 5.

Crystallus nitriiformis spatosa acaulis, pyramide superiore subulata.

ζ) crystallis in fasciculos aggregatis.

Amoen. acad. I. t. 16. f. 11. Crystallus nitriiformis spatosa acaulis aggregata fasciculata decumbens.

Habitat

Habitat in Angliac (potissimum Derby,) Sueciae (prope Dannemora et Sahlberg,) Hercyniac, Salzburgi, Hungariae fodinis, frequentius album, quam flavescens, nunc pellucidum, nunc opacum, crystallis saepe exilibus, rarius transversim sulcatis, interdum in series ordinatis, aut in arbusculas aggregatis.

- sexangu- 17. Sp. pyramide hexaëdra simplici.
lare. *Waller. syst. miner. I. p. 141. n. 6. b. Spathum crystallifatum hexangulare pyramidale.*
β) Spatum pyramide ad apicem altera triedra aucta.
γ) Spatum crystallis alia corpora aculeorum ad instar obfidentibus.

Waller. syst. miner. I. p. 142. n. 6. d. Spathum crystallifatum hexangulare pyramidale, superficie aculeata.

Habitat in Sueciae (prope Dannemora,) Hercyniae, Thuringiae, Saxoniae, Hungariae fodinis, crystallis nunc majoribus nunc minoribus, nunc latioribus nunc angustioribus, interdum capillaribus, rarius inversis, nonnunquam sub angulo recto se secantibus, fasciculatim, stellatim, in bacilli, mergetis, arbusculae, pyramidis hexaëdrae duplicis formam aggregatis.

- pentae- 18. Sp. pyramide pentaëdra simplici.
drum. *v. Born ind. foss. I. p. 6. Spatum calcarium crystallifatum pellucidum album, crystallis pyramidatis pentagonis aggregatis.*
Habitat in Hercynia, album, pellucidum aggregatum.

- pentago- 19. Sp. pyramide pentaëdra duplici.
num, *v. Born ind. foss. I. p. 6. 7.*
Habitat in Hungaria et Comitatu Tyrolensi, nunc opacum, nunc pellucidum, ut plurimum album, rarius aurorae colore conspicuum, crystallis non raro inanibus: faciebus inaequalibus.

- pyrami- 20. Sp. pyramide triedra duplici.
dale. *v. Born ind. foss. I. p. 5. 6. 2. p. 78.*
β) Spatum baseos communis angulis truncatis.
Karsten Lesk. Mineralkab. I. p. 258.
γ) Spatum crystallis inanibus.
Karsten Lesk. Mineralkab. I. p. 262.
Habitat in Scotiae, Angliac, Hercyniae, Magdeburgi, Saxoniae, Tyrolis, Silesiae, Hungariae fodinis, nunc opacum, nunc pellucidum, frequentius album, quam cinereum

reum aut alius coloris, pyramide utraque vel alterutra interdum elongata et acuta, rarius diagonaliter striata, crystallis ut plurimum minutis, aut in series, cellulas, rosae, globi, granorum speciem digestis.

trigonum. 21. Sp. pyramide triedra simplici. Fig. 37.

Syst. nat. XII. 3. p. 92. n. 12. Natrum (urinosum) lapidosum marmoreo-spatosum erectum, pyramide triedra.

Walb. syst. min. I. p. 142. n. 6. 9. Spatum crystallifatum triangulare.

β) crystallis inanibus.

γ) pyramidis baseos angulis truncatis.

δ) pyramidis apice excavato.

ε) pyramide ad apicem altera adhuc aucta.

ζ) crystallis imbricatim aggregatis.

Crystallus subnitriiformis spatosa aggregata trifariam imbricata. *Amoen. acad. I. p. 478. t. 16. f. 14.*

Nitrum spatosum acaule, pyramide triquetra acute imbricata. *Mus. Tess. 28. n. 6.*

Habitat in Sueciae (Sahlberg,) Angliae (Derby,) Hercyniae, Saxoniae, Lusatiae, Stiriae, Vicentiae, Hungariae, Temesiae fodinis, nunc opacum, nunc pellucidum, ut plurimum album, rarius fuscescens aut flavescens, rarissime olivaceum, crystallis frequentius minutis, nunc latioribus, nunc angustioribus, interdum capillaribus, nunc longioribus, nunc brevioribus, aliquando depressis, sparsim vel imbricatim aggregatis, vel in renis aut granorum speciem congestis.

lenticula- 22. Sp. crystallis lentis formam prae se ferentibus.

re. *Mus. Tessin. 28. t. 2. f. 1.* Natrum lenticulare acaulon.

Habitat in Hercyniae, Thuringiae, Saxoniae, Bohemiae fodinis, ut plurimum album, saepe pellucidum, aut nucleo lacteo per corticem diaphanum translucente conspicuum, crystallis interdum cavis, frequenter hexaedris, interdum ephippii in modum incurvis, sparsim in cellulas, rosae aut granorum sphaericorum formam aggregatis.

granati- 23. Sp. dodecaëdrum ex pentagonis conflatum.

num. *Gerh. Mineralf. p. 49. n. 12* Porus granaticus.

Habitat in Angliae, Hercyniae, Saxoniae, Silesiae, Carinthiae, Hungariae, Temesiae fodinis, ut plurimum album, rarius flavescens, an mera cubici aut dodecaëdri varietas?

chryfoli- 24. Sp. viride prismatibus hexaëdris, utrinque pyramide hexa-
thnum. edra terminatis. *Werner bergm. Journ.* 1790. 7. p. 74 &c.
Romé de l'Isle crystallogr. ed. 2. vol. 2. p. 272. Chrysolithe,
Habitat in Hispania prope Carboneira, subdurum, cum
aqua forti parum effervescens in fragmenta indeterminata
diffiliens, prunis injectum non lucens, transversim fra-
ctum texturam conchaceam referens, ponderis-specifici
3098:1000, crystallis minutis solitariis intus interdum
cavis; an hujus generis?

II. SCHISTOSPATUM. Ex terra calcaria, pluri-
mo aëre fixo et aqua
constans, cum acidis
effervescens.

Lamellosum: lamellis in-
curvis, parasiticum
molle in fragmenta in-
determinata diffiliens,
leviusculum, attacta
pinguiusculum.

In igne crepitans.

fissile.

1. Sch. album.

Syst. nat. I. p. 153. n. I. XII. 3. p. 48. n. 3. Spatum solu-
bile diaphanum fissile album.

Wall. min. 59. et *syst. miner.* I. p. 138. n. 2. Spatum la-
mellosum molle.

Carth. min. 12. Spatum informe molle diaphanum, lamel-
lis minutissimis.

Cronst. miner. §. 10. 2. Spatum lamellosum.

β) Schistospatum lamellis undulatis.

Syst. nat. XII. 3. p. 49. n. 4 *Ir. wgoth.* 131. Spatum (un-
datum) solubile lamellosum undulatum album.

Habitat rarius in Norwegiae (prope Königsberg et Eger) et
Saxoniae (prope Schwarzenberg) fodinis, β) in sabulo
Daliae succicae prope Köpmanneficell, fragile, formae
communis, ex cinerascens aut rufescens album, nunc
opacum, nunc subopacum, rarius diaphanum intus nitens,
nitore externo pinguedinem referens.

12, INOLITHUS. Ex terra calcaria aëre fixo et pauca aqua constans, aqua forti totus cum effervescencia solvendus.

Fibrosus, parasiticus, mollis, leviusculus, in fragmenta indeterminata acutangula diffiliens.

filamento- I. I. fibris parallelis. *Gerb. Mineralf. p. 52.*

lus. *Syst. nat. XII. 3. p. 47. n. 2.* Stirium (marmoreum) diaphanum solubile fibrösium.

It. scan. 121. Alabastrites.

Waller. syst. miner. I. p. 127. n. 6. a. Calcareus figuratus filamentosus.

β) *Syst. nat. XII. 3. p. 184. n. 8. Mus. Tessin. 76. n. 5.* Stalactites (stiriaceus) fibris transversis.

γ) *Vandell. diff. 16.* Tophus alter.

Habitat in Russia, Dalecarlia, Scania, Polonia, Marchia, Saxonia, Bohemia, γ) in thermis Aponi, rarius pellucidus, quam diaphanus aut opacus, fibris nunc rectis nunc incurvis, nunc longioribus nunc brevioribus, nunc angustioribus nunc latioribus, ut radios fere dixeris, albus, interdum flavescens aut fuscescens, rarius caeruleus, nunquam alia corpora quasi cortice obducens.

acerosus. 2. I. fibris fasciculatis. *Gerb. Mineralf. p. 53. n. 3.*

Habitat in Hungariae (Schemniz) fodinis, albus, interdum flavescens, luteus, ex luteo fuscus, vel carneus.

stellaris. 3. I. fibris stellatim divergentibus, formae communis.

Gerb. Mineralf. p. 52. n. 2. Inolithus radians.

Habitat in Marchiae calcariis montibus, Bohemiae et frequens in Hungariae fodinis, albus, interdum flavescens aut cinereus.

Flos ferri. 4. I. ramulosus, fibris stellatim divergentibus.

Syst. nat. I. p. 191. n. 3. XII 3. p. 183. n. 4. Scop. hydrarg. Stalactites marmoreus ramulosus.

Carth. mineral. 71. Ferrum mineralisatum ramosum album, ramis erectis acuminatis glabris nitentibus.

Waller. miner. 244. n. 1. Minera ferri alba germinans.
Waller. syst. miner. 2. p. 388. n. 9. d. Stalagmites coral-
 loideus.

*Habitat, quavis ferri expert, aut certe inops, ferri mine-
 ris ut plurimum insidens, potissimum in ferrifodinis Hei-
 denheimensibus Wirtembergiae, Eisenerzensibus Stiriae,
 Hüttenbergensibus Carinthiae, etiam in Schemnizensibus
 Hungariae, ut plurimum niveus, interdum flavescens.*

13. STALACTITES. Ex terra calcaria, aëre fixo
 et aqua conflatus, ex a-
 qua in aëre praecipitatus.
 Diaphanus; intus inconspi-
 cuus, in fragmenta inde-
 terminata diffiliens, in
 crustas concentricas sece-
 dens.
 In aedificiis, in primis sub-
 terraneis, et antris, po-
 tissimum calcariorum
 montium obvius.

Spatofus. 1. St. pendulus intus lamellosus diaphanus.
Syst. nat. 1. p. 191. n. 5. XII. 3. p. 184. n. 7. Mus. Tessin.
 78. n. 6. Stalactites marmorea spatofus solidus.
Cronst. miner. §. 12. 2. Stalactites solidus, particulis spatofis.
Carth. miner. 13. Spatum molle ex aqua destillante gene-
 ratum.
*Habitat in antro Baumannii Hercyniae, Nebelloch Wirtem-
 bergiae, Adrianopoli, prope Rothomagum in Normannia
 &c. varias formas indutus.*

Stiria. 2. St. pendulus concentrico-crustosus.
Wall. miner. 329. Porus aquae stillatitius in aëre sub stilli-
 cidio concretus pendulus.
Wall. syst. miner. 2. p. 386. n. 8. Stalactites calcareus stilla-
 titius sub stillicidio concretus pendulus.
 a) cylindricus.
 a) inanis f. fistulosus,
 b) solidus.

- a) Priapolithus. *Marcovelle act. Paris. peregr.* 7. n. 4.
Calites, Phalloides. *Wall. syst. miner.* 2. p. 601. n. 1. f.
- b) Stalactites fungiformis. *Wall. syst. min.* 2. p. 388. n. 9. c.
- β) conicus.
- a) inanis s. fistulosus.
Syst. nat. XII. 3. p. 190. n. 18. Tophus (turbinatus) calcarius turbinatus multicorticatus interne imbricatus.
Cronst. miner. §. 12. d. Stalactites conis concretis excavatis.
- b) apice perforatus.
Syst. nat. I. p. 191. n. 2. XII. 3. p. 183. n. 2. *Mus. Tessin.* 76. n. 2. Stalactites (stilitatus) cretaceus tunicato-crustaceus, apice perforato natrolo.
Cronst. miner. §. 12. b. Stalactites coniformis perforatus.
- c) solidus.
- γ) alius nunc magis teretis nunc magis compressae formae, referens v. g. radices.
- a) zedoariae.
- b) ireos florentinae.
- c) zingiberis, Zingiberites.

Habitat in aedificiorum partibus et generibus, ex lapidibus calcariis aut cum caemento calcario exstructis, in antris montium calcariorum, in quae aqua stillat, etiam in fodinis stratis calcareis propinquis e. gr. prope Hellingburg Scaniae, prope Olterwalde Saxoniae inferioris, in antro Baumannii, prope Eula, Branick et Kofors Bohemiae, ad salinas Austriae superioris, prope Rodnan Transilvaniae, in Tyoli, prope Stuttgartiam et in antro Nebelloch Wirtembergiae, prope Befort Sundgaviae &c. ut plurimum albus, interdum griseus, fuscus aut flavescens, intus inconspicuus.

- Stalagmites. 3. St. sessilis faciebus sphaericis conspicuus.
Wall. syst. miner. 2. p. 387. n. 9. Stalactites calcareus post stillicidium, figura globosa, botrytica vel alia concretas.
- α) globulosus.
- a) globulis sejunctis.
- b) globulis geminis conjunctis. Orchiti. *Wall. syst. miner.* 2. p. 601. n. 1. g.
- β) nodulosi.
Bellaria lapidea, Confetto di Tivoli.
- γ) reniformes.
- δ) mammillares.
- ε) Carpolithi multi.

- 5) Stalactitae brassicam cauliflorum referentes.
 7) Chiriti.
 1) Sceliti.

Habitat in fundo antrorum et fodinarum in montibus praesertim calcariis exsculptarum, α) frequens prope Turrick ad montes Carpathicos, β) frequens circa Tiburtium.

solidus. 4. St. fessilis solidus.

Syst. nat. I. p. 191. XII. 3. p. 183. n. 3. Mus. Tessin. 76. n. 4. Schreb. lith. 94.

Cronst. min. §. 12. c. Stalactites figura incerta.

Daubent. act. Paris. 1754. Albâtre calcaire.

Habitat Adrianopoli in antro Baumanni aliisque ejus generis, in Saxonia (prope Annaberg.) Bohemia, Stiria, Wirtembergia diaphanus, polituram admittens quasi pinguisculam, lacteus, venis, striis, maculis rubris, roseis, flavis, fuscis, cinereis variis, cinereus, ruber, flavus, fuscus, raro caeruleus.

14. PISOLITHUS. Ex terra calcarea, paucissima arena et ferri calce, aëre fixo et aqua constans.

Molle, subopacum, intus inconspicuum, in fragmenta indeterminata diffiliens, in grana sphaerica secedens.

Texturae concentrice lamellosae. Prope thermas obvius.

carolinus. I. PISOLITHUS.

Syst. nat. I. p. 189. n. 2. Tophus calcareus thermarum.

Syst. nat. XII. 3. p. 189. n. 14. Tophus (Oolithus) calcarius globulis pisiformibus crustatis congettus.

Cronst. miner. §. 12. 1. a. Stalactites testaceus globosus.

Worm. mus. 52. Pifa carolina.

Waller. syst. miner. 2. p. 384. n. 7. a. Oolithus majoribus globulis, pisi magnitudine.

Habitat prope thermas Carolinas Bohemiae, in Silesia, Hungaria, amplum in Bohemia stratum constituens, ex flavescente albus, ut tamen aliquando in fuscum inclinet, rarius reniformis, singulis globulis incluso nuclei loco arenae granulo.

15. MAR-

15. MARMOR. Ex terra calcaria, aëre fixo et aqua conflatum.

Duriusculum, macrum, formae communis leviusculum, integros montes, vel magnam eorum portionem constituens, aut vagum.

Igne in calcem vivum abiens, acidis cum effervescencia magnam partem solubile.

Hammi- I. M. opacum inconspicuum compactum in granula rotunda tes. ex minoribus globulis aggregata secedens.

Rogenstein. *Syst. nat.* I. p. 151. n. 2. XII. 3. p. 43. n. 12. *Schreb. lith.* 17. Marmor granis globosis crustatis confertissimis.

It. gotl. 266. Oolithus.

Vogel miner. 256. Pisolithus.

Waller. syst. miner. 2. p. 383. n. 7. Stalactites calcareus globularis minoribus globulis crustaceis sine basi concretus.

- β) Oolithus, Phacitas, globulis magnitudine ovorum piscium.
 γ) Cenchrites, globulis magnitudine seminum milii.
 δ) Meconites, globulis magnitudine semina papaveris aequantibus.

- *Habitat in montibus stratiis Gothlandiae, Saxoniae, Thuringiae, Ducatus Brunsvicensis, Galliae, Helvetiae, ampla ut plurimum et in eodem monte plura strata constituens, obscure cinereum aut fuscum, aut ex utroque colore mistum, rarius subopacum, fragmentis, in quae difflit, setis obtusungulis, granis, in quae secedit nunc majoribus, nunc minoribus, rarius animalium partium vestigia continens.*

granulare. 2. M. subopacum lamellosum intus micans duriusculum in grana sponte secedens, polituram non admittens.

Syst. nat. I. p. 152. n. 6. XII. 3. p. 41. n. 6. Marmor (rude) particulis granulatis micantibus.

Waller. min. 39. Calcareus particulis scintillantibus.

Waller. syst. miner. I. p. 122. n. 2. Calcareus granularis densus, particulis micantibus immixtis.

Cronst. miner. § 8. Lapis calcareus particulis granulatis.

Carth. min. 22. Calcarius rudis micans nitorem assumens.

Wolt. min. 19. Calcarius lapis amorphus rudis diſtus polituram non admittens.

Coſt. foſſ. 152. Saxum calcareum ſcintillans albidum.

Gerb. Mineralf. p. 40. n. 4. Marmor Piperites.

Habitat in montibus ſimplicibus, antiquioribus, quorum partem ſaepe potiorem, aut ampliſſima ſtrata conſtituit, nunquam vivorum corporum veſtigia includens, granis nunc majoribus, nunc minoribus albidum, cinereum, atrum, ſuſcum, rubrum, flavescens aut variegatum, lamellis rectis, ſolo argilloſo emendando, aedificiis exſtruedis, viis plateisque ſternendis, calci urendae, quam tamen rarius bonam largitur, et fundendis ferri mineris inſerviens.

- micans.** 3. M. diaphanum album lamelloſum intus micans duriuſculum in grana ſubtilia ſponte ſecedens, polituram admittens.
- Syſt. nat.* XII. 3. p. 42. n. 7. Marmor particulis ſpathoſoſquamoſis.
- Waller. miner.* 40. Calcareus particulis diſperſis.
- Waller. ſyſt. miner.* I. p. 124. n. 4. a. et p. 120. n. 8. a. Calcareus particulis ſpathoſis diſperſis planis irregulariter diſpoſitis nitentibus et Marmor unicolor album.
- Cronſt. miner.* §. 9. 2. 3. Lapis calcareus particulis ſquamoſis ſ. ſpathoſis.
- β) Marmor (tardum) particulis ſubimpalpabilibus, album diaphanum. *Syſt. nat.* XII. 3. p. 41. n. 5.
- γ) Marmor (decuſſatum) particulis oblongis depreſſis decuſſatoſparſis. *Syſt. nat.* XII. 3. p. 42. n. 8.
- Syſt. nat.* I. p. 152. n. 7. Marmor ſolubile particulis micantibus radiantibus.
- δ) Marmor (aerofum) particulis oblongis acerofis longitudinaliter ſparſis? *Syſt. nat.* XII. 3. p. 42. n. 9.
- ε) Pietra elatiſca. *Ferber Brief. a. Weſſchland.* p. 110.
- Habitat in montibus ſimplicibus antiquioribus, ampliſſima in his ſtrata conſtituens, omni vivorum corporum veſtigio orba in Finnia, Dalecarlia, Gothia orientali, Walsmania Sueciae, in Saxonia prope Crotendorf, Neudorf, Ehrenfriedensdorf, in Haſſia prope Hochſtetten, in Franconia prope Wonſiedel, in Bohemiae ferrifodinis Preſnizenſibus, in Temesia cuprifodinis, in Tranſilvania, Carniolia, Aſtria prope Traunſtein, in Tyroli, in Helvetia, in montibus Pyrenaeis prope Loubie, in Hetruria prope Seravezza et Montagnucha, olim prope Carrara, et in inſulis Paros atque Antiparos, rarius in uſtrinis adhibitum, frequen-*

quentius ab antiquissimis jam temporibus statuis et elegantioribus aedificiorum partibus, artis ope interdum coloribus variis tinctum pictumque, non raro quartzæ grana immixta sibi habens, ut non effervescat modo tardius, sed ad chalybem scintillet.

- squamosum. 4. M. granulare denso intime mistum.
Cronst. miner. §. 9. 1. Lapis calcareus particulis squamosis rudioribus.
Nose orograph. Br. Siebeng. 2. p. 4. schuppichte Kalkstein.
Habitat Garpenbergæ et in Finnia Sueciæ, album, vel ex rufescente flavum, montium simplicium partem sæpe præcipuam constituens, corporum vivorum vestigiis privum, calcem præbens non optimæ notæ.
- porosum. 5. M. poris pertusum inconspicuum opacum, polituram non admittens.
 α) Marmor (Filtrum) poris pertusum aquam distillans. *Gerh. Mineralf. p. 40. n. 5.*
Habitat in Marchiæ lapidicinis Rüdersdorfiensibus.
 β) Marmor spongiosum. *Essai de mineral. des monts pyren.*
Habitat in montibus Pyrenæis ad montem Learde, et in terra Bearn.
 γ) Marmor excusum. *Born ind. foss. 2. p. 77.*
Habitat prope Idriam Carniolæ.
 δ) Marmor cellulosum. *Born ind. foss. 2. p. 77.*
Habitat in Alfatia et montibus Giganteis Bohemiæ. Pori ex pyrita olim innidulante, fatiscente, atque cluto.
- margodes. 6. M. densum inconspicuum subopacum, polituram non admittens, fragmentis convexis.
Syst. nat. XII. 3. p. 41. n. 4. Marmor (fissile) particulis subimpalpabilibus fissile albidum.
Waller. syst. miner. 1. p. 353. n. 3. Margodes facie marmorea, particulis subtilissimis, polituram admittens, dendriticus.
Gronov. supell. 99. 102. Schistus pallido albus f. Marmor pappenheimense.
Cost. foss. 169. Schistus calcareus flavo-albidus.
Habitat in montibus strataris, frequens potissimum in circumfloribus Germaniæ Bavarici, et raconici et Suecici confluxu, ex flavescente vel rufescente albidum, paucula argilla inquinatum, crebro spati venis diaphanis exaratum et arbuscularum imiginibus pictum, non raro piscium et can-

rororum aquas dulces inhabitantium, rarius testaceorum vestigiis impressis condecoratum, ampla strata in tabulas findenda constituens.

- Stratari-um.** 7. M. argilla inquinatum humescens in igne crepitans, ex stratis horizontalibus conflatum.
Syst. nat. I. p. 151. n. 4. XII. 3. p. 42. n. 10. *Mus. Tess.* 12. Marmor particulis argillofis, fragmentis horizontalibus.
Cost. fossil. 155. Saxum rubrum splendidum durissimum.
Gerb. Mineralf. p. 40. n. 3? Marmor zonatum.
It. oel. 51. *it. scun.* 107. Alwariten.
It. wgoth. 21. c. Taelgsten.
Habitat in Oelandia rupestri, Scania, Kinnekulle Sueciae monte, rimis horizontalibus et perpendicularibus fissum, petrefactis scatens, stratis superioribus inferiora duritie superantibus.
- Florentinum.** 8. M. argilla inquinatum opacum densum polituram admittens, pictura rudera aedificiorum referens.
Syst. nat. XII. 3. p. 41. n. 3. Marmor particulis impalpabilibus opacum compactum poliendum flavicans.
Waller. syst. min. I. p. 133. n. 10. a. Marmor pictorium regiones vel urbes desolatas repraesentans.
Cost. foss. 183. n. 18. Schistus florentinus variegatus, regiones desolatas et aedificiorum rudem affabre prae se ferens.
Calc. mus. 419. *Linck. oryct.* 14. *Lang lap. fig.* 33. *Baier oryct.* 44. *Myl. saxon.* I. p. 17. *Scheuchz. mus.* 98. 248. Marmor florentinum.
Imper. nat. l. 24. c. 24. Marmor de monte Sinai.
Habitat in Italia media, monte Viennensi Leopoldi, monte Sinai, ex flavescente cinereum, picturis ut plurimum fuscis.
- nobile.** 9. M. subopacum densum textura festucas referens, polituram egregiam admittens, coloris altioris.
Syst. nat. I. p. 152. n. 8. XII. 3. p. 40. n. 2. *Mus. Tess.* 10. n. 1. Marmor solubile, particulis impalpabilibus rasilibus, et Marmor particulis subimpalpabilibus opacum compactum poliendum.
Wall. miner. 45. *syst. miner.* I. p. 129. *sqq.* n. 8. 9. II. *Cronst. miner.* §. 7. Marmor.
Wolt. min. 19. Marmor polituram admittens.
Carth. miner. 23. Calcareus subtilis nitorem assumens, eleganter coloratus.

unicolor. α) *M. colore unico aequabili.* *Wall. syst. miner. I. p. 129. n. 8.*

a) *rufum.* Numidium.

b) *carneum.*

c) *rubrum.*

d) *cinnamomeum.* Marmo canello.

e) *flavum.* Phengites.

f) *pallidum.* Polombino antico.

g) *caesum.* Bardiglio. Venetum. *Cost. foss. p. 193. n. 10.*

h) *caeruleum.* Chium et Narbonense.

i) *viride.* Verdello. *Cost. foss. p. 199. n. 13.*

k) *lividum.* Pardalium.

β) *variegatum.* *Waller. min. syst. I. p. 131. n. 9.*

a) *fasciatum.*

b) *striatum.*

c) *lineatum,* Marmo scritto.

d) *venosum.*

e) *colore altero sensum in alterum diffuente,* Marmo mischio.

f) *maculosum,* Brocatello.

g) *ocellatum* e. g. Occhio di pavone.

h) *punctatum.*

i) *irroratum,* Marmo pulveroso.

a) *album,* africanum.

b) *nigrum,* canariense.

c) *luteum,* Porta santa.

d) *purpurascens,* Lesbium.

e) *viride,* Lacedaemonicum. *Cost. foss. p. 199. n. 7.*

Habitat ineffabili colorum et picturarum varietate in montibus strataris, potioremontium rupiumque calcariarum recentiorum constituens, petrefactis potissimum marinis, et imprimis testaceis refertissimum, ut ex his natum esse sole clarius pateat, ustum, calcem largiens eximium, alias a multis retro seculis sculptoriae artis princeps materia, et nobilioribus aedium domuumque partibus inserviens.

vulgatum. 10. *M. subopacum densum textura feltucas referens, coloris vilioris.*

Waller. syst. min. I. p. 119. n. 1. Calcareus solidus particulis impalpabilibus et indistinctis.

Habitat cum nobili, vix nisi colorum minori varietate et elegantia distinctum, et ejusdem originis, calci vivae urendae potissimum inserviens.

- fissile. **11.** *M. opacum densum ex stratis tenuioribus compositum.*
Syst. nat. XII. 3. p. 39. n. 12. Schistus (effervescent) scriptura cana, fuscus effervescent.
Vogel miner. p. 150. n. 6. Schistus calcareus.
Pott. Lithogogn. 1. p. 44. Fissilis calcareus.
Habitat in Suecia, Anglia, Hispaniae monte Calpi prope Gibraltar, nunc unicolor griseum aut fuscum, nunc bicolor, stratis alternis albis, rufescentibus, fuscis, griseis, nigris aut virescentibus.
- strumotum. **12.** *M. argilla inquinatum in sphaeras cavas intus crystallinas secedens.*
Syst. nat. 1. p. 151. n. 3. Mus. Tessin. 12. Marmor solubile, fragmentis subrotundis.
Syst. nat. XII. 3. p. 43. n. 11. Marmor particulis argillofis, aetitis crystallinis sparsis.
It. wgoth. 21. 28. Gorsten.
Habitat in Sueciae monte Kinnekulle, pluvio tempore humescens, an distincta hujus generis species?

16. SUILLUS. Ex terra calcaria, aëre fixo bitumine et pauca aqua conflatus.
 Tritus foetorem urinosum spirans.
 Acidis fere totus cum effervescentia solubilis.
 Igne in calcem vivam egregiam abiens.

- marmoreus. **1.** *S. opacus densus ater polituram egregiam admittens, fragmentis subconvexis.*
Syst. nat. 1. p. 168. n. 7. XII. 3. p. III. n. 9. α. Mus. Tess. 42. n. 4. Bitumen marmoreum foetidum compactum.
Syst. nat. XII. 3. p. 40. n. 2. β. Marmor nobile nigrum.
Waller. syst. miner. 1. p. 130. n. 8. b. Marmor unicolor nigrum.
Cronst. miner. §. 23. A. Terra calcarea phlogisto simplici mixta solida particulis impalpabilibus.
Vog. min. p. 107. Lapis suillus.
Cost. fossil. 186. Marmor nigrescens.
Habitat in montibus stratariis e. g. Sueciae, Belgii, Thuringiae, Franconiae, Bohemiae, Silesiae, petrefactis corpori-

poribus saepe refertissimus, intus inconspicuis, in fragmenta indeterminata dissiliens, pavimentis, monumentis sepulchralibus, aliis artis sculptoriae operibus inserviens, egregium calcem praebens.

schistofus. 2. S. opacus densus fissilis, fragmentis planis.

Syst. nat. XII. 3. p. 40. n. 1. Marmor (schistofum) particulis impalpabilibus, nigrum, scriptura alba.

It. scan. 121. 143. 148. 156. Flisiten.

Gerh. Mineralf. p. 52. Dylodes (fissilis) textura terrea granulata.

Gron. suppl. 10. n. 7. 8. Schistus fuscus fragilis, Lapis folinus, qui ferro attritus urinam folium redolet.

Cost. foss. 172. Schistus futeo-cinereus Lapis suillus dictus.

Habitat e. g. in Sueciae, Silesiae, montibus stratiariis, lithanthracum frequens comes, silicum, aliarumque plantarum potissimum aquaticarum, etiam piscium imaginibus impressis non raro ornatus, nunc niger, nunc ex flavescente fuscus aut cinereus, nunc sabellinus.

lamello- 3. S. textura lamellosa.

sus. *Syst. nat.* XII. 3. p. 111. n. 9. β . γ . δ .

Gerh. Mineralf. p. 54. n. 3. Dylodes (spathofus) textura lamellosa.

Cronst. §. 23. B. C. D.

Waller. syst. min. I. p. 144. n. 7. a. Spathum frictione foetidum micans.

Habitat in Sueciae, Thuringiae montibus calcariis, parasiticum, atrum vel fuscum, rarius ochroleucum, lamellis nunc majoribus, nunc minoribus.

crystalli- 4. S. pyramidibus hexaedris elongatis.

aus. *Syst. nat.* XII. 3. p. 111. n. 9. E. *It. wgoth.* 21. Bitumen suillum crystallinum.

Syst. nat. XII. 3. p. 86. n. 8. Nitrum (suillum) lapidosum spatosum sedecaedrum foetidum.

Aët. Stockh. 1759. p. 26. Lapis suillus.

Wall. miner. 59. n. 1. *syst. miner.* I. p. 147. n. 7. b. Lapis suillus prismaticus.

β) crystallis divergentibus.

Waller. syst. miner. I. p. 144. n. 7. c. Lapis suillus radiatus.

γ) crystallis in sphaeram aggregatis.

Waller. syst. miner. I. p. 144. n. 7. d. Lapis suillus sphaericus, *Cronst. miner.* § 22. I. E.

Habitat in Sueciae terris, Westrogothia, Oelandia, in Lageia.

17. TREMOLITES. Ex terra calcaria, plurima terra filicea, pauca magnesia, aqua et aëre fixo conflatus. Radiatus, duriusculus, nitens, fragilis, acu attritus in tenebris lucem spargens. Aqua forti cum aliqua effervescencia ex parte solubilis.

Hoepfneri. I. TREMOLITES. *Ferber Brief. mineralog. Innhalt. &c. p. 22.*
 ri. *Habitat in valle Tremola ad montem S. Gotthardi Helvetiae, utrum distincti generis? an cum stellari potius conjungendus? aut zeolitho adscribendus?*

18. STELLARIS. Ex terra calcaria, pauciori filicea, pauca aqua et ferri calce compositus. Stellatim fibrosus, sericei nitris mollis, parasiticus. Igne facile cum ebullitione fundendus. Aqua forti cum effervescencia ex parte solubilis.

Transilvaniae. I. STELLARIS. *Fichtel et Bindheim Schrift. berl. Naturf. 3. p. 442. &c.*
Habitat prope Unterschebesch Transilvaniae in marmore micante duriori albus aut thalassinus; an zeolithi species?

19. HUMUS. Ex terra calcaria, pauciori-filicea, inflammabili, aëre fixo et ferri calce composita.

Ex corporibus animalibus et vegetabilibus putredine dissolutis superstes.

Levis, friabilis, aquam imbibens, sed non retinens, macra, scabra, humida, coloris obscurioris.

Cum aqua forti effervescens; igne leniori in cinereo, fortiori in vitrum spumidum abiens.

animalis. 1. H. impalpabilis aquam avidissime imbibens, rudis vix, usta tatis sensibiliter cum aqua forti effervescens.

Syst. nat. I. p. 209. n. 8. 9. XII. 3. p. 212. n. 14. Humus animalis impalpabilis.

Waller. miner. 7. n. 1. *syst. miner.* I. p. 23. n. 8. a. Humus animalis terrificata.

Cronst. §. 246. Humus diverforum animalium.

Habitat in coemeteriis ex animalibus putrefactis superstes, alba, vel cinerea, levissima, lacustri fertilior.

daedalea. 2. H. fusca subtilissima.

Syst. nat. XII. 3. p. 209. n. 1. Humus vegetabilis impalpabilis fusca.

Habitat passim et ubivis, ex fimo animalium potissimum nata, adeo subtilis, ut cum aqua per pannum et chartam griseam transeat, optimum ideo plantarum plurimarum hortensium alimentum et solum.

ruralis. 3. H. humectata atra, sicca cinerascens.

Syst. nat. I. p. 209. Humus vegetabilis communis.

Syst. nat. XII. 3. p. 209. n. 2. Humus vegetabilis perfecte pulverifata atra.

Walt. min. 11. Humus nigrescens hortorum.

Waller. min. 1. Humus atra communis.

Waller. syst. min. I. p. 13. n. 1. *Cronst. miner.* §. 293. 3. Humus atra.

Carth. miner. 53. Humus pura.

Habitat

Habitat ubique ex vegetabilibus in sicco loco sensim putrescentibus superstes, plantarum communis matrix, hortensibus fertilissimum solum praebens.

- paupera- 4. H. aquam cito dimittens, sicca farinosa.
ta. *Syst. nat. XII. 3. n. p. 209. n. 3.* Humus vegetabilis subfarinosa.
It. wgoth. 240. Räkjord.
Habitat in ericetis, plantis utilibus plurimis funesta, et siccis potissimum annis invisa agricolis, sicca enim adeo levis, ut a vento abigatur.
- alpina. 5. H. fusca particulis majoribus.
Syst. nat. XII. 3. p. 210. n. 5. Humus vegetabilis grosse pulverifata fusca.
Habitat in alpibus vulgarissima, alpinis stirpibus egregie conducens, aliis minime.
- efferves- 6. H. ab aqua absorpta diutius retenta intumescens.
cens. *Syst. nat. XII. 3. p. 210. n. 4.* Humus vegetabilis acerosa, sicco friabilis.
It. wgoth. 240. Humus spongiosa.
Habitat passim in subhumidis, an ex radicibus in pulverem fatiscentibus orta? serius exsiccanda, horticolis et agricolis invisa, cum tempore vernali a gelu nocturno aestuque diurno attollatur, et pullulantes plantas ejiciat atque eradicet, ut pereant.
- Lutum. 7. H. levissima non combustilis, humida nigra.
Syst. nat. I. p. 209. n. 3. XII. 3. p. 210. n. 7. Humus vegetabilis acerosa paludum.
Carth. miner. 53. Humus limosa aquatica.
Wolt. miner. 11. Humus atra palustris.
Waller. miner. 5. Humus vegetabilis lutosa.
Waller. syst. miner. I. p. 19. n. 5. Humus acerosa palustris.
Cronst. miner. §. 293. B. 2. Humus lacustris.
Habitat in paludibus sub aqua, e plantis palustribus sensim corruptis nata, adeo levis, ut aquae agitatae diu inhaerent, solo arenaceo corrigendo conducens.
- martialis. 8. H. colore friabili tincta.
Waller. syst. miner. I. p. 16. n. 2. Humus colorata martialis.

Ludw. de terr. mus. Dresd. p. 164. Humus ochra martiali

tinctoria.

Carth. miner. 53. Humus metallica aut semimetallica.

damaſce- β) Humus ochraceo ruſa vegetabilis. *Syſt. nat. XII. 3. p. 211.*
na. n. 10.

Waller. miner. 8. Humus rubra.

tinctoria. γ) Humus vegetabilis atro-tinctoria paludum. *Syſt. nat. XII.*
3. p. 211. n. 8.

Coſt. foſſil. 89. Ochra nigra argillacea.

Habitat nunc flaveſcens, nunc ex flavo fuſca, nunc rubella,
nunc purpurea, colores hoſ ferri calci debent in Succia,
 β) *in Anglia, Germania, Syria, γ) in Smolandia et Scaniae paludibus et ainetis, haec ruſicis ad veſtimenta lanae atro colore imbuenta adhibita.*

picea. 9. H. atra, exſiccatione conſolideſcens. *Hiſcan. 194. 256.*

Habitat in Scaniae interdum agris, proprium colendi modum requirens.

muriatica. 10. H. fuſca, ſaporis falſi.

Syſt. nat. XII 3. p. 205. n. 20. Argilla mixta margacea efferveſcens fuſca muriatico-falſa.

Cronſt. miner. p. 125. Terra e palaeſtina.

Habitat in Deſerto mari rubro conſini, Aegypto, Syria.

20. MARGA. Ex terra calcaria et argilla, ut plurimum quoque ferri calce composita.

Mollis, opaca, formae communis, intus terrea, levis, ut cum aqua vulgari agitando miſceri queat, in montibus ſtratariis obvia.

Aqua forti cum efferveſcentia ex parte ſolubilis.

Igne induranda, et fortiori in vitrum fundenda.

terrea. 1. M. friabilis macra ſubſpera.

Syſt. nat. I. p. 206. n. 2. Creta argillacea fiſſili-friabilis.

Syſt. nat. XII. 3. p. 204. n. 17. Argilla mixta pallida acido efferveſcens.

Cronst. miner. 26. Marga friabilis.

Carth. min. 6. Argilla rudis calcaria igne indurefcens.

α) *Waller. miner. p.* 15. n. 2. Marga argillacea, pinguedinem imbibens, calore indurabilis.

Waller. syst. miner. I. p. 69. n. 1. Marga argillacea lubrica friabilis plastica.

β) *Waller. miner. n.* 26. Marga fullonum saponacea lamellosa.

Waller. syst. miner. I. p. 71. n. 2. Marga argillacea compacta arida, particulis subtilissimis pura.

Carth. miner. p. 7. n. 1. Sinectis subtilis arida cum acidis effervescens.

γ) *Waller. syst. miner. I. p.* 72. n. 3. Marga cretacea inquinans.

δ) *Waller. miner. n.* 27. Marga in aëre deliquescens, pinguefaciens.

Waller. syst. miner. I. p. 72. n. 4. Marga arenasca, particulis arenascais mixta, arida, deliquescens, pinguefaciens.

Habitat passim per strata, in Europa, tenax, coloris varii siccatione expullescens, cruda cum aqua spumescens, non ustulata, agris fertilissima, cum siccata non induretur, nec radículas comprimat, sed friabilis evadat et aquae autumno potissimum stagnantis acidum absorbeat; et ad fluxum minerarum ferri facilitandum adhibita; interdum a mica immidulante micans, aut gipsi particulis vel arenæ (δ) granulis inquinata, ab his aspera et igne in vitrum pelucidum transiens, incrustandis vasis argillaceis optissimum; rarissime metallis aliis prægnans præter ferrum, cujus calce facta quoque ustione adhuc tingitur, dominante ceterum modo (γ) terra calcaria, adeo interdum, ut calx, quamvis non optimæ notæ, ex ea uri queat, modo (α. β) argilla, ut lubrica sit tactu, et parando tartari cremori aut depurando saccharo, fullonum usui, nonnunquam adeo, ut consuecendis fistulis tabacariis et vasis myrbinis, quæ fayance audiunt, adhibeatur.

nilotica. 2. M. farinosa subfusca, ustulata cinerea, humo mista.

Syst. nat. XII. 3. p. 205. n. 19. Argilla mixta humo subfusca effervescens non inquinans.

Mus. Tessin. 110. Argilla subfusca.

β) *Waller. min. p.* 31. Marga fusoria vitrificationem admittens.

Waller. syst. min. I. p. 75. n. 6. Marga farinacea mollis non cohaerens.

Habitat

Habitat in Aegypti agris a Nili aquis recedentibus relicta, fertilissima, β) in Uplandia Sueciae poliendo non lubrica.

- fatiscens.** 3. M. mollissima fissilis cinerascens in aëre fatiscens.
Syst. nat. 1. p. 154. XII. 3. p. 38. n. 8. Mus. Tess. 16. n. 5.
 Schistus (margaceus) scriptura rubra.
Cronst. miner. §. 27. Marga indurata aëre fatiscens.
Waller. syst. miner. 1. p. 73. n. 5. Marga indurata fissilis friabilis aëre fatiscens.
Habitat per strata jam crassiora jam tenuiora, saepe inter strata calcaria intermedia, in Suecia, Germania, Helvetia, agris perinde proficua, ac terrea, in flavescens, virescentem, caeruleascentem, rufum colorem interdum vergens.
- porosa.** 4. M. indurata porosa ex aquis praecipitata in fragmenta indeterminata diffiliens.
Syst. nat. 1. p. 189. n. 5. XII. 3. p. 186. n. 1. Tophus (Ludus) glareoto-argillaceus polymorphus.
Waller. miner. 331. Porus aqueus solidus sub aqua minus si non fluente deposita materia coneretus.
Waller. syst. miner. 2. p. 394 n. 17. Tophus solidus margaceus, sub aqua minus vel non fluente deposita materia coneretus.
Cronst. miner. §. 28. A. Marga indurata amorphia.
 β) *Syst. nat. XII 3 p. 190 n. 17. Tophus (argillaceus) calcario argillaceus amorphus.*
Habitat in Angliae, Sueciae, Germaniae aquarum, potissimum stagnantium fundo, a multa ferri calce inhaerente ustulando rubescens, ea partim de causa in ferri ustrinis mineris eliquandis addita, alias albida, aut cinerea.
- schistosa.** 5. M. indurata non fatiscens cinerascens texturae schistosae in fragmenta ditcoidea diffiliens.
Cronst. miner. §. 28. B. Marga indurata stratis continuis.
 β) M. schistosa cruda viridis.
Syst. nat. XII. 3. p. 37 n. 4. Schistus (viridis) scriptura alba effervescens viridis.
de Costa foss. 183. Schistus viridis.
Habitat per strata in Germania, Hetruria, aedificiis, testis praesertim, viis quoque publicis adhibita, micae interdum (Macigno, Pietra di torre) particulis inspersis micans, cum pri calcibus aut mineris innidulantibus nonnunquam foeta, alia quoque fossilia interdum continens, in Bohemiae monte Lutihizensi forma globosa, et adeo columnari obvia.

bitumino-6. M. indurata non fatiscens nigra pinguiuscula intus nitidula
fa. texturæ schistosæ in fragmenta ditcoidea diffiliens.

Syst. nat. I. p. 179. n. 9. Schreb. *lith.* 63. *Inst. min.* 92.
Cuprum schisti.

Syst. nat. XII. 3. p. 145. n. II. Cuprum (schistosum) ma-
trice schistosa.

Waller. miner. 281. Minera cupri lapidi fissili inhaerens.

Waller. syst. miner. 2. p. 292. n. 18. Cuprum corrosivum vel
diversimode mineralisatum, schisto inhaerens.

*Habitat in montibus strataris Thuringiae, Hennebergiae,
Hassiae, a bitumine, quo perfusa est, nigra, atque in-
flammabilis, difficulter fundenda, marinarum plantarum
vestigia impressa sibi saepe monstrans, crebro etiam inni-
dulans cuprum, rarius nativum, quam calces aut mine-
ras, inter has frequentissime pyritaceam, saepius piscis
facie indutam.*

anonyma.7. M. intus micans duriuscula coloris obscure ferrei. *de Ser-
viere et Vincent de Villas chem. Annal.* 1784. 2. p. 287.

*Habitat in Gallia prope S. Ambroix, polituram quodammodo
admittens, et ad chalybem parumper scintillans, praeter
paucillum terrae schistosae, sulphuris et quartzii, $\frac{1}{27}$ ferri,
 $\frac{7}{10}$ argillae, et $\frac{69}{100}$ terrae calcariae continens.*

21. MAGNESIATA. Ex terra calcaria, pauca ma-
gnesia nigra, aëre fixo et
aqua constans.

Duriuscula, Lamellosa, spon-
te in grana secedens.

Ad aërem sensim colorem su-
perficie mutans, tardius, et
saepè non nisi facta tritura-
tione cum acidis efferves-
cens.

In igne nigrescens.

granula- I. M. subopaca, in igne tranquilla, diffiliens in fragmenta in-
ris. determinata, formae communis.

Cronst. miner. §. 9. C. I. α. *not.*

Bergm. de min. ferr. alb. §. X. et de tab. ferrum. §. XVII. de Morvaan nov. act. Divion. 1783. sem. 2. p. 9. &c.

Habitat passim in Succia, prope Tunaberg, in Sudermania, in paroecia Uplandiae Lena, etiam prope Brion in Burgundia, marmoris squamoso extrinsecus similis, at ustione nigrescens, et $\frac{2}{3}$ ponderis sui amittens, et calcem praebens eximiam, arenae parum ferentem et cimento pro pavimenti et aedificiorum partibus sub aqua positis cito indurando aptissimam.

flexuosa. 2. M. intus nitidula, scriptura cana inquinans, in fragmenta indeterminata dissiliens, lamellis incurvis.

Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 274.

Hoffmann bergm. Journ. 1789. I. p. 191.

Habitat in Hercynia, Saxoniam c. gr. prope Camsdorf, Scharfenberg, parasitica, ex rufescente vel cinereo alba.

spatosa. 3. M. intus nitidula scriptura cana inquinans, in fragmenta rhomboidalia dissiliens, lamellis rectis.

Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 273. &c.

Hoffmann bergm. Journ. 1789. I. p. 189. &c.

α) formae communis.

β) reniformis.

γ) forma crystallorum nitidarum saepe exilium, nunc sparsarum; nunc in series aggregatarum.

a. lentis.

a. communis.

b. ephippium curvatura referentis.

b. rhombi.

a. faciebus planis.

b. faciebus convexis.

c. pyramidis hexaedrae simplicis acuminatae.

a. plenae.

b. intus cavae.

Habitat in Hercyniae, Saxoniae fodinis, nunc diaphana, nunc subopaca, rarius opaca, coloris ex cinereo, rubello aut flavescente albi, isabellini, rosei, carnei vel ex fuscescente rubri, in superficie saepe diversi ex flavescente cinerei, vel ex flavescente aut nigricante fusci, non raro cum nitoris metallici specie conjuncti; minore magnesiae nigrae portione, et plenaria fere ferri inopia a ferro spatoso distans.

22. GYPSUM. Ex terra calcaria et vitrioli acido constans.

Leve, mollissimum, frigidiusculum. Cum aqua forti ut plurimum non effervesces, igne difficilime liquandum, leniori in pulverem transiens, qui cum aqua non ebullit, sed cum ea in pastam subactus ad aërem induratur et distenditur.

terreum. 1. G. pulverulentum niveum.

Charpent miner. Geogr. Churf. p. 334.

Syst. nat. XII. 3. p. 207. n. 6. Calx (Gur) fixa impalpabilis farinosa.

Waller syst. miner. 1. p. 34. Gypsum terrestris farinaceum.

Cronstedt miner. §. 14. Terra gypsea pulverulenta.

Baum. miner. 1. p. 145. Nihil album fossile nativum spurium.

Habitat v. g. in Saxonia in fissuris et ad radicem montium et rupium gypsearum, nunc aquae interventu fere fluida, nunc sicca, et farinam externa facie mentiens; β) in Sueciae paludibus.

arenaceum. 2. G. granulis subdiaphanis albis segregatis.

Syst. nat. XII. 3. p. 208. n. 7 Calx (alabastrina) fixa pulvereo granulata subaequalis subdiaphana.

Schreb. lith. 144. Arena gypsea.

Habitat in Thuringia, arenam facie externa referens, ex alabaistro fatiscente natum.

Alabastrum.

3. G. densum macrum parum nitens in fragmenta indeterminata diffiliens, formae communis, polituram admittens.

Syst. nat. 1. p. 152. n. 11. Marmor fixum particulis arenaceis micantibus.

Syst. nat. XII. 3. p. 45. n. 3. Gypsum particulis impalpabilibus, diaphanum.

Waller. min. p. 51. et syst. miner. 1. p. 154. n. 1. Gypsum particulis minimis punctis nitens, polituram admittens.

Vog. min. 119. Alabastrum.

Carth. miner. 24. Gypsum informis subtilis nitorem assumens.

Cronst.

Cronst. miner. §. 15. A. Terra gypsea indurata solida, particulis impalpabilibus.

β) *Syst. nat. XII. 3. p. 184. n. 5.* Stalactites (Grignardus) gypseus solidus.

Cronst. miner. §. 20. I. Stalactites gypseus particulis impalpabilibus.

Habitat in Persiae, Hetruriae, Siciliae, Hispaniae, Galliae, Helvetiae, Sueviae, Austriae, Franconiae, terrae Waldecensis, Angliae (Derby) montibus strataris, in vicinia fontium salforum et salis gemmae non infrequens. ad radicem montium Hercynicorum, in Thuringia, Sibiria integros montes vel ampla saltem eorum strata constituens, rarius semipellucidum vel subopacum, ut plurimum diaphanum, niveum, ochroleucum, canum, infumatum, exarescente cinereum, melleum, carneum, rarius fissum, virescens aut nigricans, maculis, venis, striis aut foveis undulatis vel rectis, picturis arbuscularum et moperarum geographicarum varium, saepius stalactitae in morem natum, statuis, urnis, aedificiorum partibus nobilioribus internis inserviens.

fibrosum. 4. G. macrum fragile fibrosum in festucas longas dissiliens, formae communis.

Syst. nat. I. p. 152. n. 10. Marmor fixum, filamentis perpendicularibus parallelis.

Syst. nat. XII. 3. p. 47. n. 1. Stirium (gypseum) pellucidum fixum fibrosum.

Baum. min. I. p. 204. Inolithus.

Cartb. min. 18. Inolithus fragmentis indeterminatis.

Cronst. min. §. 17. Gypsum fibrosum.

Wall. miner. 49. et Syst. miner. I. Gypsum filamentis parallelis compositum.

Wolt. min. 18. Spatum gypseum fibrosum.

β) Stirium (alabastrinum) pellucidissimum fixum coadunatum.

Syst. nat. XII. 3. p. 47. n. 3.

Waller. miner. I. p. 160. n. 6. Gypsum solidum pellucidum fibrosum.

γ) Stirium (basaltinum) obscurum fixum, ramentis decussatis.

Syst. nat. XII. 3. p. 47. n. 4.

Habitat, raro integros montes constituens, in Scaniae fodinis aluminaribus, in Oelandia, Westrogothia, Livonia, Curonia, Thuringia, Franconia, Suecia, Sinae. c. β) in Hispania et monte Jura Helvetiae, γ) in Nericia Sueciae, fibris frequentius flexuosis, quam rectis, parallelis,

lelis, quam γ) sparsis, fasciculatis aut stellatis, frequentius unicolor, quam striatum, album et rufescens, quam cinereum, carneum aut melleum, ustione semper album, diaphanum, varius semipellucidum, congeneribus purius, hinc modulis, in quos metalla effunduntur, praeciprimis aptum.

- schistoso-**
sum. 5. *G. macrum* in fragmenta indeterminata diffiliens fibroso-lamellosum: fibris brevibus lamellas perpendiculariter teccantibus.
Waller. syst. miner. 1. p. 161. n. 7. c. Gypsum striatum, fibris magis confute et quasi in lamellas congestis.
Habitat in Thuringia, Wirtembergia, album.
- radiatum.** 6. *G. macrum* parallele radiatum in fragmenta indeterminata diffiliens.
Karst. Lesk. Mineralkab 1. p. 288.
Habitat, radiis nunc angustioribus nunc latioribus, prope Coburgum et in Comitatu Mansteldensi.
- usuale.** 7. *G. macrum* lamellosum: lamellis ut plurimum sphaericis, in fragmenta indeterminata diffiliens.
- α) intus nitens.
Syst. nat. 1. p. 152. n. 9. Marmor fixum, particulis diffiformibus
Syst. nat. XII. 3. p. 45. n. 2. Gypsum particulis arenaceis micantibus.
Vogel miner. p. 118. Gypsum.
Cronst. miner. §. 16. Gypsum particulis micaceis.
Waller. miner. p. 57. Gypsum particulis parallele pipedis et globosis concretum.
Waller. syst. miner. 1. p. 157. Gypsum particulis arenaceis micantibus.
- β) intus inconspicuum.
Syst. nat. XII. 3. p. 45. n. 1. Gypsum (argillosum) particulis argilliformibus opacis.
Mus. Tessin. 14. n. 12. Marmor fixum lamellatum, particulis spatosis.
Carth. min. 24. Gypsum informis rudis, nitorem non assumens.
Wolt. miner. 18. Gypsum colore ingrato.
Waller. syst. miner. 1. p. 156. n. 2. Gypsum particulis minimis indistinctis facie terrea.

Habitat

Habitat in Norwegiae, Livoniae, Poloniae, Silesiae, Marchiae, Saxoniae, Thuringiae, Hercyniae, Luneburgi, Angliae, Hispaniae, Galliae, Sueviae montibus strataris, integros interdum montes, aut strata eorum praecipua constituens, frequens circa thermas et fontes sulfos, boracitae, rarior metallorum matrix, aut corporum latorum, granis, in quae sponte secedit, nunc majoribus, nunc minoribus, adeo laxe interdum cohaerentibus, ut mollis arenarii instar leni inter digitos tritu divelli queant, diaphanum, rarius semipellucidum, ut plurimum inauratum, vel ex flavescente aut nigricante cinereum, canum, ochroleucum aut carneum, rarius melleum, ab aqua transillunt interdum adeo erosum, ut fistulas referat, ut summa caemento, st. utuis, modulis, in quos metalla effunduntur, aliis usibus inserviens.

lamellare. 8. G. nitens in frusta indeterminata diffiliens formae communis lamellosum: lamellis incurvis.

Waller. syst. miner. 1. p. 158. n. 4. Gypsum lamellare, lamellis inordinatis.

Habitat in Thuringia, Wirtembergia, Hispania, nunc diaphanum, nunc opacum, infumatum, album vel flavescens.

speculare. 9. G. pellucidum album nitens formae communis in fragmenta rhomboidalia specularia diffiliens, lamellosum, lamellis rectis.

Waller. syst. miner. 1. p. 159. n. 5. Gypsum lamellare pellucidum, lamellis rhomboidalibus.

Cronst. miner. §. 18. 1. A. Spatum gypseum diaphanum.

M. f. Tessin. 14. Marmor indicum fixum, particulis impalpabilibus pellucidis.

Vog. min. p. 159. Glacies Mariae.

Carth. min. 12. Spatum informe molle, lamellis parallelis aequalibus

Habitat parasiticum in montibus strataris, rarissime in simplicibus, crebro in vicinia fontium salforum et in salifodinis, frequentior paulo minerarum matrix, quam reliquae species, aqua parumper solubile, ustione pelluciditatem exuens, tum caemento, pigmentis a pastel cognominatis, depurando argento, subtilioribus imaginibus et formis inserviens, interdum in grana majora, rarius in bacillos aut crustas secedens, bracteis tenuioribus paulisper rimitantibus, et tenuissimis, in quas divelli potest, subflexilibus, album.

glaciale. 10. *G. pellucidum album nitens formae communis in fragmenta cuneiformia dissiliens lamellosum: lamellis rectis parallelis.*

Syst. nat. I. p. 162. Mus. Teff. 24. n. 3. Selenites spatuliformis cuneiformis.

Syst. nat. XII. 3. p. 90. n. 8. Natrum lapidosum gypsoformis spatuliformis pellucidum.

Cronst. miner. §. 19. n. 1. A. Gypsum crystallatum cuneiforme.

Habitat cum speculari, cui proxime affine, an vere distinctum?

Selenites. 11. *G. pellucidum nitens rhombeum lamellosum: lamellis rectis parallelis, in fragmenta rhomboidalia dissiliens.*
Fig. 17.

Syst. nat. I. p. 162. n. 1. t. 18. f. 3. Mus. Teffin. 24. n. 1. Selenites spatuliformis gypsoformis rhombeus.

Syst. nat. XII. 3. p. 91. n. 9. Natrum lapidosum gypsoformis spatuliformis decaedrum rhombeum.

Amoen. acad. I. p. 475. t. 12. f. 3. Crystallus gypsea solitaria rhombea hyalina diaphana.

It. oel. 79. scav. 121. Sal petrificatum.

Del. pharm. 46. Aldrov. mus. 678. Worm. mus. 56. Mus. angl. t. 21. f. 5. 6. Rumpf. mus. t. 52. f. 1. 12. Selenites.

Waller. miner. p. 46. n. 1. t. 1. f. 3. syst. miner. I. p. 163. n. 9. a. t. 1. f. 14. Gypsum crystallatum figura rhomboidali.

Habitat cum glaciale et speculari, etiam inter Scaniae schistum aluminareum, crystallis nunc majoribus, nunc minoribus, se decussantibus, aut lateraliter inter se connatis, sparsim, fasciculatim, stellatim aggregatis, ut plurimum album, rarius flavum.

tessulare. 12. *G. pellucidum album nitens lamellosum: lamellis rectis, in fragmenta rhomboidalia dissiliens cubicum.*

α) *angulis duobus truncatis. Fig. 29.*

Syst. nat. XII. 3. p. 91. n. 10. Natrum (pyritiforme) lapidosum spatuliformis regulare dodecaedrum.

β) *angulis quatuor truncatis. Fig. 16.*

Syst. nat. XII. 3. p. 91. n. 9. β. Natrum angulis truncatis tetraedrum.

Habitat in Germania, α) trapeziis 10 minoribus, et pentagonis 2 majoribus, β) trapeziis 8, rhombis 4, quadratis 2 constans.

- tetraëdrum. 13. G. pellucidum album nitens tetraëdro prismaticum in fragmenta rhomboidalia diffiliens lamellosum: lamellis rectis. *Gerhard Beytr. z Mineralr. I. p. 272.* Spathum columnare. *Habitat capillaris in Marchia prope Freyenwalde.*
- prismaticum. 14. G. pellucidum album nitens hexaëdro - prismaticum in fragmenta rhomboidalia diffiliens, lamellosum: lamellis rectis.
 α) prismatibus truncatis.
 β) faciebus terminalibus in aciem terminatis. F. 15. *Syst. nat. XII. 3. p. 90. n. 7.* Natrum (flexile) lapidosum gypseo - spatiosum decaëdram prismaticum flexile, particulis spatiosis oppositis. *Syst. nat. I. p. 24. n. 2. β. Mus. Tessin. 24. n. 2.* Selenites spatioso - gypseus prismaticus. *Amoen. acad. 1. p. 476. n. 2.* Crystallus selenitica gypsea subfolitaria prismatica hyalina subdiaphana.
 γ) faciebus terminalibus pyramide triedra terminatis. *Syst. nat. XII. 3. p. 87. n. 9.* Nitrum (basaltinum) gypseum opacum dodcaëdram, prismatico compresso hexaëdro, pyramide triedra.
 δ) faciebus terminalibus pyramide tetraëdra terminatis. *Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 291.* *Habitat cum glaciali et speculari, α) v. g. prope Freyenwalde in Marchia, et in Aultria ad salines Aussea β) in Helvetia, Hercynia, Thuringia, Saxonia, Marchia, γ) in montibus Suecicis Nericiae, δ) in Thuringia, Lusatia crystallis interdum magnis, ut plurimum mediocribus, etiam capillaribus saepe duabus faciebus glabris, reliquis prismatis longitudinaliter striatis, nonnunquam geminis aut stellatim aggregatis.*
- pyramidale. 15. G. album nitens pellucidum in fragmenta rhomboidalia diffiliens triedro - pyramidale lamellosum: lamellis rectis. *v. Born ind. fossil. 2. p. 85.* *Habitat in canalibus, per quos aqua salsa salinarum Aultriae superioris auclitur.*
- lenticulare. 16. G. album nitens pellucidum in fragmenta rhomboidalia diffiliens lenticulare lamellosum: lamellis rectis. *Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 292.* β) *Syst. nat. XII. 3. p. 93. n. 14?* Natrum (embryonatum) lapidosum, squamis ligulatis subimbricatis canaliculatis opacis.

Mus. Tessin. 46? Pyrites (embryo) crystallifatus triqueter, squamoso-imbriatus.

Habitat prope Sangershausen, Thuringiae, nunc solitarium, nunc parallele aut in hemisphaeria aggregatum et concretum.

globo-
sum.

17. G. macrum in fragmenta indeterminata diffiliens globosum.

v. Born ind. foss. 1. p. 16. 17. 2. p. 86.

Habitat in Hungaria prope Balobanya et Schemnitz, varius fuscum, quam album, opacum, quam diaphanum, globis jam solidis, jam inanibus, nunc vacuis, nunc gypso crystallino refertis.

stillatiti-
um.

18. G. ex aqua praecipitatum macrum lamellosum: lamellis rectis, in fragmenta indeterminata diffiliens, fragmentis, in quae sponte secedit corticosis.

Syst. nat. XII. 3. p. 184. n. 6. Stalactites (ambiguus) gypseo-spatofus solidus.

Cronst. miner. §. 20. 2. Stalactites gypseus, textura spatosa.

α) formae communis.

β) formae conicae.

γ) formae ramosae, Leckstein.

δ) formae undulatae, Schriftstein, Bandstein.

ε) formae vermiculatae, Kroesstein, Kragenstein.

Habitat album, griseum, varius flavum α) in Dalecarlia Sueciae, β) in Sicilia, γ) in salinarum plurimarum parietibus ex ramusculis arborum compaginatis, per quos aqua salsa stillat, δ) et ε) in salifodinis Galliciae.

23. HEPATICUS. Ex terra calcaria, etiam ponderosa, vitrioli acido et phlogisto constans.

Mollis, lamellosus, formae communis, sponte aut frictione praegressa hepar sulphuris olens, cum acidis non effervesces.

Igne leniori in pulverem abiens, qui cum aqua in pastum subactus ad aërem induratur.

solidus. 1. H. densus in fragmenta indeterminata dissiliens polituram admittens.

Gerb. Beitr. z. Mineralr. I. p. 281.

Habitat in comitatu Mansfeld.

squamosus. 2. H. opacus intus micans lamellis minimis convexis sparsis in fragmenta indeterminata dissiliens.

Syst. nat. XII. 3. p. 112. n. 10. Bitumen (hepaticum) gypsum foetidum amorphum.

Cronst. miner. §. 24. Terra calcarea phlogisto et acido vitrioli mixta.

Waller. syst. miner. I. p. 165. n. 10. Gypsum textura irregulari, facie spathalea, frictione foetidum.

Habitat nigricans, fuscus, flavescens, aut ex flavescente albus in Norwegia (Kungsberg,) Scania (Andrarum,) Thuringia, Bohemia, sili gemmae non raro vicinus, ampla et profunda strata interdum constituens, nonnunquam strata margae bituminosae cupriferae tegentia.

spatosus. 3. H. nitens diaphanus infumatus in fragmenta rhomboidaliz dissiliens lamellosus; lamellis rectis.

Habitat cum praecedentibus parasiticus in comitatu Mansfeld;

24. LAZURUS. Ex terra calcaria, cujus exigua pars vitrioli acido nupta, ferri et paucissima argenti calce confans.

Opacus, duriusculus, caeruleus, densus, inus inconspicuus, in fragmenta indeterminata diffiliens, tritum pulverem album exhibens.

Ab acidis instillatis nec colorem mutans nec effervescens, igne facile in vitrum spumidum abiens.

orientalis. I. LAZURUS.

Syst. nat. I. p. 176. n. 6. Cuprum (Lazuli) caeruleum.

Syst. nat. XII. 3. p. 145. n. 12. Cuprum? (Lazuli) caeruleum scintillans ♂, ♀.

Cronst. miner. §. 109. I. B. Zeolites particulis impalpabilibus argento et ferro mistus.

Waller. miner. p. 91. Jaspis colore caeruleo et alio mixto, euprifer.

Waller. syst. miner. I. p. 312. n. 3. Zeolites particulis subtilissimis, colore albo et caeruleo, argentum continens.

Habitat in Sibiria meridionali, Bucharia, Sina septentrionali, regno Tibetano, Persia, Natolia, pretiosus, polituram marmoris admittens, leviusculus, punctis, glandulis, venis spati effervescentis albi, quartzii albi et pyritae durorum varius, diu in acidis morando colorem exuens, vitrioli acido bulliente totus solvendus, vasis et ornamentis pretiosis et pigmento egregio Ultramarini nomine celebri inserviens.

25. FLUOR. Ex terra calcaria et acido sui generis constans.

Subponderosus parasiticus, nunquam durus, ad aquae bullientis aestum usque excalesfactus in tenebris lucens.

Cum acidis non effervescens, sed mineralibus bullientibus totus solvendus, et cum aërem acidum proprii odoris et indolis spirans.

Solus igne difficulter, una cum terra calcaria puriore facillime in vitrum tenuissimum liquandus.

pulveru- 1. Fl. alba inconspicua, pulverulenta: particulis majoribus
lentus. non cohaerentibus.

Gr. v. Lemberg chem. Annual. 1787. 2. p. 441. Phosphorescende Erde.

Klaproth 1787. 1. p. 52. 1789. 1. p. 13.

Habitat in Hungariae comitatu Marmoros medius inter quartzum venam 4 pedum efficiens.

compa- 2. Fl. subdurus compactus: texturae planae diaphanus fragilis
ctus. in fragmenta indeterminata dissiliens, formae communis.

Syst. nat. XII. 3. p. 99. n. 7. Muria (Chrysolampis) lapidosa subquartzosa aggregata sparsa fixa.

Wall. miner. p. 90. Spatum solidum plus minus pellucidum, particulis non distinguibilibus.

Waller. syst. miner. 1. p. 172. n. 1. Fluor mineralis, particulis impalpabilibus facie vitrea.

Cronst. miner. §. 98. Fluor particulis impalpabilibus figura indeterminata.

Habitat in Suecia (prope Yxliö) Hercynia (prope Stollberg et Strasberg, heic vena ad 2 usque orgyas alta) principatu Halberstadtensi, Bohemia, ex viridi canus, ut tamen

nunc.

In Thuringia tamen prope Steinbach plures rupes (Flusberge) eminent, ex mero fluore constati. *Voigt min. u. bergm. Abb. 2. p. 61. Ponderus specificum = 3148 ad 3184: 1000.*

nunc propius in virescentem, nunc magis in albidum colorem inclinat, fragmentis, in quae sponte secedit, grana majora referentibus, aut corticosis; egregie cum reliquis speciebus et explorandis et quae difficilius liquantur, liquandis mineris, atque una cum gypso aut barytide cortici vitreo vasis metallicis superinducendo inserviens.

spatosus. 3. Fl. subdurus nitens fragilis formae communis in fragmenta pyramidalia dissiliens lamellosus.

Syst. nat. I. p. 164. n. 5. *Mus. Tessin.* 36. n. 6. Muria lapidea phosphorans.

Syst. nat. XII 3. p. 100. n. 8. Maria lapidosa spatosa aggregata sparsa fixa.

Waller. syst. miner. I. p. 173. n. 2. Fluor mineralis, facie spatata, particulis nitentibus.

Rim. act. Stockh. 1747. 168. Spatum lucens.

Baum. miner. I. p. 244 262. Fluor spatolus.

Cronst. miner. §. 99. Fluor spatosus.

β) fragmentis, in quae sponte secedit, grana minima referentibus.

Cronst. min. §. 100. γ. Fluor crystallifatus, figura sphaerica.

Waller. syst. miner. I. p. 175. n. 3. Fluor mineralis granularis, granulis crystallinis compositus.

Habitat in Norwegiae, Sueciae, Angliae, Hispaniae, Saxoniae, Silesiae fodinis, prope Sulzbachle in Wirtembergia, prope Brienz in Helvetia, albus, infumatus, viridis, caeruleus, violaceus, purpureus, roseus, melleus. aut vel arbuscularum imaginibus pictus, varius, semipellucidus aut diaphanus, in fragmenta trietra, variis tetraedra dissiliens, polituram admittens, praegressa lenissima ustulatione elegantiolem, lamellis rarissime curvis, fragmenta, in quae sponte secedit, grana majora aut minora, rarius bacillos, rarissime divergentes, referentibus.

tabularis. 4. Fl. tabulis rhombeis oblongis.

Storr Alpenr. 2. p. 46.

Waller. syst. min. I. p. 177. n. 4. d. Fluor crystallifatus lamellaris.

Habitat in Helvetia, Alsatia, Saxonia.

cubicus. 5. Fl. subdurus nitens laevis lamellosus fragilis in fragmenta pyramidalia dissiliens, cubicus.

Cronst. muer. §. 100. Fluor crystallifatus cubicus.

Waller.

Waller. syst. miner. I. p. 176. n. 4. α. Fluor crystallifatus rhomboidalis.

- α) cubis perfectis.
- β) cubi angulis truncatis.
- γ) cubi marginibus truncatis.
- δ) cubi angulis marginibusque truncatis.
- ε) cubi marginibus in aciem terminatis.
 - a) faciebus planis.
 - b) faciebus concavis.
- ζ) cubi marginibus pyramide triëdra terminatis.

Hoffmann bergm. Journ. 1789. I. p. 229.

Ferber 3 Briefe p. 53.

Habitat in Suecia, Anglia (Derby et Northumbria,) Hispania, Gallia, Hercynia, Saxonia, Silesia, eadem colorum varietate, quam spatofus, saepe pellucidus, rarissime opacus, crystallis majoribus, minoribus, minimis, solidis, cavis, supra apertis, clausis, aquae guttulam aliu fossilia includentibus, plane vocuis, se includentibus, sic superimpositis, decussatim, lateraliter, inordinatim concretis, sparsim in renis vel globi imperfecti speciem aggregatis.

pyramida-6. Fl. subdurus nitens lamellosus fragilis in fragmenta pyramidalia diffiliens.

- α) pyramide simplici.
 - a) inversa. *Werner von aeufferl. Kennz. p. 172.*
 - b) recta.
 - a) triëdra.
 - †) truncata.

Pini nouv. crystallif. de feldsp. Sc. Milan. 1779. 8.
 - ††) faciebus sphaericis.

Gerh. Mineralsf. p. 72.
 - b) hexaëdra, faciebus sphaerico-concavis.

Werner von aeufferl. Kennz. p. 176.

β) pyramide duplici.

tetraëdra.

Syst. nat. I. p. 165. n. 5. XII. 3. p. 102. n. 5? Alumen (spatofum) lapidosum calcario-spatofum diaphanum.

Amoen. acad. I. p. 481. Crystallus aluminiformis spatofa imbricata obtusa.

Cronst. miner. §. 100. δ. Fluor crystallifatus octaëdricus.

Waller. syst. miner. I. p. 176. n. 4. b. Fluor mineralis crystallifatus octaëdricus.

Vog. miner. 164. Pseudo-amethystus, Pseudo-smaragdus.

Habitat varior in Nericia Sueciae, Saxonia, Bohemia in ducatu Milanensi, eadem colorum varietate conspicuus, quam spathosus.

26. APATITES. Ex terra calcaria et phosphori acido constans.

Fragilis, duriusculus.

Aqua forti solubilis, prunis inspersus lucem virescentem in tenebris spargens, igne difficiliter liquandus.

rupellris. 1. A. compactus opacus albidus.

Cronst. jour. de phys. 1788. Aug. p. 248.

Habitat in Hispaniae provincia Estremadura, integros colles et strata cum quartzii stratis alterna constituens, in pago Logrolen aedificiorum materia princeps, fortiori igne in speciem encausti albi abiens.

octaëdrus. 2. A. nitore pinguiusculus parasiticus in fragmenta indeterminata dissiliens semipellucidus texturam minute granulata transversim fractus lamellosam monstrans, tabulis octaëdris.

Karsten Schr. berl. Naturf. 9. p. 355.

Habitat in Saxonia prope Ehrenfriedersdorf.

tabularis. 3. A. nitore pinguiusculus parasiticus in fragmenta indeterminata dissiliens semipellucidus texturam minute granulata, transverse autem fractus lamellosam monstrans, tabulis hexaëdris.

Karsten Schr. berl. Naturf. 9. p. 355.

Habitat in Saxonia prope Ehrenfriedersdorf.

prismatibus. 4. A. nitore pinguiusculus parasiticus semipellucidus subponderosus in fragmenta indeterminata dissiliens texturam minutim granulata transverse autem fractus lamellosam monstrans, prismatibus hexaëdris.

Schnecker chem. Annal. 1785. I. p. 446.

Werner bergm. Journ. 1788. I. p. 76.

Klaproth bergm. Journ. 1788. I. p. 294. et chem. Annal. 1789. I. p. 10. 117.

Karsten Schr. berl. Naturf. 9. p. 355.

Habitat

Habitat in Saxonia prope Ehrenfriedersdorf et Schneeberg, in Bohemia prope Kuttenberg et Schlackenwald, saepe cum flamma mineris et fluore obvius, frequentius vi idis, dilute violaceus, rubellus aut albus, quam ochroleucus, cinereus, caeruleus, aut caryophyllinus, igne colore et pelluciditatem amittens, vix tamen liquandus, creberrime longitudinaliter striatus, crystallis parvis, nunc solitariis, nunc inordinatim cohaerentibus, prismatibus, j. in perfectis, jam alterutro vel utroque sine in pyramidem hexaedram terminatis, nunc marginibus lateralibus in aciem terminatis, terminalibus autem una cum angulis truncatis, nunc marginibus lateralibus rotundatis, ut cylindros mentiantur, ponderis specifici = 3218 : 1000.

- columnaris. 5. A. nitore pinguiusculus parasiticus semipellucidus in fragmenta indeterminata dissiliens texturam minutim granulata transverse fractus lamellotam monstrans, prismatibus octaedris.

Karsten Lesk. Mineralkab. 1. p. 283.

Habitat in Saxonia prope Schneeberg et Ehrenfriedersdorf.

- triedrus. 6. A. nitore pinguiusculus, parasiticus semipellucidus in fragmenta indeterminata dissiliens, texturam minutim granulata transverse fractus lamellotam monstrans, prismatibus triedris.

Karsten Schr. berl. Naturf. 9. p. 355.

Habitat in Saxonia prope Ehrenfriedersdorf.

27. **BORACITES.** Ex terra calcaria, majore magnesia albae portione, multo sale sedativo, et paucula terra aluminari, filicea et ferri calce constans.

Durus, lamellosus, leviusculus, cubicus.

Cum acidis non effervescent; igne primo decrepitans, fortiori in vitrum flavicans abiens.

cubicus. I. **BORACITES.**

Westrumb chem. Annual. 1788. I. p. 483. et Schr. berl. Naturf. 9. p. 13. Sedativspat.

Heyer chem. Annual. 1788. 2. p. 21. Sedativspat.

Lafius chem. Annual. 1787. 2. p. 333. Würtliche Quarz-crytallen.

Habitat Luneburgi in gypso usuali nidulans, cubis ut plurimum solitariis, raro, nisi exiles sint, integris, frequentius angulis et marginibus truncatis, ita ut 26 facies prae se ferat degenerans cubus, angulis nunc omnibus in triangula, nunc 4 in triangula, 4 alterni in sexangulas facies abeuntibus, ita ut corpus ex faciebus 10 sexangulis, quarum 4 minores, 4 triangulis, et 12 paralleogrammis constet, ut plurimum hyalinus, varius cinereus, aut in violaceum vel thalassinum colorem versans.

ORDO IV.

TERRAE ARGILLACEAE.

Ex terra aluminari potissimum compositae.

28. ALUMINARIS. *Fere tota ex terra aluminari constans.*

Macra, levis, inconspicua, terrea, linguae parumper adhaerens, inquinans.

Aqua forti fere tota solubilis, igne se contrahens et indurescens, fortiori, quo candet, lucem spargens.

nativa. I. ALUMINARIS. *Schreber Naturf. 15. p. 209.*

Habitus reniformis vel botryoides in Silesiae principatu Münsterberg, in Britannia, Longobardia, et praesertim Halae Saxonum in horto paedagogii, haec innidulantibus quartzii granis et gypsi crystallis paulisper impura, mollissima, alba, in fragmenta indeterminata diffiliens.

29. ARGILLA. Ex terra aluminari et silicea, ut plurimum etiam ferri calce et phlogisto constans.

Opaca, inconspicua, formæ communis, attractu blanda, terrea, leviuscula, mollis, aquam et oleum imbibens et retinens, utroque emollitu, priori plastica, et odorem sibi proprium spirans.

Cum aqua forti non effervescent, igne se contrahens et indurescens.

porcellana. I. A. macra alba friabilis linguae perparum adhaerens, ustione na. alba, et fortissimo in porcellanam abiens.

Cronst. mineral. §. 78. A. Terra porcellanea.

Waller. syst. miner. I. p. 51. n. 9. Argilla apyra macra pura.

Carib. miner. 5. Argilla rudis pura igne indurescens.

α) coagmentata.

Syst. nat. XII. 3. p. 200. n. 1. Argilla (apyra) apyra albida.

Wall. miner. 19. Argilla apyra.

β) pulverulenta.

Wall. miner. 23. Marga porcellana.

Vogel. miner. 33. Argilla porcellana.

α) micæ particulis immixtis.

Syst. nat. XII. 3. p. 200. n. 3. Argilla (porcellana) albida subfarinacea, atomis nitidis.

Habitat rarior per strata in Japonia, Sina, Sibiria (e. g. prope Arzamas,) Hungaria (prope Felsőbanya et Schemnitz,) in Italia (prope Berganum, Tretto, Baudissé,) in Galliae provinciis: Forez, Burgundia, Campania, Alvernia, Britannia, Normannia, Picardia, Hannoveria, Flandria, Belgio foederato (prope Maastricht,) Daniae insula Bornholm, in Suecia, potissimum in Scania, in Silesia (prope Gieren,) in Bohemia (e. gr. prope Gaden,) in Saxonia (prope Auc, Elterlein, et Seidlitz,) in circulo Salica prope Guemriz, ad montem rheno inferiori confinem Drachenfels in Franconia (prope Kizingen et Norimbergam,) Wirtembergia (prope Hornberg,) in Passavia, prope Hallein Salisburgi,

prope

prope Vordernberg Stiriae, et prope Viennam, saepissime ex feldspato fatiscente nata, vasis porcellanis inserviens in Japonia forma radicis arboris reperta.

- Leucargil-2. A.** mollissima attactu pinguiissima linguae adhaerens, tritura
 la. nitens, ustione primum nigricans, tum expallescens, apyra.
Syst. nat. I. p. 207. n. 5. Argilla nivea hinc inde incarnata.
Syst. nat. XII. 3. p. 200. n. 2. Argilla apyra lubrica.
Carth. miner. 6. Argilla subtilis igne indurescens et pallescens.
Croust. miner. §. 79. Terra porcellanea phlogisto aliisque heterogeneis minima portione mista.
Vogel miner. 32. Leucargilla Plinii s. Argilla fistularis.
Waller. min. 24. Marga argillacea pinguedinem imbibens calore indurabilis.
Waller. syst. miner. I. p. 53. n. 10. Argilla apyra pinguis lubrica.
Habitat paulo frequentior in Scania (prope Bofferup,) Belgio (prope Maltricht,) Gallia (prope Montmartre,) Colonienſi terra (ad lacum Lach,) Hassia (prope Alnerode,) Saxonia (prope Mehren et Wiefenthal,) cinerea, nigricans, nigra, violacea, carnea, ochracea, maculis, venis, striis variegata, quartzii pyritaeae frustis immixtis saepe impura, in fragmenta indeterminata interdum convexa dissiliens, fistulis tabaci, vasis, furnis, furnorumque partibus violentiam ignis experturis, vasis figulinis nobilitioribus egregie inserviens.

- Lithomarga.** 3. A. friabilis attactu pinguiissima micans squamosa.
Syst. nat. I. p. 204. Marga argillacea albida.
Syst. nat. XII. 3. p. 51. n. 1. Talcum subfriabile album sub-squamosum.
Vogel miner. II. Argilla subtilis indurata ex fissuris petrarum &c. p. 37. Medulla saxorum.
 β) *Syst. nat. XII. 3. p. 51. n. 1.* Talcum (viridans) subfriabile viride inquinans.
 γ) *Schüz nov. act. Ac. Caes. Nat. Curios. Vol. III. app.* Terra miraculosa Saxoniae.
 δ) *v. Trebra chem. Ann. 1784. I. p. 387.* Phosphorescendes Steinmark.
Brückmann chem. Annal. 1785. I. p. 449.

Habitat in aliis lapidibus nidulans nunc pulverulenta, nunc coagmentata, posteriori in casu linguae adhaerens et tritura nitens, nonnunquam in fragmenta convexa dissiliens,

pennae acie trita (δ) *in tenebris scintillas lucidas spargens, et igne paulisper indurata* (γ) *polituram admittens, usplurimum ochroleuca, alias ex cinerascens vel rufescente alba, margaritacea, lavendulacea, violacea, carnea, ex fuscescente rubra, aut ex rubello fusca, hepatica, ochracea, (β) viridis, unicolor, aut maculosa, venosa vel striata.*

fullonica. 4. A. pinguis tritura nitens lamellosa in aqua in pulverem dilabens in aere fatiscens, igne fortiori in vitrum lacteum abiens.

Wall. system. miner. I. p. 48. n. 7. Argilla vitrescens parum indurata, particulis impalpabilibus, exsiccatione lamellaris vel rhomboïdalis.

Carth. miner. p. 8. n. 2. Smectis subtilis cum acidis non effervescentis.

Lehm. mineral. p. 28. Smectis.

de Costa foss. p. 69. n. 1. Marga viridi-fusca, Terra fullonica vulgo dicta.

Habitat in Anglia, Suecia, Saxonia, Lusatia nunc fusca, nunc cinerea, nunc ex virescente alba, nunc viridis, nunc carnea, terrae calcariae circiter $\frac{3-4}{100}$, et totidem calcis ferreae continens, an distincta hujus generis species? fullonia usu celeberrima, oleum avidissime imbibens.

crustacea. 5. A. pinguis lamellosa in aqua in frusta dilabens et agitatione spumans igne fortiori in vitrum spumidum abiens.

Syst. nat. XII. 3. p. 201. n. 7. Argilla (fullonica) fissilis friabilis lubrica, in aqua spumans.

Schreb. lithol. 132. Argilla fissilis.

Walt. miner. II. Argilla subtilis pinguis in aqua cito liquefcentis.

Waller. miner. p. 26. Argilla fullonum saponacea lamellosa.

Waller. syst. miner. I. p. 10. n. 6. Argilla vitrescens saponacea, exsiccatione crustacea.

Cronst. §. 85. A. α. Lithomarga.

Habitat in Succiae monte Osmund, cinerea.

lemnia. 6. A. pinguis attritu nitens linguae parum adhaerens mollissima leviuscula texturae conchaceae.

Syst. nat. XII. 3. p. 201. n. 6. Argilla incarnata fracturis glaberrimis.

Cronst. miner. §. 85. B. Lithomarga, Terra lemnia.

Waller. syst. miner. I. p. II. n. 6. C. Argilla crustacea incarnata.

Dal. pharmac. 20. n. 2. Terra lemnia.

da Costa fossil. 14. Terra lemnia rubra.

Habitat in Lemno, Sillesia, magnesian quoque, terram calcariam et ferri calcem continens, in aqua cum strepitu in frustra dissiliens, rarius dilute carnea, quam obscure isabellina, aut dilute hepatica, interdum maculis aut arbutularum imaginibus nigris varia, olim Medicis usitata.

Sapo. 7. A. pinguis leviuscula mollissima tritura nitens, linguae adhaerens, ex fuscescente nigra.

Werner apud Cronst. mineral. §. 84. Bergseife.

Habitat in Polonia prope Olkutsch, texturæ terræ.

communis. 8. A. mollissima pinguis linguae adhaerens plastica paulisper inquinans texturæ terræ igne rubescens, fortiori in vitrum virefcens abiens.

Cronst. § 90. A. Argilla communis.

Woltersd. miner. II. Argilla rudis fabulo destituta.

α) *Syst. nat. I. p. 207. n. 4.* Argilla caerulefcens.

Syst. nat. XII. 3. p. 202. n. 9. Argilla (communis) humido caerulefcens ultione rufescens.

Waller. min. 16. Argilla vitrefcens rudis.

Waller. syst. miner. I. p. 40. n. 1. Argilla vitrefcens rudis, rimis sub exsiccatione inordinatis.

Vogel miner. 28. Argilla vulgaris.

β) *Syst. nat. I. p. 207. n. 3. XII. 3. p. 202. n. 10.* Argilla (figulina) siccitate rupturis subtelleilata.

Waller. miner. 17. Argilla tessulata figulina.

Waller. syst. miner. I. p. 44. n. 3. Argilla vitrefcens, exsiccata tessularis.

Lehmann miner. 16. Marga.

γ) *Syst. nat. XII. 3. p. 202. n. 11. it. wgoth. 251. 267.* Argilla incarnata.

δ) *Vogel miner. 31.* Linus. Terra lateritia.

Habitat per omnem terrarum orbem, ampla saepius et alta, parum ceterum a superficie distantia strata constituens, vegetabilium vestigia impressa prae se ferens, rimis innumeris crebro fissis, ex caerulefcente vel flavescente cinerea, infumata, obscure caerulefcens, rarius viridis aut carnea, nunc minore, nunc (δ) majore terræ silicæ copia praegnaus, vulgatissima vasorum figulinorum et laterum materies, plurima ex fatifcentibus durioribus nata.

indurata. 9. A. mollis pinguiuscula linguae parum adhaerens in aqua dilabens et emollienda.

Waller. syst. miner. I. p. 62? Argilla arte cohaerens lapidea; et p. 380. n. 1? Steatites argillaceis particulis arte cohaerentibus durus.

β) *Waller. syst. miner. I. p. 10. n. 5.* Argilla vitrescens, exficcata granularis.

Habitat per omnem terrarum orbem, leuiuscula, ex flavescente, caerulecente aut virescente cinerea, et rufescente, fusca, sordide rosea, aut viridis, aut maculis rotundatis varia, texturae terreae, ut tamen nunc plana magis sit, nunc ad festucas propius accedat, rarius ad schistum; interdum adeo dura, ut lapidis loco aedificiis inserviat.

fissilis. 10. A. mollissima submacra linguae parum adhaerens texturae schistosa in fragmenta discoidea dissiliens.

Syst. nat. XII. 3. p. 38. n. 7? Schistus (argillaceus) scriptura cinerea, friabilis cinereus.

Waller. syst. miner. I. p. 45. n. 4. Argilla vitrescens, exficcata fissilis.

Habitat ubique terrarum e. g. in Suecia, Saxonia, circulo Salico, strata ampla constituens, lithanthraci creberrime vicina, cuius etiam bitumine perfusa, eoque denigrata, alias cinerea, rarius caerulea, ex caeruleo aut rubro flavicans, aut fusca, interdum micans, vegetabilium, praesertim filorum vestigia impressa, saepe monstrans aqua emollienda.

sterilis. 11. A. submacra lamellosa ficcata alba, igne rufescens parum indurefcens, paulo fortiori liquanda.

Syst. nat. XII. 3. p. 203. n. 14. Argilla mixta subfissilis glareola.

Cronst. miner. §. 90. A. E. Argilla Björklera.

Waller. syst. miner. I. p. 45. n. 4. a. Argilla fissilis alba.

Habitat in Sueciae, praecipue Sudermanniae, campis sterilissimis, solis fere betulis favens, integra strata cum arenae stratis alterna constituens.

bullosa. 12. A. pinguis mollis tritura nitens linguae parum adhaerens plastica cinerea igne rubescens et bullosa.

Habitat in Transilvania.

Bolus. 13. A. pinguis attritu nitens ore liquefcens, aqua difficiliter emollienda et minus tenax, texturae conchaceae, igne rubescens et facilius liquanda.

Syst. nat. I. p. 207. XII. 3. p. 203. n. 13. *Mus. Teff.* 110.

Schreb. lith. 136. Argilla ore liquefcens.

Carth. miner. 6. Argilla subtilis, aqua in massam unctuosam dissolubilis.

Woltersd. miner. 11. Argilla subtilis pinguis.

Waller. miner. 13. n. 6. Argilla pinguis.

Waller. syst. miner. I. p. 49. n. 8. Argilla vitrescens subtilissima pinguis, exsiccatione solida.

Cronst. miner. §. 86. *Vogel min.* p. 36. Bolus.

β) Terra lusitanica odorata e regione Estremos.

Habitat in Italia, Gallia, Germania, Armenia, saepe ex fa-
rificentibus lavis nata, ut plurimum obscure rubra, aut
fusca, interdum flava, carnea, aut cinerea, varietate
innumera, prope Idriam Carnioliae cinnabari, prope Kap-
nick Hungariae argento foeta, olim medicorum usu cele-
bris; v. Ludwig de terris.

finensis. 14. A. submacra rufa punctis maculisque ochraceis varia, aqua emollienda.

Syst. nat. XII. 3. p. 201. n. 4. Argilla flavescens; punctis maculisque ferreo-ochraceis.

Cronst. miner. §. 84. A. Terra porcellana marte mixta.

Habitat in Gallia (prope Montmartre,) in Sinae collibus,
heic gossypii, oryzae, indigoferae solum constituens, late-
ribus infra aquam adhibendis egregie inserviens.

Rubrica. 15. A. mollis inquinans linguae adhaerens rubra fragilis aqua vix emollienda texturae terreae.

Syst. nat. I. p. 204. n. 2. Marga ochracea rubra.

Syst. nat. XII. 3. p. 51. n. 3. Taleum subfissile rubrum inquinans.

Carth. min. 73. Ferrum terrestre durum manus inquinans.

Cost. foss. 88. Creta rubra.

Cronst. miner. §. 86. 1. β. 3. Bolus rubra durior.

Waller. miner. 266. Ochra rubra cretacea.

Waller. syst. miner. 2. p. 260. n. 22. c. Ochra ferri rubra cretacea solida.

Dal. pharmac. 23. n. 5. Rubrica fabrilis.

Vogel miner. 178. Rubrica.

Habitat in Sibiria (ad fluvios Baunt et Jeshanska,) Dalecar-
lia, Hassia (prope Thalitter,) Bohemia, Lusatia, Gallia,
frequens minerarum ferri, quo ipsa abundat, comes.

- lutea.** 16. *A. mollissima inquinans lutea ochracea.*
Hoffmann bergm. Journ. 1788. 2. p. 521. Gelbe Erde.
Habitat in Lulatia superiore prope Wehrau.
- viridis.** 17. *A. pinguiuscula mollis compacta viridis igne intumescens primo nigrescens, post in colorem rubrum denique flavum transiens.*
Syst. nat. XII. 3. p. 203. n. 13. e. Bolus viridis.
Cronst. miner. §. 86. I. V. Terra verde.
Habitat, saepius intra amygdaliten, in monte Veronensi Baldo, Suecia, Normannia (prope Pontaudemer,) Saxonia (prope Planiz) et Bohemia (prope Besniz, Wischockzan et Brammy,) pigmentum in aëre constans exhibens.
- Tripolitana.** 18. *A. macra subscabra mollis leviuscula linguae adhaerens, difficulter liquanda attritu ad metallum metallicum nitorem assumens.*
Syst. nat. XII. 3. p. 202. n. 8. Argilla scabra nitidula flavescens inquinans.
Woltersd. min. II. Argilla subtilis macra.
Cronst. miner. §. 89. Terra tripolitana.
Vog. miner. 38. Carth. miner. 8. Tripela.
Wall. miner. 33. Glarea indurata cohaerens aspera.
Wall. syst. miner. I. p. 91. n. 1. Tripela solida.
Habitat in insula maris australis Tanna, regno Tunctano et Neapolitano, ruffico (ad fluvium Uda,) prope Fedotiewa et Casimova, in Suecia (prope Snastanda,) in Flandria (prope Oudenarda,) Bohemia, Austria (prope Crems,) Bavaria (prope Ditsfurt,) Wirtembergia (prope Calw,) Franconia (prope Schillingsfürst,) Saxonia (prope Pottschappel et Naumburg,) Westphalico circulo (prope Fürstenberg et Duisburg,) et in Hassia (prope Grünberg et Darmstadt,) etiam prope Francofurtum ad Moenum, in montibus stratiariis, non rara una cum sulphure, aut foliorum impressis vestigiis condecorata, strata constituens, aut rimas explens, frequentius isabellina, dilute ochracea, aut ex flavescente cinerea, quam alba, aut aliis coloribus tincta, texturae terreae, lapidibus durioribus et metallis poliendis, modulis etiam, in quos vitra nobiliora et metalla effunduntur, egregie inserviens.
- tumescens.** 19. *A. igne rufescens, sicca spongiosa aquam cum intumescencia avidissime imbibens, et pertinacissime retinens.*
Syst. nat. I. p. 207. n. 8. Argilla mixta arenacea.

Syst. nat. XII. 3. p. 203. n. 15. Argilla mixta porosa glareosa.

Waller. min. 18. Argilla rubens aqua intumescens, eandemque diu retinens.

Wall. syst. min. I. p. 43. n. 2. Argilla vitrescens, aqua intumescens, sub exsiccatione membranacea.

Cronst. miner. §. 90. A. I. 2. Argilla intumescens.

Vogel miner. 30. Argilla fermentans.

Habitat passim in campis, potissimum Sueciae, sterilibus, dum superficies corii instar exsiccatur, intus pulvis instar molliissima, hinc primo vere sub pedibus obumbulantium fluctuans tremensque, aedificiis et hominibus periculosa.

grandae-
va. 20. A. macra, subplastica, igne rufescens et indurescens, sicca friabilis subpulverulenta aquam cum intumescencia lente imbibens.

Syst. nat. I. p. 207. n. 9. Argilla arenacea fabulosaque.

Syst. nat. XII. 3. p. 204. n. 16. Argilla mixta glareae, arena fabulosaque, aestate sublapidescens.

Cronst. miner. §. 90. A. I. 2. Argilla intumescens lapidosa.

Waller. miner. 32. Glarea argillofa.

Waller. syst. miner. I. p. 56. n. 12. Argilla vitrescens, glareae mixta.

Habitat in Suecia, praesertim in Dalecarlia, grisea, fusca aut rubescens, aestate adeo indurescens, ut nec malleus, nec cuneus penetrent, cribrata pro exstruendis pistorum fornacibus praestantissima.

soluta. 21. A. submacra, humida subplastica, sicca pulverulenta, igne in vitrum solidum abiens.

Syst. nat. XII. 3. p. 207. n. 5. Calx (palustris) fixa pulverea plastica.

Waller. syst. miner. I. p. 61. n. 14. Argilla vix cohaerens farinacea.

Habitat in Suecia, potissimum sub paludibus, grisea vel alba, haec parietibus dealbandis adhibita.

arcensis. 22. A. cinerea, humectata in glebulas compingenda, sub exsiccatione rimas magnas agens tandem pulverulenta igne vitrescens.

Waller. syst. miner. I. p. 55. n. 11. Argilla vitrescens, humore mixta.

Habitat frequens in agris cultis.

- Unbra. 23. A. bitumine perfusa fusca scriptura inquinans, ustione rufescens.
Syst. nat. XII. 3. p. 204. n. 18. Argilla humosa fusca inquinans.
Woltersd. miner. II. Argilla pictoria fusca.
Waller. miner. 3. Humus nigro-brunnea.
Waller. syst. miner. I. p. 17. n. 3. Humus colorata bituminosa fusca, et p. 60. nr. 13. g. h. i. Argilla mineralis fusca, obscure fusca et nigricans.
Cronst. §. 283. 2. Mumia vegetabilis.
Baum. miner. I. p. 42. Terra Umbria.
Lehm. miner. 24. Umbra.
Habitat in Italia, Germania (e. gr. prope Erfurtum,) Scania, Anglia, pictoribus usitata.
- vitriolacea. 24. A. fusca stiptica aquam cum gallis coctam denigrans.
Syst. nat. XII. 3. p. 205. n. 21. Argilla mixta fusca vitriolico falsa.
Habitat sub paludibus passim, ab immoderate et fatigante pyrita nato.
- falsa. 25. A. saporis falsi.
Hiaerne tentam. chem. I.
v. Born ind. fossil. 2. p. 98.
Habitat in maritimis et confiniis salifodinarum e. gr. austriacarum, salisburgensium transilvanicorum, muria praegnans, cinerea vel rubra.
- cobaltifera. 26. A. nigra cum borace igni exposita vitrum caeruleum exhibens.
Gesn. hist. cobalt. I. p. 21. 35.
Habitat in Wirtembergiae fodinis.
- cuprifera. 27. A. fusca spiritui salis ammoniaci excalesfacto colorem caeruleum concilians.
v. Born Brief. 7. p. 33. 34. 8. p. 43.
Habitat in fodinis Temesiensibus, ferri cuprique calcem continens, ita ut cupri $\frac{2-6}{100}$ exhibeat.
- argentifera. 28. A. mollis plastica fusione cum plumbo argentum exhibens.
v. Born ind. foss. I. p. 83. 84.
Ferber üb. die Gebirg. u. Bergw. in Ungarn. p. 57.
Habitat in Bavaria prope Creisdorf, in Hungaria prope Schemniz, cinerea, flavescens aut ex flavo rubra, ad $\frac{7}{100}$ argenti continens.

aurifera. 29. A. mollis plastica caerulefcens fusione cum plumbo aurum exhibens.

v. *Born ind. foss.* I. p. 67.

Habitat in Transilvaniae fodinis prope Herczigan et Facebai.

30. PUTEOLANA. Ex terra aluminari filiceaque et ferro, ut plurimum etiam terra calcaria constans.

Friabilis.

Cum aqua et calce subacta adeo indurefcens, ut ab aqua non penetrari possit, igne facile liquanda in scoriā nigram.

genuina. 1. P. obscurius tineta magnetis imperium facillime sequens.

Cronst. miner. §. 207. n. 8. I. Terra pouzzolana.

Waller. syst. miner. I. p. 95. n. I. Caementum pulverulentum non cohaerens.

Habitat in Italiae montibus ignivermis, etiam exstinctis, frequens circa Neapolin et Romam, hinc inde in integros colles aggregata, caemento aquae impenetrabili egregie inferviens, obscure rubra, fusca aut nigra.

assimilis. 2. P. obscurius tineta magneti vix obediens:

Fauj. de S. Fond sur la maniere de reconn. les differ. espec. de Pouzzolane. Amsterd. 1780. 8.

Habitat in Gallia, e. g. in Occitania (prope Chenavari,) hinc inde in Germania, e. g. in Brisgovia (prope Breyfäch,) in Hassia (prope Echzel,) in Franconia (ad montem Pferdekopf,) aut ex fatifcentia lapidum argillaceorum nata?

Cineres. 3. P. cinerea pulverulenta.

Cronst. miner. §. 297. Cineres vulcanorum.

Habitat in vicinia montium ignivomorum e. g. Italiae, & quibus summo cum impetu ad immensam saepe altitudinem, et ad aliquot interdum miliarium distantiam extruditur, in terram relabendo in clivos aggregata, aut immensam aream obtegens, aut integras urbes sepelientis,

non raro tantopere subtilis, ut per invisibiles rimas cistarum arctissime clausurarum penetrat, ferri magnatim sequentis non parum continens.

arenacea. 4. P. cinerea ex granulis segregatis constans.

Syst. nat. XII. 3. p. 181. n. 5. Pumex (cinerarius) pulvereus arenaceus.

Cronst. miner. §. 297. Scoriac pulverulentae.

Waller. Syst. miner. 2. p. 375. n. 1. Porus igneus arenarius.

α) granis minoribus. Rena del Vesuvio.

β) granis majoribus. Lapilli del Vesuvio.

Habitat cum praecedente, evidentius ex comminutis ignis subterranei productis durioribus orta.

31. CAEMENTUM. Ex ferro, terra aluminari, plurima filicea, ut plurimum quoque parciore calcaria constans.

Duriusculum, leviusculum, porosum, texturae terreae, aquam, cui immergitur cum sibilo imbibens, siccum et digito perstrictum strepens, asperum, inconspicuum.

Comminutum et cum aqua et calce subactum adeo indurescens, ut ab aqua non penetreretur, igne facile in scoriā nigram abiens.

Tufz: I. C. in clivos integros et strata amplissima montibus ignivomis vicina aggregatum, formae communis.

Ferber Br. aus Welschl. p. 67. 139. 144-147. 235-238.

Givani litolog. Vesuvian. p. 174.

Habitat in vicinia montium ignivomorum, praesertim Italiae, frequens circa Neapoli et Romam, ex conglutinata puteolana (1. 3. 4) natum, aliorum lapidum ad instar exstruendis domibus a multis retro temporibus inserviens frequen-

quentissime infumatum, cinereum, nigricans, fuscum, ochroleucum, ex flavescenti cinereum aut ex fusco luteum, rarius rufescens virescens aut variegatum, crystallis hornblendae basaltinae, scorli granatim, feldspati, micae miculis, pumicis frustis, rarius vitibus, testaceis, fructibus durioribus plenum; non raro cum acidis paulisper effervesces, nunc ad aërem fatiscens, nunc potius indurescens.

Tarras. 2. C. strata ampla argilla fertili tecta constituens formae communis.

Cronst. miner. §. 207. n. 8. 2. Caementum induratum.

Waller. syst. miner. I. p. 97. n. 2. Caementum induratum lapideum.

Vogel nov. comment. Goett. t. 3.

Cartheuf. mineral. Abhandl. 2. p. 20.

Collin. journ. d'un voyag. miner. cap. 17. p. 288. sqq.

Habitat ad Rheni ripas, potissimum in Archiepiscopatu Coloniaensi (prope Andernach) et in Hassia (prope Lindenstrut, Grunberg, Rockenheim, Darmstadt, Nidda, Eichellachsen, et ad montem Vogelberg.) ut plurimum infumatum aut nigricans, ut aedes ex eo constructae tristitiae sensum animo infundant, crystallos hornblendae, et micam, argillam, frustula quartzii, ardesiae, marmoris, pumicis, maculas vitro aemulas saepe continens, in propriis molendinis comminuta caemento aquae impenetrabili inserviens; an ex fatiscente et denuo indurescente porphyrii specie natum?

columna- 3. C. prismaticum.

re. α) prismaticibus hexaëdris. v. *Veltheim n. chem. Eutd.* 7. p. 74.

β) prismaticibus pentaëdris. C. *Chru. Gmelin Naturf.* 23. p. 115.

Habitat ad Rheni ripas, α) prope Andernach, β) prope Neuwied, frequens quoque ad Aetnae radicem.

32. CARIOSUS. Ex terra aluminari, filicea et calcarea cum ferri parca portione constans.

Levis, mollis, porosus, in aqua in pulverem dilabens.

Cum aqua forti effervescent; igne indurescens paulisper rufescens.

Anglorum. I. CARIOSUS.

Rottenstone. *Waller. syst. miner. 1. p. 92. n. 2. Tripela cariola.*
da Costa fossil. 87. Creta fusca terra cariola dicta.

Habitat in Angliæ provincia Derby, potissimum supra lithanthracem, isabellinus, obscure cinereus aut fuscus, ab Anglis artificibus ad polienda metalla et lapidum varia genera adhibitus.

33. ARDESIA. Ex terra aluminari et silicea constans, quibus ut plurimum paucillum calcis ferreae et terrae calcariae, saepe etiam aliquid magnesiae et petrolei accedit.

Mollis, texturae schistoseae, in fragmenta (ut plurimum) discoidea diffractiliens, opacus, formae communis, aquam imbibens, sed lente, ita ut non emolliatur, humectatus odorem argillae spirans.

Cum aqua forti non effervescens, igne paulo fortiori in scoriam turbidam abiens; in montibus primaevis (in his pingui nitore conspicuus) aequae ac in stratariis obvius, integros montes et praecipuas eorum partes constituens.

Novacula. 1. A. nitidula intus micans subopaca duriuscula exvirescente cinerea, scriptura albida.

Syst. nat. XII. 3. p. 37. n. 1? Schistus scriptura alba ater solidus poliendus.

Woltersd. miner. 17. Schistus niger durus subtilis.

Waller. miner. 64. Fissilis folidus mollior, lamellis crassioribus.

Baum. miner. 1. p. 219. Lapis lydius.

Habitat in montibus schistosis firata constituens v. g. parcius in Oelandia, in Franconia prope Lauenstein, polituram imperfectam assumens, aëre et oleo pingui indurescens, hoc imbutus coticulae loco inserviens.

tabularis: 2. A. nitidula mollis ex cinerascens nigra scriptura albida, bracteis rectis.

Syst. nat. 1. p. 154. XII. 3. p. 37. n. 2. Schistus tabularis scriptura nivea, ater impalpabilis aequalis fissilis.

Gost. fossil. 165. Schistus niger polituram quodammodo admittens.

Waller. miner. p. 62. Fissilis subtilior niger, polituram quodammodo admittens.

Waller. syst. miner. I. p. 336. n. 1. Schistus subtilior niger, rasura albus, polituram aliquo modo admittens.

Scheuchz. alp. 1. p. 19. et 2. p. 47. et 3. p. 7. Lapis fissilis niger glaronensis.

Cronst. miner. §. 91. B. I. α.

Habitat in Scaniae, Helvetiae (praesertim Glaronensis,) Franconiae (prope Lehitzen,) Saxoniae (prope Wurzbach) montibus, polituram imperfectam admittens, maculis interdum obscurioribus orbiculatis aut oblongis varia, rassa levissime cum aqua forti effervescentes, leviuscula, mensis, tabulis calculatoriis stilis inserviens.

regularis. 3. A. nitidula subduriuscula ex caerulefcenti nigra scriptura cinerea, bracteis rectis.

Syst. nat. I. p. 154. XII. 3. p. 38. n. 5. Schistus (Ardesia) scriptura cinerea, caerulefcenti niger tinnitans.

Wolt. min. 17. Schistus niger durus rudis.

Cost. fossil. 181. Schistus caeruleus.

Wall. miner. p. 63. Fissilis durus caerulefcentis.

Wall. syst. miner. I. p. 337. n. 2. Schistus durus rasura albescens elongatus.

Carth. miner. 25. Fissilis durus rudis ex nigro caerulefcentis.

β) Ardesia rubra. *Cronst. miner. §. 91. B. I. β.*

γ) Ardesia purpurea. *Kirw. miner. p. 86. sp. 6. var. 1.*

δ) Ardesia purpurascens. *Kirw. miner. p. 88. sp. 6. var. 2.*

ε) Ardesia ex virefcenti cinerea. *Waller. syst. min. I. p. 338. n. 2. b.*

Habitat in Spitsberga Sueciae c. g. Jemtiae alpinis, Helsingia, Westmannia, Scania, Anglia, Hercynia, Saxoniam, Franconiam &c. interdum vivorum corporum, praesertim majorum vestigiis ornata, aut arbuscularum imaginibus picta, aut mica vel pyritae particulis inspersis nitens, aut quartzii granulis largius immixtis solito durior, aquam non hauriens, tectis aedificiorum inserviens.

solida. 4. A. nigricans texturae ex schistoso compactae tinnitans scriptura cinerea.

Syst. nat. XII. 3. p. 38. n. 6. Schistus scriptura cinerea, nigricans solidus tinnitans.

Waller. syst. miner. I. p. 342. n. 7? Schistus solidus durus difficulter vel non in lamellas divisibilis.

Habitat

Habitat in Suecia, Hispania, nova Hispania, in festucas diffiliens, nigrescens, fusca, grisea aut rufescens.

- compac- 5. A. obscura compactissima solidissima duriuscula scriptura ex-
tissima. albida.
Syst. nat. XII. 3. p. 39. n. 13. Schistus compactissimus.
Habitat rarissima in Sina, nigra aut fusca, exterius glabra inaequalis, intus compactissima; an distincta hujus generis species?
- atrata. 6. A. texturae schistoso-lamellosae mollissima, scriptura albida.
Syst. nat. I. p. 154. XII. 3. p. 37. n. 3. it. wgoth. 28. Schreb. lith. 30. Schistus scriptura alba, nigricans subfriabilis.
Waller. miner. 66. Fissilis mollior friabilis.
Waller. syst. miner. I. p. 341. n. 6. a. c. e. Schistus diverso colore, niger rasura cinereum, ceteris vero coloribus concolorem exhibens pulverem ficcus macer fragilis.
Cost. fossil. 167. Schistus niger.
Habitat in Lapponia, Scania, aliis Sueciae provinciis, macra, nigricans, fusca aut flavescens, igne agitata crepitans, fortiori in vitrum spumosum convertenda, rassa cum aqua forti paulisper effervescentes.
- undulata. 7. A. nigra texturae undulatim schistosae.
Waller. syst. miner. I. p. 345. n. 9. d. Schistus carbonarius, lamellis fluctuantibus.
Habitat in Finnia et Jemtia, nunc mollior, igne in scorias porosas, nunc paulo durior, igne in vitrum solidum convertenda.
- bitumino- 8. A. mollissima pinguiuscula obscura tritura nitens, scriptura
sa. nigra texturae recto-schistosae in fragmenta discoidea diffiliens, in igne fumans aut flammam concipiens, in aperto expallescentis.
Cronst. miner. §. 159. Brandschiefer.
β) *Waller. syst. miner. I. p. 344. n. 9. b. c.* Schistus solidus crassus non fissilis, rasura nigra, carbonarius.
da Costa fossil. 168. 4. Schistus terrestris niger carbonarius.
γ) *Syst. nat. XII. 3. p. 39. n. 10.* Schistus (communis) scriptura nigra, ater solidus.
Waller. syst. miner. I. p. 340. n. 5. Schistus niger pinguis, igne fumans vel odorem spargens, rasura niger.
δ) *Cronst. miner. §. 158.* Kolon.
Habitat in Sueciae, Angliae, Lusatiae, aliarum terrarum montibus stratiis, strata saepe ampla efficiens, stratis lithan-

*lithantraecum et minerarum aluminis crebro vicina, petro-
trocco, interdum quoque vitrioli acido perfusa, aut pyri-
tae glebulis venisve immixtis scatens, hinc nigra, hinc in
igne odorem, fumum, flammam spargens, non raro sul-
phuream, hinc in igne aperto cum ponderis jactura albes-
cens aut canescens, probabiliter ex argilla fissili bitumine
penetrata nata.*

Kellas. 9. A. texturee fibrosae linguae parum adhaerens. *Bergm.
Fourn. 1790. 7 p. 12. &c.*

*Habitat in Cornubiæ montibus, cupri scannique venas inter-
dum uirique cingens, nunc plumbei, nunc rufescentis
coloris.*

Nigrica. 10. A. atra macra mollissima inquinans scriptura atra texturee
incurvo-schistosae in fragmenta discoidea aut feltucas lon-
gas dissiliens, in igne rubescens.

*Syst. nat. 1. p. 154. XII. 3. p. 38. n. 9. Mus. Tessin. 18. n. 6.
Schistus scriptura atra, ater inquinans.*

Woltersd. 17. Schistus niger friabilis inquinans.

Cartb. miner. 25. Fissilis friabilis niger manus inquinans.

*Waller. mine. 67. Baum. miner. 1. p. 219. Fissilis mollis
friabilis pictorius.*

*Waller. Syst. miner. 1. p. 343. n. 8. Schistus mollis niger
ratura ater pictorius.*

*Habitat in Weltrogorhia Sueciae (ad Hunnenberg,) Fran-
conia (prope Ludwigstätt,) et Italia, Jaepæ aluminis mi-
neris vicina, pictorum usu celebris, bitumine et ferri calce
dives, ideo igne torta odorem minus gratum spargens, et
rubrum colorem induens, tum rubricæ loco adhibenda.*

tessularis. 11. A. mollissima subponderosa in fragmenta trapezoidea dis-
siliens, texturee schistosae.

*Gerh. Beytr. z. Mineralr. 1. p. 343. n. 5. Schistus (rhom-
beus) tabulis quadrangularibus.*

*Habitat fusca, lutea aut viridis in Silesiæ principatu Liegniz
prope Goldberg, et in comitatu Glaz prope Neudorf, in-
tegras montes constituens.*

34. **BASALTES.** Ex terra aluminari, plurima ($\frac{1}{2}$) silicea, et ($\frac{1}{4}$) ferri calce constans, quibus non raro pauxillum terrae calcariae, magnesiae albae et nigrae accedit.

Opacus inconspicuus, macer, tritura cana (ut plurimum), in fragmenta indeterminata diffiliens, in aëre in argillam fatiscens.

Cum aqua forti non effervescent; igne paulo fortiori in vitrum solidum nigrum abiens.

Schistofus. 1. B. ater, texturae schistofae.

Habitat in montibus basaltiferis Rheni inferioris ripae, et Goettingae vicinis, olivini nidulis scatens.

columna. 2. B. obscurus compactus duriusculus tenax in fragmenta prismatica granulata sponte secedens.

Baum. miner. I. p. 220. Basaltēs.

Carth. min. 21. Smeclis crystallifatus, crystallis oblongis irregularibus.

Waller. miner. 139. Corneus crystallifatus prismaticus lateribus inordinatis.

Waller. syst. miner. I. p. 319. n. 9. Basaltēs figura columnari, lateribus inordinatis, crystallifatus.

Habitat fastigia montium praerupta conii truncati formam interdum prae se ferentia saepe constituens granitae, gneisso; marmoris, waccae, argillae, arenae, arenario, lithanthraci, superimpositus varius per gneissum trajiciens, in maris australis insulis, potissimum nova Seelandia, nova Hispania, in Sicilia, Italia, meridionali Gallia, Irlandia, Scotia et insulis vicinis, insulis Feroë, Islandia, Silesia, Hungaria (prope Schemnitz, Cremnitz, Kreutz) occidentali Bohemia, superiori Lusatia, Saxonia, Thuringia, Hennebergo, et vicinis Franconiae montibus, in Palatinatu superiori, Wetteravia, Fulda, Hassia, Goettingenti districtu, Nassovia, ad ripas Rheni inferioris, ex virescenti cinereus, ex rufescenti fuscus, creberrime ex

cinerascenti niger, innumera aliorum fossilium innidulatum varietate conspicuus, aut arborum imaginibus, quas magnesiae nigrae debet, pictus, ferro interdum adeo dives, ut a magnete trabatur, et in ustrinis magno cum fructu ferri mineris adjiciatur fragmentis in quae secedit, variis regularibus, variis tabularibus, ut plurimum magnis et prismaticis, saepe enormis et longitudinis et diametri, creberrime hexaëdris, interdum tetraëdris, (angulis variis obliquis quam rectis) pentaëdris aut heptaëdris, variis triëdris, octaëdris aut majori facierum numero conspicuis, fragmentorum a loco natali avulsorum angulis saepe rotundatis aut detritis, prismatibus nunc reëctis, variis flexuosis, nunc continuis, variis articulatis, nunc perpendicularibus, nunc obliquis, nunc sparsim decumbentibus, variis se decussantibus et secantibus, interdum vitri more fragilibus et campanae instar tinnitanti- bus, lapidis lydii, bibliopegis incudis loco inserviens, sternendis plateis, struendis aedificiis, aliis usibus eximie conducens, utrum ignis filius an aquae sedimentum?

- pyrami-
dalis.** 3. B. obscurus compactus in fragmenta pyramidalia sponte secedens. *Hacquet chem. Annal. 1788. 1. p. 522.*
Habitat in Bohemiae montibus prope Aussig, fragmentis elongatis triëdris, in Hungaria (prope Schemnitz et Cremnitz) fragmentis tetraëdris.
- tunicatus.** 4. B. compactus sponte in fragmenta crustosa secedens: crustis sphaericis concentricis.
Habitat cum columnari, hoc mollior, dilutius tinctus, et facilius fatiscens.
- Wacca.** 5. B. mollis fragilis compactus tritura nitidulus sponte non in fragmenta secedens.
Karsten Magaz. für Helvet. Naturk. 3. p. 234.
Habitat in Bohemiae et Saxoniae montibus, etiam grandaevis, nunc strata ampla efficiens, nunc venae instar rimas explens, non raro venis metalliferis dives, frequentius cinereus aut virescens, quam niger, texturae planae, quam granularis, crebra columnaris basis, quo tamen longe ceterius, fatiscit, olivini nihil includens.
- Trape-
zum.** 6. B. duriusculus compactus aquam imbibens in aëre rufescens et lamellatum fatiscens, in igne crepitans et cum strepitu dissiliens.

Syst. nat. I. p. 154. n. 4. *Mus. Tessin.* 16. Schistus cinereus solidiusculus, scriptura cana.

Syst. nat. I. p. 188. n. 25. Saxum impalpabile calcarium schistiforme cinereum.

Syst. nat. XII. 3. p. 72. n. 2. Saxum impalpabile schistolum subcalcarium, fragmentis rhombicis.

It. wgoth. 211. Saxum schistosum calcarium cinereum.

Cronst. miner. §. 265. Saxum compositum jaspide martiali molli seu argilla molli indurata et

Waller. syst. miner. I. p. 361. n. 4. Corneus durus particulis minimis terreis in fragmenta cubica vel rhomboidalia fissus.

Habitat in Scandinaviae montibus, praesertim Hunneberg, in Anglia, Scotia, Pyrenaeis, Germania, integros hinc inde montes aut ampla eorum strata constituens, saepius venae instar secans, in profundo rimas innumeras agens, et saepe in prismata tetraëdra, rarius pentaëdra aut triëdra fissus, cinereus, fuscus aut niger, igne leniori rufescens, eoque tortus a magnete trahitur; cum aqua fortè paulisper effervescit; vitro nigro parando, compactior lapidis lydii loco inserviens.

35. LAVA. Ex terra aluminari, plurima filicea et ferri calce constans, quibus non raro pauxillum terrae calcariae et magnesiaë albae accedit.

Coloris (ut plurimum) obscurioris, tura cana, macra, in fragmenta indeterminata diffiliens, in aëre in argillum fatiscens.

Ignis vi aperta liquante progenita, in montibus ignivomis obvia; igne denovo liquanda in vitrum nigrum.

compacta. I. L. subopaca compacta duriuscula texturæ conchaceae.
Givani litologia Vesuvian. p. XLIX. et 84.

Habitat in montibus ignivomis eorumque vicinia, ignis in minus alterata; ut lapidis, ex quo conflatata fuit, manifesta ut plurimum prae se ferat vestigia, et indolem, frequen-

quentius nigra, quam cinerea, fusca, aut rubra, varius alba, rarissime viridis aut caerulea, crebro etiam innidulantibus innumeris fossilibus heterogeneis, aut antea infixis, aut postea natis et per aquam praecipue depositis variegata, in prismata granulata, aut fragmenta crustosa concentricò sphaerica aliquando sponte secedens, aut stiriae in modum in foveis montium pendula ac formata; aedificiis, et nobilioribus saepe eorum partibus extruendis, statuis &c. inserviens; an ex marga petrosilice hornblendae, aliisque liquatu facilioribus nata?

vitrea.

2. L. diaphana nitens compacta dura texturae conchaceae.
Syst. nat. XII. 3. p. 182. n. 7. Pumex vitreus solidus.
Cronst. miner. §. 292. Achates islandicus niger.
Waller. syst. miner. 2. p. 378. n. 5. Porus igneus lapideus solidus vitreus.
Vandell therm. 5. Vitrum fossile.
Givani litolog. Vesuv. p. 128. &c. Vetrificazioni compatte.
 β) Lava filamentis vitreis. *Hamilt. act. angl. vol. 70. ad ann.* 1780. P. 1. n. 4.

Habitat in montibus ignivomis novae Hispaniae, regni Peruviani, Islandiae Hecla, Italiae Vesuvio, in insulis Pontia, Pentellaria Paschali, (hinc inde etiam in aliis regionibus, v. in Hungaria superiore, in quibus ignis subterraneus, aut pyrita, aut lithanthracibus fatus, grassatus est, simile quid) non raro alia quoque immersa continens nunc magis nunc (Smalti) minus diaphana, ut plurimum atra, varius cinerea, viridescens, caeruleascens, aut alba, frequentissime formae communis, varius stalactitae, aut (in insula Pontia) globi formam induta, aut pyramidis pentaedrae formam referens, reliquis speciebus difficiliter liquanda, ferri quoque minorem multo copiam continens, terrae calcariae et magnesiae albae experta; olim pro globulis vestimentorum adhibita; novae Hispaniae et regni Peruviani incolis in speculi locum, non semper ad chalybem scintillans.

scoriacea.

3. L. bullosa scabra intus nitens texturae conchaceae.
Waller. syst. miner. 2. p. 277. n. 3. b. Porus igneus lapideus facie scoriacea solidus.
Givani litolog. Vesuvian. p. 146. &c. Vetrificazioni porosa pelante.
de Dolomieu Memoir. sur les isles Ponces &c. nr. III. I.
Habitat in montibus ignivomis, sicquens in Aetnae effluviis lavam compactam ut plurimum tegens, varius fusca, quam nigra,

nigra, interdum quoque heterogenea continens, facilius reliquis speciebus fatiscens, quibus ceterum similis, frequentissime nigra, interdum levis, superficie non raro undulata.

porosa. 4. L. opaca inconspicua porosa leviuscula.

Givani litolog. Vesuv. p. 150. &c. Scorie leggere.

de Dolomieu Memoir. sur les I. l. Ponc. &c. n. 11.

Habitat in montibus ignivomis eorumque vicinia, frequentior in iis, qui nostra hac aetate adhuc exardescunt, quam in extinctis, frequentius ex apice montis protrusa, quam ex lateribus effluens, ardente lavae fluxio obstaculis impedito atque inturgescente saepe progenita, frequentius nigra quam rubra magnesia alba reliquis ditior, quo magis porosa, eo magis.

Pumex. 5. L. opaca inconspicua parallela fibrosa porosa levis aspera.

Bimsstein. *Syst. nat. I. p. 192. n. 1. XII. 3. p. 181. n. 1. Pumex (Vulcani) schitti niger.*

Dal. pharmac. 43. Cronst. miner. §. 295. Pumex.

Waller. miner. p. 328. Porus igneus lapidis asbelti.

Waller f. st. miner. 2. p. 375. n. 2. Porus igneus lapideus porosus fibrosus levis, aquis innatans.

Givani litolog. Vesuvian p. 140. Vetricazioni filamentose.

Habitat in montibus ignivomis, Islandiae Hecla, Italiae Vesuvio, vicinarum insularum, Ventotiene, Ischia, Zannone, Pontia, Volcano, Lipeti, etiam in insulis nonnullis archipelagi e. g. Santorin, et maris australis e. g. Tanna et nova Seelandia, saepe aliis vulcani productis inclusa a maris undis eluta et ad remota interdum littora deversa (in Aetna nulla,) etiam in regionibus exardescente lithanthracum strato aut indicia montium olim ignivomorum non omni dubio majora prae se ferentibus exstis v. gr. prope Cassellas, in Hassia, ad Rheni ripas a Neuwied ad Confluentiam usque et ultra, in Bohemia prope Eger et in monte Schlatnizensi et Salmizensi in Nassovia prope Datweiler in Occitania, Italia superiori et media obvia, interdum in columnas regulares secedens, rarius fusca aut nigra, quam flavescens, albida, aut cinerea, fibris interdum minus conspicuis, ut plurimum cavernosa, aquae salsae innatans, plurima aquae communi, feldspati, scorli, micae particulas non raro insperfas continens, poliendis vitris, lapidibus duris, metallis idonea, vitrum ex asbesto, an ex ardesia, lithanthrace et pyritu, an ex schisto micaceo et granita liquata faciliori nata?

spuria. 6. L. incendiorum terrae ex ardentibus carbonum fossilium stratis natorum filia.

Habitat e. gr. in Bohemia prope Bilin, Seidschütz, Laun, Sobosan, Nassovia prope Datweiler, Hungariae monte Schater nunc porosa, nunc compacta, nunc magis, nunc minus ponderosa, spadicea, lateritia, cinerea, atra, caerulea, ferri, chalybis, iridis coloribus ludens.

36. MICA. Ex terra aluminari et silicea atque phlogisto constans, quibus ut plurimum ferri calx et pauxillum magnesiae albae, interdum pauxillum magnesiae nigrae accedit.

Glabra, macra, nitens, mollis, flexilis, incurve lamellosa, in fragmenta granulata sponte secedens, in discoidea facillime diffiliens, leviuscula, parasitica.

Igni leniori non mutanda, vehementiori in vitrum durum hinc inde bullosum liquanda.

membranae. I. M. pellucida: lamellis amplis facillime separabilibus elasticis parallelis.

russisches Glas. *Syst. nat.* 1. p. 155. n. I. XII. 3. p. 58. n. I. Mica membranacea fissilis flexilis pellucida hyalina.

Carth. miner. 14. Mica lamellis diaphanis latis tenuissimis flexilibus.

Cronst. miner. §. 94. A. I. Mica constans lamellis magnis parallelis.

Wolt. miner. 17. Mica fissilis membranis diaphanis.

Wall. miner. 120. et *syst. miner.* 1. p. 369. n. I. Mica membranacea pellucidissima flexilis alba.

Bommer. miner. 216. Argyrolithus.

Habitat in Malabar, Sibiria (prope Irkuz ad lacum Bajkal et Fauly,) Russia (prope Archangel,) Finnia, Wermlandia (prope Elfdalen,) Galliae provincia Vivarais, Sabaudia (prope Genevam) massis aliquot ulnarum interdum diame-

diametra, granitae partem constituens lamellarum summa flexilitate facile a gypso speculari et glaciali discernenda.

laminosa. 2. *M. diaphana colorata*: lamellis amplis parallelis facillime separabilibus.

Syst. nat. I. p. 155. n. 2. XII. 3. p. 58. n. 2. Mica membranacea fissilis flexilis subdiaphana albida.

Cronst. miner. §. 95. 1. Mica lamellosa martialis.

Waller. syst. miner. I. p. 369. n. 2. Mica membranacea femipellucida rigida.

Habitat potissimum in granite montium primaevorum, ut plurimum infumata aut nigra, interdum fusca, aurea, rubra, aut alba, rarissime sola in schisti speciem conerescens.

squamosa. 3. *M. subopaca*: lamellis minoribus sparsis incurvis.

Waller. miner. 130. *syst. miner.* I. p. 370. n. 3. Mica squamulis rigidis inordinate mixtis.

a) *Syst. nat.* XII. 3. p. 58. n. 3. Mica squamosa rigidula argentata.

Cronst. miner. §. 94. 2. Mica squamosa.

Woltersd. miner. 17. Mica compacta, membranis squamosis, argentea.

β) *Syst. nat.* XII. 3. p. 58. n. 4. Mica squamosa rigidula aurata.

Cronst. miner. §. 95. 2. Mica squamosa martialis.

Habitat, tanquam pars constituens, in granite multisque aliis sexis, metallico cupri, argenti, auri nitore non raro alias innumeris flavi, rubri, fusci, nigri, cinerei, viridis coloris varietatibus conspicua.

undulata. 4. *M. lamellis undulatis aureis.*

Syst. nat. XII. 3. p. 60. n. 10. Mica flexuoso-undulata, squamis auricoloribus.

Waller. miner. 124. Mica particulis fluctuantibus.

Waller. syst. miner. I. p. 372. n. 4. b. c. Mica fissilis, lamellis fluctuantibus et Mica fissilis, lamellis reflexis.

β) *Syst. nat.* I. p. 155. n. 5. Mica particulis lamellatis, ad angulum acutum striatis.

Syst. nat. XII. 3. p. 59. n. 6. Mica (hungarica) lamellis flexuosis fragilibus auratis.

Woltersd. min. 17. Talcum molliusculum friabile, colore aereo.

Wall. min. 128. Talcum luteum, lamellis opacis, fragilissimum.

Waller. syst. miner. 1. p. 375. n. 9. Talcum luteum, lamellis triaxuosis opacis friabilissimum.

Carth. min. 15. Talcum lamellis opacis rigidis luteis.

Habitat in Dalecarliae fodinis β) in Dalecarlia.

hemi- 5. M. lamellis hemisphaericis concentricis.
sphaerica. *Syst. nat.* XII. 3. p. 59. n. 8. Mica squamis hemisphaericis.
Waller. miner. 125. *syst. miner.* 1. p. 373. n. 6. Mica hemisphaerica.

Habitat in Finlandiae paroecia Kimito, saxi fatiscantis partem constituens, nitidissima, alba, semen pisi dimidiatum magnitudine et figura referens.

striata. 6. M. lamellis in radios transeuntibus.
Waller. syst. miner. 1. p. 372. n. 5. Mica particulis oblongis tenuioribus acuminatis.

Cronst. §. 94. 3. Mica particulis acerosis.

Habitat in Sueciae faxis, cinerea vel nigra, igne albescens vel flavescens hornblendae accedens.

crystalli- 7. M. tabulis hexaëdris.
na. *Syst. nat.* XII. 3. p. 60. n. 9. Mica squamis erectis passim triquetro-conniventibus.

Cronst. miner. §. 95. 5. Mica drusica.

Waller. syst. miner. 1. p. 373. n. 7. Mica figura determinata drusica.

Habitat in Dalecarliae fodinis, in Sahlbergeni, Zimmwaldensi, tubulis nunc sparsis, nunc stellatim aggregatis, nunc in columnas dispositis.

prismati- 8. M. fusca, prismatibus enneadris.
ca. *Klaproth bergm. Journ.* 1790. 9 p. 227.

Hoffm. bergm. Journ. 1789. 1. p. 156.

Habitat in fodina Schneebergeni Saxoniae, Pini prope Aue, saxo ex quartzo et feldspato composito innidulans, opaca, intus parum nitens.

37. OPALUS. Ex terra aluminari et plurima filicea cum pauca ferri calce constans, cui interdum pauxillum magnesia albae aut terrae calcariae accedit. Duriusculus, nitens, vix unquam opacus; texturae conchoideae, levis, in fragmenta indeterminata diffiliens, parasiticus, formae ut plurimum communis, *facile rimas agens.*

Igne difficilime liquandus.

hydro- 1. O. subopacus in liquidis pellucidus coloremque mutans, phaeus. linguae adhaerens.

Weltauge. *Syst. nat.* XII. 3 p. 69. n. 6 δ. *Wall. miner.* 83. *syst. min.* 1. p. 283. n. 21. Achates unguium colore in aëre opaca aqua pellucens.

Brückmann von dem Weltauge oder Lapide mutabili. Brunge. 1777.

Liebenroth üb. Nat. u. Mensch verm. mineral. Gegenst. in Sachf. 2. Samml. §. 28. p. 49.

Habitat in insularum Feroensium, Islandiae, Britanniae, Hetruriae, Hungariae, Silesiae, Poloniae, Saxoniae, (praesertim prope Hubertsburg,) Goettingiae piceis, nobilibus, vulgaribus et vilioribus, chalcedoniis, prasitis, chrysoprasitis, nephritico, serpentino, granite, jaspide, porphyrio argilla indurata, albus, eburneus, ochroleucus, vitellinus, rufescens aut virescens, rarius, si unquam, pyramidis triedrae forma comparens.

piceus. 2. O. nitoris cerei, texturae imperfectius conchaceae.

Pechltein. *Habitat, rarius aut nunquam magnam montium partem constituens, quam aliis fossilibus, magnis saepe, massis innidulans in insulis Islandia, Elba, in Gallia prope Mennil-Montant, etiam in Alvernia, Forez, Britannia (prope Pompéen,) Bavaria (prope Qizersdorf,) in Transilvania (prope Hiermanstadt, Szent-Irtae et Nagyag,) in Hungaria, (prope Bomik, Koenigsberg, Schemnitz, Cremnitz, Jacobian, inter Eperias et Tokai, et in valle Siroka,) in montibus giganteis, in Saxonia (prope Mis-*

nam Dresdam et Pleniz,) nova Hispania infumatus, ex cinereo niger, ex virescente fuscus, olivaceus, gramineus, psittacinus, caeruleus, caeruleus, aut ruber, diaphannus, semipellucidus, aut subopacus, segmentis, in quae sponte secedit, granulatis, interdum ligni fragmenta includens.

ligneus. 3. O. subopacus longitudinaliter diffractus fibrosam texturam monstrans in fragmenta crustosa sponte secedens.

Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 170. Holzopal.

Habitat massis utplurimum ingentibus in comitatu Hungariae Liptoviensi, facile in fragmenta, nonnunquam in festucas longas dissiliens, interdum opacus, varius diaphannus, fibris utplurimum rectis, crustis, in quas sponte secedit crassis, nunc rectis, nunc incurvis, crebrius striatus, quam unicolor, lacteus, ex rufescente albus, ochroleucus, ex flavescente cinereus, fusci capillorum aut caryophyllorum aut in luteum vergatis coloris, ochraceus, vel hyacinthinus.

cereus. 4. O. semipellucidus levis flavus, texturae perfecte conchaceae. Werner in Cronst. Mineral. S. 55. p. 122.

v. Fichtel Karpath. p. 408.

Habitat frustis rotundatis jaspidi saepe et argillae induratae inhaerens Polonia prope Radomischel in Hungaria superiori prope Telkobanya, flavedine propius nunc ad ceream, nunc ad melleam accedente, nunc paulisper in fuscum colorem vergente, fragilis, intus valde nitens, fragmentis, in quae dissilit, acutis, interdum fere discoideis.

vilior. 5. O. durus leviusculus facile dissiliens in fragmenta acuta.

Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 168.

Habitat in Polonia prope Radomischel, Silesia prope Cosemütz, Bohemia, Hungaria (prope Tcherweniza et Telkobanya,) Austria (prope Primerstorf,) Saxonia (prope Freyberg, Eibenstein et Johannegeorgenstadt,) et prope Francofurtum ad Moenum (ad Avestein,) diaphannus vel subopacus, varius opacus rarissime pellucidus, texturae nunc magis, nunc minus perfecte conchaceae, nitore nunc majoris nunc minoris utplurimum vitrei, colorum albi, cinerei, viridis, fusci, rubri, nigri, varietate magna conspicuus, interdum maculosus.

- vulgaris. 6. O. colorem pro situ ad lucem varians duriusculus leuiusculus diaphanus fragmentis, in quae dissilit, obtusiusculus.
- Syst. nat.* XII. 3. p. 68. n. 6. α. Silex vagus reflexione et refractione varians, albus.
- Waller. miner.* 82. Achates fere pellucida, colores pro situ spectatoris mutans.
- Waller. syst. miner.* 1. p. 280. n. 19. Achates fere pellucida, colores sub refractione et reflexione varians.
- Habitat ut plurimum aliis lapidibus inhaerens, et formae communis, rarius reniformis aut botryoides, in Polonia (prope Radomischel,) in Silesia (prope Cosemütz et Schwentich,) in Saxonia (prope Johannegeorgstadt, Eibenstock, Schneeberg et Freyberg,) prope Francfurtum ad Moenum, Hungaria (prope Tischerweniza, heic interdum lichenes includens, in Islandia et insulis Feroe, intus ut plurimum parum nitens, interdum subopacus, lacteus, ochroleucus, ex flavescenti aut viridescenti cinereus rarius porraceus olivaceus aut rubellus, aquae guttam interdum includens, rarius texturæ in planam vergentis, aut matris perlarum instar nitens aut punctis quasi argenteis micans.*
- nobilis. 7. O. semipellucidus intus valde nitens levis duriusculus colore vivaci pro situ ad lucem vario fragmentis, in quae dissilit acuris.
- Syst. nat.* XII. 3. p. 68. n. 6. β. Opalus Paederota.
- Plinius hist. mund.* 37. c. 6. *Hasselq. it.* 508? *Cronst. miner.* §. 55. a. Opalus Nonnii.
- Waller. syst. miner.* 1. p. 281. n. 19. b. Opalus colore olivari, reflexione ruber.
- Johann apocal.* 21. 11? Lapis praestantissimus Jaspis.
- Habitat ad radicem montium Carpathicorum in Hungaria prope Tischerweniza, argillae ferriferae inclusus, heic jam anno 1400 erutus, ravior in Saxonia prope Freyberg, ut plurimum lacteus luci recta obversus flavus, oblique eam recipiens viridis, flavus, ruber aut caeruleus, saepius fere pellucidus, rarius fere diaphanus, rarissime vermetes includens.*

38. ZEOLITHUS. Ex terra aluminari pauca et plurima silicea constans, quibus aliquid terrae calcariae et paucillimum calcis ferreae et aquae accedit.

Leuiusculus, in fragmenta (ut plurimum) indeterminata diffiliens, parasiticus, fragmentis, in quae sponte secedit granularibus.

Aqua forti sine effervescencia solubilis, et cum ea in gelatinae speciem saepe abiens igne cum ebullitione facile liquandus, in vitrum album, initio spongiosum, aquae supernatans et primo fluxus momento splendorem emittens.

farinaeus. 1. Z. albus friabilis.

us.

Knoch Beytr. zu chem. Annal. 2. p. 20.

Habitat in Islandia, et Hercynia (prope Andreasberg,) ex fatiscencia congenerum natus.

lamellosus. 2. Z. solidus intus nitens rufescens diaphanus lamellosus: lamellis undulatis fragilibus.

Knoch Beytr. chem. Annal. 2. p. 27. f. 17. 18. 19.

Rinman nov. act. Stockh. 5. ad 1784. 1. p. 52. Gästen.

Habitat in Ostrogothia et Islandia, interdum in fragmenta crustosa secedens, duriusculus.

radiatus. 3. Z. solidus matris perlarum instar nitens radiatus: radiis convergentibus.

Cronst. miner. §. III. 3. A. Crystalli zeolitis pyramidales concretae ad centrum tendentes.

Waller. syst. miner. I. p. 313. n. 9. Zeolites facie selenitica lamellaris.

Habitat

Habitat in Islandia insulis Feroë, Lapponia, Jemtia et Hercynia, radiis nunc stellatis, nunc fasciculatis, albus, aut flavus, duriusculus.

fibrosus. 4. Z. solidus matris perlarum instar nitens fibrosus: fibris convergentibus.

Cronst. miner. §. 110. Zeolites spatofus.

Waller. syst. miner. 1. p. 311. n. 2. Zeolites particulis minoribus, granularis mollior.

Vogel miner. 189. Act. Stockh. 1756. p. 120. Zeolitus.

Habitat in Islandiae lavis, frequens chalcedonii comes, in Scotiae, Hassiae, Thuringiae, Galliae bataltis, rarior in Hercynia, ut plurimum albus, rarius rubellus, fuscescens, flavus, aut cinereus, fibris tenuioribus aut crassioribus, nunc fasciculatis, nunc stellatis et in globi magis minusve perfecti formam non raro aggregatis, diaphanus, rarius semipellucidus, duriusculus.

stiliti- 5. Z. solidus subcylindricus rufescens.

us. *Syst. nat. XII. 3. p. 185. n. 12. Stalactites (zeolithus) spatofus rufescens.*

Habitat passim in rupium rimis, an distincta species?

clavatus. 6. Z. solidus diaphanus matris perlarum instar nitens fulcatus clavae forma.

Knoch Beytr. chem. Annal. 2. p. 17. f. 6-8.

Habitat gregarius in insulis Feroe, Islandia, Jemtia, Hercynia, heic argento rubro et spati speciebus variis insidens, lacteus, rarius flavicans.

tabularis. 7. Z. solidus semipellucidus duriusculus matris perlarum instar nitens, tabulis hexaedris.

Fichtel Karpath, p. 660?

Knoch Beytr. chem. Annal. 2. p. 16. f. 1. 3. 4. 5.

Habitat in Islandia, Hercynia, Transilvania, rarius lacteus aut ruber quam ex caerulefcenti albus, ut plurimum faciebus brevioribus singulis in binos rhombos, terminatis.

cubicus. 8. Z. albus solidus subpellucidus duriusculus matris perlarum instar nitens, cubis exilibus aggregatis.

Habitat in insulis Feroë, Islandia, Lusatae superioris (ad montem Lautche) basalta.

prismati- 9. Z. albus pellucidus nitens duriusculus: prismatibus tetraë-
cus. dris.

- α) prismatibus rectangulis.
 a) perfectis.
Cronst. miner. §. III. B. Cristalli zeolitis distinctae figura prismatica truncata.
- b) utrinque in aciem terminatis. *Knoch Beytr. z. chem. Annal. 2. p. 133.*
- c) pyramide tetraëdra terminatis. *Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 133.*
- d) aequilateris.
- e) compressis. *Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 133.*
 a) cruciatim se perforantibus. *Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 133.*
- f) aggregatis.
 a) fasciculatim.
 b) stellatim.
- β) prismatibus obliquangulis.
Habitat in insulis Feroë, Islandia, b. c. (e a) in Hercynia, a) in Jemtia, prismatibus interdum minutis.

capillaris. 10. Z. niveus nitens duriasculus: pyramidibus capillaribus.

Cronst. miner. §. III. C. Cristalli Zeolitis capillares.

- α) pyramidibus segregatis.
 β) pyramidibus fasciculatim congestis.
Habitat in insulis Feroë, Jemtia, basalte Isenacensi.

scintillans. 11. Z. durus nitens. *Bergm. chem. Annal. 1784. 2. p. 392.*

Groschke Bergbauk. I. p. 398.

- a) formae communis.
 b) superficiebus sphaericis inaequalis.
 c) prismatibus perfectis hexaëdri: faciebus convexis.

Habitat in Suecia rarior prope Edeltors; etiam in Westrogothiae et Scotiae basaltis prope Edinum, et Dumbarton, γ) prope Strontian rarius fibrosus aut radiatus, quam compactus, albus, canus, isabellinus, aut ruber, egregians polituram admitiens.

viridis. 12. Z. pomaceus durus semipellucidus texturae partim lamellosae partim radiatae.

Claproth Schr. berl. Naturf. 8. p. 217. Hassenfratz Journ. de phys. 1788. Febr. p. 81. Werner bergm. Journ. 1790. I. p. 99. Prehmit.

Sage Journ. de phys. 1789. Jun. p. 447. Chrysolithe du cap de bonne esperance.

Hacquet Schr. berl. Naturf. 4. p. 25. t. 3. f. 17. Kristallfärter Prafer.

α) for.

α) formae communis.

β) forma prismatis tetraëdri compressi.

Habitat ad Caput bonae spei, et (prope Dungslass) in Scotia, polituram egregie admittens, interdum in porraceum aut olivaceum colorem vergens, formae communis aut crystallorum ut plurimum exilium nitidarum, rarius prismatum rectangulorum tetraëdrorum utrinque in aciem terminatorum, quam tabularum aut hexaëdrarum aut crebrius tetraëdrarum obliquangularum, ad margines terminales saepe truncatarum, frequentius in tabulas tetraëdras, f. sciculos, farciminum speciem aggregatarum, quam solitariarum, transversim fractus minutim granulatus, in fragmenta granularia, rarius in bacillos secedens.

columna- 13. Z. prismaticus transverse striatus, longitudinaliter diffrac-
ris. ctus texturae fibrosae transversim lamellosae.

v. Fichtel et Bindheim *Schr. berl. Naturf.* 3. p. 447. &c. 472. &c.

Habitat (prope Schebeseh) in Transilvaniae marmore micante sparsus, prismatibus nunc solitariis, nunc aggregatis, nunc tetraëdris nunc hexaëdris, ut plurimum albis, rarius caeruleis, thalassinis aut stramineis, majorem longe, quam congeneres ($\frac{1}{6}$) terrae calcariae, minorem aluminaris continentibus.

Cyanites. 14. Z. fragilimus diaphanus nitens ponderosus duriusculus trans-
versim ad chalybeum scintillans in feltucas longas diffiliens, texturae lamelloso-radiatae. *Werner bergm. Journ.* 1790. I. p. 164.

Saussure fil. journ. de phys. 1789. Mart. p. 213. et *Sage Jul.* p. 39. Sapparre.

Hoffmann bergm. Journ. 1789. I. p. 29. Cyanit.

v. *Born ind. foss.* I. p. 33? Basaltes caeruleus.

v. *Born Briefe üb. miner. Gegenst.* 7. p. 39? *Ferber n. Beytr. z. Mineralg.* I. p. 106? et 3. *mineralog. Briefe.* p. 46? *Stütz Abh. der boehm. Privatges.* 3. p. 332? *Blauer Schoerl.*

Herrmann chem. Annal. 1789. I. p. 224? *Aquamarin arbi- ger Schoerl.*

Habitat in montium Carpathicorum ramo, Wallachiam a Transylvania separante, ad montem S. Gotthardi Helvetiae, in provincia Lugdunensi (prope Symphorian) Galliae, in Hispania, Scotia, Tirolis (ad montem Greiner,) in Austria (prope Meissau?) in bannatu Temesiensi? (prope Saska,) in montibus Nertschinsk Sibiriae? in Sa-

xonia? (prope Geyer,) ad Rheni ripas prope Andernacum? in fragmenta crustosa, interdum in granularia aggregata, secedens, colore caelesti intermixto albidus vel cinereus, lamellis incurvis, frequentius radiis utrisque semipellucidis constans, his tenuissimis, sparsis, parallelis aut fasciculatis, et majori duritie, et faciliori in igne fluxu a mica et talco satis distinctus.

- conglomeratus. 15. Z. granulis, in quae secedit, laevigatis vitrei nitoris concentricè crustosis.
v. Fichtel Karpath. p. 365. 648.
Habitat in collibus, monti Hungariae Pap-Lasso vicinis, magnas massas constituens, jaspidis venis exaratus; an hujus generis?
- combustus. 16. Z. porosus. v. Fichtel Karpath. p. 357. 647. 653.
Habitat in Hungariae monte Schator, an ex granite liquato natus, albidus, aut nigricans.
- quartzosus. 17. Z. nigricans texturae aequabilis in fragmenta acuta diffiliens nitoris pinguis. v. Fichtel Karpath. p. 652.
Habitat in Hungaria, prope Talkobanga integrum montem constituens.
- varius. 18. Z. texturae vitreae nitoris pinguis nigricans: granulis albis immerlis. v. Fichtel Beytr. p. 657.
Habitat in Hungaria prope Glashütte; an hujus generis distincta species?
- argenteus. 19. Z. diaphanus rimosus coloris argentei. v. Fichtel Karpath. p. 659.
Habitat vagus in Hungaria prope Peklin.
- bohemicus. 20. Z. lamellosus igne non effervesceus sed in vitrum pellucidum confluens. Fichtel Karpath. p. 662.
Habitat in Bohemia prope Kunyetz inter Koeniggracz et Pardubiz, amygdalitaè immidulans.

39. SCORLUS. Ex terra aluminari et silicea, calcaria et ut plurimum calce ferræ conflatus, quibus interdum aliquid magnesiæ albae et nigrae accedit.

Durus, in fragmenta indeterminata diffiliens, intus nitens, parafiticus.

Cum aqua forti non effervescent, igne facile in vitrum abiens.

granati-
nus. 1. Sc. albus duriusculus difficiliter igne fundendus facile fatiscens.

Givani litolog. Vesuv. p. 38. Granati vianchi di Napoli.

T. Bergman de prod. vulcan. opusc. vol. 3. p. 206

Habitat in Vesuvii potissimum lavis, marmoribus aliisque granatum facie externa aemulans, at ferri expertus, nunc vitri instar pellucidus, nunc opacus.

vitreus. 2. Sc. fragilis nitens texturae minutim conchaceae, facile cum spuma liquandus.

Klaproth Mag. für Helv. Naturk. I. p. 180. Violetter Schoel.

Hoffmann bergm. Journ. 1788. I. p. 54. 261. Thumer Stein.

α) formæ communis diaphanus aut subopacus in fragmenta crustosa sponte secedens.

β) crystallis nitidissimis pellucidis vel semipellucidis subprismaticis: faciebus rhomboidalibus ut plurimum longitudinaliter striatis.

Habitat in Saxonia prope Thum et Schneeberg, in Delphinatu prope Bourg d'Oisans, Armentières et Balme d'Auris, in montibus Pyrenæis prope Baresges, in Norwegia prope Kongsberg, ut plurimum caryophyllinus, colore nunc magis in rubrum, nunc magis in violaceum, nunc potius in nigrum vergente, varius margaritaceus aut ex virescente cinereus, leviusculus.

tabularis. 3. Sc. canus semipellucidus tabulis tenuissimis tetraëdris in tabulas crassiores aggregatis. *Hoffmann bergm. Journ. 1788. I. p. 57.*

Habitat una cum vitreo in Delphinatu prope Bourg d'Oisans, compactus, subnitidus, intus parum micans, texturae ad planam accedentis, tabularum faciebus lateralibus cylindrico-concavis, terminalibus ut plurimum subconvexis.

- genuinus. 4. Sc. ponderosus opacus niger, tritura dilute cinerea.
 Stangen- Syst. nat I. p. 181. n. 2. Stannum crystallis columnaribus
 schoerl. nigris.
 Syst. nat. XII. 3. p. 95. n. 3. Borax (Basaltes) lapidosus columnaris politus, pyramidibus triquetris.
 Cronst. miner. §. 75. 4. Basaltes crystallifatus.
 Waller. miner. sp. 139. Corneus crystallifatus prismaticus, lateribus inordinatis.
 Waller. syst. miner. I. p. 319. n. 2. Basaltes figura columnari lateribus inordinatis, crystallifatus.
Habitat in Zeylonae, Madagatcariae, Hispaniae, Italiae, Sabaudiae, Vallis Tellinae, Rhactiae, Helvetiae, Galliae, et montium potissimum Pyrenaeorum, Coraumbiae, Groenlandiae, Norwegiae, Sueciae, Silesiae, Moraviae, Hungariae, Saxoniae, Hereyniae lavis, granitis, gneissis variis, aqua forti fere totus solvendus, ferro interdum adeo dives, ut magneti admotus ejus directionem mutet, nunc formae communis, in fragmenta granularia, frequentius, et tum etiam facilius in bacillos tenues, reelos parallele, fasciculatim aut stellatim secedens, nunc forma crystallorum, variis granatos mentientium, quam prismaticum, quae longitudinaliter striata, rarissime acicularia, vulgo mediae, variis insignis magnitudinis, crebrius triedra, aut enneaedra, utrinque ut plurimum in pyramidem triedram terminata, quam hexaedra apparent.
- electricus. 5. Sc. excalesfactus corpuscula levia altero sine attrahens altero
 Turmalin. exentiens.
 Syst. nat. XII. 3. p. 72. n. 4. Borax diaphanus subopacus purpureus maxime electricus.
 Waller. syst. miner. I. p. 315. n. 6. Zeolites facie vitrea, calesfactus cineres aliaque levia corpora attrahens et repellens, electricus.
 Act. parif. 1717. p. 9. Flor. zeyl. 8. Act. berol. 1756. p. 105. Lapis electricus.
 Vogel miner. 191. Act. Stockh. 1768. p. 7. Aschendreker, Trip, Tourmalin.
Habitat in Zeylonae fluviis, Brasilia, Castilia, insulis Galliae vicinis, in Groenlandia montibus Ural et Nertschinsk Sibi-

Sibiriae, *montibus* Norwegiae, Sueciae, Helvetiae (Grimfel et S. Gotthardi,) et Germaniae c. g. *in monte* Greiner, *prope* Francofurtum *ad Moenum*, *prope* Selb *in* Franconia, *prope* Ehrenfriedersdorf, Annaberg, Dorffchemniz et Freyberg *in* Saxonia, *gneisso aliisque saxi speciebus inidulans*, a quibus saepe avulsus, et aquarum vi deletis angulis ad fluviorum ripas granorum forma dimittitur, alias prisinatibus tenuibus saepe longitudinaliter striatis pyramide tetraëdra terminatis tri-vel enneaedris, rarius tetraëdris, hexaëdris aut heptaëdris, rarius quoque formae communis in bacillos secedens, subponderosus, texturae conchaceae, ut plurimum pellucidus et valde nitens, hinc gemmae loco habitus, quamvis duritie plurimis ejus speciebus inferior, interdum diaphanus coloris creberrime obscuri, fuscii aut viridis, rarius rubri, caerulei aut flavii, igne difficilius liquandus, acquabiliter excalescens favillae pulvisculos altera parte attrahens, altera repellens, altera excalescens, altera refrigeratus utraque attrahens, P. Hermanno, quum in Zeylona commoraretur, jam cognitus, ponderis specifici = 3086 ad 3155 : 1000.

O R D O V.

TERRAE SILICEAE.

Ex terra silicea praesertim conflatae, durae.

40. GEMMA. Ex terra silicea et aluminaris saepe paulo majori portione conflata, quibus ut plurimum aliquid terrae calcariae et calcis ferreae accedit. Macer, intus valde nitens, rarissime opacus vel subopacus, nunquam duriusculus aut mollis, in fragmenta indeterminata diffiliens, parasitica, in tenebris lucens, frictione excalescens corpuscula leviora trahens.

Alcali igne liquato non solvenda.

Rubinus. I. G. durissima ponderosa rubra texturae lamellosae, directione mutata conchaceae, coloris in igne et tritura tenacissima, priori non liquanda.

Syst. nat. l. p. 165. n. 6. XII. 3. p. 102. n. 6. β . *Mus. Test. sin.* 38. n. 3. Alumen (Gemma pretiosa Rubinus) lapidissimum pellucidissimum solidissimum rubrum.

Cronst. miner. §. 43. β . Adamas ruber.

Waller. miner. III. *syst. miner.* I. p. 235. n. 2. Gemma pellucidissima duritiae secunda, colore rubro in igne permanente.

Just. miner. 377. *Vogel miner.* 143. *Baum. miner.* I. p. 229. Rubinus.

Habitat in Brasilia et Oriente, potissimum regnis Pegu et Zeylon, duritiae spatium fere triplo superans, calcariae terrae et calcis ferreae aliquid quoque continens, post adamantem inter gemmas pretiosissima, colore nunc pallidiori, nunc magis saturato cerasino aut in violaceum vergente, variis dilute roseo aut ex rubro et albo mixto, strisque flavis vario, aut partim rubro partim caeruleo rarissime in virescentem vergente, aut variabili, forma prismatis tetraedri, aut tabulae triedrae: faciebus terminuli-

nalibus in aciem exeuntibus, aut pyramidis triedrae simplicis, crebrius tetraëdrae duplicis, ad margines interdum truncatae, saepe quoque angulis aquae vi detritis forma granorum rotundatorum, saepe pellucidus, rarius semipellucidus aut opacus.

- Sapphirus. 2. G. durissima subponderosa caerulea tritura alba texturae subincurvo-lamellosae, igne non fundenda, at colorem omnem exuens.
- Syst. nat.* XII. 3. p. 103. n. 6. γ. Alumen lapidosum pellucidissimum solidissimum caeruleum.
- Cronst. mineral.* §. 44. *Just. miner.* 378. *Baum. miner.* I. p. 230.
- Vogel miner.* 146. Saphyrus.
- Waller. miner.* 112. Gemma pellucidissima, duritie tertia, colore cyaneo igne fugaci.
- Waller. syst. miner.* I. p. 237. n. 3. Gemma pellucidissima, duritie tertia, colore caeruleo in igne forti fugaci.
- Habitat post rubinum pretiosissima et durissima in Brasilia, in India, potissimum regnis Pegu et Zeylon, ad perficos fines regni Russici, in Bohemia (inter Bilin et Merowiz,) et in Galliae provincia Velay (prope Puy,) ut plurimum libera et angulis detritis rotundata in fluviis eorumque ripis, arena, humo, rarius aliis fossilibus adnata, et tum forma crystallorum transverse striatorum, nunc prismatum hexaëdrorum rectangulorum, aut tetraëdrorum obliquangulorum inaequilaterorum, crebrius pyramidum hexaëdrarum simplicium vel duplicium, nunc pellucida et aequabiliter tincta nunc semipellucida, nunc diaphana, nunc nubeculis albis turbida, in igne una cum colore evanidis (quo casu saepe pro adamante venit, duritie tamen longe inferior, per ussionem adhuc magis imminuta,) colore nunc aequabili, nunc in crystallis praesertim, apicem versus magis diluto, nunc saturatori magis et puriori berolinensi, indico violaceo aut lazureo, nunc dilutiori in viridem, flavescentem, cinereum, album vergente, nunc pro vario ad lumen situ variabili, semper aliquid terrae calcariae et paucillum calcis ferreae continens; dum ignis vim experitur, lumen egregium spargens.*
- Topazius. 3. G. subdurissima ponderosa flava textura lamellosa transversim fractae conchacea, igne non fundenda, at fortiore colorem omnem exuens.

Syst. nat. XII. 3. p. 94. 2. α. Borax (Gemma nobilis Topazius) lapidosus prismaticus pellucidus: pyramidibus truncatis, flava.

Mus. Tessin. 32. n. 14. Nitrum quartzosum coloratum.

Cronst. miner. §. 45. *Just. miner.* 381. *Vogel miner.* 141.

Baum. miner. 1. p. 232. Topazius.

Waller. syst. mineral. 1. p. 239. n. 4. Gemma pellucidissima, duritie quarta, colore aureo in igne fugaci.

Habitat rarius libera, et angulis detritis rotundata, quam aliis mineralibus adhuc inhaerens et adhaerens ac nativae formae adhuc particeps, in Sibiriae montibus Uralensibus et Nertschinskenfibus, etiam ad persicos fines imperii Rusfici, in India et vicinis insulis, praesertim Zeylona, in Brasilia, Silesia (prope Strigonium,) Bohemia (inter Bilin et Merowiz,) et potissimum Saxonia (prope Zinnwalde, Altenberg, Ehrenfriedersdorf et Auersbach,) formae interdum communis, tum in fragmenta granularia secedens, crebro prismatica, prismatibus longitudinaliter striatis nunc solitariis, nunc geminis aut ternis cruciatim dispositis, nunc aggregatis, rarius tetraëdris rectangulis vel obliquangulis, quam octaëdris inaequilateris, pyramide irregulari raro octaëdra, (brasil. tetraëdra) aut (sibirica) in aciem terminatis nunc pellucidis, nunc semipellucidis, nunc diaphanis, interdum sut insignibus, flavedine modo dilutiore, modo saturatiore, ut plurimum vini colorem mentiente, at etiam in album cinereum, vivescentem, et viridem colorem ipsum vergente, leniori ignis vi in ruborem aliquando abeuntem, ut rubinum simulet, ponderis Specifici = 3531 ad 3564 : 1000.

Hyacinthus. 4. G. dura lamellosa pellucida rubedinis sibi propriae prismatibus tetraëdris utrinque pyramide tetraëdra terminatis, igne non fundenda colorem amittens.

Syst. nat. XII. 3. p. 85. n. 3. α. Nitrum lapidosum quartzosum octodecaedrum purpureo-fulvum.

Waller. syst. miner. 1. p. 240. n. 4. i. Topazius flave rubens.

Just. miner. 385. *Vogel miner.* 145. *Baum. miner.* 1. p. 235.

Hyacinthus verus.

T. Bergm. de terr. gemm. §. 7. *de tub. ferrum.* §. 17. *opusc.*

2. p. 103. 104. 476. 478. 480. Hyacinthus.

Reufs Orogr. des boehm. Mitteleff. p. 148.

Habitat in Oriente et Bohemia, ejusdem cum topazio duritiei, at minorem terrae siliceae, majorem cum ($\frac{2}{7}$) aluminae, calcariae ($\frac{1}{5}$), et ($\frac{13}{100}$) calis ferreae continens, ponderis Specifici = 3687 ad 3760 : 1000.

- Abandi- ca.** 5. G. dura pellucida, colore rubro in igne fugaci, igne non fundenda.
Ferber n. Beytr. z. Mineralg. I. p. 585.
Habitat in Varisciae fluvio Goetsch prope Lengefeld, forma granorum rotundatorum, magnitudine seminis pisi aut fabae, ustione dealbata hinc inde pro adamante venalis.
- Rubice- lus.** 6. G. dura, coloris ex rubello in luteum vergentis in igne fugacis, igne non fundenda.
Waller. syst. miner. I. p. 236. n. 2. d. Rubinus colore rubeo subflavo.
Habitat in India, topazio mollior, coloris impuri minus grati.
- Spinellus.** 7. G. dura coloris rubri, tritura rubella igne non fundenda.
Waller. syst. miner. I. p. 236. n. 2. c. Rubinus colore rubeo subalbo.
Klapr. Schr. berl. Naturf. 9. p. 340.
Habitat in India, coloris saepe amoeni non raro puniceo, tum magni aestimata, pondere specifico rubino inferior, topazio mollior, ultra $\frac{3}{4}$ terrae aluminaris, paucillimum calcis ferreae, et paucissimam terram calcariam continens.
- Aqua ma- rina.** 8. G. dura pellucida lamellosa dilute thalassina igne non fundenda, in fragmenta trapezoidea dissiliens.
Syst. nat. XII. 3. p. 95. n. 2. γ. Borax lapidosus prismaticus pellucidus: pyramidibus truncatis caeruleo-virens.
Cronst. miner. §. 47. η. I. Aqua marina.
Vogel miner. 146. Beryllus Aqua marina.
Waller. syst. miner. I. p. 242. n. 5. c. Smaragdus caeruleo viridescente colore.
Habitat in Brasilia, India, montibus Sibiriae Nertschinskensibus, in Saxonia (prope Schneeberg et Eibenstock) et in Bohemia (prope Gresniz) topazio proxime affinis, nunc formae communis, in fragmenta crustosa secedens, nunc crystallorum, topazii crystallis similitum, ponderis specifici = 3521 ad 3548 : 1000.
- Scorlites.** 9. G. subdura subponderosa diaphana coloris ex virescente aut flavescente albi in igne constantis, in igne non fundenda.
Wern. Ueberf. v. Cronst. Miner. p. 169. Weisser Stangen- schoerl.
T. Bergm. chem. Annal. 1784. 2. p. 391. Weisser Schoerl.
Klaproth chem. Annal. 1788. I. p. 290. Schoerlit.

Gutanner chem. Ann. 1786. I. p. 525? Weisser Schoerl aus Brasilien.

Ferber 3 miner. Brief. p. 46? Weisser prismatischer Schoerl.

Habitat in Brasilia? prope Bonnam in monte Godesberg? in Saxonia prope Altenberg una cum mica et quartzo, ex mera, si paucissimam aquam excipias, terra silicea et aluminari, et aequali fere utriusque parte constans, congeneribus mollior, texturae ex compacta inaequali lamellosae, nunc formae communis, in bacillos, tenues, rectos, parallelos secedens, nunc forma prismatis perfecti hexaëdri.

Beryllus. 10. G. dura coloris ex caeruleo viridis in igne constantis, igne non fundenda, texturae conchaceae, si transversim frangatur, lamellosae, forma prismatum hexaëdrorum longitudinaliter ut plurimum striatorum.

Cronst. miner. §. 42. 2. Beryllus.

Hoffmann bergm. Journ. et Bindheim Schr. berl. Naturf. 10. p. 35. &c. 1788. I. p. 253. Beryll.

Gerhard Grundr. p. 286. Aquamarinschoerl.

Habitat in montium Saxoniae Faltenberg (prope Johanngeorgenstadt) et Sibiriae Tigeretskensium, Nertschinskensium, Uralensium, Dauuricorum, quartzo, granita, wolframo &c. crystallis variae magnitudinis, nunc diaphanis, nunc pellucidis, variis solitariis aut geminis, quam aggregatis, interdum fasciculatis, colore nunc ad viridem, nunc ad caeruleum propius accedente variis in flavum vergente, aut variabili, igne turbidus, paucioram terram aluminarem ($\frac{6}{25}$) et calcariam ($\frac{2}{25}$) ferrique paucillum ($\frac{5}{300}$) continens; ponderis specifici = 2250 ad 2782 : 1000.

Chrysoberyllus. 11. G. dura pellucida viridis intus nitidissima, texturae conchaceae.

Waller. syst. mineral. I. p. 244. n. 6. c. Chrysolithus colores reflectens diversos.

Habitat nunc detritis angulis rotundata, nunc laevissima, hexaëdro-vel heptaëdro-prismatica, coloris inter tinctum asparagi et olivaceum intermedii, interdum pro situ ad lucem variabilis, in Brasilia, Zeylona, et? Nertschinskensibus Sibiriae montibus, ponderis specifici = 3698 ad 3719 : 1000.

Chrysolithus. 12. G. subdura pellucida leviuscula coloris viridis in igne fugacis, fortiori fundenda, et dum in fluidum statum transit, lucem spargens, texturae conchaceae.

Syst. nat. XII. 3. p. 94. n. 2. β . Borax lapidosus prismaticus pellucidus: pyramidibus truncatis, virens.

Cronst. mineral. §. 46. e. *Waller. miner.* 115. Topazius Chryolithus.

Waller. syst. miner. I. p. 243. n. 6. Gemma pellucidissima, duritie sexta, colore viridi subflavo in igne fugaci.

Just. miner. 284. *Vog. miner.* 147. *Baumi. miner.* I p. 234. Chryolithus.

Habitat in Brasilia, Zeylona, Sibiriae montibus Nertschinskensibus et Uralensibus, Transilvaniae Szeliczensibus, comitatu Glaz, et (prope Schüttenhoten) in Bohemia, nunc detritis angulis rotundata, nunc crystallorum forma (est striarum decursu) topazium fere aemulans nunc forma prismatum enneaëdrorum altero sine pyramide tetraëdra truncata terminatorum, ignis vi pelluciditate orbanda ponderis specifici = 3340 vel 3410 : 1000.

Smaragdus. 13. G. dura pellucida leviuscula coloris graminei in igne in caeruleum abeuntis, refrigeratae redeuntis, fortiori liquanda, texturae cochaceae.

Syst. nat. XII. 3. p. 95. n. 2. δ . Borax lapidosus prismaticus pellucidus: pyramidibus truncatis, viridis.

Cronst. miner. §. 48. *Just. miner.* 379. *Vogel miner.* 145. *Baumi. miner.* I. p. 233. *Waller. miner.* 114. Smaragdus gemma.

Waller. syst. miner. I. p. 241. n. 5. Gemma pellucidissima, duritie quinta, colore viridi in igne permanente.

Habitat in montibus inter Aegyptum et Aethiopiam intermediis, in regno Peruano, in districtu Russici imperii Orenburgensi, ad Persiae fines, in Kirgilarum terra, in Norwegia? (prope Ordal) Bohemia? et Burgundia? paucam terram siliceam, pauciore calcariam, et pauciore adhuc ferri calcem continens, varius pomacea, vel auri miculis quasi confusa, varius formae communis, quam crystallorum laevium ut plurimum hexaëdro-prismaticarum, marginibus interdum truncatis nunc solitariarum, nunc aggregatarum, saepius ad margines aut laterales aut terminales, aut omnes, aut ad angulos truncatarum, aut marginibus terminalibus in aciem exeuntibus conspicuarum, post sapphirum pretiosissima.

Soranus. 14. G. dura pellucida subponderosa recta lamellosa coloris hyacinthini igne modico persistentis, fortiori paulo facie in scoriam opacam spumidam convertenda.

Cronst.

Cronst. miner. §. 69. A. 2. o. Hyacinthus gemma.
Waller. syst. miner. I. p. 253. n. 4. a. b. Gemma granatica,
 colore igneo, et Gemma granatica, colore flavescente.
Habitat in Helvetia, Norwegia, Groenlandia, Sibiriac mon-
 tibus Nertschinskensibus et Uralensibus, Zeylona, Brasilia,
 nunc forma granorum rotundatorum in arena aut
 terra haerens, nunc forma prismatum hexaëdrorum utri-
 que pyramide triëdra terminatorum aliis lapidibus inni-
 dulans, spato duplo durior, ab infusis acidis mineralibus
 fortioribus colorem exuens.

Granatus. 15. G. dura ponderosa rubra texturae inaequalis, igne leniori
 colorem servans, paulo fortiori in scoriam opacam fuscam
 spumidam abiens.

Syst. nat. I. p. 181. n. 3. Stannum crystallis tessellatis ru-
 bicundis.

Syst. nat. XII. 3. p. 72. n. 5. Borax tessellatus solidus poli-
 tus scintillans.

Vogel miner. 144. Baum. min. I. p. 238. Granatus.

Cronst. miner. §. 69. A. et? 70. Granatus martialis et? Gra-
 natus crocis martis et jovis mixtus.

Waller. miner. 117. Gemma plus minus pellucida, duritie
 octava, colore obscure rubro in igne permanente.

Waltersd. miner. 32. Stannum polyedrum regulare sub-
 rubrum.

Gronov. suppl. 10. n. 42. 43. Stannum polyedrum regulare
 purpurascens.

α) pellucida.

Waller. syst. miner. I. p. 253. n. 4. Granatus crystallifatus
 pellucidus rubens nitens, in igne colorem retinens, la-
 pide liquefcente.

β) opaca.

Waller. syst. miner. I. p. 252. n. 3. Granatus crystallifatus
 opacus, in igne colorem retinens fusibilis.

α) *Syst. nat.* XII. 3. p. 73. n. 6. Borax (Margodes) tessella-
 tus argillaceus opacus.

γ) in fragmenta granularia secedens.

Waller. syst. miner. I. p. 250. n. 1. Granatus figura indeter-
 minata, particulis granulatis.

Waller. miner. 103. Quartzum granaticum.

Cronst. miner. §. 69. A. 1. Granatus particulis granulatis,
 figura indeterminata.

δ) in fragmenta crustosa secedens.

Waller. syst. miner. I. p. 251. n. 2. Granatus figura indeterminata, lamellosus.

- e) formae communis.
- ζ) forma granorum, detritis angulis rotundatorum liberorum in fluviis, humo, arena obviatorum.
- η) forma crystallorum, aliis ut plurimum innidulantium, laevium.
 - a) pyramidis.
 - a) tetraëdrae duplicis.
 - *) apicibus truncatis. Fig. 36.
 - b) pyramidis octaëdrae duplicis.
 - *) utroque apice pyramide altera tetraëdra depressa auctae. *Amoen. acad. I. p. 482.*
 - *b) marginibus inter pyramides primitivas et accessorias truncatis, 32edra.
 - c) pyramidis triedrae, marginibus lateralibus et baseos truncatis. Fig. 37.
 - d) pyramidis hexaëdrae, marginibus baseos truncatis. Fig. 2.
- θ) prismatis hexaedri.
 - a) perfecti. *Fichtel von Karpath. p. 232.*
 - b) utrinque pyramide triedra terminati. Fig. 26.
 - a) faciebus laevibus.
 - b) faciebus diagonaliter striatis.
 - c) marginibus prismatis truncatis. Fig. 32.
 - d) marginibus omnibus truncatis. Fig. 28.
- ι) dodecaëdri. Fig. 11.

Amoen. acad. I. p. 482. t. 16. f. 25.

Habitat innumera etiam coloris in nigrum, fuscum, purpureum, sanguineum, flavum vergentis varietate in Madagascar, Aethiopia, India vicinisque insulis, Syria, Armenia, Sibiria, Islandia, Groenlandia, Lapponia, et plurimis aliis Europae, potissimum quoque Germaniae regionibus, inter quas Bohemia eminent, ea in Transilvania luxus materies multiplex, ponderis specifici = 491 ad 4230 : 1000 majorem, quam congenere, terrae siliceae copiam continens; an huc spectet scorlus ruber?

41. **OLIVINUS.** Ex plurima terra silicea, pauciori
aluminari et ferri calce constans.
In basalte nidulans, intus nitens,
formae ut plurimum communis,
durus, in aëre fatiscens.
In igne difficulter liquandus.

Weneri. 1. O. tinctus diaphanus, texturæ conchaceae in fragmenta indeterminata dissiliens.

Werner bergm. Journ. 1790. 7. p. 55. Olivin.

Voigt Reis. durch Weim. u. Eisen. 2. p. 108. Grüner Schöerl.

Jos. Mayer Abb. der boehm. Gesellsch. 3. 1787. p. 266.

Hoffm. bergm. Journ. 1788. 1. p. 242. Chrysolithus.

Habitat in Galliae, Hungariae, Bohemiae, Lusatiae, Saxoniae, Thuringiae, Fuldae, Hassiae, Goettingae, Rheno vicinis basaltis, nunc graecorum forma, nunc majoribus frustis innidulans, formae communis, viridis, ut plurimum olivaceus, interdum in fuscum colorem vergens, ponderis specifici = 3225 : 1000. aliquando hyacinthinus in pulverem ochraceum fatiscens.

vitreus. 2. O. pellucidus vix tinctus texturæ vitreae in fragmenta indeterminata dissiliens, superficiebus sphaerice convexis.

Voigt Besch. des Hochst. Fuld. &c. p. 171. Weiße gläserne Lava.

Habel in Klipst. miner. Briefw. II. 3. p. 270. Gerhard chem. Annal. 1785. 1. p. 57. Müllerisches Glas.

Habitat in Alvernia, Germania (prope Francofurtum ad Moenum, inter Hanoviam et Bidingam,) in Silesia (heic serpentino insidens,) interdum botryoides, aut stillatitius, vitrum simulans in igne lactescens.

spatosus. 3. O. diaphanus albus texturæ lamellofae in fragmenta rhomboidalia dissiliens.

Nose orograph. Brief. 1. p. 224. Feldspat.

Habitat in basalte Goettingensi, et Rhenano ad montem Mendenberg Feldspato affinis, at durior, et longe difficiliter fundendus.

fibrosus. 4. O. diaphanus albus fibrosus durus nitens.

v. H. miner. Beob. Basalt. a. Rhein p. 111.

Habitat ad Rheni ripas prope Unkal, basaltis innidulans, fragilis.

42. FELDSPATUM, Ex terra silicea plurima, pauciori aluminari, paucissima ferri calce et fluoris acido constans.

Durum, leviusculum, nitens, lamellosum, in fragmenta faciebus tetragonis conspicua diffiliens, in argillam fatiscens, parasiticum.

Cum aqua forti non effervesces, igne facile sine ebullitione in vitrum pellucidum abiens.

cubicum. 1. F. ex rufescente fuscum, nitoris vitrei, texture subfestu-
cariæ, in fragmenta cubica non specularia diffiliens, in
crustosa secedens. *Karst. bergm. Journ. 1788. 2 p. 809 &c.*
Habitat varius in Saxonia, formæ communis, diaphanum,
aut subopacum, congeneribus difficilius in igne fluens.

vulgare. 2. F. nitoris vitrei texture lamellosæ in fragmenta rhomboi-
dalia diffiliens: faciebus quatuor speculi instar nitentibus.
Syst. nat. I. p. 153. n. 6. Spatum fixum scintillans.
Cronst. miner. §. 66. H. Spatum scintillans.
Waller. miner. 61. Spatum durum lateribus nitidis ad cha-
lybem scintillans.

α) opacum.

Syst. nat. XII. 3. p. 50. n. 12. Spatum (campestre) fixum
opacum rufescens scintillans.

Cartheuf. miner. 13. Spatum in forme durum subdia-
phanum.

Waller. syst. miner. I. p. 205. n. 1. Spatum scintillans,
opacum, durum, planis regularibus.

β) diaphanum.

Syst. nat. XII. 3. p. 50. n. 13. Spatum (silicicum) fixum
diaphanum album scintillans.

Waller. syst. miner. I. p. 206. n. 2. Spatum scintillans dia-
phanum, planis minus regularibus.

γ) formæ communis.

- d) forma crystallorum.
Waller. syst. miner. 1. p. 207. n. 3. Spathum scintillans crystallatum.
Cronst. miner. §. 66. 2. Spathum scintillans drusicum.
- a) prismatum.
- a) acicularium. *Pini sur des nouv. cristall. de feldspat. Milan. 1779. 8.*
- b) parallelepipedorum. *Nose orogr. Br. 1. p. 130.*
- c) crassiorum lateribus magis aequalibus.
- 1) rectangulorum.
- † tetraëdrorum. *Voigt bergm. Abhandl. 1. p. 200.*
- †† hexaëdrorum. *Pini sur des nouv. crist. de feldspat.*
- ††† octaëdrorum. *Pini sur des nouv. crist. de feldspat.*
- 11) obliquangulorum.
- † tetraëdrorum. *Cronst. miner. §. 66. 2. α.*
- †† hexaëdrorum. *Karst. Lesk. Mineral. 1. p. 175.*

Habitat ubique terrarum in montibus primaevis, granitae porphyrii et gneissi genuini partem constituens, in argillam porcellanam fatiscens, ut plurimum carneum aut lacteum, interdum ex rufescente flavescente, caerulecente album, rarius olivaceum, thalassinum, aut caelestis coloris, nonnunquam superficie modo lutescente, saepe in fragmenta granularia secedens, lamellis rarius incurvis.

variabile. 3. F. nitoris vivacis coloris pro situ ad lucem variabilis texture lamellosae, in fragmenta rhomboidalia dissiliens: faciebus quatuor speculi instar nitentibus.

Schreber Naturf. 24. p. 196. d. Annone Besch. berl. Naturf. 3. p. 178.

Leske Naturf. 12. p. 145. Labradorstein.

Habitat similiter, uti videtur, tanquam pars granitae, in insula S. Pauli, Americae maxime septentrionali finitima, rarius in aliis regionibus, in insula Russici imperii Tunis-Ottrof, in montibus Uralensibus, in Ingria prope Petropoliu, in Italia, et praesertim Sabaudia, in Bohemia ad Huram, in Lusatia prope Loebau, in Saxonia prope Geyer, in circulo Salico prope Halam, frustis ut plurimum rotundatis, scorum, micam, pyritem irridulantem saepe continentibus, ex atro cinereum, diaphanum, vel semipellucidum, eximio nitore per polituram mirifice exaltando et magis adhuc egregio colorum caeruleorum, viridum, flavorum, rubrorum lusu spectabile, saepe in fragmenta granularia, rarius in crustosa secedens.

lunare.

4. F. pellucidum album: nitoris eximii, texturæ recte lamellosae in fragmenta rhomboidalia diffiliens.

Θεοφρασ. περι Νιδ. ὕαλοειδης.

Plinius histor. mund. libr. 37. c. 9. 10. Asteria, Astrios, Androdamas.

Bückmann Beitr. z. Abb. v. Edelst. p. 129. Mondstein, Wasseropal.

Dutens des pierr. précieux. p. 111. Pierre de la lune.

Morell. Magaz. für Helvet. Naturk. 2. p. 84. Adularia.

Scopol. delic. insubr. 3. p. 75. Pedionites.

Habitat in insula Zeylon, in monte Delphinatus aedibus S.

Christophori vicino, in monte nigro Occitaniae, in Saxonia prope Altranstedt, in Bohemia ad Isuram, in Valle tellina prope Cattion, praecipue in monte S. Gotthardi, et potissimum ad montem Stella, nunc formae communis, nunc detritis angulis rotundatum, nunc tabulas tetraedras, nunc prismata, frequentius obliquangula, tetraëdra, aut hexaëdra repraesentans, texturæ interdum ad fibrosam accedentis, pro situ ad lucem vario matris perlarum splendorem, aut colorem dilute carneum monstrans, gemmis adscriptum.

Oculus
cati.

5. F. diaphanum, texturæ ad conchaceam accedentis, fibras parallelas intus monstrans, in fragmenta minus regularia diffiliens.

Syst. nat. XII. 3. p. 69. n. 6. γ. Croust. miner. §. 55. c. Silex (Opalus) Pseudoopalus (Oculus cati) reflexione varians.

Fust. miner. p. 383. Lapis elementaris.

Waller. syst. miner. I. p. 282. n. 20. Achates plus minus opaca, colores vel lucem diversimode reflectens.

Habitat in Sibiria, Zeylona, gemmis vulgo adscriptum, dabit etiamnum generis, partium constituentium mixtione, vix enim ultra ($\frac{1}{2}$) terrae siliceae continere, testis est Gerhardus, lacteo, argenteo, ochroleuco, aureo, melleo, cupreo, rufescente, caerulecente, thalassino, olivacco, virescente, ex virescente vel flavesciente cinereo, ex lutifcente vel rufescente fusco, fuscescente, chalybeo, nigricante aut nigro, pro vario ad lucem situ vario, et in determinato situ arcum luminosum monstrans, saepe semipellucidum, haecenus non nisi frustorum rotundatorum forma repertum.

43. PYROMACHUS. Ex terra filicea, aluminari ($\frac{1}{8}$) et calcaria ($\frac{1}{16}$) constans.

Durus, diaphanus leuiusculus, texturæ conchaceæ, in fragmenta indeterminata valde acutangula diffiliens, rarius in fragmenta concentricè crustosa secedens, nitore vix ullo conspicuus, in montibus stratariis potissimum obuius, rarius strata ipsa constituens.

Solus igne non liquandus.

cinereus. 1. P. canescens ad subopacum accedens, texturæ ad feltucariam accedentis.

Syst. nat. XII. 3. p. 68. n. 3. Silex (marmoreus) vagus, cortice marmoreo duro, fragmentis subdiaphanis canescentibus.

It. goth 73. Silex cinereus.

Habitat vagus, cortice duro marmoreo albo obductus in Lituania, in monte Mölfeberg Westrogothiæ ad petrosilicem accedens; an distincta hujus generis species?

friatus. 2. P. albus, texturæ ad fibrosum accedentis. *Waller. syst. miner.* 1. p. 266. n. 7.

Habitat in Angliæ montibus cretaceis.

cretaceus. 3. P. tinctus diaphanus, texturæ perfecte conchaceæ.

Syst. nat. 1. p. 150. Silex cretaceus vagus.

Syst. nat. XII. 3 p. 67. n. 1. Silex vagus, cortice cretaceo, fragmentis opacis laevibus.

Const. mineral. §. 61. Silex communis Pyromachus.

Waller. miner. 77. Silex corneus intrinsece æqualis durissimus.

Waller. syst. miner. 1. p. 262. n. 4. Silex opacus, fractura nitens, cretaceus durus.

Woltersd. miner. 14. Corneus lapis opacus rudis, colore ingrato.

Vogel. miner. p. 130. Corneus sclopetarius.

Baum. miner. I. p. 254. Pyromachus f. Silex igniarius.

Hacquet it. carp. sept. I. p. 54. *Sqq.*

Habitat in Galliae, Angliae, Daniae, Scaniae campis maritimis vagus, alias forma communi, frustorum angulorum, perforatorum, granorum, tuborum, globorum, intus nonnunquam cavorum, varius per strata, montibus, praesertim calcariis inclusus, hinc toties cortice calcario vestitus, ut plurimum fumi colore conspicuus, interdum ex flavescente cinereus, ochraceus, fuscus, etiam maculatus aut striatus, superficie nunc inaequali, nunc scabra, nunc laevi, igni excitando, sclopetis, domibus struendis, plateis sternendis, vitro parando, laevigandis variis &c. inserviens.

femipellu- 4. P. laevis ad femipellucidum accedens.

cidus. *Syst. nat.* XII. 3. p. 67. n. 2. Silex (Pyromachus) vagus, cortice glabro, fragmentis diaphanis glaberrimis.

Waller. syst. miner. I. p. 265. n. 6. Silex femipellucidus intrinsece aequabilis, mollior.

Habitat cum cretaceo, rarior tamen, in Gallia, Wirtembergia, Franconia, Islandia, candidus, melius, rubescens, caeruleus, aut variegatus, ejusdem cum cretaceo usus.

crystallinus. 5. P. pyramide triedra depressa.

α) duplici. *Werner apud Cronst. miner.* p. 137. *Hoffm. bergm. Journ.* 1788. I. p. 282.

β) simplici. *Karst. Lesk. Mineralkabin.* I. p. 113.

Habitat in Saxonia, α) prope Johanngeorgenstadt, β) prope Schneeberg.

4† **PETROSILEX.** Ex plurima terra silicea, pauciori ($\frac{1}{10}$) aluminari, paucissima ($\frac{3}{10}$) calcaria constans.

Subdurus leviusculus, in montibus primaevis aequae ac stratiariis obuius, nitoris expertus, in fragmenta indeterminata diffiliens, textura festucas referens.

Ignis vi liquandus.

- opacus.** 1. **P. subopacus** formae communis.
Cronst. miner. §. 92. Petrofilex, lapis corneus.
 α) textura festucas minores referens.
Waller. syst. miner. 1. p. 268. n. 9. Petrofilex opacus, aequabilis et laevis mollior.
 β) coloribus per strata alternantibus.
Syst. nat. XII. 3. p. 71. n. 16. Silex (polyzonias) rupestris: stratis diversicoloribus.
 γ) textura festucas maiores referens.
Waller. syst. miner. 1. p. 267. n. 8. Petrofilex opacus squamosus, facie fere granulati, mollior.
 δ) colore virescente.
Syst. nat. XII. 3. p. 70. n. 12. Silex (virescens) rupestris nudus opacus virescens.
Habitat frequens in Succia, Germania, trochitis interdum (e. g. prope Goettingam) et crebro aliis fossilibus innidulantibus refertus, hinc inde vagus, creberrime insigni tintus varietate cinereus, rarius ochroleucus, fuscus, virescens, aut variegatus, aliquam nonnunquam polituram admittens.

- diaphanus.** 2. **P. subdiaphanus** formae communis.
Syst. nat. 1. p. 150. *Schreb. lithogr.* 14. Silex marmoreus rupestris.
Syst. nat. XII. 3. p. 70. n. 11. Silex (Petrofilex) rupestris, cortice lacteo, subdiaphanus.
Muss. Tess. 8. n. 5. Silex Pseudoachates.
Waller. miner. 150 *syst. miner.* 1. p. 271. n. 12. Petrofilex tempellucidus compactus mollior.
Woltersd. miner. 87. Petrofilex semipellucidus.

Baum. miner. I p. 255. Petrofalex jaspideus.

*Habitat cum opaco, cinereus albus, ochroleucus, roseus car-
neus, ex fusco ruber, ex luteo vel rubro fuscus, viridis,
variegatus, nitidam saepe polituram admittens.*

crystalli- 3. P. crystallis scabris, intus crebro cavis. *Beyer chem. An-
nus.* nal. 1786. I. p. 63. et *Beytr. z. chem. Annal.* 2. p. 190.

α) prismaticis.

a) hexaëdris.

α) perfectis.

β) utrinque superficiebus convexis } terminatis.

c) — pyramide triedra

β) cubicis

γ) tabularibus.

a) hexaëdris.

δ) pyramidalibus.

a) duplicibus.

α) tetraëdris.

β) triedris.

†) depressis.

b) simplicibus.

a) triedris minimis acuminatis.

*Habitat in Saxonia prope Schneeberg, non primitivus, sed
modulo, ut videtur, a spato mutuato, tenui terreo cor-
tice interdum obductus.*

45. JASPIS. Ex terra silicea, pauciori aluminari et
ferri calce constans.

Subdurus, opacus, in fragmenta in-
determinata diffiliens, texturae con-
chaceae, leviusculus, nunc vagus,
nunc montium, prioris quoque aeta-
tis, partem praecipuam constituens,
formae communis.

Igne colorem mutans.

egyptia. I. J. coloris obscurioris striis stratisve concentricis diversicoloribus picturisque nigris arbuscularum varia.

Syst. nat. XII. 3. p. 68. n. 4. Silix (Haemachates) vagus,
cortice ochraceo, opacus, concentrico variegatus.

Mus. Tessin. 4. Silex vagus rotundatus concentrico-corticofus:

Cronst. miner. § 60. 6. α. Caillon d'Egypte.

Vogel. miner. 138: Pierre d'Egypte.

Habitat in Aegypto (prope Suez,) et? Lotharingia (prope Freilec,) monte Bogolhegi Hungariae, forma globi imperfecti aut placentiae scabrae obvia, intus micans, congeneribus durior, coloribus ex luteo fusco, hepatico, isabelino, et ex flavescente cinereo, per strias alternantibus varia, egregiam polituram admittens, hinc scatulis pro pulvere nasali, aliisque ejusmodi vasis et ornamentis adhibita.

fasciata. 2. J. colore per strata alternante intus nitoris expers texturae imperfectius conchaceae.

Waller. syst. miner. 1. p. 301. n. 2. 1. Jaspis variegata fasciata.

Habitat, integra ut plurimum strata constituens, in Hercynia, Saxonia (prope Woltitz et Gnantstein inter Chemnitiam et Liphiam,) in Sibiria (prope Orsk &c.,) coloribus ochroleuco et subcaryophyllino, vario cinereo et caeruleo, cinereo et rubro, viridi et fusco, viridi et albo, viridi et rubro, per strata, rarius curva aut concentrica alternis, quartzo mollior, egregiam ut plurimum polituram admittens.

porcellanea. 3. J. dura intus rimosa, texturae a conchacea in planam vergentis.

Hoffm. bergm. Journ. 1789. 1. p. 390. *Karst. Lesk. Mineral.* 1. p. 160. Porcellanjaspis.

Reuf. Oogr. des boehm. Mittelg. p. 133.

Habitat integra strata constituens in Bohemia prope Stracke, Schwintchiz, Lessa, Laun, Luschiz, Czernodol, rarior in Saxonia prope Pluniz, argillam exsiccatam interna facie referens, et ex argilla ferrifera per incendium lithanthracum indurata proveniens, straminei, cani, margaritacei aut lavendulacei coloris.

vulgaris. 4. J. subdura intus micans aut nitens, unicolor, venosa aut maculata.

Cronst. miner. §. 63-65. Jaspis.]

α) unicolor.

Syst. nat. 1. p. 150. *Schreb. lith.* 16. Silex margaceus rupestris.

Syst. nat. XII. 3. p. 71. n. 13. et 14. Silex (Jaspis) rupestris nudus opacus cinereus, et Silex (Rubicator) rupestris nudus opacus ruber solidus.

Waller. miner. 89. 86. Jaspis unicolor.

Waller. syst. miner. 1. p. 297. n. 1. et p. 304. n. 5. Jaspis particulis subtilissimis unicolor, et Jaspis opacus particulis distinctis, rudis facie granulati.

Cartheus. miner. 29. Jaspis rudis.

β) variegata.

Cronst. §. 64. 1. e. Jaspis rubra maculis venisque flavis.

Waller. syst. miner. 1. p. 299. n. 2. Jaspis particulis subtilissimis, solida, opaca, variegata.

Habitat nunc vaga, nunc aliis inclusu, nunc strata ampliora et partem praecipuam constituens in Caucaso, montibus Sibiriae Tschircai, Uralensibus, Nertichinskensibus, in montibus giganteis, saxonicis, thuringicis, hercynicis, per totam Europam, frequens quoque in Oriente, in nova Hispania, innumera colorum albi, cinerei, flavi, fusci, nigri, et rubri potissimum varietate pluribus saepe simul, conspicua, ferri interdum valde dives et tum facili ignis vi liquanda, cupro etiam (in Temesia) et auro larvato (in Hungaria) aliquando praegnans, eximiam polituram admittens, hinc variis sculptorum et architectorum operibus inserviens.

46. SMIRIS. Ex terra silicea et paucissimo ($\frac{21}{480}$) ferro constans.

Durissima, formae communis, opaca, magnetem sequens, tritura rubra. Ignis vi non fundenda.

poliens. 1. SMIRIS. *Wiegleb chem. Annal.* 1786. I. p. 492.

Syst. nat. I. p. 176. n. II. Ferrum intractabile squamosofstriatum.

Syst. nat. XII. 3. p. 139. n. 17. Ferrum retractorium rubicosum vitrum arans.

Waller. miner. 267. Ferrum mineralisatum, minera durissima rapaci solida magneti refractaria.

Waller. syst. miner. 2. p. 243. n. 9. Ferrum mineralisatum durissimum, particulis durissimis acerosis, tritura fusca aut rubente.

Woltersd. miner. 31. Ferrum amorphum petrae vitrescentis.

Cronst. miner. §. 211. 2. Minera ferri retractoria tritura rubra.

Carth. mineral. 72. Ferrum mineralisatum durissimum fuscum.

Habitat in Oriente, insulis Archipelagi, Samo et Naxo, Bohemia, Saxonia (prope Schneeberg,) Hispania, regno Peruano, micae, talco, saxo grandaeco invidulans, ex caerulefcente nigra, interdum cinerea aut grisea, ob ferri inopiam et insignem duritiem vix inter ferri mineras connumeranda, propter hanc poliendis metallis, lapidibus, vitro inserviens, eum in finem, saepe molendinarum vi, in tenuerrimum pollen comminuta.

47. CIRCONIUS. Ex terra filicea, duplo majore (et ultra) sibi propriae terrae copia, et paucissima ($\frac{1}{200}$) calce metallica, partim ferrea partim niccolina constans.

Durissimus, ponderosus, nitore adamantem simulans, parasiticus, lamellosus: lamellis incurvis, crystallinus.

Ignis vi non fundendus.

zeylonicus. **I. CIRCONIUS.** *Karsten apud Lempe Magaz. der Bergbauk.* 4. p. 99. *Klaproth Schr. berl. Naturf.* 9. p. 173.

Habitat in insula Zeylon, forma prismatum tetraëdrorum reſtangularum, utrinque pyramide, tetraëdra terminatorum, aut pyramidum duplicium tetraëdrarum, vini flavedine tinctus, frequentius ex virescente cinereus aut albus, aut ex cinerascete albus, colore saepius in viridem, flavum, fuscum, violaceum vergente, gemmae titulo haud indignus, ponderis specifici = 4416 ad 4700 : 1000.

48. AMARUS. Ex terra silicea, pauciori magnesia alba, paucissima aluminari et calcaria, ferroque ($\frac{1}{10}$) constans.

Durus, tenax, subopacus, pinguisculus, viridis, textura festucas referens, in fragmenta indeterminata diffiliens, formae communis.

Ignis vi non fundendus.

amazoni- I. AMARUS. *Hoepfner Magaz. für die Naturk. Helvet. 1.*
cus, p. 257.

Waller. syst. miner. 1. p. 302. n. 4. Jaspis unicolor, particulis subtilissimis visu et tactu pinguis, durus.

Habitat in Oriente, nova Seelandia, Amania meridionali, montibus tabaudicis, et helveticis, nunc vagus, nunc montium partem praecipuam constituens, colore in caeruleo, etem, in festucas prominentibus in l. Eteum vergente, veteribus jam, qui varia in eum insculpsere, cognitus, ab Orientis et novae Seelandiae incolis variis ornamentorum, vasorum, armorum generibus adhibitus.

49. LYDIUS. Ex terra silicea, pauca calcaria, magnesia alba, ferri calce et phlogisto constans.

Durus, leviusculus, opacus, compactus cinereus aut niger, schistofus, formae communis, in fragmenta indeterminata diffiliens, nunc vagus, nunc montium partem praecipuam constituens.

Ignis vi non fundendus.

siliceus, I. L. subopacus textura festucas referens, intus nitoris expertus.
Syst. nat. XII. 3. p. 71. n. 15? Silex rupestris nudus opacus rufus lamellatus.

Waller. syst. miner. 1. p. 299. n. 1. g. Jaspis unicolor niger.
Karsten Magaz. für Helv. Naturk. 3. p. 219. Hornschiefer.

Habitat

Habitat in Sibiria, Suecia, Saxonia, (prope Wilsdorf, Gersdorf, Reichenbach,) Lusatia, Hecyonia, ripa Rheni inferiore (ad montem Bniderkünzberg) Helveria (ad montem Scheidek,) integra montium strata constituens, vagus quoque ad fluvios e. g. Germaniae varios, e. gr. Sallam, Werram.

genuinus. 2. L. texturæ planæ interdum ad conchaceam accedentis, intus parumper micans. *Hoffmann bergm. Journ.* 1788. I. p. 293.

Habitat cum siliceo, e. g. in Saxonia (prope Burkersdorf et Reicherbach,) vagus quoque ad fluvium Tmolium, saepius quartzii venis canis exaratus.

50. CHLOROGRANATUS. Ex terra silicea, multa

ferri calce, sat multa terra calcaria, interdum quoque aluminari constans.

Durus, nunquam opacus aut subopacus, crystallinus.

Ignè facile liquandus.

verus. 1. Chl. viridis, igne candente melleus. *Wiegleb chem. Anal.* 1788. I. p. 200. *Voigt mineral. u. bergm. Abb.* I. p. 15. 22.

a) pyramide duplici octaëdra, ad utrumque apicem altera tetraëdra aucta.

β) prismatico hexaëdro utrinque in pyramidem triëdram terminato.

Habitat in Bohemia (prope Lichtewallestein,) in Saxonia (prope Ehrenfriedersdorf, Breitenbrunn, Eibenstein, Schwartzberg,) in Franconia (ad montem Ehrenberg prope Ilmenau) nunc porri, nunc olive virore tinctus, nunc diaphanus, nunc pellucidus, argilla interveniente integra saepe strata constituens, ob facilem in igne fluxum, et ferri copiam ($\frac{1}{2}$), quam continet, in astrinis ferri mineris adjectus; ponderis specifiçi = 3754 ad 3757 : 1000.

dubius. 2. Chl. ruber cubicus. *Westrumb chem. Annal.* 1789. 2. p. 26. &c.

Habitat - - - plurimam ($\frac{1}{4}$) aëre fixo praegnantem terram calcariam, parciorem ferri ($\frac{1}{10}$) copiam continens, crystallis exilibus aggregatis, arenario friabili insidentibus; an hujus generis?

51. ARENA. Ex lapidibus siliceis comminutis nata. Aspera, dura, sicca, constans granis non cohaerentibus; aqua non penetrandis.

Ignis vi sola non fundenda, una cum alcali fixo fusa in vitrum abiens.

* ex pyromacho comminuto profecta.

Silicea. 1. A. ex pyromacho nata.

Syst. nat. XII. 3. p. 199. n. 14. *Kalm. it.* 1. p. 359. *Carth. miner.* 10. Arena silicea.

Habitat in Angliae provincia Buckingham.

** ex quartzo progenitae.

† impuriore.

Sabulum. 2. A. granis angulatis inaequalibus majoribus.

Syst. nat. 1. p. 207. n. 7. *Mus. Tessin.* 112. Arena heterogenea laxosa e mica, quartzo, spato.

Syst. nat. XII. 3. p. 198 n. 9. Arena heterogenea difformis angulata.

Waller. miner. 34. Arena particulis grossioribus inaequalibus.

Waller. syst. miner. 1. p. 106. n. 7. Arena laxosa.

Carth. miner. 10. Arena particulis dissimilaribus.

Habitat ubique in sterilibus montosis, rupestribus, directe ex fatiscente granite generata, hinc saepius immixtae micae, feldspati, argillae particulas monstrans, viis publicis sternendis et caemento calcario parando inserviens.

Micacea. 3. A. squamulis micae colore et nitore aurum argentumve referentibus crebris interlitis nitens.

Syst.

Syst. nat. I. p. 208. n. 6. XII. 3. p. 198. n. II. *Mus. Tessin.* 112. *Gronov. suppl.* 14. n. 2., 3. *Arena micacea* *iquamosa nitens.*

Waller. miner. 37. *Arena micans.*

Waller. syst. miner. I. p. 105. n. 6. *Arena micacea nitens.*

Carth. miner. 10. *Arena nitida.*

β) *Syst. nat.* XII. 3. p. 198. n. 10. *Arena* (*Cassierita*) *quartzosa rotundata subdiaphana mixta particulis micaceis.*

Habitat in Suecia, Germania, β) ad insulam Casseritam, nata ex destructis granitis et affnibus saxis, abluta, si quam continuerunt, per aquam argilla ex feldspato fatiscendo nata, scriptis litteris ornamenti crassu inspersa.

gustica. 4. *A. granis subrotundatis inaequalibus majoribus.*

Syst. nat. XII. 3. p. 197. n. 8. *Arena heterogenea inaequalis subrotundata.*

Waller. miner. 33. *Arena quartzosa tenuior particulis aequalibus rotundatis.*

Carth. miner. 10. *Arena grossiuscula quartzosa, particulis angulosis.*

Habitat passim in Europa, inprimis ad littora aevi, pavimentis adspargendis inserviens, particulas lamellosas quasi spati immixtas continens.

colorata. 5. *A. granis rotundatis minutis subdiaphanis ferri calce tinclis.*
Syst. nat. XII. 3. p. 196. n. 2. *Arena quartzosa rotundata subdiaphana colorata.*

β) *Syst. nat.* XII. 3. p. 197. n. 7. *Arena* (*ochracea*) *subfarinacea ochracea rufa.*

γ) *Syst. nat.* XII. 3. p. 197. n. 3. *Arena* (*lacustris*) *quartzosa angulato rotundata diaphana hyalina.*

Habitat in America meridionali Europa, flavescens ad lacuum littora, alias flava, lutea aut testacea, rarius rubra in mari Baltico Germaniam versus violacea, litteris adspargendis, et ambulacris horticorum pulverigeribus inserviens.

Glarca. 6. *A. granulis minutissimis argillae pulverulentae commistis.*
Syst. nat. I. p. 208. n. I. XII. 3. p. 197. n. 6. *Mus. Tessin.* 110. *Arena subfarinacea pulverulenta impalpabilis apyra.*

Waller. miner. 31. *Glarca mobilis vulgaris pulverulenta.*

Waller. syst. miner. I. p. 87. n. 2. *Glarca particulis inaequalibus mixta pulverulenta vulgaris.*

β) *Waller. miner.* 31. 3. *Glarca sterilis fusoria.*

Waller. syst. mineral. I. p. 86. n. 1. Glarea particulis subtilissimis durior aequalis.

Habitat in Europae campis silvaticis sterilissimis, pinetis, ericetis, sicca mobilissima, humida subplastica, hinc praefertim si cum aceto in pastam redacta manuum prementem dimittat, metallis fufis recipiendis inserviens.

¶ puriores.

- horaria. 7. A. granis majoribus aequalibus rotundis diaphanis albidis.
Syst. nat. XII. 3. p. 197. n. 4. Arena (campestris) quartzosa rotunda diaphana pallida.
Waller. miner. sp. 35. Arena quartzosa, particulis aequalibus rotundis.
Waller. syst. miner. I. p. 103. n. 3. Arena quartzosa, particulis majoribus aequalibus rotundis.
Carth. miner. 10. Arena grossiutcula quartzosa particulis rotundis.
- β) *Syst. nat. XII. 3. p. 197. n. 5.* Arena (margaria) quartzosa rotundata alba superficie subverrucosa.
Habitat in campis praefertim silvaticis, clepsydria adhibita.
- mobilis. 8. A. granis minimis rotundatis diaphanis albis.
Syst. nat. XII. 3. p. 196. n. 1. Arena quartzosa rotundata diaphana hyalina.
Waller. miner. sp. 30. Glarea mobilissima impalpabilis fluida albicans.
Waller. syst. miner. I. p. 101. n. 1. Arena quartzosa mobilissima impalpabilis fluida albicans.
- α) *Syst. nat. I. p. 208. n. 3.* Arena quartzosa vento volatilis.
Carth. miner. 10. Arena subtilis mobilis levis.
- β) *Syst. nat. I. p. 208. n. 4.* Arena quartzosa rotundata aequalis.
- γ) *Syst. nat. I. p. 208. n. 2. Mus. Tessin. 110.* Arena quartzosa impalpabilis.
Habitat α. β. in Mari et maritimis, γ. in scaturiginibus, sicca a ventis nivis instar in acervos coacta, loca mutando plantarum incoletium radices aëri exponit, vicinos agros, campos, vicos suffocat, aërem obnubilat, elymo et arundine arenariis, tritico repente, salicum speciebus nonnullis &c. coercenda, vasorum metallicorum mundationi et politurae inserviens.

52. QUARTZUM. Ex terra silicea, paucissima ($\frac{3}{100}$)
aluminari, et calcaria ($\frac{1}{1000}$)
constans.

Durum, leviusculum, fragile,
intus nitens, in fragmenta in-
determinata marginibus acu-
tis diffiliens, saepius parasi-
ticum, in montibus omnis aeta-
tis obvium in aërem fatiscens.

Solum ignis vi non liquandum,
cum alcali fixo in vitrum du-
rum pellucidum ignis vi con-
fluens.

fibrosum. 1. Q. diaphanum albidum fibrosum: fibris crassioribus paralle-
lis, formae communis.

v. *Born. ind. foss.* 1. p. 21. 2. p. 92.

*Habitat in Hungariae montibus Carpathicis, et (prope Kabi-
schau) Silesia, album.*

foveola- 2. Q. superficie foveolis inaequali, formae communis.
tum.

*Habitat in Hungaria (prope Schemniz,) Bohemiae (prope
Ratieborziz,) Saxoniae (prope Freyberg et Schneeberg,) et
Sueciae (prope Sunnerförog) fodinis, ut plurimum al-
bum, rarius violaceum aut ochraceum, ut plurimum dia-
phanum, interdum opacum, foveolis creberrime cubicis,
rarius parallelepipedis aut triedro-pyramidalibus, aut
sphaericis aut tabularibus.*

foraminu- 3. Q. foraminibus rotundis profundis pertusum formae com-
lentum. munis.

Karst. Lesk. Mineralkab. 1. p. 98. 99.

*Habitat in Saxoniam (prope Freyberg) et Hungaria (prope
Schemniz) album, canescens, aut ochraceum, foramini-
bus ut plurimum angustis, interdum flexuosis.*

erosum. 4. Q. foveolis et cavitatibus plurimis vacuis exilibus plenum,
formae communis.

v. *Born ind. foss.* 1. p. 26.

Habitat

Habitat in Hungariae fodinis Schemnizensibus, album, violaceum, aut obscure virescens.

cellulo- 5. Q. lamellosum: lamellis contiguus verticalibus lapidem in
sum. cellulas dispartientibus, formae communis.

*Cronst. miner. §. 51. C. Quartzum purum textura spatosa.
v. Born ind. fossil. I. p. 25.*

Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 19. 98.

α) cellulis simplicibus.

a) trigonis.

b) tetragonis.

c) hexagonis.

d) polygonis.

e) rotundis.

† minutis. Quartzum spongiosum.

f) in gyros transeuntibus.

β) duplicatis.

Habitat in Sibiria (prope Catharinopolin,) Hungaria, (prope Schemniz et Neofolium,) Bohemia (prope Joachimsthal,) Saxonia (prope Schneeberg et Freyberg,) et Palatinatu rhenano, nunc album, nunc ferri calce magis minusve tinctum.

lamello- 6. Q. lamellosum: lamellis parallelis, formae communis.
sum. *Syst. nat. XII. 3. p. 66. n. 5? Quartzum (fissile) lamellatum.*

Waller. syst. miner. I. p. 215. n. 7? Quartzum lamellis compositum.

v. Born ind. fossil. I. p. 25. 2. p. 91.

Habitat in Hungariae (prope Schemniz) et Bohemiae (prope Mies et Joachimsthal) fodinis, lacteum, album, violaceum aut fuscum, lamellis saepius ita coadunatis, ut incisum videatur quartzum, et, prouti in celluloso, interdum tenuissimis.

eristatum. 7. Q. superficie fulcis parallelis teneris exarata, formae communis.

Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 98.

v. Born ind. fossil. I. p. 25. 2. p. 91.

Habitat in Saxoniae (prope Freyberg et Schneeberg,) et? Hungariae (prope Schemniz) fodinis, album, violaceum aut ex luteo fuscum.

globulo- 8. Q. forma magis minusve rotundata, pellucidum.
sum.

Syst. nat. XII. 3. p. 66. n. 7. 8. Quartzum (selectum) va-

gum rotundatum, cortice laevigato, et: Quartzum (nobile) vagum rotundatum cortice glaberrimo nitido.

- α) forma globi.
 - a) perfectioris.
 - a) densi.
 - b) intus cavi.
 - b) imperfectioris.
 - a) compressi.
- β) forma ovi.
 - a) perfectiori.
 - b) minus perfecta.
 - a) ad amygdalae figuram accedente.
- γ) forma renis.
- δ) tuberosum.

Habitat nunc vagum ad Asiae, Africae, Europae aquas dulces, potissimum fluvios, fluviorumque derelictas quoque ripas, nunc aliis laxioribus et durioribus fossilibus impetum e. g. in Hungaria prope Schemnitz, in Lusatia superiori, in Saxonia prope Freyberg, Lipsiam &c. ut plurimum album.

cylindricum.

9. Q. in cylindros secedens.

Wern. Uebersf. Cronst. Miner. p. III.
Karst. Lesk. Mineralk. I. p. 105. 106.
v. Born ind. foss. I. p. 25.

- α) in cylindros parallelos.

Gerhard Beytr. z. Mineralr. I. p. 82. n. 3. Quartzum cylindricum.

- β) in cylindros divergentes.

Gerhard Beytr. z. Mineralr. I. p. 82. n. 4. Quartzum radiatum.

Habitat in Hungaria (prope Schemnitz,) in Lusatia (inter Bischofswerda et Bauzen) in Saxonia (prope Freyberg,) et in Alsatia (prope fanum S. Mariae,) album, subopacum, cylindris nunc tenuioribus nunc crassioribus.

- granulare. 10. Q. in fragmenta granularia secedens.

Wern. Uebersf. v. Cronst. Mineral. I. p. III.
Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 106.

Syst. nat. I. p. 47. XII. 3. p. 66? Quartzum (cotaceum) granulatum.

Waller. miner. 100? syst. miner. I. 214. n. 6? Quartzum granulatum cohaerens.

Habitat

Habitat granis frequentius exilibus et subtilibus, quam crassis, interdum vagus, in Norwegia, Hispania, Gallia, Saxonia album, variegatum, virescens, rubrum, aut ex luteo fufum, granulis nonnunquam ita dispositis, ut politura accedente luci oppositum (Avanturino) egregium fulgorem reflectat.

Stalactitium. II. Q. ex aqua particulis quartzii impraegnata sensim depositum, saepe alia corpora quasi cortice obducens.

Syst. nat. I. p. 191. n. 6. XII. 3. p. 183. n. 9. Stalactites quartzosus granulatus.

Habitat in Islandia (prope fontem Geifer,) in Sueciae fodina Grengie, in Hungaria (prope Ujbanga,) diaphanus, ut plurimum albus, interdum flavescens aut rubellus, saepe ex cristallis exilibus, pyramidem tetraëdrum duplicem referentibus in crustam cohaerentibus constans; an distincta species?

fragile. 12. Q. formae communis, textura festucas referens, sponte non in fragmenta secedens.

Syst. nat. I. p. 149. n. 4. XII. 3. p. 66. n. 4. Quartzum (opacum) rupestre subopacum.

Waller. miner. 102. Quartzum opacum fragile et rigidum.

Waller. syst. miner. I. p. 211. n. 1. Quartzum fragile rigidum, facie granulati.

Cronst. miner. §. 51. B. Quartzum purum textura granulata.

β) Syst. nat. I. p. 149. XII. 3. p. 65. n. 3. Mus. Tessin. 6. Quartzum (lacteum) rupestre album diaphanum.

Waller. miner. 98. syst. miner. I. p. 213. Quartzum solidum opacum durissimum aqueo-lacteum.

Habitat in rupibus, fissuris montium, quas explet, nunc subopacum, nunc diaphanum, rarius semipellucidum, ut plurimum album, saepius lacteum, interdum dilute virescens aut rubrum.

Prasius. 13. Q. viride diaphanum textura festucas rudiores referens.

Waller. syst. miner. I. p. 279. n. 18. Achates pellucida nebulosa viridescens.

Cronst. miner. §. 73. 2. α. Smaragd matt.

Habitat vagum aut parasiticum in Aegypto? Silesia (prope Colemütz) Bohemia (in Mummelgrunde ad Ifarum) Saxonia (prope Bicitenbrunn et Scheibenberg) et Franconia (prope Steinheide,) colore propius nunc ad smaragdum, nunc ad porrum, nunc ad pistacias, nunc ad olivas accedens, rarius caerulefcens, aut venis maculisve caerulescenti-

centibus, albis, rubris, fuscis pictum, nunc formae communis, nunc forma pyramidum hexaedrarum, rarius forma prismatum hexaedrorum pyramide hexaëdra terminatorum, nunc forma tabularum hexaedrarum seriatim in prisma hexaëdrum aggregatarum, poliuram huiusmodi me-diocrem admittens, et a multis inter gemmas relatum.

pingue. 14. Q. formae communis contactu pinguiusculum, texturae ad minutim conchaceam accedentis, in fragmenta sponte non secedens.

e) album.

a) pellucidum.

Syst. nat. I. p. 149. Quartzum aqueum.

Syst. nat. XI. 3. p. 65. n. 1. Mus. Tassin. 6. Quartzum (hyalinum) rupestre hyalinum pellucidum.

Woltersd. miner. 14. Quartzum diaphanum.

Waller. miner. 97. syst. miner. I. p. 212. n. 3. Quartzum solidum pellucidum.

Cronst. miner. §. 51. I. A. α. Quartzum purum particulis impalpabilibus superficie polita diaphanum.

Carth. miner. 20. Quartzum informi diaphanum.

b) diaphanum.

Waller. syst. miner. I. p. 212. n. 2. Quartzum solidum tactu pingue, facie nitente.

Cronst. miner. §. 51. I. A. β. Quartzum purum particulis impalpabilibus, superficie polita, album.

c) tinctum.

Syst. nat. I. p. 149. n. 3. XII. 3. p. 65. n. 2. Quartzum (coloratum) rupestre tinctum.

Waller. miner. 99. Quartzum solidum opacum coloratum.

Waller. syst. miner. I. p. 213. n. 5. Quartzum solidum coloratum.

Habitat ubique terrarum, nitore quoque saepius pinguedinem referens, non raro acus apice tentatum in tenebris scintillas lucidas spargens, variis pelluciditatis gradibus conspicuum, metallorum calcibus nativis minerisque, frequentissime ferri, rarius cupri, magnesia, cobalti, hydrargyri aut argenti nigro, fuscescente, (e. gr. prope Raltenstein in Bavaria, prope Obersteinbach in Franconiae finibus) roseo, rubro, caeruleo, luteo, viridi, margaritaceo, cinereo, fumi colore perfusum, aut arbuscularum imaginibus pictum.

tabulare. 15. Q. texturee conchaceae crystallis tabularibus.

Hoffmann bergm. Journ. 1788. I. p. 274.

v. Born ind. foss. 2. p. 91.

Habitat in Hungaria (prope Schemniz) et Saxonia (prope Freyberg,) ut plurimum album, rarius obscure virescens, tabulis raro triedris, frequentius rhombicis.

cubicum. 16. Q. texturee conchaceae, crystallis cubicis saepissime intus cavis.

α) faciebus quadratis.

v. Born ind. foss. I. p. 21.

Hoffmann bergm. Journ. 1788. I. p. 275.

Karst. Lesk. Mineralog. I. p. 104.

β) faciebus rhombicis.

v. Born ind. foss. 2. p. 89.

Karst. Lesk. Mineralog. I. p. 104.

Habitat α) in Suecia (prope Helsingkulle) Hungaria (prope Cremniz et Schemniz,) et in Saxonia (prope Schneeberg,) β) in Bohemia (prope Mies) et in valle Sabaudiae Bijoux, formam a crystallo alterius generis nactum, cujus fatiscantis locum occupavit, aut cavitatem internam explevit, aut quam quartzu materiae sensim indurata obduxit, hinc crystallo priori fatiscante atque eluta cavum, cavitate interna, non raro quoque superficie externa quartzu pyramidalis obsessa, crystallis ut plurimum aggregatis et minoribus, albis canis, margaritaceis aut ex fusco rubris, pellucidis, diaphanis vel subopacis.

octaedricum. 17. Q. texturee conchaceae pyramide duplici tetraedra.

Syst. nat. XII. 3. p. 102. n. 4? Alumen (quartzolum) lapidolum quartzolum extus nigrum.

Hoffmann bergm. Journ. 1788. I. p. 275.

Habitat in Saxonia prope Schneeberg, canum, margaritaceum aut ex fusco rubrum, formam suam eadem ratione nactum, qua cubicum, crebro intus cavum.

triedrum. 18. Q. texturee conchaceae, pyramide triedra simplici.

v. Born ind. fossil. 2. p. 88. 89.

Habitat in Suecia (prope Helsingkulle) et in Saxonia (prope Schneeberg,) crystallis aggregatis, saepe inanibus, interdum pellucidis, rufescentibus aut albis.

pyramidale. 19. Q. texturee conchaceae pyramide hexaedra simplici transversim striata.

Wern. Ueberf. v. Cronst. Mineral. p. 110-113.

v. Born ind. foss. 1. p. 22.

Hoffmann bergm. Journ. 1788. I. p. 268. 273.

Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 102. 103.

α) pyramide perfecta.

v. Born ind. foss. 1. t. 2. f. 10.

β) pyramide ad apicem truncata.

v. Born ind. foss. 1. t. 2. f. 2.

γ) pyramide ad apicem altera hexaedra aucta.

δ) pyramide ad apicem et basin altera hexaedra aucta.

Habitat in Helvetia, in Ducatu Bipontino, Hungaria (prope Schemniz,) Silesia (prope Priebrorn et Krümmendorf,) Bohemia (prope Prizibram,) Saxonia (prope Geyer, Mutschchen,) Gersdorf, Freyberg, Schneeberg,) Hercynia (prope Andreasberg,) et Anglia (prope Bristol,) varius opacum, quam pellucidum, creberrime album, interdum, pallide rubrum, flavescens, aut ex rubro flavescens, crystallis ut plurimum in granorum, renis, gemmarum formam aggregatis, nonnunquam cavae chalcedonii sphaerae inclusis.

Pseudada- 20. Q. texturae conchaceae pyramide hexaedra duplici non striata.
mas. α) pyramide perfecta. Fig. 3.

Syst. nat. XII. 3. p. 84. n. 2. ε. Mus. Tessin. 30. n. 1. Nitrum (Crystallus) crystallis acaulibus utrinque pyramidatis.

Waller. syst. miner. I. p. 218. n. 9. c. Crystallus montani utrinque acuminata sine prismate.

v. Born ind. foss. 1. p. 23-25. 2. p. 90. 91.

β) baseos communis marginibus truncatis. Fig. 2.

a) regulari.

Syst. nat. XII. 3. p. 84. n. 2. δ. Nitrum (Crystallus) crystallis subacaulibus utrinque pyramidatis.

b) faciebus omnibus inaequalibus.

v. Born ind. foss. 1. p. 25. t. 2. f. 13. Quartzum crystallifatum dodecaëdram, planis irregularibus.

c) basi communi obliqua.

γ) pellucidum.

Bocc. mus. t. 304. Iris.

a) particulis opacis inclusis.

δ) opacum.

Habitat in Hungaria, prope Felsobanya, Schemniz et (potissimum γ) in comitatu Marmoros, in Carniolia (in montibus Slivenza,) Bohemia (prope Schlackenwald et Ratihorziz,) in Lusatia superiori, in Saxonia (prope Freyberg et Schneeberg,) in Hercynia (prope Stollberg, Lautenthal,

thal, .Wildenmann,) in Ducatu Bipontino, (prope Berfchweiler,) in Anglia (prope Brilltol Buxton et in provinciis Cornubia (Northumberland,) et in Jemtia Succiae, creberrime album, interdum rufescens, aut nigrescens, rarius intus cavum, crystallis minoribus, non raro liberis, crebro quoque adnatis et inter se cohaerentibus, in renis interdum aut gemmae formam aggregatis.

Cryſtallus. 21. Q. album pellucidum, texturae conchaceae, prismate hexaedro transverse striato.

Bergkriſtall.

Syſt. nat. I. p. 163. n. 2. XII. 3. p. 84. n. 2. *Muſ. Teſſin.* 30. n. 10. Nitrum lapidoſum quartzoſum octidecaëdram hyalinum.

Waller. miner. 104. *Scheuchz. it.* 243. t. 6. *Welfch becaſt.* I. p. 54. *Worm. muſ.* 99. *Wolff. kaſſ.* t. I. f. 1. 4. 6. Cryſtallus hexagona non colorata.

Waller. ſyſt. miner. I. p. 217. n. 9. Cryſtallus montana hexagona pellucida aquea.

Cronſt. miner. §. 52. 2. d. Quartzum cryſtallifatam diaphanum aqueum.

Gesn. figur. 21. et 18. f. 1. 2. *Rumpf. muſ.* t. 52. f. 5. 3. 4. Cryſtallus montana.

α) prismate oblique truncato.

v. *Born ind. foſſ.* 2. p. 89. t. I. f. 4. Quartzum cryſtallifatam, columna hexaedra oblique truncata.

β) prismatis fine alterutro in pyramidem triedram terminato.

v. *Born ind. foſſ.* 2. p. 89. Quartzum cryſtallifatam, columna hexaedra transverſim crenata, apice triedro.

Karſt. Leſk. Mineralk. I. p. 102.

γ) prismatis fine alterutro terminato in pyramidem hexaedram non ſtriatam.

Waller. ſyſt. miner. I. p. 217. n. 9. a. Cryſtallus montana apice unico.

a) duobus prismatibus communem. *Andr. Br. a. d. Schweiz.* p. 55.

b) duplicem. *Born ind. foſſ.* I. t. 2. f. 9. *Andr. Br. a. d. Schweiz.* p. 53.

c) regularem.

d) faciebus alternis majoribus.

e) facie una omnes reliquas ſuperante. *Andr. Br. a. d. Schweiz.* t. 11. f. h.

f) faciebus omnibus inaequalibus.

δ) prismatis fine utroque terminato, in pyramidem hexaedram non ſtriatam. Fig. I.

- Waller. syst. miner. I. p. 216. n. 9. b.* Crystallus montana utrinque acuminata.
- a) faciebus aequalibus.
 - b) faciebus inaequalibus.
 - ε) prismaticis marginibus rectis.
 - ζ) prismaticis marginibus omnibus aut nonnullis basin versus exteriorum flexuosis.
- Crystallus ventricosa.
- η) prismatis faciebus omnibus aequalibus.
 - θ) prismatis faciebus binis oppositis multo latioribus. Fig. 4. *Syst. nat. XII. 3. p. 84. n. 2. β. Mus. Tessin. 24. n. 15.* Crystallus lateribus 2 oppositis latioribus.
- v. Born ind. fossil. I. p. 21. 2. p. 89.* Quartzum crystallifatum paralleloipedum.
- ι) prismatis faciebus omnibus inaequalibus.
 - κ) crystallo solida.
 - λ) crystallo intus cava.
- Syst. nat. XII. 3. p. 85. n. 4.* Nitrum (inane) lapidosum quartzosum cavum.
- Amoen. acad. I. p. 478. n. 14. t. 16. f. 12.* Crystallus nitriiformis quartzosa aggregata fistulosa.
- Waller. miner. 108. n. 4. syst. miner. I. p. 218. n. 9. d.* Crystallus montana cavitate hexangulari.
- a) vacua.
 - b) aëris bullam, aquae guttam, crystallum minorem, alia fossilia includente.
- μ) crystallo crassiori prismati tenuiori insidente.
- v. Born ind. fossil. I. p. 22. t. 2. f. 4. 2. p. 89. 90.* Quartzum crystallifatum clavatum.
- ν) crystallo tenuiori prismati crassiori insidente.
- v. Born ind. fossil. I. p. 23. t. 2. f. 5.* Quartzum clavatum pyramide minore columnae crassiori adnata.
- ξ) prismati tenuiori, globulis binis inaequalibus intermediis pyramide duplici latiori superimposita.
- v. Born ind. fossil. I. p. 23. t. 2. f. 6.* Quartzum pyramide hexaëdra crassiore columnae nodosae imposita.
- ο) crystallis solitariis.
 - a) liberis.
 - b) basi adnatis.

π) cry-

Espectabunt nobiscum eruditi, quibus argumentis atque experimentis Cl. Minevini (apud Candida sulla formaz - del molybdeno. N. 1785. p. 53.) demonstraturus sit, quartzum perinde ac micam et calcum ex phosphori acido et terra silicea constari,

π) crystallis geminis ternisve.

Zwillings-Trillingskryftall.

a) basi prismatis utriusque crystalli cohaerente.

Sceptercryftall.

b) perlatus cohaerentibus.

c) sese inutuo perforantibus.

ρ) aggregatis.

Syst. nat. XII. 3. p. 84. n. 2. ζ. Amoen. acad. I. p. 477. n. 10.

t. 16. f. 6. Mus. Tefsin. 32. n. 11. 12.

a) feriatis.

b) fasciculatis.

c) convergentibus. *v. Born ind. foss. I. t. 2. f. 16.*

d) decumbentibus.

e) crystallum majorem aut aliud fossile aculeorum echini ad instar obsidentibus.

f) imbricatis.

Habitat innumerabili magnitudinis, formae, combinationis, pelluciditatis, in eadem saepe crystallo, potissimum paulo majori, diversae varietate, interdum crusta opaca chloritae, argillae, pyritae, ochrae ferri, obductum, aut corpora minus pellucida, micae, hornblendae miculas, actinoti, scorli spicula, pyritae particulas includens per omnem terrarum orbem, magnitudine eminens in austris montium grandaeavorum Sabaudiae, Helvetiae, Carpathicis, Silesiae, Bohemiae, Saxoniae &c. superficiei interdum aspera, aut quasi cariosa.

Pseudo- 22. Q. tinctum pellucidum, texturae conchaceae, prismate
gemma. hexaedro transverse striato.

Syst. nat. I. p. 163. n. 3. XII. 3. p. 85. n. 3. Nitrum (Fluor) lapidosum quartzosum, octodecaedrum.

Cronst mineral. §. 52. D. 2. α. β. Quartzum crystallifatum.

Wolt. miner. 13. Crystallus tincta.

Waller. syst. miner. I. p. 220. n. 10. Crystallus montana hexagona clara colorata.

Morrion. α. nigricans. *Baum. miner. I. p. 232. n. 2.*

Rauchto- β. caryophyllum. *Waller. syst. miner. I. p. 222. n. 10. h.*
pas.

Pseudoru- γ. rubrum. *Waller. miner. 105. syst. miner. I. p. 221. n. 10. a.*
binus. *Baum. miner. I. p. 320.*

Pseudo- δ. fulvum. *Baum. miner. I. p. 235. Waller. syst. miner. I.*
hyacinthus. *p. 222. n. 10. c.*

Citrinus. ε. flavum.

Baum. miner. I. p. 231. Waller. syst. miner. I. p. 222.
n. 10. d. Pseudotopazius.

Pseudo- §. porraceum. *Baum. miner. I. p. 236. Waller. syst. miner. I.*
chrytolithus. p. 222. n. 10. g.

Pseudo- η. gramineum. *Waller. syst. miner. I. p. 222. n. 10. f.*
smaragdus.

Pseudo- θ. cyaneum. *Baum. miner. I. p. 236.*
beryllus.

Pseudo- ι. caeruleum. *Baum. miner. I. p. 231.*
sapphirus.

Habitat cum crystallo, β. et ε. reliquis frequentius, et insignis quoque interdum magnitudinis; omnes varietates pro gemmis hinc inde veniunt, a quibus tamen longe minori duritie et splendore, diversa penitus crystallorum forma dignosci facile possunt.

Amethy- 23. Q. violaceum, texturæ formæ pelluciditatis variæ.
 stus. *Syst. nat. XII. 3. p. 85. n. 3. δ. Nitrium (Fluor) violaceum.*
Just. miner. 380. Vog. miner. 142. Baum. miner. I. p. 235.
Amethyftus.

Cronst. miner. §. 52. D. 2. γ.

Waller. syst. miner. I. p. 221. n. 10. b. Crystallus colorata violacea.

Habitat in Hungariæ (prope Schemnitz,) Silesiæ, comitatus Glaz, Bohemiæ, Saxoniae (prope Wiefenbad, Drehbach, Marienberg, Heidelberg, Schneeburg, Wolkenstein, Cunersdorf, Schlotwiz et Halsbach,) Palatinatus et Ducatus Bipontini, Sueciæ, novæ Hispaniæ, Zeylonæ montibus ac fodinis, nunc vagum, frustis rotundatis, nunc adnatum, sæpe cavis chalcedonii globis inclusum, formæ communis, aut forma pyramidum simplicium hexædrarum, quarum basis non raro prismatis hexædri oblique striati vestigio aucta est, aut evidentiori prismate hexædro sustinetur, colore violaceo nunc saturatiori, nunc dilutiori in eadem sæpe crystallo diverso, interdum in lacteum cinereum, rubrum, fuscum, variis in pomaceum aut olivaceum vergente, aut vario, nunc pellucidum, nunc semipellucidum, nunc diaphanum, texturæ alias conchaceæ, alias festucariæ, alias divergenti-fibrosæ, sæpe sponte in fragmenta anguloso-crustosa, aut granularia, aut in bacillos secedens, ponderis specifici interdum = 2750 : 1000.

Pseudo- 24. Q. opacum prismate hexaëdro utroque aut alterutro fine in
crystallus. pyramidem hexaëdram terminato.

Syst. nat. XII. 3. p. 85. n. 3. 2. Nitrum (Fluor) opacum.

Cronst. miner. §. 52. D. I. Crystallus montana opaca.

Waller. syst. miner. 1. p. 216. n. 8. Quartzum rude crystal-
lifatum.

Habitat in Hungaria, Carnioliâ, Bohemia, Saxonia, Suecia, Barbaria, crystallis nunc liberis nunc aduatis, griseis, variegatis, nigris, lacteis, rubris.

53. CHALCEDONIUS. Ex terra silicea, paucissima
aluminari ($\frac{4}{27} - \frac{1}{60}$) inter-
dum quoque ($\frac{1}{10}$) calca-
ria, et ferreae calcis ve-
stigio constans.

Durus, leuiusculus, intus
nitens, in fragmenta in-
determinata marginibus
acutis diffiliens, compa-
ctus, in aëre non fatif-
cens, texturæ magis mi-
nusve perfecte concha-
ceae, nunquam opacus,
tenax, polituram egre-
giam admittens, ut plu-
rimum formæ communis.

Ignis violentiam eludens.

Cacholo- 1. Ch. lacteus subdiaphanus ignis vi opacus.
nius, *Cronst. miner.* §. 57. 3. α . Kachelong.

Waller. syst. miner. 1. p. 272. n. 13. Achates opalina tenax
fractura inaequali.

Habitat vagus in et ad Buchariae et Mongoliae fluuiis, in insulis Feroë et Islandia, genuini stratis inclusus, Palatinatu, Calmuccis ad formanda ex eo simulacra atque imagines inferiens.

genuinus. 2. Ch. cinereus texturæ planæ, formæ communis, non sponte in fragmenta secedens.

Syst. nat. XII. 3. p. 69. n. 8. Silex vagus subdiaphanus cornei coloris, concentrice varius.

Cronst. miner. §. 57. 3. γ. *Baum. miner.* I. p. 252. Chalcedonius.

Waller. miner. 80. *syst. miner.* I. p. 275. n. 15. Achates vix pellucida nebulosa, colore griseo mixta.

Habitat nunc vagus, nunc amygdalitaë invidulans, nunc achataë partem potissimam constituens, rarius nunc globi cavi intus crystallis alius generis referti figura in venis per montium strata reptantibus ad Nili ripas in Aegypto, in Zeylon, et reliquis Orientis partibus, in Sibiria, infulis Feroë, Islandia, Scania, in Saxonia superiori (prope Chemnitz, Mutschchen, Planitz, Gersdorf et Freyberg) et inferiori (prope Hefeld et Brunsvicam,) et in Thuringia (ad montem Schneekopf,) Palatinatu et reliquis terris Rhenanis, Carinthia, Franconia, Bohemia, Silesia (prope Bunzlau et Groswaldiz,) Hungaria (prope Catchau, Boinick) Pedemontio, Hetruria, alba, colore nunc margaritaceo, nunc infumato, nunc ex flavescente, virefcente aut caerulefcente cinereo, ut plurimum semipellucidus, rarius diaphanus, superficiei ut plurimum inaequali, textura interdum ad conchaceum accedente, rarius ad fescucariam.

caeruleus. 3. Ch. caeruleus, texturæ planioris semipellucidus, formæ communis non sponte in fragmenta secedens.

Habitat in infulis Feroë et Islandia, Scotiaë littora, Saxonia (prope Rochliz,) Bohemia, Palatinatu, Ducatu Bipontino, Hungaria, Transilvania, colore nunc magis ad cinereum aut lacteum, nunc propius ad caeruleum accedente, nunc inter violaceum et lavendulaceum intermedio, aut sapphirino, ceterum genuino similis.

niger. 4. Ch. niger, luci obversus obscure sanguineus texturæ planioris subdiaphanus.

Werner Ueberf. v. Cronst. p. 139.

Hoffmann bergm. Journ. 1787. I. p. 283.

Habitat in Saxonia prope Chemnitz, porphyrio invidulans.

fuscus. 5. Ch. fuscus texturæ nunc planioris nunc conchacæe diaphanus.

Waller. syst. miner. I. p. 274. e. Carneolus fuscus.

Habitat

Habitat ad Sibiriae fluvium Tom, vagus, in Saxonia prope Chemniz porphyrio innidulans.

luteus. 6. Ch. luteus, texture ex plana in conchaceam vergentis.
Waller. syst. miner. I. p. 273. n. 14. d. Carneolus flavescens.

Habitat in Sibiriae fluvio Tom vagus, in Zeylona, Hungaria (in valle Brunova montibus Carpathicis contermina,) Saxonia (prope Gersdorf et Chemniz) colore propius nunc ad vini, nunc ad ceræ, nunc ad mellis rinctum accedente.

Carneolus. 7. Ch. fanguineus semipellucidus, texture conchaceæ.
Syst. nat. XII. 3. p. 69. n. 9. Silix vagus diaphanus unicolor ruber.

Waller. miner. 79. syst. miner. I. p. 273. n. 14. Cronst. miner. §. 58. α. Baum. miner. I. p. 251. Carneolus.

Woltersil. mineral. 14. Corneus lapis diaphanus polituram admittens ruber.

β?) *Syst. nat. I. p. 197. XII. 3. p. 179. n. 3. Mus. Tessin. 80. n. 5. Aëtites (Haemachates) filiceus embryonibus fixis crystallinis nitri quartzosi.*

Breyne monogr. Lips. 1722. 4. Melo-montis Carmel.

Imper. nat. 740. Myl. Sax. 2. p. 5. Uterus crystallinus.

Habitat in Oriente, e. g. Zeylon, Sibiria, ad fluvios Tom, Jeligna, Aijan et Olognaca, Armenia, Palaestina, Aegypto, Silesia, Bohemia (prope Tarnau,) Lusatia (prope Koenigsbrück,) Saxonia (prope Chemniz et Rochliz) et Palatinatu, colore nunc dilutiori, nunc saturatiori, nunc aequabili, nunc inaequabili, ut plurimum semipellucidus, varius diaphanus, crebrius nubeculis turbidus, frequentissime, formæ communis, varius globi intus cavi et quartzæ crystallis referti forma conspicuus.

fuscus. 8. Ch. pallidus punctis guttisque fanguineis varius.
Syst. nat. XII. 3. p. 68. n. 5. Silix vagus, cortice ochraceo subdiaphanus intricato-variegatus.

Cronst. mineral. §. 60. δ. Gemma divi Stephani.

Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 145. Punctagat.

Waller. syst. miner. I. p. 274. n. 14. f. Carneolus albescens punctulis rubris.

Habitat in India, Sardinia, Palatinatu (prope Oberstein,) Margraviatu Badensi nunc cinereus, nunc lacteolus, rarius fuscus.

- dendriti- 9. Ch. pallidus arbuscularum imaginibus saturatioribus pictus.
cus. *Cronst. miner. §. 59. β. et §. 60. γ. Mochus, Pierre de Mocca. Waller. syst. miner. I. p. 285. n. 22. l. Achates figurata. Habitat in insula Zeylon, Sina, Arabia, Islandia, Nor-*
mannia, Palatinatu Rhenano, Ducatu Bipontino, albus
vel cinereus, imaginibus nigris, fuscis, rubris aut viri-
dibus, magni, potissimum in Oriente, aestimatus.
- macula- 10. Ch. maculis colore et pelluciditatis gradu diversis infi-
tus. *Habitat in insulis Zeylon, Ducatu Bipontino, Feroë, et*
Palatinatu rhenano (prope Oberltein,) c. g. vini colore
conspicuis maculis obscurioribus, margaritaceis aut ex
luteo fuscus annulis lacteis, lacteus, maculis nigris, aut ru-
bris sanguineis maculis fuscis aut lacteis, ex cinereo, gra-
mineo et olivaceo, aut ex fusco, rufescente et lacteolo co-
lore varius.
- fasciatus. 11. Ch. fasciis colore et pelluciditatis gradu distinctis.
Habitat in insulis Zeylon, Feroë et Islandia, Bohemia, Sa-
xonia (prope Schlotwiz, Palatinatu rhenano (prope Ober-
stein) et Ducatu Bipontino, nunc cinereus subpellucidus
fasciis lacteis diaphanis, rarius roseis aut viridibus, nunc
caeruleus aut sanguineus) fasciis albis cinereisve, angu-
stioribus, latioribus, aequalis, inaequalis latitudinis,
parallelis confluentibus, rectis, angulosis, undulatis.
- Onyx. 12. Ch. in fragmenta concentrice crustosa colore et pellucidita-
tis gradu diversâ fecedens.
Syst. nat. XII. 3. p. 69. n. 7. Silex vagus stratis diversico-
loribus.
Cronst. miner. §. 56. Baum. miner. I. p. 253. Camchuja,
Memphites.
Waller. miner. 81. syst. miner. I. p. 276. n. 16. Achates vix
femipellucida fasciis et stratis diverse coloratis ornata.
β) Cronst. §. 59. 5. α. Sardonyx.
Habitat in Oriente, ad fluvium Tom Sibiriae, rarius in
Silesia, Bohemia, Lusatia (prope Koenigsbrück,) Saxonia
(prope Zwickau,) et Ducatu Bipontino, fragmentis nunc
tenuioribus, nunc crassioribus, colore nunc cinereo et ni-
gro, nunc albo, carneo et nigro, nunc sanguineo et albo,
(Sardonyx,) nunc albo et cinereo (Chalcedonyx,) cereo
et melleo, alternantibus, congenerum fere durissimus,
ignis vi color. exuens, et in fragmenta dissiliens, inter
gemmas scudptas Veterum frequens.

- stillatitiles. 13. Ch. ex aqua ejus principiis graviora praecipitatus.
- α) includens aut incrustans alia corpora.
 - a) lichenes et alia vegetabilia. *Ferber bergmaenn. Nachr. &c. p. 75. v. Born ind. foss. 1. p. 28.*
 - b) crystallos, hinc crystallorum facie apparens. *Bückmann chem. Ann. 1786. 2. p. 488. et 1790. 1. p. 99: Karst. Lesk. Mineralkab. 1. p. 118.*
 - c) alia fossilia. *Karst. Lesk. Mineralkab. 1. p. 117.*
 - β) globosus, globis undique nodosis cavis.
 - γ) reniformis.
 - δ) botryoides.
 - ε) cylindricus, cylindris.
 - a) solidis.
 - b) intus cavis.
- Habitat in insulis Feroë, et Islandia, in montibus giganteis Bohemiae, in Saxonia (prope Schneeberg, Gersdorf, Freyberg,) in Thuringia (prope Hohenstein,) in Ducatu Brunsvicensi, Palatinatu rhenano, et vicinis terris, in Franconia (principatu Baruthino,) Carinthia (prope Hüttenberg, Hungaria (prope Boinick) α) in comitatu Grumbacensi ad Rhenum, et in Hungaria (prope Lehotca ad Cremniz,) β) in Transilvania, Saxonia (prope Freyberg,) Alvernia Galliae, textura interdum ad fibrosam accedente.*
- crystallinus. 14. Ch. caerulefcens, forma prismatum hexaedrorum divergentium. *v. Fichtel von Karpath. p. 138.*
Habitat in Transilvaniae valle prope Tatareschol, jaspidi luteae involutus.
- viridis. 15. Ch. semipellucidus texturae planioris viridis.
Habitat rarior in insulis Feroë, colore nunc ad gramineum, nunc ad aevuginosum propius accedente.
- Chryso-prafus. 16. Ch. viridis intus vix nitens subsemipellucidus, texturae planioris.
Syst. nat. XII. 3. p. 85. n. 3. η. Nitrum (Fluor) viride pallidius.
Cronst. miner. §. 46. ζ. Chrysopras.
Lehmann act. Berol. ad 1755. p. 200.
Habitat aliis fossilibus, in strata dispositis innidulans non adnatus in Sicilia (prope Gracche et Cosemüz,) Bohemia (prope Tarnau, et in Mummelgrund ad Hsaram) et Westphalia (ad montem Altenberg prope Stachlau,) rarius duriscu-

riusculus, ut plurimum duritie ad smaragdum accedens, nunc semipellucidus, nunc fere diaphanus, creberrime pomaceus, varius gramineus, dilute porraceus aut olivaceus, vel ex virescente cinereus, aut albus, praeter consuetam chalcedonii principia calcis niccolinae quoque paucillum continens, cui tinctum suum debet.

Heliotrop. 17. Ch. diaphanus texturee conchaceae viridis punctis guttisque sanguineis opacis notatus.

Waller. syst. miner. I. p. 300. n. 2. g. Jaspis variegata obscure viridis, punctulis rubris.

Cronst. miner. §. 64. I. α. Jaspis pura viridis punctis rubris.

Habitat in Aegypto, Sibiria, Islandia, Bohemia (ad montes gigantes) et Franconia (ad montem Steinhauk prope Oberlteinbach,) texturee nunc perfectius nunc imperfectius conchaceae, colore saepius porraceo, interdum dilutius viridi, vel ad aeruginosum aut olivaceum propius accedente, punctis guttisque inspersis majoribus vel minoribus, rarioribus vel magis confertis, saepius etiam maculis et lineolis olivaceis vel ochraceis insignitus.

§4. ADA.

Chalcedonii species fere omnes semigemmarum nomine multis venientes, gemmarum loco, sigillis, simulacris aliis ornamentis generibus inserviunt; gemmarum sculpturam e Veteribus reliquarum principum materiam,

54. ADAMAS. Ex terra silicea et . . . constans. Subponderosus, durissimus, lamellosus, intus nitorem egregium sibi proprium monstrans, in fragmenta indeterminata diffiliens, parasiticus, in tenebris eximie lucens, frictione excalesfactus, corpora leviora trahens.

In igne crepitans, pelluciditatem exuens, tandem coruscando in bullas et vaporem resolutus.

pretiosissimus. I. ADAMAS.

Syst. nat. I. p. 165. n. 6. XII. 3. p. 102. n. 6. u. *Mus. Tessin.* 38. n. 3. Alumen lapidosum pellucidissimum solidissimum hyalinum.

Cronst. miner. §. 42. A. α. Adamas gemma.

Vogel miner. 137. Adamas.

Just. miner. 376. *Baum. miner.* p. 225. Damant.

Waller. miner. 110. Gemma pellucidissima, duritie summa, colore aqueo, igne persistens, octaëdra turbinata.

Waller. syst. miner. I. p. 230. n. 1. Gemma pellucidissima omnium durissima, pulverisata nigrescens.

α) forma crystallorum.

a) prismatum.

a) hexaëdrorum.

†) utrinque pyramide triedra terminatorum: faciebus omnibus convexis.

††) utrinque pyramide hexaëdra terminatorum.

b) octaëdrorum.

†) pyramide irregulari truncata terminatorum faciebus prismatum ipsorum inaequalibus.

††) faciebus terminalibus in aciem exeuntibus.

b) pyramidum duplicium.

a) tetraëdrorum.

b) triedrarum depressarum scabrarum faciebus convexis, ad singulos bascos communis angulos pyramide tetraëdra auctarum.

β) forma rotundata.

Habitat in Indiae insula Borneo, peninsulus Ormus et Malacca, regnis Vilapur, Bengala et Golconda, potissimum circa Colur, Mengelegheri, Gadiccottah, et Partaal, et in Brasiliae provincia Serro da Frio prope fluvium Milho-verde, rarissime aggregatus, et adnatus, ut plurimum vagus in arena aut humo, terra etiam saepissime obductus, duritiei gradu diverso, semper tamen eo, ut limam vel optimam eludat, nec nisi suo ipsius pulvere poliri et laevigari queat, rarius diaphanus, quam semipellucidus aut pellucidus, nebulis tamen, maculis, interdum glaciem aut plumam referentibus turbatus, aut rimosus, rarius mediae magnitudinis, nunquam insignis, ut plurimum dilute cinereus in flavum colorem nonnunquam vergens, aut dilute fuscus, crebro quoque ex luteo fuscus, nigricans, aut chalybeus, interdum citrinus, rarius roseus, rarissime caeruleus, viridis aut pluribus coloribus in eodem lapide conspicuus, omnium gemmarum pretiosissima, luxus et fraudis materia princeps.

O R D O VI.

TERRAE ADAMANTINAE.

Ex terra adamantina potissimum conflatae.

55. ADAMANTINUS. Ex terra adamantina et plurima aluminari constans. Durissimus, ponderosus, lamellosus: lamellis rectis tripliciter se secantibus, in fragmenta rhomboidalia diffiliens. Apyrus igne, quamvis aëre vitali efflato, vix emolliendus.

Corundum. I. ADAMANTINUS. *Klaproth chem. Annual. 1789. I. p. 7. Grofchke Bergbauk. I. p. 400.*
Habitat in Sinae, Indiae (prope Bombai,) Galliae (praesertim Pictaviae) et Hispaniae granita, diaphanus, post polituram matris perlarum instar nitens, duritie smaragdo similis, ferri retractorii nigri particulis inspersis adeo dives, ut ipse saepius in pulverem contusus a magnete trahatur, colore cinereo, nigricante, capillorum aemulo, rarius spadiceo, formae interdum communis, crebrius hexaëdro-prismaticae, pulvere in India et Sina, ad scindendas et poliendas gemmas adhibito.

ORDO VII.

TERRAE AGGREGATAE.

Ex terris praegressorum ordinum aggregatis conflatae.

56. GRANITES. Ex partibus, quarum plures crystallorum forma conspicuae, nullo intermedio caemento cohaerentibus, ordine nullo determinato aggregatis compositus, texturae potissimum granulatae.

Montium primaevorum, altissimorum in catenis cohaerentibus medium constituentium materies praecipua et nucleus.

Durus, lente fatiscens.

simplex. 1. Gr. ex feldspato et quartzo compositus.

Syst. nat. I. p. 187. n. 10. XII. 3. p. 75. n. 14. Saxum (morense) cotaceum spatolum rufescens, granis quartzosis hyalinis.

Habitat in montibus Sabaudicis (vagus prope Genevam,) Helveticis (c. gr. ad Grimfel) Nassavicis (prope Sonnenberg,) Sibiricis (ad fluvium Neiwa) et Scoticis (prope Port-foy) nunc haec nunc illa parte dominante, feldspathi partibus ita interdum cum quartzo diaphano combinatis, ut litteras syriacas referant.

genuinus. 2. Gr. ex feldspato, quartzo et mica compositus.

Syst. nat. I. p. 187. n. 11. XII. 3. p. 76. n. 19. Saxum spatolum quartzolum micaceumque rufescens.

Cronst. miner. §. 268. 10. 2. Granites durus.

H. f. f. it. 526. Petra Mosis.

Waller. syst. miner. I. p. 407. Saxum quartzo, spato scintillante et mica in diversa proportione mixtis compositum.

β) fatiscens.

Syst. nat. XII. 3. p. 76. n. 20. Saxum (fusorium) micaceum quartzolum spatolumque subfriabile.

Cronst.

Cronst. miner. §. 268. 10. 1. Granites particulis constans parum cohaerentibus.

γ?) *Syst. nat.* I. p. 186. n. 6. XII. 3. p. 78. n. 31. Saxum ungermannicum.

δ?) *Syst. nat.* I. p. 186. XII. 3. p. 77. n. 26. *it. scan.* 165. Saxum montanum.

Habitat vulgatissimus in montibus primaevis (licet aliquando secundarius) totius terrarum orbis, vagus quoque in planitiebus, innumerabili duritiei, proportionis, distributionis, coloris partium constituentium varietate, accedentibus non raro alienis adhuc c. g. scorli, hornblendae, granati crystallis, steatitae, amari, argillae particulis aucta, igne violento liquefcens, ut tamen quartzum intemeratum permaneat, feldspatbo saepius carneo, quartzo ut plurimum albo, rarius virescente, egregiam interdum polituram admittens, hinc jam a multis retro seculis architecturae elegantiori, et variis ornamentorum generibus adhibitus.

Syenites. 3. Gr. ex feldspato, quartzo et hornblenda compositus.

Plinius histor. mund. l. 36. c. 8? Syenites.

Hoffmann bergm. Journ. 1788. 2. p. 506.

Karsten Lesk. Mineralkab. 2. p. 12.

Habitat in Aegypto, Graecia, Norwegia, Saxonia, Hercynia, Suevia, Stiria, nunc rudius, nunc subtilius aut minutius granulatus, partibus, quibus constat, diversissima proportione mixtis, quartzo et feldspato ut plurimum albis, hornblenda nigra, aut ex atro viridi.

scorlinus. 4. Gr. ex feldspato, quartzo et scorlo compositus.

Edelfeld nov. act. Stockb. 1784. p. 103.

Anonym. chem. Annal. 1785. 2. p. 21. Granites basalticus.

Habitat in Sueciae passim, Silesiac (prope Friedeberg,) Helvetiae montibus.

granaticus. 5. Gr. ex feldspato, quartzo et granatis compositus.

Edelf. nov. act. Stockb. 1784. p. 103.

Hoefn. Mag. für Helv. Naturk. I. p. 281.

Habitat in Sueciae, Helvetiae montibus.

viridis. 6. Gr. ex feldspato, quartzo et amaro compositus.

Hoefn. Mag. für Helv. Naturk. I. p. 281.

Habitat in Helvetia et Sabaudiae montibus.

- talcosus.** 7. Gr. ex feldspato, quartzo et talco compositus.
Anon. chem. Annal. 1785. 2. p. 23.
Habitat in Austria superiori (prope Linz).
- micaceus.** 8. Gr. ex feldspato et mica compositus.
Sauss. voyag. dans les alp. 1. p. 183.
 β) *Syst. nat.* 1. p. 164. n. 6. *Mus. Tessin.* 36. Muria faxi ex mica spatoque.
Syst. nat. XII. 3. p. 76. n. 21. Saxum (fatiscens) spatofum micaceumque falsum fatiscens.
Waller. miner. 166. Saxum in aëre deliquescent nitrosum.
Waller. syst. miner. 1. p. 409. n. 3. k. Granites fulcus aëre destructibilis.
Habitat rarissimus in Helvetia et Silesia, vagus prope Genevam et Vesuvium, β) in Finlandia et Gotlandia.
- calcareus.** 9. Gr. ex feldspato et spato calcario conflatus. *Gioen. litolog. Vesuv.* p. 49 51. 71.
Habitat circa Vesuvium, fragilis, vix duriusculus, cum acidis effervescens, non raro scorum, aut unacum mica argillam, aut micam, aut utrumque, admixta sibi habens; an hujus generis?
- grandae-vus.** 37. Gr. ex mica et hornblenda compositus.
Syst. nat. 1. p. 189. n. 20. XII. 3. p. 79. n. 35. Saxum micaceum spatofum nigricans: particulis decussantibus ferreis.
Cronst. miner. §. 267. 9. Saxum compositum mica et hornblenda.
 β) Saxum viridi-caerulescens. *It. scan.* 21.
Habitat, rupestris quoque, in Helvetiae et Sueciae montibus variis, in monte Hennebergiae, Ehrenberg, in Bohemia prope Orpar, non raro venis ferri dives, obscure virens, ut plurimum in Sueciae ustrinis Smolandicis ferri mineris lacustribus ad facilitandum fluxum additus.
- scorlaceus.** 10. Gr. ex feldspato et scorlo compositus.
Hoefsn. Magaz. Helv. Naturk. 1. p. 279.
Habitat in Helvetiae montibus, circa Vesuvium, accedente non raro mica, aut hornblenda.
- squmofus.** 11. Gr. ex feldspato et hornblenda compositus.
Hoefsn. Magaz. Helv. Naturk. 1. p. 279.
Habitat in Helvetiae montibus, in Zeelandia, accedente interdum quoque mica, aut scorlo.

- granatinus.** 12. Gr. ex feldspato et granatis compositus.
Gioeni litolog. Vesuv. p. 68.
Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. I. p. 279.
Habitat in Helvetiae montibus, et Seelandia, in Vesuvia.
- nitens.** 13. Gr. ex feldspato, granatis et mica compositus.
Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. I. tab. 3.
Habitat in Helvetiae montibus.
- tricolor.** 14. Gr. ex feldspato, granatis et scorlo compositus.
Gioeni litolog. Vesuv. p. 64. 67.
Habitat circa Vesuvium, admixtis interdum quoque mica et olivinis.
- dichrous.** 15. Gr. ex feldspato, scorlo granatino et genuino compositus.
Gioeni litolog. Vesuv. p. 70. 75.
Habitat circa Vesuvium.
- albo-fuscus.** 16. Gr. ex feldspato, scorlo granatino et mica compositus.
Gioeni litolog. Vesuv. p. 71.
Habitat circa Vesuvium.
- elegans.** 17. Gr. ex feldspato, granatis et actinoto compositus.
Gioeni litolog. Vesuv. p. 69.
Habitat circa Vesuvium.
- micans.** 18. Gr. ex feldspato, mica et scorlo compositus.
Gioeni litolog. Vesuv. p. 73. 75.
Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. I. p. 281.
Habitat in Helvetiae montibus, et Vesuviae nunc mica, nunc scorlo dominante, nunc majoribus, nunc minoribus particulis immixtis, interdum granatis immersis.
- lamellosus.** 19. Gr. ex feldspato, mica et hornblenda compositus.
Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. I. p. 281.
Habitat in Helvetiae montibus, nunc hac, nunc illa dominante, particulis majoribus minoribusve immixta.
- cretaceus.** 20. Gr. ex feldspato mica et creta compositus.
Gioeni litolog. Vesuv. p. 45.
Habitat circa Vesuvium.
- Gioeni.** 21. Gr. ex feldspato, granatis et hornblenda compositus.
Gioeni litolog. Vesuv. p. 75.
Habitat circa Vesuvium.
- varius.** 22. Gr. ex feldspato, actinoto et scorlo compositus.
Gioeni litolog. Vesuv. p. 62. 63.
Habitat circa Vesuvium, intermixtas interdum micae nigrae aut hornblendae lamellas aut prismata ostendens.

- leucomelas.** 23. Gr. ex feldspato, actinoto et hornblenda compositus.
Gioeni litolog. Vesuv. p. 63.
Habitat circa Vesuvium.
- muriaticus.** 24. Gr. ex feldspato, mica et amaro compositus.
Hoefsn. Magaz. Helv. Naturk. I. 2. 3.
Habitat in Helvetiae montibus.
- serpentinus.** 25. a) Gr. ex feldspato, serpentino et quartzo compositus.
Fichtel Karpath. p. 310.
Habitat in Transilvaniae montibus, facile in argillam factiscens.
- Garpenbergensis.** 25. b) Gr. ex quartzo dominante et mica compositus.
Syst. nat. I. p. 186. n. 4? XII. 3. p. 75. n. 18? Saxum cotaceum quartzosum album, fragmentis illinitis mica alba.
Cronst. miner. §. 260. 2. 1. Saxum compositum particulis quartzosis et micaceis distinctis.
 β) micae lamellis aureis vel argenteis ita inspersis, ut politus egregio nitore refulgeat (Avanturino).
 γ?) *Syst. nat. I. p. 188. n. 23. XII. 3. p. 78. n. 30. Saxum metalliferum.*
Habitat in Sueciae (prope Garpenberg) venas cupri ferens, Silesiae, (prope Giaren,) Saxoniae, Helvetiae montibus Vesuvio, β) vagus in Hispania, Saxoniam (prope Dresdam ad Albim).
- bicolor.** 26. Gr. ex quartzo, mica et scorio compositus.
Hoefsn. Magaz. für Helv. Naturk. I. p. 281.
Habitat in Helvetiae montibus.
- eorneus.** 27. Gr. ex quartzo, mica et hornblenda compositus.
Hoefsn. Magaz. Helv. Naturk. I. p. 281.
Habitat in Helvetiae montibus.
- triplex.** 28. Gr. ex quartzo, mica et granatis compositus.
Hoefsn. Magaz. Helv. Naturk. I. p. 281.
Habitat in Helvetiae montibus.
- glacialis.** 29. Gr. ex quartzo, mica et amaro compositus.
Hoefsn. Magaz. Helv. Naturk. I. p. 281. 282.
Habitat in Helvetiae et Sabaudiae montibus altissimis.
- inconspicuus.** 30. Gr. ex quartzo, et hornblenda compositus.
Hoefsn. Magaz. Helv. Naturk. I. p. 279.
Habitat in Helvetiae montibus, etiam prope Altenberg in Saxoniam.

- helveticus.** 31. Gr. ex quartzo, hornblenda et granatis compositus.
Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. I. p. 281.
Habitat in Helvetiae montibus.
- variegatus.** 32. G. ex quartzo, hornblenda et amaro compositus.
Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. I. p. 281.
Habitat in Helvetiae montibus.
- capillaris.** 33. Gr. ex quartzo pellucido et actinoti spiculis compositus.
Herrmann chem. Annual. 1788. 2. p. 416. Haarstein.
Habitat vagus in Sibiriae vallibus uralenlibus, prope Geneviam, inter Brixiam et Brandfol et alibi in comitatu Tirolensi, inter Feiltriz et Carnowiz Stiriae, inter Borkersdorf et Franenstein et alibi in Saxonia, ad montem Fichtelberg, egregiam polituram admittens, actinoti spiculis nunc viridibus, nunc flavicantibus, nunc rubellis, nunc obscure rubris, nunc nigris.
- melaleucos.** 34. Gr. ex quartzo et scorlo compositus.
Waller. syst. miner. I. p. 406. n. 1. Saxum ex quartzo et basaltico lapide mistum.
Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. I. p. 279.
Habitat in Helvetiae, Sueciae montibus.
- Hoepfneri.** 35. Gr. ex quartzo, hornblenda et scorlo compositus.
Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. I. p. 281.
Habitat in Helvetiae montibus.
- efflorescens.** 36. Gr. ex quartzo, scorlo et amaro compositus.
Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. I. p. 281.
Habitat in Helvetiae montibus, sale amaro efflorescente interdum dives.
- tirolensis.** 37. Gr. ex quartzo, scorlo et granatis compositus.
Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. I. p. 281.
Anonym. chem. Annual. 1785. 2. p. 22.
Habitat in Helvetiae et Tirolis (prope Zillertal) montibus.
- bavaricus.** 38. Gr. ex quartzo et granatis compositus.
Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. I. p. 279.
Anonym. chem. Annual. 1785. 2. p. 22.
Habitat in Helvetiae, Sueciae (prope Sunnerfskog et Sala,) Saxoniae (prope Hartmansdorf,) Aultriae (prope Goettweia,) Hungariae, Tirolis et Bavariae montibus, vallibusque conterminis, etiam fodina Temesienli (prope Dogneska) granatis rubris, quartzo cinereo aut virescenti, rarius gramineo.

- durissimus. 39. Gr. ex quartzo, granatis et amaro compositus.
Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. 1. p. 281.
Habitat in Helvetiae et Sabaudiae montibus.
- talcifer. 40. Gr. ex quartzo dominante et talco compositus.
Storr Alpenreis. 2. p. 278. 289.
Habitat in Vallis Tellinae (prope Clavennam) et Rhaetiae (prope Marmels) montibus, ille ferri oebra flavescens.
- splendidus. 41. Gr. ex quartzo et miculis pyritae micaeque ferreae inspersis compositus.
Bloch et Brückmann Schr. berl. Naturf. 1.
Habitat vagus in Marchia Uckerana, politus egregie nitens.
- homogeneus. 42. Gr. ex mica, hornblenda et scorlo compositus.
Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. 1. tab. 3.
Habitat in Helvetiae montibus.
- nitidulus. 43. Gr. ex mica et hornblenda compositus.
Gioeni litolog. Vesuv. p. 53. 54
Habitat prope Veluvium, granatos non raro immersos continens.
- Zillensis. 44. Gr. ex mica et scorlo compositus.
Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. 1. p. 279. 280.
Anon. chem. Annal. 1785. 2. p. 23.
Habitat in Helvetiae montibus, et valle Zillenthal, inter Tirolin et Salzburgum intermedia, scorli crystallis nunc majoribus, nunc minoribus, interdum electricis.
- granatifer. 45. Gr. ex mica et granatis compositus.
Gioeni litolog. Vesuv. p. 53.
Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. 1. p. 279.
Habitat in Helvetiae, Carinthiae, Hungariae, Saxoniae, Sueciae, Italiae montibus.
- montanus. 46. Gr. ex mica, scorlo et granatis compositus.
Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. 1. tab. 3.
Habitat in Helvetiae montibus.
- virescens. 47. Gr. ex mica, scorlo et amaro compositus.
Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. 1. tab. 3.
Habitat in Helvetiae montibus.
- radiatus. 48. Gr. ex mica et actinoto compositus.
Hoepfn. Magaz. Naturk. 1. p. 281.
Habitat in Helvetiae montibus, praesertim S. Gotthardi.

- olivinus. 49. Gr. ex mica et olivinis compositus.
Gioeni litolog. Vesuv. p. 54. 55.
Habitat circa Veluvium.
- chlorosti- 50. Gr. ex scorlo et olivinis compositus.
 aus. *Gioeni litolog. Vesuv. p. 65. 66.*
Habitat circa Vesuvium.
- gemmace- 51. Gr. ex granatis et olivinis compositus,
 us. *Gioeni litolog. Vesuv. p. 68.*
Habitat circa Veluvium.
- similaris. 52. Gr. ex granatis et scorlo compositus.
Gioeni litolog. Vesuv. p. 63. 68.
Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. I. tab. 2.
Habitat in Helvetiae montibus, vagus circa Vesuvium, ad-
mixta interdum mica.
- affinis. 53. Gr. ex scorlo granatino et genuino compositus.
Gioeni litolog. Vesuv. p. 70.
Habitat circa Vesuvium.
- montium. 54. Gr. ex granatis, scorlo et hornblenda compositus.
Hoepfn. Mag. Helv. Naturk. I. tab. 3.
Habitat in Helvetiae montibus.
- bracteatus. 55. Gr. ex granatis et hornblenda compositus.
Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. I. p. 279.
Habitat in Helvetiae montibus.
- argenta- 56. Gr. ex granatis, mica et spato compositus.
 tus. *Gioeni litolog. Vesuv. p. 49.*
Habitat circa Veluvium.
- lamella- 57. Gr. ex mica et spato compositus.
 tus. *Gioeni litolog. Vesuv. p. 48.*
Habitat circa Veluvium.
- lucidus. 58. Gr. ex actinoto et spato compositus.
Gioeni litolog. Vesuv. p. 60.
Habitat circa Veluvium, an potius amygdalites?
- asbesti- 59. Gr. ex asbesto et marmore conflatus.
 nus. *Gioeni litolog. Vesuv. p. 48.*
Habitat circa Vesuvium, vix hujus generis.

57. GNEISSUM. Ex partibus saepe quoque crystal-
lorum forma conspicuis nullo in-
termedio caemento cohaerenti-
bus, interdum per strata alter-
nantibus compositum, texturae
schistosae, rarius fibrosae.

In montibus aetate ad graniteos
quam proxime accedentibus ob-
vius, stratis ejus quoque saepius
granitae superincumbentibus.

Durus, apyrus, non fatiscens.

fornacum. 1. Gn. quartzo dominante et mica compositum.

Ställsten. *Syst. nat.* I. p. 187. n. 15. XII. 3. p. 79. n. 33. Saxum are-
noso micaceum fissile cinereum, interstinctis atomis quart-
zosis micaceisque.

Cronst. miner. §. 260. Saxum compositum particulis quart-
zosis et micaceis.

Waller. syst. miner. I. p. 410. n. 5. Saxum quartzo et mica
mixtum fissile.

β) *Syst. nat.* XII. 3. p. 77. n. 27. Saxum (marestrandense) mi-
caceum quartzosum fissile; micis albis nitidissimis subin-
palpabilibus.

γ) *Syst. nat.* I. p. 188. n. 17. XII. 3. p. 77. n. 25. Saxum
(Roerosiense) micaceum nigro micaceo alboque quartzoso-
cotaceo alternatis.

δ) *Syst. nat.* I. p. 186. n. 8? XII. 3. p. 75. n. 15? Saxum (de-
cussatum) cotaceum quartzosum incarnatum micis sparsis
atris erectis decussantibusque.

ε) *Waller. syst. miner.* I. p. 411. n. 6. Saxum quartzo et stea-
tite mixtum fissile.

ζ) *Syst. nat.* I. p. 187. n. 13. XII. 3. p. 77. n. 24. Saxum (tri-
tonium) micaceum subfissile incarnatum, granis quartzosis.

*Habitat innumerabili proportionis, combinationis, distribu-
tionis, coloris, duritiei varietate in novae Seelandiae,
Norwegiae, Sueciae, Bohemiae, Carinthiae, Tirolis
montibus, etiam pyrenaeis, fundo fornacum fusoriarum,
architecturae aliquando etiam elegantioris operibus egre-
gie inserviens.*

micaceum. 2. Gn. ex mica dominante et quartzo compositum.

Glimmer-schiefer. *Werner Classif. d. Gebirgsart. p. 10. §. 9. Voigts Br. über Gebirgsf. p. 15. n. 4.* Glimmerschiefer.

Habitat in Lusatia et Thuringia (prope Ruhla,) heic integros montes constituens, argentum colore et nitore aemulans, micae lamellis tenerrimis dense sibi incumbens, egregie nonnunquam in tabulas tenues, rectas fissile, tum sectis inserviens, quartzo per venulas aut granula, aut strata ampliora intermixto.

alpinum. 3. Gn. ex quartzo, mica et granatis compositum.

Syst. nat. I. p. 187. n. 12. XII. 3. p. 77. n. 22. Saxum micaceum subfissile cinereum, granis granatinis quartzosisque.

Cronst. mineral. §. 261. Saxum compositum mica quartzo et granato.

Waller. syst. miner. I. p. 412. n. 7. Saxum quartzo, mica et granatis mixtum, fissile.

β) *Syst. nat. XII. 3. p. 77. n. 23.* Saxum (granosum) acerosum solidum atrum, granis granatinis.

γ) *Syst. nat. I. p. 187. n. 14. XII. 3. p. 78. n. 28.* Saxum (punctatum) micaceum fissile incarnatum, granis granatinis.

δ) *Syst. nat. I. p. 188. n. 19. XII. 3. p. 80. n. 36.* Saxum impalpabile micaceum quartzosum subferreum, granis granatinis.

It. goth. 73. Saxum clangosum.

Habitat in summis Europae e. gr. Lapponiae, Norwegiae, Sueciae, Saxoniae, Lusatae, Silesiae, Bohemiae, Moraviae, Stiriae, Carinthiae, Salisburgi, Tyrolis, Helvetiae, Sabaudiae, etiam Carpathicis montibus, mica ut plurimum argentea, nunc dominante, nunc aequabiliter distributa, nunc vix conspicua, granatis crebrius rubris, quam fusco, nunc formae communis et insignibus, nunc formae crystallinae minoribus, nunc minimis, nunc frequentioribus, nunc rarioribus, laminis, in quas finditur interdum undulatis, lapidis molaris loco, modo quartzum dominetur, eximie inserviens, accedente nonnunquam scorlo, talco aut feldspato nova varietate nata.

scorlinum. 4. Gn. ex quartzo, mica et scorlo compositum.

Habitat in Sabaudiae (prope Chalanches,) Helvetiae (e. gr. in monte S. Gotthardi,) Hungariae (prope Schemnitz, auri argentique venas includens,) Bohemiae (prope Raticborziz,) Saxoniae (prope Geyer,) Norwegiae montibus et fodinis.

- Altenber- 5. Gn. ex quartzo, mica et scorlite compositum.
gentic. *Habitat in Saxonia (prope Altenberg,) stanni venas fovens.*
- radians. 6. Gn. ex quartzo, mica et actinoto compositum.
Cronst. mineral. §. 261. 33.
Walker. syst. miner. I. p. 413. n. 8. Saxum quartzo, mica
et basalte mixtum fissile.
Habitat in Jemtia Sueciae (prope Handoel).
- Saxonum. 7. Gn. ex quartzo, mica et feldspato constans.
Werner Classif. d. Gebirgsart. p. 8 §. 8. Gneiss.
Voigt Brief. u. Gebirgs. p. 13. n. 2. Gneusz.
*Habitat in Silesiae, Bohemiae, Saxoniae, Hennebergae,
Helvetiae, Sabaudiae montibus, rarius in carpathicis, mi-
ca crebrius dominante, feldspato minimam partem effi-
ciente, saepius, interdum fere omni in argillam fatiscen-
te, alias innumerabili proportionis, et coloris partium
constituentium varietate conspicuum.*
- Bornii. 8. Gn. ex quartzo, mica et argilla compositum.
Born ind. foss. I. p. 153. 2. p. 147. Gneissum.
β) argilla martiali.
Syst. nat. XII. 3. p. 74. n. 12. It. scan. 80. Saxum (nova-
culare) cotaceum albo-micaceum incarnatum tubstriatum.
Cronst. miner. §. 262. 4. 1. Saxum compositum mica, quart-
zo et forsitan argilla martiali, particulis distinctis.
*Habitat in montibus metalliferis Temesiensibus (inter Mol-
dava et Saska, prope Dognaska, Hungaricis (prope Neo-
folium et Hodritsch,) Bohemicis (prope Catharinaberg,
Orpes, Ratiborziz, Graupen, Platte et Joachimsthal,) Saxon-
icis (prope Geyer et Freyberg,) et Suecicis (prope
Carlsrona, β) in Scania Sueciae, coticulae loco ad
acuendos enses et cultros adhibitum.*
- Jemtium. 9. Gn. ex quartzo, mica et steatite compositum.
Edelf. nov. act. Stockh. 1784. p. 93.
*Habitat in Jemtiae montibus altioribus, lente fatiscendo a
congeneribus discrepans.*
- Spatosum. 10. Gn. ex quartzo, scorio et feldspato compositum.
Anonym. chem. Annal. 1785. 2. p. 23.
Habitat in Saxonia prope Halbendorf.

- topasium. 11. Gn. ex quartzo, scorio et topazio compositum.
Werner Classif. Gebürtsart. p. 15. §. 18. Topasfels.
Habitat ad Schneckenstein prope Auerbach in Voigtlandia.
- comeum. 12. Gn. ex quartzo et hornblenda compositum.
Syst. nat. l. p. 156. n. 4? Talcum particulis impalpabilibus,
 lamellis parallelis.
Syst. nat. XII. 3. p. 53. n. 8? Talcum (lamellare) lamella-
 cum fragili-durum glaberrimum subdiaphanum.
Waller. miner. 138. Comeus filifilis, lamellis parallelis.
Waller. syst. miner. I. p. 358. n. 2. Corneus rigidus non
 nitens apparenter lamellis parallelis.
Hoffm. bergm. Journ. 1788. 2. p. 507. et Karst. Lesk. Min.
 2. p. 17. Hornblendschiefer.
 β?) *Syst. nat. I. p. 156. n. 5. XII. 3. p. 54. n. 11.* Talcum
 (Coriaceus) membranaceum flexuosum rigidum.
Waller. miner. 136. Corneus mollior superficialis contortus.
*Habitat in Suecia et Saxonia (prope Voigtsberg, Dorfschem-
 niz, Groshartmansdorf, Multiz,) et Lusatia, strata inte-
 gra efficiens, ex virescente atrum, aut ex atro viride,
 tritum ex virescente cinereum, du iusculum, textura ra-
 diata, in fragmenta discoidea diffiliens, micae atomis in-
 terdum immixtis, aut granatis.*
- argillo- 13. Gn. ex quartzo et argilla compositum.
 sum. *v. Fichtel Karpath. p. 275.*
Habitat in montibus Carpathicis.
- cotianum. 14. Gn. ex ardesia et mica compositum.
Syst. nat. XII. 3. p. 79. n. 34. Saxum schistofum fissile fuf-
 cum, atomis micaceis oblique truneatum.
Cronst. miner. §. 262. 4. 2? Saxum compositum mica, quartzo
 et forsan argilla martiali, particulis minoribus.
Waller. syst. miner. I. p. 417. n. 11. Saxum schisto et mi-
 ca mixtum.
*Habitat in Norwegia, Suecia, duriusculum, igne liquef-
 cens, incolis ad poliendos cultros inserviens, hinc vix hu-
 jus generis.*
- steatiti- 15. Gn. ex steatite et mica conflatum.
 cum. *Cronst. miner. §. 263. 5.* Schneidestein.
Storr Alpenr. 2. p. 269. 285-289?
*Habitat in Norwegiae, Sueciae, Tirolis, Rhaetiae, Bohe-
 miae, Hungariae montibus, muris fusiorum furnorum
 et si in tabulas tenues findatur, tectis, eximie inserviens,
 molli, an igitur hujus generis.*

- granati- 16. Gn. ex scorlo genuino, granatis et feldspato compositum.
cum. *Gioeni litolog. Vesuv. p. 64.*
Habitat circa Vesuvium.
- bicolor. 17. Gn. ex scorlo et feldspato compositum.
Gioeni litolog. Vesuv. p. 72.
Habitat circa Vesuvium.
- olivinum. 18. Gn. ex mica, granatis et olivino compositum.
Gioeni litolog. Vesuv. p. 54.
Habitat circa Vesuvium.
- lucidum. 19. Gn. ex mica et hornblenda compositum.
v. Fichtel Karpath. p. 276. 279.
Habitat in Sueciae et Carpathicis montibus.
- triplex. 20. Gn. ex mica, hornblenda et quartzo compositum.
v. Fichtel Karpath. p. 276. 279.
Habitat in Carpathicis montibus.
- sfyeniti- 21. Gn. ex hornblenda, feldspato et quartzo compositum.
cum. *v. Fichtel Karpath. p. 279.*
Habitat in montibus Carpathicis.
- squamo- 22. Gn. ex hornblenda et feldspato compositum.
ium. *v. Fichtel Karpath. p. 279.*
Habitat in montibus Carpathicis.
- granati- 23. Gn. ex hornblenda et granatis compositum.
num. *v. Fichtel Karpath. p. 246. 280. 287.*
Habitat in montibus Carpathicis.
- splendi- 24. Gn. ex hornblenda, mica et granatis compositum.
dum. *v. Fichtel Karpath. p. 246. 287.*
Habitat in montibus Carpathicis.
- quadru- 25. Gn. ex hornblenda, mica, granatis et quartzo compo-
plex. situm.
v. Fichtel Karpath. p. 246. 287.
Habitat in montibus Carpathicis.
- lamello- 26. Gn. ex hornblenda et scorlo compositum.
sum. *v. Fichtel Karpath. p. 280.*
Habitat in montibus Carpathicis.
- basalti- 27. Gn. ex mica et scorlo electrico compositum.
cum. *Anon. chem. Annal. 1785. 2. p. 23.*
Habitat in valle Salisburgensibus et Tirolensibus communi
Zillerthal.

- glanduloso-28. Gn. ex mica et granatis compositum.
sum. v. *Fichtel Karpath. p. 246. 287.*
Habitat in montibus Carpathicis.
- durum. 29. Gn. ex mica, granatis et quartzo compositum.
v. *Fichtel Karpath. p. 246. 287.*
Habitat in montibus Carpathicis.
- quartzo-30. Gn. ex granatis et quartzo compositum.
sum. v. *Fichtel Karpath. p. 246. 287.*
Habitat in montibus Carpathicis.
- micans. 31. Gn. ex marmore micante et mica compositum.
α) mica aurea per marmor ipsa.
v. *Borch. mineral. sicil. Avanturino.*
β) mica viride per strata digesta.
Ferber. Br. a. Welschl. p. 251. Marmo Cipolino.
Habitat α) vagum in Siciliae antro montis Caputo, β) in
Graecia; an hujus generis?

58. PORPHYRIUS. Ex crystallis alterius generis fossili formae communis quasi pastae immerfis compositus.
Aetate, duritie, duratione, colore quam maxime varius.

a. talcosi.

- talcosus. 1. P. ex talco et quartzii crystallis immerfis constans.
Storr Alpenr. 2. p. 280.
Habitat in Valle Tellina prope Clavennam, argentei coloris.
- pondero-2. P. ex talco et barytide vulgari compositus.
sus. *Storr Alpenr. 2. p. 266.*
Habitat in Valle Tellina prope Castion, dilute virens.
- rhaeticus. 3. P. ex talco, barytide et spato constans.
Storr Alpenr. 2. p. 209.
Habitat ad montem Rhaetiae Despin, thalassinus vel albus.

b. serpentini.

- arenarius. 4. P. ex serpentino et quartzii crystallis minoribus immistis compositus.
Herrmann ural. Erzgeb. 2. p. 321. Saxum serpentinum.

Lafsus Beob. üb. Harzgeb. I. p. 166. 2. p. 483. n. 60. Mit Sand gemischter Serpentinthein.

Ferber Br. a. Welschland. 23. p. 363.

Habitat in Uralensium Sibiriae montium parte orientali, in montibus Austriae interioris, Salisburgensibus, tyrolensibus, genuensibus, sabaudicis, hercynicis (prope Trefenburg,) durus, rupes et montium partem praecipuam constituens, micae quoque non raro particulis inspersis.

acicularis. 5. P. ex serpentino et scorli spiculis immerfis compositus.
v. Born ind. fossil. I. p. 148? Ophiter particulis basaltinis mixtus.

Saussur. it. alp. I. p. 105.

β) crystallis scorli sese decussantibus Kreuzstein.

Habitat in montibus Temesiensibus (e. gr. prope Saska,) Hungaricis (prope Schemniz,) et Stiriacis vagus prope Genavam, olivaceus, caeruleus vel cinereus.

granati- 6. P. ex serpentino et granatis compositus.
nis.
Charpent. Geogr. Churf. p. 179.

Habitat in Saxonia prope Zöblitz.

spurius. 7. P. ex serpentino, spato et mica compositus.

Ferber Br. aus Welschl. 19. p. 334.

Habitat in Hetruriae montibus Imprunetae vicinis, strata horizontalia constituens, viridis, spato albo, mica ex viridescenti argentea tessulari.

Granito- 8. P. ex serpentino et feldspato compositus.
ne.

Ferber Br. aus Welschl. 19. p. 334.

Habitat in montibus Hetruriae, Imprunetae et Prato vicinis, viridis, feldspati albi prismatibus immerfis variis, mica ex argenteo viridi tessulari ut plurimum accedente, lapidis molaris loco interdum inserviens.

micaceus. 9. P. ex serpentino et micae lamellis constans.

Charpent. Geogr. Churf. p. 178.

Ferb. Br. a. Welschl. 19. p. 332.

Saussur. it. alp. I. p. 135.

β) micae aureae variabilis parallele et recte lamellofae nidulis factus.

v. Trebra Erfahr. v. Inn. d. Geb. p. 97.

Schröt. n. Litterat. d. Naturg. 4. p. 232.

Herrmann ural. Erzg. 2. p. 323.

Habitat in montibus Hetruriae (prope Impruneta et Prato,) Genuensibus (Bocchetia et valli Polzevera conterminis,) Sabaudicis (prope Genevam,) et Saxonieis (prope Zoebлиз,) β) Hercynicis (Pafte,) Franconicis (Fichtelberg,) et Uralensibus Sibiriae.

asbestinus. 10. P. ex serpentino et asbesti fericeo nitore conspicui fibris compositus.

Ferber Br. a. Welschl. 19. p. 332.

Charpent. Geogr. Churfachf. p. 178.

Habitat in montibus Saxoniae, Franconiae, Hercyniae, Hetruriae.

ferifer. 11. P. ex serpentino et crystallis ferri nitidi compositus.

Charpent. Geogr. Churfachf. p. 179.

Ferb. Br. a. Welschl. 23. p. 377.

Sauss. iz. alp. 1. p. 79.

Habitat in Saxoniae (prope Zoebлиз) et Pedemontii (prope Feneltrella) montibus, vagus prope Genevam.

c. amari.

helveticus. 12. P. ex amaro et hornblenda compositus.

Hoepfn. Mag. Helv. Naturk. 1. p. 279.

Habitat in Helvetiae montibus, viridis.

alpinus. 13. P. ex amaro et feldspato compositus.

Hoepfn. Mag. Helv. Naturk. 1. p. 279.

Habitat in Helvetiae alpihus.

micans. 14. P. ex amaro et mica compositus.

Hoepfn. Mag. Helv. Naturk. 1. p. 279.

Habitat in Helvetiae montibus.

bicolor. 15. P. ex amaro et granatis compositus.

Hoepfn. Mag. Helv. Naturk. 1. p. 279.

Habitat in Helvetiae montibus.

spiculatus. 16. P. ex amaro et scorlo compositus.

Hoepfn. Mag. Helv. Naturk. 1. tab. 2.

Habitat in Helvetiae montibus.

d. calcarii.

calcarius. 17. P. ex calcario lapide et quartzii crystallis innidulantibus compositus.

Habitat in confluxu circularum Germaniae Franconici, Suevici et Bavarici, texturae schistosae.

Macigno. 18. P. ex marga indurata et plurima mica compositus.

Ferber Br. a. Welfschl. 7. p. 96. et 19. p. 324.

Habitat in Hetruria (prope Fiesoli) et Elba, cinereus, colore nunc magis in flavescentem, nunc potius in caerulefcentem vergente, posterior in aëre nigrescens et fatiscens, strata horizontalia, inferiora duriora constituens, struendis domibus inserviens.

austriacus. 19. P. ex marga indurata et scorlo compositus. *Born ind. foss. 1. p. 34.*

Habitat in Aultria prope Traunstein.

e. argillacei.

granitoides. 20. P. ex argilla et plurimo feldspato compositus.

Nose orogr. Br. ii. Siebengeb. p. 106. 110. 111. Granitporphyr.

Habitat ad Rheni inferioris, in Saxonia prope Altenberg, prope Giebichenstein ripas, facile fatiscens, accedente interdum paucissimo quartzo vel mica.

granaticus. 21. P. ex argilla, feldspato, granatis et paucissimo quartzo compositus.

Karst.-Lesk. Mineralkab. 2. p. 24.

Habitat in Hassia prope Wittelsberg.

cotiarius. 22. P. ex argilla et quartzu crystallis compositus.

Nose orogr. Br. in Siebengeb. p. 14. et Charpent. Geogr.

Churf p. 49. 50. 61. 62. 65. 140. Porphyrtiger Gestein. Schulz. n. hamb. Mag. St. 33. Mergelstein.

Voigt Gebirgsart. nr. 7. Porphyr.

Charpent. Geogr. Churf p. 149. Zechstein.

Lastus Harzgeb. 1 p. 255. 2. n. 78. Cottenstein.

Habitat ad Rheni ripas, in Thuringia, prope Giebichenstein, ad Hercyniae radicem prope Ilfeld, in Saxonia, Lusatia feldspati particulis saepe immixtis interdum adhuc conspiciuis, non raro tamen fatiscentibus et vacuas foveolas relinquentibus.

metallifer. 23. P. ex argilla, quartzu crystallis et aliis compositus.

v. Born ind. foss. 1. p. 154. 155. Saxum metalliferum.

Habitat in Temesiae, Transilvaniae, Hungariae, potissimum, etiam Bohemiae, et Tirolis montibus, venis metallicis refertus, albus, albidus, cinereus aut caerulefcentem, argillae et quartzo semper aut feldspato, aut actinoto, aut hornblendae, aut mica, aut lithomarga, aut pluribus simul accedentibus.

- transilva- 24. P. ex argilla et micae crystallis compositus.
nicus. *Karst. Lesk. Mineralkab. 2. p. 24.*
Habitat in Transilvania prope Felsőbánya.
- delphina- 25. P. ex argilla, scorlo et asbesto compositus.
tus. *Hoffmann bergm. Journ. 1788. I. p. 57.*
Habitat in Delphinatu (prope Bourg d'Oisans,) argilla ferri calce impraegnata, scorlo duplicis generis, alio vitreo, alio ferri ochra extrinsecus inquinato, semipellucido, duro, cano, compacto, intus parum micante, in fragmenta acutangula dissiliente, forma tabularum tenuissimarum tetraëdrarum cylindrice ad latera excavatarum in tabulas denuo aggregatarum conspicuo.
- spadiceus. 26. P. ex argilla et granatis compositus.
Hoffmann bergm. Journ. 1788. I. p. 246.
Habitat passim e. gr. prope Schneeberg in Saxonia, integrum sub humo ibi stratum efficiens, ferri mineris in ustrinis additis, argilla scilicet ferri calce divite, granatis ex fuscescente rubris.
- chlorogra- 27. P. ex argilla et chloro granatis compositus.
naticus. *Habitat in Saxonia prope Eibenslok.*
- f. basaltici.
- antiquus. 28. P. ex trapezio et feldspato compositus.
Cronst. miner. §. 265.
Ferb. Br. a. Welschl. 16. p. 265. Porfido verde.
Habitat - - - trapezio viridi, crystallis feldspati albis, et scorli nigris vario.
- Angliae. 29. P. ex trapezio et quartzii crystallis compositus.
Withering act. angl. 72. p. 2. n. 20. Rowley-rag.
Habitat in Anglia.
- tinnitans. 30. P. ex trapezio et scorli spiculis constans.
Waller. syst. miner. 1. p. 410. n. 12. Saxum corneo trapezio et basalte mixtum.
Habitat in Westrogothia Sueciae, digito impositus duroque corpore percussus tinnitans.
- acerosus. 31. P. ex trapezio et hornblendae crystallis minimis innatis compositus.
Waller. syst. miner. 1. p. 362. n. 4. f. Corneus trapezius particulis acerolis.

Cronst. miner. §. 265. I. Saxum compositum jaspide martiali molli seu argilla molli indurata, et - - - particulis majoribus acerosis.

Habitat in montibus Hunneberg, Kinnekulle, Stollberg, Succiae, *obscure cinereus aut niger.*

- 32.** P. ex trapezio et mica compositus.
Willer. syst. mineral. I. p. 363. n. 4. g? *Corneus trapezium,*
 squamulis oblique nitentibus.
Habitat in Sueciae montibus.
- 33.** P. ex wacca et hornblenda compositus.
Karst. Mag. Helv. Naturk. 3. p. 234.
Habitat in Saxonia.
- 34.** P. ex wacca et spato calcareo compositus.
Karst. Mag. Helv. Naturk. 3. p. 234.
Habitat in Saxonia et Bohemia, etiam prope Francofurtum ad Moenum.
- 35.** P. ex wacca nigra, et micae crystallis nigris compositus.
Widenmann Magaz Helv. Naturk. 4. p. 196. 197.
Werner bergm. Journ. 1788. 2. p. 853.
Habitat in saxoniae monte Scheibenberg prope Annaberg, et aliis, prope Joachimsthal Bohemiae.
- 36.** P. ex basalte et hornblenda compositus.
Werner bergm. Journ. 1788. 2. p. 853.
 α) hornblendae crystallis nigerrimis minimis firmissime innatis.
 β) hornblendae maculis majoribus virescentibus.
Ferber Br. a. Welschl. 16. p. 274. *Pietra d'Egitto, Pietra nefritica.*
- 37.** P. ex basalte et feldspato, interfitis interdum quartzi et micae particulis compositus.
Ferber Br. a. Welschl. 16. p. 272.
Habitat - - - in monumentis Romae asservatis obvius.
- 38.** P. ex basalte et scorli granatini crystallis compositus.
Ferber Br. a. Welschl. 16. p. 272. 274.
 β?) scorli granatini crystallis acus capitulum vix superantibus.
Ferber Br. a. Welschl. 16. p. 275. *Basalte pidouhioso.*
Habitat e. g. in Italia in monumentis antiquis Romae asservatis hinc inde obvius, hornblenda aut scorlo genuino accedente non raro auctus; utrum fundamentum in β) viride semper verus basaltus?

- fuldenfis. 39. P. ex basalte et granatis compositus.
Habitat ad montem Pferdekopf episcopatus Fuldenfis.
- olivinus. 40. P. ex basalte et olivinis compositus.
Gioeni litolog. Vesuv. p. 90.
Habitat circa Vesuvium, granatos quoque interdum continens.
g. ex lavis conflat.
- vulcanicus. 41. P. ex lava et hornblenda compositus.
Ferber Br. a. Welschl. 11. p. 178.
Habitat prope montes ignivomos, e. gr. Vesuvium.
- ocellatus. 42. P. ex lava et scorli granatini crystallis compositus.
Gioeni litolog. Vesuv. p. 97-100. 102. 103. 109. 123.
Ferber Br. a. Welschl. 11. p. 176. 178. 179.
Habitat prope montem Vesuvium, niger, cinereus aut ruber, saepius quoque scorum genuinum, interdum micam, rarius feldspatum aut granatos includens.
- bacillaris. 43. P. ex lava et scorli genuini prismatibus hexaëdris compositus.
Gioeni litolog. Vesuv. p. 92-110.
Ferber Br. a. Welschl. 11. p. 167. 177-179.
β) *Ferber Br. a. Welschl. 18. p. 320. Granito di Cortona.*
Habitat prope montem Vesuvium, in insulis Marchesas, nunc niger, nunc cinereus, nunc ruber, scorli crystallis interdum valde obtusangulis, modo tenuioribus, modo crassioribus, nonnunquam striatis, nigris, albis, aut chrysolithum, smaragdum, topazium, hyacinthum colore referentibus, intermixtis interdum quoque actiuoti, granati aut scorli granatini crystallis.
- nitidulus. 44. P. ex lava et mica compositus.
Gioeni litolog. Vesuv. p. 89. 102. 118.
Habitat prope montes ignivomos, non raro quoque crystallos scorli granatini vel gemini continens, aut granatos, aut utrosque.
- decipiens. 45. P. ex lava et feldspato compositus.
Gioeni litolog. Vesuv. p. 123.
de Dolomieu mem. sur les isles ponc. et catal. raisonn. des produits de l'Etna &c. à Paris 1788. 8.
Habitat in Sicilia, et ad Vesuvium, ut plurimum quoque hornblendam, rarius micam aut scorum includens.

h. ex piceo conflati.

piceus. 46. P. ex piceo, feldspato et quartzo compositus.

Hoffmann bergm. Journ. 1788. 2. p. 491.

Habitat in Saxonia prope Misenam, montes integros cum montibus ex porphyrio argillaceo constructis alternos constituens, stratis horizontalibus, in coloris nigri, viridis, fusci, vel rubri.

i. ex petrosilice compositi.

schistofus. 47. P. ex petrosilice et feldspato constans, texturæ schistofæ.

Charpent. Geogr. Churf. p. 21. 24. 25. 28. Voigt Br. üb.

Gebirgslehre. p. 43. n. 7. Hornschiefer.

Wern. Classificat. Gebirgsart. p. 11. §, 11. Porphyrschiefer.

Nose orogr. Br. üb. Siebeng. 1. p. 17. Hornporphyr.

Habitat frequens in Bohemia, Lusatia, Thuringia, episcopatu Fuldensi, vix metallifer, ut plurimum cinereus, rarius niger, arbuscularum imaginibus (in Bohemia sæpius) pictus, Italia interdum ad basaltem accedens, igne quoque facile basalte tamen difficiliter et in vitrum flavescens liquescens, in fragmenta granularia secedens, petrosilici et feldspato diversissima ratione inter se mistis, non raro accedente hornblenda, rarius micas granatis, spato, rarius marmoris venis exaratus.

nothus. 48. P. ex petrosilice et feldspato compositus, texturæ festucariæ.

Karst. Lesk. Mineralkab. 2. p. 25.

α) texturæ ad conchaceam accedentis.

Nose orogr. Br. üb. Siebeng. 1. p. 16. Hornsteinporphyr.

β) feldspato intime et subtilissime interfito.

Nose orogr. Br. üb. Siebeng. 1. p. 16. Hornquartzporphyr.

Lafius Beob. üb. Harzgeb. p. 17. 112. 123-126. 473. n. 27.

487. n. 73. Hornartiger Trapp.

γ) accedentibus petrosilici et feldspato jaspidis particulis.

Voigt Br. üb. Gebirgslehre. nr. 6. Lafius Beob. üb. Harzgeb.

p. 250. &c. Nose orogr. Br. üb. Siebeng. 1. p. 16. Horn-

artiger Porphyr.

δ) accedente petrosilici et feldspato quartzo.

Karst. Lesk. Mineralkab. 2. p. 27.

ε) accedente petrosilici et feldspato hornblenda.

Karst. Lesk. Mineralkab. 2. p. 27.

Habitat

Habitat insigni quoad rationem partium constituentium et colorem varietate in Italiae inferioris, Hungariae, Carinthiae, Bohemiae, Lusatiae, Saxoniae, Hercyniae, Rheno inferiori conterminis, Daniae quoque montibus, non raro quoque hornblendam, micam, scorum inspersa monstrans.

- durissimi. 49. P. ex petrosilice et quartzo compositus.
Karst. Lesk. Mineralkab. 1. p. 110.
Habitat v. g. in Tirolis montibus.
- tricolor. 50. P. ex petrosilice, quartzo et granatis compositus.
Karst. Lesk. Mineralkab. 2. p. 27.
Habitat in Hungaria.
- corneus. 51. P. ex petrosilice, quartzo et hornblenda compositus.
Karst. Lesk. Mineralkab. 2. p. 27.
Habitat in Bohemia et Saxoniam.
- röchlizen-52. P. ex petrosilice, quartzo et mica compositus.
 fis. *Karst. Lesk. Mineralkab. 1. p. 109.*
Habitat in Saxoniam, ex rubello margaritaceus.
- inaequa- 53. P. ex petrosilice et mica compositus.
 lis. *Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. 1. p. 278.*
Habitat in Helvetiae montibus.
- scorlace- 54. P. ex petrosilice et scerlo compositus.
 us. *Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. 1. p. 278.*
Storr Alpenr. 2. p. 231. 265.
Habitat in Helvetiae, Rhactiae, Vallis Tellinae montibus.
- baryticus. 55. P. ex petrosilice et barytide compositus.
Storr Alpenr. 2. p. 231.
Habitat in Rhactiae monte Muschelhorn.
- specace- 56. P. ex petrosilice et spato compositus.
 us. *Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. 1. p. 278.*
Storr. Alpenr. 2. p. 266.
Habitat in Helvetiae et Vallis Tellinae montibus.
- radians. 57. P. ex petrosilice et actinoto compositus.
Karst. Lesk. Mineralkab. 1. p. 109.
Habitat in Suecia prope Sahlberg.

k. ex jaspide compositi.

- genuinus. 58. P. ex jaspide et feldspato compositus.
Syst. nat. 1. p. 189. n. 21. XII. 3. p. 72. n. 1. Saxum (Porphyrius) impalpabile, striis, punctis maculisque sparatis spatosis,

Schreb. lithol. 78. Saxum impalpabile filiceum fuscum, granis spatosis rubescentibus et albis.

Cronst. miner. §. 264. 6. Saxum compositum jaspide et feldspato, interdum mica et basalte.

Waller. miner. sp. 94. Jaspis durissima rubens, lapillulis variis inspersis.

Waller. syst. miner. I. p. 414. n. 9. Saxum jaspide et spato scintillante mixtum.

Ferber Br. a. Welschl. 16. p. 260. Porphyr.

Cost. foss. 283. Porphyrites.

Habitat in Aegypto, Arabia, Graecia, Italia (potissimum in territorio civitatum Bergami et Bresciae,) Sabaudia, Helvetia, Burgundia, montibus Vogesis, aliisque Galliae meridionalis partibus, Tirolis, Bohemia, Saxonia, Thuringia finitimis Franconiae partibus, Hercynia, Scandinavia, Sibiria, tum vagus, tum rupes, montes, horumve partem praecipuam constituens, opacus, texturae ad conchaceam, rarius ad schistofam accedentis, durus et egregiam polituram admittens, hinc toties in monumentis veterum obvius, et adhuc nobilioribus praesertim aedificiorum partibus inserviens, in fragmenta indeterminata diffiliens, igne facile liquecens, formae ut plurimum communis, rarissime prismatica, tum accedentibus aliis atque aliis peregrinis, c. gr. bornblenda, mica, scorlo, quartzo, tum partium constituentium colore, forma, distributione, varia inter se ratione infinitum in modum varians, feldspato ut plurimum albo, nonnunquam rubello, punctorum, striarum, macularum, prismatum forma jaspidi immerso, interdum fatiscente, ut vacua remaneant, quae occupaverat, loca, jaspide nunc rubra, nunc fusca, nunc nigra, nunc viridi, rarius obscure cinerea, aut bicolore, c. gr. nigra et viridi, rubra et aurantia.

corfica-
nus.

59. P. ex jaspide? et actinoto compositus.

Ferber Br. a. Welschl. 21. p. 357. Marmo verde di Corsica.

Habitat in insula Corsica, albus, maculis violaceis, radiisque actinoti viridibus varius; an huc spectat?

amianti-
nus.

60. P. ex jaspide, asbesto et quartzo compositus.

Habitat vagus in comitatu Mansfeld, jaspide rubra, asbesto virescente, quartzo albo.

nitens.

61. P. ex jaspide et mica compositus.

Hoepfn. Magaz. Helv. Natur. I. p. 278.

Habitat in Helvetia et (prope Annaberg) in Saxonia.

- scorlinus. 62. P. ex jaspide et scorlo compositus.
Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. I. p. 278.
Habitat in Helvetia.
- granatifer. 63. P. ex jaspide et granatis compositus.
Born ind. foss. I. p. 32. 2. p. 94.
Habitat in Austria (prope Crems) et Islandia, jaspide viridi.
- efferves- 64. P. ex jaspide et spato compositus.
 cens. *Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. I. p. 278.*
Habitat in Helvetia.
- crystalli- 65. P. ex jaspide et quartzii crystallis compositus.
 nus. *Hoepfn. Magaz. Helv. Naturk. I. p. 278.*
Habitat in Helvetia.
- Achates. 66. P. ex jaspide, quartzo fragili, crystallo, amethysto, chalcodonio genuino, carneolo et onyche, petrosilice, pyromacho, pluribus vel paucioribus simul compositus.
Syst. nat. XII. 3. p. 70. n. 10. Silex rupestris, cortice rufo noduloso, subdiaphanus.
Mus. Tessin. 8. n. 6. Silex rupestris superficie nodosa tunicata.
Woltersd. miner. 14. Corneus lapis diaphanus variegatus.
Waller. miner. 84. et Syst. miner. I. p. 284. n. 22. Achates durissima fere pelluceus, diversis coloribus nitens, variegata.
Baum. miner. I. p. 250. Rumpf mus. t. 56. f. A-D. Cronst. miner. 5. 61. Achates.
- fasciatus. α) partibus constituentibus per fascias rectas rarius undulatas, colore diversas alternantibus.
Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 139. Bandachat.
- angulosus. β) ex fragmentis angulose cristosis compositus.
Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 140. Vestungsachat.
- annulatus. γ) annulis pictus.
Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 143. Ringachat.
- ruralis. δ) picturas campêtres referens.
Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 145. Landschaftsachat.
- muscosus. ε) muscorum icones referens.
Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 145. Moesachat.
- stellaris. ζ) punctis stellaribus insignitus.
Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 146. Sternachat.
- ruderalis. η) ex fragmentis indeterminatis compositus.
Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 146. Trümmerachat.

Habitat infinita fere varietate (micrologia lithophilorum et fraudibus lithopolarum hinc inde acuta, sive indolem, proportionem et distributionem partium constituentium, sive tinctum et colorum temperaturam, sive duritiem, et nitorem, eum potissimum, qui politura conciliatur, sive durabilitatem spectes, elegantior et copiosior in Saxonia, Palatinatu, Ducatu Bipontino, in aliis Rheno irrigatis terris, alias quoque in Hercynia (prope Hefeld et in terra Walkenried,) Hassia (prope Gundershausen et Dianenberg,) Thuringia, Franconia, Wirtembergia, Bavaria, Bohemia, Silesia, Hungaria, Temesia, Sibiria, Candia, Sicilia, Hetruria, territorio Bresciano, Vogefis, Anglia, Scania, Islandia, Zeylona, nunc vagus, nunc argillae induratae innidulans, rarius in venis, rarissime stalactitae forma obuius, ornamentis, aedificiorum partibus nobilioribus, gemmae quoque loco hinc inde inserviens.

59. AMYGDALITES. Ex glandulis alterius generis fossili formae communis innidulantibus.

In montibus potissimum superioris aetatis occurrens, saepe ad aërem fatiscens.

a. talcosi.

rhaeticus. 1. A. ex steatite et petrosilice compositus.

Storr Alpenr. 2. p. 214.

Habitat in Rhaetiae monte Despiner Alp, dilute viridis, petrosilice cinereo.

fornacum. 2. A. ex steatite et barytide compositus.

Storr Alpenr. 2. p. 51. 52. Giltitein.

Habitat in Bernatum valle Urseren, cujus incolis in crassas laminas discissus in fornaces adaptatur, ex virescente cinereus, barytidis canae glandulis prominentibus asper, vix in vasa tornandus, igne, nisi satis crassis tabulis ibi exponatur, rimas agens.

glandulosus. 3. A. ex serpentino et marmore vel spato compositus.

Habitat in Italia, et (prope Schwarzenberg) in Saxonia.

- homogeneus. 4. A. ex serpentino et ollari compositus.
Habitat in Saxonia (prope Zoebliz).
- leucochloros. 5. A. ex serpentino et quartzo compositus.
Habitat in Suecia prope Sala.
- granaticus. 6. A. ex asbello et granato compositus.
Born ind. foss. I. p. 32.
Habitat in Temesia (prope Dognaska,) Tirolis (prope Sterzing) et Lapponia, accedente interdum mica.
- b. calcarii.
- Ophites. 7. A. ex marmore et serpentino compositus.
Cronstedt miner. §. 209. I. 1-3. Saxum compositum particulis calcareis et argillaceis.
Habitat in Suecia, Italia, Africa meridionali, ut plurimum albus, serpentino viridi aut nigro.
- hetruricus. 8. A. ex macigno et serpentini, marmoris aut argillae glandulis compositus.
Ferber Br. a. Welschl. 19. p. 324.
Habitat in Hetruria (prope Fiesoli,) aedificiis exstruendis frequenter adhibitus.
- c. argillacei.
- primigenius. 9. A. ex argilla et quartzo compositus.
Syst. nat. XII. 3. p. 80. n. 37? Saxum lapillis, fabulis argillaque connatum.
Habitat in Suecia.
- asbestinus. 10. A. ex argilla, asbello et granatis compositus.
Ferber Beytr. z. boehm. Mineralg. p. 51.
Habitat in Bohemia (prope Orpes) venam ferri fovens, accedente scorlo, spuma lupi mica, hornblenda non raro auctus.
- lamellosus. 11. A. ex argilla, hornblenda et spato compositus.
Habitat in Saxonia (prope Schneeberg).
- caementarius. 12. A. ex caemento et lavis compositus.
Habitat frequens in Italia inferiori et media.
- Wacca. 13. A. ex wacca et spato compositus.
Karst. Magaz. Helv. Naturk. 3. p. 234. sq.
Habitat frequens in Saxonia.

- fordidus. 14. A. ex wacca et quartzo compositus.
Werner chem. Annal. 1789. I. p. 131.
Habitat in Bohemia (prope Joachimsthal).
- serpenti- 15. A. ex trapezio et serpentino compositus.
 nus. *Habitat in Italiae, Silesiae montibus stratariis, trapezio utplurimum fusco, serpentino obscure viridi, fructus et semina elliptica vel globulosa non raro mentiente, hinc inter carpolithos relato.*
- scatiticus. 16. A. ex trapezio et scatite compositus.
Habitat in Ducatu Bipontino, et Franconia.
- vulgaris. 17. A. ex trapezio et spato compositus.
Waller. syst. miner. I. p. 424. n. 17. a. Saxum glandulosum basi corneo trapezio cum glandulis albis.
Habitat in Norwegiae, Angliae (potissimum provincia Derby,) Italiae, Ducatus Bipontini, ripae Moeni fluvii, episcopatus Fuldensis, Hercyniae (prope Seelen, inter Otterode et Clausthal, prope Ilfeld,) Saxoniae (prope Zwickau,) Bohemiae, Silesiae, Hungariae (prope Stiaoniza) montibus stratariis, achatae et chalcedonii frequens matrix, spato semper albo, interdum argilla viridi obducto, nunc glandulis majoribus, nunc globulis particulisque minoribus rarioribus aut copiosioribus per reliquam massam disperso, nunc rubram, nunc fuscam, nunc viridem, nunc ex virescenti cineream, nunc nigram, accedente interdum praeterea mica, vel argilla viridi, vel feldspato.
- gypseus. 18. A. ex trapezio et selenite compositus.
Habitat in Ducatu Bipontino.
- variolosus. 19. A. ex trapezio et lithomarga compositus.
Karst. Lesk. Mineralkab. 2. p. 38.
Habitat in Bohemia, Saxoniam, lithomarga alba.
- aerugino- 20. A. ex trapezio et argilla viridi compositus.
 fus. *Habitat in Bohemia (prope Brammey in montibus giganteis,) Saxoniam (prope Zwickau,) et Hercyniam (prope Ilfeld,) trapezio utplurimum fusco.*
- zeolithi- 21. A. ex trapezio et zeolithi globulis compositus.
 cus. *Habitat in Ducatu Bipontino.*
- tuberosus. 22. A. ex trapezio et quartzu glandulis compositus.
Habitat c. gr. prope Francofurtum ad Moenum,

- chalcedo- 23. A. ex trapezio et chalcedonio compositus.
nius. *Habitat prope Francofurtum ad Moenum, et prope Budin-*
gum, chalcedonio crebro botryoide, nonnunquam vitri
ad instar fere pellucido, aut opatum simulante.
- chlorosti- 24. A. ex basalte columnari et steatite compositus.
ctos. *Habitat in basaltiferis rheno inferiori, et Goettingae vi-*
cinis, steatitae glandulis virescentibus minoribus, varia-
ribus, basalte nigro.
- spatosus. 25. A. ex basalte columnari et spato compositus.
Habitat e. gr. in Hassiae montibus basaltiferis.
- marmore- 26. A. ex basalte columnari et marmoris glandulis compositus.
us. *Ferber Br. a. Welschl. p. 286.*
Habitat e. gr. in media Italia prope Radicofani.
- argillofus. 27. A. ex basalte columnari et argillae glandulis compositus.
Habitat e. gr. in Galliae meridionalis montibus basaltiferis.
- radians. 28. A. ex basalte columnari et zeolithi glandulis stellatim fibro-
sis compositus.
Habitat in Galliae meridionalis, Hassiae, Thuringiae, Lu-
latiae montibus basaltiferis.
- piceus. 29. A. ex basalte columnari et piceo compositus.
Habitat in montibus basaltiferis, Goettingae vicinis.
- olivinus. 30. A. ex basalte columnari et olivino compositus.
Habitat in Galliae meridionalis, Goettingae vicinis, Has-
siae, Thuringiae, Franconiae (Rhoenberge,) Saxoniae,
Lusatiae, Bohemiae montibus basaltiferis.
- durus. 31. A. ex basalte columnari et quartzi glandulis compositus.
Ferber Br. a. Welschl. p. 274.
Habitat in Italia.
- granitoides. 32. A. ex basalte columnari et granitae glandulis compositus.
Ferber Br. a. Welschl. p. 273.
Habitat in Italia et meridionali Gallia.
- ferrifer. 33. A. ex basalte columnari et ferro spatoso compositus.
Habitat in montibus basaltiferis, Moeno vicinis.
- breccia- 34. A. ex lava et marmoris glandulis compositus.
tus. *Ferber Br. a. Welschl. 14. p. 226. 18. p. 312.*
Habitat in Italiae mediae montibus olim ignivomis, vasis
quoque ad fluvios.
- argillace- 35. A. ex lava et argillae glandulis compositus.
us. *Habitat in Italia meridionali, et media.*

- schistife- 36. A. ex lava et ardesiæ frustis compositus.
rus. *Habitat in Sicilia et vicinis insulis.*
- albo-ma- 37. A. ex lava et zeolithi glandulis compositus.
culatus. *Habitat in Sicilia.*
- gemmifer. 38. A. ex lava et olivino compositus.
Ferber Br. a. Welschl. II. p. 173.
Habitat frequens ad Vesuvii radicem.
- pyroma- 39. A. ex lava et pyromachi glandulis compositus.
chus. *Habitat ad Vesuvii radicem.*
- inconfi- 40. A. ex lava et quartzii glandulis conflatus.
cuius. *Habitat in Sicilia.*
- achatoi- 41. A. ex lava et chalcidonio compositus.
des. *Habitat in Islandia.*
- ferrugino- 42. A. ex lava et ferri minera compositus.
ius. *Habitat in Islandia.*
- d. *siliceæ.*
- margodes. 43. A. ex petrosilice et margæ glandulis compositus.
Saussur. voy. dans les alp. I. p. 141.
Habitat vagus prope Genevam.
- fimularis. 44. A. ex petrosilice et argillæ glandulis compositus.
Habitat in Bohemiac (prope Prábram,) Saxoniac (prope
Marienberg) et Bipontinis fodinis, frequens minerarum
matrix.
- jemticus. 45. A. ex petrosilice et zeolithi glandulis compositus.
v. Born ind. foss. I. p. 47.
Habitat in Jemtia Sueciæ.
- quartzii- 46. A. ex petrosilice et quartzii glandulis compositus.
fer. *Charpent. Geogr. Churf. p. 286.*
Habitat in Saxonia (prope Schneeberg et Johannegeorgen-
stadt).
- Cronsted- 47. A. ex jaspide, spato et serpentini glandulis compositus.
tii. *Cronst. miner. §. 266. Saxum basi jaspidea martiali cum*
fragmentis spati calcarei et serpentini, figura elliptica.
Waller syst. miner. I. p. 424. n. 17. b. Saxum glandulosum
basi jaspidea, glandulis albis et viridibus.
v. Born ind. foss. I. p. 151.
Habitat in Norwegia (prope Mofs) et Saxonia (prope Zwic-
kau,) ruber, glandulis albis viridibusque variis.

- albo-gut-48. A. ex jaspide et spati glandulis compositus.
 tatus. v. *Born ind. foss.* 1. p. 152.
Habitat in Bohemia prope Stitz, ex cinereo viridis.
- albo-fuf-49. A. ex jaspide et lithomarga compositus.
 cus. v. *Born ind. foss.* 2. p. 146.
Habitat in Bohemia prope Bukau.
- cinereus. 50. A. ex jaspide et zeolitho compositus.
 v. *Born ind. foss.* 1. p. 151.
Habitat in India.
- helveticus. 51. A. ex jaspide et amaro compositus.
Hoepfn. Magazin. Helv. Naturk. 1. p. 278.
Habitat in Helvetiae montibus.
- sibiricus. 52. A. ex jaspide et quartzo compositus.
Syst. nat. XII. 3. p. 78. Saxum impalpabile jaspideum ru-
 brum, maculis albis quartzosis.
*Habitat in Sibiria (praecipue ad fluvium Ural,) Italia (pro-
 pe Brenciam,) Wirtembergia (prope Stuttgartiam,) Sa-
 xonia.*
- Jasponyx. 53. A. ex jaspide et onyche compositus.
*Habitat rarior in Saxonia, Palatinatu rhenano, Ducatu Bi-
 pontino.*
- albo-viri-54. A. ex quartzo et serpentino compositus.
 dis. *Habitat in Suecia (prope Salila).*
- tricolor. 55. A. ex quartzo et gypso rubro nigroque compositus.
 v. *Born ind. foss.* 1. p. 86.
*Habitat in Saxonia (prope Marienberg,) minerae stanni
 matrix.*

60. BRECCIA. Ex fragmentis lapidum ut plurimum rotundatis per caementum terream aut metallicum conglutinis constans.

In montibus recentioribus tantum occurrens.

a. talcofae.

serpentina. 1. Br. ex fragmentis serpentini minoribus ope margae induratae miciferae conglutinatis.
Habitat in Pedemontio.

b. calcariae.

calcaria. 2. Br. ex fragmentis marmoris rudis ope terrae calcariae conglutinatis.
Habitat passim in vallibus montibus calcariis conterminis.

marmorea. 3. Br. ex fragmentis marmoris nobilis ope terrae calcariae conglutinatis.
Cronst. miner. §. 269. I. I. Marmo brecciato.
Habitat in Italia, egregiam polituram admittens, variegata.

Lumachella. 4. Br. ex testaceis coralliisque eorumve fragmentis ope terrae calcariae conglutinatis.
Cronst. miner. §. 269. I. 2. Lumachella.
Ferber Br. a. Welschl. 16. p. 257.

Habitat in Norwegia, Suecia, Germania, potissimum testaceis adhuc egregie splendidibus spectabilis in Carinthia, in Italia, eximie saepius variegata, et nitidam polituram admittens.

schistosa. 5. Br. ex ardesiae fragmentis argillae fuscae ope conglutinatis composita.

Walker. syst. miner. I. p. 430. Saxum petrosum schistosum, fragmentis schisti compositum.

Habitat in monte Succico Westrogothiae, Hunneberg.

c. argillaceae.

argillosa. 6. Br. ex trapezii fragmentis jaspidi conglutinatis.
v. Born ind. foss. I. p. 156.

Habitat in Norwegia.

- basaltina. 7. Br. ex basaltae columnaris fragmentis argillae ope conglutinatis.
Nose orogr. Br. tib. Siebeng. I. p. 163.
Habitat ad Rheni inferioris ripas, in montibus Honderberg et Wolsberge.
- lavina. 8. Br. ex lavae fragmentis terrae calcariae ope conglutinatis.
Habitat in Sicilia aliisque regionibus montibus ignivomis vicinis.
- Cicerchina. 9. Br. ex lavae fragmentis et spati granis albis ope terrae calcariae conglutinatis.
Ferber Br. a. Welschl. 7. p. 96. Cicerchina.
Habitat in Italia, praesertim Hetruria (prope Ficcoli) poliando marmori inserviens.

d. siliceae.

- helvetica. 10. Br. ex petrosilicis fragmentis ope margae conglutinatis.
Andreae Br. a. d. Schw. p. 36. &c. Nagelfluh, Nagelfels.
Habitat frequens in Helvetia, potissimum meridionali et occidentali, tum vaga, tum in rupes collesque aggregata, in magna Helvetiae parte inter principes aedificiorum materias, animalium, v. g. dentium squali vestigiis impressis interdum conspicua, polituram non admittens.
- cornea. 11. Br. ex petrosilicis fragmentis argillae ope conglutinatis.
v. Born ind. fossil. I. p. 156.
Habitat in Carnioliâ (prope Idriam) et Saxonia (prope Schneeberg,) accedentibus posteriori spati quoque frustulis.
- mixta. 12. Br. ex petrosilicis quartzique fragmentis terrae calcariae ope conglutinatis.
Habitat in Saxonia prope Annaberg.
- Silicina. 13. Br. ex petrosilicis quartzique fragmentis jaspidis ope conglutinatis.
Syst. nat. XII. 3. p. 80. n. 39. Saxum filicibus cretaceis jaspide connatum.
Vog. mineral. 128. Silex concretus.
Cronst. miner. §. 271. Saxum filicibus amorphis materia jaspidea conglutinatum.
Waller. syst. miner. I. p. 428. n. 5. Saxum petrosum filiceum, diversis filicibus concretum.
Habitat in Anglia, Rheno, Bohemia egregiam polituram admittens, variegata, jaspide ut plurimum spadicea, vasis et ornamenti generibus variis inserviens.

- fruticulo- 14. Br. ex petrosilicis fragmentis luteis arbuscularum imaginibus nigris insignitis rubrisque composita.
Ferber Br. a. Welschl. 16. p. 259. Pietra frutitiosa orientale. Habitat in Oriente.
- aegyptia. 15. Br. ex petrosilicis viridis fragmentis conglutinata.
Ferber Br. a. Welschl. 16. p. 259. Breccia verde d'Egitto. Habitat in Aegypto, vix polituram admittens, viridi fragmentorum colore nunc cliviori, nunc obscuriori, granitae fragmentis interdum intermixtis.
- cuprifera. 16. Br. ex petrosilicis quartzique fragmentis aerugine conglutinatis.
Cronst. miner. §. 275. 3. I. I. Habitat in Sibiria, cupro adeo dives, ut cum fructu eliquetur.
- jaspidea. 17. Br. ex jaspidis fragmentis jaspidis ope conglutinatis.
Cronst. miner. §. 270. Saxum fragmentis jaspidis materia jaspidea conglutinatum. Waller. syst. miner. 1. p. 429. Saxum petrosum jaspideum, fragmentis jaspidis conglutinatis compositum. Habitat in Italia et (prope Frejus) Galloprovincia.
- quartzosa. 18. Br. ex quartzii fragmentis quartzii ope conglutinatis.
Cronst. miner. §. 270. Saxum fragmentis quartzosis conglutinatum. Waller. syst. miner. 1. p. 428. n. 4. Saxum petrosum quartzosum, fragmentis quartzosis concretum. Habitat in Jemtia, Smolandia Sueciae.
- glandulosa. 19. Br. ex quartzii fragmentis arenarii ope conglutinatis.
Syst. nat. 1. p. 186. n. 5. XII. 3. p. 73. n. 8. Saxum (aethereum) cotaceum quartzosum, particulis lacteis. Waller. miner. 164. Saxum petrosum arenaceo-siliceum. Waller. syst. miner. 1. p. 427. n. 3. Saxum petrosum arenario-siliceum ab arena vel fabulo cum silicibus concretum. β?) Syst. nat. XII. 3. p. 62. n. 4. Cos tigrina. Habitat in Dalecarlia, Nericia, Gestricia Sueciae, Normannia, Germania (prope Goettingam).
- indeterminata. 20. Br. ex fragmentis variorum lapidum simpliciorum, inter quos quartzum eminent, composita.
Habitat passim in Germania.

- porphyrea. 21. Br. ex fragmentis porphyrii jaspidis aut porphyrii ope conglutinatis.
Cronst. miner. §. 273. 5. 1. Breccia porphyrea.
Waller. syst. miner. 1. p. 430. n. 8. Saxum petrosum porphyreum, fragmentis porphyris conglutinatis compositum.
Habitat in Dalecarliae monte Hykieberg, et rupe Serna, in monte Schwalbenstein Hennebergae (prope Ilmenau).
- arenaria. 22. Br. ex fragmentis arenarii conglutinatis composita.
Cronst. miner. §. 273. 5. 3. Saxum fragmentis constans faxorum conglutinatorum.
Waller. syst. miner. 1. p. 427. n. 2. Saxum petrosum arenarium, fragmentis lapidis arenarii conglutinatis compositum.
Habitat in Dalecarlia.
- saxosa. 23. Br. ex fragmentis variorum lapidum aggregatorum conglutinata.
Cronst. miner. §. 273. 5. 2. Breccia indeterminata.
Waller. syst. miner. 1. p. 430. n. 9. Saxum petrosum lapidibus saxosis concretum.
Habitat in Dalecarlia, Normannia Sueciae.
- sterilis. 24. Br. ex fragmentis variorum lapidum tum simpliciorum tum aggregatorum conglutinata.
Voigt Verz. Samml. v. Gebirgsart. p. 15. n. 15. 16. Rothes Todtes Liegendes.
Habitat in Thuringiae, Hassiae montibus, margae bituminosae stratis, supposita.

61. ARENARIUS. Ex granulis arenae conglutinatis compositus.

In montibus strataris obuius, integra strata, rupes, colles montes constituens, ut plurimum formae communis et in fragmenta indeterminata difflens.

et simpliciores.

a. caemento siliceo.

- Flexilis.** 1. A. elasticus durus apyrus particulis subsquamosis.
Gassend. vit. Peiresc. Hag. Comit. 1655. p. 155. Cor flexilis.
Brückmann chem. Ann. 1784. 2. p. 441. Elastischer Stein.
Cell chem. Annal. 1785. 2. p. 479.
*Habitat in Brasilia, canus; asper, cum acidis non efferves-
 cens, maioribus quoque frustis si flectatur, priorem in
 situm resiliens, et huc illuc vacillando sonitum levem edens,
 igne candente ne hilum quidem sui ponderis, et, quod
 minores particulas spectat, pelluciditatis amittens.*
- Avanturi-
no.** 2. A. durus politura egregium nitorem acquirens: granulis
 spadiceis inaequaliter tinctis.
Daubenton et Saye act. Paris. ann. 1781. p. 1-7.
Khun Abb. d. boehm. Ges. d. Wiss. ann. 1788. p. 118.
*Habitat in Hispania, Britannia, Bohemia, Saxonia (prope
 Lipsiam) vagus.*
- Cos.** 3. A. duriusculus fragilis polituram non admittens: granulis
 minoribus aequalibus.
Syst. nat. I. p. 147. n. 2. XII. 3. p. 61. n. 1. It. scan. 321.
*Mus. Tessin. 2. n. 4. 5. Cos (cotaria) particulis mere
 glareolis impalpabilibus friabilibus.*
*Waller. miner. 73. Cos particulis arenosis aequalibus mi-
 noribus, coticularis.*
*Waller. syst. miner. I. p. 190. Cos arenacea, particulis sub-
 tilissimis dura, coticularis.*
Woltersd. miner. 14. Arenarius ex arena compactus.
*Cartheuf. miner. 28. Arenarius duriusculus granulis parvis
 aequalibus.*

Cronst. miner. §. 274. 3. a. Lapis arenarius glutine incognito mollior.

Cost. fossil. 132. Saxum arenarium album suecicum.

Habitat frequens in Suecia, potissimum Dalecarlia, Westrogothia, Scania, in Polonia, in Germania, potissimum Lufatia, Saxonia, Thuringia, Hassia, Megalopolitano ducatu, Holfatia, Leodio, Lotharingia, Helvetia, Transilvania et in Hispania, rufa, flavescens, alba, aut cinereu, interdum micae particulis inspersis micans, testaceorum vestigiis crebro dives, lapicidis phthiseos genere, quam pulvis excitat, funestus, cori gyratili, coticulae rasili, aedificiis, nobilioribus quoque interdum eorum partibus, statuis adea inserviens.

coagmen- 4. A. porosus aquam non transmittens, granulis paulo majoribus hyalinis.

Syst. nat. XII. 3. p. 63. n. 9. Cos particulis arenaceis hyalinis disjunctis coagentatis.

Habitat in Europa australi, e cavitate rupium, panis triticeii instar porosus, granulis pellucidis rigidis passim connexis.

foraminu- 5. A. leviusculus exesus, aquam transmittens, granulis minoribus.

Waller. syst. miner. I. p. 198. n. 9. Cos particulis arenosis mincribus, variis foraminulis inordinate distincta.

Habitat in Ingermannia, aedificiis, etiam nobilioribus adhibitus.

Filtrum. 6. A. durus aquam transmittens, granulis aequalibus majoribus.

Syst. nat. I. p. 148. n. 8. XII. 3. p. 63. n. 10. Cos particulis arenaceis aequalibus aquam transmittendo stillans.

Waller. miner. 14. Cos particulis arenosis majoribus aquam transmittens.

Waller. syst. miner. I. p. 197. n. 8. Cos particulis arenaceis puris, aquam transmittens.

Woltersd. miner. 14. Arenarius lapis porosus aquam transmittens.

Cost. fossil. 143. Saxum arenarium cinereum, Filtrum.

Habitat in insulis Canariis, ad novae Hispaniae littora, in Fennonia, Saxonia, et (prope Libochowiz) Bohemia, ut plurimum cinereus, granis pellucidis angulatis, olim aquae marinae edulcandae frustra, bodienum liquoribus turbidis clarificandis adhibitus.

fundamen-7. A. subdurus, granis inaequalibus angulatis majoribus sub-
talis. opacis.

Syst. nat. I. p. 148. n. 5. Cos solidiuscula, particulis arenaceis quartzosis subopacis subangulatis.

Syst. nat. XII. 3. p. 64. n. 16. Cos particulis angulatis opacis fixis rigidis.

Waller. miner. sp. 77. *syst. miner.* I. p. 195. n. 6. Cos particulis arenosis distinctis dura vulgaris.

Cronst. miner. §. 274. 3. 3. Lapis arenarius glutine incognito.

Cost. fossil. 140. n. 27. Saxum arenarium.

Habitat in Anglia (comitatu Devonienſi et Ceſtrienſi) et Suecia (potiſſimum Roſlagiae maritimis, Weſtrogothia, Angermannia, Weſtmania, Nericia, attu rigidus, et difficulter caedus, mitiori igne in arenam dilabens, albus, cinereus, virideſcens, fuſcus, rubens, vel flaveſcens, aquam non bibens, ſatis ſolidus, horizontaliter fiſſilis aedium fundamentis inſerviens.

b. caemento calcario.

crystalli- 8. A. durus canus, crystallis rhombicis aggregatis: granis spati-
nus. ope conglutinatis.

Lassone act. Paris. ann. 1777. p. 43.

Hacq. Schr. berl. Naturf. 2. p. 142.

Ferber Bemerk. in Neuf. het. Sc. p. 51.

Habitat in Gallia, prope Metas Lotharingiae, Cabillonum Burgundiae, potiſſimum prope Fontem Bellaqueum inſulae Franciae, granis circiter 5, spatio 3 partes conſtituentibus.

ſtillatiti- 9. A. durus canus, forma ſtalaetitae.

us.

Lassone act. Paris. ann. 1777. p. 43.

Habitat prope Fontem Bellaqueum Galliae.

margari- 10. A. ex granis pellucidis inaequalibus cretae albae ope con-
tarius. glutinatis.

Syst. nat. XII. 3. p. 74. Saxum cotaceum arenae margaritariae quartzosum.

Habitat in Nericia Sueciae, ſuperficie micante, theſſelius.

Helena. 11. A. friabilis granis nigris cincreisque cretae albae ope co-
haerentibus.

Syst. nat. XII. 3. p. 73. n. 7. Saxum cotaceum friabile calcareo-arenosum.

Habitat

Habitat in infula S. Helenae, friabilis, calcem usione exhibens flavescens et arcuosum. Ekeberg.

livonius. 12. A. canus ad aërem indurescens, granis minoribus creta alba conglutinatis.

Cronst. miner. §. 274. 2 2. Lapis arenaceus glutine calcareo, particulis invisibilibus.

Waller. syst. miner. 1. p. 192. Quadrum albescens.

Habitat in Livonia, usione flavescens.

scanicus. 13. A. granis viridibus pellucidis, marmore albo conglutinatis.

Cronst. miner. §. 274. 2 1.

Habitat in Scania prope Bäckefkog.

calcarius. 14. A. cinereus, granis minoribus cretae ope conglutinatis.

Syst. nat. XII. 3. p. 62. n. 3. Mus. Tessin. 2. n. 2. Cos particulis glareosis marmoreisque.

It. wgoth. 21. Calx hepatica.

Habitat in monte Sueciae Kinnekulle, stratum infimum constituens, candefactus cum sono violento dissiliens; an vere distincta species?

Quadrum. 16. A. duriusculus, granis minoribus margae ope conglutinatis.

Syst. nat. I. p. 147. n. 1. XII. 3. p. 61. n. 2. Mus. Tessin. 2. n. 1. 3. Schreb. lith. I. Cos particulis glareosis margaceo argillaceis, bibula subeffervescens.

Waller. miner. 75. Cos particulis minimis glareosis mollis caedua.

Waller. syst. miner. 1. p. 191. n. 4. Cos particulis impalpabilibus, effervescens mollis caedua.

Vogel. miner. 110. Cos caedua, Quadrum Caesalpini.

Worm. mus. 57. Arenarius ex Gotlandia.

Cronst. miner. §. 274. 1. 2. Lapis arenarius glutine argilla communi.

Habitat in Gotlandia et Dalecarlia Sueciae, in Anglia, Germania, Gallia (comitatu Kulcinonenti,) ut plurimum canus, interdum griseus, flavescens aut rubens, rimas horizontales et obliquas agens, in solo humidus et facillime caeduus, ad aërem indurescens, sub dio fatiscens, in sicco bibulus, gelu dissiliens, architectorum usu clarus.

fulphure. 15. A. granis fuilli ope conglutinatis.

us.

Heidinger phys. Arb. eintr. Fr. zu Wien I. 4. p. 7. Schwefelstein.

Habitat in salifodinis Galliciae prope Wieliczka.

c. caemento argillaceo.

- porcellanus. 17. A. granis argillae porcellanae ope conglomeratis.
Syst. nat. XII. 3. p. 64. n. 14. Cos particulis arenaceis argillaceisque.
Cronst. miner. §. 274. 1. I. Lapis arenaceus glutine argilla porcellanea.
Habitat in Scaniae fodina lithanthracum prope Boserup, in solo mollis, ad aërem indurescens, igne non liquandus.
- Fahlunen-18. A. granis minimis albis argillae vulgaris rufae ope conglomeratis.
Syst. nat. I. p. 186. n. 2. XII. 3. p. 74. n. 11. Saxum cotaceum rufum, atomis quartzosis albis.
Habitat Fahlunae in Suecia, constituens basin cuprifodinae.
- coloratus. 19. A. granis minoribus subaequalibus tinctis.
Syst. nat. XII. p. 64. n. 13. Cos particulis arenaceis subaequalibus colorata.
Habitat hinc inde, flavus, viridis, caeruleus aut ruber, an distincta hujus tribus species?
- stratarius. 20. A. durus, granis aequalibus diaphanis.
Syst. nat. I. p. 147. n. 4. XII. 3. p. 63. n. 12. *Mus. Tessin.* 4. n. 8. *It. scan.* 329. Cos particulis arenaceis quartzosis aequalibus diaphanis compactis.
Habitat passim frequens, copiosus in Scania, ad aërem indurescens, sub mari salisus, hinc antequam muris inferatur, elixandus.
- friabilis. 21. A. granis minimis laxissime cohaerentibus.
Syst. nat. XII. 3. p. 63. n. 8. Cos particulis arenaceis digito friabilibus.
Habitat Helfingburgi in Scania.
- fissilis. 22. A. in tabulas fissilis.
Syst. nat. XII. 3. p. 62. n. 7. Cos particulis arenaceis fissilibus, lamellis fragilibus.
Waller. miner. 76. Cos lamellis fissilibus.
Waller. syst. miner. I. p. 196. n. 7. Cos in lamellas fissilis.
Carth. miner. 28. Arenarius fragmentis fissilibus.
Habitat frequens in Suecia, Anglia, Hispania, Germania, duritie, colore (albo praesertim et rufescente,) granorum magnitudine et pelluciditate, tabularum, in quas finditur, crassitie varians, nisi nimis sit porosus, testis inserviens.

glareofus. 23. A. mollis, granis minimis.

Waller. syst. miner. 1. p. 188. n. 2. Cos glareofa, particulis impalpabilibus, mollis.

Habitat passim in Suecia, Anglia, regno Peruviano, griseus, rubens, flavescens aut virescens.

d. caementi locum supplente calce metallica.

amnigeni-24. A. durus, granis parciore ferri calce conglutinatis.

us. *Syst. nat. XII. 3. p. 80. n. 38. Mus. Tessin. 72. Saxum lapillis fabulis ochra connatum.*

Cronst. miner. §. 274. 4. Lapis arenaceus ochra martis conglutinatus.

Habitat hinc inde in Germania, Suecia, potissimum Ostrobothnia, semper coloratus, ruber vel flavus; accolae fluvii Haukipudas in Ostrobothnia sabulum e fundo fluvii effodiunt, in acervos colligunt, et per unum alterumque annum sub Dio relinquunt, hoc temporis spatio ita conferummatum, ut focum exinde struant.

ferruginosus. 25. A. granis largiore ferri calce conglutinatis.

Cronst. miner. §. 246. 4. Eisenfanderz.

Habitat passim in Germania, ferri adeo dives, ut cum fructu eliquari possit.

oobaltifer. 26. A. granis cobalti calce conglutinatis.

Cronst. miner. §. 276. 3.

Habitat in Sueviae fodinis.

cuprifer. 27. A. granis aeruginis ope conglutinatis.

Cronst. miner. §. 276. 2.

Habitat in Sibiriae, Hassiae fodinis.

β) magis compositi.

grifeus. 28. A. granis inaequalibus argillae induratae ope conglutinatis, quartzi et ardesiae fragmentis saepius innidulantibus.

v. Trebra Erf. v. Inn. d. Geb. Br. 5. p. 69. Ilsemann

Westrumo chem. Ann. 1785. 2. p. 431. et 1786. 2. p. 241.

Lafius Beob. üb. d. Harzgeb. 1. p. 141. Grauwaacke.

Habitat in Sibiriae Uralenlibus, Saxoniae (prepe Braunsdorf,) Franconiae (in principatu Coburgensi et Meinungeni,) Nassoviae montibus, ad Rheni ripas, frequentissimus in Hercynia, stratis cum stratis ardesiae et lydii alternantibus, venis metallicis foetus, argilla ex caerulecente cinereo in nigrum vergente, granis ut plurimum albis, rarius virescentibus, aut rubris, ceterum magnitudine

dine et proportione mirifice variis, interdum spati tenuis exaratur, aut bitumine perfusus, aut animalium aut vegetabilium vestigia ferens, rarius mica innidulante conspicuus.

novacula- 29. A. granis minoribus micae mistis.

ris. *Syst. nat.* XII. 3. p. 74. n. 12. *It. scan.* 80. Saxum cotaceum albo-micaceum incarnatum substriatum.

Waller. syst. miner. 1. p. 193. n. 5. Cos saxosa, particulis distinctis, arenaseo-micaceis, fragilis.

β) *Syst. nat.* XII. 3. p. 75. n. 13. *It. scan.* 129. Saxum (Stenonis) cotaceum flavescens, micis minutissimis nigris.

γ) *Syst. nat.* I. p. 186. n. 1. XII. 3. p. 74. n. 9. Saxum (undulatum) cotaceum subfissile rufum undatum; atomis micaceis sparsis.

Syst. nat. p. 148. n. 7. Cos particulis angulatis opacis, superficie undulata.

Habitat passim in montibus et rupibus arenariis, potissimum recentioribus, rufescens, β) flavescens, γ) rufus, mica alba, aut in β) nigra, illius particulis nunc oblongis et longitudinaliter congestis, nunc punctatim inspersis, coticulae loco ad enses cultrosque acuendos inserviens, β) montem Scaniae Stenshufvud constituens, γ) durus in Dalecarlia inter Sernam et Limam obvius, in laminas crassas undulatas fissilis.

molaris. 30. A. durus, ex granis inaequalibus angulatis quartzii et feldspati interspersa mica compositus.

Syst. nat. I. p. 148. n. 6. XII. 3. p. 64 n. 15. *Mus. Tessin.* 4. n. 10. Cos particulis inaequalibus quartzolis glareolisque.

Waller. syst. miner. 1. p. 199. n. 10. Cos particulis majoribus sabulosis diversae naturae coalita.

Carth. miner. 27. Arenarius durus granulis inaequalibus.

Wolt. miner. 14. Arenarius ex sabulo compactus.

Cost. foss. 137. Saxum arenarium, Lapis molaris.

β) *Syst. nat.* I. p. 187. n. 16. XII. 3. p. 75. n. 17. Saxum (molinum) cotaceo-quartzosum micaceum.

Habitat passim in Europa, potissimum in Sueciae provinciis Uplandia, Sudermannia, Scania, β) in Smolandia, Westrogothia, Fennonia, partium constituentium indole ad granitem accedens, quartzii granulis pellucidis majoribus, feldspati minimis, magis opacis et cinereis, in frumenti molendinis frequenter adhibitus.

- compactus. 31. *A. durus*, quartzii granis minimis ochroleucis, et granati rubris.
Syst. nat. I. p. 147. n. 3. XII. 3. p. 63. n. 11. *Mus. Tessin.* 4. n. 7. Cos particulis arenaceis impalpabilibus compactissimis.
- β) *Syst. nat.* I. p. 187. n. 14. XII. 3. p. 78. n. 28. Saxum (punctatum) micaceum fissile incarnatum, granis granatinis.
Habitat in Sueciae provinciis Dalecarlia, Westrogothia, β) in Scania, occurrens, fissilis, mica argentea interspersa distinctus.
- radians. 32. *A. durus*, scorli nigri columnis stellatim digestis granati-que purpurei granis inspersis variegatus.
Syst. nat. XII. 3. p. 74. n. 10. Saxum cotaceum striis atris radiantibus granatisque sparsis.
Habitat in Sueciae monte argenteo occidentali, pallidus. Tid-åström.
- decussatus. 33. *A. durus* ex albo rufescens, hornblendae, squamis atris erectis et decussantibus varius.
Syst. nat. I. p. 186. n. 8. XII. 3. p. 75. n. 15. Saxum cotaceum quartzosum incarnatum, micis sparsis atris erectis decussantibusque.
Habitat in Suecia (Kallmorac).
- frumentalis. 34. *A. talci* lamellis interspersis maculisque lanceolatis varius.
Syst. nat. XII. 3. p. 75. n. 16. *Mus. Tessin.* 72. Saxum cotaceo-talcosum, maculis lanceolatis sparsis.
Habitat in Germania.
- variolosus. 35. *A. albus* foraminibus ferrugineis pertusus aquam transmittens, granis minoribus.
Tigersten.
Syst. nat. XII. 3. p. 62. n. 5. *Mus. Tessin.* 4. n. 6. Cos particulis glareosis, maculis sparsis erosis ferrugineis.
It. scan. 13. Cos solidiuscula alba, cortice flavescente, maculis fuscis friabilibus.
Habitat in Nericia et Westrogothia Sueciae, maculis et foraminibus a pyritae glandulis innidulantibus in ochram fatiscens natis.

CLASSIS II.

S A L I A.

62. NATRUM. Saporis lixiviosi.
63. BORAX. Igne spumans, et paulo fortiori in vitri speciem abiens.
64. MURIA. Aquam fortem in aquam regiam convertens.
65. NITRUM. Acido vitrioli fortissimo irrigatum vapores rutilos eructans.
66. MIRABLE. Cum carbonum pulvere igni candenti expositum sulphur exhibens, solutione aquosa a natro non turbata.
67. AMARUM. Saporis amari, solutione aquosa a natro turbata.
68. ALUMEN. Saporis austeri, solutione aquosa a lixivio caerulei Berolinensis non turbata.
69. VITRIOLUM. Saporis austeri, solutione a lixivio caerulei Berolinensis turbata.

S A L I A.

62. NATRUM.

Saporis lixiviosi.

Cum acidis effervescentes; factas terrarum metallorum in acidis solutiones turbans.

antiquorum. 1. N. inodorum siccum purius.

Syst. nat. XII. 3. p. 88. n. 1. Natrum nudum terrestre.*Woltersd. miner.* p. 298. Sal persicum.*Waller. miner.* 181. Alkali orientale impurum terrestre antiquorum.*Waller. syst. miner.* 2. p. 61. n. 1. Alkali minerale impurum terrestre.*Cronst. miner.* §. 135. 1. 1. Alkali minerale purum.*Just. miner.* 267. Sal alkali minerale.

Habitat in Sina, Bengala, Caucasi parte meridionali et septentrionali, Syria, Aegypto, Nubia, Teneriffa, meridionali potissimum America, Dania (in Hafniae muris efflorescens,) Italia (in Veronenlis arcis fornicibus,) in Helvetiae antris nonnullis, in Franconia (ex moeniis Erlangenibus e. g. efflorescens,) Bohemia (prope Bilin,) et Hungaria, heic ericeta a Debrezino ad Sigethum usque protensa vere et aestate pruinae ad instar operiens, crebro creta, ferri calce, magis adhuc muria et mirabili inquinatum, album, ex guesso non raro efflorescens modo purum fit, totum aqua solvendum, qua sensim exhalante in crystallos abut tetraëdro-prismaticas utrinque in aciem terminatas, clarissimas quidem, et ad aërem cito in pulverem impalpabilem niveum fatiscentes, cum calce et oleo egregium saponem exhibens, igne facile liquefcens, cum terra silicea in vitrum egregium convertendum.

acidulare. 2. N. inodorum aqua solutum.

Waller. syst. miner. 2. p. 63. n. 2. Alkali minerale in acidulis et thermis hospitans.

Habitat in acidulis et thermis pluribus, etiam Germaniae, e. g. Selteranis, in Aegypti lacubus quibusdam, Alexandriae et Rolettae interjectis.

murorum. 3. N. inodorum cum terra calcarea commistum.

Syst. nat. 1. p. 161. n. 3. *It. scem.* 299. Natrum murorum.*Syst. nat.* XII. 3. p. 88. n. 2. Natrum nudum calcarium.

Cartheuf. miner. 32. Alkali fixum, muris fornicatis adhaerens.

Cronst. miner. §. 136. Alkali falis communis terra calcarea parva portione combinatum.

Woltersd. miner. 300. Aphronitrum.

Lerch. oryctol. 44. Aphronitrum f. flos ferri ex antiquis muris.

Waller. syst. miner. 2. p. 65. n. 3. 1. Alkali minerale calcarea terra mixtum, corporibus superficialiter adhaerens magis compactum.

β) *Syst. nat.* I. p. 161. n. 1. Natrum marmoris.

It. oel. 147. Sal calcarium.

Habitat in muris calcis opa exstructis v. g. in moeniis urbis vetustae tataricae Bolghari, β) in Marmore, pruinae instar efflorescens, non totum aqua solvendum.

volatile. 4. N. foetidum terris aliisve salibus immixtum.

Cronst. miner. §. 141. 2. Alkali volatile terris mixtum.

Waller. syst. miner. 2. p. 68. n. 1. Alkali volatile nudum, terris et lapidibus inhaerens.

Halina- β) *Waller. syst. miner.* 2. p. 64. n. 3. b. Aphronitrum striatum foetens.

tron.

Habitat in humo, creta, sulo, argillis, β) in natro muro- rum, ex corporibus vivis destructis ortum trahens.

63. BORAX. Saporis ad lixiviosum accedentis. Subponderosa, semipellucida, nitens, inodora, fixissima.

Aquam plurimam, ut solvatur, requirens, solutione a natro non turbata.

Ignem facillime liquanda in vitrum clarissimum, et alia quoque corpora fixa secum in vitrum convertens.

sedativa. 1. B. purior nulli natro intricata, ad aërem non mutabilis.

Hoefler sal sale sedativo naturale di Toscana. *Flor.* 1778. 8.

Mascagni dei lagoni del Senese e del Volterrano.

Sienn. 1779. 8.

Habitat

Habitat in Hetruria, partim aqua soluta, partim forma glubularum ut plurimum nivearum, interdum sordidarum, ardesiae, aut luto lacuum Siensium et Volterraneorum adhaerens, cum natro in verum sal neutrum abiens, squamis argenteo nitore conspicuis, attactu pinguibus constans, vix in veras crystallos cogenda, vini quoque spiritu solvenda, et flammae, qua hic ardet, colorem in viridem convertens.

Tincal. 2. B. natro dominanti juncta, in aëre fatiscens.

Syst. nat. XII. 3. p. 94. n. 1. Borax nudus.

Waller. miner. 191. et 192. Borax erudus caerulefcens hexangularis, et Borax depuratus albus octangularis.

Waller. syst. miner. 2. p. 82. et 85. n. 1. 2. Borax crudus taponaccus et Borax sale alcalino minerali mixtus.

Cronst. miner. §. 138. Borax.

Grill et Engeström act. Stockh 34. p. 317. 319. Poun.

Blanc, Rovato et Saunders act. angl. 77. 2. p. 297. 302. et 79. 1. p. 97.

Habitat in India, Japonia, regno Tibetano et Peruano, partim aqua soluta, ex qua sicco calidoque anni tempore immensis interdum massis fundum petit, partim forma solida granorum, fabarum, crystallorum exilium semipellucidarum ad sui solutionem, frigidae sultem aquae multum requirens, qua partim exhalante in crystallos duras pellucidas, transversim subtilissime striatas, prismaticas, utrinque pyramide triedra terminatas, nunc hexaëdras (F. 10. 34.) nunc tetraëdras (F. 14.) abit, igne facillime fluens, primo in spumam niveam opacam, postea in vitrum abiens, et alia etiam corpora secum in vitrum convertens, hinc metallis, praesertim nobilioribus coadunatis, gemmis arte parandis &c. inserviens.

64. MURIA. Saporis falsi.
Facile aqua solvenda, solutione a natro non turbata.
Cum acidis dilutis non effervescent, ab acido vitrioli fortiori infuso excalescunt, effervescent, et vaporem cinereum suffocantem tetri odoris eructans.
Aquam fortem in aquam regis commutans.

- aquatica. 1. M. fixa decrepitans formae cubicae aqua soluta.
marina. α) *Syst. nat.* I. p. 164. n. 1. XII. 3. p. 98. n. 1. *Wall. syst. miner.* 2. p. 55. n. 4. a. b. d. Muria marina.
Cronst. miner. §. 130. Sal marinum.
Woltersd. miner. 23. Sal commune nudum aquae marinae.
lacustris. β) *Cartbeuf. miner.* 37. Muria lacustris.
Waller. syst. miner. 2. p. 56. n. 4. c. Sal marinum in fundis lacuum concretum.
fontana. γ) *Syst. nat.* I. p. 164. n. 2. XII. 3. p. 98. n. 2. *Waller. syst. miner.* I. p. 57. n. 5. *Schreb. lithol.* 42. Muria nuda fontana.
Cronst. miner. §. 131. Sal fontanum.
Woltersd. miner. 23. Sal commune nudum aquae fontanae.
thermalis. δ) *Syst. nat.* XII. 3. p. 98. n. 4. Muria nuda thermalis.
Habitat α) in mari omni, β) frequens in imperii russici partibus orientalibus et meridionalibus, γ) per omnem terrarum orbem, frequens quoque in Germania, δ) Aponi in Italia, aqua aeris et ignis auxilio avolante, et reliquis heterogeneis separatis excollata, varius nisi ex lacubus sicco anni tempore aut summo atmosphaeram stringente frigore sponte delabens.
montana. 2. M. fixa decrepitans sicca pura, cum vitrioli acido mirabile genuinum producens.
Syst. nat. I. p. 164. n. 3. XII. 3. p. 98. n. 3. Muria nuda fossilis.
Waller. syst. miner. 2. p. 53. n. 1. Muria fossilis pura.
Cronst. miner. §. 129. Sal montanum.
Woltersd. miner. 23. Sal commune nudum solidum fossile.
Dal. pharmac. 30. *Gesn. figur.* 34. b. Sal gemmae.
β) efflo.

β) efflorescens.

γ) *Mus. Tessin.* 36. n. 4. Muria nuda stalacticosa perforata.

δ) forma cubica, Zielona, Grünfalsz.

Habitat in vicinia fontium et lacuum salforum, in India, Armenia (praesertim prope Tessis,) Arabia, Persia, regno Tibetano, Sibiria (c. g. prope Orenburg et Ilczku,) Moldavia; Wallachia (prope Ocria,) Transilvania (prope Tor-da, Dees et Parait,) Hungaria superiore (prope Soowar, Marmoros, Ronafek, Eperies,) Gallicia (prope Wieliczka et Bochnia,) Silesia, Austria superiori (prope Gmünd, Hchel et Hablstadt,) Stiria (prope Aufsee,) Berchtesgada, Salisburga (prope Hallein,) Tirolis (prope Halle,) Calabria (prope Altomonte,) Sicilia (prope Castrogiovani, Camerata, la Cattolica, Regalmutto, Caltanissetta,) Hispania (prope Cortona, Cervera, Valtiera et Mingranilla,) Anglia (prope Northwich,) regno Chilensi (provinciais Copiapio et Coquimbo,) et Peruano (prope Julloma et Yocala, et ad fluvium Longacallo, etiam in Algeria, in hac integros passim montes, in aliis terris immensas, quancunque dimensionem respicias, massas constituens, materias fontium salforum, in fragmenta granularia secedens, nunc pellucida, nunc semipellucida, nunc diaphana, nunc recte, rarius incurvo-lamellosa, nunc parallele, crebrius incurvo-fibrosa, nunc nebulosa, aquae guttam interdum includens, aut sphaericis superficiei impressis vestigiis conspicua, intus nitens, tritura cana, usplurimum alba, aut margaritacea, nonnunquam nigricans, nigra, virescens, flavescens, flava, rufescens, carnea, spadicea, violacea, lavendulacea aut caerulea, aut variegata.

impura. 3. M. decrepitans fixa sicca, cum vitrioli acido mirabile genuinum generans, terrae mista.

α) *Waller. syst. miner.* 2. p. 54. n. 2. Muria fossilis terra mineralisata.

β) *Waller. syst. miner.* 2. p. 55. n. 3. Muria fossilis lapide mineralisata.

Habitat in Galliciae, Salisburgi salifodinis, gypso, humo, margae, argillae intermixta muria, aut argilla muriae interspersa.

febrifuga. 4. M. fixa decrepitans sicca cum vitrioli acido mirabile potassinum progenerans.

Proust Beytr. z. chem. Ann. 3. p. 466.

Habitat varior in Hispania, ex aqua exhalante forma cubi delabens.

ammonia-5. M. acris igne in fumum album convertenda cum calce trita
ca. odorem alcalinum emittens, ad aërem humescens.

Cronst. miner. §. 132. Sal commune alcali volatili saturatum.

α) *Waller. syst. miner. 2. p. 77. n. 1.* Sal ammoniacum in flo-
ras vel laminas concretum.

Model üb. ein natürl. oder gewachsf. Salmiak. Leipz. 1758. 8.

β) *Waller. syst. miner. 2. p. 78. n. 2.* Sal ammoniacum in
glebas igne subterraneo concretum.

Ferber Br. a. Welschl. 11. p. 182.

Habitat α) purior diaphana in Persia, Turchestania potissi-
mum, et Calmuckia, ex superficie terrae, vel rupibus
efflorescens, β) in montibus ignivomis aut aliis terrae in-
cendio devastatis, e. gr. in Veluvio, Solfatara, in Actnu
vicinia, in insulis Aeoliis, etiam in Angliae nonnullis li-
ghanthracum fodinis, rarius pura alba diaphana, quam
sulphure, alumine, vitriolo ferri-tincta colore flavo, ex
flavescenti cinereo, sordide pomaceo aut atro, facillime
aqua solvenda, et hac avolante in spicula flexilia concre-
scens, modo, quo sibi mutuo nectuntur, pennae radios
referentia.

65. NITRUM. Saporis amaricantis, refrigerantis.
Facile aqua solvendum, solutione a
natro infuso non turbata.
Cum acidis dilutis non effervescentis,
ab acido vitrioli fortissimo infuso
vapores rutilos acres suffocantes
eructans.
Prunis inspersum detonans.

nativum. I. N. fixum nudum purum non deliquescentis, aqua, qua solu-
tum fuerat, exhalante crystallos hexaëdro-prismaticas
utrinque pyramide hexaëdra inaequali terminatas exhibens.

Fortis del nitro minerale. Neap. 1787. 8.

*E. W. Zimmermann voyage à la nitriere naturelle, qui se
trouve à Molfetta en Pouille. à Paris 1789. 8.*

*Habitat in Virginia, regno Peruano, Hispania, Sicilia, Ca-
labria, et potissimum Apulia, album, refrigerans et putre-
dinem arcens, igne facile liquefcens, aliisque secum cor-
pora liquans, hinc in parandis vitris, et fundendis metal-
lis nobilioribus adhibitum, pulveris pyrii princeps mate-
ria,*

ria, aquam fortem quoque exhibens, varius forma crystallorum, earumque quidem exilium, quam bracteolarum, bacillorum, crustae, aut efflorescentis quasi lanæ obvium.

humosum. 2. N. fixum ad aërem non deliquescens, aqua qua solutum fuerat exhalante in prismata hexaëdra utrinque pyramide hexaëdra inaequali terminata concretescens, humo aut cretae mistum.

Syst. nat. I. p. 163. n. I. XII. 3. p. 84. n. I. Nitrum (nativum) humosum.

Woltersd. miner. 23. Nitrum nudum humosum.

Waller. miner. 165. Syst. miner. 2. p. 45. n. I. Nitrum terra mineralifatum.

Habitat in aedificiorum partibus humidis, foli et pluviae minus expositis, aut maris undis crebro humectatis, his funestissimum, alba ut plurimum efflorescentia se prodens.

cubicum. 3. N. fixum, aqua, qua solutum fuerat exhalante in crystallos rhombicas concretescens.

Nauwerk chem. Annal. 1784. 2. p. 314.

Habitat ut plurimum cum nitro humoso, varius e. g. in cella quadam Hercyniae inferioris solum ex muris efflorescens.

flammans. 4. N. prunis inspersum in fumum abiens, a calce intertrita odorem alcalinum spargens, ad aërem deliquescens.

Cartheus. miner. 38. Nitrum semivolatile terrae immixtum.

Habitat cum nitro humoso.

66. MIRABILE. Saporis amari.
Paulo difficiliter aqua frigida solvendum, solutione a natro non turbata.

Cum acido nullo effervescent.

Cum carbonum pulvere igni candenti expositum hepar sulphuris exhibens.

genuinum.

1. M. saporis refrigerantis igne facile liquandum, aqua qua solutum fuerat sensim exhalante in crystallos pellucidissimas prismata hexaëdra inaequilatera referentes ad aërem fatiscences concretescens.

Syst. nat. XII. 3. p. 89. n. 3. d. Natrum nudum fontanum saturatum.

Woltersd. miner. 25. Natrum nativum acidularum.

List. font. angl. Hoffm. diss. de sal. carol. Sal purgans.

Cronst. miner. §. 126. Acidum vitrioli alcali minerali saturatum.

Carth. miner. 38. Natrum thermiarum et acidularum.

Waller. syst. miner. 2. p. 70. n. 1. Sal neutrum compositum alcali minerali et acido vitriolico.

Habitat solutum in aquis mineralibus e. gr. thermis Carolinis, et una cum muria in fontibus salis multis, siccum, rarius crystallorum, stiriæ aut glebarum quam pulveris albi efflorescentis forma, in muris e. gr. Hafniæ, Hamburgi humidiusculis, in vicinia salifodinarum (v. gr. prope Aulsee in Stiria,) et in montibus valesiacis, natroque antiquorum intersitum in Helvetia, Stiria, Hungaria, remedium purgans et refrigerans eximium.

potassinum.

2. M. saporis debilioris, igni expositum decrepitans, nec nisi fortissimo liquandum, aqua difficiliter solvendum, crystallis ad aërem constantibus.

Proust Beitr. z. chem. Annual. 3. p. 466.

Habitat rarius cum nitro humoso in Hispania.

semivolatile.

3. M. acre igni expositum in fumos abiens ad aërem deliquescent, calci intertritum odorem alcalinum spargens.

Habitat rarius in montibus olim et nunc ignivomis.

sulphure-um. 4. M. igni expositum in fumos abiens ad aërem deliquescentem, calcei intertritum alcalinum, ab aqua forti affusa sulphuris ardentis odorem spargens.

Habitat in montibus ignivomis, aliisque terrae stratis incendium foventibus, in Solfatara Neapolitana, in lacubus (Lagoni,) etiam prope Castell nuovo Hetruriae, rarius album et purum, quam sulphure, ferri vitriolo, visigallo colore cinereo, flavo vel obscuro tinctum, saepe texturas fibrosae.

67. AMARUM. Saporis amari.

Aqua facillime solvendum, solutione a natro infuso lactescente.

Ignis vi facillime liquandum, nec detonans, nec decrepitans.

genuinum. I. A. in igne spumans, aqua, qua solutum fuerat, exhalante, crystallos exhibens ad aërem fatiscentes tetraëdro-pyramidicas, utrinque pyramide tetraëdra terminatas.

Syst. nat. XII. 3. p. 89. n. 3. Natrum nudum fontanum faturatum eptamense.

Waller. syst. miner. 2. p. 71. n. 2. Sal neutrum compositum terra solubili alcalina, et acido vitriolico.

Storr de sale alpino diff. Tubing. 1787. 4.

Habitat frequens tum solutum in aquis multis medicatis, amaritiae sua efficacibus e. gr. Saidschützenibus Bohemiae, tum siccum album, instar pulveris aut nivis, aut spiculorum subtilium stellatum dispositorum, aut glebarum intus parallele fibrosarum ex marga, ardesiis, lapide amaro saxisque ex eo partim conflatis, etiam in vicinia lithantracum efflorescens, aut gipso inclusum in Hispania, lacuum Hetruriae ripis, Modena, Parma, Pedemontia, Sabaudia, Rhaetia, Helvetia, Salisburgo, Croatia, Bohemia, Thuringia, Hercynia, Anglia, Normannia.

muriati-um. 2. A. in aëre deliquescentem, a vitrioli acido adfuso aut ignis paulo majore violentia vapores cinereos acres tetri odoris eructans.

Habitat solutum in aqua maris aliisque salis, aquam fortem in regiam commutans, spiritu vini quoque solvendum.

calcarium. 3. A. in aëre deliquescentem, a vitrioli acido affuso vapores cinereos acres tetri odoris, igni expositum nullos eructans.

Cronst. miner. §. 21. Terra calcarea acido falis communis saturata.

Waller. syst. miner. 2. p. 75. n. 6. Sal neutrum terra calcarea et acido falis compositum.

Habitat solutum in aqua maris aliisque falsis, parumper siccum tempore diu sicco prope Hildeshemium occurrens, similiter aquam fortem in regiam convertens, et spiritu vini solvendum, solutione a vitrioli acido instillato lactescente.

nitrosum. 4. A. in aëre deliquescent, a vitrioli acido fortiori et calido infuso vapores rutilos eructans, solutione aquosa ab eodem acido non turbata.

Habitat in humo et muris, cum nitro humoso interdum efflorescens, in igne cum strepitu intumescens, neque prunis injectum detonans, spiritu vini solvendum, aqua, qua solutum fuerat, sensim exhalante, in crystallos tetraëdro-prismaticas oblique truncatas concrescens.

murale. 5. A. in aëre deliquescent a vitrioli acido fortiori et calido infuso vapores rutilos eructans, solutione aquosa ab eodem acido lactescente.

Waller. syst. miner. 2. p. 46. n. 2? Nitrum terra calcarea mixtum, muris lapidibus aut saxi superficialiter inhaerens.

Habitat ut plurimum cum nitro humoso, vini spiritu quoque solvendum.

animale. 6. A. non deliquescent igne difficilius liquandum, ejus tamen vi vapores rutilos eructans.

Sage act. Paris. ann. 1777. p. 433.

Habitat passim cum nitro humoso, ex nitri acido ossiumque terra conflatum.

- 68. ALUMEN.** Saporis austeri, dulciusculi.
 Solutione aquosa a natro quidem,
 neque tamen a lixivio caerulei
 Berolinensis turbata.
 Ignis prima vi cum spuma liquef-
 cens, in massam spongiosam
 abiens, vel summa ejus violen-
 tia mox vix liquandam.
- phospho-** 1. A. igni violentiori expositum dissiliens, ex phosphori acido
reum. et terra aluminari constans.
Proust Annal. de chim. I. n. 8. p. 196. Grénat de Valence.
Habitat in Valentia Hispaniae, an hujus classis et generis?
- muriati-** 2. A. igni violentiori expositum aut vitrioli acido fortiori irri-
cum. gatum vaporem cinereum acrem tetri odoris eructans.
β?) Baldussari act. Sien. 4. p. 1. &c. Sale di creta.
*Habitat β) in parte Hetruriae Sienensi, tempestate sicca in
 solo argilloso pulveris instar progerminans, etiam in an-
 tris rupiumque fissuris lunae aut crustae albae facie obvi-
 um, saporis tamen potius amari, quam austeri.*
- nativum.** 3. A. a vitrioli acido adfuso nullos vapores emittens, nudum
 siccum.
Syst. nat. I. p. 165. n. I. XII. 3. p. 101. n. I. Alumen nudum.
Waller. miner. 171. syst. miner. 2. p. 32. n. I. Alumen
 nativum.
Carth. miner. 41. Alumen nudum purum.
Cronst. miner. §. 124. 2. 2. I. Acidum vitrioli argilla sa-
 turatum.
a) forma pulveris efflorescentis.
β) solidum formae communis, inconspicuum.
γ) solidum inconspicuum, forma stalactitac.
δ) solidum ferici instar nitens, intus fibrosum.
Wolt. min. 21. Alumen nativum plumosum.
ε) crystallis pyramidem tetraëdrum duplicem referentibus.
Fig. 23.
*Habitat in Aegypto, insula Milo aliisque archipelagi, Mal-
 ta, Aeoliis multis, potissimum Lipari, Volcano, Strom-
 boli, in Sicilia (e. gr. prope Petraglia, Gampiglieri et ad
 montem Rosso,) in Vesuvio et Solfatara regni Neapoli-
 tani,*

tani, in lacubus, (Lagoni) Hetruriae, in Helvetia (e. gr. ad montem S. Gotthardi,) in Stiria (prope Schladming,) in Austria (prope Crems,) in Bohemia, Hungaria, Lapponia Lalenfi, Suecia (ad montem Hunneberg,) frequentissime in arduis nidulans, aut ex iis sub dio efflorescens, facile in crystallos duras, pellucas, in aëre constantes concrefcens, artificum et medicorum usu celebre.

solutum. 4. A. a vitrioli acido adfuso nullos vapores eructans nudum, aqua solutum.

Richter chev. Annal. 1788. I. p. 324.

Habitat passim in Sibiria, Italia, prope Halam Magdeburgicam.

Halotri- 5. A. a vitrioli acido adfuso nullos vapores eructans siccum
chum. non deliquescens fibrosum nitoris fericei.

Scopoli de hydrargyro Idriensi tentam. Venet. 1761. p. 68.

Habitat in Sicilia fodinis ad montem Niso in Carnioliae Idriensibus, in Hetruriae lacubus, in Hispania prope Alcaunez, in Hungaria prope Neosolium, in Austriae (prope Goettwig) et Aulstiae (prope Whitehaven) lithanthracibus, niveum, ad aërem flavescens, et nitorem amittens, fibris confertis, ut plurimum parallelis et incurvis, rarius stellatim dispositis.

Butyrace- 6. A. in solo nativo flavum, molle et tactu pingue, ad aë-
um. rem solidescens album cerei nitoris lamellosum.

Habitat in Sibiria, et (prope Muskau) superiori Lusatia, parte acidi, non terrae aluminari, sed ferri calci juncta.

terreum. 7. A. a vitrioli acido adfuso nullos vapores eructans, argillae molli immittum.

Waller. Syst. miner. 2. p. 23. n. 3. Alumen terra mineralifatum.

Habitat frequens in vicinia montium ignivomorum Aetnae et Veluvii, in insula Milo, in Occitania Galliae (inter Vals et Asprejone,) in Austria (prope Crems,) Hungaria (prope Tazoba,) Lusatia superiori (prope Muskau,) Marchia (prope Freyenwalde,) Saxonia (prope Torgau, Düben et Schwemmel,) Thuringia (prope Ekardsberg,) et Scania (prope Boferup,) rarius album, quam a bitumine, quo perfusum est, fuscum, vel nigrum, tuncque ut plurimum cum fumo tetri odoris, et cum flamma ardens, interdum sponte sub dio exardescens, non raro tum demum alumen suum manifestans.

romanum. §. A. a vitrioli acido adfuso nullos vapores eructans, linguae adhaerens inquinans argillae induratae puriori mistum.
Syst. nat. I. p. 165. n. 3. XII. 3. p. 102. n. 3. Alumen mar-
 moris.

Waller. miner. 174. *syst. miner.* 2. p. 34. n. 4. Alumen la-
 pide calcareo albo aut rubente mineralisatum.

Cronst. miner. §. 124. 2. 2. 1. Argilla pura acido vitrioli
 imbuta.

Ferber Br. a. Welschl. 15. p. 238.

Mazéas act. Paris. peregr. 5.

Sc. Breislac sagg. di osserv. sulla Tolfa &c. Rom. 1786. 8.
(Andreae) Br. a. d. Schweiz. 1763. p. 236.

*Habitat in Helvetia, in monte S. Gotthardi et Brittenstock
 integras excelsas rupes constituens pyritae punctulis, aut
 vitrioli ferri globulis perfusus, venulis montem percur-
 rens in Anglia (prope Whitby,) et Britannia (prope Po-
 liniere,) hinc inde in Hetruria, potissimum in Statu eccle-
 siastico (Tolfae prope Centuncellas,) heic quoque in mon-
 tes satis excelsos aggregatum, quartzii albi venis hinc inde
 transeuntibus, cum acidis non effervesceus, post aliquant
 demum sub dio moram, aut ustionem alumen prodens, al-
 bum, roseum, cinereum aut margaritaceum.*

commu- 9. A. ab acido vitrioli infuso nullos vapores eructans, ardesiae
 ne. bitumine perfusae immistum.

Syst. nat. I. p. 165. n. 2. XII. 3. p. 101. n. 2. Alumen schisti.
Cartheus. miner. 41. Alumen fissili inhaerens.

Woltersd. miner. 21. et 152. Alumen bituminosum lapi-
 deum, et Schistus aluminosus.

Waller. miner. 173. Alumen lapide fissili mineralisatum.

Waller. syst. miner. 2. p. 35. n. 6. Alumen schisto minera-
 lisatum.

Cronst. miner. §. 124. 2. 3. Argilla martialis et phlogistica
 acido vitrioli imbuta.

α) mollissimum tactu macrum in fragmenta trapezoidea dif-
 filiens.

Cronst. miner. §. 124. 2. 3. 1. Schistus aluminosus lamello-
 sus regularis.

Karst. Mag. Helv. Naturk. 3. p. 204.

Hoffmann bergm. Journ. 1788. 2. p. 550.

nitens. β) duriusculum, intus nitens undulatum schistosum tactu
 pinguisculum, in fragmenta indeterminata diffiliens.

Cronst. miner. §. 124. 2. 3. 2. Schistus aluminosus undu-
 latus,

Karst. Mag. Helv. Naturk. 3. p. 205.

Hoffm. bergm. Journ. 1788. 2. p. 501.

γ) paulilper efferveleens.

Waller. syst. miner. 2. p. 35. n. 5. Alumen lapide calcareo bituminoso nigro mineralitatum.

Habitat in Sibiria (montibus Ural et Altai,) Russia, Norwegia, Scania (prope Andrarum,) Oelandia, Westrogothia, Jemtia, Nericia, Sueciae, Scotia, Anglia (prope lithan-zbraces,) Vogefis Helvetia, Aultria (prope Crems et Thalerlarn,) Bohemia (c. gr. prope Comnotau,) Lutatia superiori (prope Mulkau,) Saxonia (prope Braunsdorf, Belgern, Düben, Cellerode,) Voigtlandia (prope Reichenbach et Linbach,) Thuringia (prope Saalfeld,) principatu Leodicenfi (prope Mallicu,) β) in parochia Näs Jemtiae, et prope Reichenbach, γ) prope Andrarum, in montibus stratariis integra strata constituens, varius globi forma, quam communi, nigrum, pyritae miculis aut glebulis inspersis vix carens, pariter non raro demum sub dio fatiscendo, aut post utionem alumen prodens, alumen ferri expers difficilime exhibens.

turfae. 10. A. ab acido vitrioli infuso nullos vapores eructans, turfae immittum.

Waller. syst. miner. 2. p. 33. Alumen turfa mineralifatum.

Swab act. Stockh. 28. p. 37.

Habitat in Scania (prope Helsingburg) et Gallia (Beauvaisis).

69. VITRIOLUM. Saporis austeri.

Solutione aquosa tum a natro tum a lixivio caerulei Berolinensis turbata.

Mollissimum, sub dio fatiscens. Ignis vi aquae instar liquefscens, eaque perseverante veram metalli calcem relinquens.

magnesii. 1. V. roseum, solutione aquosa a natro infuso sedimentum ochroleucum, a lixivio caerulei Berolinensis viridulum dimittens.

v. Born ind. foss. 1. p. 51?

Habitat in Herrengund prope Neosolum Hungariae, an vere ex magnesio et vitrioli acido conflatum?

- niccoli. 2. V. viride, solutione aquosa a natro infuso sedimentum ex albo viride dimittente.
Cronst. miner. §. 123. 2. 4. Vitriolum ferrum et nickolum continens.
Habitat in Helsingiac fodinis Suecicis prope Loos, niccolo ochraceo inhaerens, praeter niccolum ferrum quoque continens.
- zinci. 3. V. album, a natro et lixivio caerulei Berolinensis infuso sedimentum album dimittens, aqua, qua solutum fuerat, exhalante in prismata tetraëdra utrinque pyramide terminata concretescens. Fig. 9.
Syst. nat. 1. p. 166. n. 4. XII. 3. p. 104. n. 3. Vitriolum (album) zinci album dodecaëdram prismaticum.
Brandt act. Upsf. 1735. Waller. miner. 167. syst. miner. 2. p. 24. n. 3. Cronst. miner. §. 122. 3. Vitriolum zinci.
Woltersd. miner. 21. Vitriolum nativum album zinco impregnatum.
Habitat in Sueciae, Hercyniae, Bohemiae, Austriae, Hungariae fodinis zinci mineras exhibentibus, ex his farinae instar efflorescens, interdum, stiriae, rarius communi aut crystallina obvium, vix unquam ferri expers, hinc a gallarum tinctura instillata solutio ejus nigricat, usu medico ophthalmico et emetico celebre.
- eupri. 4. V. caeruleum acre, solutione aquosa a natro volatili largiter infuso suavissime caerulescente.
Syst. nat. 1. p. 166. n. 2. XII. 3. p. 104. n. 2. Vitriolum (cyprinum) cupri caeruleum dodecaëdron.
Amoen. acad. 1. t. 12. f. 24. Cronst. miner. §. 122. 2. 1. 1. 2. Vitriolum veneris s. cyprinum.
Woltersd. miner. 21. Vitriolum nativum viride cupro impregnatorum.
Waller. miner. 165. syst. miner. 2. p. 20. n. 1. Vitriolum cupri caeruleum nativum.
- hermaphroditum. β) ferreo cupreum cyaneum. *Syst. nat. XII. 3. p. 105. n. 4.*
Waller. miner. 168. n. 1. syst. miner. 2. p. 26. n. 4. a. Vitriolum mixtum cupro et ferro.
Cronst. miner. §. 123. 2. 1. Vitriolum cuprum et ferrum continens.
- cupratum. γ) V. zinco-cupreum caeruleum. *Syst. nat. XII. 3. p. 105. n. 7.*
Waller. syst. miner. 2. p. 26. n. 4. d.
Cronst. miner. §. 123. 2. 4. Vitriolum cupro-zinco.

tripulum. δ) V. ferreo-zincoo-cupreum cyaneum. *Syst. nat.* XII. 3. p. 105. n. 5.

Waller. miner. 168. n. 2. *syft. miner.* 2. p. 26. n. 4. b. Vitriolum cupro ferreo-zincinum.

Cronst. miner. § 123. 2. 2. Vitriolum et ferrum et zincum et cuprum continens.

Habitat crebrius solutum in aquis fodinarum Irlandiae (prope Wicklow,) Galliae (prope vallem Lefcrinet,) Elbae, Siciliae (prope Gampiglieri et Petraglie,) Venetarum (prope Agorth,) Rhactiae, Cypri, Hungariae (prope Neofolium et Schmoelniz,) Bohemiae (prope Frankenau, Kuttensplan et Grosliz,) Saxoniae (prope Altenberg,) Hercyniae (ad montem Rammelsberg,) Hassiae (prope Silberberg,) Sueciae (prope Fahlun,) Norwegiae et Sibiriae quam siccum, ex cupri mineris sulphureis fatifcentibus efflorescens, rarissime, e. gr. in Austria (prope Spiz,) Transilvania (prope Salatina,) et Sibiria (ad montem Altai in fodinis Loctewskensibus,) nunquam non praeter cuprum aut ferri aut zinci aut utriusque majorem minoremve copiam continens, caeruleo colore, dum fatifcit, in flavidum abeunte, nauseosum, amarum, injecto solutioni aquosae ferro cuprum metallicum ut plurimum dimittens.

ferri. 5. V. viride, solutione aquosa a natro infuso sedimentum ochraceum dimittente, a gallarum tinctura nigricante, nudum. *Syst. nat.* I. p. 166. n. 1. XII. 3. p. 104. n. 1. Vitriolum (martis) ferri viride hexaedrum.

Cronst. miner. §. 122. 2. 1. 1. 1. Vitriolum martis simplex.

Woltersd. min. 21. Vitriolum nativum viride martiale.

Waller. miner. 166. *syft. miner.* 2. p. 22. n. 2. Vitriolum ferri viride nativum.

ferratum, β) V. zincoo ferreum viride. *Syst. nat.* p. 105. n. 6.

Cronst. miner. §. 123. 2. 3.

Habitat tum solutum in aquis mineralibus et fodinarum nonnullis, tum siccum rarius omni cupro liberum, interdum zinco inquinatum, facilius congeneribus, et in pulverem quidem flavescens fatifcens, saporis adstringentis, solutione aquosa a gallarum infuso in atramentum convertenda, a lixivio sanguinis caeruleum Berolinense dimittente, in montibus ignivomis et ardentibus, in lithanthracum, ferri, aliisque fodinis, ex quibus pyrites similesque minerae eruuntur, in regno Neapolitano (in Vesuvio

Suvio et Solfatara,) Sicilia (prope Petraglie et Gampigliari,) Elba, Hetruria (e. gr. in lacubus viuentibus, Hungaria, Carnioliā (prope Idriam,) Autria (prope Goettwig) terris rhenanis (e. gr. bipontinis mercurii fodinis,) Hercynia (in monte Rammelsberg,) Saxonia (prope Raschau et Annaberg,) et Anglia (prope Whitehaven,) farinae, lanuginis aut crustae albae facie ex pyritis efflorescens, interdum striae forma, aut glebarum, intus nonnunquam parallele fibrosarum et sericeo nitore nitentium obuium, medicorum, pictorum, tinctorum aliorumque artificum usu multiplici clarum.

terreum. 6. V. solutione aquosa a gallarum tinctura nigricante terrae mistum.

Waller. syst. miner. 2. p. 26. Vitriolum terra mineralisatum.

Habitat passim in Italia e. gr. in Solfatara, prope Viterbo et Monte Isalcone, in Hungaria (prope Cremniz,) terra ut plurimum argillacea, flavum, rubrum, caeruleum, viride aut nigrum.

atramontarium. 7. V. solutione aquosa a gallarum tinctura nigricante, lapidi intermixtum non schistoso.

Syst. nat. XII. 3. p. 106. n. 8. Vitriolum mineralisatum lapide friabili.

Cartheus. miner. 45. Vitriolum lapide immixtum.

Woltersd. miner. 49. Vitriolum rude minerali alio mistum.

Waller. miner. 170. Baum. miner. 2. p. 85. Lapis atramentarius.

Waller. syst. miner. 2. p. 27. n. 6. Vitriolum lapide mineralisatum.

Chalcitis. α) rubrum.

Sory. β) cinereum.

Melanteria. γ) nigrum.

Misy. δ) flavum.

Habitat in Hercyniae monte Rammelsberg, ex pyrite fatifcente natum.

schisti. 8. V. solutione aquosa a gallarum tinctura nigricante, ardesiae mistum.

Habitat in Franconia, prope Creilsheim, a pyrite insperso fatifcente natum.

turfac. 9. V. solutione aquosa a gallarum tinctura nigricante turfac immistum.

Cronst. miner. §. 282. 2. 2. I.

Habitat in Sueciae palude (monti argenteo orientali vicina,) in Borussia (prope monasterium Olivac,) Saxonia (prope Schmiedeberg) et Gallia (terra Beauvaisis,) nunquam cum flamma ardens.

CLASSIS III.

P H L O G I S T A.

70. TURFA. Ex fibris vegetabilium bitumine perfusis contexta.
71. BITUMEN. Igni expositum odorem gravem spargens.
72. MELLITES. Crystallorum forma conspicuus.
73. SUCCINUM. Igni expositum odorem suavem spirans, paulo difficilius liquefcens.
74. AMBRA. Igni expositum odorem suavem spirans, facillime liquefcens.
75. GRAPHITES. Solus difficillime exardescens.
76. SULPHUR. Cum flamma caerulea et vapore acido suffocante ardens.

PHLOGISTA.

70. TURFA, Coloris ut plurimum obscuri, texturæ magis minusve fibrosæ. Cum vapore naribus ingrato oculisque infesto ut plurimum ardens. Ex radiculis aliisque vegetabilium partibus minus magisque alteratis et bitumine perfutis composita.

cespitosa. 1. T. albida levis facile cum flamma paucoque vapore celeriter in cineres conversa.

ericetorum: α) T.

muscosa: β) T.

Habitat potissimum in ericetis, terræ superficiem tegens, aut solo humi strato contexta, sæpe congeneribus stratis amplioribus profundius sitis, ex ericæ muscorumque radicibus vix alteratis nata, hinc pallida, cana, aut ochroleuca, adeo levis, ut frustum 14 pollices longum, 6 latum, et 4 altum pondere non nisi 13-15 uncias aequet, ardendo oculis et naribus minus ingrata, at fugacem modo et levissimum calorem præbens, plurimosque cineres relinquens.

foliata. 2. T. texturæ ad lamellosam accedentis.

Cronst. miner. §. 291. 5. 2. I. 2.

Habitat passim in palustribus, in exiles colles aggregata, ex pluribus stratis inaequalibus chartæ foliorum ad instar separabilibus constans, vegetabilibus, ex quibus componitur jam paulo magis alteratis, quam in cespitosa.

maritima. 3. T. tardius et cum foetore oculis naribusque infestissimo ardens.

Waller. syst. miner. I. p. 20. n. 6. b. Darry.

Habitat ad littora maris depressiora, in vicinia quoque fontium salis, satis ponderosa, coloris obscuri, calorem, quam cespitosa, longe majorem, ardendo subministrans, at difficiliter exardescens.

palustris. 4. T. obscuri coloris ad aërem consolidescens et citius cum vapore magis tolerabili exardescens.

Syst. nat. I. p. 209. n. 2. XII. 3. p. 210 n. 6. Humus vegetabilis intertexto-fibrosa sicco induranda,

Waller.

Waller. miner. 11. Humus vegetabilis turfæa fibrosa.

Waller. syst. miner. 1. p. 21. n. 7. Humus fibrosa combustibilis.

Cartheuf. miner. 53. Humus densa radicibus vix mutatis intertexta.

Habitat in omnis fere telluris paludibus cespitosa, cui sæpius subjacet, magis ponderosa, ita ut frustum 14 pollices longum, 6 latum, et 4 altum libram $1\frac{1}{4}$ - $1\frac{3}{4}$ pondere æquet, egregium fuci in multis terris pabulum v. Degner diss. de turfis. Ultraj. 1729. 8. J. Beckmann Beytr. z. Gesch. d. Erf. vol. 2. n. 2.

picea. 3. T. coloris obscuri ad ærem consolidescens attactu pinguiuscula bitumine largius perfusa, hinc majore cum aëtu et foetore ardens.

Cronst. miner. §. 284. 2. I. I. et §. 291. 5. 2. I. I. Turfa solida aëre indurelcens.

Habitat tum in montium, etiam altiorum et ex granite potissimum conflatorum planitie, tum in aquis stagnantibus, ex his, in Belgio præsertim, piscaturæ specie eruta (Baggertorf) egregium, etiam in carbonem versa, modo caute facta sit ustio, ignis pabulum, congeneribus magis ponderosa, ita ut frustum, 14 pollices longum, 6 latum, et 4 altum, libras duas pondere æquet.

71. BITUMEN. Facile cum flamma exardescens, ardendo odorem gravem spar-gens, pingue.

Naphtha. 1. B. fluidum albicans volatile maxime inflammabile.

Syst. nat. 1. p. 168. n. I. XII. 3. p. 109. n. I. Bitumen fluidum albicans.

Waller. miner. 192. *syst. miner.* 2. p. 89. n. I. *Carth. miner.* 47. Bitumen fluidissimum levissimum.

Woltersd. miner. 24. Oleum montanum ignem attrahens.

Kæmpf. amoen. exot. 273. *S. G. Gmelin it.* 3. p. 43. Naphtha albicans.

Pfiland. act. Paris. 1736. *Cronst. miner.* §. 146. 3. I. I. Naphtha.

Habitat potissimum in Persiæ borealis peninsula Abscheron prope Baku, odoris summopere penetrantis, adeo levis ut ipsi vini spiritui superinnatat, adeo volatilis, ut exhalationibus suis atmosphaeram regionis, in qua occurrit, impleat, magnorum redituum fons largus.

Petrole-
um.

2. B. liquidum tinctum.

Syst. nat. I. p. 168. n. 2. XII. 3. p. 109. n. 2. Bitumen liquidiusculum fusco rufescens.

Waller. miner. 194. *syst. miner.* 2. p. 90. Bitumen fluidum crassius.

Carthens. miner. 47. Bitumen fluidum spissiusculum.

Woltersd. miner. 24. Oleum montanum luteum s. badium.

Cronst. miner. §. 147. 2. Petroleum.

Ariost. oleum montis Zibini. Mutin. 1698. 12.

Bouillet. mem. sur l'huile de petrole de Gabian. Beliers 1752. 4.

Habitat nunc aquis innatans in Persiae (s. antiquae Mediae) (peninsulis Boral et Ablicheron, in Sibiria (e. gr. prope Semenowa,) in Westphalia (in Lithanthracum fodinis Mindensibus,) Bavaria (prope Tegernsee,) Helvetia (prope Bernam et Chatonoy,) in Aetia, Alvernia, Valconia, et (prope Gabian,) Occitania Galliae, in Sicilia (prope Petraglie,) et potissimum in Ducatibus Parmensi, Placentino et Mutinensi, praesertim ad montem Chiaro et Zibio, Dacia, potissimum prope Herichan, nunc ex terris, potissimum ca. careis, aut ferri mineris guttation quasi exfundans in Suecia (in parochia Raettwick et in monte Osmund et Mösseberg,) Scotia (prope Edinum,) Marchia (prope Freyenwalde,) Aultria (prope Gaeming,) Wirtembergia (prope Boll,) Alsatia (prope Sulz,) odoris minus ingrati, cum flamma caerulea ardens, vini spiritui innatans ad aërem spissescens et nigrescens, alius flavescens, rufescens, aut subfuscum, rarius rube nigricans, membris contra frigus muniendis aliisque usibus inserviens.

Maltha. 3. B. spissum nigrum, digitis tangentibus adhaerens.

Syst. nat. I. p. 168. n. 3. XII. 3. p. 110. n. 3. Bitumen tenax nigrum.

Waller. miner. 195. *syst. miner.* 2. p. 92. n. 3. Bitumen fegne crassum nigrum.

Cronst. miner. §. 148. Petroleum tenax.

Woltersd. miner. 24. Oleum montanum liquido tenax.

Habitat, ut plurimum aquis innatans, in mari mortuo Paellaetinae, prope Babyloniam, in Arabia (prope portam inferni,) in Persia, Sinae lacubus insignibus, Sibiria (prope Semenowa et Jaculchkina,) in Sueciae fodinis (Dannemorensi et Moos,) Anglia (in Colebrookdale,) Gallia (prope Clarimontum,) Sicilia (prope Leonforte, Bircone, Girgenti, Polizzi, Canallotte, Symmete,) Helve-

Helvetia (prope Orbe, in balneo Nydelbad et valle Leoben,) in insula Barbados et vicinis, interdum ex terris calcariis exstillans.

elasticum. 4. B. fuscum solidum elasticum.

Grofecke Bergbauk. I. p. 400.

La Mether. journ. de phys. 1787. Oct. p. 311.

Habitat cum spato et galena in fodinis Anglicis comitatus Derbyensis resinae vegetabili, quam vocant elasticum, similitimum, ut tamen vitrioli naphtha non solvatur.

Mumia. 5. B. nigrum inodorum calore leni emolliendum.

Syst. nat. XII. 3. p. 110. n. 4. Bitumen subfriabile piceum.

Hasselq. it. 537. Mumia mineralis.

Kaempf. amoen. exot. fasc. 2. p. 430. et 3. p. 517. Pharmac. Wart. 119. Mumia nativa perlica.

Habitat in Persiae provincia Duraab in antro montis Caucasi Benna, ab imperantibus clauso et mirifice custodita piceam sutoriam prima facie referens, insipidum, prunis injectum petroleum olens, ut tamen aliquid sulphurei odoris intersit, e naphtha indurata, ut videtur, natum, Persis maximo pretio habitum, et addita tertia aut media cerae parte vulnerarii loco crebro adhibitum.

Asphaltum. 6. B. opacum, coloris obscuri igne facillime liquefcens cum spiritu nitri fumante effervesccens, nitens.

Syst. nat. I. p. 168. n. 4. A. XII. 3. p. 110. n. 5. Bitumen friabile atrium.

Cartheuf. miner. 48. Bitumen solidum fragile glabrum nitidum nigrum.

Waller. miner. 195. syst. miner. 2. p. 93. n. 4. Bitumen solidum coagulatum friabile.

Woltersd. miner. 25. Pix montana dura fragilis nitida.

Cronst. miner. §. 149. 3. 1. Petroleum induratum.

Habitat nunc in aliis phlogistis, aut terris calcariis, aut arenariis nidulum, aut venarum instar haec percurrens, rarius ipsum strata constituens, aut, quemadmodum in planitie (Turlane) insulae Trinitatis, terrae superficiem teggens, solis aestivi ardore liquefcens, alias in maritimis novae Hispaniae, portu avana, ad fluvium Wolga et in promontorio septentrionali Caucaii, in Norwegia (prope Kongsberg,) Suecia (in Oelandia et prope Danneimora,) in Damia, Anglia (prope Colebrookdale,) Galiia, Italia (prope Belluni,) Transilvania, Silesia (in principatu

Schweidnitz, Saxoniam (prope Grosvoigtsberg,) circulo salico, (prope Langenbogen,) Hercynia (in monte Iberg,) comitatu Marchiensi, Nassovia (prope Kirchheim) et Palatinatu (prope Moersfeld et Spizenberg,) ad candelam facillime liquefscens, cerae sigillatoriae, oleo solutum vernici nigrae inserviens, nunc facilius nunc difficilius ardens rarius totum flamma consumitur, quam scorias nitentes nigras, fragiles relinquens, frequentius nigrum aut fuscum, quam flavum, rarius in loco natali e. gr. in montibus Carpathicis cerae instar molle, et sine fumo aut fuligine ardens, aut e. gr. prope Jassy in Moldavia, manu calida jam emolliendum, aut e. gr. in principatu Neocomensi (prope Valtravers) ejus tenacitatis, ut pastae instar cultro incidi queat.

- Ampelites.** 7. *B. nigrum opacum fragile intus terreum.*
Syst. nat. 1. p. 168. n. 5? XII. 3. p. 110. n. 6? *Mus. Tes-*
sin. 40. n. 1. *Schreb. lith.* 49. Bitumen humi turfae.
Waller. miner. 197. *syst. miner.* 2. p. 96. n. 5. Bitumen
terra mineralitatum solidum friabile.
Carth. miner. 48. Bitumen solidum terrestre friabile.
Woltersd. miner. 25. Pix montana rudis cespitibus inter-
textis.
Cronst. miner. §. 149. 3. 2. Pix montana impura.
Habitat in Sibiria, et passim per Europam, e. gr. in Lotharingia, Helvetia, Suecia, scorias multas plumbei coloris post ustionem relinquens.
- Gagas.** 8. *B. compactum nigrum opacum tenax texturae conchaceae intus nitens, natans.*
Syst. nat. XII. 3. p. 111. n. 8. Bitumen solidum purum natans.
Waller. miner. 199. Bitumen durissimum lapideum purum.
Waller. syst. miner. 2. p. 106. n. 7. Bitumen durissimum purum polituram admittens aquis innatans.
Woltersd. miner. 25. Pix montana dura compacta polituram admittens.
Cronst. miner. §. 283. 3. I. I. I. Vegetabile lithanthrace impregnatum.
Vogel. miner. 327. *Baum. miner.* I. p. 34. Gagas.
Habitat saepius ipsum strata constituens, aut in lithanthrace nidulans, in montibus stratariis, ad pontum Euxinum, ad fluvium Syrjak imperii Russici, in Scania (prope Boferup,) Norwegia (prope Kongsberg,) Islandia, Scotia, Anglia (potissi-

(*potissimum in Leicestria et Lancastria,*) in Hispania (*prope Valenciam, Arenas et Bellonico,*) in Gallia, Sicilia (*prope Petraglie, Paterno, Compigliare, Bronte, Cataneam, et passim in vicinia Actnae,*) in Wirtembergia (*prope Balingam et thermas Boltenses,*) in Saxonia (*prope Lipsiam*) et Silesia (*prope Waldenburg et Tannenhafen,*) interdum venis selenitae, aut striis lithanthracis vel argillae fissilis varium, adeo tenax ut tornari possit, atque egregiam polituram admittens, frictione excalescenti potentius aliis phlogistis mineralibus solidis leviora corpora trahens, igne leni ebulliendo liquecens, ignis etiam leni exagitatum tetrum odorem spargens, et cineres canos ferri-feros facile in vitrum abeuntes relinquens, variis operibus oleoque solutum vernici nigrae inserviens.

Lithanthrax.

9. B. opacum nigrum fragile cum flamma ardens et ardendo fumum nigrum eructans.

Syst. nat. I. p. 168. n. 6. XII. 3. p. III. n. 7. *Mus. Tessin.* 42. n. 3. Bitumen schistofum.

Waller. miner. 198. Bitumen lapide fissili mineralifatum.

Waller. syst. miner. 2. p. 98. n. 6. Bitumen lapideum schistofum vel aliis terris mixtum et induratum.

Voltersd. miner. 25. Pix montana dura rudis fragilis.

Cronst. miner. §. 157. 2. Phlogiston argilla mixtum.

Triewald act. Stockh. 1740. &c. Stenkol.

Tilly sur l'exploitation du charbon de terre. Paris 1758.

Breuling sylva subterranea. Hal. 1693. 12.

Habitat in plurimis telluris, etiam Europae, potissimum Angliae montibus strataris, praesertim ex marmore aut ardestia fabrefactis, aluminis vitriolique mineris, fontibus falsis et mineralibus, basaltae quoque columnari saepe vicinum, argilla fissili fatiscente bitumine perfusa non raro sese prodens, strata nunc ampliora, nunc tenuiora, plurima ut plurimum sibi incumbentia stratis aliis discreta constituens, horizonti nunc magis nunc minus parallela, saepius pyrite foetum, hinc accensum sulphuris vaporem eructans, non raro iridis coloribus in superficie ludens, variis cubicum, texturae nunc conchaceae, nunc schistosae, interdum fatiscens et inquinans, optimum fuci pabulum.

serum.

10. B. album subfragile natans, facile cum flamma caerulea ardens.

Aët. Stockh. 5. art. 1. 2. Vogel mineralf. 343. Sevum minerale.

Habitat in Fennonia in maritimis pago Narko vicinis, et ad lacum Loja, in amygdalorum oleo calido, et si quidem alcali acuatur ipso vini spiritu solvendum, an:bra levius celeriter cum multo fumo ardens, sevum referens; an hujus regni.

72. MELLITES. Mollis, fragilis, pellucidus, vitreo nitore nitens, texturæ conchaceæ, submelleus.

Pyramis tetraëdra duplex: faciebus laevissimis.

Werner. I. MELLITES. *Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 334.*

Habitat in Saxonia prope Artern in stratis ligni subterranei bituminosi, et in Helvetia, in asphaltis nidulans, coloris inter melleum et hyacinthinum intermedi, in fragmenta indeterminata dissiliens, crystallis minutis aggregatis vel sparsis, distinctas interdum easque duplices pyramides tetraëdras referentibus; an distincti generis?

73. SUCCINUM. Leviusculum, flavum, intus nitens, texturæ conchaceæ, tenax, frictione aut igne excoactum suaveolens, et corpora leviora reliquis phlogistis potentius trahens.

Ignis agitatum sal acidum siccum sui generis præbens.

electricum. I. SUCCINUM.

Syst. nat. I. p. 167. n. 2. Electrum diaphanum solidum.

Cartheusf. miner. 48. Bitumen solidum durum nitidum suaveolens.

Waller. miner. 200. 201. Succinum pellucidum et opacum.

Waller.

Waller. syst. miner. 2. p. 108. Succinum durius europaeum. Cronst. mineral. §. 145. Succinum.

Habitat frequentissimum ad littora maris Baltici, praesertim Borussiae finitima, rarius ad littora maris glacialis, et in media terra continente, e. gr. Sibiria, Russia minori, Borussia et Pomerania utraque, Marchia Brandenburgica, Ducatu Bremensi (prope Olterholz) et Hannoverano (prope Blumenau, Wiel et Gätow,) Saxonia (prope Schmiedeberg, Großwig et Mehren,) Silesia, Bohemia (e. gr. prope Scaliz,) Austria (prope Grienzing et Kirchbach,) Wirtembergia, Helvetia (prope Scaphusium,) Gallia (e. gr. prope Bucharach,) Hispania, potissimum in Asturia, in Ducatu Mutinensi et Sicilia (e. gr. prope Cataneam,) colore flavo nunc in ochroleucum, nunc in virescentem, nunc in fuscum, rarius in nigricantem, frequentius in rubrum vergente, vinaceo, melleo, cereo, hyacinthino, nunc pellucidum, nunc diaphanum, nunc opacum, nunc diaphanum nubeculis venisque opacis turbidum; polituram egregiam admittens, formae ut plurimum communis, rarius stactiticae, interdum ligno subterraneo adhaerens, aut inclusum, saepe insectis, creberrime silvaticis, inclusis, rarius plantarum vestigiis impressis conspicuum, medicorum usui, suffumentis, vernicibus inserviens, originis vegetabilis, diuturna tamen infra terram mora mirifice alteratum.

74. AMBRA. Natans, inconspicua, opaca, fragilis, cerae instar mollis, inter dentes tenax, ut illis adhaereat.

Ambrosiaca, calore aquae bullientis liquefcens, facile exardescens cum flamma alba, et fumo cinereo, tota flamma consumta.

maritima. I. AMBRA.

Cronst. miner. §. 144. Ambra grisea.

ambrosia- α) Ambra grisea. *Syst. nat. XII. 3. p. 107. n. I. Rumpf mus. 262. t. 53. 54. Pharm. Wirt. 13.*

Syst. nat. I. p. 167. n. I. Electrum opacum tenax.

Woltersd. miner. 25. Ambra colore griseo optima.

Waller. miner. 204. syst. miner. 2. p. 118. Ambra variegata.

Cartheusf.

Cartheuf. miner. 49. Bitumen solidum molli opacum suaveolens.

vulgator. β) Ambra unicolor fusco-nigricans. *Syst. nat.* XII. 3. p. 107. n. 2.
Waller. miner. 205. *syst. miner.* 2. p. 119. n. 2. Ambra unicolor.

Woltersd. miner. 25. Ambra colore vario.

Habitat ad littora insularum Moluecarum, Sumatrae, Madagascar, Aethiopiae, Malabariae, varior in borealibus, in fragmenta crustosa secedens, texturae granulatae, offsum sepiae fragmenta saepe continens, odore suo tineis infesta, hominibus multis grata, in animi deliquiis nervorumque morbis, aliis arcendis efficax, vilior et minus pura unicolor alba, cinerea, nigra, fusca, flavescens, melior striis, punctis, venis, maculis flavis, nigris, albis marmoris instar variegata haec pretiosa. An potius excrementum animale?

75. GRAPHITES. Ex phlogisto potissimum compositus, fixus et non nisi nitro intercedente inflammabilis.
Niger, opacus, attactu pinguiusculus, mollissimus, subfragilis, inquinans, opacus, nitens, facile in fragmenta indeterminata diffiliens.

Plumbago. I. Gr. nitoris metallici, texturae schistosae. *Scheele Act. Stockh.* 40. 1779. p. 238.

Syst. nat. XII. 3. p. 121. n. 1. α. β. Molybdaenum tritura caerulecente impalpabile et subsquamolum.

Mus. Tessin. 54. Zincum fusco inquinans.

Woltersd. miner. 31. Ferrum nigricans splendens, unctuosum inquinans.

Cronst. miner. §. 153. 2. 2. 3. Sulphur ferro et stanno facturatum, textura chalybea micaea et granulata.

Waller. miner. 126. Mica pictoria nigra manus inquinans.

Waller. syst. miner. 2. p. 249. n. 14. Ferrum corrosivum volatile mineralisatum, minera nigrescente squamosa pictoria magneti refractaria.

Habitat, ut plurimum in argilla et granite nidulans, in Groenlandia, Scotia (prope Dumphrey,) Anglia (prope Barro-

Barrodal,) Hispania (prope Cazella,) Pyrenaeis (prope
 Iſſeaux,) electoratu Trevirensi (prope Rheinbreidenbach,)
 Wirtembergia (prope Alpirspach,) ad Ratisbonam, in
 Austria (prope Hafnerzell et Pfaffenmuth,) Hungaria (pro-
 pe Schemniz,) Glazia (prope Reinerz,) Bohemia (prope
 Blatte et Stuncard,) Saxoniam (prope Johannegeorgenstadt,
 Sedisdorf, Ehrenfriedersdorf et Marienberg, et passim in
 Suecia, in fragmenta subtilissime granulata secedens, in-
 terdum ochra ferri intermixta in fusum colorem vergens,
 ferri nunquam experta, ut creberrime $\frac{3}{10}$ ejus contineat,
 aëre fixo praeterea praegniata, pennis scriptoriis, pilcis
 tingendis, argillae intermixta catillis fusoriis inseruiens.

Carbo. 2. Gr. texturae conchaeae in fragmenta discoidea dissiliens.

Wiedenn. bergu. Journ. 1789. 1. p. 609.

Klapr. chem. Ann. 1790. 1. p. 293.

Ö. Fichtel Karpath. p. 666.

Habitat in Hungaria (prope Schemniz, in stratis tenuibus
 aut venis argillae atrae induratae innidulans, prope
 Tſcherweniza matricem opali venae instar percurrentes,)
 Bedemontio, Gallia, Voigtlandia (prope Liebschwiz,)
 et Norwegia (prope Kongsberg,) igne candente $\frac{2}{10}$ sui
 ponderis amittens, superſtite parte ultra dimidium ex ter-
 ra aluminari, ceterum ex ferri calce et terra ſilicea con-
 flata.

Fuligo. 3. G. intus aërimus, colore nigerrimo inquinans.

Habel Schr. berl. Naturf. 10. p. 75. Natürlicher Ruß.

Habitat in Naffoviae fodinis lithanthracum prope Duttweiler,
 strata tenuia his interſerta et incumbens constituens; an
 diſtincta hujus generis species?

76. SULPHUR. Ex vitrioli acido et phlogisto conflatum.

Leni igne cum tenacitate, colore hepatico odoreque sibi proprio liquefcens, accedente aëre in flammam caeruleam exardescens, et vaporem suffocantem tincturas vegetabiles plurimas delentem eructans.

Cum metallis plurimis in igne colliquefcens.

nativum. I. S. nudum purum.

Syst. nat. 1. p. 169. n. 1. XII. 3. p. 113. n. 1. Pyrites nudus diaphanus.

Cronst. miner. §. 150. 4. 1. Sulphur nativum.

Waller. miner. 205. syst. miner. 2. p. 123. n. 1. Sulphur nativum purum flavum.

Dal. pharmac. 25. Sulphur nativum et vivum.

α) pulvereum.

Waller. syst. miner. 2. p. 125. n. 1. c. Sulphur vivum flavum pulverulentum aquis efflorescens.

Vandell. therm. 97. Sulphur thermarum crystallinum.

β) solidum.

a) purum.

α) forinae communis.

Γ opacum.

Waller. syst. miner. 2. p. 124. n. 1. c. Sulphur vivum flavum glebosum opacum.

ΓΓ diaphanum.

Waller. syst. miner. 2. p. 124. n. 1. b. Sulphur vivum flavum glebosum pellucidum.

b) fibrosum vel capillare.

Waller. syst. miner. 2. p. 124. n. 1. d. Sulphur vivum flavum capillare.

γ) crystallinum.

Waller. syst. miner. 2. p. 124. n. 1. a. Sulphur vivum flavum crystallatum.

b) im-

b) impurum.

Wolt. min. 25. Mus. Tessin. 42. n. 3. Sulphur nudum luteum ignivomorum montium.

Waller. syst. miner. 2. p. 125. n. 2. Sulphur nativum arsenicale rubrum.

Habitat α) in aquis sulphureis et therinis plurimis, his innatans, et in canalibus, quos transeunt, inque receptaculis, in quibus colliguntur obzium; β a) creberrime gypso innidulans, in India, Sibiria et Russia Wolgae finitima, insula aquarum Lupiarum, Sicilia, Elba, insulis Aeoliis, Italia, Helvetia (prope Bex,) Lotharingia, Germania (prope Wemfen, Lavenstein et Duingen,) Gallicia (prope Widlicuca,) Islandia et Hungaria, β b) ad Heclain Islandiae, Vesuvium Italiae, prope Bex Helvetiae, β c) tabularum, cuborum, prismatum tetraëdrorum longitudinaliter et subtiliter striatorum, pyramidum simplicium triëdrorum aut hexaëdrorum, aut duplicium tetraëdrorum in Italia prope Puteolos, Verucca et in Ducatu Urbino, in Hispania, Normannia, Sibiria, promontorio Caucasi septentrionali prope thermas S. Catharinae, β b) arsenico inquinatum aut tinctum, sandaracae affine, in montium praesertim ignivomorum rimis et fissuris, in Sina, insula aquarum Lupiarum et Milo, etiam in Tirolis et Hungaria, molle, texturae nunc incurvo-lamellosae, nunc fibrosae, nunc conchaceae.

terreum. 2. S. humo aut argillae mistum, quam deflagrando relinquit, ab acido affuso non foetens.

Waller. syst. miner. 2. p. 125. n. 3. Sulphur nativum mixtionis peregrinae, coloratum.

Habitat frequens in vicinia montium ignivomorum, in locis, in quibus multis jam annis elapsis, excrementa animalia accumulabantur, ut quoque in aliis locis, e. gr. prope Braciano territorii romani, in lacubus (Lagoni) Etruriae, in Pedemontio (prope Tortona,) in Hispania, Alvernia, Germania (prope Magdeburg, Pirna et Schandau,) et Silesia (prope Turnowiz,) canum aut fivum, vel a bitumine, quo simul perfusum est, fuscum, nigricans, vel nigrum, flamma caerulea, qua ardet, prunis inspersum, sulphuris praesentiam facile et evidenter manifestans.

hepaticum. 3. S. calce aut natro solutum, quod sulphure per flammam conlumto superest, sponte vel acido affuso foetens.

Habitat

Habitat in vicinia montium ignivomorum, alias in et inter montes calcarios, nunc forma soluta scaturiginis, aquae, fontis, paludis vel lacus, quorum aqua ab infuso acido cum foetore turbatur, ab instillato plumbi aceto denigratur, argentum immersum denigrat, saepius calet, frequens in imperio Russico, in Italia e. gr. in lacubus Hetruriae, inter Romam et Neapolim, in Sicilia, insulis Oceani australis, etiam in Germania, nunc forma solidiori, ut plurimum sedimentum ejusmodi aquarum, etiam in sulfataris.

Pyrites. 4. S. ferro intime mistum coloris aurichalcei nitoris metallici, formae communis.

Syst. nat. I. p. 169. n. 4. XII. 3. p. 115. n. 5. Pyrites (ferri) mineralifatus amorphus scintillans.

Cartheuf. miner. 51. Sulphur ferro mixtum informe ponderosum dilute flavum superficie plantoscula.

Waller. miner. 207. syst. miner. 2. p. 126. n. 4. Sulphur ferro mineralifatum minera difformi pallide flava nitente.

Cronst. miner. §. 151. I. Sulphur Marte saturatum.

Woltersd. miner. 31. Ferrum pallide luteum splendens polymorphum.

Habitat per omnem terrarum orbem, in montium et fossilium generibus fere omnibus, tum prioris tum posterioris fere aetatis, durum, at saepe cum nitoris metallici jactura fatiscens, vagum, superficiale, stillatitium, nidulatum, punctatum aliis immixtum, aut ipsum Venus et strata constituens, opacum, fragile; ignis vi facile liquefcens, interdum magneti obtemperans, praeter sulphur et ferrum non raro quoque cuprum, arsenicum, aut aluminarem terram continens, in fragmenta indeterminata dissiliens, texturae rarius radiatae, quam compactae, superficie nonnunquam speculi instar nitente, aut vestigiis cubicis vel hexaedro-pyramidalibus inaequali, aut cellulosa, sulphuris et vitrioli ferri materies vulgatissima.

figuratum. 5. S. ferro intime mistum coloris aurichalcei nitoris metallici, formae rotundatae.

Syst. nat. XII. 3. p. 114. n. 4. Pyrites mineralifatus aggregatus figuratus.

Waller. miner. 208. syst. miner. 2. p. 129. n. 5. Sulphur ferro mineralifatum, minera globosa concretum.

Habitat

Habitat in Germaniae fodinis frequens, etiam passim vagum, nunc globos majores minoresve, magis minusve perfectos, solitarios, aggregatos aut concretos, nunc hemisphaeria, nunc renes, nunc ova, nunc fructus, nunc fungos, nunc stalachitas, nunc conos, nunc fistulas, nunc pecten, nunc arbusculam referens, veterum pyritae simile.

Marcasita. 6. S. ferro intime mistum coloris aurichalcei, nitoris metallici, forma crystallorum.

Syst. nat. I. p. 169. n. 3. XII. 3. p. 113. n. 3. Pyrites (crystallinus) mineralifatus crystallifatus.

Waller. miner. 211. *f. st. miner.* 2. p. 131. n. 6. Sulphur ferro mineralifatum forma crystallina.

Cronst. miner. §. 151. I. 1. 4. Sulphur marte saturatum crystallifatum.

Cartheusf. miner. 51. Sulphur ferro mixtum crystallinum ponderosum dilute flavum.

α) pyramidale, pyramide.

a) triedra. *Syst. nat.* XII. 3. p. 114. n. 3. α.

a) perfecta.

b) marginibus truncatis. Fig. 37.

b) tetraedra duplici, *rarius solitaria aut vaga, frequentius stellatim, in sphaerae, columnae, echini, cristae, tabulae, turrium, arbusculae speciem aut cellularum more aggregata.* Fig. 23.

Syst. nat. XII. 3. p. 114. n. 3. δ.

a) perfecta.

b) angulis truncatis.

β) cubicum. Fig. 19.

Syst. nat. XII. 3. p. 114. n. 3. β.

Gesn. Fig. 13. f. 2. *Mus. Tessin.* 42. n. 4.

a) faciebus convexis.

b) — planis.

a) — laevibus.

b) — striatis.

Γ striis in singulis faciebus ejusdem directionis.

ΓΓ striis alternarum facierum longitudinalibus et transversis.

c) faciebus alternatim planis et convexis.

d) marginibus truncatis.

γ) prismaticum, prismatibus capillaribus frequentius stellatim, quam parallele aggregatis.

a) hexaedris.

b) octaedris.

d) dodecaëdricum.

a) dodecaëdris perfectis. Fig. 29. 30.

Syst. nat. XII. 3. p. 114. n. 3. η. 9.*Mus. Tessin.* t. 12. f. 3.

b) angulis nonnullis truncatis. Fig. 21.

Syst. nat. XII. 3. p. 114. n. 3. ι.

c) angulis pluribus truncatis. Fig. 18. 35.

Syst. nat. XII. 3. p. 114. n. 3. κ. λ.

Habitat passim in Sueciae, Angliae, Germaniae fodinis;
β) vulgatissimum, γ) rarissimum, praeter formam exter-
niam pyritae simile.

CLASSIS IV.

M E T A L L A.

77. URANIUM. Calce flava cum borace in vitrum fuscum, cum ossium acido in viride abeunte.
78. WOLFRAMUM. Calce flava cum borace et ossium acido in vitrum caeruleum abeunte.
79. MAGNESIA. Calce nigra cum borace et ossium acido in vitrum rubrum abeunte.
80. STIBIUM. Calce cinerea in vitrum hyacinthinum abeunte.
81. ZINCUM. Calce alba boracem aut ossium acidum, cum quibus igne colliquatur, vix tingente.
82. MOLYBDAENA. Calce alba cum borace in vitrum violaceum, cum ossium acido in viride abeunte.
83. STANNUM. Calce alba cum borace et ossium acido in vitrum lacteum abeunte.
84. COBALTUM. Calce nigra cum borace et ossium acido in vitrum caeruleum abeunte.
85. FERRUM. Calce rubra cum borace in vitrum ex virescente fuscum abeunte.
86. ARSENICUM. Calce alba igne in fumum album allium redolentem abeunte.
87. CUPRUM. Calce spadicca cum borace in vitrum viride abeunte.
88. NICCOLUM. Calce viridi cum borace et ossium acido in vitrum hyacinthinum abeunte.
89. WISMUTHUM. Calce tandem rubra facile in vitrum ex luteo fuscum ignis sola vi abeunte.
90. ARGENTUM. Ignis vi sola non in calcem convertendum, sulphure solvendum.
91. PLUMBUM. Calce tandem rubra ignis vi sola facile in vitrum flavescens abeunte.
92. HYDRARGYRUM. Calce rubra volatili.
93. AURUM. Ignis vi sola non in calcem convertendum, non sulphure quidem, sed hepate sulphuris solvendum.
94. PLATINA. Ignis vi sola non in calcem convertendum, nec sulphure, nec hepate sulphuris solvendum.

M E T A L L A.

77. URANIUM. Duriusculum, fragile obscure cinereum, tritura dilute fuscum, parum nitens, ponderis specifi-
fici = 6440 : 1000.

Ignе difficilime liquefcens, ex aqua forti et regis per lixivium sanguinis colore fpadiceo, per natrum colore flavo praecipitandum.

Calce cum natro et borace in vitrum fuscum, cum offium acido in viride abeunte.

ochraceum. 1. U. flavescens terreum aqua forti totum solubile, ferri calci mistum.

Klaproth chem. Annual. 1789. 2. p. 403. Uranites ochraceus luteus.

Habitat superficiale in uranio sulphureo, flavedinis nunc dilutioris nunc saturatoris, ferri calce nunc magis, nunc minus praegnans, nunc pulverulentum, nunc paulo firmitus cohaerens.

Chalcolithus. 2. U. duriusculum diaphanum intus nitens texturae lamellosae, aqua forti totum solubile.

Klaproth chem. Annual. 1789. 2. p. 403. Uranites spathosus. Werner Ueberf. v. Cronst. Miner. p. 217. Grüner Glimmer. Werner bergm. Journ. 1789. 1. p. 376. n. 45. Chalcolit.

Habitat nunc superficiale, nunc minoribus majoribusve particulis gneisso micaceo, granitae, aut mixto ex quartzo et uranite sulphureo fossili inspersum in Saxonia (prope Eibenstein et Johannegeorgentadt,) et electoratu Trevirensi (prope Rheinbreidenbach,) variis circum, quam cupri calce intermixta virens, coloris pistacini, psittacini, smaragdini, pomacei interdum in argenteum vergentis, forma communi aut crystallosum exilium nitentium, cubos, prismata, tabulas hexaedras aut octaedras, frequentius tetraedras tum rectangulas, tum obliquangulas referentium.

fulphure. 3. U. duriusculum ponderosissimum atrum compactum intus nitens.

Klaproth chem. Annual. 1789. 2. p. 403. Uranites sulphuratus.

Wern. bergm. Journ. 1789. 1. p. 384. n. 141. Pechblende. Habitat in Saxonia (prope Johannegeorgenstadt,) Thuringia? (prope Saalfeld,) et? Bohemia (prope Joachimsthal,) nunc integra tenuia strata cum aliis stratis alterna constituens, nunc majoribus minoribusve partibus aliis inspersum, solum ignis vi vix liquefcens, cum ossium tamen acido in vitrum viride abiens, acidis difficiliter, optime adhuc aqua forti solvendum, cui vini colorem conciliat, nunc obscure chalybeum plumbi plumbaginis nidulis, striis, venis varium, nunc aterrimum, ut tamen passim rubedo intermicet, tritura paulisper in virescentem colorem vergente, nitore lithanthracem referens.

78. WOLFRAMUM. Fragile, obscure fuscum, intus chalybeum.

✂

Acidis difficiliter facilius quam in reliquis, aqua forti solvendum.

Calce flava natro tum antiquorum, tum potissimum volatili facile solvenda, utrumque in sal medium convergente, cum multo ossium acido ignis vi in vitrum caeruleum abeunte.

album, I. W. ponderosum lamellosum maxime fragile album a' superintusa aqua forti calida flavicans.

Cronst. miner. §. 208. Ferrum calciforme terra quadam incognita intime mistum.

Cronst. act. Stockh. 12. p. 226. Jernsten.

Waller. syst. miner. 2. p. 253. n. 17. Ferrum lapidi vitrescibili inhaerens, minera alba vel rubente, facie lapidea sine nitore in igne et magneti refractaria gravissima.

Scheele et Bergmann nov. act. Stockh. 2. 1781. p. 89. et 95. Tungsten.

v. *Born ind. foss.* 1. p. 89. Stannum spatiosum.
Karst. Lesk. Mineralkab. 1. p. 575. Scheelium ochraceum album.

Klaproth Schr. berl. Naturf. 10. p. 319.

Habitat rarius in Suecia (prope Bipsberg,) Cornubia (prope Pengilly,) frequentius in Saxoniac (prope Marienberg et Altenberg) et Bohemiae (prope Schoenfeld et Schlackenwalde) stannifodinis, ex wolframii calce et terra calcaria constat accedente usplurimum ferri calce, cujus largiori portione interdum flavescit, neque aqua, neque acidis solubile, in igne crepitat, verum, ne violentiore quidem, liquefcens, nunc forma communi, nunc pyramidis tetraëdrae duplicis.

spuma
lupi.

2. W. ponderosissimum opacum coloris obscuri tritura ex rubro obscure fusca ex wolframii, magnesiæ et ferri calce compositum.

Syst. nat. 1. p. 175. n. 4. Ferrum intractabile fibris planiusculis centralibus nitentibus.

Syst. nat. XII 3. p. 122. n. 3. Molybdaenum tritura rubra.
Woltersd. miner. 31. Ferrum nigrum radiatum jovem adulescentem.

Cartheus. miner. 72. Ferrum mineralisatum griseo-nigrum splendens, lateribus planis striatis.

Waller miner. 268. Ferrum arsenico mineralisatum, minera nigra s. fusca attritu rubente, crystallisata planis nitidis splendente.

Waller syst. miner. 1. p. 330. Magnesia crystallina nigra fusca vel rubra intrinsece striata, attritu rubens.

Cronst. miner. §. 117. Magnesia cum parva portione martis et jovis mixta.

Lehmanu physc. chem. Schrift. p. 275. Wolfram.

d'Elhujar chem. Zerglied. des Wolframs Ueberf. v. Gran. Hal. 1786. 8.

Karst. Lesk. Mineralkab. 1. p. 576. Scheelium ochraceum Spuma lupi.

Vogel mineralf. p. 178. Spuma lupi.

Habitat rarius in Extremadura Hispaniae, frequentius in Britannia (prope Cactanos,) in Cornubiae, Saxoniac et Bohemiae stannifodinis, non raro ideo stanni calce inquinatum, coloris nigri, interdum in fuscescentem vergentis, superficie nonnunquam variis coloribus ludente, nitens, texturae recte lamellosae, variis radiatae, fragile, molle, in fragmenta indeterminata dissiliens, in crustas incurvas,
angu-

angulosas aut rectas secedens, forma saepe communi, interdum prisnatum hexaëdrorum compressorum pyramide tetraëdra terminatorum; rarius tabularum tetraëdrarum rectangularum, salis communis spiritu pro magna parte solvendum, eique colorem concilians.

79. MAGNESIA. Fragilis, macra, opaca, fusca, intus cana, ferro difficiliter igne liquefcens, ponderis specfici = 6850 : 1000.

Acidis plurimis solvenda, et affuso sanguinis lixivio colore ochroleuco ex his praecipitata.

Calce pro majore minorive phlogisti superstitis portione nunc hoc nunc illo colore conspicua, minima portione vitris addita haec omni tinctu orbante, paulo majore violaceum, adhuc majore nigrum colorem affricante.

regulaa. 1. M. inquinans nitoris intus metallici texturae divergenti-radiatae. *Lapeirouse act. ac. Tolos. I. p. 256.*

Habitat in ferri fodinis Sem vallis pyrenaeae Vic-dassos; reniformis, magneti non obtemperans, submaleabilis; an nomine reguli magnesiae revera digna?

ochracea. 2. M. friabilis inconspicua terrea.

Syst. nat. XII. 3. p. 194. n. 9. Ochra magnesiae pulverea nigra.

Cronst. miner. §. 114. Magnesia friabilis terriformis.

Habitat in Anglia, Pyrenaeis (prope Sem et Lapeirouse,) Franconiae fodinis Culmbacensibus et Sibiriae montibus altaicis ut plurimum nigra, rarius superficialis rubra, an ex fatiscensibus speciebus durioribus nata?

piclorum. 3. M. nigra friabilis natans, siccata, obiter contusa et cum oleo unguinoso subacta ad aërem liberum sponte exarscens.

Wedegewood ap. Kirwan mineral. p. 352. T. Bergm. chem. Annal. 1784. 2. p. 367. Groschke chem. Annal. 1785. 2. p. 440. Wad.

Habitat in Angliae provincia Derby strata satis ampla hinc inde constituens, potissimum prope Portwai, etiam? in ferrifodina sylvae Thuringiacae, v. g. prope Melis ad montem Glückstein, pingendis navibus inserviens, praeter magnesium et ferri calcem, plumbi quoque calcem et barytidem continens.

- nivea. 4. *M. alba igne fuscescens aut nigrescens, mollis cum nitri acido effervescentes et aërem hepaticum crucians.*
 α) *texturae radiatum fibrosae.*
Cronst. §. 115. B. I. α. Magnesia alba stricte sic dicta.
 β) *texturae incurvo-lamellosae.*
Karst. Lesk. Mineralkab. 2. p. 561. Magnesium ochraceum album.
Habitat majoribus aut minoribus portionibus aliis fossilibus immersa, reniformis aut globosa in Norwegia, Wermelandia Sueciae et Transilvania, nitoris intus vitrei, vix subopaca, leviuscula, in fragmenta indeterminata dissiliens, in granularia secedens, interdum spongiosa, cum borace liquata vitrum rubrum exhibens.
- rubra. 5. *M. rubra, vitra colore rubro tingens.*
Cronst. miner. §. 115. B. I. β.
Habitat in Pedemontio et (prope Sem et Lapeirouse) in Pyrenaeis, saepe sphaerica, stellatim fibrosa, ferri inops.
- vulgaris. 6. *M. mollis inquinans coloris chalybei nitoris metallici.*
Syst. nat. I. p. 176. n. 8. Ferrum intractabile fuscum inquinans, particulis micaceis striatis.
Syst. nat. XII. 3. p. 121. n. 2. Molybdaenum tritura atra.
Cronst. miner. §. 116. 2. Magnesia parum martialis.
Baum. miner. I. p. 269. Magnesia vitriariorum.
Wolter. d. miner. 31. Ferrum nigricans splendens a centro radiatum.
Waller. miner. 269. Ferrum mineralisatum, minera fuliginosa inquinante, striis sparsis convergentibus.
Waller. syst. miner. I. p. 328. n. 2. Magnesia fuliginosa, particulis acerosis nitens fragilis manus inquinans.
Cartheuf. miner. 72. Ferrum mineralisatum nigricans obsolete splendens fibrosum.

Habitat

Habitat in Suecia, (ad montem Skidberg et prope Tiwaden,) Anglia (in collibus Mendip et provincia Sommerfet,) Gallia (in montibus pyrenaeis, potissimum Remié et Canigou, prope Siverac Koverniae, Davajan Occitaniae,) insula Elba, Hetruria (prope Chianciano di bagni,) Venetorum fodinis prope Schio, Hungaria (prope Felfobanya,) Silesia (prope Conradswalde,) Carniolia (prope Paludnig et Lolling,) Hennebergia (prope Ilmenau,) Saxonia (prope Altenberg, Eibenstock, Annaberg, Johannegeorgentadt, Camsdorf et Boesenbrunn,) Thuringia (prope Langenwiese et in monte Schneekopf,) in Hercynia (praecipue prope Ilfeld, plurimo ferro inquinata prope Wezlarium et Osnabrugum) tam in montibus simplicioribus, quam in stratiis, frequentius barytidi, ferri mineris, jaspidi, argillae ferriferae, quam spato aut gypso immersa, aëre vitali aut igne torta, aut vitrioli acido irrigata largam copiam exhibens, vitris et crustis vitreis aut tingendis, aut omni colore exuendis crebro adhibita, ferro nunquam carens, texturae rarius compactae, aut stellatim fibrosae, aut minutim lamellatae, quam sparse, stellatim vel fasciculate radiatae, in fragmenta ut plurimum indeterminata, rarius in festucas longas diffiliens, crebrius in fragmenta granularia quam in crustas crassas subincurvas, aut in bacillos secedens, saepe formae communis, ut tamen etiam forma arbuscularum, fruticum, fistularum, utarum, tabularum minimarum tetraëdrarum, in pelliculas, columnas, fasciculos aggregatarum, aut prismatum tetraëdrorum, vel exilium acicularium hexaëdrorum in fasciculos congestorum compareat.

nigra.

7. M. mollis inquinans nigra vix nitens.

Cronst. miner. §. 116. 2. a. Waller. syst. miner. I. p. 329. n. 2. b. Magnesia fuliginosa scoriacea

Habitat in montibus pyrenaeis, Pedemontio, Helvetia, Wirtembergia, electoratu Trevirensi, Thuringia (praesertim prope Koeniz,) Saxonia (prope Camsdorf,) et Lusatia (prope Sornendorf, et in monte Heideberg prope Rengersdorf,) iisdem, quibus vulgaris, usibus inserviens, ferro quoque nunquam libera, interdum cupri paucillum continens, nunc superficialis, nunc minoribus majoribusve partibus aliis fossilibus immersa in fuscum aut caeruleascentem colorem vergens, aut superficie variis coloribus picta comparens, rarius spongiosa, quam compacta, texturae terreae, planae vel conchaceae, superficiei interdum vestigiis

giis sphaericis impressis, formae saepe communis, interdum cellulosae, fruticulosae, pectinatae, botryoidis, aut renum.

- Petracorius.** 8. *M. duriuscula inquinans nigra intus nitens, igne rubescens. Waller. syst. miner. I. p. 330. n. 3. Magnesia compacta nigra, particulis nitens, dura, inquinans.*

Habitat in Galliae provincia Perigord, magnetem non sequens, ponderosa, cum borace liquata vitrum rubrum exhibens; an hujus generis?

- rosea.** 9. *M. rosea lamellosa non inquinans igne facile et cum spuma liquefcens.*

v. Born ind. foss. I. p. 31. Spatum scintillans carneum particulis impalpabilibus, auriferum.

v. Born ind. foss. I. p. 68. Spatum scintillans roseum,

v. Ruprecht phys. Arb. eintr. Fr. z. Wien. I. I. p. 59.

Bindheim Schr. berl. Naturf. 5. p. 447.

Habitat in Transilvania (prope Nagyag) et Hungaria (prope Kapnik,) auri matrix, in crustas tenues et incurvas secedens, forma communi, botryoide, aut lentium pyramidumve pusillarum, in sphaeras, uvas aut pyramides congestarum.

80. STIBIUM. Fragile, coloris argentei, texturæ radiatæ, ponderis specifici = 6860 : 1000.

♁

Ignē non difficulter fluens, in calcem primo ex cinereo albam abiens, paulo violentiori in vitrum hyacinthinum, tandem in fumum album.

Aqua regis cum colore aureo solvendum, et, lixivio quoque caerulei Berolinensis et aqua, forma calcis albae, praecipitandum.

nativum. 1. St. stannei nitoris, ignis vi liquefendo nullum aut sulphuris aut arsenici odorem spirans.

Syst. nat. XII. 3. p. 123. n. 1. Stibium nudum argenticolorum.

Cronst. miner. §. 231. *Aët. Stockb.* 1748. p. 99. Antimonium nativum seu Regulus antimonii nativus.

Cartheuf. miner. 59. Antimonium nudum regulinum.

Waller. syst. miner. 2. p. 196. n. 1. Antimonii regulus nativus.

Habitat in Sueciae fodinis Sahlbergensibus Carlsört et Lator, formae communis, texturæ lamellosae: lamellis rectis, cum hydrargyro facile subigendum, post liquationem solidescendo facile in crystallos abiens.

arsenicale. 2. St. stannei nitoris, ignis vim experiendo arsenicum olens. *Sage aët. Paris. ann.* 1782. p. 310.

Habitat in Delphinatu prope Allemont, in Hercynia fodina Abendroethe prope Andreasberg, nativo simile, et arsenico parumper inquinatum, in fragmenta indeterminata dissiliens, in granularia secedens.

rubrum. 3. St. obscure rubrum fibrosum candescendo sulphuris et arsenici vapores eructans, parum nitens.

Syst. nat. I. p. 172 n. 5. XII. 3. p. 124. n. 4. *Mus. Tessin.* 50. Stibium mineralisatum fibrosum rubrum.

Waller. miner. 239. *syst. miner.* 2. p. 199. n. 6. Antimonium sulphure et arsenico mineralisatum, rubrum.

Cronst.

Cronst. miner. §. 233. Antimonium auripigmento mineralisatum.

Vogel Mineralf. 496. Minera antimonii rubra.

Habitat varius in Hungaria, Saxonia.

Argenti- 4. St. fibrosum, ignis vi exagitaturn argenti granulum relin-
go. quens et sulphuris vaporem emittens.

Syst. nat. XII. 3. p. 194. n. 14. Ochra argenti germinans nigra.

Cartheus. miner. 76. Argentum fibris rectis tenuissimis friabilibus nigricantibus.

Cronst. miner. §. 172. 2. I. Minera argenti antimonialis capillaris.

Waller. miner. 291. Argentum sulphure, arsenico et antimonio mineralisatum.

Waller. syst. miner. 2. p. 339. n. 9. Argentum sulphure, arsenico et antimonio mineralisatum, minera plumosa vel radiata.

Habitat, ut plurimum quartzo inhaerens in Delphinatu (prope Allemont,) Sicilia (prope Novara et Roccalumiara,) in Transilvania (prope Nagyag,) in Hungaria (prope Kapnik, Felsőbanya, Cremniz, Hodritsch, Malazka, Schemniz, Koenigsberg,) in Bohemia (prope Joachimsthal,) in Hennebergia (prope Ilmenau) et Saxonia (prope Braunsdorf et Freyberg,) nunquam ultra $\frac{7}{100}$ argenti continens, ut plurimum pauperrima, nunc arsenici paucillum habens, nunc carens, creberrime ex atro caeruleum, interdum cinereum aut niveum, fibris capillaribus, lanæ instar mollibus rectis aut flexuosis, liberis, aut quodammodo coherentibus, sparsis, interdum parallelis, aut stellatim dispositis.

Stibigo. 5. St. fibrosum candescendo sulphuris vaporem eructans, violentiore paulo igne totum avolans, parum nitens.

Syst. nat. I. p. 172. Antimonium fibris capillaribus sparsis.

Syst. nat. XII. 3. p. 194. n. 13. Ochra stibii germinans rubra.

Waltersd. miner. 27. Antimonium rubrum plumosum.

Waller. miner. 238. Antimonium magna copia sulphuris mineralisatum, lanæ instar fibris capillaribus separatis.

Waller. syst. miner. 2. p. 197. n. 3. Antimonium sulphure mineralisatum, lanæ instar, fibris capillaribus separatis.

Vogel mineralf. 496. Flores antimonii.

Habitat in Hercynia (prope Andreasberg,) Saxonia, Hennebergia, Bohemia, Hungaria, Transilvania, Sicilia, Hetru-

Hetruria, Delphinatu et Alvernia, interdum superficialis, fibris mollibus capillaribus flexilibus, liberis, aut in bacillos, fasciculos, hemisphaeria, vel stellatim congestis, creberrime cinereis, interdum nigris, hepaticis, obscure rubris, violaceis, virescentibus, dilute flavis, flavicantibus, aut variegatis, rarius albis.

- vulgare. 6. St. coloris chalybei, nitoris metallici, ponderosum candescendo sulphuris odorem spirans, tandem totum forma fumi albi avolans.
- α) texturæ compactæ.
Waller. syst. miner. 2. p. 198. n. 4. Antimonium sulphure mineralisatum minera difformi solida livido-fusca.
Cronst. miner. §. 232. 2. 1. 3.
- β) texturæ lamellosæ.
Waller. syst. miner. 2. p. 197. n. 2. d. Galena antimonii.
- γ) texturæ radiatæ.
Syst. nat. I. p. 172. n. 2. Stibium striatum.
Syst. nat. XII. 3. p. 123. n. 3. Stibium mineralisatum fibrosum plumbicolorum.
Woltersd. miner. 27. Antimonium albo-griseum splendens striatum.
Cronst. miner. §. 232. 2. 1. 1. 2. *Waller. miner. 238.* Antimonium sulphure mineralisatum.
Waller. syst. miner. 2. p. 196. n. 2. Antimonium sulphure mineralisatum striatum, colore griseo-caerulefcente.
Dal. pharmac. 38. Antimonium.
- α) radiis parallelis.
Waller. syst. miner. 2. p. 197. n. 2. a.
- β) radiis sparsis.
Syst. nat. I. p. 172. n. 4. *Mus. Tessin. 50.* Stibium fibris intercussantibus spatium.
Waller. syst. miner. 2. p. 197. n. 2. b.
- γ) radiis fasciculatis.
- δ) radiis stellatis.
Syst. nat. XII. 3. p. 123. n. 3. γ. *Mus. Tessin. 52. n. 6.* Stibium fibris concentricis radiantibus.
Waller. syst. miner. 2. p. 197. n. 2. c.
- δ) texturæ fibrosæ.
- α) formæ communis.
- β) fistulotum.
- γ) forma prismatum hexaëdrorum ut plurimum acicularium interdum fasciculatum.

Syst. nat. I. p. 172. n. 3. XII. 3. p. 123. n. 2. Stibium (crystallinum) crystallifatum.

Cronst. miner. §. 232. 2. I. 4. *Waller. miner.* 239. *syst. miner.* 2. p. 198. n. 5. Antimonium sulphure mineralifatum crystallifatum.

Habitat varius superficiale, quam partibus minoribus majoribusve terris calcariis, argillofis, fluori, quartzo inspersum, varius in bacillos, ut plurimum in grana secedens, frequens in Hungaria, potissimum superiori, Temetia (prope Moldawa,) Transilvania (prope Vayda Hunyad, Staniza et Nagyag,) ad montes Sudetos, in Bohemia (prope Przibrain,) in Carinthia (prope Siltiz et Lemberg,) in Stiria (prope Schladming,) in Rhaetia, Italia media (prope Pereta et Silvena,) Sicilia (ad montem Niso,) Sardinia, Corsica, Gallia (prope Rumpon) ejusque provinciis Occitania (prope Villefort,) Alvernia (prope Lubillac,) Borbonienti, Lemovicensi, Andegavensi, Pictaviensi et Britannia, in Hispania, Suecia (fodina Westmanniae et Stripas,) Norwegia (fodina Narverud,) Saxoniam (prope Braeunsdorf, Freyberg, Johannegeorgensstadt, Camsdorf, Geyer et Voigtsberg,) Thuringia (prope Stollberg) et Hercynia (prope Andreasberg,) α) in Hungaria (prope Magurca) et Saxoniam (prope Braeunsdorf,) β) in Saxoniam (prope Braeunsdorf,) Transilvania (prope Nagyag,) et Sabaudiae fodinis Kossy, δ) in Lapponia, b) in Hungaria (prope Koenigsberg,) c) in Saxoniam (prope Braeunsdorf) et Hungaria (prope Cremniz, Fellsolagos et in Baronia Duroz, in fodina Temesiensi prope Dognafca articulatis,) γa) vulgatissimum, chemicorum, alchemicorum, metallorum reliquorum essentiam aurique semina in eo quaerensium, medicorum, oeconomorum, artificum typos fundentium usibus inserviens.

argentiferum. 7. St. coloris chalybei nitoris metallici, tritura albida.

Klaproth chem. Annal. 1790. I. p. 294.

α) formae communis.

v. Born ind. foss. I. p. 78. 2 p. 116. Argentum album, arsenico et cupro sulphurato mineralifatum, tritura albida, et argentum album amorphum solidum.

β) forma crystallorum polyedrarum.

v. Born ind. foss. I. p. 78. Argentum album crystallis polyedris.

Habitat

Habitat in Hungaria prope Cremniz, in 100 partibus ultra 34 stibii metallici, ultra 31 cupri, pene 15 argenti, 11½ sulphuris, et ultra 3 ferri continens.

phospho- 8. St. aciculis sparsis lamellosis longitudinaliter striatis sine fu-
ratum. mo notabili incandescens.

C. a. Rafumowsky chem. Annal. 1786. I. p. 291.

Habitat in Sabaudiae valle Servoz, foveis stibii vulgaris lamellosi innidulans, molle, coram tubo ferrumivatorio in carbone facile liquefcens, et in scoriam friabilem granis stannei coloris innidulantibus conspicuam abiens, frequentius flavum, aureum, vel album, quam nigrum et metallice nitens.

muriati- 9. St. niveum matris perlarum instar nitens parallele radiatum
cum. forma tabularum exilium erectarum tetraëdrarum.

Roeffler, Hacquet, et Klaproth chem. Annal. 1787. I. p. 334. 1788. I. p. 523. et 1789. I. p. 9.

Schreiber bergm. Journ. 1788. I. p. II. et 1789. I. p. 398.

Ferber nov. act. Petrop. 3. p. 271.

Habitat in Bohemia (prope Przibram, galenac,) Saxonia (prope Braeunsdorf, congeneribus insidens,) Delphinatu (in montibus Chalanches,) et Hungaria (prope Felsobanya,) aqua regis totum solvendum, majoribus frustulis igni expositum decrepitans, in pulverem contusum facile igne liquefcens et totum specie fumi albi avolans, cum borace colligatum metalli granula exhibens.

81. ZINCUM.

ZZ

Submalleabile, subsonorum, ex caerulefcente album, texturae radiatae aut fibrosae, nitoris constantioris, ponderis specifici = 6953 : 1000.

Ignē non difficulter liquefcens, in flammam exardescendo corufcantem virescentem et floccos niveos eructando, calcem relinquens, dum calet, flavam, post albam, vitris nullum colorem affricantem, cuprum flavo tingens.

Acidis omnibus solvendum, acrimoniam eorum delens, colorem nullum concilians.

ochraceum.

1. Z. pulverulentum album inconspicuum.

Syst. nat. XII. 3. p. 193. Ochra zinci albida.

Waller. syst. miner. 2. p. 222. n. 8. Zincum pulverulentum terrestre.

Grill et Engeström act. Stockh. 36. p. 77. 78.

Habitat in Sina, Sueciae monte argenteo occidentali, et Carinthiae fodinis Bleybergensibus, via humida cum acidis effervescentia et fere totum solubile.

calciforme.

2. Z. coagmentatum mollissimum opacum album inconspicuum.

Cronst. miner. §. 226. I. I. I. I. Minera zinci calciformis pura indurata.

Habitat in Sibiria (fodina Tschagirensi montium altaicorum,) Suecia (in monte Stollberg,) Silesia (prope Beuthen,) Bohemia (prope Commotau,) Hungaria (prope Cremniz,) Austria (ad montem Schwarzenberg, et prope Annaberg et Tirniz,) in Carinthia (ad montem Koenigsberg,) Carnioliā (prope Treviso,) Venetorum terris (prope Schio,) Anglia (prope Wirkesworth,) intus terreum aut minutim lamellosum, rarius compactum, acidis facile cum effervescentia et fere totum solubile, saepius in crustas secedens, inter-

interdum in flavum aut cinereum colorem vergens, nonnunquam cellulosum nodulosum, fruticulatum, fistulosum, aut stiriae forma conspicuum, a metalli alieni labe satis purum.

- vitreum. 3. *Z. durum pellucidum nitoris vitrei.*
Waller. syst. miner. 2. p. 215. n. 2? Zincum sulphure mineralitatum, minera albescente vel grisea, facie vero et textura vitrea.
Habitat in Dauria, Anglia, Namurcensi comitatu, Carinthia.
- siliceum. 4. *Z. album fibrosum in crustas fecedens cum acidis in gelatinae speciem abiens.*
Klaproth 1788. I. p. 391.
Habitat in Scotia (Wanlok Head,) Brisgovia plumbo spatoso, forma ut plurimum hemisphaerica insidens, tertiam partem terrae siliceae, metallici praeter zincum nihil continens.
- spatosum. 5. *Z. lamellosum diaphanum igni expositum paulisper decrepitans, neque unquam sulphur eructans, formae communis aut globulosae.*
Habitat in Angliae (Nottingham,) Austriae (ad montem Schwarzenberg et prope Tirniz,) Carinthiae (prope Bleyberg,) Brisgoviae (prope Freyburg) sodinis ut plurimum album, interdum ferri calce accedente colore dilute viridi, viridi, flavo, flavescente, rufescente, spadiceo, luteo, nigricante tinctum, terram quoque silicam semper continens, nonnunquam adeo copiosam, ut ad chalybem scintillet.
- crystallinum. 6. *Z. lamellosum diaphanum igni expositum paulisper decrepitans neque sulphur eructans, formae crystallinae.*
Syst. nat. XII. 3. p. 125. n. 1. Mus. Tessin. 52. n. 1. Zincum crystallatum.
Gronst. miner. §. 226. I. I. I. 2. Minera zinci calciformis pura indurata drusica.
Habitat in Anglia (praesertim provinciis Nottingham et Somerset,) Polonia, Carinthia (prope Bleyberg,) Austria (prope Tirniz,) Brisgovia (prope Freyburg,) Ducatu Westphaliae, et prope Aquisgranum, spatoso satis simile, at forma tabularum rectangularium tetraëdricarum in drusas, globi vel uvae speciem aggregatarum, aut cuborum exilium perfectorum faciebus nunc planis, nunc convexis gaudentium, aut parallelepipedorum, aut pyramidum tri-
drarum

drarum vel hexaedrarum, saepius simplicium quam duplicium, intus crebro cavarum, rarissime prisinatum hexaedrorum in pyramidem hexaëdram terminatorum, aut acicularum capillarium interdum flabelli instar dispositarum conspicuum.

Calamina-7. Z. molle tinctum formae communis, texturae terreae aqua ris.

forti totum solubile opacum inconspicuum.

Syst. nat. I. p. 174. n. 4. Zincum terreste.

Syst. nat. XII. 3. p. 126. n. 5. Zincum subterreum lapidescens.

Waller. miner. 247. Zinci minera terrea, colore flavescente f. fusco.

Waller. syst. miner. 2. p. 216. n. 3. Zincum terrestre vel lapideum, colore flavescente vel fusco.

Woltersd. miner. 27. Zincum argillosum ponderosum, colore vario.

Cronst. miner. §. 226. I. 2. Minera zinci calciformis impura.

Hubitat in nova Hispania (inter Chilalpan et Troizlan,) Sibiria (prope Nertschinsk,) Polonia (prope Olkusch,) Silesia (prope Tarnowiz,) Saxonia (prope Hohenhan,) Bohemia (prope Tischeren, Bibshaulen et Plan,) Austria (ad montem Schwartzenberg, prope Annaberg, et Tirniz,) Carinthia (prope Bleyberg, Bleyburg et ad montem Jaucken,) Carniolia (prope Trevilo,) comitatu Marchiae (prope Herloh,) Ducatu Westphaliae (praesertim prope Brillon,) et Juliacensi (prope Grefnich,) terra Leodiensi, Belgii provinciis Nemurcensi et Limburgensi, Galliae Andegavensi et Saumurois, etiam Sevensis, et Anglia (in collibus Meudip, in provinciis Derby, Flint, Sommerset et Nottingham,) parando aurichalco vulgo inserviens, praeter ferri calcem, qua varius viridi, frequentius ex flavescente cinereo, stramineo, isabellino, aurantio, rufescente, rubro, creberrime ex rubro fusco colore tingitur, plumbi calce, galena, spato (quo praesente potissimum effervescit) inquinatum, in granula secedens, argillae ferriferae ut plurimum innidulans, varius texturae festucariae.

Pseudoga-8. Z. nitoris semimetallici texturae lamellosae igni injectum lena. sulphuris flammam et vaporem eructans, formae communis.

Blende.

Cronst. miner. §. 228. 2. I. 2. 3. Zincum calciforme cum ferro sulphuratum.

Funck act. Stackh. 1744. p. 58. Sterile nigrum.

Vogel miner. 167. *Baum. miner.* I. p. 271. *Pott observ.* 2. p. 105. *Scopol ann. histor. natur.* 5. p. 53. Pseudogalena.

α) tritura alba.

β) tritura cinerea.

Syst. nat. I. p. 174. n. 2. Zincum micaceum subtessellatum nigrum.

Syst. nat. XII. 3. p. 126. n. 6. Zincum semitessellatum atrum. *Waller. miner.* 248. Zincum sulphure, arsenico et ferro mineralisatum.

Waller. syst. miner. 2. p. 218. n. 5. Zincum sulphure et ferro mineralisatum, minera squamulis vel tessulis micante obscura.

Cartheus. miner. 61. Zincum mineralisatum squamosum nigricans nitens.

γ) tritura flava.

δ) tritura rubra.

Syst. nat. I. p. 174. n. 3. XII. 3. p. 127. n. 8. Zincum micaceum rubicundum tritura rubra.

Waller. miner. 250. Zincum sulphure, arsenico et ferro mineralisatum.

Waller. syst. miner. 2. p. 220. n. 6. Zincum sulphure et ferro mineralisatum, minera aut rubente aut pulverem rubicundum exhibente.

Cartheus. miner. 61. Zincum mineralisatum squamosum rubescens nitens.

a) purum.

b) cupro fulvo subtiliter insperso inquinatum, hinc metallice nitens.

Syst. nat. XII. 3. p. 125. n. 3. Zincum (Swabii) mineralisatum compactum, atomis albidis.

Cronst. miner. §. 227. 2. I. 1. 2. Zincum forma metallica sulphuratum.

Waller. syst. miner. 2. p. 218. n. 4. b. Zincum sulphure et ferro mineralisatum colore obscure ferreo, particulis micantibus.

c) galenae miculis interspersis metallice nitens.

a) *Syst. nat.* I. p. 174. n. 1. Zincum canum galena intertextum.

Syst. nat. XII. 3. p. 125. n. 2. Zincum (mineralisatum) mineralisatum compactum subsquamosum.

Waller. miner. 247. Zincum sulphure plumbo s. ferro mineralisatum obscurum, particulis micantibus.

Waller. syst. miner. 2. p. 218. n. 4. a. Minera zinci minimis squamulis nitens.

Cronst. miner. §. 228. 2. 3.

b) *Mus. Tessin.* 54. n. 3. Zincum lamelloso-imbricatum metallicum.

Cronst. miner. §. 227. 2. I. I. I.

c) *Syst. nat.* XII. 3. p. 126. n. 4. Zincum (stibiatum) mineralitatum fibrosum.

Mus. Tessin. 54. n. 4. Zincum stibiatum.

d) *Mus. Tessin.* 54. n. 2. Zincum lamellis decussatis, interstitiis ferreo-ochreis.

d) argento subtilissime insperso dives.

Syst. nat. XII. 3. p. 150. n. 8. Argentum (zincosum) mineralisatum zinco sterilo.

Cronst. miner. §. 174. 7. Argentum zinco sulphurato mineralisatum.

Waller. syst. miner. 2. p. 340. n. II. Argentum zinco sulphurato mineralisatum, minera nigra vel nigrescente nitida.

e) argentum aurumque subtilissime inspersa continens.

Syst. nat. XII. 3. p. 152. n. 2. γ. Aurum mineralisatum pyrite in zinco sterilo.

Cronst. miner. §. 165. 2. I. 3. Aurum sulphure mineralisatum medicante zinco aut ferro aut argento.

Waller. syst. miner. 2. p. 357. n. 4. Aurum sulphure, zinco et ferro mineralisatum, minera pseudogalenica.

Habitat frequens in Sibiriae, Norwegiae, Sueciae, Scotiae, Angliae, Germaniae, Hungariae, Sabaudiae *fodinis*, d) *in* Sabaudiae (*prope* Sourde,) Hungariae (*prope* Schemniz,) Bohemiae (*prope* Raticborziz et Joacimsthal,) et Saxoniae (*prope* Freyberg et Schneeberg,) e) *in* Transilvaniae (*prope* Cajonell, Boiza et Solathna) et Hungariae (*prope* Schemniz) *fodinis*, *in* grana secedens, ut plurimum quoque partem terrae aluminaris et siliceae continens, variis formae globosae, aut texturae in radiatam vergentis, aut intus speculi instar nitens, interdum in tenebris cultri aut calami apice tentatum scintillas lucidas emitens, creberrime fuscum aut nigrum, at multis quoque flavi rubrique coloris varietatibus conspicuum, rarius viride, ochroleucum vel album, saepe opacum, interdum subopacum, rarius diaphanum, semipellucidum vel pellucidum.

crystalli- 9. Z. nitoris femimetallici, texturae lamellosae, igni injectum
tatum. sulphuris flammam et vaporem eructans, forma crystallorum aggregatarum.

Syst.

Syst. nat. XII. 3. p. 127. n. 7. Zincum sterilum octaëdro-crytallifatum conglomeratum.

Brünn. Cronst. Miner. §. 228. 2. 4.

Waller. Syst. miner. 2. p. 221. n. 7. Zincum sulphure e ferro mineralifatum, crytallifatum.

Habitat in Scotia (prope Airds,) Hercynia (prope Lautenthal,) Sæxonia (prope Scharfenberg et Freyberg,) Bohe-mia (prope Ratiborziz,) Hungaria, Temelia (prope Dog-naska) et Transilvania, colore similiter variabili, quam in Pseudogalena, cui præter formam simile, superficiè colore interdum alio, virescente, chalybeo, aut variegato, nunquam opacum aut subopacum, nunc pyramides simplices tri- vel hexaëdras, nunc duplices tetraëdras, nunc cubos, nunc prismata tetraëdra obliquangula vel rectan-gula, nunc dodecaëdra, nunc polyëdra referens.

82. MOLYBDAENA. Cana, fragilis, ad aërem con-

Ⓔ

stans, igne difficulter liquef-cens, ab acidis difficulter, a natro nequaquam sol-venda, magnetem non se-quens, ponderis specifici = 6963 : 1000.

Calce alba volatili cum borace in vitrum violaceum, cum ossium acido in viride ab-eunte, acida, aqua solven-da: solutione ab instillato sanguinis lixivio aut galla-rum infuso colorem spadiceum, ab injectis aliis me-tallis, addita acidi muriæ portiuncula, colorem cae-ruleum induente.

vulgaris. I. M. mollissima opaca dilute plumbea attactu pinguis incurvo-lamellota attactu pinguis igne sulphur eructans.

Syst. nat. XII. 3. p. 121. n. 1. γ. Molybdaenum tritura caerulefcente tublamellofum.

Waller. syst. miner. 2. p. 249. n. 1. a. Molybdaena pura membranacea nitens.

Cronst. miner. §. 153. 2. 1. Molybdaena membranacea nitens.

Scheele act. Stockh. 39 1778. p. 247 &c.

Habitat, saepius feldspato aut saxis ex eo compositis innidulans, in Suecia (prope Bispsberg, Bastnäs, Grosdrum et Landäs,) Saxoniam (prope Altenberg,) Sabaudiam (ad montem Taliire,) et Calabria (prope Squillace, in valle S. Simio, et in montibus Jejunio et S. Niccolai,) in fragmenta indeterminata dissiliens, in granula secedens, sulphuris sat magnam copiam continens, ponderis specifici = 4569 : 1000 formae ut plurimum communis, rarius tabulus tenues exiles hexaëdras referens.

83. STANNUM. Malleabile, molle, mutum, album,
 24 ponderis specifici = 7150 : 1000,
 nitoris constantioris.

Ignem facillime liquefciens, et in calcem canum abiens, difficulter in vitrum idque quidem lacteum abeuntem, quem colorem etiam aliis vitris pellucidis conciliat.

Acidis facile, at imperfecte solvendum, iisque amarum saporem impertiens.

nativum. 1. St. album nitoris metallici purum.

Syst. nat. XII. 3. p. 236. n. 1. Stannum nudum.

du Costa et Borlace act. angl. 56. p. 35. 305. et 69. I. p. 47.

Habitat in Cornubia, crusta crystallini obductum, an vere nativum?

aureum. 2. St. aurei coloris facile in flammam caeruleam exardescens, et calcem albam relinquens.

Bergman nov. act. Stockh. 2. 1781. p. 328.

Gerhard Grundr. mineral. p. 250.

Habitat varius et minoribus tantum portionibus aliis fossilibus inspersum in Silesia prope Gieren.

- pyritico- 3. St. chalybei coloris, nitoris metallici, texturae radiatae igne
 lum. sulphur eructans, et calcem albam relinquens.
Bergman nov. act. Stockb. 2. 1781. p. 328.
Gerhard Grundr. Mineral. p. 250.
*Habitat in Silesia prope Gieren et Cornubia, flamma minus
 lucida ardens.*
- minerali- 4. St. nitens opacum lacteum tritura ex flavescente alba.
 fatum. *Gerhard Grundr. Mineral. p. 250.*
*Habitat in Silesia (prope Gieren,) quartzo fasciis micae plu-
 rimis vario inhaerens.*
- spatofum. 5. St. albidum lamellosum diaphanum semipellucidum aut pel-
 lucidum.
*Syst. nat. I. p. 182. n. 6. XII. 3. p. 131. n. 4. Stannum spa-
 tosum subdiaphanum album.*
Vogel mineralf. 166. 461. Just. miner. 120. Stannum spati.
Waller. miner. 303. Lapides stanniferi spathacei.
*Waller. syst. miner. 2. p. 322. n. 5. Stannum arsenico et
 ferro mineralitatum, minera spathiformi.*
Brünn. Uebersf. Croust. miner. p. 198. Zinnspath.
*Habitat in Bohemiae stannifodinis, facile cum wolframo
 albo confundendum, difficulter acidis solvendum et igne
 liquescens, raro omnis ferri expers, crebro quoque arse-
 nici pecciculos subtilissimas immixtas habens, una cum
 carbonibus igni expositum stannum largiens.*
- lignum. 6. St. dilute ligneum striis alternatim dilutioribus pictum stel-
 latum fibrosum scintillans, in cruas secedens, in frag-
 Woodtin. menta cuneiformia dissiliens.
*Waller. syst. miner. 2. p. 322. n. 6? Stannum arsenico et
 ferro mineralitatum, minera amianthiformi alba.*
Brünnich. act. Stockb. 39. 1778. p. 320.
Klaproth Schr. berl. Naturf. 7. p. 169. 180. Holzzinn.
*Habitat in Cornubia, potissimum in parochiis S. Columbi,
 Dionysii et Rouch, renis aut globi formam prae se fe-
 rens, acidis difficulter solvendum, igne colorem mutans,
 et difficilime liquescens, opacum, ferri dives, ut tamen
 stanni $\frac{63}{100}$ largiatur, ponderis specifici = 5800 : 1000.*
- amor- 7. St. compactum opacum formae communis coloris obscuri,
 phum. tritura dilute cinerea.
*Syst. nat. I. p. 182. n. 4. XII. 3. p. 130. n. 3. Stannum
 amorphum rufo-nigricans.*

Waller. miner. 283. Stannum ferro et arsenico mineralifatum, lapidibus simplicioribus simile.

Waller. syst. miner. 2 p. 321. n. 4. Stannum arsenico et ferro mineralifatum, minera solida, colore obscure rubente.

Waltersd. mineral. 32. Stannum amorphum petra varia vestitum.

Cronst. miner. § 180. I. I. I. I. Minera stanni vitrea arsenicalis amorphia.

Habitat, interdum libera in montibus, accumulatis jacens, in India, et insula Banca, in regno mexicano et chilensi, in Angliae provinciis Devoniam et Cornubiam, insulisque Scilly, in Saxonia et Bohemia Franconiaque finitimis, in Silesia (prope Gieren,) Galicia, atque inferiori Hungaria, cobalti interdum, semper fere arsenici, praesertim albicantis particulis plurimis, crebro subtilissimis inspersis, ut igni expositum arsenici vaporem eructet, nonnunquam albus arsenici pulvis efflorescat, igne ceterum difficulter liquefscens, cum strepitu dissiliens, et carbonibus interjectis stannum exhibens, acidis difficulter solvendum, saepe scintillans, in granula frequentius quam in crustas secedens, coloris fusci aut nigri, ponderis specfici = 6750 : 1000, ut plurimum parum nitens, interdum speculi instar, nonnunquam spongiosum.

granulatum. 8 St. compactum opacum ponderosum tritura dilute cinerea forma crystallorum minorum extrinsecus nitentium.

Zwitter. *Syst. nat.* XII. 3. p. 130. n. 2. Stannum granis crystallinis aggregatis.

Waller. miner. 282. Stannum ferro et arsenico mineralifatum, crystallis stanni minimis.

Vogel. mineral. 461. Minera crystallorum stanni.

Cronst. miner. § 180. I. I. I. 2 2. Minera stanni vitrea arsenicalis crystallifata, crystallis minoribus.

a) *Waller. syst. miner.* 2. p. 320. n. 3. Stannum arsenico mineralifatum, minera irregulari, crystallis mineralibus stanni minimis in matrice lapidea aggregatis.

β) *Waller. syst. miner.* 2. p. 322. n. 7. Stanni minera arenis vel terris unmixta.

Habitat cum amorpho, crystallis variis flavis, flavicantibus aut viridulentis, quam rubris, fuscis aut nigris, nunc quartzo, micae, argillae, lithomargae, fluvi, spato, steatitae, aut composito ex his lapidi immersis, aut in humo arenoso liberis, nunc parallelepipedis reſtangularibus, nunc pyramides tetraedras ut plurimum duplices, variis perfe-

ctas,

Ætas, quam ad basin communem truncatas vel in aciem terminatas, nunc prismata tetraëdra, utrinque pyramide rarius octaëdra, quam tetraëdra terminata, interdum geminatim pyramidibus coherentia, non raro pyramidibus aut angulis, aut marginibus truncatis referentibus, ceterum amorpho simile, interdum subopacum.

- crystalli- 9. St. compactum opacum ponderosum tritura dilute cinerea,
num. forma crystallorum majorum.
- Syst. nat. 1. p. 181. n. 1. Stannum crystallis pyramidatis irregularibus nigris.*
- Syst. nat. XII. 3. p. 130. n. 1. Stannum tesseriis crystallinis.*
- Gronov. suppl. 10. n. 31-41. Waltersd. min. 32. Stannum polyedrum irregulare nigrum.*
- Waller. miner. 302 Stannum ferro et arsenico mineralisatum, minera crystallifatione polyedra.*
- Waller. syst. miner 2. p. 319. n. 2. Stannum arsenico mineralisatum, minera crystallifata, figura polyedrica, diverso colore.*
- Cronst. miner. §. 180. I. I. 1. 2. 1. Minera stanni vitrea arfenicalis crystallifata, crystallis majoribus.*
- Imper. hist. nat. 519. Ingematio stanni.*
- Habitat cum amorpho, cui praeter figuram crystallorum majorum simile, rarissime album, forma crystallorum, interdum granatos referentium, ad granulatum accedens, ab hoc et amorpho vix specie distinctum.*

84. COBALTUM. K

Durum, fragile, nitoris exigui fugacis, coloris chalybei, ponderis specifici = 7600 : 1000.

Ignе difficilius cupro liquefcens, diutius efficaci in calcem nigram abiens, quae vitris caeruleum colorem affricat.

Acidis facile folvendum iisque colorem rufefcentem imperitiens, calore in viridem et modo ferri expers fit, in caeruleum tranfeuntem.

nigrum. I. C. inconfpicuum coloris obfcuri prunis infperfum nullum arfenici vaporem eructans.

Cronft. miner. §. 245. Cobaltum calciforme martiale abfque arfenico.

α) friabile, inquinans.

Cronft. miner. §. 245. I. I. I. Ochra cobalti nigra.

Waller. fyft. miner. 2. p. 183. n. 7. a. Ochra cobalti nigra.

β) induratum.

Syft. nat. XII. 3. p. 129. n. 4. Cobaltum (fcoriatum) porofum glaucefceus fufcum.

Cronft. miner. §. 245. I. I. 2. Minera cobalti vitrea.

Gefn. cadm. 17. Vog. miner. 504. Cobaltum fcoriae fimile.

Waller. miner. 225. Cobaltum arfenico mineralifatum, minera glauca.

Waller. fyft. miner. 2. p. 180. n. 5. Cobaltum mineralifatum, minera colore nigrefcente vel glauco, fcoriis fimili.

Habitat in Austria (prope Kleinzeile,) Salifurgi, Fürftenbergiae (prope Wittichen,) Hennebergiae (prope Schweina,) Thuringiae (prope Saalfeld) et Saxoniae (prope Annaberg, Schneeberg, Camfdorf et Oberrehhübel) fodinis, colore nigro, fufco, glauco, hepatico, rarius cinereo, femper ferri portionem continens, interdum ferro ochraceo interperfum, β) duriusculum, compactum, nunc majoribus minoribusve portionibus aliis foftilibus infperfum, nunc venarum ad inftar haec percurrrens, aut craffae more obducens, formae ut plurimum communis, interdum reniforme aut botryoides, nonnunquam argentum larvatum aut nativum continens.

ochrace- 2. *C. inconspicuum* intus terreum, coloris dilutioris, prunis
um. inspersum arsenici fumum eructans.

Syst. nat. X. p. 47. *Schreib. lith.* 128. Ochra wismuthi rubra.

Syst. nat. XII. 3. p. 193. u. 8. Ochra cobalti pulvere fulva.

Waller. miner. 234. Cobalti minera colore rubro s. flavo.

Waller. syst. miner. 2. p. 181. n. 7. Cobaltum facie et consistencia terrea.

Cartheuf. miner. 56. n. 2. Cobaltum ochraceum rubrum.

Cronst. miner. §. 246. 2. 1. Minera cobalti calciformis calce arsenici mixta pulverulenta.

Habitat varius in venis aut stratis, varius in Hungariae (prope Topfchau,) Temesiac (inter Bogfchan et Dognaska,) Nassoviae, Hercyniae (prope Andreasberg,) Maynae Britanniae, Galliae (prope Baigori in montibus Pyrenaeis, (prope Allemont in Delphinatu et prope Fanum S. Mariae, inter Lotharingiam et Alsatiam intermedium,) paulo frequentius in Hispaniae (prope Gultoa et Bielsa Arragoniae,) Pedemontii (prope Ussai,) Sabaudiae, Valesiae (prope S. Maurice,) Wirtembergiae (prope Alpisfpach,) Hassiae (prope Biber, Riegelsdorf et Schmalkalden,) Hennebergiae (prope Schweina,) Silesiae, Sueciae, praesertim Helsingiae, et Norwegiae, praesertim autem in Bohemia (positissimum prope Joachimsthal,) Saxoniae, Thuringiae (prope Saalfeld,) et Fürstenbergiae (prope Wittichen et Wolfach) fodinis, ut plurimum rubrum, persici flores colore aemulans, varius corii colore tinctum; rarissime flavicans aut album, interdum niccolo, wismutho, cupro ochraceis intermixtis virescens viride aut caeruleum, igne facile in vitrum caeruleum colliquefcens, varius particulis majoribus minoribusve aliis fossilibus inspersum, quam superficiale, ex aliis cobalti mineris efflorescens, formae ut plurimum communis, varius botryoides.

Cobalti- 3. *C. radiatum* rubrum, nitoris vitrei prunis inspersum arse-
go. nici fumum eructans.

Syst. nat. XII. 3. p. 195. u. 15. Ochra cobalti germinans purpurea.

Cartheuf.

Cobalti parando vitro caeruleo smaltae nomine venienti atque atramento sympathetico potissimum inservientis regulum primus demonstravit Act. Ups. 1733. G. Brandt, qui summus mineralogus chemicus ann. agens 74. d. 29. Apr. 1768. obiit, historiam naturalem exposuere J. A. Gelsnerus historia cadmiacae Beral. 4 1744. et 1747. J. G. Lehmann Cadmiologia. Regiom. 1761. 4. Efflorescentia colore suo persici flores aemulante se prodit.

Cartheuf. miner. 56. n. a. Cobaltum ochraceum rubrum.
Gesn. cadm. 21. n. 37. *Henck. miner.* 107. Coboltblüte,
 Flos cobalti.

Cronst. miner. §. 246. 2. I. 2. Ochra cobalti rubra indurata.
Waller. syst. miner. 2. p. 181. n. 6. Cobaltum arsenico mix-
 tum, colore rubro vel flavo efflorescens.

*Habitat cum ochraceo, arsenici non calcem, sed acidum im-
 mixtum habens, colore ut plurimum perfici flores, inter-
 dum coccionellam imitans, vel kermesinum, superficiale,
 vel majoribus minoribusve partibus aliis fossilibus insper-
 sum, in granula secedens, radiis, quos textura ostendit,
 nunc latioribus, nunc angustioribus, fasciculatis vel stel-
 latis, saepius formae communis, quam botryoides, aut
 tabulas minimas rectangulas tetraëdras ad facies termina-
 les in aciem exeuntes, aut aciculas exiles tetraëdro prismat-
 icus, in fasciculos aut sphaeras aggregatas referens.*

stercore- 4. C. inconspicuum coloris fordidi mixti, ustum et cum plum-
um. bo fulum argenti portionem relinquens.

Waller. syst. miner. 2. p. 345. n. 16. Argentum nativum
 vel mineralisatum, lapidibus diversicoloris mixtis inhae-
 rens, colore stercoris asferini.

v. *Born Brief.* XXII. p. 220. *Schreiber bergm. Journ.* 1788.
 I. p. 43.

*Habitat in Norwegiae (prope Kongsberg,) Saxoniae (prope
 Ehrenfriedersdorf, Johannegeorgentadt et Marienberg,)
 Hungariae (prope Schemnitz,) Wirtembergiae (Koenigs-
 wart,) et Delphinatus (prope Allemont) fodinis, argen-
 tum nativum semper, nunc parviori, nunc largiori copia
 (ad $\frac{1}{2}$ usque) continens, ferrum quoque, non raro praete-
 rea niccolum ochraceum, et arsenicum, interdum argil-
 lam et hydrargyrum; utrum omne hoc spectat, an potius
 ferri mineris accensendum?*

fulphura- 5. C. nitoris metallici stannei coloris prunis inspersum sulphu-
tum. ris vaporem eructans, diuque igne agitatum puram co-
 balti calcem relinquens.

Geyer chem. Annal. 1788. I. p. 67.

Habitat in Suecia prope Calmariam.

pyritico- 6. C. nitoris et coloris stannei igne agitatum sulphuris vapo-
rum. rem eructans et carbonum pulvere intersperso materiam
 relinquens magneti obtemperantem.

Syst. nat. XII. 3. p. 129. n. 2. *Swab act. Holm.* 1746. *Cronst.*
miner. §. 248. Cobaltum ferro sulphurato mineralisatum.

Waller.

Waller. syst. miner. 2. p. 178. n. 3. Cobaltum ferro sulphurato mineralisatum, colore albo, parum nitens.

Habitat in Succiae (prope Riddarhytta,) Saxoniae, Bohemiae (prope Joachimsthal) et Thuringiae (prope Saalfeld) fodinis, texturae granulatae, in granula quoque secedens, rarius superficiale, superficie interdum speculi ad instar nitente, aut sulcis decussantibus exarata, cubos interdum exiles perfectos aut truncatos, superficiebus planis vel convexis conspicuos, rarius pyramides tetraedras duplices ad angulos valde truncatas, aut prismata pusilla hexaëdra, utrinque pyramide tetraëdra terminata referens.

crystallinum. 7. C. nitoris et coloris ex flanneo-chalybei, igne agitatum sulphuris arsenicique vaporem eructans, et materiam relinquens magneti obtemperantem.

Cronst. miner. §. 249. Cobaltum cum ferro sulphurato et arsenicato mineralisatum.

Waller. syst. miner. 2. p. 176. n. 1. Cobaltum ferro arsenicato cum vel sine sulphure mineralisatum, minera alba, planis aut granulis micans.

β) *Syst. nat. XII. 3. p. 129. n. 1.* Cobaltum crystallisatum. Fig. 35.

Cartheuf. miner. 55. Cobaltum mineralisatum crystallinum, crystallis polyedris nitidissimis albis.

Waller. syst. miner. 2. p. 179. n. 4. Minera cobalti crystallisata.

Habitat in monte Succiae Tunaberg Sudermanniae, superficiei colore interdum in fulvum vergente, saepe prismata referens hexaëdra, utrinque pyramide irregulari hexaëdra terminata, ita ut crystallus constet tetragonis sex, hexagonis 12., faciebus tribus proximis eodem ubique modo striatis, et facies tres similes oppositas sibi habentibus, ut alternis ternis semper contrarie striatis, ut, quocumque vertas, semper sint latera tria proxima reliquis contrario modo striata; ex his tribus planum medium semper tetragonum lateralia hexagona.

arsenicale. 8. C. nitoris et coloris obscure chalybei igne agitatum arsenici fumum eructans et materiam relinquens magneti obtemperantem.

Syst. nat. XII. 3. p. 129. Cronst. miner. §. 247. 1. Cobaltum ferro et arsenico metalliformi mineralisatum.

Waller. miner. 226. Cobalti minera diversimode figurata.

Waller.

Waller. syst. miner. 2. p. 177. n. 2. Cobaltum ferro et arsenico mineralisatum, minera cinerea difformi, particulis parce vel non nitens.

Habitat in Saxoniae (prope Freyberg, Annaberg, Schneeberg, Johannegeorgentadt,) Bohemiae (prope Joachimsthal,) Thuringiae (prope Saalfeld,) Stiriae (prope Schladming,) Lotharingiae (prope Giromagny,) et Norwegiae (prope Kongsberg) fodinis, cobalto cum ferro et arsenico conjuncto, texturae nunc granularis, nunc planae ad conchaceam accedentis, rarius parallele, stellatim aut fasciculatim fibrosae, formae ut plurimum communis, interdum botryoides, nonnunquam arbuscularum imaginibus nigris pictum.

hispani- 9. C. nitoris et coloris chalybei, igne agitated sulphuris et
cum. arsenici vaporem eructans, et materiem relinquens magneti non obtemperantem.

Habitat in Arragoniae et Valesiae fodinis, ferri expers, et praeter cobaltum sulphuris et arsenici ferax.

85. FERRUM. ♂ Post platinam tenacissimum, summe elasticum et durissimum, sonorum, nigredinis sibi propriae, magnetem sequens, et in magnetem facile convertendum, rubiginem facillime contrahens, ponderis specifici = 7600 : 1000.

Igne facile candens, paulo fortiori scintillans elidens, fortissimo demum liquandum, facilius in calcem rubram squamosam abiens, quae vitris adjecta virescenti, aut si vehementius usta sit, luteo illa colore perfundit.

Acidis omnibus facile solvendum, quibus, ærironia omni orbans, saporem adstringentem impertitus, per gallarum tincturam colore nigro, per sanguinis lixivium caeruleo ex illis præcipitandum.

nativum. 1. F. nudum nitoris metallici.

Syst. nat. XII. 3. p. 136. n. 1. *Mus. Tessin.* 56. n. 1. Ferrum nudum intractabile.

Waller. miner. 242. Ferrum nativum in granulis.

Waller. syst. miner. 2. p. 233. n. 1. Ferrum nativum.

Carth. miner. 71. Ferrum nudum malleabile.

Habitat in Islandia, ducatu Juliacensi, Saxonia (prope Grosscamsdorf et Eibenstock,) Silesiae, Stiriae, Salisburgi, Bavariae montibus, in Africa (ad fluvium Senegal,) in Americae meridionalis districtu S. Jacobi del Estero, in Sibiria prope montes Nemiricos ad fluvium Jenisei, posterius ramulosum frigidum quoque malleabile foveolis plenum, hinc inde materia pelucida, difficulter igne liquanda, chrysolithos mentiente, texturae conchaceae refertis; an omne perfecte metallicum, an album vere nativum?

chalybea- 2. F. retractorium in grana secedens nigrum tritura nigra, texturæ compactæ, formæ communis.

Syst. nat. XII. 3. p. 137. n. 4. Ferrum retractorium nigricans subscintillans compactissimum.

Cronst. miner. §. 210. 2. 1. 1.

Waller. syst. miner. 2. p. 237. n. 4. a. Minera ferri nigra solida.

Habitat ad Sibiriae montium Urdjumski radicem, in Sueciae, potissimum Westinanniae, Dalecarliae, Smolandiae fodinis, subscintillans post ignitionem malleabile, igne facile liquescens, ferri boni in eximiam chalybem convertendi largam $\frac{60-60}{160}$ portionem exhibens, igne sulphur nullum exhalans.

selectum. 3. F. retractorium in grana secedens nigrum tritura nigra texturæ subtilissime granulatae, formæ communis.

Syst. nat. 1. p. 176. n. 13. Ferrum retractorium solidum.

Syst. nat. XII. 3. p. 137. n. 8. Ferrum retractorium nigrans, particulis subimpalpabilibus, solidescens.

Cronst. miner. §. 210. 2. 1. 2.

Waller. syst. miner. 2. p. 437. n. 4. b. et d. Ferrum sulphure intensibiliter mineralisatum, minera nigricante, tritura nigra magneti amica.

rhombum. β) *Syst. nat.* XII. 3. p. 137. n. 6. Ferrum retractorium nigrans, particulis rhombeis.

Habitat in Americae septentrionalis (prope Crownpoint,) Lapponiae (e gr. prope Kirnuar, Jellivari, Janusvando,) Norwegiae (prope Bramble, Lärmtadt, Tornbiönsbor, Arendal, Koennegeu, Gellebeck, Nordsee,) Sueciae plurimis, Pyrenaeorum (potissimum inter Sem et Lercoul,) Pedemontii (prope Traher et Belangero,) Elbae, Sardiniae, Bergami, Bresciae, Stiriae, Carinthiae, Hungariae, Bohemiae et Saxoniae nonnullis fodinis, chalybeato ceterum simile, in fragmenta rhombea (β) interdum diffusiliens.

communis. 4. F. retractorium in grana secedens nigrum tritura nigra, texturæ evidentius granulatae, formæ communis.

Syst. nat. 1. p. 177. n. 16. XII. 3. p. 138 n. 10. Ferrum retractorium nigrans, particulis subgranulatis inaequalibus.

Cronst. miner. §. 210. 2. 1. 3.

Waller. syst. miner. 2. p. 238. n. 4. c. Minera ferri nigra granularis.

β) *Syst.*

- β) *Syst. nat.* I. p. 177. n. 15. XII. 3. p. 138. n. 9. Ferrum (granosum) retractorium nigrans particulis arenaceis.
- γ) *Syst. nat.* I. p. 177. n. 19. XII. 3. p. 138. n. 12. Ferrum (talcosum) retractorium nigrans, talco inspersum.
- δ) *Syst. nat.* I. p. 177. n. 20. XII. 3. p. 138. n. 13. Ferrum (calcarium) retractorium nigrans marmoris.
- ε) *Syst. nat.* XII. 3. p. 137. n. 5. Ferrum (sidereum) retractorium nigrans, maculis rhombicis mineræ ferri inspersis.
- ζ) *Syst. nat.* I. p. 177. n. 21. XII. 3. p. 138. n. 11. Ferrum (molle) retractorium nigrans pyriticolum.

Habitat cum selecto, cui ceterum simile, in Sueciæ potissimum fodinis, interdum punctatim steatitæ (γ), aut lapidi calcario (δ) inspersum, aut frustis majoribus ferro intrahabili rubro micaceo immersum, aut pyriten sibi inspersum continens, et ea de causa igne tortum sulphuris vapores eructans.

crystallinum. 5. F. retractorium nigrum tritura nigra, forma crystallorum. Fig. 23.

Syst. nat. I. p. 175. n. 1. Ferrum crystallifatum.

Syst. nat. XII. 3. p. 137. n. 3. Ferrum crystallifatum retractorium confertum adhaerens.

It. wgoth. 258. Minera stanni.

Walker. syst. miner. 2. p. 234. n. 2. Ferrum mineralifatum crystallifatum.

β) *Syst. nat.* XII. 3. p. 136. n. 2. Ferrum (tessellare) crystallifatum retractorium foliarium.

Cronst. miner. §. 201. 2. 1. 5. Minera ferri calciformis inaurata octaëdra.

γ?) *Syst. nat.* I. p. 165. n. 4. Alumen talcosum opacum.

Amoen. acad. 1. p. 481. Alumen solitatum cinereo-fuscum ollaris.

Walker. miner. 130. Talcum cubicum octaëdram.

Habitat in Norwegia (prope Bramble,) Sueciæ ferrifodinis, Gallicia, Carinthia (prope Fragant,) Corsica, Delphinatu (valle Volyaudemer,) et Sabaudia, ut plurimum solitarium, nunc liberum, nunc marmoris, micanti, quartzo, serpentino inhaerens.

glarcofum. 6. F. retractorium nigrum tritura nigra in grana comminutum. *Syst. nat.* I. p. 208. n. 8. XII. 3. p. 199. n. 13. *Mus. Tess.* 112. Arena (ferrea) ferri atra.

Walker. miner. 251. Ferrum arenae mineralifatum.

- Waller. syst. miner.* 2. p. 255. n. 18. Ferrum mineralifatum in ferream arenam collectum.
- Woltersd. miner.* 31. Ferrum glareosum atrum magnetem sequens.
- Vogel miner.* 80. Arena ferrea.
- Cartheuf. miner.* 10. Arena metallica.
- Habitat in Italia ad radicem montium collinumque vulcaniorum, ad Sibiriae, Groenlandiae, Islandiae, Lapponiae, Fennoniae, Sueciae fluvios et littora, ad littora maris Baltici, ad rivum Kirniz Lusatiae, in Bohemia (prope Presniz,) in Transilvania (ad fluvium Aranjos,) in Elba, Britannia (ad fanum S. Maclovii,) Jamaica, India, potissimum in maritimis Coromandel et Zeylona, ex mineris praecedentibus per torrentes et maris undas comminutis et in remota saepe loca delatis natum, granis obtuse angulatis.*
- hepaticum. 7. F. retractorium hepaticum, tritura nigra subscintillans, in fragmenta subcubica dissiliens.
Habitat in alpebus Lapponicis, e. gr. Jellivari, compactum, an distincta species?
- nitens. 8. F. retractorium nigrum compactum tritura rubra, in fragmenta nitentia cubica dissiliens.
Cronst. miner. §. 211. 2. 3.
Habitat in Norwegiae fodinis prope Arendal, an distincta species?
- rhombicum. 9. F. retractorium tritura rubra compactum in fragmenta rhombea dissiliens.
Syst. nat. XII. 3. p. 139. n. 14. Ferrum (decussatum) retractorium rubricosum rhombico-friatum.
Habitat in Sueciae fodinis Bitsbergensibus, an distincta species?
- saecicum. 10. F. retractorium compactum nigrum, tritura rubra, in fragmenta indeterminata dissiliens.
Cronst. miner. §. 211. 2. 1.
β?) Syst. nat. 177. n. 14. XII. 3. p. 139. n. 15. Ferrum (virens) subretractorium rubricosum particulis impalpabilibus nitidis.
Habitat in Sueciae fodinis (prope Bilsee,) β) actinoto inhaerens prope Norberg, Persberg, Grengie, Kengis.
- lamellosum. 11. F. retractorium nigrum lamellosum, tritura rubra.
Cronst. miner. §. 211. 2. 4. Minerata ferri retractoria tritura rubra lamellosa.

β) *Syst. nat.* I. p. 177. n. 17. XII. 3. p. 139. n. 16. Ferrum (squamosum) subretractorium rubricosum, particulis squamosis.

Habitat in Norwegia (prope Gellebeck).

Magnet. 12. F. attractorium compactum formae communis.

Syst. nat. I. p. 176. n. 12. XII. 3. p. 142. n. 27. Ferrum attractorium.

Woltersd. miner. 31. Ferrum amorphum, ferrum attrahens.

Waller. syst. miner. 2. p. 235. n. 3. Ferrum mineraliatum, minera ferrum attrahente et polos mundi ostendente

Habitat in Daniae, Norwegiae (prope Arendal, Laermstadt, Bamble,) Sueciae (e. gr. ad montem Hoegberg,) Lapponiae (prope Januswando,) Sibiriae, potissimum Uralicis, Indiae, regni Peruanii, insulae Serpho archipelagi, Elbae, Hungariae (prope Taisolz,) Temesiae (prope Dognaska,) Bohemiae (prope Platte, Orbicau et ad montem Caff,) Saxoniae (prope Johannegeorgenstadt, Ehrenfriedersdorf, Dorfchemnitz, Schmalzgrube et Breitenbrunn,) Franco-niae (prope Lichtenberg) et Sueviae (prope Aalen) ferrifodinis, in grana secedens, in fragmenta indeterminata obtusangula dissiliens, ut plurimum; parum nitens, durum, fragile, ferrei aut chalybei coloris, rarius ex caerulecente cinerei, fusci aut rufescentis, tritura rarius rubra, quam nigra, rarius (e. gr. in Norwegia) globosum, polos duos monstrans polos mundi respicientes, hinc experimentis physicis, navigationi, investigando ferro aliisque usibus inserviens.

granulare. 13. F. attractorium texturae granularis formae communis.

Cronst. miner. §. 209. 2. I. 2. 1. 2 et 3.

Waller. syst. miner. 2. p. 235. n. 3. b. Magnes colore ferreo granularis.

Habitat in Sueciae ferrifodinis (Kaerrgrufoe et prope Norberg,) magneti ceterum simile.

fibrosum. 14. F. attractorium texturae fibrosae formae communis.

Karsten Lesk. Mineralkab. I. p. 442.

Habitat in Suecia, coloris inter dilute chalybeum et caerulecenti-canum intermedii, parum nitens, in grana secedens, opacum, molle, fragile, in fragmenta indeterminata non valde obtusangula dissiliens, tritura ex caerulecenti atra, fibris teneris, rectis fasciculatis.

- squamosum.** 15. *F. attractorium* texture lamellosae formae communis.
Cronst. miner. §. 209. 2. 1. 2. 1. 4.
Karst. Lesk. Mineralkab. 1. p. 446.
Danz chem. Annal. 1785. 2. p. 426.
Habitat in Norwegia (prope Bamble et Sandfwer,) in terris Rhenanis, atrum, lamellis crassis, rectis, tritura rubra.
- subtetradrum.** 16. *F. attractorium atrum* formae crystallinae.
Habitat in Norwegiae (prope Bramble,) Saxoniae (prope Breitenbrunn) et Carinthiae (prope Fragant et Hüttenberg) fodinis, interdum una cum cupro fulvo gneisso fornacum immersum, crystallis ut plurimum pyramida tetraëdrum duplicem saepe exilem, rarius prisma tetraëdrum obliquangulum, aut cuneum hexaëdrum altero sine in aciem, altero in pyramida-tetraëdrum irregularem terminato referentibus.
- basalticum.** 17. *F. attractorium spadiceum* columnas graciles in majores fasciculatas interdum articulatus referens.
Hacquet Sebr. berl. Naturf. 4. p. 13. t. 3. f. 1. 2.
Danz chem. Annal. 1785. 2. p. 424.
Flurl bergm. Journ. 1789. 2. p. 1092.
Reufs Orogr. des boehm. Mittelgeb. p. 89.
Ferber Bemerk. in Neufchatel &c. p. 5.
Stouz Abb. der boehm. Gef. 1788. p. 174.
Habitat in Ducatus Bipontini valle Itas, etiam prope Moschel-Landsberg, in Franconia (prope Lichtenberg,) Palatinata superiori (prope Amberg) et Bohemia (prope Pritzen, Augezd et monasterium Olleg,) ampla ut plurimum strata constituens, columnis calore et ad aërem a se invicem discedentibus, ferrum, frictione ad magnetem praeparatum trahens.
- micaceum.** 18. *F. intractabile ferrei coloris nitens* texture lamellosae.
Syst. nat. 1. p. 176. n. 7. XII. 3. p. 139. n. 18. *Ferrum intractabile rubricans micaceum nitens*
Waller. miner. 169. *Ferrum arsenico mineralisatum* minera micacea rubra s. attritu rubente.
Waller. syst. miner. 2. p. 242. n. 8. *Ferrum mineralisatum, minera micacea squamosa, colore griteo seu ferreo nitens, tritura humida rubra.*
Carth. miner. 72. *Ferrum mineralisatum squamosum griseum splendens friabile.*
Cronst. miner. §. 201. 2. 1. 4. *Haemalites caeruleicens squamosus.*

β) *Syst. nat.* I. p. 177. n. 18. Ferrum retractorium particulis sublaminois solidescens.

Syst. nat. XII. 3. p. 140. n. 19. Ferrum (caerulescens) intractabile rubicans, squamis sublaminois caerulefcens.

Waller. miner. 257. Minera ferri caerulefcens laminosa.

Habitat in Sibiriae (Nefedjewskoi ad lacum Onega,) Lapponiae (prope Jellivari,) Sueciae (prope Grengie et Calmar,) Hercyniae (prope Osterodam et Zorge,) comitatus Sayn (ad montem Streitberg,) Franconiae (ad Ochterskopf montis piniferi,) Saxoniae (prope Altenberg et Johanngeorgentadt,) Lusatia (prope Markersdorf) et Hungariae (prope Töptchau) ferrifodinis, ut plurimum in grana, rarius in crustas, rarissime in bacillos secedens, lamellis saepius incurvis, quam rectis, crebro partibus majoribus, interdum minoribus aliis fossilibus quartzo, fluori, ferro ochraceo, immersum, rarius superficie, ut plurimum forma communi, interdum forma tabularum hexaëdrarum lateribus coalitarum conspicuum.

speculare. 19. F. intractabile compactum nitoris et coloris chalybei, tritura rubra, intus speculi instar nitens.

Waller. syst. miner. 2. p. 239. et 241. n. 6. 7. Ferrum mineralitatum, minera grisea seu albo-caerulefcens, tritura rubra, magnete retractaria, et: Ferrum mineralitatum minera caerulefcens aut nigrescens, magneti vel amica vel retractaria.

Cronst. miner. §. 201. 2. I. 1-3. Minera ferri calciformis indurata caerulefcens.

β) *Syst. nat.* I. p. 175. n. 3. XII. 3. p. 140. n. 20. Ferrum intractabile rubicans scintillans solidum rhombico striatum.

γ) *Syst. nat.* XII. 3. p. 140. n. 21. Ferrum (cellulosum) intractabile rubicans, lamellis erectis interstitiis.

Habitat in Norwegiae, Sueciae (prope Bitsberg,) Germaniae (prope Osnabrügg, Freyberg, Augustsburg et Altenberg,) etiam prope Thuringia in Palatinatu superiori, in Lotharingiae (prope Framont) et Ilvae ferrifodinis, superficie saepe iridis coloribus ludente, nunc in grana, nunc in crustas, nunc in bacillos secedens, saepius forma communi, neque tamen raro forma crystallorum, in cellulas aut uvae speciem saepius aggregatarum, nunc tabulas hexaëdras nunc lentes exiles, nunc pyramides triedras, duplices et complanatas, vel simplices et apice inflexas, nunc cubos, rarius perfectos vel marginibus, quam angulis truncatos, nunc polyëdra preferentium.

- rubricofum. 20. F. intractabile rubrum lamellosum intus micans mollissimum in tactu pingue et inquinans formae communis.
Syst. nat. I. p. 176. XII 3. p. 141. n. 23. Ferrum intractabile rubricans rubrumque, punctis impalpabilibus nitidis.
Cronst. miner. §. 203. 3. 2. Haematites ruber squamosus.
Waller. miner. 27. Mica ferrea rubra.
Waller. syst. miner. 2. p. 248. n. 13. Ferrum ochraceum mineralisatum rubrum, minera squamosa molli inquinante magneti refractaria.
- Habitat in* Cambria, Suecia (*prope* Nora, Nörberk, *in monte* argenteo occidentali,) Saxonia (*prope* Ehrenfriedersdorf et Camsdorf,) Hennebergia (*prope* Suhl,) Hercynia (*in monte* Iberg et *prope* Zorge,) Nassovia, Hungaria, colore nunc magis in chalybeum, nunc potius in fuscum colorem vergente, saepius crustae more alias ferri mineras obducens, in grana secedens, lamellis incurvis nunc majoribus nunc minoribus, in fragmenta indeterminata valde obtusangula diffiliens.
- Haematites. 21. F. intractabile fibrosum densiusculum opacum tritura rubra aut flava.
- Glaskopf. *Syst. nat.* I. p. 175. n. 5. XII. 3. p. 140. n. 22. Ferrum intractabile rubricans glandulosum fragmentis concentratis.
Waller. miner. 249. Ferrum mineralisatum minera figurata rubra s. tritura rubente.
Woltersd. miner. 31. Ferrum rubrum ex centro radiatum, et Ferrum rubrum globotum extus punctatum.
- a) nigrum.
Waller. syst. miner. 2. p. 245. n. 10. Ferrum ochraceum mineralisatum, minera nigrescente plerumque testacea aut figurata, tritura rubra magneti refractaria.
- β) fuscum.
Cronst. miner. §. 202. Haematites nigrescens.
- Blutstein. γ) rubrum.
Cronst. miner. §. 203. Haematites ruber.
Waller. syst. miner. 2. p. 245. n. 11. Ferrum ochraceum mineralisatum minera rubra dura ut plurimum figurata, magneti refractaria.
- δ) flavum, tritura flava.
Cronst. miner. §. 204. 2. Haematites flavus.
Waller. syst. miner. 2. p. 247. n. 12. Ferrum ochraceum mineralisatum, minera flava plerumque figurata, rasura flava, magneti refractaria.

Habitat in Angliae (e. gr. *prope* Durham,) Scotiae, Norwegiae, Sueciae, Sibiriae, (e. gr. *in montibus* uralensibus *prope* Sinarskoi et Bodon,) Hungariae, Carinthiae (*prope* Hüttenberg,) Bohemiae, Saxoniae (e. gr. *prope* Johanngeorgenstadt et Freyberg, et *in monte* Rothenberg,) Hassiae (e. gr. *prope* Schmalcalden,) Hercyniae (e. gr. *prope* Osterodam,) Electoratus Trevirensis (e. gr. *prope* Herrhausen,) *ducatu* Bipontini (Frischerhuth,) δ) *in* Bohemiae (*prope* Camerhof,) et Hungariae (*prope* Scalca, Hiadla, Stiar, Koniz, Taitolz, Boinik et Libeten, γ) *in* Pyrenaeorum (*inter* Sem et Lerconl,) Britanniae (*prope* Salles,) Scotiae (*prope* Pitfichie provinciae Aberdeen,) Angliae (*prope* Workington Cambriae,) Sueciae (*in monte argenteo occidentali* Westmanniae,) Hercyniae (*prope* Hüttenrodam, Osterodam et Andreasberg,) Saxoniae (*prope* Camsdorf, Schneeberg, Altenberg, Schwarzenberg, Eibenstock, Groschirma, Schellerhau et Boelenbrunn,) Lusatiae (*prope* Wehrau,) Bohemiae (*prope* Presniz, Radnik et Platte,) Hungariae (*prope* Ruskowa, Sirck, et Stoos,) Transilvaniae (*prope* Gyaller,) Carinthiae (*prope* Neumarktl,) Austriae (*prope* Graskopf,) Wirtembergiae (*prope* Schiltach,) et Bipontii (*prope* Moschellandsberg,) β) *in* Angliae (Hubbadule Derby,) Sueciae (*prope* Norberg,) Saxoniae (*prope* Boelenbrunn et Scheibenberg,) Bohemiae (*prope* Melnik, Hungariae (*prope* Ruskowa, Scalca et Boinik,) Carinthiae (*prope* Bleyberg,) Austriae (*in monte* Gaftricensi,) et Bipontii (*prope* Tabernas montanas,) α) *in* Sibiriae (e. gr. *prope* Catharinenberg,) Sueciae (*prope* Bitsberg, Wick, Norberg, Ritterhütte, Langbanshütte &c.,) Norwegiae (*prope* Arendal,) Laponiae (*prope* Jellivari,) Angliae (*praesertim* Glocestriae,) Hercyniae (*ad montem* Iberg, *prope* Zellerfeld et Zorge,) Hennebergiae (*in planitie* Buchebene,) Saxoniae (*prope* Gildorf, Voigtsberg, Cainsdorf, Scheibenberg, Marienberg, Schwarzenberg et Blankenburg,) Lusatiae (*prope* Rengersdorf,) Marchiae Brandenburgicae (*prope* Kisterniz,) Bohemiae (*prope* Platte,) Moraviae (*prope* Buttenwald,) Hungariae (*prope* Suchodolina, Libeten, Ruscowa, Stiavnca, Koniz et Taitolz,) Carinthiae, Carnioliae, Ilvae, Brisgoviae (*ad montem* Heuberg,) Sueviae (*prope* Gindelwangen, Ahlen et Neuhausen,) Wirtembergiae (*prope* Neoburgum,) et Nassoviae (*in* Siegenensi et Dillenburgica parte) *fodinis, rarissime crustae instar alia fossilia abducens, superficie inter dum*

terdum iridis coloribus ludente, aut argenticoloribus arbusculis picta; fibris crebris parallelis, quam fasciculatis vel stellatis, in festucas longas, aut fragmenta cuneiformia, rarius in discoidea dissiliens, intus interdum cavum, aut extrinsecus quartzo vel chaledonio quasi cortice obditum, nunc in grana, nunc in bacillos, nunc in crustas secedens, rarius formae communis, quam reniforme, botryoides, globosum, stillatium, fistulosum, aut arbusculas referens; varietas rubra sanguinis profluvii sistendis, aliisque medicamentis, poliendis quoque metallis, potissimum ferro et chalybi inserviens.

compactum.

22. F. intractabile compactum duriusculum opacum tritura rubra aut flava.

Cronst. miner. §. 202. 203. 204. 2. 3. et 5. I.

Waller. syst. miner. p. 244. 246. 247. n. 10. 11. 12. Haematites solidus.

β) *Syst. nat. XII. 3. p. 141. n. 25. Ferrum (glomeratum) intractabile rubricans octaedro granularum.*

δ?) *Syst. nat. XII. 3. p. 141. n. 24. Ferrum (arenosum) intractabile nigrans, particulis granulatis opacis.*

Habitat in Sibiriae (prope Catharinenburg aliisque,) Lapponiae (prope Jellivari,) Sueciae (prope Grengie et in monte Taberg,) Hercyniae (prope Kübeland,) Franconiae (prope Naila et Suhl,) Thuringiae (prope Saalfeld,) Saxoniae (prope Camsdorf, Chemnitz, Schneeberg, Eibenstein et Johanngeorgentadt,) Varisciae (e. gr. prope Schlaiz,) Lusitaniae (prope Wehrau,) Bohemiae (prope Toeplitz,) Temesiae, Carnioliae (prope Kumpell,) Tirolis, Wirtembergiae (prope Heidenheim,) Helvetiae (in valle Mühlthal,) Italiae, Navarrae (prope Baigorry,) electoratus Trevirensis (prope Herrhausen,) Nassovia partis Siegenensis, Namurci fodinis, frequentius in grana secedens, interdum vagus, crebra in stratis aut venis obvius, quas integras constituit, nonnunquam aliis fossilibus inspersum, flavum, rubrum aut nigrescens, texturae nunc aequalis, nunc inaequalis, formae crebro communis, alius globulosum, reniforme, stillatium, fistulosum, cellulosum, aut vestigiis hexaedro-pyramidalibus inaequale, aut forma crystallorum frequentius adnatarum, quam liberarum, aggregatarum, quam solitariarum, rarius tetraedro-pyramidalium, quam cubicarum, quae intus interdum cavae, et aqua repletae, furno calido impositae magno cum strepitu dissiliunt.

23. F.

spatosum. 23. F. intractabile lamellosum effervesceus igne crepitans et nigrescens, in fragmenta rhomboidalia dissiliens.

Syst. nat. l. p. 175. XII. 3. p. 141. n. 26. Ferrum intractabile albicans spatosum.

Voltersd. miner. 31. Ferrum spatosum colore gilvo s. badio.

Waller. miner. 244. n. 3. Minera ferri alba spatiformis.

Waller. syst. miner. 2: p. 251. n. 16. Ferrum calcareis lapidibus inhaerens, ininera alba vel fusca, facie lapidea, sine nitore, magnete non attractili.

Vogel mineralf. 167. Minera martis spatosa.

Cronst. miner. §. 30-33. Terra calcarea marte intime mixta.

β) *Waller. syst. miner. 2. p. 261. n. 24.* Ochra ferri fusca.

Habitas, interdum strata ampliora et matricem aliarum minerarum constituens, in regno Tunctano, in Hispania, in Pyrenaeis (prope Echaux, inter Sem et Lercoul, etiam in comitatu Ruscinonensi,) in Delphinatu (prope Allemont,) Alsatia (prope Rothau,) Pedemontio (prope Monastero,) territorio Bergamensi et Bresciano,) Tirolis (prope Schroaz,) Salisburgo, Stiria (prope Schladming et Eisenerz,) Carniolia (prope Jauberlig,) Carinthia (prope Hüttenberg,) Aultria (prope Reichenau,) Hungaria (prope Schemnitz et Schmoelniz,) Silesia (e. gr. prope Creuzburg,) Bohemia (prope Ratiborziz, Sekerichan et Mayerhofen,) Saxonia (prope Altenberg, Schneeberg, Freyberg, Braeunsdorf, Voigtsberg et Camisdorf,) Franconia (prope Neila et Lobenstein,) Thuringia (prope Koeniz,) Halia (prope Schmalcalden et Wolzhausen,) Nassoviae parte Saarbrückensi, Weilburgensi et potissimum Siegenensi, Rheni ripis (e. gr. prope Benndorf, Wolfstein, Obernhof, Wienar,) Ducatu Bergensi (in monte Windberg,) Hercynia (prope Clausthal, Cellerfeld, Lautenthal, Stollberg,) principatus Anhaltini parte Bernburgensi, Halberstadio (prope Dankenrode,) in Uplandia, Dalecarlia et alias passim in Suecia, in Cambria et Gloucestria Angliae, in granas, varius in crustas flexuosas secedens, prunis inspersum lucem spargens, acidis totum solvendum, frequentissime album, colore tamen ad aërem fugaci, alias canum, caeruleus, rufus, flavum, rubrum, fuscum, nigricans, nigrum, aut ad superficiem iridis coloribus ludens, varius fistulosum, globosum, cellulosum, aut vestigiis cubicis impressis conspicuum, aut, prouti prope Crenniz, fungiten figura referens, quam formae communis, aut crystallorum extrinsecus nitentium ut plurimum aggregatarum, varius pellucidarum, varius

pyramides triëdras aut exilissimas tetraëdras, vel cubos, quam lentes pusillas, interdum rosae petalorum instar aggregatas, aut sellae instar curvatas, vel rhombos, faciebus saepe convexis conspicuos referentium, parando chalybi prae aliis ferri mineris conducens, ferri calce aëre fixo saturata, ut plurimum quoque terrae calcariae, et magnesiaë calci juncta.

filiëcum. 24. F. intractabile scintillans.

Cronst. miner. §. 54. I. et 65. Quartzum calce ferri atra intrinsece mixtum et Jaspis martialis, Sinopte.

Habitat in Palatinatus et Bipontinis, Hercyniæ (prope Rübeland,) Hungariæ (prope Schemnitz et Bakabanya) fodinis, in his saepe auriferum, ceterum ex ferri calce petrosilici, quartzo aut jaspidi juncta constans, interdum quasi erosum.

argillae- 25. F. molle opacum inconspicuum siccum.

um.

Cronst. miner. §. 87? Bolus indurata particulis impalpabilibus.

Habitat in Italia, Wirtembergia, Nassovia (c. gr. prope Siegen,) Franconia (c. gr. prope Neila,) Variscia, Saxoniam (c. gr. prope Schneeberg, Chemnitz et Schmiedefeld,) Lusatia (prope Wehrau,) Bohemia (prope Toeplitz,) Hungaria (prope Scalca) et Temesia, nunc vagum, nunc integrè strata constituens, nunc formae communis, nunc foraminulentum et intus fistulosum, nunc cellulosum, nunc lentes, renes, globulos, saepissime pisa aequantes, referens, interdum schistosum, aut in crustas secedens, ex ferri calce et argilla compositum.

Ochra. 26. F. intractabile inconspicuum opacum friabile.

Waller. miner. 205. Ferri terra praecipitata non mineralifata.

Cronst. miner. §. 200. I. I. I. Minera ferri calciformis friabilis.

*) *Syst. nat. I. p. 205. n. 1. XII. 3. p. 192. n. 1. Mus. Tessin. 106. Ochra ferri pulverea lutca.*

It. scan. 123. Ochra flava.

Woltersd. miner. 31. Ferrum terreum luteum friabile.

Waller. syst. miner. 2. p. 258. Ferrum acido solutum et praecipitatum, colore flavo.

β) *Syst. nat. XII. 3. p. 192. n. 2. Ochra ferri pulverea rufa.*

Waller. syst. miner. 2. p. 259. n. 22. Ferrum acido corrosivum rubrum.

Habitat

*Habitat frequens in aquis ferriferis, in receptaculis, canali-
bus e. c. in fundum delabens, alias quoque in insula Cele-
bes, Persia, Sibiria (ad fluvium Jesschanska,) Pensilva-
nia (prope Fahlun et in Scania,) Anglia, Seelandia, Na-
murcio, reliquo Belgio, ducatu Clivensi, episcopatu Of-
nabrüggenfi, electoratu Trevirensi, Hercynia (e. gr. in
monte Ramnellsberg,) Hassia, Saxonia, Franconia (e. gr.
prope Wonsiedel, Neila, Coburg, Norimbergam, Alt-
dorf,) Carinthia (prope Hüttenberg et Friefach,) Salis-
burgo, Alfatia, Helvetia, Italia (e. gr. circa Romam,)
Hungaria (prope Schemniz et Stoos,) Transilvania (prope
Gyaller,) Silesia (e. gr. prope Sagan,) et Lusatia (prope
Wehrau,) rarius stellatim fibrosum, luteo rubrove colore
crebro in fuscum vergente, pictoribus usu suo magis na-
tum, quam fusoribus.*

caeruleum. 27. F. intractabile friabile terreum inconspicuum ad aërem caeruleum, igne fuscescens, a lixivio caustico colores mutans.

Cronst. miner. §. 206. Calx martialis phlogisto juncta et alcali praecipitata.

Waller. syst. miner. 2. p. 260. n. 23. Ferrum solutum alcali praecipitatum et phlogisto junctum caeruleum.

Habitat frequens ad fluvium Schadugna, prope Muran et in aliis Sibiriae et Russiae oris, in Islandia, Norwegia, Scaniae planitiebus, Scotiae et Belgii paludibus, in electoratu Hannoverano (prope Maschen,) episcopatu Hildesienfi (prope Peinam,) Hassia (prope Hirschfeld,) Suevia (prope Rabenhufen,) Brisgovia (prope Herderen,) Carnioliae alpibus Vacchinensibus, Carinthia (prope Bleyberg,) Thuringia (ad montem Eckartsberg,) Lusatia (prope Doberich et Olbersdorf,) Silesiae (prope Beuthniz, Pathowiz, Dachenberg, Creuzburg et Niederleschen,) et Poloniae (prope Cracoviam) uliginibus, argillae, turfae, humo aut aliis ferri mineris innidulans, infra terram nonnunquam lacteum, et ad aërem demum colorem caelestem smaltae, aut indicum assumens, ferri circiter $\frac{1}{4}$ argillae arenaeque mistam continens, post ustionem in igne magnetem sequens, pigmenti loco e. gr. Tungulis inserviens.

**Smalti-
num.** 28. F. intractabile duriusculum terreum opacum inconspicuum caeruleum, a lixivio caustico colorem non mutans, igne cinerascens.

Klaproth Schr. berl. Naturf. 10. p. 91.

Habitas

Habitat in Hungaria prope Vorau, una cum quartzo venans $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ pollicis, gneissum micaceum album pererrantem constituens, cupri expert, jam in fodina caeruleum, candescendo cum cineribus clavellatis omnem colorem exuens, acidis non solvendum, cum borace in vitrum pellucidum dilute flavum, cum ossium acido in vitrum coloris expert colliguescens, ex ferri calce, terra aluminosa et silicea conflatum.

subaquo- 29. F. intractabile inconspicuum opacum coloris obscuri humidum.

Syst. nat. I. p. 190. XII. 3. p. 187. n. 5. Tophus (Tubalcaini) humoso-ochraceus.

Cronst. miner. §. 200. I. 1. 2. Minera ferri calciformis.

Waller. syst. miner. 2. p. 255. n. 19. Ferrum limosum, minera fusca, facie terrestris vel scoriacea, subaquaosa.

α) polymorphum. *Syst. nat. XII. 3. p. 187. n. 5. δ.*

β) placentiforme. *Syst. nat. XII. 3. p. 187. n. 5. γ.*

γ) nummiforme. *Syst. nat. XII. 3. p. 187. n. 5. β.*

δ) globiforme. *Syst. nat. XII. 3. p. 187. n. 5. ε.*

ε) globosum. *Syst. nat. XII. 3. p. 188. n. 7? Tophus (globus) arenoso-ferreus subrotundus.*

ζ) grandiniforme. *Mus. Tessin. 74. n. 8.*

η) pisiforme. *Syst. nat. XII. 3. p. 187. n. 5. α.*

θ) Aetites.

Waller. syst. miner. 2. p. 614. n. 2. Lithotomi cavitate latente, parietibus nudis donati.

a) *Syst. nat. I. p. 193. n. 3. XII. 3. p. 179. n. 1. Mus. Tessin. 78. n. 2. Schreb. lith. 97. Aetites embryo libero terrestris.*

Imperat. hist. nat. 738. Aetites geodes.

Waller. miner. 407. Aetites terra inclusa.

b) *Syst. nat. I. p. 193. XII. 3. p. 179. n. 2. Mus. Tessin. 78. n. 1. Gron. suppl. 58. n. 1. 3. Schreb. lith. 99. Aetites embryo libero lapilloso.*

Imper. nat. 739. Aquilinus.

Waller. miner. 407. n. 1. Lithotomi cavitate latente donati.

i) *Syst. nat. XII. 3. p. 187. n. 6. Tophus (Lithoxylon) ferreus ochraceus longitudinaliter enatus.*

Habitat sub aqua in Sibiriae, Russiae (e. gr. Newa) fluvii, in Smolandia, Dalecarlia, Norlandia Sueciae, in Belgio (prope Lugdunum,) Lotharingia (prope Dax, Vals. Amarin &c.) Normannia, Britannia (prope Vitry,) distri-

districtu Turonensi (prope Prouilly,) Franciae insula (e. gr. prope Genicours,) Burgundia, Aftatia, Helvetia, Wirtembergia, reliqua Suevia, comitatu Salmenfi, electoratu Trevirensi (prope Mardorf,) Hercynia (prope Ilfeld,) Hassia, circulo Salico (prope Halam,) Variscia, Bohemia, Lufatia (prope Tribel,) Silesia (prope Wichelsdorf,) Hungaria, Transilvania (prope Reschinar) ex humo ferrifero, ut videtur, natum, a phosphori acido inhaerente ferrum exhibens frigidum fragile, ut plurimum fuscum, interdum rubrum, luteum, lutescens, virescens, caeruleum, cinereum, ex chalybeo atrum, nigrum, aut in superficie variegatum, formae communis (tum crebro foraminulentum, alias fistulosum, orbiculare granorum, renis, globi magis minusve perfecti cavi vel solidi, majoris vel minoris specie conspicuum.

viride. 30. F. coloris psittacini, nitens.

Hoffmann bergm. Journ. II. I. p. 397.

Habitat Schneebergeae, aliis induratis ferri, wismuthi, niccoli cobaltique mineris insidens, interdum tabulas reserens, an ferrum ruriacae acido junctum? an revera hujus generis?

arsenicale. 31. F. canum opacum carbonibus injectum arsenici vaporem crucians.

Proust anal. de chim. I. p. 195.

Habitat in Hispaniae cuprifodina, plumbo cum arsenici acido juncto externo habita simile, aqua et nitri acido, vel bulliente, non solvendum, et vasis clavifis igni expositum liquefcens quidem, ut tamen nullum vaporem emittat.

fulphura- 32. F. opacum prunis inspersum vaporem flammamque sulphuris emittens.

*Syst. nat. XII. 3. p. 116. n. 7. Pyrites (aquosus) minerali-
tatus lividus.*

Cronst. miner. §. 152. Pyrites colore rubescente.

Waller. miner. 210 Syst. miner. 2. p. 133. n. 7. Sulphur ferro mineralitatum, minera fusca vel hepatica.

Habitat in Sueciae, Saxoniae, Hercyniae, Rhenanis fodinis variis, creberrime fuscum, interdum dilutius, aut coloris inter aurichalceum et chalybeum intermedii, aut chalybei, aut in superficie variegati, in grana ut plurimum secedens, formae creberrime communis, nonnunquam cœculo sum, pectinatum, sulcis decussantibus in superficie

ficie insignitum, arbusculas referens, fistulosum, botryoides, reniforme, stillatitium, globosum, aut forma crystallorum tabulas hexaëdras crebro in globos coagmentatas, aut prismata hexaëdra, frequentissime cubos in cellulas aut series aggregatos referentium conspicuum.

phlogifti- 33. F. opacum coloris obscuri in igne ardens.
cum.

Cronst. miner. §. 160. 6. 2. Minera ferri phlogistica.

Habitat in Hungaria (prope Schemnitz, hic auri argentique ferax,) et Suecia (in montibus Walschberg et Finnberg, etiam in Nericia) lithanthracem externo habitu referens, nunc friabile, nunc firmiter cohaerens, alias fixum, cito et cum levi flamma exardescens, paucillum ponderis amittens, et ultra $\frac{3}{100}$ ferri saepe continens, alias sub fornice docimastica totum. re avolans, perparum modo calcis ferreae relinquendo.

86. ARSENICUM. Fragile, coloris plumbei, cum nitore tamen fugacis, ponderis specifici = 8308 : 1000.

00

Carbonibus inspersum specie fumii albi album quodammodo redolentis sapore dulciusculi avolans.

Calce alba, aqua solubili, acidi nitri ope acidum verum sui generis evolvente.

nativum. I. A. nudum nitoris metallici.

Cronst. miner. §. 237. Arsenicum nativum.

testaceum, α) A. in crustas sphaericas scedens.

Syst. nat. I. p. 170. n. 5. XII. 3. p. 117. n. I. Arsenicum nudum, fragmentis convexis concavisque albidis.

Cronst. miner. §. 237. I. Arsenicum nativum particulis impalpabilibus testaceum.

Waller. miner. 217. Arsenicum ferro mineralisatum testaceum.

Waller. syst. miner. 2. p. 162. n. 3. Arsenicum nativum forina metallica testaceum.

Vog. miner. 294. *Gesm. cadm.* 19. n. 29. Cobaltum testaceum.

Just. miner. 180. Scherbencobald.

squamatum. β) A. particulis micaceis. *Cronst. miner.* §. 237. 2. *Syst. nat.* XII. 3. p. 117. n. 2.

porosum. γ) A. friabile et porosum. *Cronst. miner.* §. 237. 3. *Syst. nat.* XII. 3. p. 117. n. 3.

Waller. syst. miner. 2. p. 161. n. 2. Arsenicum nativum forma metallica nigrum.

a) faciebus speculi instar nitentibus.

Cronst. miner. §. 237. 3. 1.

Habitat in Norwegia (prope Kongsberg,) Hercynia (prope Andreasberg,) Alsatia (prope sanum S. Mariae,) Wirtembergia (prope Alpirspacum,) Fürstenbergia (prope Wittichen,) Carinthia (prope Seltzschach et Geisberg,) Transilvania (prope Nagyag,) Bohemia (prope Joachimsthal,) et Saxonia (potissimum prope Annaberg et Freyberg,) spato, barytidi, feldspato saepe innidulans, galenae, arsenici argentique minerarum frequens comes, duro corpori allidens sonitum edens, cultro secandum, vix ferro cavens, interdum cobaltum, rarius wismuthum, argentumve sibi immixtum habens, rarius fibrosum, quam minutim lamellosum, interdum γ) porosum et quasi erosum, faciebus γa) speculi instar nitentibus, aut concavis, aut convexis conspicuum, haud raro reniforme.

calciforme. 2. A. album, aqua solubile.

Cronst. miner. §. 238. 2. 1. Calx arsenici nativa pura.

Waller. syst. miner. 2. p. 160. n. 1. Arsenicum nativum album latino-calcareum.

α) farinaceum.

Cronst. miner. §. 238. 2. 1. 1.

Waller. syst. miner. 2. p. 160. n. 1. a.

β) crystallatum.

Syst. nat. XII. 3. p. 117. n. 1. *Cartheuf. miner.* 57. Arsenicum nudum crystallinum purum.

Cronst. miner. §. 238. 2. 1. 2.

Waller. syst. miner. 2. p. 160. n. 1. b.

γ) terra immixtum.

Waller. syst. miner. 2. p. 169. n. 10. Arsenicum terra mineralitatum.

Habitat in Hercyniae (prope Andreasberg,) Saxoniae (e. gr. prope Gieshübel,) Bohemia (prope Joachimsthal,) Hungariae (prope Schmoelniz) argentifodinis, nativo rarius, aliis

aliis arsenici mineris insidens, pyramides (B) interdum tetraedras duplices referens.

- Auripigmentum,** 3. **A.** ponderosum flavum incurve lamellosum nitoris intus cerei igne agitatum multam sui partem relinquens.
Syst. nat. I. p. 169. n. 2. XII. 3. p. 113. n. 2. Pyrites nudus flavus micis auratis $\Delta \infty$.
Waller. miner. 226. Arsenicum sulphure, lapide spatoso et micaceo mineralisatum, minera flavescente.
Waller. syst. miner. 2. p. 163. n. 5. Arsenicum nativum sulphure mixtum planis micans flavum.
Woltersd. miner. 28. Arsenicum luteum lamellatum micaceum.
Cronst. miner. §. 239. 2. I. I. Calx arsenici sulphure mixta flava.
Habitat in Hungaria (prope Felsőbanya et Neufol,) Wallachia, Buckowina, Georgia (prope Gumilcheana,) Natio- lia et reliquo Oriente, diaphanum, formae communis sandaraca difficilius igne liquefcens, igne leniori rubescens, fortiori arsenici fumum sulphurisqne flammulam eructans pictoribus, atramento sympathetico, liquori vini proba- zorio, Turcis parando, quod vocant Rusma inserviens, ex arsenici calce, sulphure et tertia adhuc incognita parte conflatum.
- Sandaraca.** 4. **A.** subponderosum rutilum tritura aurantia recte lamellosum igne agitatum facile liquefcens, et fumi arsenicalis albi et flammulae sulphureae specie avolans.
Syst. nat. I. p. 170. n. 2. XII. 3. p. 117. n. 4. Arsenicum nudum rubrum Δ .
Waller. miner. 224. *syst. miner.* 2. p. 163. n. 4. Arsenicum nativum sulphure mixtum rubrum.
Woltersd. miner. 28. Arsenicum rubrum.
Cronst. miner. §. 239. 2. I. 2. Calx arsenici sulphure mixta rubra.
Habitat in Siciliae (etiam prope Cataldo,) et regni Neapo- litani (ad Vesuvium et Solfataram) montibus ignivomis, eorumque vicinia, in Hungariae (prope Schemniz, Tajo- ba et Felsőbanya,) Transilvaniae (prope Nagyag,) Bo- hemiae (prope Joachimsthal,) Saxoniae, Hercyniae (pro- pe Andreasberg,) Bipontii fodinis, etiam in Japoniae in- sula Ximeo (prope Mungo,) aurorae colore rinctum vel coccineum, in grana secedens, nunc superficiale, nunc quartzo, baryidi, fluori, argillae, arenario, lavae,

lavæ, bitumini, creberrime arsenico nativo inspersum, opacum, subopacum, diaphanum, semipellucidum aut pellucidum, variis forma crystallorum conspicuum.

- Sulphuratum. A. nitoris metallici ex cinereo caerulefcens durum igne agitatatum fumum arsenici album, flammulamque sulphuris caeruleam eructans.
- Raufchgelbkies. *Syst. nat. I. p. 170. n. 7. XII. 3. p. 118. n. 5.* Arsenicum mineralitatum cinereo-caerulefcens micans ♀ ♂.
- Cronst. miner. §. 241. 3. 1.* Arsenicum ferro sulphurato mineralifatatum.
- Cartheuf. miner. 58.* Arsenicum mineralifatatum informæ particulis planis albis nitidis.
- Waller. syst. miner. 2. p. 167. n. 8.* Arsenicum sulphure et ferro mineralifatatum, minera difformi, granulis cinereo-caerulefcens, micante.
- β) *Waller. syst. miner. 2. p. 168. n. 9.* Arsenicum pyrite sulphureo mineralifatatum solidum flavescens.
- Habitat in Sueciae (prope Tavastehas, Löfås, Tahlberg,) interdum mollius, creberrime durum, ut ad chalyberæ scintillas edat arsenicum dentes, ad aërem nitorem metallicum cito exuens, igne agitatatum sandarucam exhibens, texturæ inaequalis ut plurimum granularis, variis lamellosæ aut radiatæ.*
- albicans. 6. A. nitoris et coloris stannei durum igne agitatatum arsenici fumum album eructans.
- Mispickel. *Syst. nat. I. 174. XII. 3. p. 118. n. 6.* Arsenicum mineralifatatum, fragmentis planis nitidis ♂.
- Waller. miner. 227.* Arsenicum ferro mineralifatatum, minera albescente tessulis et planis micante.
- Waller. syst. miner. 2. p. 165. n. 6.* Arsenicum ferro mineralifatatum, minera albescente granulis vel planis micante.
- Cronst. miner. §. 241. 3. 2.* Arsenicum metalliforme ferro mixtum.
- Woltersd. miner. 28.* Arsenicum albicans splendens.
- Fust. miner. 181.* Mispickel.
- β) *Waller. syst. miner. 2. p. 166. n. 7.* Arsenicum ferro mineralifatatum, minera albescente crystallifatatum.
- Cronst. miner. §. 241. 3. 2. 3.* Arsenicum metalliforme ferro mixtum crystallifatatum.
- 2) pyramidibus tetraëdris duplicibus.
- Syst. nat. I. p. 170. n. 3. XII. 3. p. 118. n. 7.* Arsenicum (crystallinum) mineralifatatum crystallifatatum octaëdrum nigricans ♂.

Waller. miner. 218. Arsenicum ferro mineralisatum, minera tessulari livido-nigra.

b) prismatibus tetraëdris obliquangulis.

Syst. nat. XII. 3. p. 118. n. 8. Arsenicum (cubicum) mineralisatum crystallisatum cubicum.

Habitat in Cornubiae, Pyrenaeorum (*prope* Ouillere et Lanoucadé,) Fürstenbergiae (*prope* Wittichen, Salisburgi, Stiriae (*prope* Schladming,) Bohemiae, Silesiae (*prope* Kupferberg et Rudolstadt,) Saxoniae (*prope* Altenberg, Ehrenfriedersdorf, Schneeberg, Hohenstein et Freyberg,) Thuringiae (*prope* Sangerhausen,) Hercyniae et (*prope* Sahlberg, Dannemora, Utö, Riddarhytta, monte argenteo occidentali) Sueciae fodinis, stanni mineris saepe subtilissime inspersa, in grana, rarius in bacillos secedens, in argenti colorem non raro vergens, nitoris tenacius, quam sulphuratum, igne vasis clausis agitatum arsenicum album praebens, superficie interdum sulcis decussatis exarata, aut arbusculis nigris picta, formae ut plurimum communis, rarius rotundatae, aut crystallorum aggregatarum.

argentife-7. A. nitoris argentei texturae subtilissime granularis in grana
rum. secedens, igne agitatum arsenici fumum, et cum plumbo
sulum argenti granum exhibens.

Syst. nat. XII. 3. p. 150 n. 7. Argentum (arsenicale) mineralisatum arsenicale ∞ , σ .

Cronst. miner. §. 171. Argentum ferro et arsenico sulphurato mineralisatum.

Waller. syst. miner. 2. p. 340. n. 10. Argentum arsenico, sulphure et ferro mineralisatum, minera albo colore nite.

Habitat in Saxoniae (*prope* Braeunsdorf et Freyberg,) Bohemiae (*prope* Ratiborziz,) Salisburgi (*in cuniculo* S. Floriani,) et Stiriae (*prope* Schladming) fodinis, ex arsenico, sulphure, ferro, et paucissimo argento conflatum.

87. CUPRUM. Ductile, malleabile, rubrum, elasticum, durum, sonorum, ponderis specifici = 8876 : 1000.

♀

Aeruginem facile contrahens, acidis natro, oleis colore caeruleo aut viridi, ipso sulphure facile solvendum.

Igne difficiliter fluens, et liquatum, aquae infusum maxima cum violentia dissiliens, antequam cendat, vivacissimis coloribus ludens, diuturno igne in calcem spadiceam abiens, vitrum viridi colore tingens.

nativum. I. C. nudum nitoris metallici.

Syst. nat. I. p. 178. n. 1. Cuprum nudum minerae inhaerens.

Syst. nat. XII. 3. p. 143. n. 2. Cuprum nudum minerae inhaerens.

Cartheus. miner. 69. Cuprum nudum malleabile.

Waller. syst. miner. 2. p. 274. n. 1. *Cronst. miner.* §. 191. I. Cuprum nativum.

praecipitatum. β) C. praecipitatum supra ferrum arenoso coalescens.

Syst. nat. I. p. 178. n. 3. *Gronov. suppl.* 12. Cuprum praecipitatum.

Waller. miner. 277. *syst. miner.* 2. p. 275. n. 2. Cuprum purum ex solutione vitriolica praecipitatum.

crystallinum. γ) C. crystallifatum octaedrum. *Syst. nat.* I. p. 178. n. 2. XII. 3. p. 143. n. 3. *Mus. Tessin.* 60. (Fig. 23.)

Habitat in cupri insula ad littus Camtschatcae orientale, in Sibiria e. gr. in montium altaicorum fodina Loctewskensi, (prope Casan, Umba, Konzoser, et ad montem Schlangenberg,) in Islandia et insulis Feroë, in Sueciae (prope Norberg, Sunnerfkog, Fahlun, Riddarhytta, fodina Heflekulle,) Thuringiae (prope Islebam, Blankenburg, et Saalfeld,) Saxoniae (prope Camisdorf, Freyberg, Annaberg, Marienberg, Baerenstein, Katchau, Johanngeorgenstadt,) Bohemiae (prope Graslitz et Catharinenburg,) Temesiae (e. gr. prope Saska et Moldawa,) Transilvaniae (prope Deca,) Hungariae (prope Kapnik, Laposbanya,

Rudnobanya, Misbanya, Illowa, Schmoelniz,) Austriae (prope Spiz,) Carinthiae (prope Fragant,) Tirolis (prope Schwaz,) Sueviae (prope Alpispacum et Rippoltsau,) Rhenanis (prope Rheinbreidenbach,) in Galliae (Haux Pyrenaeorum, Baygory Navarrae, et Choinée Lugdunensis,) Cornubiae (prope Redruth et Wheal-Spernon,) Hetruriae (prope Paris) fodinis, etiam in fastigio montis Mutinensis Modino, texturae uncinatae, interdum granulatae varius lamellosae, ponderosum, malleabile, rubrum, superficie interdum aeruginosa aut nigra, flava, fusca, variegata, interdum superficiale, formae ut plurimum communis, verum quoque botryoides, capillare, filiforme, fruticulas, arbusculas, dentes, crystallosve exiles referens, nunc cubicas, interdum in uvae speciem, nunc pyramides tetraëdras duplices, interdum in ramos aut gemmas speciem aggregatus.

lateriti-
um.

2. C. rubrum molle nitoris metallici expers.

Syst. nat. XII. 3. p. 193. n. 6. Ochra (cyprii) cupri vitrati pulverea obscure ferruginea.

Cronst. miner. §. 192. 2. 1. 1. 3. Minera cupri calciformis pura rubra.

Waller. syst. miner. 2. p. 290. n. 16. Cuprum corrosum et solutum a mineris cupri destructis, praecipitatum rubrum.

Habitat in Saxoniae (prope Camsdorf) et Temeliae fodinis, in igne decrepitans et nigrescens, acidis et natro volatili fere totum solvendum, fusione cupri ultra dimidium sui ponderis exhibens, texturae ut plurimum terreae, varius imperfecte cochaceae, saepius crustae instar alia fossilia obducent.

rubrum.

3. C. obscure rubrum duriusculum nitoris metallici expers.

Syst. nat. XII. 3. p. 145. n. 9. Cuprum rubrum ochraceo-induratum.

Cronst. miner. §. 193. Minera cupri calciformis pura et indurata, colore rubro.

Waller. syst. miner. 2. p. 276. 277. n. 3. 2. Cuprum minera solida, colore rubro mineralifatum.

Habitat in Indiae, Sibiriae (ad montes altaicos, Schlangenberg, Uralenses, praesertim gumeschewkenlibus,) Norwegiae (prope Ordal,) Cornubiae, Saxoniae (prope Camsdorf et Freyberg,) Franconiae (prope Naila,) Rhenanis (prope Rheinbreidenbach,) Temeliae (prope Saska, Hognaska, Oraviza, Moldava et Neumoldava,) hinc inde in
statuis

statuis solidis ex cupro fabrefactis passim diffractis, ex 100 libris ad 70 cupri praebens, acidis et natro volatili fere totum solvendum, in igne decrepitans, et nigrescens, nunc compactum, nunc lamellosum, colore ut plurimum coccionellam aemulans, interdum kermesino aut obscurius rubro (merdoreoth,) forma saepius communi, interdum stillatitia, aut crystallorum, ut plurimum aggregatarum et nitentium, saepe diaphanarum, et in igne omnem pelluciditatem exuentium, varius cubos aut rhombos, aut prismata tetraëdra, aut pyramides triëdras, aut duplices truncatas hexaëdras, quam duplices tetraëdras, aut prismata hexaëdra, interdum utrinque pyramide hexaëdra terminata, nonnunquam capillaria; et tunc interdum stilatim aggregata referentium.

hepaticum.

4. C. fuscum molle nitoris metallici expers.

Waller. syst. miner. 2. p. 276. n. 3. b. c. Cuprum minera solida colore hepatico, mineralisatum.

β) *Waller. syst. miner. 2. p. 338. n. 8. Argentum sulphure, arsenico et antimonio mineralisatum, minera fusca.*

Cronst. miner. §. 172. 5. F. Argentum antimonio sulphurato mineralisatum.

Habitat, ereberrime cum cupro rubro, in Sueciae (prope Fahlun,) Saxoniae (prope Camisdorf,) Thuringiae (prope Saalfeld,) rhenanis (prope Mehlbach,) Wirtembergiae (prope Dornstetten,) Tirolis (prope Schwaz,) Austriae (prope Reichenau et Granigberg) et Temesiae (e. gr. prope Saska,) β) paucillum argenti immixtum continens, in Stiriae (prope Schladming,) Saxoniae (prope Freyberg et praesertim prope Braunsdorf,) et Hercyniae (prope Blankenburg) fodinis, ex cinerascens, flavicante aut rubro fuscum, nunc pulverulentum aut friabile intus terream, nunc induratum et saepius compactum, interdum in crustas concentricas secedens aut stillatitium.

picum.

5. C. atrum duriusculum nitoris metallici expers.

Waller. syst. miner. 2. p. 280. n. 6. Cuprum ferro et paucillo sulphuris mineralisatum, minera nitente nigra.

Habitat in Hercyniae (prope Lauterberg,) Austriae (prope Spiz) et Temesiae fodinis, texturae modo lamellosae, modo imperfecte conchaceae, ferro semper gravidum, ex 100 libris 7-8 cupri continens.

- fuliginosum. 6. *C. nigrum* superficiale.
Waller. syst. miner. 2. p. 291. n. 17. Cuprum corrosum et solutum, a mineris cupri destructis, praecipitatum nigrum.
Cronst. miner. §. 194. 2. 1. 2. Ochra cupri impura friabilis ferro mixta.
Habitat in Hungariae, Saxoniae (prope Freyberg,) et Sueciae (prope Fahlun) fodinis, cupro fulvo fatiscenti insidens, ferri calcis partem continens.
- caeruleum. 7. *C. molle* nitoris metallici expers ab acidis colorem caelestem in viridem mutans, et sine effervescencia in his solvendum.
Syst. nat. I. p. 205. XII. 3. p. 192. n. 4. Ochra cupri pulverea caerulea.
Cartheuf. miner. 70. Cuprum corrosum caeruleum terrestre.
Waller. miner. 280. n. 1. Cuprum solutum praecipitatum caeruleum.
Waller. syst. miner. 2. p. 289. n. 15. Cuprum corrosum et solutum a mineris destructis praecipitatum caeruleum.
- Armenus. β) *C. caeruleum* calcarium. *Syst. nat. XII. 3. p. 146. n. 14.*
Vog. miner. 111. Baum. miner. 1. p. 184. Lapis armenus.
Cronst. miner. §. 35. 2. 1. et §. 194. 2. 2. 3.
Waller. syst. miner. 2. p. 289. n. 15. f. Caeruleum montanum lapidi calcareo sensibilibiter mistum.
Habitat in Oriente, Armenia, Sibiria, Hungaria, Europa australi, electoratu Trevirensi (in Langenheke,) Hassiae (prope Thalitter,) Saxoniae (prope Camsdorf,) Cornubiae fodinis, interdum in viridem colorem vergens, saepe friabile et terreum, pigmento inserviens, saepe (prope Thalitter) margae schistosae, aut (β) marmoris inspersum.
- Cuprigo. 8. *C. nitoris* metallici expers ab acidis colorem caeruleum in viridem mutans, et totum cum effervescencia in his solvendum.
Syst. nat. XII. 3. p. 194. n. 12. Mus. Tessin. 108. Ochra (Cuprigo) cupri germinans caerulea.
Cost. fossil. 105. Ochra ponderosa elegantissime caerulea.
Cronst. miner. §. 34. 2. Terra calcarea croco seu calce veneris intime mixta. *et §. 194. 2. 1.* Ochra veneris terra calcarea mixta.
Wolter. d. miner. 30. Cuprum caeruleum plumosum.
Habitat in Permae aliarumque Sibiriae partium, Lapponiae (prope Ruffenika,) Sueciae (prope Sunnarf kog,) Saxoniae (prope Schneeberg, Freyberg et Camsdorf,) Thuringiae (prope Saalfeld,) Hercyniae (prope Cellerfeld,) Westphaliae

phaliae (prope Stadtbergen,) rhenanis (Langenhecke, prope Wolfstein, Moschellandsberg, Caudebach et in monte Stahlberg,) in Alfatiae, Lotharingiae, Occitaniae, Pyrenaeorum (ad montem Bere et prope Loubie,) in provinciae Lugdunensis (prope S. Bel,) ad Siciliae (in monte Niso,) Hetruriae (prope Massa di Maremma,) Wirtembergiae (prope Bulach,) Tirolis (prope Thierberg et Schwaz,) Hungariae (prope Neusol) et potissimum Temesiae fodinis, pigmento caeruleo eximie inserviens, in grana, rarius in crustas secedens, nunc superficiale aliis cupri mineris insidens, nunc majoribus minoribusve partibus aliis fossilibus inspersum, colore azureo, smaltae aut caelesti, modo pulverulentum, modo friabile intus terreum, inconspicuum, formae communis aut botryoidis, modo duriusculum rarius inconspicuum et intus terreum, quam nitens texturae radiatae forma saepius communi interdum crystallorum, in agmen, globuli, gemmae, uvae, fasciculi, stellae speciem aggregatarum, modo lentes quadrangulas, modo prismata tetraedra rectangula vel obliquangula, nonnunquam pyramide tetraedra terminata referentium.

viride. 9. C. dilute aeruginosum acidis sine effervescentia solvendum, a natro volatili colorem viridem in caeruleum mutans inconspicuum texturae conchaeae.

Habitat in Sibiriae (prope Catharinenburg,) Saxoniae (prope Camsdorf,) et Thuringiae (prope Saalfeld) fodinis, opacum, igne nigrescens, nunc superficiale, nunc aliis fossilibus invidulans formae communis, botryoides aut reniforme.

argillosum. 10. C. molle viride intus nitens texturae conchaeae. Renovanz Nachr. v. altaisch. Gebirg. p. 53.

Habitat in montibus Sibiriae altaicis, ab argilla inhaerente linguae adhaerens, laetius aut obscurius viride, vel gramineum, gypsi instar, sectile, 24-30 libras cupri ex 100 exhibens; an distincta species?

talcosum. 11. C. thalassinum mollissimum inquinans nitens.

Renovanz Nachr. v. altaisch. Geb. p. 51.

Habitat in montium altaicorum fodinis loktewskensibus, minerarum argillarumque metalliferarum foveolis inhaerens, talci miculas immixtas habens, nonnunquam pallidius, hinc inde metalli instar nitens aut diaphanum nunc lamellosum, nunc stellatum fibrosum.

- Aerugo.** 12. **C.** viride adfuso natro volatili caeruleum tinctum adscif-
dens acidis cum effervescentia solvendum opacum nitoris
metallici expers.
Waller. miner. 278. *Syst. miner.* 2. p. 286. n. 14. Cuprum
corrosum et solutum, a mineris destructis praecipitatum
viride.
- aeris.** α) *Syst. nat.* I. 205. XII. 3. p. 192. n. 3. Ochra (aeris) cupri
pulverea viridis.
Cost. fossil. 100. Ochra viridis, Chrysofocolla f. Viride mon-
tanum.
Cartheuf. miner. 70. Cuprum arrosium viride terrestre.
Cronst. miner. §. 192. 2. I. 1. 2. Minera cupri calciformis
pura viridis.
- Malachi- tes.** β) *Syst. nat.* I. p. 179. n. 7. Cuprum viride.
Syst. nat. XII. 3. p. 146. n. 15. Cuprum viride gypseum.
Woltersd. miner. 30. Cuprum viride plumosum compactum
polituram admittens.
Carth. miner. 69. Cuprum arrosium viride durum glabrum
nitens.
Cronst. miner. §. 36. Terra gypsea venere mixta et §. 194.
2. 2. I. Minera cupri calciformis impura indurata gypso
mixta.
Vog. miner. 183. Malachites.
- Aerugo.** γ) *Syst. nat.* I. p. 205. n. 4. XII. 3. p. 194. n. 11. Ochra cu-
pri germinans viridis.
Cartheuf. miner. 30. Cuprum arrosium viride striatum.
Woltersd. miner. 30. Cuprum viride plumosum.
Habitat in Africae (regni Congo,) Sibiriae (prope Cathari-
nenburg,) Temeliae (praesertim prope Moldava,) Hun-
gariae (prope Risbanya,) Tirolis (prope Schwaz,) Wir-
tembergiae (prope Bulach,) Hassiae (prope Thalitter,)
Westphaliae (prope Stadtbergen,) Nassoviae (prope Sie-
gen, Dillenburg, Weilmünster,) Hercyniae (prope Cel-
lerfeld,) Thuringiae (prope Saalfeld,) Saxoniae (prope
Camsdorf, Freyberg, Boesenbrunn, Oberschlema,)
Angliae (prope Aldarby, et Middleton, comitatus Rusci-
nonensis, et Hetruriae (prope Massa di Maremma) fodinis,
quartam ad dimidium usque partem aëris fixi continens,
igne nigrescens, in grana aut crustas, interdum valde
incurvas secedens, intus radiatum, fibrosum aut compa-
ctum, texturae planae, terreae aut imperfecte conchaceae,
(tunc egregiam polituram admittens, Malachites,) durius-
culum, rarius friabile, ut plurimum obscure gramineum,
nonnunquam coloris inter gramineum et pomaceum, vel
poma-

pataceum et aeruginosum intermediū, superficiale, aut minoribus majoribusve partibus aliis fossilibus inspersum, forma communi, rerum, globorum, clavatum aut crystallorum acicularium vel capillarium sericeo nitore conspicuarum, interdum diaphanarum, stellatum, fasciculatum, in uvae, renis, globi speciem aggregatarum.

- ferruginosum.** 13. C. olivacei coloris ab adfuso natro volatili in caeruleum abeuntis nitentis metallici expers.
Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 425. Cuprum ochraceum ferruginosum.
Habitat nunc obscurius aut coloris in porraceum vergentis, et tunc intus nitens et texturae conchaceae, in Saxoniae (prope Camsdorf,) nunc coloris altioris ad psittacinum accedentis, intus terreum et sine nitore in Thuringiae (prope Saalfeld) et Hercyniae (prope Lauterberg) fodinis, ferreae calcis multum continens.
- arsenicale.** 14. C. exfoleto olivacei coloris ab adfuso natro volatili in caeruleum abeuntis; in vasis clausis igni expositum nullum, in carbone arsenici fumum eructans, et cuprum ductile relinquens.
Klaproth Schr. berl. Naturf. 7. p. 160.
Habitat in Silesia (prope Jonsbach) et Cornubia (prope Carrarach,) crystallis hexaedro-prismaticis pyramide hexaedra terminatis, aut acicularibus, solitariis vel fasciculatis stellatimve aggregatis, arsenici acidum continens.
- teffellatum.** 15. C. obscure viridi igni expositum arsenici fumum eructans, crystallis nitidis exilibus cubicis aggregatis.
Klaproth Schr. berl. Naturf. Gef. 7. p. 160.
Habitat in Cornubia (prope Carrarach) quartzii crystallis innidulans, igne intumescens, et tardius, quam arsenicale, cupri granum exhibens, praeter arsenicum ferri portionem continens.
- albidum.** 16. C. duriusculum albidum metallice nitens in igne arsenici fumum eructans.
Weiserz. Syst. nat. XII. 3. p. 145. n. 8. Cuprum mineralisatum arsenicale album ∞, ♀, ♂.
Cronst. mineral. §. 197. Cuprum ferro et arsenico sulphurato mineralisatum.
Waller. syst. miner. 2. p. 280. n. 7. Cuprum arsenico et ferro mineralisatum, minera albescente.

Habitat frequentibus speciebus varius, una cum aliis cupri mineris in Sibiriae (prope Catharinenburg,) Temesiae, Hungariae (prope Schemniz et Herrengründ,) Sabaudiae, Franconiae (prope Cronach,) Saxoniae (prope Freyberg,) Hassiae (prope Frankenberg,) Hercyniae, Angliae (prope Middleton Lyas) fodinis, minoribus particulis majoribusve frustis aliis fossilibus inspersum, coloris stannei aut argentei interdum in aureum vergentis, forma ut plurimum communi, varius pyramidis duplicis tetraëdrae, praeter cuprum, ferrum, arsenicum et sulphur, inspersum quoque, verum varius, argentum nativum continens.

purpure- 17. C. duriusculum metallice nitens fragile-rubrum aut caeruleum.

Syst. nat. I. p. 178. n. 5. Cuprum purpurascens.

Syst. nat. XII. 3. p. 144. n. 5. Cuprum mineralisatum pyriticosum rubro-azureum durum.

Gronov. suppl. 12. n. 14-28. Cuprum violaceum.

Woltersd. miner. 30. Cuprum nigricans splendens plerumque violaceum.

Waller. miner. 281. 282. Cuprum mineralisatum, minera fractura nitente fragili.

Waller. syst. miner. 2. p. 278. n. 5. Cuprum sulphure et ferro parce admixtis mineralisatum, minera solida nitente violacea vel caerulecente fragili.

Cartheus. miner. 70? Cuprum arrosium caeruleum durum glabrum nitens.

Cronst. miner. §. 196. 2. 2. Minera cupri lazurea.

Habitat, ut plurimum una cum aliis cupri mineris in America septentrionali (Newyersey,) Sibiria (prope Catharinenburg et ad lacum Onega,) Lapponia (prope Swappawari,) Norwegia (prope Ordal,) Saxonia (prope Glas-hütte, Annaberg et Camsdorf,) comitatu Mansfeldensi, Wirtembergia (prope Schiltach,) et Temesia (prope Oraviza et Dognaska,) formae communis, superficiae, vel minoribus particulis majoribusve frustis spato, quartzo, margae schistosae inspersum, colore tombacum, cuprum vel chalybem induratum aemulans, ut plurimum violaceo aut purpureo, fracturae frequentius minutim conchaceae, quam schistosae, aut stellatim fibrosae, praeter cuprum, arsenicum et sulphur, paucillum quoque ferri continens, interdum e. gr. prope Neololium ($\frac{3}{4} \frac{2}{10}$) argenti, cupri ad $\frac{4}{10}$.

cinereum. 18. *C. duriusculum* fragile metallice nitens compactum coloris Fahlerz.

Syst. nat. XII. 3. p. 144. n. 7. Cuprum mineralifatum pyriticosum cinereum ∞ , ♂.

Syst. nat. I. p. 178. n. 4. Cuprum cinereum.

Gronov. suppl. 13. n. 38. Cuprum argento et arsenico mixtum.

Waller. miner. 283. Cuprum arsenico, ferro et argento mineralifatum, minera albescente.

Waller. syst. miner. 2. p. 281. n. 8. Cuprum arsenico sulphure et ferro plerumque una cum argento mineralifatum, minera cinerea vel nigra.

Cronst. miner. §. 196. 2. I. Pyrites eupri griseus.

β) *Syst. nat.* XII. 3. p. 150. n. 6. Argentum (cinereum) mineralifatum cupri cinerei, tritura rubra ♀, ♂, ♀, ♂.

Waller. miner. 290. Argentum arsenico, cupro et ferro mineralifatum, minera grisea.

Waller. syst. miner. 2. p. 337. n. 7. Argentum arsenico, sulphure, cupro et ferro mineralifatum, minera solida grisea.

Woltersd. miner. 30. Cuprum pallido-griseum splendens argenti dives.

Habitat frequens minoribus particulis majoribusve frustis quartzo, barytidi, terris calcariis, ferri cuprique calcibus nativis innidulans, in insula Timor (e. gr. prope Dilil, Ade) in Sibiriae (in Tschударum terra, et ad montes altaicos,) Lapponiae (prope Ruffenika et Eschavelok,) Norwegiae (prope Bramble,) Sueciae (prope Sunnerkog,) Scotiae (prope Erskin,) Pyrenaeorum (prope Astoescoria,) Lotharingiae (prope fanum S. Mariae,) Siciliae (prope Ali) Hetruriae (e. gr. prope Seravezza,) Pedemontii (prope Dallagna,) Carinthiae (prope Rosseg et S. Hermagoras,) Salisburgi, Styriae (prope Schladming,) Tirolis (prope Grosengogel, Roehrbüchel et Schwaz,) Wirtembergiae (prope Schiltach, Bulach, Dornstette et Freudenstatt,) rhenanis (prope Fischbach, Mehlbach, in monte Stahlberg, prope Nohfelden, Berschweiler, Moschellandsberg, et Langeheke,) Hercyniae, Thuringiae (prope Saalfeld,) Saxoniae (prope Camsdorf, Scharfenberg, Freyberg, Tschoppau, Annaberg et Johannegeorgenstadt,) Bohemiae (prope Catharinenberg,) Hungariae (prope Goellniz, Schmoelniz, Czinobanya, Kapnik,) Transilvaniae (prope Salatum,) et Temesiae (prope Dognaska et Saska) fodi-

nis, etiam in Turcia (prope Peram,) ponderosum, facile in fragmenta indeterminata diffiliens, intus quoque nitens, colore interdum in ferri colorem vergente aut superficie iridis coloribus ludente, compactum, rarius tamen texturae planae, faciebus internis speculi ad instar interdum nitentibus, praeter cuprum, arsenicum, ferrum, et sulphur paucillum argenti ad $\frac{2}{100}$, rarius e. gr. in Transilvania (prope Facebai) auri quoque continens, forma communi, aut crebro crystallorum laevium nitentium, nunc prismata hexaëdra in aciem terminata, aut pyramides simplices triëdras, rarius perfectas, quam marginibus in aciem terminatis, aut angulis pyramidem alteram gestantibus conspicuas, referentium.

foetidum. 19. C. durum, metallice nitens, coloris plumbei texturae conchaceae, confusum foetens.

Renovanz von altaisch. Geb. p. 142.

Habitat in Sibiriae monte Schlangenberg, $\frac{45}{100}$ cupri, et $\frac{1}{128}$ argenti continens.

psittacinum. 20. C. ponderosum obscure psittacinum radiatum in festucas diffiliens, in crustas saepe secedens.

Renovanz altaisch. Geb. p. 235.

Habitat in cumulis fodinarum Bogojablenskensium ad montes Altaicos Sibiriae, $\frac{30-45}{100}$ cupri, et ad $\frac{1}{128}$ argenti continens, an distincta species?

altaicum. 21. C. duriusculum debilius nitens canum fragile textura festucas minores referens:

Renovanz altaisch. Geb. p. 235.

Habitat in cumulis fodinarum Bogojablenskensium ad montes Altaicos Sibiriae, cum psittacino eandem circiter cupri argenticque copiam continens, spiritum salis ammoniaci viridi colore tingens; an distincta species?

plumbeum. 22. C. nitoris et coloris plumbei texturae planae.

Linck chem. Annal. 1790. I. p. 150. Derber Weisgülden von Andreasberg.

Habitat in Hercyniae fodinis, praeter sulphur, cuprum et argentum (hujus ad $\frac{12}{100}$), ferrum, arsenicum plumbumque continens.

hercynicum. 23. C. duriusculum obscure nitens coloris ex atro cinerei,

Wesstrumb chem. Annal. 1789. 2. p. 527. Weisgultig Erz vom Harz.

Habitat in Hercyniae fodinis, multum cupri, sibi et sulphuris, aliquid ferri, paucillum argenti, arsenici plumbeique nihil continens, an vere distincta species?

Dalicum. 24. C. nitoris metallici coloris chalybei tritura rubra.

Cronst. miner. §. 173. Argentum cupro et antimonio sulphurato mineralisatum.

Waller. syst. miner. 2. p. 338. n. 7 a. Argentum arsenico, sulphure, cupro et ferro mineralisatum, minera solida grisea.

Habitat in Sueciae fodinis Dalicis (paroeciae Animskog,) et? Saxoniae (prope Freyberg,) arsenico carens, at praeter ferrum ($\frac{2}{100}$) et cuprum ($\frac{1}{100}$) stibium quoque continens, et paucillum argenti.

fulvum. 25. C. flavum metallice nitens, prunis inspersum sulphuris vaporem flammamque eructans.

Syst. nat. I. p. 179. n. 8. XII. 3. p. 144. n. 4. Cuprum mineralisatum pyriticosum fulvum.

Waller. miner. 284. Cuprum sulphure et ferro mineralisatum.

Waller. syst. miner. 2. p. 282. n. 9. Cuprum sulphure et ferro mineralisatum, minera colore auro vel variegato nitente.

Carteusf. miner. 70. Cuprum mineralisatum duriusculum saturate luteum nitens.

Cronst. miner. §. 196. 3. 4. 5. Pyrites cupri.

β) *Syst. nat.* I. p. 169. n. 5. 6. 7. Pyrites ferreo-cupreus.

Syst. nat. XII. 3. p. 115. n. 6. Pyrites mineralisatus amorphus non scintillans ♂, ♀.

Cronst. miner. §. 196. 3. Pyrites cupri flavo-viridescens.

Waller. syst. miner. 2. p. 283. n. 10. Cuprum sulphure et ferro mineralisatum, minera ex flavo viridescente.

γ) *Waller. syst. miner.* 2. p. 284. n. 11. Cuprum pyrite sulphureo mineralisatum minera pallide flava.

Cronst. miner. §. 196. 4. Pyrites cupri pallide flavus.

δ) *Waller. syst. miner.* 2. p. 285. n. 12. Cuprum pyrite fusco mineralisatum, minera flavo-fusca.

Cronst. miner. §. 196. 5. Pyrites cupri hepaticus.

Habitat copiosissimum et innumera quidem varietate, nunc superficiale, nunc minoribus particulis majoribusve frustis margae bituminosae, aliis terris calcariis, quartzo Sc. immidulans, galenae, pseudogalenae, ferri, aliarum cupri

minerarum frequens comes in Angliae, Norwegiae, Sueciae, Germaniae, Hungariae, Navarrae &c. cuprifodinis fere omnibus, cupri $\frac{8-17}{100}$ ferro et sulphuri nuptas, praeterea nonnunquam pauxillum arsenici, rarius e. gr. in Hungaria, argenti aurive continens, coloris ut plurimum aurei, interdum, (γ) pallidioris, aut in virescentem (β), aut (δ) fuscum vergentis, superficiei non raro viridis, caerulei, cuprei, vel variegati, rarius durum, quam duriusculum, rarius in crustas secedens, quam in grana, compactum, rarius texturae planae quam granularis, vel imperfecte conchaceae, superficiei interdum speculi instar nitente, aut striata, vel vestigiis cubicis impressis inaequali, forma frequentissime communi, rarius globulorum, aut arbuscularum, aut crystallorum, nunc cubos, nunc pyramides triedras simplices cohaerentes, nunc duplices tetraedras saepe in series digestas referentium.

campana- 26. C. duriusculum ponderosum metallice nitens coloris ex
rum. caerulefcente chalybei.

Molin. Naturg. Chil. p. 74.

Klaproth Schr. naturf. Berl. Fr. 7. p. 160. &c.

Habitat in regni Chilenfis, et Cornubiae (prope Wheal Rock) fodinis, sulphur et stannum praeter cuprum continens, illud simul arsenicum, quo una cum sulphure per ignem dissipato massa cinerea superest, parandis per fusionem vasis inferviens, hoc praeter sulphur ($\frac{1}{4}$), stannum ($\frac{34}{100}$), et cuprum ($\frac{36}{100}$) ferrum ($\frac{3}{100}$) continens, granitae fusiscenti innidulans.

aurichal- 27. C. coloris aurichalcei metallice nitens malleabile.
ceum.

Molina Naturg. Chil. p. 77: Cuprum (laxente) zinco naturaliter mixtum.

Habitat in colle provinciae Chilenfis Huilquilemu, ad fluvium Laxa posito, ex cupro et zinci constat.

cornubi- 28. C. sulphuri, zinco, stanno, et arsenico junctum cinereum.
cum.

Raspe nov. act. Petrop. 3. hist. p. 67.

Habitat in Cornubia; an distincta species?

vitratum. 29. C. molle metallice nitens, coloris plumbei igne facile li-
Kupferglas. quefcens.

Syst. nat. XII. 3. p. 144. n. 6. Cuprum mineralisatum pyriticosum fertile canum $\frac{\Delta}{\Gamma}$.

Cronst. miner. §. 195. Cuprum sulphure mineralisatum.

Waller.

Waller. min. 264. *Minera cupri grisea.*

Waller. syst. miner. p. 277. *n.* 4. *Cuprum sulphure mineralitatum, minera obscure nitente grisea molli.*

Habitat superficiale, minoribus particulis majoribusve frustis aliis fossilibus innidulans in montium Sibiriae altaicorum, in Lapponiae (prope Ruffenika et Swappavari,) Norwegiae (in Hitterthal, prope Bramble, Kongsberg, Ordel et Atwed,) Sueciae (prope Sumnerfokog,) Scotiae (prope Erskin,) Angliae (prope Middleton Lyas,) Pyrenaeorum (in pago Malpatre,) Wirtembergiae (prope Schiltach,) Rhenanis (prope Fischbach, Rheinbreidenbach, Veldenz, Berschweiler et Nohfelden,) Westphaliae (prope Stadbergen,) Hassiae (prope Frankenberg,) Hercyniae (prope Lauterberg,) Thuringiae (prope Sangerhulam,) Saxoniae (prope Camsdorf, Deutschneudorf, Seifen, Sayda, Freyberg, Zinnwalde et Glashütte,) Bohemiae (prope Catharinenberg, Aultriae (prope Spiz,) Hungariae (prope Rosenau et Schmoelniz,) Temesiae (prope Saska et Dognaska,) et Transilvaniae (prope Dewa) fodinis, ex solo cupro et sulphure constans, quo posteriori lente dissipato cuprum ($\frac{60}{100}$) superest, tenui modo sulphuris cortice obdusum, rarius argenti miculas inspersas tenens, colore interdum in ferri colorem transeunte, aut in superficie variegato, rarius lamellosum, quam compactum, texturae planae, inaequalis vel minutim conchaceae, forma ut plurimum communi; nonnunquam crystallorum prismata exilia hexaëdra, interdum pyramide triëdra terminata, aut pyramides triëdras simplices, aut tetraëdras duplices solitarias aut in spicae e. gr. speciem aggregatas referentium.

phlogisti- 30. C. nigrum difficiliter exardescens, sed flammam diu sustinens et in cineres fatiscens.

Cronst. miner. §. 160. 6. 1. *Minera cupri phlogistica.*

Waller. syst. miner. 2. p. 285. *n.* 13. *Cuprum mineralitatum, materia bituminosa involutum, facie carbonaria.*

Habitat in Sueciae fodinis (Nädkärr Daliae et prope Bilpberg,) lithanthracem externa facie referens, cupro difficiliter ex cineribus reducendo.

88. NICCOLUM. Malleabile coloris albi in rufescentem vergentis, ponderis specifici = 9000 : 1000.

Acidis facile solvendum, colorem viridem iis impertiens, natro quoque volatili, colorem caeruleum huic concilians.

Ignе fixissimum, et aequè difficulter liquandum, ac ferrum cusum, diutius efficaci igne in calcem viridem abiens, cum borace in vitrum hyaciathinum colliquandam.

ochraceum,

1. N. viride inconspicuum nitōris expers formae communis. *Syst. nat.* XII. 3. p. 193. n. 5. Ochra cupri Nickoli pulve-rea viridi-flavescentis.

Cronst. miner. §. 253. Ochra niccoli martialis.

Waller. syst. miner. 2. p. 191. n. 2. Niccolum colore viridi efflorescens.

Habitat in niccoli mineris fatiscentibus, earum superficiei insidens, ut plurimum superficiale, in Saxoniae (prope Johanngeorgenstadt, Annaberg, Freyberg,) Hercyniae (prope Andreasberg,) Hassiae (prope Kiegelsdorf,) Sueciae (prope Loos Helsingiae,) variis argillae invidulans, in Sueciae (prope Norinardi Wermelandiae) fodinis, coloris ut plurimum dilute pomacei, variis laete viridis, aut graminei, aut ex caeruleo viridis, praeter niccoli calcem semper etiam aliquid ferreae calcis continens.

metallicum,

2. N. metallice nitens, aqua forti totum solvendum prunis inspersum arsenici fumum crustans.

Habitat in Bohemiae (prope Joachimsthal,) Saxoniae (prope Johanngeorgenstadt et Schneeberg,) et Hercyniae (prope Andreasberg) fodinis, nunc rubens, nunc fulcum, nunc ochroleucum, praeter niccolum, ferrum, cobaltum, et (16-25/100) arsenicum continens.

fulphura- 3. N. metallice nitens, aqua forti non penitus solvendum, tum. prunis inspersum arsenici fumum et sulphuris vaporem flammamque eructans.

Syst. nat. I. p. 170. n. 5. Arsenicum rubens cupreum.

Syst. nat. XII. 3. p. 146. n. 16. Cuprum (Niccolum) mineralitatum arsenicale fulvum ♁, ∞, ♂.

Vogel miner. 409. Cuprum Nicolai.

Woltersd. miner. 28. Arsenicum fulvum splendens s. Pseudocobaltum.

Cartheusf. miner. 58. Arsenicum mineralifatum informe, particulis rubicundis nitidis.

Waller. miner. 228. Arsenicum sulphure et cupro mineralitatum, minera difforini aëris modo rubente.

Waller. syst. miner. 2. p. 189. n. 1. Niccolum ferro et cobalto arsenicatis et sulphuratis mineralitatum, minera difforini flavo-rubente.

Cronst. miner. §. 254. Niccolum ferro et cobalto arsenicatis et sulphuratis mineralitatum.

Cronst. act. Stockb. 1751. 1754. Niccolum.

Fust. miner. 184. Kupfernichel.

Gesn. cadm. 20. n. 32. Cobaltum aëris modo lucens.

Habitat una cum cobalto, in Sibiriae, Sueciae (prope Loos Helsingiae,) Cornubiae (prope Triego,) Arragoniae (prope Gultoain,) Delphinatus (prope Allamont,) Hercyniae (prope S. Andreasberg,) Hallsiae (prope Biber et Kiegelsdorf,) Thuringiae (prope Saalfeld et in comitatu Mansfeld,) Saxoniae (prope Hohenstein, Annaberg, Schneeberg et Johannegeorgentadt,) Bohemiae (prope Joachimsthal,) et Stiriae (prope Schladming) fodinis, igni expositum calcem viridem relinquens, et saepe cum jactura nitrore superficialis tinela viridi efflorescens, coloris cuprei, rarius ochroleuci vel cinerei, nunc compactum, nunc minutim lamellatum, praeter niccolum ferrum, cobaltum arsenicum et sulphur continens, interdum wismutum aut cuprum, rarius argentum, rarissime aurum inspersum habens.

89. **WISMUTUM.** Molle, fragile, lamellosum, argenticolor, cum jactura nitosis superficialis colorem flavicantem vel rufescentem mutans, ponderis specifici = 9700 : 1000.

W

Igne facillime liquandum et in calcem primo flavicantem tum rubram abiens, quae vitris fuscum colorem impertitus.

Solutione in acidis excolore, per aquam meracam lactescente et praecipitanda.

nativum. I. W. nudum aqua forti totum solvendum, metallice nitens.

Syst. nat. I. p. 173. n. 1. XII. 3. p. 128. n. 1. *Mus. Tessin.* 52. n. 1. *Carth. miner.* 54. Wismutum nativum.

Cronst. miner. §. 220. *Juss. miner.* 158. *Waller. syst. miner.* 2. p. 205. n. 1. Wismutum nativum.

Waller. miner. 242. Wismutum nativum tennibus lamellis adhaerens.

Woltersd. miner. 28. Bismutum nudum nativum.

β) *Waller. syst. miner.* 2. p. 208. n. 4. Minera wismuti verficolor.

Habitat, frequentissime una cum cobalto, rarius omni arsenico argentove carens, ut plurimum quartzo, barytidi, petrosilici, vel arenario inhaerens, in Sueciae, (Dalecarliae, paroecia Stora Skedwi, etiam prope Loos et Löfsen,) Sevennarum Galliae (prope S. Sauveur,) Saxoniae, Bohemiae (prope Joachimsthal,) Wirtembergiae (prope Alpirspach,) Temesiae, et (prope Salathna,) Transilvaniae fodinis, argentum saepe colore et nitore aemulans, aut in superficie rufescens, pomaceum iridisve coloribus ludens in grana secedens, nunc superficiale, nunc venae instar matricem percurrens, nunc majoribus frustis huic invidulans, lamellosum, rarius compactum aut stellatum fibrosum, aut texturae ad radiatum accedentis, superficie interdum arbuscularum imaginibus picta, aut sulcis decussantibus exarata, aut plumae instar striata, interdum

dum cellulosum aut erosum, formae ut plurimum communis, nonnunquam stellatim, arbuscularis, vel cubicae.

- ochraceum.** 2. W. inconspicuum friabile formae communis.
Syst. nat. XII. 3. p. 193. n. 7. Ochia wismuti pulverea flavescens.
Cronst. miner. §. 221. Wismutum calciforme pulverulentum.
Fuss mineral. 165. Flos Wismuti.
Waller. syst. miner. 2. p. 209. n. 6. Wismutum terrestre pulverulentum flavescens.
Habitat, ut plurimum wismuto nativo aut mineralisato falsiscentibus insidens, pulverulentum aut friabile, stramineum, ochroleucum vel cinereum.
- sulphuratum.** 3. W. metallice nitens, stannei coloris aqua forti non totum solvendum, prunis inspersum sulphuris flammam eructans.
Cronst. miner. §. 222. 1. Wismutum sulphure mineralisatum.
Waller. miner. 234. Wismutum arsenico, sulphure, cobalto mineralisatum.
- commune.** α) W. mineralisatum albo flavescens micans, ∞, ♁. *Syst. nat.* 1. p. 172. n. 2. XII. 3 p. 128 n. 2.
Waller. syst. miner. 2. p. 207. n. 3. Wismutum sulphure et arsenico mineralisatum, squamulis aut particulis micans.
- iners.** β) W. mineralisatum nitens sublaminosum ♁. *Syst. nat.* XII. 3. p. 128. n. 4.
Waller. syst. miner. 2. p. 206. n. 2. Wismutum sulphure mineralisatum, minera alba caerulecente laminosa.
Habitat in Sueciae (prope Roddarytta, Stripas, Baerninge et in Färila,) Saxoniae (prope Alteinberg,) Bohemiae (prope Chuteniz,) et Hanoviae (prope Biber) fodinis, nunc minoribus partiulis, nunc majoribus frustis quartzo, asbesto, ferro spatioso innidulans, coloris stannei: superficie interdum flavicante, saepe arsenico foetum, aut cobalti particulis immixtis dives, radiatum aut lamellosum, posteriori in casu galenam interdum imitans.
- martiale.** 4. W. metallice nitens cinereum, aqua forti non totum solvendum, prunis inspersum sulphuris flammam eructans.
Syst. nat. XII. 3. p. 128. n. 3. Wismutum mineralisatum, lamellis cuneatis.
Cronst. miner. §. 223. 2. Wismutum ferro sulphurato mineralisatum.

Waller. syst. miner. 2. p. 208. n. 5. Wismutum sulphure et ferro mineralisatum in minera lamellis euneiformibus composita.

Habitat in Norwegia (prope Gellebek,) texturæ radiatæ, præter wismutum et sulphur ferrum continens.

90. ARGENTUM. Summopere malleabile et ductile, sonorum, album, coloris et nitoris tenacius, ponderis specifici = 10595 : 1000.

Ignè difficiliter liquandum, meracum vix in calcem vitrumve convertendum, ipsi plumbi vitro pertinacissime resistens, fixum, calce vitris opalinam turbiditatem conciliante.

Acidis, quibus solvitur nullum colorem impertiens.

nativum. I. A. malleabile ductile intus metallice nitens, aqua forti totum solvendum.

Syst. nat. 1. p. 183. n. 1. XII. 3. p. 148. n. 1. Argentum nudum.

Woltersd. miner. 29. Waller. miner. 307. Syst. miner. 2. p. 328. n. 1. Argentum nativum.

Cronst. miner. §. 167. Argentum purum nativum.

Cartheus. miner. 75. Argentum nudum malleabile.

- *Habitat nunc superficiale, (e. gr. in Norwegiæ prope Kongsberg, Angliæ, Saxonie (prope Johannegeorgenstadt, Schneberg, Freyberg et ad Baerenstein, Wirtembergiæ v. gr. prope Schiltach et in Christophsthal, Auriæ prope Annaberg, Hungariæ prope Kapnik fodinis, nunc venæ instar matricem pervurrens, nunc frustis majoribus, vel (larvatum) particulis minutissimis nudo certe oculo non usurpandis aliis fossilibus omnis fere classis et generis inspersum, in regni Peruanici (prope Potosi,) Chilensis, Mexicani fodinis, Sibirici montibus altaicis, præsertim monte Schlangenberg, Norwegiæ (prope Kongsberg,) Sueciæ (prope Utö, Normark, Sunnerikog, Dal et Löfsalen,) Hilpa-*

Hispaniae (prope Guadalcanal,) Britanniae (prope Huclyvat,) Hercyniae (prope Andreasberg,) Bipontii (ad montem Stahlberg,) Nassovia, Fürstenbergiae (prope Wittichen et Reinerzau,) Wirtembergiae (prope Schiltach et olim in Murgthal,) Thuringiae (prope Saalfeld,) Saxoniae (prope Berggieshübel, Meimendorf, Braeunsdorf, Freyberg, Marienberg, Ehrenfriedersdorf, Breitenbrunn, ad montem Baerenstein, prope Schlettau, Waltersdorf, Annaberg, Chemnitz, Raschau, Schneeberg, Geier et Johannegeorgenstadt?) Bohemiae (prope Joachimsthal, Abergdan, Presniz, Mies, Catharinenberg, Ratiborziz, Budweis, Kuttenberg, Tabor et Przibram, Franconiae (prope Ilmenau,) Bavariae (prope Creisdorf,) Tirolis, Austriae (prope Annaberg,) Hungariae (prope Schemnitz, Felsőbanya, Ujbanya, Schmoelniz et Kapnik,) et Transilvaniae (prope Nagyag et Kisbanyaj fodinis, rarissime omnis cupri et auri expers, interdum quoque ferri pauculum continens, superficie interdum nitore priva nigra vel lutea, superficie saepe striata, interdum plumae ad instar, aut vestigiis cubicis vel pyramidalibus inaequali forma saepius communi, alias bracteas, dentes, setas, fila, capillos, telam aranearum, externa facie referens, aut forma crystallorum exilium, prismatum hexaëdrorum compressorum, acicularum, pyramidum simplicium triëdrarum, vel duplicium tetraëdrarum, vel cuborum, ut plurimum gregariorum, sparsorum, aut in series, fasciculos, pyramides, ramos, arbusculas, fila, denticulorum speciem aggregatorum conspicuum.

Butyrace-2. A. inconspicuum friabile, pelliculis tenuibus spata intertextis.

v. *Born ind. foss.* 2. p. 110. Buttermilcherz.

Habitat (olim) in Hercyniae fodinis (prope Andreasberg praesertim fodina S. Georgii,) pelliculis albis, caeruleis aut subfuscis.

nigrum. 3. A. aterrimum friabile ponderosum cum aqua forti effervesces tritura demum metallice nitens.

Syst. nat. I. p. 183. n. 6. XII. 3. p. 150. n. 9. Argentum obsecrum fuliginosum ♂, ♀.

Cartheuf. miner. 76, Argentum mineralisatum continuum nigricans.

Cronst. miner. §. 170. 3. I. Argentum arsenico et cupro sulphuratis mineralisatum.

Waller. miner. 312. Argentum sulphure, arsenico, cupro et ferro mineralisatum, minera nigra s. fuliginea.

Waller. syst. miner. 2. p. 335. n. 6. Argentum arsenico, sulphure et cupro mineralisatum, minera nigra fuliginea.

Habitat in Siciliae (ad montem Niso?) Britanniae (prope Huelgoat,) potissimum Saxoniae (prope Johannegeorgensstadt, Ratchau, Marienberg et Annaberg) fodinis, ex argento a bo fatiscente saepe nascens, nunc corticis instar alius mineris superinductum, nunc minoribus particulis inspersum, nunc per barytidem dispersum, huncque nigro tintu perfundens, non raro cavis argenti cornei globis inclisum, saepe pulverulentum, argenti dives, praeter quod sulphur, crebro etiam arsenicum et cuprum, nonnunquam quoque ferrum continet.

corneum. 4. A, ponderosum molle malleabile nitoris metallici expers subdiaphanum igne facillime liquandum et fumi albi foetidi forma tandem totum volatile.

Syst. nat. 1. p. 183. n. 3. Argentum diaphanum lamellosum.

Syst. nat. XII 3. p. 148. n. 2. Argentum mineralisatum tubumalleabile subdiaphanum micans $\frac{4}{4}$, ∞ .

Cartheuf. miner. 75. Argentum mineralitatum fusco flavum subdiaphanum fragile.

Croust. miner. §. 176. Argentum acido salis solutum et mineralisatum.

Waller. miner. 308. Argentum sulphure et arsenico mineralisatum, minera malleabili vitrea candelae igne liquabili.

Waller. syst. miner. 2. p. 331. n. 3. Argentum acido salis mineralisatum, minera semipellucida lamellosa cornea igne candelae liquabili.

Habitat variis, minori semper profunditate, quam reliquae argenti minerae, occurrens, interdum argento nativo in seminis humidis asservato, aut in monetas cuso et per aliquod temporis spatium in mare detruiso, nascens, in Hungariae (prope Schemnitz,) Bohemiae (olim prope Weipert, Gottesgab et Joachimsthal,) potissimum Saxoniae (prope Ratchau, Oberlchoena, Marienberg, Freyberg, Annaberg, Schneeberg, praesertim Johannegeorgensstadt,) Norwegiae (prope Kongsberg,) Asiae (prope Fanum S. Mariae,) Delphinatus (prope Allemout, Hispaniae (prope Guadalcanal,) regni Mexicani, Peruani (prope Potosi et Chilensis, montium Sibiriae altaicorum fodinis, ad candelam cerae aut sebi instar fluens, et coram tubo ferruminatorio in carbone examinatum paucula argenti grana relinquens,

quens, argenti ditissimum, quod muriae et vitrioli acido junctum est, rarius tam copioso, ut in aëre deliquescent, interdum ferri, argillae, terrae calcariae, quartzu, etiam sulphuris particulas admixtus habens, a posteriori fragile, rarius pulverulentum aut lutosum, quam induratum, exterius saepe pinguedinis instar nitens, intus compactum et terreum, rarius versicolor, flavum, aut niveum (in posteriori casu ad aërem violaceum tinctum sensim induens,) quam margaritaceum, viride, violaceum, caeruleum, hepaticum aut subfuscum, crebro formae communis, ut tamen etiam in massis ovum vel sphaeram referentibus intus cavis, aut capillis subtilissimis, in pellis speciem aggregatis, aut crystallis exitibus extrinsecus saepe saeculi instar nitentibus, rarius cruciatis, acicularibus, aut parallelepipedis, quam cubicis, frequentius aggregatis occurrat.

Electrum. 5. A. malleabile ductile metallice nitens flavicans aqua forti non totum solvendum.

v. *Veltheim n. Entd. Chem. 7. p. 75.*

Habitat in Sibiriae monte Schlangenberg, Norwegiae fodinis (prope Kongsberg,) ex argenti et auri interdum aequali portione conflatum, ut aqua forti tentatum semper aurum relinquat.

Stibiatum. 6. A. metallice nitens malleabile stanneum durissimum lamellosum, igni expositum neque sulphuris neque arsenici vaporem emittens, aqua forti tentatum calcem albam relinquens.

Selt Magaz. Bergbank. 3. 1786. n. I. p. I.

Habitat in Fürstentbergiae fodina S. Wenceslai prope Wolfach, ex argento ($\frac{7}{10}$ - $\frac{3}{4}$) et stibio nativo interdum etiam ferri particula compactum, hinc coram tubo ferruminatorio igne exploratum fumum album eructans, et tandem meracunt argentum relinquens, hydrargyro facile nubens, in grana secedens, ad aërem saepe extrinsecus flavescens aut rufescens, in pulverem nigricantem conterendum, qui magnetem non sequitur, spato aut barytidi innidulans, formae ut plurimum communis, interdum prismata tetraëdra aut hexaëdra in cuneos aut fasciculos aggregata referens.

arsenica tun. 7. A. metallice nitens igne facile liquefcens et arsenici fumum eructans.

Werner Samml. z. Phys. u. Naturg. I. p. St. 4. p. 454.

Habitat nunc flannei coloris et nigris, paucillum quoque ferri continens. majoribus minoribusve partibus aliis inspersum, argento dives, in Hercyniae fodinis, prope Andreasberg, nunc ochroleucum, durum, intus fibrosum argenti $\frac{2}{5}$ continens, nunc molle, ut secari cultro queat, et incurvo-lamellosum, argenti minorem ($\frac{2-3}{800}$) copiam continens, in Hispaniae fodinis prope Guadalcanal, ut plurimum ex mero argento et arsenico nativo constans.

- molyb- 8. A. metallice nitens, lamellis tenuibus flexilibus.
 dacnatum. *Ferber nov. act. Petrop 3 p. 267.*
Habitat in Hungaria (prope Deutschpilsen) ex argento, molybdaena et ferro constans.
- Nagya- 9. A. metallice nitens, lamellis flexilibus, coloris inter stan-
 gente. neum et ferreum intermedii.
Karst. Lesk. Mineralk. Vowede.
Habitat in Transilvaniae fodinis prope Nagyag, ad aurum Nagyagente externa facie proxime accedens; an huc spectat?
- vitreum. 10. A. plumbicolor facilime et cum vapore flammaque sulphurea igne liquefcens opacum ponderosissimum molle tenax.
Syst. nat. I. p. 183. n. 2. Argentum malleabile.
Syst. nat. XII. 3. p. 148. n. 3. Argentum mineralisatum fetile malleabile plumbicolorum ♁.
Cartheus. miner. 75. Argentum mineralisatum griseum splendens malleabile.
Waltersd. miner. 29. Argentum plumbei coloris splendens malleabile.
Waller. miner. 308. Argentum sulphure mineralisatum, minera malleabili vitrea, candelae igne liquabili.
Waller. syst. miner. 2. p. 329. n. 2. Argentum sulphure mineralisatum, minera malleabili vitrea facile fusibili.
Cronst. miner. §. 168. 2. 1. Argentum sulphure mineralisatum.
Habitat in Sibiriae monte Schlangenberg, in Norwegiae (prope Kongsberg,) Hercyniae (prope Andreasberg,) Saxoniae (prope Freyberg, Braeunsdorf, Oberichoena, Schneeberg, Annaberg, Johanngeorgenstadt, et in monte Rammelsberg,) Bohemiae (prope Joachimsthal, Abergdam, Pezibram, Jungwofchiz, Ratiboriz, olim quoque Kutenplan,) Hungariae (prope Schemniz,) Wirtembergiae (prope Keinerzau et Eberlpach,) Furstenbergiae (prope

(*prope* Wittichen,) Alfatiae (*prope* fanum S. Mariae,) Delphinatus (*prope* Allemont,) Sabaudiae (*prope* la Sourde,) Hispaniae (*prope* Guadalcanal,) regni Chilenſis et novae Hispaniae fodinis, ſuperficiale, venae inſtar percurrrens alia foſſilia, aut punctatim vel per maculas his inſperſum, aut incluſum aut maſſis majoribus obvium, $\frac{3}{4}$ et ultra argenti continens, hocque igni expoſitum meracum relinquens, quippe ſoli ſulphuri, variis exiguae arſenici aut auri portioni ſimul junctum, compactum, ſuperficie interdum chalybem induratum, aut colorem ex atro caeruleum, vel iridis colores referente, vel fatiſcente, interdum ab immixto arſenico et cobalto ex cinereo ruſefcente, crebro formae communis, at quoque aroſum, cellulolum, ſulcis deſſintibus, veſtigiiis cubicis aliisque inaequale, capillare, filiforme, dentes, globulos ſolitarios vel aggregatos, ſtrias aemulans, vel cryſtallos exiles, at quidem pyramides ſimplices triaedras, vel duplices tetraedras, cubos, vel priſmata, tetraedra, octaedra, utrinque pyramidata, vel hexaedra, nunc ad latera truncata, et utrinque in aciem obtuſam terminata, nunc pyramide tetraedra vel triedra terminata, ſingulas variis ſolitarias, quam ſparſum, aut in ſcalarum, gemmarum, ramorum, fruticulorum, arbuſcularum, antennarum ſpeciem aggregatas referens.

fragile. II. A. ex plumbeo atrum metallici nitoris expers opacum facilime et cum vapore ſtammaque ſulphuris liquetens fragile. Vogel Mineralſ. p. 445. Roetſchgewaechs.

Habitat in Delphinatus (*prope* Allamont,) Saxoniae (*prope* Freyberg; Grosvoigtsberg, Schneeberg, Annaberg, Johannegeorgenſtadt et Oberwieſenthal,) Bohemiae (*prope* Ratiborziz,) Hungariae (*prope* Cremniz et Schemniz) et Sibiriae (in monte Schlangenberg,) fodinis, ſuperficiale, aut minoribus majoribusve partibus aliis foſſilibus potiſſimum quartzo inſperſum, ſulphuris majorem, quam quidem vitreum, portionem, et praeterea paucillum ferri, crebro etiam cupri continens, hinc igne tortum vix purum argentum relinquens, texturae minutim combaceae, forma crebro communi, non raro cryſtallorum, ut plurimum exilium, lentes, tabulas, interdum cellulose connatas, vel priſmata hexaedra, nonnunquam longitudinaliter ſtriata, truncata aut pyramide tetraedra vel hexaedra terminata, interdum in rhombi ſpeciem aggregata referens.

nitens. 12. A. nitens coloris plumbei ponderosum lamellosum fragile igne facile liquefcens.

Renovanz v. alt. Geb. p. 137.

Habitat in Sibiriac monte Schlangenberg, petrosilicis fissuras explens, igne dum liquatur in duas partes cuprum quod vocant nigrum, et argentum vitreum abiens, posteriori quoque, dum conteritur, ob majorém tenacitatem facile separando, ut ex cupro vitrato, et argento vitreo conflatum esse videatur, aquam etiam fortem et salis ammoniaci spiritum caeruleo colore perfundens, dimidium sui ponderis argentum, $\frac{16-17}{180}$ cupri, interdum etiam paucillum auri continens.

rubrum. 12. A. ponderosum tritura rubens intus parum nitens, igne decrepitans et paulo post arsenici vaporem eructando liquefcens.

Rothgülden.

Syst. nat. l. p. 183. n. 5. Argentum rubescens polyëdram glandulotum.

Syst. nat. XII. 3. p. 149. n. 4. Argentum rubescens tritura rubra Δ , ∞ .

Woltersd. miner. 29. Argentum rubrum diaphanum et opacum.

Cronst. miner. §. 169. Argentum sulphure, ferro et arsenico mineralisatum.

Caribens. miner. 76. Argentum mineralisatum rubrum splendens.

Waller. miner. 315. Argentum arsenico, paucio sulphure et ferro mineralisatum, minera rubra ante ignitionem liquabili.

Waller. syst. miner. 2. p. 333. n. 4. Argentum arsenico et sulphure mineralisatum, minera rubra ante ignitionem fusibili.

Habitat in Sibiriac (in monte Schlangenberg,) novae Hispaniae, regni Peruani et Chilensis, Hispaniae (prope Cazalla et Guadalcanal,) Galliae (prope Allamont et tanum S. Mariae,) Fürstenbergiae (prope Wittichen, Württembergiae (prope Reinertsau et Schiltach,) Hercyniae (prope Clausthal, et S. Andreasberg,) Saxoniae (prope Freyberg, Bracunsdorf, Oberfchoena, Gros- et Kleinvoigtsberg, Tichopau, Ehrenfriedersdorf, Marienberg, Schneeberg, Annaberg, Raschau et Johannegeorgentadt, Bohemiae (prope Joachimsthal, Aberdam, Altwolchiz, Jungwolschiz, et Ratiborziz,) Hungariae (prope Cremniz, Schemniz, et inter Schemniz et Koenigsberg,) et Transilva-

niae (prope Boiza) fodinis, saepe cum pyrite, arsenico nativo, galena, argento vitreo, aliisque argenti mineris nunc superficiale, nunc minoribus particulis majoribusve massis quartzo creberrime et petrosilici inspersum, eaze penetrans et tingens, pro aliqua tantum parte aqua forti solvendum, quamvis argenti ad $\frac{3}{4}$ continent, arsenico ($\frac{27}{100}$), sulphuri ($\frac{13}{100}$), et interdum quoque exiguae ferri portioni juncti, puritatis gradu, coloris intensitate, textura et forma externa varians, opacum subopacum (obscurius tinctum,) diaphanum, (in crystallis) semipellucidum, aut pellucidum, coloris laetioris, lateritii, cinnabarinii, aut inter sanguineum et coccionellae aemulum intermedii, vel obscurioris, coccionellae aemuli, kermesini, adeo plumbei, et ferrei, ut tamen tritura semper rubenti, ut plurimum compactum, texturae planae, conchaceae vel inaequalis, rarius lamellosum, forma creberrime communi, interdum crystallorum ut plurimum aggregatum, polyëdra, vel prismata hexaëdra, interdum longitudinaliter striata, saepe acicularia, alterutro vel utroque sine pyramide triëdra, vel hexaëdra terminata, fasciculata vel in reticuli speciem disposita, vel pyramides simplices triëdras, frequentius hexaëdras elongatas acuminatas, interdum ad apicem altera triëdra auctas, sparsim, fasciculatim aut stellatim congestas referentium.

album.
Wengül-
den.

14. A. opacum metallice nitens compactum ponderosum coloris dilute plumbei triturae similis, igni expositum sulphuris arsenicique vaporem emittens, fragile.
- Syst. nat. I. p. 183. n. 4. Argentum albidum informe fragile.
- Syst. nat. XII. 3. p. 149 n. 5. Argentum mineralisatum cupri arsenicis tritura albida ∞ , γ , Δ .
- Woltersd. miner. 29. Argentum albo-griseum splendens cupro mixtum.
- Cronst. miner. §. 170. 3. 2. Argentum arsenico cupro et ferro sulphurato mineralisatum.
- Waller. miner. 315. Syst. miner. 2. p. 334. n. 5. Argentum arsenico, sulphure et cupro mineralisatum minera imicante alba
- Cartheus. miner. 75. Argentum mineralisatum, albescens splendens.
- Habitat in Saxoniae (prope Freyberg,) Bohemiae (prope Ratichorziz et Wohezniz?) Hungariae (prope Creimniz, Schemniz et Kapnik?) Transilvaniae (prope Facebai?) Siciliae (ad montem Niso et prope Fondachelli,) et Italiae

tiae (prope Markkirch?) fodinis, rarius superficiale, quam aliis fossilibus invidians, vix ultra $\frac{3}{8}$ argenti continens, quod praeter sulphur et arsenicum cuprum, nonnunquam quoque ferrum sibi junctum habet, tritura nitorem exaltans, in fragmenta indeterminata dissiliens, texturae ut plurimum planae, formae frequentius communis, quam crystallinae.

DI. PLUMBUM. Ex caerulefcente album, ad aërem nigrescens, malleabile, molle, mutum, ponderis specifici = 11450 : 1000.

Ignem facile liquefcens, superficiei iridis coloribus ludente, sensim abiens in calcem primo albam, tum griseam, flavam denique rubram, facillime in vitram convertendam.

Acidis omnibus solvendum, quibus colorem quidem nullum, at saporem dulcem impertitur colore albo iterum praecipitandum.

nativum. 1. Pl. nudum. *Syst. nat.* I. p. 180. n. 1. *Mus. Tessin.* 62. n. 1. *Cartheuf. miner.* 65. Plumbum nudum granulatum. *Waller. miner.* 272. Plumbum nativum. *Habitat in Germania, an unquam vere nativum?*

ochraceum. 2. Pl. pulverulentum nitoris metallici expers, aqua forti totum cum effervescentia solvendum, in prunis facile in plumbum metallicum reducendum. *Syst. nat.* I. p. 205. n. 5. XII. 3. p. 193. n. 7. Ochra plumbi pulverea albida. *Cartheuf. miner.* 66. Plumbum terrestre ochraceum. *Cronst. miner.* §. 37. et 184. I. A. 1. Terra calcarea cerussa nativa intime mista et Minera plumbi calciformi: pura pulverulenta. *Waller. Syst. miner.* 2. p. 313. n. 13. a, b. Plumbum facie et consistencia terrea.

Habitat

Habitat varius aliis fossilibus, majoribus praesertim frustis inspersum, quam superficiei minerarum plumbi fatiscensium inhaerens, aërem fixum continens, ut tamen 40-75 plumbi libras ex centum largiatur, non raro cretam sibi immixtam habens, aut ferri calce interfusa (in Saxonia prope Freyberg et Tschopau,) Hercynia (prope Wildenman,) electoratu Trevirensi (in Langenhecke,) cinereo, aut (in Scotiae Leadhills) caerulecente, aut (in Angliae Lathgilldalemine) flavicante, aut in eadem fodina, in Scotiae Leadhills, in Sibiriae fodinis Beresowkenfibus) flavo colore tinctum, aliq. e. gr. in Sueciae monte Christiersberg, in Angliae fodinis prope Elton et Lathgilldale, in Hercynia prope Lettenbruchen, in Saxonia prope Johannegeorgenstadt, album, coram tubo ferruminatorio in carbone primo candens tum liquefcens, ex solutione in aqua forti per muriae et vitridi acidum forma sedimenti albi, per zincum et ferrum forma metallica praecipitandum.

terreum. 3. Pl. inconspicuum intus terreum aqua forti cum effervescencia solvendum.

Waller. syst. miner. 2. p. 310. n. 10. et p. 313. n. 13. c. Plumbum terreitre vel lapideum calcareo lapide mineralisatum, et Terra plumbaria rubra.

Cronst. mixer. §. 38. et §. 184. 1. A. 2. Terra calcarea cerasilla nativa intime mixta et Cerussa nativa indurata.

Habitat in Sueciae monte Christiersberg, in Angliae (praesertim comitatus Derbyensis prope Winster, etiam prope Alstonincor Cambriae et prope Paris mountain,) Britanniae (prope Poullacuen,) Lotharingiae, Alsatiae (prope Geroldsek,) Bipontii (prope Nohfelden,) Eifaliae (prope Call,) Hercyniae (potissimum prope Cellerfeld,) saxoniae (prope Freyberg, Tschoppau et Johannegeorgenstadt,) Bohemiae (prope Mies et Bleyltadt,) Carinthiae (prope Bleyberg, Tirolis, Aultriae (prope Tierniz,) Hungariae (prope Schemniz,) Temesiae (prope Saska) et Sibiriae fodinis, saepius massis majoribus aliis fossilibus innidulans, rarius stillatitium, album, caerulefcens aut caeruleum, quam formae communis, cinereum, flavicans, sulphureum, flavum, rubrum, rufescens, spadiceum, fuscum, nigricans vel atrum.

micaceum. 4. Pl. attractu pingue lamellosum, nitore et colore ad argentum accedens.

v. Bose Schr. berl. Naturf. 8. p. 204.

Habitat;

Habitat, ut plurimum una cum plumbo spatosa, in Hercyniae fodina (Bergmanstroiff prope Andreasberg,) lamellis creberrime pluribus sibi incumbentibus.

vitreum. 5. Pl. femipellucidum fragile texturæ nitorisque vitrei, formæ communis.

Woulf act. angl. 66. 2. n. 43. exp. 13.

Habitat, crebro una cum galena aut plumbo spatosa aliis fossilibus inmidulans, in Angliæ (provinciae Soumerlet et Platamine,) Britanniae (Poullaouen,) Rhenanis (prope Lahr et Langenheke,) Hercyniæ (n. S. Joachim et Bleyfeld prope Cellerfeld,) Saxoniae (prope Tschopau,) Bohemiae (prope Przibram,) Carinthiæ (prope Bleyberg,) Hungariæ (prope Schemniz,) et Sibiriae (Semenowenski ad montes altaicos) fodinis, cum aqua forti non effervescentes, interdum diaphanum, texturæ nunc potius conchaceæ, nunc festucariæ hyalinum, album, cinereum, vel ex virescente flavicans.

spatosum. 6. Pl. intus et extrinsecus nitens molle album in igne crepitans, cum acidis effervescentes, formæ ut plurimum crystallinae.

Syst. nat. XII. 3. p. 135. n. 9. Plumbum fragmentis spatosis.

Woltersd. miner. 32. Plumbum spatosum album.

Waller. miner. 275. Plumbum arsenicale mineralisatum, minera spatiformi alba s. grisea.

Waller. syst. miner. 2. p. 307. n. 6. Plumbum terrestre vel lapideum, minera spatiformi alba vel grisea.

Cronst. miner. §. 184. T. A. 2. 2 et 3. Minera plumbi calciformis pura indurata.

Vogel miner. 166. Spatum plumbiferum.

Laborie act. paris extran. 9.

Woulf act. angl. 66. 2. n. 43.

B) Plumbum spati cubiei. *Mus. Tessin. 64. n. 5.*

Habitat varius globulosum aut cellulosum, quam crystallinum in Scotiae (Leadhill's,) Angliæ (Mendiphills,) Irlandiæ, Britanniae (prope Poullaouen,) Burgundiæ, Lotharingiæ (prope La Croix,) Alsatiae (prope Geroldsek,) Brisgoviæ (prope Freyburg,) Nassoviæ, Ducatus Montani (in monte Wildberg,) Hercyniæ (potissimum Bleyfeld et Glücksvad prope Cellerfeld,) Saxoniae (prope Tschopau, Schwarzeiiberg et Johanngeorgentadt,) Bohemiae (prope Przibram,) Aultriæ (prope Firmiz,) Hungariæ (prope Schemniz) et novae Hispaniæ fodinis, non raro cupro

cupro vel ferro ochraceo, vel magnesia obductum nitoris interdum sericei, molle, ut cultro secari queat, texturae nunc lamellosoe, nunc conchaceae, nunc inter conchaceam et inaequalem intermediae, in fragmenta indeterminata dissiliens, ex centum libris 40-75 plumbi, largiens, quippe saepius praeter plumbi calcem non nisi aquam et aërem fixum continens, rarius ensiforme, aut polyëdram, aut tabulas tetraëdras angulo 350 sibi impositas, aut prismata pentaëdra, pyramide pentaëdra terminata, aut tetraëdra obliquangula, quam hexaëdra, interdum compressa, crebrius pyramide hexaëdra aut tetraëdra terminata, vel pyramides hexaëdras, rarius solitarias, quam vario modo combinatas, fasciculatas aut in bacillos conjunctas, denno in fasciculos aut pyramides aggregatas.

hyalinum. 7. Pl. hyalinum cum aqua forti effervescebat molle in prunis crepitans, nitoris vitrei, formae crystallinae.

Syst. nat. XII. 3. p. 135. n. 10? Plumbum (ipatosum) pelucidum hyalinum rasile effervescebat.

Haquet Schr. berl. Naturf. 2. p. 157. 158. t. 3. f. 4-6.

Habitat in Sibiriae (Nertschinskensibus,) Temesiæ (prope Dognaska,) Hungariae (prope Scheinniz,) Bohemiae (prope Bleystadt et Przibram,) et Saxoniae (prope Tschoppau) fodinis, nunc polyëdra, nunc prismata tetraëdra obliquangula faciebus alternis latioribus conspicua, nunc pyramides hexaëdras simplices, vel imperfectas duplices, aut pyramides duplices tetraëdras interdum imbricatas referens.

rubrum. 8. Pl. fulvum triturae aurantiae diaphanum ut plurimum prismata tetraëdra obliquangula referens, nitoris metallici expers.

Syst. nat. XII. 3. p. 134. n. 8. Plumbum hexaëdram rhombeum fulvum.

Cronst. miner. §. 184. I. A. 2. 4. Minera plumbi calciformis pura indurata rubra.

Waller. syst. miner. 2. p. 309. n. 8. Plumbum sulphure et arsenico mineralisatum, minera ipathiformi rubra.

Bindheim Schr. berl. Naturf. 10. p. 287 sqq.

Habitat in Sibiriae (Beresowskensisibus,) Aultriae? (prope Annaberg,) Bohemiae? (prope Bleystadt,) Saxoniae? (prope Bockau,) Eifaliae? (prope Call,) et Sabaudiae? (prope Trappettes) fodinis, praeter plumbum ($\frac{26}{100}$), praeter nickoli calcem parvissimam, et aërem vitreum, molyb-

molybdaenae acidum continet; an interdum etiam paululum sulphuris et arsenici? an praeter sibiricum specimen reliqua etiam colore certe paulisper accedentia huc spectent, analysis docebit.

- flavum.** 9. Pl. flavum nitoris metallici expers formae crystallinae molle in igne crepitans aqua forti et muriacae acido fere totum solvendum: posteriori solutione inspiscata caerulea.
- v. Wulfen ap. Jacquin miscellan. aultriac. 2. Vienn. 1781. et Abhandl. vom kaerthnisch. Bleyspatz. Wien. 1785. fol. Klaproth Schr. berl. Naturf. 10. p. 95. &c.*
- Habitat varius in Scotiae (Leadhill's,) Britanniae (prope Poullaouen,) Burgundiae (prope S. Prix sous-Bouvray,) Hercyniae (alten Teutschen prope Cellerfeld,) Teucliae (prope Dognaska,) et Austriae (prope Annaberg,) quam in Caecinthiae (prope Bleyberg) fodinis, flavedinis et nitoris gradu mirifice varians, saepe galenae invidulans, aut una cum pseudogalena marmoris insidens, plumbi calce cum molybdaenae calce conjuncta ponderosum, variis prismata hexaedra, quam cubos rhombosve convexi faciebus interdum conspicuos, vel tabulas tetraedras aut octaedras, in cellularum speciem aggregatus referens.*
- virens.** 10. Pl. virescens ponderosum in fragmenta indeterminata dissiliens in pulverem flavum conterendum, aqua forti bulliente sine effervescencia fere totum solvendum, in igne difficiliter liquefescens, et refrigeratum polyedra referens.
- Syst. nat. I. p. 180. n. 3. Plumbum nitri spatiosi utrinque truncati.*
- Syst. nat. XII. 3. p. 134. n. 7. Plumbum crystallis hexaedro-prismaticis utrinque truncatis ∞.*
- Waller. miner. 296. Plumbum arsenico mineralisatum, minera solida crystallata viridi.*
- Waller. syst. miner. 2. p. 308. n. 7. Plumbum terrestre vel lapideum, minera spatiformi viridi.*
- Waltersd. miner. 32. Plumbum spatiosum viride prismaticum.*
- Cronst. miner. § 184. I. A. 2. 3. 2. Minera plumbi calciformis pura indurata crystallata viridis.*
- Habitat in novae Hispaniae, Sibiriae (prope Catharinenburg,) Scotiae (Leadhill's) Angliae (prope Monagalh et Elton,) Britanniae (prope Huelgoat,) Lotharingiae (prope La Croix,) Alatiacae (prope Erlenbach,) Brisgoviae (prope Freyburg,) Bohemiae (prope Mies et Pizibram,) Saxoniae (prope Johanngeorgensstadt, Tschopau, Schwarzenberg,*

berg, Freyberg, Kleinvoigtsberg, Groschimma,) Hercyniae (prope Clausthal et Cellerfeld) et rhenanis (prope Rheinbreidenbach) fodinis, cum plumbi calce praeter paucillum calcis ferreae phosphori acido conjuncta, ita ut cum carbonum pulvere vasis inclusum et igne agitatum, verum phosphorum, ex 200 libris 9 libras exhibeat, molle, ut plurimum, diaphanum, interdum subopacum, in fragmenta indeterminata dissiliens, texturae inaequalis, et minutim granularis, virescens ut plurimum olivacea, nonnunquam psitacina aut graminea, aut in flavum rubrumve colorem vergente, rarius superficiale, quam particulis minoribus massisve majoribus aliis fossilibus inspersum, rarius forma communi aut sillatitia conspicuum, quam crystallorum variae magnitudinis extrinsecus nitentium et laevium, nunc parallelepipeda exilia, saepius prismata hexaëdra, crebro alterutro vel utroque sine pyramide hexaëdra terminata, vario modo cohaerentia, vel in bacillo um speciem aggregata, aut pyramides hexaëdras aciculares acuminatas, spersas vel in musci ramosi speciem aggregatas referentium.

jaspidium.

11. Pl. fuscum durum opacum formae communis.
v. Fichtel Karpath p. 348.

Habitat in fodina Temesienfi prope Saska, ex centenario 36 libras plumbi, et 10 argenti drachmas, cujus singulae semilibrae quatuor auri denarios continent, largiens.

fuliginosum.

12. Pl. nigrum inconspicuum inquinans, aqua forti non totum solvendum, igne agitatum sulphuris flammam vaporemque emittens, et refrigeratum granum polyedrum relinquens.

Karst. Lesk. Mineralkab. I. p. 489. n. 3. 4? Plumbum ochraceum brunum et nigrum.

Laumont ap. la Methene journ. de phys. 1787. I. p. 383.

Habitat in Saxoniae? (prope Tschopan et Freyberg,) Britannia prope Huelgoat, praeter plumbi calcem et phosphoricum acidum sulphur continens, utrum propria species, an partius galena fatiscens, plumbo virenti insperso foeta?

alvernium.

13. Pl. ex virescente flavum, nitoris metallici expers carbonibus inspersum non decrepitans, at ebulliens, arsenici fumum eructans, et grana polyedra relinquens.

Sage ap. la Methen. Journ. de phys. 1789. 2. p. 53.

Fourcroy annal. de chim. 2. 1789. p. 29.

Habitat in Alvernia prope Rosieres, praeter plumbi calcem et phosphori acidum, et arsenici acidum calcemve continens, quartzo ferruginoso innidulans, nunc formae communis, nunc prismata hexaëdra in globos imperfectos aggregata referens.

arsenicatum. 14. Pl. inconspicuum in prunis facile candens, difficiliter liquefcens, fortiori demum arsenici fumum eructans et plumbum metallicum relinquens.

Proust et Sage ap. la Metherie journ. de phys. 1787. I. p. 394. et 1789. 2. p. 53.

Habitat in Burgundiae et Andalusiae fodinis, post liquationem refrigeratum crystallinae formae expers, neque colorem penitus immutans, nunc pulverulentum et flavum galenae superficiem obducens, nunc insigni coloris viridis et flavi varietate, a gramineo ad cereum usque, ut etiam nitore et pelluciditatis gradu ceram aemuletur, forma granulorum aggregatorum interdum galenae nucleum includentium, quartzo et feldspato innidulans.

duplex. 15. Pl. inconspicuum prunis inspersum arsenici sulphurisque vaporem et flammam eructans.

Sage ap. la Mether. journ. de phys. 1789. 2. p. 53.

Habitat in Alvernia prope Rosieres, plumbi calce duobus acidis, arsenici et vitrioli juncta.

vitriolatum. 16. Pl. albidum nitoris metallici expers fixissimum igne sine strepitu et ebullitione liquefcens cum acidis non effervescent.

Gadolin chem. Annal. 1778. I. p. 147.

Proust ap. la Mether. journ. de phys. 1787. I. p. 394.

Habitat in Scotiae (prope Strontian,) Angliae (in Anglesea,) et Andalusiae fodinis, difficilime aqua solvendum, album vel canum, magis minusve pellucidum, nunc superficiei galenae erosae adpersum, ex qua fatifcente ortum, nunc crystallorum forma comparens, difficiliter plumbum suum dimittens.

corneum. 17. Pl. album nitoris metallici expers igne facillime liquefcens, paulo fortiori totum avolans.

Spielmann journ. de phys. 1774. Dec. p. 455.

Ferber n. act. Petrop. 3. p. 269.

Habitat varius in Lotharingiae (prope la Croix) et Bohemiae (prope Mies et Praibram) fodinis.

Saturni-tes. 18. Pl. nitoris metallici expers igne facile liquefcens et avolans post liquationem refrigefcens acicularum formam affumens cum plumbo coire renuens.

Monnet apud la Mether. journ. de phys. 1786 t. p. 168.

Habitat in Britannia prope Poullaouen, an foffile revera diftinctum? an hujus generis?

Plumbago. 19. Pl. metallice nitens igne facile cum fulphuris vapore et flamma liquefcens, et meracum plumbum fine argento relinuens.

Cronft. miner. §. 185. Plumbum fulphure mineralifatum.

Waller. fyft. miner. 2. p. 305. n. 5. Plumbum fulphure et arfenico mineralifatum, minera folida plumbeo colore fere malleabili.

β) *Karft. Lesk. Mineralkab. 2. p. 488. n. 2. Plumbum mineralifatum caeruleum.*

Habitat in Norwegiae (comitatu Jarlsberg,) Sueciae (prope Hällefors,) Scotiae (Leadhill's,) Angliae (prope Matlok et Afhover,) Hispaniae (prope los Aramos,) Siciliae (prope Navarra,) Carinthiae (in monte Rabl, et prope Bleyberg et Bleyburg,) Hercyniae (in monte Raminelsberg, prope Cellerfeld et Clausthal,) in Westphaliae, β) colore inter plumbeum et caeruleum indicum intermedio diftinctum, in Saxoniae (prope Tſchoppa) fodinis, ut plurimum coloris et nitoris chalybei vel plumbei, intus parum nitens, extrinſecus interdum speculi ad inſtar crebrius compactum, quam radiatum aut lamelloſum, crebrius in fragmenta indeterminata, quam cubica difſiliens, ut plurimum formae communis, interdum (β) priſmata hexaëdra faſciculata referens, praeter plumbum nihil niſi ſulphur continens.

Galena. Bleyglanz. 20. Pl. nitoris et coloris plumbei ponderoſum molle in grana ſecedens, in fragmenta cubica difſiliens, igne cum vapore flammaque ſulphuris liquefcens, et in vitrum mutato plumbo argenti granum relinuens. Fig. 19.

Syft. nat. 1. p. 120. n. 4. XII. 3. p. 133. n. 3. Plumbum mineralifatum, particulis cubicis Δ , \mathcal{D} .

Cronft. miner. §. 186. Plumbum argento ſulphurato mineralifatum.

Waller. miner. 242. Plumbum ſulphure et argento mineralifatum.

Waller. ſyft. miner. 2. p. 302. n. 2. Plumbum ſulphure mineralifatum et argento mixtum, minera teſſulis majoribus minoribus vel granulis micante.

Woltersd. miner. 188. Plumbum caesio-griseum splendens tessulatum.

β) *Syst. nat.* XII. 3. p. 133. *Cartheus. miner.* 66. Plumbum (compactum) mineralisatum continuum albo-caerulefcens nitens.

γ) *Syst. nat.* XII. 3. p. 132. n. 2. Plumbum (crystallinum) tessellato-crystallisatum.

Waller. syst. miner. 2. p. 304. n. 3. Plumbum sulphure mineralisatum argento mixtum, colore albo-caerulefcente, crystallisatum.

δ) *Syst. nat.* I. p. 180. n. 5. XII. 3. p. 133. n. 4. Plumbum mineralisatum punctis suboccultatis Δ , ∇ .

Waller. miner. 297. *syst. miner.* 2. p. 310. n. II. Plumbum minera galenica mineralisata lapidi insensibiliter immixta.

Woltersd. miner. 32. Plumbum caesio-griseum splendens punctatum.

Habitat frequentissimum in Sibiriae et Europae fere omnis fodinis, rarius superficiale, quam minoribus particulis (δ) majoribusve massis aliis fossilibus, potissimum calcariis innidulans, saepe cum pyrita, cupro fulvo, ferro spatioso, pseudogalena obivium, intus multum nitens, praeter plumbum (ad $\frac{4}{7}$) et sulphur argenti quoque minorem majoremve copiam ($\frac{1}{16}$ - $\frac{1}{2}$), rarius (e. gr. in Transilvaniae et Hungariae fodinis) auri simul portiunculam continens, ut tamen textura interdum ad fibrosam aut (β) compactam accedat, lamellis interdum ita dispositis, ut pars superficiei obumbretur, saepe formae communis, superficiei interdum speculi instar nitente, aut sulcis longitudinalibus vel cancellatis exarata, vel vestigiis hexaedro-pyramidalibus, aut cubicis, aut sphaericis, aut cellulis tetraedris inaequali, vel arbuscularum imaginibus picta, interdum quasi erosum, vel quasi liquatum, stillatitium, botryoides, fruticulos, arbusculas, crystallos (γ), ut plurimum exiles, rarius solitarias, et vagas, arenae nonnunquam mistas, quam aggregatas et connatas, faciebus sphaerice convexis aut excavatis interdum conspicuas, et quidem rhombos vel cubos perfectos (Fig. 19.), aut (Fig. 20.), ad angulos omnes truncatos, aut pyramides tetraedras, ut plurimum (Fig. 23.) duplices, non raro ad apices (Fig. 24.), interdum quoque simul ad angulos (Fig. 25.), truncatas, aut prismata hexaedra, pyramide tridra vel tetraedra interdum terminata referens.

- ferrife-
zum,** 21. Pl. metallice nitens, cum sulphuris vapore et flamma sed galena difficiliter liquefcens, et fortiori igne vitrum nigrum exhibens.
Cronst. miner. §. 187. Plumbum, ferro et argento sulphurato mineralifatum.
 (β?) *Syst. nat. XII. 3. p. 134. n. 6.* Plumbum (basalticum) mineralifatum, fasciculis deessatis striatum.
Waller. miner. 294. Galena striata.
Habitat in Succiae fodinis (in monte argenteo occidentali, β) in Dalecarliae Skinshytta,) pariter in fragmenta cubica dissiliens, et in grana secedens, praeter plumbum et sulphur ferrum argentumque continens.
- fibiatum.** 22. Pl. coloris et nitoris plumbi fibrosum in crustas secedens.
Syst. nat. XII. 3. p. 133. n. 5. Plumbum mineralifatum fibroso-striatum Δ , δ , ν .
Cronst. miner. §. 188. Plumbum antimonio et argento sulphurato mineralifatum.
Woltersd. miner. 32. Plumbum caesio-griseum splendens radiatum.
Waller. syst. miner. 2. p. 305. n. 4. Plumbum antimoniali minera mineralifatum, argento mixtum.
Habitat in Sibiriae (Nertschinskensibus,) Succiae (prope Sahlberg,) Hercyniae (potissimum prope Lautenthal,) Hungariae (prope Schemnitz) et Hispaniae (prope Synares) fodinis, igne agitatam sulphuris vaporem flammamque emittens, praeter plumbum quippe sulphur, stibium et argentum continens, crustis, in quas secedit, rectis aut incurvis, crassioribus vel tenuioribus, fibris crassioribus vel subtilioribus, parallelis vel fasciculatis.
- hercyni-
cum.** 23. Pl. cum cupro et stibio, pauciori ferro et sulphure, paucissimo argento conjunctum, metallice nitens.
Klaproth chem. Annal. 1790. I. p. 295. Weisgülden.
Habitat in Hercyniae fodina (Andreascreuz prope Andreasberg, in 100 partibus ultra 34 plumbi, 16½ cupri, 16 stibii, 13¾ ferri, 10 sulphuris, 2¼ argenti continens.
- cornubi-
cum.** 24. Pl. cum stibio, pauciori cupro et sulphure, paucissimo ferro conjunctum, metallice nitens.
Klaproth chem. Annal. 1790. I. p. 294. Fahlerz.
Habitat in Cornubiae fodina prope Nanslo, dimidia fere parte ex plumbo constans, praeterea in 100 partibus 21 stibii, ultra 13 cupri, 7 sulphuris, et vix ultra unam ferri continens.

- Sabaudi- 25. Pl. metallice nitens igni expositum arsenici fumum eructans.
cum. C. de Razoumowsk. excurs. dans les mines du Haut-Eau-
cigny. p. 15.
Habitat in Sabaudiae fodina aux Trappettes, externa facie
ad cuprum vitratum accedens, praeter plumbum sibiium
et arsenicum continens.

92. HYDRARGYRUM. Coloris argentei, nitoris fa-
tis tenax, frigore demum
enormi solidescens, tum
malleabile, ponderis spe-
cifici = 14100 : 1000.

Igni, eo quo plumbum li-
quescit, paulo majore in
vapores resolvendum.

Acidis pluribus facile sol-
vendum, colorem nul-
lum, mineralibus vero
acrimoniam majorem im-
pertiens, ex omnibus per
cuprum nitoris metallici
particeps praecipitandum.

virgine- I. H. nudum liquidum ponderosissimum coloris nitorisque ar-
um. gentei.

Syst. nat. I. p. 171. n. I. XII. 3. p. 119. n. I. Hydrargy-
rum nudum fluidum.

Woltersd. miner. 26. Hydrargyrum nudum nativum.

Waller. miner. 218. Hydrargyrum nativum.

Waller. syst. miner. 2. p. 148. n. I. Mercurius virgineus.

Act. Upsal. 1720. n. 3. p. 55. Argentum vivum in galena.

Cronst. miner. §. 215. Mercurius nativus virgineus.

Habitat in Succiae (prope Sahlberg,) Hispaniae (prope Al-
maden,) Hetruriae (prope Levigliano et in monte di S.
Fiora,) Carnioliae (prope Idriam,) Bohemiae, Palatina-
tus (prope Wolfstein et Moersfeld,) et Bipontii (in monte
Stahlberg et prope Moschellandsberg) fodinis, in postero-
ribus mali ominis, globulorum forma fossili invidians,
et sola jam agitatione eliciendum.

2. H.

Amalgama. 2. *H. ponderosum* coloris nitorisque argentei solidiusculum igne agitatum argentum purum relinquens.

Cronst. miner. §. 215.

*Habitat varius massis majoribus quartzo, petrosilici spato in-
nidulans, quam superficiei aliarum hydrargyri minera-
rum insidens, in Hungariae (prope Zlana.) Bipontii (pro-
pe Molchellandsberg et in montè Stahlberg) et Sueciae
(prope Sahlberg) fodinis, ut plurimum satis fragile et
formae communis, interdum polyëdra exilia oblonga re-
ferens.*

larvatum. 3. *H. terreum subponderosum igne hydrargyrum dimittens.*

*Habitat in Sicilia (prope Butachino) humo, in Hispania
(prope Alicarle) arenae, Carniolia (prope Idriam) arde-
siae speculi instar nitenti, argillae, margae intertritum,
quae omnia igni in vasis clausis exposita, quamvis nullo
alio corpore adjecto, hydrargyrum largiuntur, quod ocu-
lis non obvium forsitan calcis forma continent.*

**sublima-
tum.** 4. *H. nitoris metallici expers igne totum fere forma fumi albi,
sine vapore flammave sulphuris avolans.*

*Woulfe exp. made in ord. to ascert. th. nat. of som. subst.
Lond. 1777. 4.*

Suckow Besch. des natürl. Turp. &c. Mannh. 1782. 8.

Baumer hist. merc. corn. Hassiac. natural. &c. Giefs. 1785.

*Habitat in Hassiae, (olim) Palatinatus (prope Wolfstein et
Moersfeld) et Bipontii (prope Molchellandsberg) fodinis,
ut plurimum una cum nativo, hydrargyro cum vitrioli et
muriae acido conjuncto, ita ut nunc hoc, nunc illud do-
minatus, in foveolis matricis, varius pulverulentum,
quam induratum, in crustas concentricas aliquando sece-
dens, forma communi, aut globulorum solitariorum vel
aggregatorum, vel crystallorum exilium speculi instar ni-
tentium, varius prismata hexaëdra, quam cubos in sphae-
ras aut majores cubos aggregatos referentium, viride, vi-
rescens, citrinum, flavum, flavescens, album, canum,
cinereum, ex cinereo atrum, aut nigrum.*

Aethiops. 5. *H. nigrum inconspicuum igne facile liquefcens, et paulo
fortiori totum cum vapore flammaque sulphuris avolans.*

Ferber n. act. Petrop. 3. p. 268.

Hacquet Beitr. z. chem. Annual. vol. 3. p. 481.

*Habitat in Nassovia (prope Kirchheim) et Carnioliae (pro-
pe Idriam) fodinis, in his ut plurimum una cum cinnabari
lamellosa.*

Cinnabar. 6. H. ponderosum nitoris metallici expers rubrum tritura coccinea, igne facile liquefcens, et paulo fortiori totum cum vapore flammaque sulphuris avolans.

Zinnober.

Syst. nat. I. p. 171. n. 3. XII. 3. p. 119. n. 3. Hydrargyrum mineralifatum pyriticosum fibrosum Δ .

Waller. miner. 219. Hydrargyrum sulphure mineralifatum.

Waller. syst. miner. 2. p. 150. n. 2. Mercurius sulphure mineralifatus minera rubra.

Woltersd. miner. 26. Hydrargyrum rubrum purpureum tinctorium.

Cartheuf. miner. 62. Mercurius mineralifatus striatus ruber striis longitudinalibus splendentibus.

Cronst. miner. §. 216. Mercurius sulphure mineralifatus.

Dale pharmac. 35. *Pharm. Wart.* 10. Cinnabaris nativa.

D) *Syst. nat.* XII. 3. p. 119. n. 2. Hydrargyrum (crystallinum) crystallifatum cubicum.

Habitat in regno Peruano (prope Guancavilla,) et Chilensi (in provinciis Coquimbæ et Quillota,) nova Hispania (prope Chilapan,) Japonia, Sina, Sibiria (prope Nertschink,) Transilvania (prope Bobaya et Dumbrawa,) Temesha, Hungaria (prope Schemniz et Krasznakorka,) Bohemia (prope Pirglitz, Wessleriz, Horzowiz, Joachimsthal, Aberdam, Commarow, Swata et Benschau,) Stiria (prope Eisenerz,) Carinthia (prope Paternion,) Tirolis, Carniola (prope Neumarktl, Stockenvoje, Idria,) Venetorum terris, Hetruria (prope Levigliano et in monte di S. Fiora,) (parcius) Sicilia (in monte Niso, prope Lentini, Marlala, Busachino, Paterno et Assoro,) Hispania (prope Ahmadon, Alicante, Valentia, et S. Philippi,) (parcissime) Scotia, (parcius) in Normannia (prope Menilot) et Delphinatu, Palatinatu (prope Wolfstein, Moersfeld, Pozberg, Kazbach, Nak, Lemberg, Grind et Spizenberg,) Bipontii (prope Verbach, Bingert, Caudbach, Esweiler, Hinsweiler, potissimum in monte Stahlberg et prope Molschellandsberg,) Nassovia (prope Kirchheim, aliis terris Rhenanis (prope Gauhgrehweiler et Grumbach,) parcissimum in Saxonia (prope Hartenstein et Schnerberg) et Hercynia (prope Wiede,) in grana secedens, aquae et acidis, non perinde salibus alcalinis resistens, nunc superficiei modo adpersum, nunc per puncta, lineas, venas, arbuscularum specie inspersum, aut totum fossile, creherrine argillam, petrosilicem, quartzum tinctu suo perfundens, nunc massis majoribus obvium, solum ex hydrar-

hydrargyro et sulphure conflatum, ut illius ad $\frac{4}{5}$ et $\frac{7}{8}$ usque exhibeat, coccineum, aut intermedii inter coccineum et coccionellae, aut inter coccinum et kerniesinum tinctus, aut kerniesinum, aut obscure rubrum, crebrius lamellosum, quam compactum aut parallele vel stellatim fibrosum, interdum pulverulentum, friabile aut inquinans, frequentius duriusculum, superficie nunc laevi, nunc aspera, striata, decussatim sulcata, vel cellulosa, forma creberrime communi, interdum tubulorum cohaerentium, hemisphaeriorum aut globulorum, aut crystallorum exilium magis minusve diaphanarum, ut plurimum aggregatarum saepe striatarum, frequentius ad rubinum colore suo accedentium, quam coccinearum, nunc lentes, nunc pyramides triëdras simplices aut duplices aut tetraëdra, duplices nunc prismata triëdra pyramide triëdra terminata, aut tetraëdra, aut hexaëdra nunc (β) cubos, nunc polyëdra referentium.

hepaticum.

7. H. ponderosum formae communis igni expositum cum flamma caerulea exardescens, at magnam sui partem relinquens.

Brünnich ap. Cronst. miner. 216. B. I.

Habitat in Carnioliae (prope Idriam) et Nassoviac (prope Kirchheim) fodinis, hydrargyro dives, at coloris rarius coccionellae acmuli, sed ut plurimum, etiam in tritura obscurioris, quam cinnabaris, hepatici vel in plumbeum vergentis, aut ab interspersis cupri calcibus, passim caerulei aut viridis, compactum, rarius schistosum.

euphrisicum.

8. H. ex atro cinereum texturae vitreae, igni expositum crepitans flammamque sulphuris emittens, et diu satis agitatum cupri granum in carbone relinquens.

Syst. nat. 1. p. 171. XII. 3. p. 120. n. 5. Hydrargyrum (crepitans) petrosum Δ , ♀.

Cronst. mineral. §. 217. Mercurius sulphurato cupro mineralifatus.

Waller. syst. miner. 2. p. 151. n. 3. Mercurius sulphure et cupro mineralifatus, minera nigrescente.

Habitat in Bipontii (prope Moschellandsberg) et Sumatrae fodinis, ponderosum, tritura rubra, ardesiae, talco, quartzo, plumbi mineris innidulans, praeter hydrargyrum sulphur et cuprum continens.

- glandulo- 9. H. nitoris metallici expers rubrum tritura coccinea igni ex-
lum. positum cum flamma sulphurea arsenici fumum eructans.
Syst. nat. I. p. 171. Hydrargyrum rubrum arsenicale.
Syst. nat. XII. 3. p. 120. n. 4. Hydrargyrum mineralifatum
arsenicale solidum. ∞.
- Cartheuf. miner.* 63. Mercurius mineralifatus continuus
ruber splendens.
*Habitat in Japonia, praeter hydrargyrum et sulphur arseni-
cum continens.*
- phlogisti- 10. H. obscurum opacum ponderosum fragile igni expofitum
cum. flammam et fumum foetidum eructans.
Brünnich ap. Cronst. miner. §. 216. B. 2.
*Habitat in Carnioliae (prope Idriam) et rhenanis fodinis, ex
100 libris 9-50 hydrargyri largiens, an vere distincta
species?*
- foetens. 11. H. coccineum lamellosum subpellucidum tritura hepar sul-
phuris olens.
v. Born chem. Annal. 1789. I. p. 316.
Hacquet Beytr. z. chem. Annal. vol. 3. p. 480.
*Habitat in Idriae fodinis, petrosilicii infidens, ex hydrargy-
ro, sulphure et terra calcaria conflatum.*

93. AURUM. 1
⊙ Coloris flavi, nitoris tenacissimum,
 mutum, summopere malleabile, et
 ductile, ponderis specifici = 19540
 : 1000.

Ignе fixum, neque sulphure, neque
 plumbi vitro domandum, cupro
 facilius liquefcens, et dum liqua-
 tur cyaneo colore refulgens.

Aqua regia colore flavo solvendum,
 calcibus ex hac praecipitatis vitra
 colore purpureo tingentibus.

nativum. 1. St. nudum ponderosissimum ductile visibile matriци inhaerens.
Syst. nat. I. p. 184. n. I. XII. 3. p. 151. n. I. Aurum nudum.
Woltersd. miner. 29. *Cronst. miner.* §. 164. *Waller. syst.*
miner. 2. p. 355. n. I. Aurum nativum.

Cartheuf.

Cartheus. miner. 77. Aurum nudum genuini coloris.

Waller. miner. 321. Aurum nativum radicatum.

Habitat in Africae regionibus pluribus, praesertim littore occidentali, in regno Peruano et Chilensi (prope Copiapo, Quasco, Coquimbo, Petorca, Ligua, Tiltit, Putaendo, Carén, Alhué, Chibato et Huilli-Patagua,) nova Hispania (prope Mexquital,) Java (in montibus Parrang et Megeneddon,) Sibiriae montibus, potissimum Kolywanicis et altaicis, e. gr. Schlangenberg et fodina Semenowensi,) Transilvania (prope Trzeftian, Abrubanya, Staniza, Herezigan, Ginel, Boiza, Ololapos, Abrudzellar, Genter, Bucsum, Fueses, Salatna, Barkura, Cajonell, Ruda, Coiczum, Facehai, Nagyag, Kirnik, Trojka, in montibus Volcai, Vöroispatak & Rota,) Temesia (prope Dognaska,) Hungaria (prope Kapnik, Magurka, Andreasfulva, Ujbanya, Bakabanya, Rimazombat, Deutschlipsch, Bugyanz, Koenigsberg, Cremniz, Rolenau, Schmoelniz, Hoderitich, et Schemniz,) Bohemia (prope Eula, rarius prope Schwarzenthal et Bergreichenstein) et Salisburgo (prope Ramingstem, etiam prope Fusch, Muhrwinkel et in valle Zillerthal,) parcius in Lapponia (prope Swappawari,) Suecia (prope Aedelfors et Riddarhytta,) Saxonia (prope Reichmansdorf, Ottendorf, Bracunsdorf, Munzig, Schwarzenberg, Johannegeorgentadt, et ad montem Rabenberg,) Tirol (valle Zillerthal,) Carinthia (prope Groskirchheim et in Goldzeche,) Stiria (prope Mandling,) Hassia (prope Herzhausen et Buchenberg,) Delphinatu (prope la Gardette,) Vallesia, Pedemontio (in valle Aosta,) et Hispania, ut plurimum terrae superficiei satis vicinum, rarissime omni alieno metallo, argento, cupro, ferro liberum, nunc pallidius, nunc saturatius flavum, interdum a cupri majori copia inhaerente fulvum, nunc superficiale aut bracteis tenuioribus aliis fossilibus adhaerens, nunc flammaram, venarum, granorum specie vel massis quoque majoribus spato, quartzo, gypso, bumo, argillae, trapezio, gneisso furnacum, aut metallifero, feldspato, petrosilici, jaspidi, pyritae, molybdaenae, arsenico nativo, subio communi, pseudogalenae, galenae, ferri argentive mineris inhaerens, forma communi, aut tabaci hispanici more matrici adpersum, sulcis decussantibus in superficie exaratum, cellulosum, floccosum, dentium, ramorum, setarum, capillorum, crystallorum quoque exilium, ut plurimum aggregatarum tabulas hexaedras, prismata rectangula tetraëdra in aciem terminata, aut

aut imperfecta utrinque pyramide tetraëdra terminata, cubos, pyramides simplices triëdras aut duplices tetraëdras referentium specie conspicuum.

arenari- 2. A. granorum micularumque auri colore fulgentium specie
um. arenae granis mixtum.

Syst. nat. I. p. 208. n. 9. XII. 3. p. 198. n. 12. Arena (aurea) auri difformis.

Waller. miner. 208. Aurum nativum terrae et arenae inhaerens solutum.

Waller. syst. miner. 2. p. 358. n. 5. Aurum nudum vel vestitum diverso colore terrae vel arenis inhaerens.

Cronst. miner. §. 164 I. 4. Aurum nativum lotum.

Habitat in Americae meridionalis insularumque oppositarum fluviis plurimis, Africae Nilo, Nigro, Zair, Axime et Senegal, Arabiae Artemidoro et aliis, Cappadociae Thermooonte, Caramaniae Hynami, Bithyniae Chrysoforho, Mingreliae Phasi, Lydiae Hermo et Pactolo, Bactriae Oëtro, Indiae Gange et aliis, fluviis insulae Timor, regni Tibetani Altancol, Sinenfis Junnam, Russici Danà, Thraciae Hebro, Transilvaniae Burcia, Avanjos, Marosch, Temesiae Nera et Menich, Hungariae Griesche et aliis, Poloniae Warta, Silesiae Bober, Barusch, S. Georgenbach, Goldbach, Goldbrunn, Piel, Kazbach, Zaks et Ifari, Bohemiae Salszwa, Nissa, Saxowa, Ottawa, Planiz, Mulda, Albi, Gizera, Worliz, Moraviae Viadro, Germaniae Danubio et (jam in Alfatia) Rheno, Austriae Waga, Carnioliae Sayo, Carinthiae Gravo, Salisburgi Mura et Salza, Brixiae Sila, Tirolis Athesi et Dravo, Bavariae Förd, Silvae nigrae Goldbrunn, Franconiae Cronach, Goldbrunn et Sala, montis piniferi Egra, Moeno et Rudach, Vennonum Fontana, Lusatae Elistro, Goldbach et Sprea, Saxoniae Ilisso, Voigtlandiae, Weida, Seiffenbach, Goelsch, Gera et Alltera, Thuringiae Schwarzza et Unstruth, Hassiae Edera et Oerz, Hercyniae Helm, Westphaliae Amafo, Sailla in Mosellam exeunte, Cevennensium Cevis et Gardonis, Burgundiae Dubis, Pyrenaeorum Ariega, Benagues, Ferriet, Garonna et Salata, Hispaniae Tago, Italiae Pado, Rhacetae Adda et Oëno, Helvetiae Amma, Arola, Goldbaeh et Urfa, Vallehae Dala et Rhadano, magis minusve ponderosum, aurique nunc majorem nunc minorem copiam, saepius adeo exiguam continens, ut operam in eo extrahendo

benito collocatam non compenset, auri particulis per hydrargyrum vel aquam regis eliciendis nunc majoribus nunc minoribus, interdum pulvereis.

larcvatum. 3. A. subtilissimis particulis aliis fossilibus intermixtum, hydrargyri ope eliciendum.

Habitat in Sibiriae (monte Schlangenberg, etiam prope Onaburg et in terra Tschударum,) Transilvaniae (prope Trojka, Gertes, Boiza, Kisbanya, Nagyag, Salatnain, Cajonell, Stuniza, Facebai, Fufes, Ginel, Herczigan, Kirnik, Barkura, Criezum, Ruda, montium Rota,) Hungariae (prope Kapnik, Bakabanya, Schemnitz, Hoderitsch, Cremnitz, Magurka,) Silesiae (prope Reichenstein,) Bohemiae (prope Eula et Schwarzenhal,) Saxoniae prope Munzig, Schwarzenberg et Braeunsdorf,) Sueciae (prope Edelfors) Carinthiae (Goldzeche et prope Groskitchheim,) Salisburgi (ad montem Rathhausberg) et Americae fodinis, creta, spato, argilla, porphyrio schistoso, jaspide, quartzo, ligno subterraneo, sibi communi, arsenico nativo, et albicante, pseudogalena, galena, cinnabari, ferro spatofo et sulphurato, cupri argentique mineris variis, et pyrite potissimum matricem praebentibus, in qua, oculis, quamvis armatis non conspiciendum aurum latet.

molybdaenae. 4. A. inquinans plumbei coloris et nitoris igni expositum sulphuris vaporem et flammam emittens, violentissimo auri granum nudum relinquens.

v. Born ind. fossil. I. p. 68. Aurum molybdaena mineralitatum.

Habitat in Transilvaniae (prope Nagyag) et Hungariae (prope Rumazombat) fodinis, ex auro, molybdaenae calce et sulphure constans.

Sibiatum. 5. A. coloris chalybei, candescendo sulphuris vaporem flammamque cum fumo albo emittens.

v. Born ind. foss. I. p. 68. Aurum antimonio mineralitatum.

Habitat in Hungaria (prope Deutsehlipsch) et Transilvaniz (prope Nagyag) ex auro et sibi vulgari conflatum, superficie interdum plumae instar striata.

rufescens. 6. A. rufescens, candescendo sulphuris flammam emittens.

v. Born ind. foss. I. p. 69. Aurum pseudogalena rufescente mineralitatum.

Waller. Syst. miner. 2. p. 357. n. 4. Pseudogalena aurifera.

Habitat

Habitat in Transilvania prope Nagyag, lamellosum, nitoris semimetallici, praeter aurum zinci ferrique calcem et sulphur continens.

cinereum. 7. A. duriusculum fragile compactum coloris chalybei, candescendo sulphuris flammam et arsenici fumum edens.

v. Born ind. foss. I. p. 68. Aurum minera argenti cinerea mineralisatum.

Habitat in Transilvania (prope Nagyag) cupro cinereo externo habitu simile, et hujus more praeter aurum, sulphur, arsenicum, cuprum et paucillum argenti continens.

albidum. 8. A. albidum intus flavicans fibrosum candescendo sulphuris flammam et arsenici fumum emittens.

v. Born ind. foss. I. p. 69. Aurum ferro et arsenico sulphurato mineralisatum, textura filamentosa flavescens, facie argenti arsenicalis.

Habitat in Transilvania prope Nagyag, praeter aurum sulphur arsenicum et ferrum continens, externo habitu arsenicum argentiferum referens.

virescens. 9. A. ex aurichalceo virescens obscurius nitens texturae minutim granulatae candescendo sulphuris vaporem flammamque emittens.

Bindheim Schr. berl. Naturf. 4 p. 396. Grüner Goldkies.

Habitat in Transilvania prope Nagyag, quartzo invidiosum praeter aurum, sulphur et ferrum, cuprum quoque et magnesiā continens, saepe aurum bratteatum intermixtum continens.

pyritico-lum. 10. A. aurichalceum candescendo sulphuris flammam emittens.

Syst. nat. I. p. 184. n. 2. Aurum nudum minerae.

Syst. nat. XII. 3. p. 152. n. 2. Aurum (mineralisatum) pyrita.

Cronst. miner. §. 165. 2. I. 1. Aurum sulphure mineralisatum mediante ferro.

Waltersd. miner. 29. Aurum minera varia vestitum.

Waller. syst. miner. 2. p. 356. n. 2. Aurum sulphure et ferro cum vel sine cupro mineralisatum, minera pyritica flava vel viridescens.

Habitat in Sumatra, nova Hispania, Suecia (prope Aedelfors,) Sticia (prope Mandling,) Salisburgo (prope Fusch et Muhrwinkel,) Hungaria (prope Magurka et Kimazombat) et Transilvania (prope Facebar,) interdum fatiscens aut e. gr. in Sabaudia prope Sourde, crystallorum specie, praeter aurum sulphur et ferrum continens.

braetatum. II. A. coloris ferrei lamellis flexibilibus constans candescendo fumans et granum ductile nitoris colorisque argentei relinquens.

Scopol. ann. histor. natur. 3. p. 107.

v. Ruprecht physic. Arb. eintr. Fr. z. Wien. I. I. p. 86.

Habitat in Transilvania prope Nagyag, cultro sectile, praeter aurum aqua etiam regia extrahendum ferrum, plumbum, argentum et sulphur, interdum quoque stibium, vel praeterca vismutum, cuprum atque arsenicum continens, quartzo vel magnesia roseae minoribus particulis, vel majoribus frustis, innidulans, forma aut communi aut tabularum hexaedrarum.

94. PLATINA. Coloris argentei nitorisque tenacissima, durissima, sonora, summo opere malleabilis et ductilis, ponderis specifici = 24000:1000.

20

igne fixissimum, neque sulphure, neque sulphuris hepate, neque plumbi vitro domanda, cum nitro tamen detonans, difficilime, et ferro ipso longe difficilius liquefcens.

Aqua regis solvenda, ex hac per sal ammoniacum colore auran-
tio praecipitanda.

granulata. I. PLATINA.

Waller. syst. miner. 2. p. 365. n. 7. Cronst. miner. §. 178.

Vogel miner. 517. Platina del Pinto.

Watson act. angl. 46. n. 496.

Lewis Zusammenb. d. Künst. 1. I. p. 211. &c.

Marcgraf chem. Schrift. 1. p. 1. 199.

Scheffer, Cronstedt et Wallerius act. Stockh. 14. p. 275. 284.

19. p. 303. 26. p. 228. 27. p. 167.

*Habitat in regno Peruano prope Quito, in nova Granada prope S. Fé, et Choco, etiam in Barbados, interdum in
vicinia*

*Vicina montium ignivomorum mediae Americae (an per
 hos generata?) tum in fodinis, tum ad ripas fluviorum,
 forma granorum laevigatorum compressorum stanni colore
 et nitore nunc obscuriore nunc lucidiore conspicuorum ra-
 rissime cohaerentium, ferri scobe plurima (ad $\frac{1}{2}$, usque)
 inquinatum, hydrargyri connubium renuens, et colore
 ad granatinum accedente in aquam regis transiens, de-
 mum circa annum 1736 in Europa innotuit.*

APPENDIX.

L A R V A T A.

1. Animalium.

a. Mammalium.

α. 95. ANTHROPOLITHUS.

β. 96. ZOOLITHUS.

b. Avium.

97. ORNITHOLITHUS.

c. Amphibiorum.

98. AMPHIBIOLITHUS.

d. Piscium.

99. ICHTHYOLITHUS.

e. Insectorum.

100. ENTOMOLITHUS.

f. Vermium.

101. HELMINTHOLITHUS.

2. Vegetabilium.

102. PHYTOLITHUS.

LARVATA.

95. ANTHROPOLITHUS. Corpus humanum ejus-
ve partes referens.

totalis. 1. A. totum corpus humanum referens.

Syst. nat. I. p. 201. n. 1. XII. 3. p. 156. n. 1. *Gesn. petrif.* 73.
/oolithus hominis.

Cartheuf. miner. §I. Anthropolithus totius corporis.

Heppel Schatkamm. 579. *Henckel flor. saturn.* 532. Petri-
ficatum hominis.

Cronst. miner. §. 282. 2. I. I. I. et §. 285. 3. I.

Inventus Fahlunae in Suecia, *vitriolo ferri et pyrita condi-
tus, in lapidem durum, ut fertur conversus, 1585* Aquis
sextiis Galliae, *Reattlingae in Suevia, Freybergae in
Saxonia.*

partialis. 2. A. cranii vel aliorum ossium.

Grew mus. soc. reg. p. 332.

Kundmann promptuar. p. 255.

*Inventus traditur in montibus Remis Campaniae gallicae vi-
cinis.*

96. ZOOLITHUS. Corpus mammalis cujusdam ejus-
ve partes referens.

Turcosa. 1. Z. dentium duriusculus ex viridi caerulefcens.

Syst. nat. I. p. 201. n. 4. XII. 3. p. 156. n. 4. Zoolithus den-
tis viridi caerulei.

Reaumur act. paris. 1718. p. 230. Turcosa gallica.

Waller. miner. 359. Petrificata animalia dentium quadru-
pedum, nitorem et polituram gemmeam admittentia, co-
lore cyaneo.

Waller. syst. miner. 2. p. 575. n. 5. Zoolithi mineralifati
dentium quadrupedum colore cyaneo nitorem et politu-
ram gemmeam admittentes cuprei.

Cronst. mineral. §. 287. 2. I. I. I.

*Habitat in Persia, Sibiria, Bohemia (prope Lelsa, Thur-
govia Helvetiae, Occitania inferiori, et provincia Niver-
nensi*

*Non confundenda cum his larvatis ossi et ligna mere fossilia, animalia et vegetabilia
eorumque partes cortice lapideo obdusa, aut insecta et vegetabilia mineralibus
inclusa. Anthropolithi plurimi maxime dubii.*

nenſi Galliae, orientis incolis magni aestimatus et adhuc dum inter gemmas relatus, quamvis politura mediocrem tantum acquirat nitorem, opacus, linguae paulisper adhaerescens, ferri interdum forsan cupri calce tinctus, ut tamen saepe demum ad aërem, solem aut lentorem ignem acquirat, fortiori vero vel diutius efficaci in sordide lutuum, fuscum aut nigricantem convertat.

- Osteolithus. 2. *Z. ossium calcareus.*
Karst. in Lesk. Mineralkab. 2. p. 43.
Habitat in Thuringia prope Erfordiam et Vinariam, in marmor vulgatum conversus.
- ſimiae. 3. *Z. integri ſceleti ſimiae.*
Swedenborg regn. ſubterr. de cupro. Dresd. 1734. fol. p. 168. t. 2.
Inventus in Hennebergia 1733 prope Glücksbrunn, margae bituminosae cupriferae inclusus.
- cervi. 4. *Z. ossium cervi.*
Syst. nat. I. p. 201. n. 2. XII. 3. p. 136. n. 2. Geſn. petrif. 43.
Zoolithus cervi.
Spada lap. veron. p. 45. Petrificatum cervi totalis.
Hermann marlograph. Skeleton alces.
v. Born ind. foss. 2. p. 1. Zoolithus cornu cervi ferrugineus ochraceus fuscus.
Inventus in montibus di Valmenara di Grezzana, in Silesia, prope Baruth in Silesia, nunc integrum ſkeleton, nunc ossa ſegregata.
- Rofmari. 5. *Z. capitis ossi Rofmari.*
Monti monument. diluv. nuper in agro Bonon. det. Bonon. 1719. 4.
Inventus circa Bononiam Italiae.
- bovis. 6. *Z. ſceleti bovini.*
Inventus ſub finem prioris ſeculi in Saxonia inter Querfurtum et Gatterſtedt.
- ſoricis. 7. *Z. ſceleti ſoricini.*
Inventus in Bohemia, ardeſiae inclusus.

97. ORNITHOLITHUS. Corpus avis ejusve partem referens.

- rostri. 1. O. rostri. *Syst. nat.* I. p. 200. n. 2. XII. 3. p. 157. n. 2.
Waller. miner. 360. *Syst. miner.* 2. p. 567. n. 4. a. Xylo-
 ltea rostrorum avium.
*Inventus circa Jenam et Vinariam, Thuringiae Reutlin-
 gam Sueviae, et in suillo schistoso impressus Jeningae ad
 fines Sueviae Helveticos.*
- ossium. 2. O. ossium.
Waller. syst. miner. 2. p. 567. n. 4. Ornitholithi avium,
 et p. 568. n. 7. Typolithi ossium avium.
Hermann marlograph. 2. c. 9. p. 224.
Habitat in Silecia.
- pluma-
 rum. 3. O. plumarum.
Waller. syst. miner. 2. p. 566. n. 2. Ornitholithi plumarum
 avium, et p. 568. n. 6. Typolithi plumarum avium.
Scheuchz. querel. et vindic. pisc. p. 14. t. 2.
Walch Naturg. Verstein. II. 2. p. 182.
*Inventus potissimum Oeningae ad fines Sueviae Helveticos
 suillo schistoso impressus.*

98. AMPHIBIOLITHUS. Corpus amphibii ejusve partem referens.

- testudinis. 1. A. testudinis. *Gesn. petrif.* 41.
*Inventus totalis in Helvetiae ardesia Glaronensi, in tophe
 montis S. Petri prope Trajectum ad Mosam potius typo-
 lithus, partialis in ardesia Glaronensi et prope Berlingam
 Helvetiae, in Malta, Liphiae et in aliis Saxoniae partibus,
 in Angliae quoque, praesertim Oxfordiae lapidicinis obvius.*
- ranae. 2. A. ranae. *Gesn. petrif.* p. 40. 41.
Spener miscell. Berolin. p. 102. Lapis ingentis magnitudi-
 nis bufonem exhibens.
*Inventus partialis capitis ranae in ardesia Helvetiae Glaro-
 nensi, totalis bufonis in suillo schistoso Oeningensi.*
- crocodili. 3. A. totalis sceleti crocodili. *Gesn. petrif.* p. 40.
Miscell. Berol. 1710. p. 103. f. 24. Crocodili sceleton e
 fodinis thuringicis Kupferluhliensibus ad 50 ulnarum pro-
 funditatem.

Act.

Aët. Lips. 1718. p. 188. t. 11. Sceleton Crocodili in schisto. Stuckeley aët angl. n. 360 p. 936. cum ic.

Inventus in Anglia (prope Ellton) in argilla indurata, in Aquitania (prope Dax) in Hennebergia (prope Suhl) et Wirtembergia (prope Boll) in lapide schistoso.

99. ICHTHYOLITHUS. Corpus piscis ejusve partem referens.

niger. 1. I. in lapide schistoso nigro.

Fischschiefer, *Syst. nat. I. p. 198. n. 1. XII. 3. p. 159. n. 1. Schreb. lithogr. 106. Ichthyolithus totalis schitti.*

Gesn. petrif. p. 37. Wolf, half. t. 13-20. Davil. curios. 3. t. 4.

Myt. saxon. 1. p. 4. f. 1-3. et p. 47. f. 12. Braun mixer. 2. t. 7. 8. Pisces petrificati.

Gesn. fig. 161. Lapis islebianus.

J. F. Scheuchzer querelae et vindiciae piscium. Tigur. 1708. 4. p. 15.

β) *Syst. nat. XII. 3. p. 158. n. 5. Amphibiolithus totalis Nantis.*

Invenitur in marga bituminosa, vel ardesia, pisce ipso vel ipsius parte nunc bitumine, nunc pyrita, nunc cupro fulvo perfusi, in monte Vicentino Viale, in montibus Helvetiae Glaronensibus, in Wirtembergia prope Boll, in comitatu Henburgico (prope Haingrunda,) prope Müntterappel ad Rhenum, in Hassia (prope Riegelsdorf) in comitatu Mansfeld (prope Islebiam, Rotenburgum,) et Henneberg (prope Ilanenu,) Silesia (prope Mausbach,) et insula Angliae Sheppey, piscibus ipsis ad muraenae, xiphiae, gadi, scorpaenae, pleuronectis, spari, iabri, percae, scombri, filari, salmonis, esocis, mugilis, clupeae, cyprini balistae, syngnathi, rajae genus pertinentibus, interdum merus tyolithus.

pallidus. 2. I. in lapide schistoso pallido.

Syst. nat. I. p. 198. n. 2. XII. 3. p. 159. n. 2. Mus. Tessin. 100. Schreb. lith. 107. Rumpf mus. t. 59. f. H. Ichthyolithus totalis marmoris.

Scheuchz. mus. 97. 104. querel. 17. herbar. 40. 115. Marmor s. lapis fissilis marmoris candidus s. subflavus eichstadiensis s. pappenheimensis cum dendritis pisciumque impressionibus.

Krüger Gesch. d. Erde. Hall. 1746. 8. Piscis in lapide.

Habitat in Palaestinae Libano, Veroneni monte Bolca, Romania Italiae mediae (prope Scapezzano et Mondolfo,)

Helvetiae pago Uri, in confiniis Sueviae Helveticis (prope Oeningeu,) comitatu Pappenheimensi, Bavaria, principatu Eichstadiensi et Onoldino, piscibus, variis marinis, e. gr. scorpaena, pleuronecte, scavo, labro, scombro, trigla, exocoeto, quam fluviatilibus muraenis, percis, cobitide, salmonibus, esocibus, cyprinis, eorumve capitibus, branchiarum operculis et ossiculis, aliisque ossibus, pinnis, caudis, cirrhis, squamis suo loco schistoso cinerascenti, aut marmoris fissili impressis, interdum quoque bitumine perfusis.

Bufonites. 3. I. dentis molaris anarhichae.

Syst. nat. I. p. 198. n. 4. Mus. Tessin. 100. n. 4. Schreb. lithol. 109. Ichthyolithus dentis hemisphaerici.

Aët. angl. 200. p. 750. Lugd. lithoph. 70. Mort. north. 244.

Bufonites majusculus atro-rubens instar capsulae glandis quercinae.

Boët. lap. 301. Lapidis bufonitis varietas prima.

Merret pin. 210. Bufonius.

Gesn. lap. 161. Batrachita s. Crapodina.

Habitat cum glossopetris e. gr. in Wirtembergia, lapidicinis Saxoniae Querfurtensibus, extrinsecus nitens laevis, saepissime niger.

Glossopetra. 4. I. dentis squali.

tra.

Syst. nat. I. p. 198. XII. 3. p. 158. n. 6. Schreb. lith. 108. Amphibiolithus dentis squali.

Olear. mus. t. 21. Büttu. diluv. 242. t. 24. B. 9. y. A. 7.

Lerch. oryctol. 39. Vogel miner. 211. Wolff hals. t. 21.

J. Reiske de glossopetr. Luneburg. Lips. 1684. 4.

α. anceps ferratus. Gesn. fig. 162. f. A. B. Worm. mus. 67. f. 4. Bocc. obs. 314.

β. anceps incurvus integerrimus. Schreb. α.

γ. anceps rectus integerrimus. Schreb. β.

δ. subanceps basi bifurca. Schreb. γ. Gesn. fig. 162. f. I. Worm. mus. 67. f. I.

ε. teres rectus striatus trifidus. Schreb. δ.

ζ. subulatus striatus. Schreb. η.

Habitat in Archipelagi insulis, frequens in Melita, Italia (prope Creuzzo et Veronam,) Helvetia, Wirtembergia (prope Echterdingam, Bebenhufam, Pfullingam,) Palatinatu (prope Alzey,) prope Aquisgranum, et Luneburgum, in Holfatia, Hassia, Mansfeldia, Saxonia (praefertim prope Querfurtum,) Carnioliā, Carinthia, Bohe-

mia (prope Pragam) Silesia, Borussia, Scotia, Anglia, Gallia, *duriusculus*, *extrinsecus nitens*, *intus fibrosus*, *variae magnitudinis*, *saepe minimus*, *solitarius et gregarius*, *liber aliisque fossilibus infixus*, *ut plurimum glaucus*, *ater aut badius*, *rarius thalassinus*.

100. ENTOMOLITHUS. Insectum aut partem ejus referens.

- Cancr. 1. E. cancri. *Syst. nat. I. p. 197. n. 1. Mus. Tessin. 98. Vogel mineralf. 208. Astacololithus f. Gannarolithus. Zannich. mus. 54. 29. 32. Scheuchz. quer. 29. t. 4. Cancer lapideus. Gesn. petrif. 59. Astacololithus.*
- α. brachyuri.
- a. pifi. *Walch Naturg. Verstein. I. p. 152.*
- b. vocantis. *Walch Naturg. Verstein. I. p. 152.*
- c. craniolaris. *Walch Naturg. Verstein. I. p. 152.*
- d. maenadis. *Davil. catal. III. t. 3. H. h.*
- e. dromiae. *Aldrov. mus. metall. p. 152.*
- f. paguri.
- Bourguet petrif. 113. Tess. mus. 98. Rumpf mus. t. 6. f. 1. 2. 3. Cancer lapidefactus. Gesn. fig. 167. Davil. catal. 3. t. 3. f. G. Pagurus lapidens:*
- g. chabri. *d'Annon. miner. Belust. 5. t. 3. f. 1. 2?*
- h. cristati. *Walch Naturg. Verstein. I. p. 153.*
- i. longipedis. *Walch Naturg. Verstein. I. p. 153.*
- k. cruentati. *Kundm. rar. nat. et act. t. 4. f. 10.*
- β. macrouri.
- a. parasitici. *Kundm. rar. nat. et act. t. 4. f. 9.*
- b. astaci.
- Scheuchz. sacr. 64. t. 56. Davil. catal. 3. t. 3. f. I. Astacus petrificatus.*
- c. carcini. *Baier monim. rar. petrif. p. 13. 14. t. 8. f. 1. 2.*
- d. squillae. *Baier monim. rar. petrif. t. 8. f. 10. 12. Kundm. rar. nat. et art. t. 4. f. 12.*
- e. crangonis. *Knorr Verstein. t. 15. f. 6?*
- f. mantis.
- v. Born ind. foss. 2. p. 4. Entomolithus cancri macrouri.*
- g. policis.
- Klein dub. 36. f. E. Z. Pulex petrificatus.*
- h. stagnalis.
- v. Born ind. foss. 2. p. 4. Entomolithus cancri macrouri stagnalis.*

Habitat in Aegypto, America, Japonia, Sina (prope Canton,) Java, India (Tranquebariae, et ad littora Coromandel et Malabar,) in Italia (prope Vicentium, et in parte tenarum Venetarum Veronensi prope castellum S. Felicis, in valle Donega, ad radicem montis S. Leonhardi, et prope Casa di Chiafarin di Cema,) in Helvetiae montibus Lagerberg, Schneckenberg et Glaronensibus, in comitatu Pappenheimensi, terra Eichstadiensi, et (prope Solenhofen) Onoldina, in terris Brunsvicensibus (prope Helmstaedt et Gehrden,) terra megalopolitana (prope Altstargard,) Belgio (prope Trajectum ad Motam in monte S. Petri,) Gallia (prope Dax, Dieulouard et Angers,) Hispania, et Angliae insula Sheppey, nunc integrum animal, nunc scutum dorsale, chelas, pedes, caudam vel lapillos referens, in ardesia et marmore fissili, frequentius, quam in aliis fossilibus e. gr. arenario, argilla indurata, obviis.

monoculi. 2. E. monoculi polyphemi.

(Andreae) Br. aus der Schweiz. p. 32. t. 4.

Habitat in marmore fissili Onoldino (prope Solenhofen.)

paradoxus. 3. E. onisci paradoxo.

Syst. nat. XII. 3. p. 160. n. 2. Mus. Tessin. 98. t. 3. f. 1. 2.

Act. Stockh. 1759. p. 19. t. 1. f. 1-4.

Act. petropol. 1766. Oniscus petrificatus.

It. oel. 147. f. 147. Petrificatum valvulam echiei referens.

Schreb. lithol. p. 48. Conchites anomus valvulis trilobis.

It. wgoth. 87. f. 88. Petrificatum ignotum.

Woltersd. miner. 41. Lehm. Floezg. 72. t. 1. A. B. Conchites tribus lobis scarabaeum referens.

Lindawes ap. J. Mayer Samml. phys. Auff p. 39-42.

6) *It. wgoth. 24. scan. 121. Petrificatum insecti coleoprati.*

Bromel act. Upsal. 1729. p. 494. t. 496. 497. lithol. 2. p.

494. 525. 526. 528. Lapis fissilis niger aluminaris insectorum vestigia exhibens.

7) *It. scan. 122. Petrificatum alterum pisiforme.*

Bromel act. Upsal. 1729. p. 527. Petrificatum.

Habitat in Angliae provinciis Shrop (prope Colebrookdale,) Stafford et (prope Dudley) Worcester, in Ostrogothia,

Westrogothia, Oelandia et Scania Sueciae, in monte Bo-

rusliae Cyngalerberg prope Gedanum, ducatu Megalopolitano (prope Rostochium, Stargard et Gnoym,) Marchia

Uckerana et reliqua Brandenburgica (prope Berolinum,

novum Ruppinum et Francofurtum,) Bohemia (prope

Colors

Colors et Ginez,) Franconia (prope Glücksbrunn,) Thuringia (prope Burgwenden,) terra Paderbornensi (prope Stemme,) Eifalia (prope Keidenig, Soetenich, et in monte Koermberg,) prope Aquisgranum, in Gallia (prope Angers,) Hispania (prope Pardos et Anchuela) et Helvetia, in marmoris et suilli variis speciebus, frequentissime nigris, ardesia, jaspide, pyromacho, arenario, alumine schistoso occurrens, nonnunquam merus tyolithus, alias aut vagus, autatrici infixus, solitarius, aut una cum aliis larvatis, nunc rectis, nunc vermis instar incurvatus, nunc expansus, nunc contractus, nunc partialis, nunc totalis, oblongo-ovatus, ex capite, trunco et cauda compositus, capite testa valde convexa subaspera saepius tripartita autvorsum semilunari testo, sulcis per totam longitudinem, interdum flexuosis, exarato, supra ad latera hemisphaericis aut cylindricis duobus tuberculis notato; trunco cylindrico trilobo, test. laxinosa ex annulis versatilibus triarcuatis composita testo; cauda tenui per tria tubercula tripartita: An protypus onisci species?

101. HELMINTHOLITHUS. Vermen ejusve partes potissimum duriores referens.

α. molluscorum.

asteriae. I. A. asteriarum.

α. papposae.

in marmore fissili Pappenheimensi et Onoldino.

β. rubentis.

in topbo montis S. Petri prope Trajectum ad Mosam.

γ. minutae.

Syst. nat. I. p. 1099. n. 4. XII. 3. p. 166. n. 11. Helmintholithus (Aittrion) Asteriae minutae.

in Angliae creta.

δ. glacialis?

in Gallia prope Mulesme.

ε. reticulatae.

in Gallia prope Chassai fur Saone.

ζ. arantiacae.

Walch Steinr. I. p. 107. 108. t. 2. n. 1. Stellae marinae.

η. equestris.

in arenario Saxoniae Pirnensi.

J. ophiurae.

in marmore, potissimum fissili, mantuano Italiae, Onoldino Germaniae, radiis solitariis etiam prope Rotenburgum ad Tubarim obtusis, in arenario micante flavo in Hennebergia prope Oberlantes.

i. pectinatae.

in marmore fissili Pappenheimensi et Onoldino.

ii. multiradiatae.

b?. *Syst. nat. XII. 3. p. 166. Helmintholithus (alveatus) cylindricus aggregatus confertim oblique annulatus.*

radiis avulsis aggregatis in ducatu Megalopolitano prope Stargard.

λ. capitis medusae.

passim radii solitarii.

Habitat paulo rarior, in montibus cretaceis, calcariis, arenariis, saepius tantummodo impressus.

echini.

2. H. echinorum.

α. integrorum.

Syst. nat. XII. 3. p. 166. n. 10. Mus. Tessin. 94. Schreb. lithol. 103. a. Helmintholithus (Echinites) echini.

Olear. mus. 22. 21. Woltersd. numer. 36. Gesn. petrif. 34. n. 1-12. Gesn. figur. 168. b. 1. 2. et 156. b. 1. 2.

Rumpf mus. t. 50. f. 7. 9. et t. 59. f. C. E. F. Echinites.

a. esculenti.

in Anglia, Hildesia, Saxonia (prope Halam et Lipsiam,) Temesia (prope Moldawa,) principatu Neocomensi, creta, marmore, marga, pyromacho, achate, pyrita factus.

b. excavati. *Klein echinod. ad. Lesk. p. 95. t. 44. f. 3. 4. in marmore Veronensi ex flavo cinereo.*

c. globuli?

in Angliae, Belgii (prope Trajectum ad Mosam) Westphaliae (prope Ludenberg et Bürwenich,) Hercyniae (prope Goslarium,) Hassiae (prope Bibra,) episcopatu Basileensi (prope Pffeffingen) usque plurimum calcariis rariis pyromacho.

d. saxatilis.

in marmore Austriae superioris prope salifodinas obvius.

e. ovarii.

in Angliae, Normandiae, Helvetiae montibus cretaceis et calcariis.

f. diadematis.

in Helvetiae monte Kandberg, Westphaliae Rothenberg,

g. circinati. *Lesk. ap. Klein echinod. p. 119. t. 45. f. 10.*

h. cida-

h. cidaridis.

in Angliae, Saxoniae (in Plauifchen Grund prope Dresdam,) Franconiae (inter Bambergam et Erlangam,) Wirtembergiae, (ad montem Teck,) Sueviae (prope Giengen) pyromacho, Wirtembergiae (prope Blabyram) marmore, etiam prope Pfullingam, in Helvetiae monte Randberg, valle Hemmerthal et prope Babendorf, in Hildesiae monte Galberg obuius.

i. mammillati.

in Melita, Helvetiae monte calcario Legerberg, Lotharingiae (prope Basville) minera ferri.

k. lucuntris.

in Angliae montibus cretaceis, Veronensibus.

l. coronalis. Lesk. ap. Klein echinod. p. 136. t. 8. A. B.

in Angliae potissimum, creta et pyromacho.

m. alterizantis. Klein echinod. ed. Lesk. p. 141. t. 8.

creta repletus, testa in spatium conversa.

n. tessellati. Klein echinod. ed. Lesk. p. 153. t. II. G.

in Basileae montibus calcariis.

o. botryoidis. Lesk. ap. Klein echinod. p. 154. t. II. H.

p. sinuati. Klein echinod. ed. Lesk. p. 157. t. 12.

in Angliae creta et marmore.

q. semiglobosi. Klein echinod. ed. Lesk. p. 158. t. 43. f. 1.

in Silesiae, Helvetiae montibus calcariis.

r. quinquelabiati. Klein echinod. ed. Lesk. p. 159. t. 41. f. 3.

in Helvetiae montibus calcariis.

s. conoidei. Lesk. ap. Klein echinod. p. 159. t. 43. f. 2.

t. albo-galeri. Lesk. ap. Klein echinod. p. 162. t. 13. A. B.

in Angliae, creta, Saxoniae inferioris marmore.

u. depressi. Lesk. ap. Klein echinod. p. 164. t. 40. f. 5. 6.

in Saxoniae inferioris, Helvetiae calcariis.

x. vulgaris.

Waller. syst. miner. 2. p. 507. Echinidae fibulares.

in Angliae, Germaniae, Silesiae calcariis frequens.

y. quadrifasciati. Lesk. ap. Klein echinod. p. 170. t. 47. f. 3-5.

z. sexfasciati. Lesk. ap. Klein echinod. p. 170. t. 50. f. 1. 2.

aa. subuculi. Lesk. ap. Klein echinod. p. 171.

bb. scutati. Klein echinod. ed. Lesk. p. 175.

in Angliae, Daniae creta.

cc. ovati. Lesk. ap. Klein echinod. p. 178. t. 53. f. 3. t. 42. f. 5. et t. 8. f. G.

dd. pustulosi. Lesk. ap. Klein echinod. p. 180. t. 16. A. B.

in Angliae creta, Germaniae marmore.

- ee. quadriradiati. *Lesk. ap. Klein echinod. p. 182. t. 54. f. 1.*
in Hollatiae marmore rudi.
- ff. minoris. *Lesk. ap. Klein echinod. p. 183. t. 16. C. D. et*
t. 17. a. b. c. d.
- gg. dubii. *Lesk. ap. Klein echinod. p. 184. t. 44. f. 5.*
- hh. rosacei.
in Occitaniae montibus Sevensis.
- ii. alti. *Lesk. ap. Klein echinod. p. 189. t. 53. f. 4.*
- kk. orbiculati. *Lesk. ap. Klein echinod. p. 194. t. 41. f. 2.*
in Helvetiae montibus calcariis.
- ll. subrotundi.
(Andreae) Br. a. d. Schweiz t. 5. f. g.
- mm. corollati. *Lesk. ap. Klein echinod. p. 209. t. 40. f. 4.*
- nn. Orbiculi.
in terrae Venetorum parte Veronensi et Vicentina, Occita-
nia, (prope Bardenburg) Westphalia.
- oo. placentae.
in Melita.
- pp. cordis anguini.
Luid lithop. brit. p. 47. n. et fig. 964-969.
in Angliae creta, Germaniae marmore rudi.
- qq. lacunosi.
Scill. corp. mar. t. 7. f. 1. t. 10. f. 4. et t. 25. f. 2.
- rr. radiati. *Lesk. ap. Klein echinod p. 234. t. 25.*
Walch diluv. monum. p. 182. t. E. 14. n. 1. 2.
- ss. complanati. *Lesk. ap. Klein echinod. p. 238. t. 51. f. 1. 2.*
in Helvetiae marmore rudi.
- tt. subglobosi. *Lesk. ap. Klein echinod. p. 240. t. 54. f. 2. 3.*
in Angliae creta, Helvetiae marmore rudi.
- uu. Ananchytis. *Lesk. ap. Klein echinod. p. 243. t. 53. f. 1. 2.*
- xx. bicordati. *(Andreae) Br. a. d. Schw. p. 16. t. 2. f. c.*
in Helvetia.
- yy. carinati. *Lesk. ap. Klein echinod. p. 245. t. 51. f. 2. 3.*
in Norico.
- zz. spatagi.
in Angliae creta frequens, in Belgii (prope Trajectum ad Mo-
sam,) topbo, ducatus Juliensis et Bergensis (prope Blaz-
heim et Steinen,) comitatus Regenstein (prope Thale,) Hel-
vetiae (ad Birsam prope Basileam, Vergiae, Melitae
marmore.
- aaa. briffoidis. *Scill. corp. mar. t. 10. f. 1.*
- bbb. ovalis. *Lesk. ap. Klein echinod. p. 253. t. 41. f. 5.*
in Helvetia.

ccc. pyriformis. *Lesk. ap. Klein echinod. p. 255. t. 44. f. 7.*
et t. 51. f. 5. 6

ddd. lapidis cancri. *Lesk. ap. Klein echinod. p. 256. t. 49.*
f. 10. 11.

eee. patellaris. *Lesk. ap. Klein echinod. p. 256. t. 53. f. 5-7.*

β. partium.

a. aculeorum.

Syst. nat. XII. 3. p. 165. n. 9. Helmintholithus (Judaicus)
 obovatus crenulato-friatus subpetiolatus.

Mus. Tessin. 94. Helmintholithus judaicus lapis dictus.

Imperat. hist. nat. 743. f. 1-4 Volk. siles. 1. t. 27. f. 32.

Aldrov. mus. 715. Cal. eol. mus. 298. Worm. mus. 69.

Wagn. lap. judaic. Hal. 1724. †.

(*Andreae*) *Br. a d. Schw. p. 266.* Lapis judaicus.

α. tenuissimi, teretes.

prope Aquisgranum.

† recti.

1. cylindrici.

in Helvetiae monte Randberg.

2. conici.

in Helvetiae monte Randberg, Bohemiae suillo prope
Cofors.

†† incurvi.

prope Veronam.

β. crassiores.

in Helvetia, Sueciae (prope Giengen) pyromacho, laeves,
granulati, nodosi, aculeati.

γ. forma digiti.

δ. fusiformes.

ε. triquetri.

in Helvetiae monte Randberg, in Suevia prope Giengen.

ζ. clavati.

in carpathicorum montium marmore, Veronensi (in Sco-
glio della Limpia,) ducatus montani (prope Passiath,) Saxoniae
(prope Querturtum) pyromacho, vagi et fixi,
acaules et stipitati, laeves, striati, granulati, nodosi,
verrucosi, denticulati.

η. cucumerini.

in Bohemiae (prope Cofors) suillo, Veronensium montium
marmore, in Helvetiae monte Randberg et pago Basi-
leensi, Wirtembergiae alpibus prope Ehningen, Pfällin-
gen, Nebelloch, Thalheim, monte Rosberg, ducatus
Juliacensi (prope Nothberg.

θ. glan-

h. glandiformes.

in Westphalia (*potissimum prope* Bensberg,) Helvetiae monte Randberg, Lotharingia (*prope* Basville.)

b. verrucarum.

in Helvetiae monte Randberg.

c. scutellarum.

in Helvetiae monte Randberg, *prope* Ehningen et Pfullingen *in* Wirtembergia.

d. denticulorum.

in Aultriae superioris (*prope* Salifodinas,) et Thuringiae (*prope* Vinariam et Jenam) marmore.

β. testaceorum.

a. multivalvium.

chitonis. 3. H. chitonis.

prope Creazzo *in* Venetorum terris.

lepadis. 4. H. lepadis.

α. balani.

in Pedemontii (*prope* Montafia) arenario, *in* Melita, Occitania, (*prope* Dresdam) Saxonia.

β. balanoidis.

in Pedemontio.

γ. tintinnabuli.

in Pedemontii, *potissimum* vallis d'Andona marmore, etiam *in* Cevennis montibus.

δ. mitellae.

in Pedemontii (*prope* Montafia) marmore.

pholadis. 5. H. pholadis.

Habitat calcariae aut siliceae iudolis *in* pago et episcopatu Basileensi (e. gr. *prope* Diekten,) *in* Pedemontio, terra Sienensi, etiam *prope* Staggio Hetruriae, *prope* Bononiam et Tergestum.

b. bivalvium.

Musculi- 6. H. myae.

tes.

in Arabia, Anglia, Belgio (*prope* Trajectum ad Mosam,) Alfatia (*prope* Buchweiler,) Helvetia (e. gr. *prope* Berlingen,) Suevia (*prope* Oeningen,) Wirtembergia (*prope* Tuttlingen, Balingen, *in* monte Hangberg, *prope* Thahum, Nachren, Pfullingen, Grosbettlingen, Bebenhaußen, Echterdingen, Boll, Heidenheim, Franconia (*prope* Altdorf, Wertheim, Herbipolin, Meimeldorf,) Thuringia (*prope* Arnstadt, Jenam et Visariam,) Hassia (*prope*

(*prope Gudensberg,*) Hercynia (*prope Goslar,*) *ducatu* Brunsvicensi, Hildesiae *montibus* Otterberg et Galberg, *ducatu* Bergensi (*prope Gerresheim*) et *prope Aquisgranum*.

Solenitas. 7. H. solenis.

in Hispania (*prope Anchueta,*) Helvetia (*prope Castelen, Schenkenberg, Gyslfluh, Hotwil, Oberflachs, Schinznach,*) Suevia (*prope Oeningen et Reutlingen,*) Wirtembergia (*prope Pfullingen, Thalheim, Osterdingen, Boll, Heydenheim,*) Franconia (*prope Winkelheid et Herbipolin,*) Saxonia, Thuringia (*prope Graufen et Waidenbach,*) Hercynia (*prope Bleichenrode, in monte* kleiner Kazenberg et Tilgenwiete *prope Goslar,*) Hildesia (*in monte* Galberg,) et *ducatu* Bergensi (*prope Ringersheid et Gerresheim,*) *interdum* *merus typolithus aut nucleus, calcarius, arenarius, pyritaceus, aut ferruginosus.*

Tellini-
tes. 8. H. tellinae.

in Italiae *superioris,* Helvetiae (*in monte* Randberg,) Hungariae, Bohemiae (*prope Pragam,*) Franconiae (*prope* Solenhofen,) Megalopolis (*prope Neuffreliz,*) Hildesiae (*prope* Dikholzen,) Hercyniae (*in* Otterfeld *prope* Goslar,) Altiatae (*prope* Gundershofen) *marmore, typolithus in* Austriae (*prope* Prugg *ad fluvium* Leutha) *argilla.*

α. H. linguae felis.

in Helvetiae et Wirtembergiae *montibus calcariis.*

β. H. tellinae rostratae.

in Wirtembergia *prope* Boll et Nachren, *vagus, calcarius.*

γ. H. tellinae donacinae.

calcarius prope Herbipolin.

Bucardi-
tes. 9. H. cardii.

in America *meridionali,* Campania *gallica,* Italia (*prope* Bononiam,) Croatia (*prope* Samabor,) Transilvania, Temelia, Bohemia (*prope* Duchomierziz,) Aultria (*prope* Prugg *ad fluvium* Leutha et Brunn,) Wirtembergia (*in* monte Hungberg, *prope* Heydenheim, Thalheim, Echterdingen, Boll,) Franconia (*prope* Altdorf,) Thuringia (*prope* Jenam et Vinariam,) Hercynia (*ad montem* Kalkberg *prope* Goslar,) *in circulo* Germaniae *westphalico* (*prope* Gerresheim et Bergheimersdorf,) *nucleus utplurimum* *vagus, marmoreus, suillus, arenarius, vel pyriticosus.*

α. *H. cardiffae.*

in Austria (prope Prugg ad fluvium Leutha.)

β. *H. cardii tuberculati.*

*in Transilvaniae montibus, Bohemia, Campania gallica, Bar-
baria (prope Algeriam.)*

γ. *H. cardii rustici.*

in Wirtembergia (prope Bebenhufam) suillus.

δ. *H. lithocardium.*

maestrae. 10. *H. maestrae.*

*in Pedemontio (prope Augustam Taurinorum, et reliqua
superiore Italia (c. gr. prope Veroniam,) Alsatia (prope
Waldenheim, Thuringia, Anglia, ut plurimum marmoreus.*

Donacites. 11. *H. donacis.*

α. *H. scordi.*

in circulo Westphalico Germaniae (prope Ringerheid.)

β. *H. iri.*

*in Wirtembergia (prope Boll,) Alsatia (prope Gundersho-
fen,) pago Helvetiae Basileensi (prope Tammingen.)*

veneris. 12. *H. veneris.*

α. *puberis.*

a. *H. Diones.*

*in pago Helvetiae Basileensi (prope Aristorf et Tenneken,) Alsatia (prope Buchweiler,) Wirtembergia (prope Ro-
senfeld et Pfullingen,) Franconia (prope Herbipolin,) Thuringia (prope Jenam) et Temesia, ut plurimum mar-
moreus, saepe nucleus.*

b. *H. Paphiae.*

in Americae Continente, in Curacao, Melita, Alsatia (prope Gundershöfen.)

c. *H. Dytrae.*

in Hungaria (prope Oedenburg.)

β. *impueris.*

a. *subcordatae.*

α. *laevillimae.*

*in Hercyniae (prope Osterwalde) argilla, circuli West-
phalici (prope Dollendorf et Kedinghausen,) Thu-
ringiae (prope Vinariam,) et Wirtembergiae (prope
Elabigram, Boll et Bebenhufam) marmore.*

β. *subtiliter striatae.*

*in Pedemontio (prope Augustam Taurinorum,) Occi-
tania (prope Monsson,) Alsatia (prope Stichhofen,) mar-
ggraviatu, Badensi, Wirtembergia (prope Thal-
heim*

heim et Boll) et Anglia (praesertim prope Stafford,) ut plurimum marmoreus, rarius pyriticosus.

- c. transversum sulcatae.
in Wirtembergia (prope Boll et in monte Achalm.)
- d. cancellatae.
in Wirtembergia (prope Pfullingen) et pago Helvetorum Basileensi.
- e. imbricatae.
in Campania gallica.
- b. rotundatae.
- a. laevis.
in Islandia (prope Huaswig,) Anglia (prope Witney,) Gallia (prope Issy,) Pedemontio (prope Alice,) Carnioli (prope Idria,) Austria (prope Prugg ad fluvium Leutha et Mannersdorf,) Wirtembergia (prope Boll, Echterdingen, Bebenhausen, Heydenheim,) Suecia (prope Reutlingam et Halam,) Palatinatu rhenano, Franconia (prope Altdorf et Herbipolium,) Hassia (in monte Weiffentein et prope Gundersberg,) Saxonia superiori (e. gr. prope Geram et Querfurt,) Hildesia (prope Dickholzen et in monte Winterberg, in circulo Germaniae westphalico (prope Tongern et Aquisgranum,) ut plurimum marmoreus, interdum marga, ardesia, pyromachus, arenarius, pyrites, ferri minera, haud raro nucleus.
- b. subtiliter striatae.
in Anglia (prope Charlton,) Hercynia (prope Osterwalde,) Thuringia (prope Vinariam et Longokliffam,) Saxonia, Lutatia inferiori (prope Wehrau,) Bohemia (prope Pragam,) Moravia (prope Felsberg,) Hungaria (prope Turrik,) Austria (prope Waring,) Wirtembergia (prope Boll, Heydenheim, Bebenhausen, Pfullingen, Vaihingen,) Aestria (prope Buchsweiler et Waldenheim) et Helvetia (in monte Randberg,) ut plurimum marmoreus, interdum suillus, pyrites aut ferri minera.
- c. rugosae vel plicatae.
prope Romam, in Helvetia, Wirtembergia (prope Boll, Echterdingen, Naehren,) Suevia (in monte Achalm, prope Reutlingen et Gmünd,) Palatinatu (prope Weinhaim) et Hassia (prope Weiffentein) marmoreus aut pyriticosus.

δ. cancellatae.

in Occitania (prope Mousson,) et Wirtembergia (prope Thalheim.)

spondyli. 13. H. spondyli.

α. gaederopodis.

in America, Helvetia (e. gr. in monte Randberg,) Wirtembergia (prope Bebenhufam, Pfullingen, Nachren, Grosbettlingen, Machren et Echterdingen) et Flandria (prope Infulas,) non raro pyritofus.

β. regii.

in Auftria superiori (prope falinas) marmoreus.

Chamites. 14. H. chamae.

α. cordis.

in Italia (prope Bononiam,) Campania gallica, Auftria (prope Prugg, Brunn et Ottokrin,) Bohemia (prope Duchomierziz,) et Hildesia (prope Hohenbruche.)

β. gigantis.

in India, et (ferri minera) Wirtembergia (prope Heidenheim.)

γ. hippopedis.

in Italia (prope Veronam) et Silesia (prope Naumburg ad fluvium Queis) in arenario.

δ. caliculatae.

ε. Lazari.

ζ. gryphoidis.

in Anglia (prope Weymouth,) Occitania (prope Mousson,) Bavaria (prope Ratisbonam) et Temesia (prope Valcabanya.)

η. bicornis.

in Occitania (prope Monspelim) et Lotharingia (prope Verdun.)

θ. foliaceae.

in Campania gallica.

Arcae. 15. H. arcae.

hinc inde in Germania, e. gr. Saxonia (prope Dresdam,) Thuringia (prope Jenam,) terris Hannoveranis (prope Neultadt,) Haffia, Helvetia e. gr. (prope Roche) et Italia (prope Bononiam.)

α. arcae Noae.

in Pedemontio (prope Augustam Taurinorum,) et Venetorum terra (prope Creazzo) nucleus.

β. fossilis. Schroet. n. Litterat. 2. f. 3. 4.

γ. antiquetae.

in America meridionali, Temesia (prope Valcabanya.)

δ. gra-

δ. granosae.

in Hungaria (prope Oedenburg) et Angliae comitatu Oxford.

ε. pectunculi.

prope Trajectum ad Mosam, marmoreus.

ζ. nummariae?

in Franconia (prope Herbipolin,) Suevia (prope Reutlingam,) Wirtembergia (prope Pfullingen, Thalheim, Naehren, Bebenhausen, Heidenheim,) marmoreus aut ferri minera, interdum nucleus aut typolithus.

ostreae. 16. H. ostreae.

Pectinites. α. radiatae.

in Anglia (prope Wittney et Gravesand,) Belgio (prope Trajectum ad Mosam,) Gallia (prope Buchweiler et Aveniores,) Melita, Italia (prope Bononiam,) Helvetia (e. gr. in monte Randberg,) Wirtembergia (in monte Achalm et Hangberg (prope Tuttlingen, Pfullingen, Nebelloch, Bezingen, Maehringen, Thalheim, Naehren, Echterdingen, Bebenhausen, Boll, Heidenheim,) in marcgraviatu Badensi et reliqua Suevia (in valle Kinzingensi, prope Hechingen, Biberach, Giengen et Halam,) in Franconia (prope Altdorf et Herbipolin,) Hassia, electoratu Trevirensi (prope Liffingen) Hildesia (prope Dickholzen et in monte Galberg,) Saxoniam (e. gr. prope Dresdam et Sachsenburg,) Bavaria (prope Ratisbonam,) Austria (e. gr. prope salinas et Prugg ad fluvium Leutha,) Hungaria (in comitatu Marmoros,) Temesia, Silesia (prope Schweidnitz) cretaceus, marmoreus, suillus, margaceus, pyromachus, arenarius, pyriticofus, ferruginofus, saepe nucleus, interdum typolithus.

α. maximae.

in terris Venetorum (montibus Vicentinis,) Melita, Croatia (prope Samabor, Hungaria (prope Oedenburg et salinas Marmarofenses,) Gallicia (prope Weliczka,) Bohemia (prope Presniz,) Austria (prope Brunn,) et Suevia (prope Giengen,) magnus, marmoreus, arenarius, aut ferri minera.

b. jacobaeae.

in Pedemontio (prope Arignano,) Germania (prope Camlingen circuli Bavarici, Passau, et Brunn Austriae,) Hungaria (prope Oedenburg et Lapos,) et Belgio (prope Malsbroek et Theodonis villam,) marmoreus aut arenarius.

- c. ziczac.
in Belgio (*prope* Theodonis villam) *et* Alfatia (*prope* Gundershofen).
- d. minutae.
in Aultria (*prope* Brunn,) *et* Bohemia (*prope* Libochowiz,) *marmoreus* aut *margaceus*.
- e. striatae.
in Saxonia (*prope* Querfurt) *et* Thuringia (*prope* Vinariam,) *marmoreus*.
- f. pleuronectis.
in Suevia (*prope* Reutlingen) *et* Thuringia (*ad montem* Etersberg, *prope* Schoendorf *et* alte Burg.)
- g. pallii.
in Bohemia (*prope* Odolca,) Saxonia (*prope* Quedlinburg,) Alfatia (*prope* Waldenheim) *et* Helvetia (*in monte* Randberg *et prope* Ariltorf,) *ut plurimum marmoreus*.
- h. nodosae.
in Alfatia (*prope* Buchweiler.)
- i. pusionis.
in Belgio (*prope* Malsbroek,) Marchia (*prope* Francofurtum) *et* Bohemia (*prope* Duchomierziz,) *marmoreus*.
- k. glabrae.
in circulo Germaniae Saxonico superiori (*prope* Quedlinburg) *et* Bavarico (*prope* Canelingen.)
- l. fasciatae.
in Bohemia (*prope* Odolca.)
- m. limae.
in Helvetiae pago Basileensi (*prope* Ariltorf.)

Ostracites.

- β. rudis.
frequens, solitarius vel aggregatus, vagus vel fixus, interdum nucleus aut tyolithus, ut plurimum marmoreus, in Italia media (prope Sienam *et in monte* Rozzi,) *et superiori (in* Pedemontio *prope* Alice *et in valle* d'Andona, *in* Venetorum districtu Vicentino *et* Veronensi,) Helvetia (*prope* Huitlingen, *in monte* Randberg, *prope* Brittinigen, Aluttenz, Ariltorf, *et ad ripas* Birlae,) Alfatia (*prope* Buchweiler,) Wirtembergia (*in monte* Hangberg, *prope* Tuttlingen, Nebelloch, Ptullingen, Mehringen, Thalheim, Nachren, Bebenhausen, Echterdingen, Grosbettingen, Boll) *et reliqua* Suevia (*prope* Bibera *et* Gien-gen,) Franconia, Hercynia (*in* Osterteld *prope* Goslar,) Hildesia (*in monte* Galberg *et* Zumerpats,) *terris* Hannoveranis (*ad montem* Klübenberg,) *circulo* Westphalico (*prope* Duisburg, Mühlheim, Dahlbenden *et* Weier,) Belgio

Belgio (*prope Traiectum ad Mosam*.) Anglia (*prope Oxford et Hedington*.) Scania, Thuringia (*parte Vinariensi et prope Quedlinburg*.) Saxonia (*prope Sachsenberg, Marolderodam et Dresdam*.) Hungaria (*prope Budam*.) Marmoros et montibus hoc regnum a Transilvania discernentibus, et Temesia (*prope Valiabanya*.)

a. diluvianae.

Syst. nat. XII. 3. p. 165. n. 8. Helmintholithus (diluvianus) Ostreae diluvianae.

Davil. curios. I. t. 19. f. X. Ostrea indica Feuillé.

in Suecia (*praesertim Scaniae monte Balsberg*.) Germania, Alfatia, marmoreus.

b. folii.

in Suevia (*prope Giengen*) pyromachus, in Alfatia; marmoreus.

c. edulis.

in Hungaria (*prope Oedenburg, Budam, Marmoros*) marmoreus.

anomites. 17. H. anomiae.

Syst. nat. I. p. 1150. XII. 3. p. 163. n. 4. *Mus. Tessin.* 88. Helmintholithus anomiae deperditae.

interdum vagus, crebrius fixus, aggregatus, aliis quoque larvatis intermixtus, ut plurimum marmoreus, interdum cretaceus, pyritaceus, aut ferruginosus, frequenter nucleus, in Scania (*prope Andrarum*.) Anglia (*prope Wittney et Gravesand*.) Belgio (*prope Traiectum ad Mosam*.) Germania, et circulo quidem Weltphalico (c. gr. *prope Bensbergen, Lirbach, Paffrath, Gerresheim, Solingen, Minden, Elberfeld, Call, Nothberg, Bloch*.) terris Trevirensibus (*prope Lissingen*.) Saxonia inferiori (c. gr. *prope Lubecam, in monte Hildesienfi Galberg, Goettingensi Heimberg*.) Thuringia (*prope Jenam, Vinariam, Schlotheim, Marolderode et Sachtenburg*.) Franconia (*prope Bayreuth et Altdorf*.) Bohemia (*prope Carlstein et Tüchmeriz*.) Bavaria (*prope Waldenburg*.) Austria inferiori (*prope Viennam*.) et anteriori (*prope Eutingen et Rotenburg*.) Suevia (*prope Reutlingam et Halam*.) Wirtembergia (*frequentissimus*.) Alfatia (*prope Buchweiler*.) Helvetia (*in pago Basileensi, etiam in montibus Lagerberg et Randberg*.) Pedemontio, Venetorum terra (*montibus Veronenfibus Ronca et Scoglio della Limpia*.)

α. craniolaris.

Syst. nat. I. p. 1150. n. 216. XII. 3. p. 164. n. 6. *Faun. Suec.* 2150. f. 2150. Helmintholithus (craniolaris) anomiae craniolaris.

Aët. Upsal. 2. p. 560. t. 52. *Stobaei numogr.* 1732. f. 1. 2. Nummus brattensburgensis.

in Suecia, praesertim Scaniae monte Balsberg, et Eifalia (prope Steinfeld.)

β. pectinatae.

Syst. nat. I. n. 217. XII. 3. p. 163. n. 4. α.

γ. gryphi.

Syst. nat. I. p. 1151. n. 226. XII. 3. p. 164. n. 7. Helmintholithus (Gryphites) Anomiae Gryphi.

Column. aq. 54. t. 52. *Bocc. obs.* 304. f. 1. Concha lapidea gibbosa.

Woltersd. miner. 42. Conchites oblongus rugosus, rostro valde adunco.

List. angl. 238. t. 4. f. 45. *Worm. mus.* 80. f. 1. Conchites anomius rugosus, rostro tubtereti insigniter adunco.

Mus. Tessin. 92. t. 5. f. 9. *Scheuchz. diluv.* 743. *Annon. basil.* 1748. p. 3. t. 3. f. 5. *Vogel miner.* 225. *Rumpf mus.* t. 59. f. B. Gryphites.

Saepius vagus et testa solitaria majore, quam utraque conjuncta, ut plurimum marmorcus, interdum pyromachus aut pyriticosus, crebro nucleus, in terrae Venetorum parte Veronenli (monte Scoglio della Limpia,) Helvetia (e. gr. in monte Turicensium Legerberg et prope Basileam,) Gallia (prope Vesuntionem Burgundiae superioris, Mezieres Campaniae et Buchsweiler Alsatiae,) Wirtembergia (e. gr. prope Balingen, Duslingen, Tubingen, Bebenhausen,) Suevia (prope Ahlen,) prope Ratisbonam et Francofurtum ad Moenum,) prope Norimbergam et passim in reliqua Franconia, in Austria (prope salinas et Varing,) Bohemia (e. gr. prope Duchomierziz et Squirez,) Gallicia (prope Wieliczca,) Saxonia superiori (prope Dresdam, Altenburg, Koeniz, Gera, Eckartsberg,) Magdeburgo (prope Orsleben,) Hercynia (prope Blanckenburg, Goslar et ad Hüttensteig,) Hildesia (prope Altwalmoden,) Westphalico circulo (prope Osnabrügg, Bensberg, Kaenenberg et Soetenich,) in Belgio (prope Trajectum ad Mosam.

δ. pectinis.

Syst. nat. I. n. 227. XII. 3. p. 163. n. 4. β.

vagus aut fixus, solitarius aut aggregatus, valva alterutra vel utraque, interdum typolitus, crebro nucleus, creberrime calcareus, interdum pyritaceus, rarius ferruginosus aut pyromachus in Anglia (prope Wittney,) Belgio (prope Namuriam et Vilet,) Germania, et circulo quidem weltphalico (prope Kebirghausen, Ringensheide, Paffrath, Geroldstein, Heistert, Dollendorf, Corneli-Münster,) saxonico inferiori (prope Brunsvicum) et superiori (e. gr. prope Lipsiam,) franconico (prope Altdorf,) bavarico (prope Ratisbonam,) austriaco (in monte innerer Bleyberg Carinthiae, prope Prugg Austriae, in Tirol,) suevico (prope Heydenheim, Nebelloch, Pfullingen, in monte Achalm, prope Bezingen, Nachren, Echterdingen, Boll, Ludwigsthal Wirtembergiae, prope Ahlen et Hohenzollern) in Helvetia (e. gr. in monte Randberg,) Italia, Borussia, Silesia (e. gr. prope Schweidnitz, Malfelt et in montibus giganteis.)

ε. striatulae.

Syst. nat. I. n. 228. XII. 3. p. 163. n. 4. γ.

marmoreus, rarius pyritaceus, in Anglia (prope Wittney,) Bohemia (prope Krannich,) Wirtembergia (prope Blicspach,) Alsatia (prope Buchsweiler,) et Helvetia (in pago Basileensi et, prope Huitlingen, Bernensi.

ζ. reticularis.

Syst. nat. I. n. 230. XII. 3. p. 163. n. 4. δ. Mus. Tessin. t. 5. f. 5.

marmoreus, rarius pyritaceus in Germania, circulo Westphalico (prope Paffrath, Geroldstein et Dollendorf, Wirtembergia (e. gr. prope Echterdingen,) Bohemia (prope Colórz,) Hungaria (ad lacum Baladon,) et Campania gallica (prope Courtagnon.)

η. plicatellae.

Syst. nat. I. n. 231. XII. 3. p. 163. n. 4. ε.

marmoreus in Eifalia (prope Blankenheim,) Suevia (in alpinibus quos vocant, in monte Hangberg, prope Boll et Pfullendorf,) in Alsatia (prope Buchsweiler.)

θ. crispae.

Syst. nat. I. n. 232. XII. 3. p. 163. n. 4. ζ. Mus. Tessin. t. 5. f. 7.

calcareus, rarius pyritaceus in Wirtembergia (e. gr. alpinibus, etiam prope Mehlingen et Echterdingen.)

ι. lacunosae.

Syst. nat. I. n. 233. XII. 3. p. 163. n. 4. η. Mus. Tessin. t. 5. f. 6.

marmoreus, rarius ferruginosus, in Hercynia (prope Goslarium,) Wirtembergia (prope Blabyram, Heidenheim, Denkendorf, Echterdingen,) Alsatia (prope Buchsweiler) et Campania gallica (prope Courteguon.)

ii. farctae.

Syst. nat. I. n. 235. XII. 3. p. 163. n. 4. 3.

marmoreus, in Sueciae Gothlandia, Campania gallica (prope Mezieres,) et Austria (prope Varing.)

λ. capitis serpentis.

marmoreus, in Eifalia prope Bennndorf.

Terebratulites.

μ. terebratulae.

creberrime nucleus, frequentius fixus, quam vagus, calcareus, interdum siliceus aut ferruginosus, nonnunquam erecta aut spato farctus in Anglia (c. gr. prope Wittney et Gravesand,) Germaniae circulo Westphalico (prope Bennndorf et Minden,) saxoniae (c. gr. prope Jenam,) franco-nico (prope Bayreuth et Altdorf,) bavarico (prope Ratisbonam,) austriaco (prope Varing, Eutingen et Rotenburg, iuevico (prope Reutlingam, Giengam, Halan,) et Wirtembergia praesertim in montibus, quos alpes vocant, porro Hangberg et Heuberg, prope Heidenheim, Blabyram, Nebelloch, Tuttlingen, Balingen, Osterdingen, Duslingen, Nachren, Bezingen, Imenhausen, Bebenhausen, Echterdingen,) Alsatia (prope Buchsweiler et Waldenheim,) in Helvetia (prope Muttenz, in montibus Randberg et Lagerberg,) et in Pedemontio (prope Arignano.)

ν. angulatae.

Syst. nat. I. n. 238. XII. 3. p. 163. n. 4. i. Mus. Tessin. t. 5. f. 4.

in Saxonia, Wirtembergia (in alpihus,) Helvetia (in monte Randberg,) et Campania gallica (prope Courtagnon.)

Hyfteroli-ξ. hyfteritae.

thus.

Syst. nat. I. p. 1154. n. 239. XII. 3. p. 164. n. 5. Helmintholithus anomiae hyfteritae.

Mus. Tessin. 90. t. 50. f. 2. Worm. mus. 83. t. 83. Wolff. half. 29. t. 3. f. 3. 4. 5. Baum. miner. I. t. 28. Hyterolithus.

Woltersd. miner. 42. Cochlites rotundus altera parte vulvam prae se ferens.

Vogel mineralf. 226. Lapis hystericus et Anomia gleich Geburtsgliedern.

nucleus, creberrime ferruginosus, interdum siliceus, praesertim arenarius in Germania, c. gr. Hassia, electoratu Mogun-

Moguntino (*prope Oberlahnstein*.) Trevirensi (*prope Ehrenbreitstein et Marienburg*.) *circulo Westphalico* (*prope Lülftorp, Bechen, Hoeckeswagen, Wipperfurth*.) Hercynia (*in monte Schulenberg*.) *in Succiae Gothlandia.*

o. bilobae.

Syst. nat. I. n. 240. XII. 3. p. 163. n. 4. n.

in Anglia, et marmoreus in Wirtembergia (*prope Nachren*.)

π. spinotae.

Syst. nat. I. n. 242. XII. 3. p. 163. n. 4. λ.

in Wirtembergiae monte Achalm?

ρ. novemstriatae.

Syst. nat. XII. 3. p. 163. n. 4. μ.

σ. echinatae.

in Helvetiae pago Basileensi (*prope Muttentz*) *et Wirtembergia* (*prope Nachren*.)

τ. cristatae.

in Suevia (*prope Pfullendorf*) *et Wirtembergia praesertim* (*prope Nebelloch, Ezingen, Machringen, Echterdingen*.)

Sandalio-
lithus. v. sandalii.

in Bohemia (*prope Cosors?*) *et Eifalia* (*prope Keldenig, Soetenich &c.*) *rarius valva utraque conjuncta, ut plurimum calcarius.*

Peridioli-
thus. φ. peridii.

in circulo Germaniae westphalico (*prope Münsterceifel*) *valva utraque conjuncta.*

Mytilites. 18. H. mytili.

α. cristae galli.

ut plurimum marmoreus et vagus, frequentius valva utraque, quam alterutra, saepe insignis magnitudinis, in Melita, montibus Sevensis, in Occitania (*prope Boute-net*.) *Normandia* (*prope Dive*.) *Alfatia* (*prope Waldenheim*.) *Helvetia* (c. gr. *prope Aristorf pagi Basileensis*.) *Suevia* (c. gr. *principatu Fürstbergenensi*.) *Wirtembergia* (*prope Blabyrum, Thalheim, Echterdingen*.) *Bohemia* (*prope Odolce*.) *et circulo Germaniae westphalico* (*prope Duisburg*.)

β. hyotidis.

marmoreus in Helvetia (*prope Aristorf*) *et Alfatia* (*prope Waldenheim*.)

γ. frondis.

in Suecia (*prope Christianstadt*.) *Belgio* (*prope Trajectum ad Mosam*.) *Suevia* (*prope Giengen et Gmünd*.) *Alfatia*

(*prope* Buchsweiler,) Normandia, Occitania (*prope* Monspelium) *et* Melita, *marmoreus*, *arenarius*, *aut sili-ceus*.

δ. margaritiferi.

a. valvae integrae.

in Helvetia (*prope* Aristorf)

b. tendinis ad cardinem positi.

Syst. nat. XII. 3. p. 165. Helmintholithus (Androdamas) mytili margaritiferi cardinis viridis.

Mus. Tess. 24. n. 2. Penna pavonis viridi caerulefscens. *opacus quidem, sed egregiam polituram admittens, et pro situ et flexione versus lucem vividissimis coloribus varians.*

ε. unguis.

in Hercynia (*prope* Goslariam) *in* argilla.

ζ. lithophagi.

in Wirtembergia (*prope* Thalheim.)

η. rugosi.

marmoreus in Austria (*prope* Varing.)

θ. edulis.

ut plurimum fixus et calcarius, interdum arenarius aut ferruginosus in Pedemontio (*prope* Vico,) Wirtembergia (*prope* Boll et Tuttligen,) *reliqua* Suevia (*prope* Halam,) Austria (*prope* Eutingen et Prugg *ad* fluvium Leutha, Bohemia (*prope* Tschmeriz,) Franconia (*prope* Herbipolin,) Thuringia (c. gr. *prope* Vinariam,) *et* Saxonia (*prope* Querfurt.)

ι. angulati.

marmoreus in Saxonia (c. gr. *prope* Liphiam) *et* Hassia.

κ. Modioli.

ut plurimum fixus et marmoreus, in Wirtembergia *et* Thuringia (*prope* Longofalissam *et* Vinariam.)

λ. cygnei.

magnus in Wirtembergia (*prope* Thalheim.)

μ. anatini.

marmoreus in Wirtembergiæ (*alpinus, quos vocant, praefertim prope* Thalheim.)

ν. rubri.

in Helvetiae (*prope* Heutlingen) *ardesia*, Saxoniae (*prope* Pirnam) *arenario, et* Hercynia (*prope* Blankenburg.)

Pinnites. 19. H. pinnae.

in Pedemontio, Helvetia (*prope* Aristorf,) Franconia, *et* (*prope* Pirnam *et* Dresdam) Saxonia.

c. univalvium.

Nautili- 20. H. nautili.
tes. e. spiralis.

a. anfractu exteriori reliquos multum superante.

frequentissimus, ut plurimum marmoreus, interdum pyritaceus, varius siliceus in Africa? Italia (in Venetorum terris vicentina et veronensi,) Gallia (in monte aureo, et prope Retel et Mezieres Campaniae, in Anglia (in comitatibus Northampton et Kent, etiam prope Richmond, et in insula Sheppey, in Belgio (prope Vifet,) in Germaniae circulo westphalico (prope Paffrath et Bensberg,) Hildesia (in Otterfeld,) terris Brunsvicensibus (prope Sheppenstaedt et Neustadt ad montem Rübenberg,) Hercynia (prope Harzburg et Goslarium in monte S. Petri,) Thuringia (prope Longofalissam, Arnstadt, Sondershausen, Esperstaedt, Vinariam, Marolderadam, Schlothheim,) Saxonia (prope Querfurt,) Franconia (prope Coburgum, Herbipolin, Norimbergam,) Suevia (prope Gmünd) et potissimum Wirtembergia, (in alpiibus, quos vocant, prope Kirchotecam, Boll, Ebenhutam, Jetenburg, Bezingen, Naehren, Thalheim, Durlingen, Balingen) principatibus Hohenzollerano (prope Hechingen) et Fürstenbergensi, margraviatu Badensi (prope Lütgeren,) Helvetia (prope Bahleam et Aristorf ejusdem pagi, in montibus Legerberg et Kandberg, prope Deutlehbüren, Geisberg, Gyslistuh, Mandach et Veltheim Bernatium, etiam prope Genevam,) in Aultria superiori (prope salinas) et inferiori (prope Varing,) Hungaria (e. gr. prope Oedenburg,) Temesia (prope Moldawa,) et Transilvania (prope Kalataszeg.)

Ammoni- b. spirae anfractibus introrsum sensim decrefcentibus.

tes. *Syst. nat. XII. 3. p. 162. n. 1. Helmintholithus nautili testa spirali, apertura cordata, anfractibus contiguis rugoso-inaequalibus.*

Vogel mineralf. 220. Wolff. halsf. t. 7. f. 1-3. et t. 8. f. 6. Cornu ammonis lapideum.

Woltersd. miner. 40. Cochlitcs polythalamius, spira utrinque apparente, siphunculo ad marginem exteriorem.

Mus. Tessin. 86. t. 4. Helmintholithus tellacei nautili.

Gesü. petrif. 47. Gesü. fig. 164. f. 4. Ammonites.

1. *Mus. tessin. f. 11. ambitu acuto integro, disco compresso, futuris flexuosis.*

2. *Mus. Tessin. f. 10. ambitu carinato integro, disco compresso, sulcis bifidis.*

3. *Mus.*

3. *Mus. Tessin. f. 9. Worm. mus. 91.* ambitu carinato crenato, disci sulcis elevatis remotis.
4. *Mus. Tessin. f. 7. Worm. mus. 86.* ambitu obtuso, disco compressiusculo striato.
5. *Mus. Tessin. f. 2.* ambitu obtuso, disco depresso, sulcis dorsi bifidis.
6. *Mus. Tessin. f. 3.* ambitu depresso, disci lateribus nodosis.
7. *Mus. Tessin. f. 3.* ambitu depresso, disci lateribus acutis.
8. *Mus. Tessin. f. n. 8.* ambitu subquadrato carinato, sulcis acutis remotis.
9. *Mus. Tessin. f. 1.* ambitu rotundato nodoso, sulcis transversis flexuosis.

frequentissimus ubique, varius nucleus aut typis, ut plurimum marmoreus, interdum suillus, margaceus, argillaceus, petrosiliceus, achatinus, pyritaceus, aut ferruginosus, nonnunquam cameris interioribus spato faretis, magnitudine, forma, superficie, colore in infinitum varians.

c. helicitae.

marmoreus, vagus aut fixus, solitarius aut aggregatus in Lapponia, Gothlandia, Hispania, Gallia (prope Sueffonem, Lutetias, Chaumont et in monte Caesareo,) Italia (prope Brendola, Bononiam et in monte Veronensi Ronca,) Hungaria (prope Penjeseova,) Transilvania (prope Iorda,) Austria superiori (prope salinas, prope Prugg et Gmünd,) Stiria (prope Turrik,) Helvetia (prope Aubrig, Neoromum, aquas Fabarientes, in pago Basileensi, monte Pilati.)

β. elongati, rectiusculi.

Lituities.

a. litui.

fixus ut plurimum marmoreus, haud raro tyolithus in Sueciae Gothlandia et Oelandia, Normandia, Italia (in monte Veronensi del Castello di S. Felice,) Bohemia (prope Colors,) et ducatu Megalopolitano (prope Stargard et Neutreliz.)

Orthoceratites.

b. orthocerac.

Syst. nat. I. p. 1164. n. 289. XII. 3. p. 162. n. 2. Helmintholithus nautili orthocerac.

Mus. Tessin. 86. Schreb. lithol. 102. n. 13. Helmintholithus nautili recti.

Breyn polyth. 28. Vogel mineralf. 216. Orthocerotes.

Scheuchz. diluv. 938. helv. 7. f. 8. Alveolus.

J. G. Gmelin act. petrop. 3. p. 246. Radius articulatus.

Walters-

Woltersd. miner. 38. Tubulites polythalamius coniformis
siphunculiis et thalamis &c.

Klein tubul. 7. t. 2. 8. Tubulus concameratus.

*vagus aut fixus, solitarius aut gregarius varius typolithus
aut nucleus, ut plurimum marmoreus, interdum spatiosus,
ardesia, arenarius, pyritaceus aut ferruginosus, in Sibi-
ria, Suecia (in Oelandia, Gothlandia, Westrogothia,
Ostrogothia, Dalecarlia, in monte Kinnekulle,) Anglia,
Gallia (Normandia, prope Avenionem, Gundershofen et
Buchweiler, Alfatiae,) Suevia (prope Gmünd,) et prae-
sertim Wirtembergia (prope Heydenheim, Boll, Goma-
ringen, Pfullingen, Naehren, Bebenhausen, Echterding-
gen,) Helvetia, Pedemontio (prope Arignano,) Transil-
vania (prope Kismunschol,) Bohemia (prope Slivenez,
Colorz, Brunik et Tettin,) Borussia (prope Gedanum,)
Pomerania, Marchia (e. gr. prope Francofurtum,) du-
catu Megapolitano (e. gr. prope Stargard et Neustreliz,)
Hercynia (e. gr. prope Blankenburg) et circulo Germaniae
westphalico (prope Nothberg, Bensberg, Paffrath, Ke-
binghausen, Keldenich, Call, Dahlbenden, Dotleben et
Aquisgranum.)*

Belemnites. c. belemnitae.

Syst. nat. 1. p. 1295. n. 7. XII. 3. p. 170. n. 22. Helmin-
tholithus Aleyonii lyncurii.

Mus. Tessin. 88. *Gron. lap.* 71. Helmintholithus nautili
conici.

Schreb. lith. p. 47. Petrificata vermium holothuriorum.

Woltersd. miner. 38. Tubulites polythalamus coniformis,
cavitate coniformi bateos.

Klein gedan. 1731. 4. t. 7. 8. 9. Tubulus marinus.

Gesn. lap. 92. *Dal. pharm.* 50. *Rumpf. mus.* t. 50. f. 1-5.
Bauh. boll. f. 32.

Breyn. polythal. 41. f. 1. 7. Belemnites prussicus.

Aldrov. mus. 618. *Worm. mus.* 7. *Gesn. petr.* 40. *Gesn.*
figur. 91. Belemnites.

Erhart diss. Wien. 1727. 4. f. 2. Belemnites suevicus.

*frequentissimas, vagus aut fixus, varius solitarius, quam
aggregatus, crebro merus nucleus, varius typolithus non
raro diaphanus, succineus, subsurgens, albidus, frequen-
tius niger, ut plurimum cinereus, rectus vel paucisper ar-
cuatus, cylindricus, conicus, subclavatus vel fusiformis,
compressiusculus, acuminatus vel obtusiusculus, sulco, in-
terdum duobus vel tribus apicem versus exaratus, cavus
intus vel fartsus tenuis vel crassus in Creta (monte Ida,)*

Dalma-

Dalmatiae montibus, Hetruria, Italia superiori, praesertim Pedemontio (e. gr. prope Augustam Taurinorum,) Helvetia (e. gr. in pago Bernensi, in monte Randberg, in pago Basileensi ad fluvium Birsam, prope Muttenz, et Prattelen,) in Alfatia, Lotharingia, Galliae provinciis Lugdunensi, Forez, et Beaujolois, Hispania, Belgio (prope Sichem et Trajectum ad Mosam) Anglia (e. gr. prope Warwick,) Scotia, Daniae insula Moen, Sueciae provinciis Scania et Gothlandia, Borussia (potissimum districtu Angerburgensi,) Silesia, Bohemia (prope Mischek, Cosors et Tettin,) Transilvania (prope Kiesmunschel,) Austria superiori (prope salinas,) Bavaria, Suevia (prope Laufenburg et Gmünd,) et praesertim Wirtembergia (in alpibus, quos vocant,) prope Pfullingen, Thalheim, Naehren, Gemaringen, Mezingen, Bebenhausen, Echterdingen, Nüslingen, Boll, Tuttlingen,) Franconia (prope Altdorf et Norimbergam, in principatibus Baruthino et Coburgensi,) in Marchia Brandenburgica (prope Potsdam et Francofurtum,) Saxonia, Thuringia (prope Vinariam,) Hercynia (prope Goslarium,) Hildesia (prope Hallam, Otterwalde, Izamerpaso, et Marienburg,) terris Brunsvicensibus (e. gr. in monte Goettingensium Heimberg, prope Salzthal, Herrenhausen,) Hollatia (prope Lubecam et Niemdorp,) et circulo Germaniae Westphalico (prope Paffrath, Dottelen, Bensberg, Erkrath, Olsbach, Call, Dahlbenden, Keldenig, Eigelshoven, Nothberg, Richterich et Aquisgranum,) marmoreus, sibilus, jaspideus, arenarius, pyritaceus, aut ferruginosus.

coni.

21. H. conii.

rarior, ut plurimum nucleus marmoreus; in Pedemontio, Helvetia (prope Neocomum,) et Transilvania (prope Kiesmunschel.)

Porcellanites.

22. H. cypraea.

marmoreus in Pedemontio (e. gr. prope Augustam Taurinorum,) Austria (prope Prugg ad fluvium Leutha) et ducatu Megalopolitano (prope Sternberg.)

Bullites.

23. H. bullae.

in ducatu Juliacensi prope Nothberg.

Cylindrites.

24. H. volutae.

ut plurimum marmoreus in Helvetia (Turicensium monte Hexenberg,) Pedemontio (prope Augustam Taurinorum et Canale,) Venetorum terris (prope Veronam,) Austria (prope

(*prope* Varing,) Saxonia (*prope* Dresdam,) *circulo* Germaniae Westphalico (*prope* Gerresheim.)

buccini. 25. H. buccini.

α. ampullacei.

in circulo Germaniae westphalico (*prope* Rotenburg, Ludenburg, Galgenberg, Hartenberg et Gravenberg.)

β. cassidei.

marmoreus in Italiae mediae monte Cria.

γ. bezoardici.

saepius nucleus, ut plurimum calcarius, rarius pyriticosus in Anglia (e. gr. *in collibus prope* Hampton,) Belgio (*prope* Trajectum ad Molam,) Helvetia (e. gr. *prope* Basileam,) Pedemontio (e. gr. *prope* Augustam Taurinorum,) Hetruria (*prope* Sienam,) Venetorum *terrīs* (*prope* Veronam et Brendolam,) Melita, Dalmatia (*in collibus* Morlaehicis,) Hungaria (*prope* Budam et Schemniz,) Transilvania (*prope* Kismuntchel,) Carniolia (*prope* Crapt,) Aultria (*prope* Prugg ad fluvium Leutha et Mannersdorf,) Bavaria, Saxonia (*prope* Dresdam,) *Ducatu* Megalopolitano (*prope* Sternberg,) Hercynia (*prope* Goslarium,) Hildesia (*prope* Lambspring et Upnerpals,) et *in circulo* Germaniae Westphalico (*prope* Bensberg, Nothberg, Call, Richterich.)

δ. detriti.

in Pedemontio.

a. harpae.

b. marginati.

ε. turriti.

ut plurimum nucleus marmoreus, rarius chalcedonyx, in Helvetia (*pago* Basileensi,) Wirtembergia (*prope* Boll, Pfullingen et Schwappelau,) Palatinatu rhenano (*prope* Weinheim,) Franconia (*prope* Herbipolm,) Saxonia (*prope* Querfurt,) Halberstadio (*prope* Regenstein,) Thuringia (*prope* Jenam,) Hassia, Hercynia (*in monte* Kofstenberg *prope* Goslarium,) *terrīs reliquis* Brunsvicensibus (e. gr. *prope* Neustadt ad montem Rūbenberg,) Germaniae *circulo* Westphalico (*prope* Bensberg et Aquisgranum,) Belgio (*prope* Spauven,) Suecia, Borussia (*praesertim districtu* Angerburgensi,) et Silesia.

strombi. 26. H. strombi.

α. digitati.

a. chiragrae.

marmoreus in Hungaria (*prope* Oedenburg.)

β. lobati.

Alatites. β . lobati.*marmoreus in Austria (prope Mannersdorf.)*

a. lentiginosi.

marmoreus in Hungaria (prope Oedenburg.)

b. sinistri.

in Helvetia. γ . ampliati.

a. Luciferi.

 δ . turriti.*in Wirtembergia prope thermas Bollenfes.*

muricis. 27. H. muricis.

 α . spinosi.*rarissimus, marmoreus in Austria superiori prope salinas.*

a. triacanthi.

 β . frondosi.*in Temesia.*

a. saxatilis.

 γ . turriti.

a. fuscati.

marmoreus in Venetorum terris prope Brendolam.

b. granulati.

marmoreus aut arenario factus in Italia (prope Bononiam in monte della guardia) et Austria (prope Viennam.)

c. hexagoni.

Trochili- 28. H. trochi.

tes. α . conici.*rarius fixus, quam vagus, ut plurimum marmoreus, interdum arenarius, pyritaceus aut ferruginosus in insulis Feroë, Norwegia, Suecia, Dania, Anglia (e. gr. prope Bath,) Campania gallica (prope Reinos,) Allatia (in valle Jaegerthal,) Pedemontio (prope Augustam Taurinorum,) Helvetia (prope Bernam, Boettstein, Litgeneu, Fanum D. Galli, in monte Randberg,) Wirtembergia (e. gr. in montibus Achalm et Hangberg, prope Pfullingen, Nachren, Boll,) et reliqua Suevia (prope Biberacum, Ulmam, Giengam,) Bavaria (prope Sulzburg,) Austria superiori (prope salinas,) Franconia (prope Hestpruck, Norimbergam, Cronach,) Saxonia superiori (prope Dresdam,) et inferiori (prope Regenstein, Scheppenstedt, Hildesiam, in Tilgenwiete prope Goslariam,) in circulo Germaniae westphalico (prope Gerresheim, Mühlheim ad Rorain, Düsseldorf, Nothberg, Bensberg et Richterich.)*

a. zizy-

a. zizyphini.

in Wirtembergia (prope Pfullingam.)

β. convexi.

ut plurimum marmoreus, rarius siliceus in Suevia (prope Giengam) et Italia (in monte Bononienfi della guardia.)

a. perspectivi.

in Franconia (prope Vierzechenheiligen.)

γ. turriti.

a. telescopii.

marmoreus in Venetorum terris (prope Brendola.)

Turbini-

tes.

29. H. turbinis.

a. solidi.

marmoreus, quartzosus vel arenarius in Pedemontio (prope Augustam Taurinorum,) circulo germaniae westphalico (prope Call, Keldenig, Bensberg, Passirath, Nothberg, Bürvenich, Mühlheim ad Koram, Poncet, Richterich et Aquisgranum,) et Temesia.

a. littorei.

interdum spato factus, aut arbuscularum imaginibus pictus, in Helvetia (in monte Randberg,) Suevia (prope Biberach et Noerdlingen) et Austria (prope Viennam.)

b. cochli.

in Helvetia (prope Diesenhofam.)

c. rugosi.

in Belgio (prope fanum S. Didonis) et Franconia (prope Norimbergam.)

d. marmorati.

interdum pyriticosus in Wirtembergia (in monte Achalm, prope Thalheim et Boll.)

e. farmatici.

f. argyrostomi.

in Wirtembergia (prope Pfullingen.)

β. cancellati.

in chalcidonium conversus in Italia.

a. scalaris.

rarissimus in Helvetiae (Turicensium monte Hexenberg) et Hetruriae (monte Almo.)

b. striatuli.

marmoreus in Hungaria prope Schemniz.

γ. turriti.

Ut plurimum aggregatus et fixus, marmoreus, pyromachus, chalcidonium, arenarius, pyritaceus, interdum spato factus in Anglia (c. gr. prope Hampton et Portland,) Bel-

gio (*prope Valenciennes*,) Gallia (*prope Merignac Aquitaniae, Ifly, Remoulin et Pontamousson Occitaniae, Se-verne et Buchsweiler Alsatiae*,) Helvetia (e. gr. *in pago Basileensi, prope fanum D. Galli, Solodutum Neocomum*,) Pedemontio (*prope Augustam Taurinorum et in valle d'Andona*,) in Italia media (*prope Sienam et in monte Bononiensi della guardia*,) venetorum terris (*prope Brëndola, et in monte Veronensi Ronca*,) Tirolis (*prope Predaz*,) Aultria (*prope Prugg ad fluvium Leutha, Mannersdorf Ottocrin et Viennam*,) Transilvania, Silesia, Bohemia (*prope Tüchmeriz*,) Saxonia (e. gr. *prope Querfurt*,) Thuringia (e. gr. *prope Wetterleben et Jenam*,) Hercynia (*prope Regenstein et Goslarium*,) Hildesia (*in monte Spizhutberg*,) Hannoveranis terris (*prope Neustadt ad montem Rügenberg*,) circulo Germaniae westphalico (*prope Gerresheim, et Aquisgranum*,) et rhenano (*prope Moguntium, Francofurtum, Alzey*,) in Hassia (e. gr. *prope Lenten et Adolphseck*,) et Wirtembergia (*in monte Achalm, prope Ehningen, Birfen, Mehringen, Imehausen et Boll*,)

a. imbricati.

in Gallia (prope Merignac,) Tirolis (ad fines Italiae,) et Bohemia (prope Colors,) marmoreus aut suillus.

b. replicati.

marmoreus in Gallia (prope Merignac.)

c. acutanguli.

in margi Siciliae (prope Palermo.)

d. exoleti.

marmoreus in Pedemontio (prope Augustam Taurinorum.)

e. terebrae.

marmoreus in Bavaria.

f. variegati.

marmoreus in Hercynia (prope Blankenburg.)

Helicis. 30. H. helicis.

a. complanatae.

vagus aut fixus, solitarius aut gregarius, aut mistus, marmoreus, pyromachus, arenarius aut pyritaceus, in Anglia, Belgio (prope Louanium,) Allatia (prope Gunders-hofen et Buchsweiler,) Helvetia, Pedemontio (prope Augustam Taurinorum,) Hungaria, Stiria (prope Tiesar,) Suevia (prope Giengam et Keutlingam,) et praesertim Wirtembergia (prope Pfullingen, Echterdingen, Boll et in monte Hangberg,) prope Francofurtum ad Moenum, in Hassia, Thuringia (prope Jenam,) et ducatu montano (prope Paffrath et Bensberg.)

β. ro-

β. rotundatae.

in Venetorum terris (prope Veronam,) Pedemontio (e. gr. prope Augustam Taurinorum,) Helvetia (prope Scaphusium,) et Germaniae circulo Westphalico (prope Soetenich, Keldenig, Richterich, Nothberg, Paffrath, Bensberg et Gerresheim.)

γ. ovato-acuminatae.

ut plurimum marmoreus, interdum arenarius aut pyriticosus in Anglia, Gallia (prope Illy,) Helvetia (e. gr. in monte Randberg,) Wirtembergia (prope Nachren, Mehringen, Pfullingen, Echterdingen, Boll et Kirchotoccam,) et reliqua Suevia (prope Ulman, Giengam et Nordlingam,) Aultria superiori (prope Sulinas,) Bohemia (prope Worzech, Duchomierziz et S. Johann,) Saxonia superiori (prope Farentedt,) et inferiori (prope Quedlinburg et in Ducatu Brunsvicensi,) circulo Germaniae Westphalico (prope Gerresheim) et rhenano (prope Francofurtum et in Hassia.)

a. Pomatiae.

in Carniolia (prope Crapt.)

Neritites. 31. H. neritae.

ut plurimum marmoreus in Pedemontio (prope Augustam Taurinorum,) Helvetia (in valle Hemmerthal et prope Scaphusium,) Carinthia, Aultria (prope Prugg ad fluvium Leutha et Varing,) ducatu Megalopolitano (prope Sternberg,) et Brunsvicensi, Germaniae circulo westphalico (prope Bleybur, Keldenig, Nothberg, Paffrath et Bensberg.)

a. perverfi.

auricula- 32. H. haliætidis.
ris.

rarus ut plurimum tyolithus, in Temesia, Ducatu Montano (prope Düsseldorf) et Belgio (prope Trajectum ad Mosam.)

α. pervertae.

β. plicatae.

prope Hildesiam.

Patellaria. 33. H. patellae.

frequentius tyolithus, in Anglia, Ducatu Brunsvicensi, Helvetia (e. gr. prope Botning et Prattelen,) Italia praesertim Pedemontii montibus, et Temesia.

α. saccharinae.

β. *Syst. nat. XII. 3. p. 163. n. 3. Helmintholithus (Conchidium) patellae? bilocularis.*

*Mus. Tessin. 90. t. 5. f. 8. Conchidium.
in Sueciae Oelandia, Gothlandia frequens.*

- Dentali- 34. H. dentalii.
tes. *marmoreus, jaspideus aut chalcedonius in Temesia, Italia
media (prope Sienam, et in monte Crea et Bononiensi
della guardia,) Venetorum terris (montibus Veronen-
sibus,) Pedemontio, Helvetia (e. gr. pago Bernensi,) Wir-
tembergia (prope Tubingam et Blabyam,) Franconia
(prope Rotenburgum,) Bohemia (prope Pragam,) Silesia,
Marchia Brandenburgica (e. gr. prope Francofurtum,
Poesenek,) Saxonia (prope Querfurt,) Magdeburgo (prope
Halam,) Thuringia, prope Lubecam, in ducatu Juliaco
(prope Bürvenich) et in Belgio (in monte S. Petri prope
Trajectum ad Mosam.)*
- α. radulae.
β. interrupti.
γ. vitrei.
omnium in Pedemontio.
- δ. sexanguli.
in Italia prope Loretto.
- Tubuli- 35. H. ferpulae.
tes. α. rectiusculae.
*in Temesia, Suevia (prope Elwangam) et Belgio (prope Tra-
jectum ad Mosam et Malsbroek.)*
- a. polythalamiae.
b. penis?
- Vermicu- β. flexuosae vel contortae.
lites. *marmoreus aut arenarius, varius ferrugineus aliis crebro
larvatis testaceorum insidens, in Melita, Venetorum ter-
ris (prope Veronam,) Pedemontio (prope Annone,) Hel-
vetia (e. gr. in valle Hemmerthal, monte Randberg, pago
et episcopatu Basileensi prope Muttentz et ad fluvium Birta,)
Wirtembergia (prope Tuttlingen, Bahlingen, Ebhaulten,
Nebelloch, Blabyrak,) et reliqua Suevia (prope Mem-
mingam et Pappenheim,) Franconia (prope Solenhofen,)
Hildesia (in monte Galberg,) ducatu montano (in monte
rubro,) et Belgio (prope Trajectum ad Mosam.)*
- a. spirilli.
*in Wirtembergia (alpihus, quos vocant) et Anglia (insula
Sheppey.)*
- b. filigranae.
rarus in Magdeburgo (prope Halam,) nisi mere calcinatus.

v. glomeratae.

in Silesia, Suevia (prope Memmingam,) et Helvetia.

d. lunbricalis.

in Venetorum terris vicentinis (prope Grancona.)

e. arenariae.

f. anguinae.

in Franconia (prope Norimbergam.)

g. melitensis.

in Melita.

teredinis. 36. H. teredinis.

in Pedemontii collibus (prope Annone) et Angliae insula Sheppey, in ligno subterraneo.

fubellae. 37. H. fubellae.

passim inter typolithos.

γ. zoophytorum.

Tubipori-tes. 38. H. tubiporae.

Syst. nat. I. p. 1270. XII. 3. p. 167. n. 13. Helmintholithus (Tubiporus) Tubiporae (deperditae.)

in Suecia, potissimum Gothlandia, Belgio (prope Trajectum ad Mosam,) Eifalia (prope Berndorf et Rohr,) Franconia (in terra Coburgensi,) et Silesia.

α. musicae.

trophaceus, marmoreus, quartzosus, vel arenarius, in Gothlandia, Anglia, Belgio (prope Trajectum ad Mosam) et Germaniae circulo westphalico (prope Dottelen, Berndorf, Nothberg, Wingersheid et Paffrath.)

β. catenulariae. S. N. 2.

in Gothlandia marmoreus, in Marchia Brandenburgica (prope Ruppin, Arendsen, Freyenwalde, Arneburg et Havelberg.)

γ. serpentis. S. N. 3.

δ. falcularis. S. N. 4.

ε. stellatae.

ζ. struis.

in Borussia.

Madreporites. 39. H. madreporae.

Syst. nat. I. p. 1272. XII. 3. p. 167. n. 14. Helmintholithus (Madreporus) Madreporae (deperditae.)

in Gothlandia, Belgio (prope Trajectum ad Mosam,) Eifalia, Venetorum terris (vicentinis prope Brendola,) Pedemontii (ubivis margaceis) et Temesia.

α. verrucariae.

marmoreus in Venetorum monte Vicentino Berico.

β. turbinatae. S. N. 6.

marmoreus in Gothlandia, Anglia (provincia Derby,) Gallia (prope Avenionem,) Helvetia (e. gr. in monte Randberg, et prope Pfeedingen pagi Basileensis,) Istria (prope Tergestum.) Aultria (prope salinas,) Suevia (prope Giengen,) et Wirtembergia praesertim (prope Blabyram,) ducatu montano (prope Bensberg) et Belgio (prope Trajectum ad Mosam.)

γ. Porpitae. Syst. nat. 7. Mus. Tessin. 96. n. 14.

ut plurimum vagus, marmoreus, jaspideus aut pyromachus, in Helvetia (e. gr. prope Ormelingen pagi Basileensis,) Hungaria (prope Schemniz,) Aultria superiori (prope salinas) Saxonia (prope Dresdam,) ducatu Megalopolitano (prope Gnoyen,) terris Brunsvicensibus (prope Scheppenstedt, Lüdersdorf, Hittfeld) et Germaniae circulo westphalico (prope Lohberg.)

δ. Fungitae.

in Gothlandia, Belgio (prope Trajectum ad Mosam,) ducatu montano (prope Paffrath,) Hercynia (prope Blankenburg, Lohdebleck et Goslar,) Aultria superiori (prope salinas,) Tirolis, Suevia (prope Memmingam et Giengam) et praesertim in Wirtembergia (e. gr. prope Blabyram. et Nebelloch,) et Helvetia (e. gr. in monte Randberg, prope Hobel Solodurii, ad fluviium Birsam, prope Pfeedingen et Nushof pagi et episcopatus Basileensis,) *ut plurimum marmoreus, rarius ardesia.*

ε. pilei.

marmoreus, rarius quartzosus, in Gothlandia, Hercynia (prope Lohdebleck,) Bohemia (prope Duschcowiz,) Wirtembergia (e. gr. in alpiibus, quos vocant) et Helvetia (e. gr. in monte Randberg.)

ζ. agaricitae.

in Belgio (prope Trajectum ad Mosam.)

η. labyrinthicae.

calcaris in Gothlandia, Belgio (prope Trajectum ad Mosam,) et Aultria superiori (prope salinas.)

θ. maeandritae.

ut plurimum marmoreus in Occitania, Helvetia (prope Pfeedingen pagi Basileensis) et Eifalia (prope Weier.)

ι. Arcolae.

κ. favosae.

marmoreus, in Helvetia, Austria superiori (prope salinas,) Wirtembergia (in alpihus, quos vocant, e. gr. prope Blabyram,) et Germaniae circulo westphalico (prope Call, Keldenig, Paffrath et Bensberg.)

λ. Ananas. Syst. nat. 15.

marmoreus in Gothlandia et Gorizii montibus.

μ. polygamae.

marmoreus in Austria superiori (prope salinas.)

ν. arenosae.

marmoreus in Austria superiori (prope salinas.)

ξ. foliosae.

in Belgio (prope Traiectum ad Mosam.)

ο. altrotiae.

marmoreus, rarius *chalcedonius*, *arenarius* aut *ferruginosus*, in Anglia (prope Hedington et Wittney,) Belgio (in monte S. Petri prope Traiectum ad Mosam,) in Eifalia (prope Soetenich et Keldenig,) ducatu montano (prope Paffrath,) Hassia (e. gr. prope Villinghausen,) Hercynia (in monte Schulenberg,) Saxoniam, Austria superiori (prope salinas,) Wirtembergia (prope Echterdingen, et in alpihus, quos vocant, e. gr. prope Blabyram et Nebelloch,) Helvetiam (e. gr. prope Pfeffingen et ad fluvium Birsia pagi et episcopatus Basileensis,) et in Sardinia.

π. calicularis.

in Eifaliae monte Danzberg prope Keldenig.

ρ. truncatae. S. N. 24.

marmoreus in Suevia (prope Giengam,) Austria superiori (prope salinas,) et Gorizii montibus.

σ. stellaris. S. N. 25.

marmoreus in Eifalia (prope Herkelstein.)

τ. organi. S. N. 26.

υ. musicalis.

saliceus aut *marmoreus* in Campania gallica (prope Mezieres,) Belgio (prope Traiectum ad Mosam,) Bohemia (prope Cotorz) et Gorizii montibus.

φ. divergentis.

in Aegypto.

χ. cespitosae.

marmoreus aut *siliceus*, in Helvetiae pago (prope Pfeffingen) et episcopatu Basileensi, Wirtembergia (prope Heidenheim.) Austria superiori (prope salinas,) et Angliae fodina Derbyensi (Plato prope Winter.)

ψ. flexuosae. S. N. 29.

in Angliae fodina Plato.

- ω. fascicularis.
in insula Americae obversa Caracaa.
- αα. pectinatae.
in Silesia, episcopatu Basileensi, Burgundia superiori (prope Vesuntium.)
- ββ. tubularis.
- γγ. mammillaris.
in Belgio (prope Trajectum ad Mosam,) et Burgundia superiori (prope Vesuntium.)
- δδ. patelloidis.
- εε. globularis.
- ζζ. filii.
in Helvetia (prope Basileam.)
- ηη. vermicularis.
in Silesia, Helvetia.
- θθ. arachnoideae.
in Belgio (prope Trajectum ad Mosam,) Wirtembergia (prope Blabyram) et Austria superiori (prope salinas) marmoreus.
- ιι. undulatae.
- κκ. monilis.
in Arabia (prope Djidda.)
- λλ. poritae.
in Suecia, Silesia, ducatu montano (prope Paffrath,) Eifalia (prope Keldenig,) et Campania gallica (prope Mezieres.)
- μμ. damicornis.
marmoreus in Carniolia (prope Cormons) et Austria superiori (prope salinas.)
- νν. muricatae.
marmoreus in Gothlandia et Silesia.
- ξξ. fastigiatae.
marmoreus in Silesia, et Austria superiori (prope salinas.)
- οο. rameae.
fliceus aut marmoreus in Wirtembergia (alpibus, quos vocant) et reliqua Suevia (prope Giengam,) in ducatus montani lapidicinis.
- ππ. oculatae.
in Gothlandia.
- ρρ. caeci.
- σσ. concatenatae.

Millepori-40. H. milleporae.

tes. in Temesia, Italia, Helvetia (in monte Randberg.)

α. alcornis.

marmoreus in Belgio (*prope* Trajectum ad Mosam,) Germaniae circulo westphalico (*prope* Herkellstein, Dollendorf, Berndorf, Paffrath, Bensberg, et Kedinghausen,) Suevia (*prope* Giengen,) et Gorizii montibus.

β. asperae.

in Germaniae circulo Westphalico (*prope* Birbach et Bensberg.)

γ. solidae.

in Sueciae Gothlandia, Wirtembergia (*prope* Heidenheim) et Carniola (*prope* Cormons.)

δ. pumilae.**ε. reticulatae.**

in ducatu montano (*prope* Kedinghausen.)

ζ. cellulosae.**η. spongitae.**

Syst. nat. XII. 3. p. 167. Helmintholithus ramosus angulatus imbricatus porosus.

Mus. Tessin. 128. n. 3. t. II. f. 2.* Corallinum ramosum ramis angulatis imbricatis passim coadunatis.

θ. coriaceae.

in Gothlandia, Eifalia (*prope* Heistert,) Hildesia, Silesia, Helvetia (e. gr. pagō Basileensi.)

ι. polymorphae.

in Silesia et Helvetia.

κ. ignotae.

Syst. nat. XII. 3. p. 167. n. 15. Helmintholithus milleporae orbicularis punctatus.

Cellepori-41. H. celleporae.**tcs. α. spongitae.****β. pumicosae.****γ. verrucosae.**

marmoreus aut arenarius in Gothlandia, ducatu montano (*prope* Bensberg) et principatu Halberstadtensi.

ifidis. 42. H. ifidis.**α. hippuridis.**

articuli solitarii in Anglia, Helvetia (*prope* Scaphusium,) et Sicilia (*prope* Messanam.)

β. entrochae.

Syst. nat. I. p. 1288. n. 4. XII. 3. p. 168. n. 17. Helmintholithus (Entrochites) ifidis entrochae.

Schreb. lithol. p. 51. Petrificata animalia articulorum compositorum.

Mus. Tessin. 96. n. 15. Helmintholithus reptilis.

Harenb. encrin. t. 1. f. 8-10. *Asteria columnaris articulis crenatis.*

Woltersd. miner. 37. Caput medusae articulis utrinque figura solari, radiis densioribus excurrentibus.

Volkm. filif. 1. t. 27. f. 9. 10. Entrochus.

articulis solitariis disjunctis aut pluribus adhuc in columnam coadunatis, usplurimum marmoreis, rarius siliceis aut arenariis in: Sueciae Gothlandia, Anglia, (e. gr. *prope Monegusli comitatus Derbyensis,*) Hispania, Gallia, *praesertim* Lotharingia, Belgio (*prope Vilet et Olhe,*) Germaniae circulo westphalico (*prope Dottelen, Keldenig, Call, Soetenich, Dahlbenden, Zinsheim, Bürvenich, Bleybur, Glehn, Heldenkopf, Schwerfel, Ruhr, Heilstert, Dollendorf, Düsseldorf, Mühlheim, Flingeren, Gerresheim, Höckerswagen, Lindlar, Wipperfürth, Bensberg, Iversheim, Münster, Heiligenhoven, Keufchenberg, Schlenderhan, Fröczheim, Almerode, Vlaten, Steinbach, Altkirchen, Gürten, Grimmlinghausen et Voltmessen,*) *electoratu* Trevirensi (*prope Lissingen,*) Hassia (*prope Spangenberg et Mundelshausen,*) Hildesia (*in Kuhle, et in montibus Rozberg et Osterberg,*) *prope* Lubecam, *in principatu* Goettingensi (*prope Azenhausen et in monte Heimberg,*) *in* Hercynia (*prope Goslar et Blankenburg,*) *in* Thuringia (e. gr. *in monte Vinariensi Ettersberg prope Schrappebau, inter Tobau et Himmelsberg,*) *in* Saxonia (e. gr. *prope Halam, Quercfurt, Sachsenburg,*) Marchia Brandenburgica (*prope Arneburg, Havelberg, Francofurtum, Borussia (prope Gedanum et Angerburg,*) Silesia (e. gr. *prope Massel,*) Bohemia (*prope Pragam et Cofors,*) Franconia (e. gr. *in principatu Coburgensi,*) Austria superiori (*prope salinas,*) et anteriori (*prope Eutingen,*) Suevia (*prope Halam,*) et Wirtembergia praecipue (*prope Nebelloch, Kirchoeccam, Echterdingam, Boll, Heidenheim,*) Helvetia (*in montibus Randberg et Legerberg et ad fluvium Birsam,*) et Venetorum terris (*in montes Scoglia della Limpia prope Reccaro.*)

a. laevis.

a. margine vix inciso.

b. margine undulatum repando.

Syst. nat. XII. 3. p. 167. n. 16. Helmintholithus (saturatus) ifidis geniculis repandis.

Wolff. bass. t. 4. f. 1. 6. Gesn. fig. 89. b.

b. verrucosus.

c. caculeatus.

d. pun-

- d. punctatus.
- e. transversim stratus.
- f. articulis elevatis.
- g. dichotome ramosus.
- γ. alteriae.

a. angulis obtusioribus.

Syst. nat. I. p. 1288. n. 5. XII. 3. p. 168. n. 18. Helmintholithus (*Asteria columnaris*) *Isidis alteriae*.

Woltersd. miner. 37. Caput medusae articulis utrinque stella pentaphyllea.

Scheuchz. helv. 10. f. 3. *Lang fig.* 67. t. 19. f. 2. Modiolus stellatus.

Rosin. stell. 35. t. 5. *Asteria pentagona pentaphyllea*.

Ritter calenb. f. 4. a. f. 4. c. *Annon. basil.* 2. t. 2. f. e.

Scheuchz. helv. 6. p. 323. f. 152. *Gesn. fig.* 37. *Asteria columna angulis acutis l. obtusis*.

Volkm. filosof. 1. t. 27. f. 22. *J. Bauh. bollenf.* t. 31. *Stella marina*.

Wagn. judaic. 11. f. 26. *Lapis judaicus pentagonus angulis obtusis*.

b. angulis acutis.

Syst. nat. XII. 3. p. 169. n. 19. Helmintholithus (*Stella columnaris*) *Isidis stellularis*.

Wagn. judaic. 11. f. 27. *Lapis judaicus pentagonus angulis acutis*.

c. orbiculares.

d. altero sine orbiculares, altero angulatae.

frequentissimus gregarius, cum priori (β), ut plurimum marmoreus vagus aut fixus, interdum siliceus aut pyritaceus, fixus, articulis solitariis, aut in columnam, rarius incurvam vel ramosam coadunatis, laeves aut verrucosae, raro tri- aut hexagonae, rarissime tetragonae in Helvetia (prope Solodurium et in monte Kandberg,) Wirtembergia (in montibus Hangberg et Achalm, prope Bezingen, Maehringen, Naehren, Osterdingen, Oinehausen, Bebenhausen, Echterdingen, Boll,) Austria superiori (prope salinas praesertim ad Rumpach,) Franconia (e. gr. prope Oberfullbach ditionis Coburgensis,) Saxonia (prope Chemnitium,) Hereynia (prope Harzburg,) ducatu montano (prope Bensberg,) Eifalia (prope Iversheim,) Gallia (prope Deppam,) et Anglia.

δ? epitonium.

Syst. nat. XII. 3. p. 170. n. 24. Helmintholithus dissepimentis orbiculatis distantibus filo centrali connexis.

Hamburg. Magaz. 9. p. 73. et 14. p. 94. Vogel mineralf. 236.
Baum. miner. 2. p. 205.

in Hercynia (prope Rübeland, Zorge, Hüttenrode, Blankenburgi,) Hildesiae districtu Steuerwald, Germaniae circulo westphalico (prope Dahlbenden, Vlatten, Keldenig,) et in Anglia (prope Bristol et in comitatu Derbyensi,) intra marmor vel quartzum ferri calce largiter perfusum, aut pyromachum.

z? caryophyllites.

Syst. nat. XII. 3. p. 169. n. 22. Helmintholithus ifidis? turbinatus, limbo pentagono quinquedentato.

Mus. Tessin. 96. t. 4. f. 2. Carpolithus caryophyllitus.

Vogel mineralf. 234. Caryophyllus lapideus.

vagus, variae magnitudinis, nonnunquam petiolatus, in Helvetia (e. gr. in monte Randberg) et Eifalia (prope Schwerfel.)

gorgoniae.

43. H. gorgoniae.

α. ramosae.

marmoreus in principatu Neocomensi.

a. nobilis.

in Helvetia et superiore Italia (prope Veronam.)

β. reticulatae.

margaceus aut fuillus, interdum tyolithus, in Saxonia (prope Dresdam,) Bohemia (prope Colors,) et Galicia (prope Wieliczca.)

alcyonii. 44. H. alcyonii.

α. arborei.

in Anglia, Galicia (prope Wieliczka et Bochnia) et Austria superiori (prope salinas.)

β. exoffis.

calcarius, totalis aut partialis in Belgio (prope Trajectum ad Mosam,) Germaniae circulo westphalico (prope Cornelimünster,) et Helvetiae pago Basileensi (prope Peflingen.)

γ. epipetri.

marmoreus in Helvetia (in monte Randberg, et prope Peflingen pagi Basileensis.)

δ. digitati.

in Helvetiae pago Solodurano (prope Dornach) et Basileensi (ad fluvium Birsam et prope Peflingen,) marmoreus.

ε. asbestini.

- ζ. lyncurii.
in Helvetiae monte Randberg,
 η. burtiae?
in Helvetiae pago Basileensi (prope Pfeedingen.)
 θ. cydonii.
in Helvetiae pago Basileensi (prope Pfeedingen.)
 ι. ficus.
in belgio (prope Trajectum ad Mosam.)
 κ. gelatinosi?
in Germaniae circulo westphalico (prope Cornelimünster.)

- spongiae. 45. H. spongiae?
 α. crateriformis?
in ducatu montano (prope Paffrath.)
 β. typhae?
in Franconia.

- Eschari- 46. H. flustrae.
 tes. *arenarius aut calcarius in Belgio (prope Trajectum ad Mosam,) Hassia (prope Bibra,) Franconia (prope Glücksbrunn) et Helvetia (prope Nushof et in monte Kandberg.)*
 α. utrinque porosae.
 a. foliaceae. } *in terra Poesenek et Hassia (prope Bibra.)*
 b. truncatae. }
 c. pilosae.
in Belgio (in monte S. Petri prope Trajectum ad Mosam,) Eifalia (prope Dollendorf) et ducatu montano (in lapidicina) marmoreus.
 d. lutosae.
in Helvetiae pago Basileensi.
 β. alterutro tantum latere porosae.
marmoreus in Gothlandia.

- tubulariae. 47. H. tubulariae.
in Gothlandia, Halberstadio, et Helvetiae pago Basileensi (prope Muttentz,) marmoreus aut arenarius.
 α. indivitae.

- corallinae. 48. H. corallinae.
marmoreus tyolithus in Bohemia (prope Kosors) et Venetorum terris Vicentinis (prope Brendola.)
 α. corniculatae.
 β. barbatae.

- fertulariae. 49. H. fertulariae.
tyolithus c. gr. in montibus Galliae Sevensis, et Belgio (prope Trajectum ad Mosam.)

pennatulae. 50. H. pennatulae.

α. phosphoreae.

typolithus in Belgio (prope Trajectum ad Mosam,) principatu Waldeccensi, et Veronensium monte Baldo.

β. encrini.

a. expansi.

Syst. nat. XII. 3. p. 169. n. 20. Helmintholithus (portentus) ifidis filiformis ramosae apicibus fasciculatis.

Gesn. petrif. 32. n. 5. Zoophytolithus stellae compositae radiis secundariis ex eodem trunco numerosis.

Hiemer cap. medus. Stuttg. 1724. 4. t. I. *Act. Lips.* 1725. p. 376. c. fig. Caput inedusae.

pyriticofus aut fuillus, rarius pyromachus, interdum typolithus margaceus in Wirtembergia (prope Boll,) comitatu Pappenheimensi, Bohemia (prope Wilcherad et Cotors,) Saxonia inferiori (prope Goslariam et Guelpherbytum,) et ducatu Juliacensi (prope Schaumburg et Zweybruggen.)

b? contracti.

Syst. nat. XII. 3. p. 169. n. 21. Helmintholithus (Encrinus) ifidis fasciculo conferto.

Gronov. suppl. 18. n. 10. Helmintholithus medusae ramosissimus, ramis parallelis angulatis, articulis multifidis.

Davil. curios. 3. t. I. Encrinites.

Harenb. encrin. 1229. t. I. f. 1. 3. 4. 7. *Ritter gosl.* t. I. f. 1. Encrinus f. Liliium lapideum.

Gesn. petrif. 31. n. 4. Zoophytolithus stellae compositae radiis secundariis decem.

Woltersd. miner. 37. Encrinus.

Scheuchz. lith. I. f. 4. *Asteria columnaris entrocho similis arcuata.*

marmoreus, totalis aut partialis in Lotharingia et superiori Burgundia, Helvetia (e. gr. prope Schinznach, et ad fluvium Birla pagi Basileensis,) Saxonia (prope Querfurt,) Thuringia (prope Longotalissam et Vinariam,) Saxonia inferiori (prope Goslariam, Assé, districtu Calenbergico, Gandersheim, Lucklum et Erkerode, Hildetiae monte Osterberg,) et in circulo westphalico (prope Swerfel.)

102. PHYTOLITHUS. Plantam ejusve partem referens.

totalis.

I. Ph. plantae. *Syst. nat.* 202. n. 1.*Waller. miner.* 334. Petrificata vegetabilia plantarum.*Carth. miner.* 97. Typolithus vegetabilis.*Scheuchzer F. J. Herbarium diluvianum. Tigur.* 1709.
et Lugdb. 1723 fol.*Schulze C. F. Kraeuterabdrücke im Steinreiche. Dresden*
1755. 4.*Gron suppl.* 17. n. 1. sqq.

Typolithus in marga schistosa praesertim bituminosa suilloque schistoso lithanthracis strata obtegentibus frequentior, in argilla quoque et arena in obvius, e. gr. in Angliae provinciis Derby et Glocester, in Galliae Lugdunensi (prope Chaumont) et Forez (prope Micareine,) in montibus quoque Cevennis (potissimum prope Talerifulo) et Lotharingia (prope Lach,) in ducatu Bipontino (prope Oberhauten,) Magdeburgico (prope Wettin,) Thuringia (prope Flebam) et Saxoniae fodinis carbonariis (e. gr. prope Dresdam et Zwickaviam,) Franconia (prope Ilmenau,) Silesia (e. gr. prope Mannsbach,) Aultria superiori (prope Schlimbach,) episcopatu Constantiensi (prope Oeningen,) Helvetia (e. gr. in pago Abbatiscellano, Glaronensi, in monte Legerberg, prope Agis et Castelen pagi Bernensis,) in Venetorum monte Baldo.

α. hippuridis.

in Silesiae (prope Mannebach,) Magdeburgi (prope Halam) circuli Germaniae westphalici (prope Würtelon) fodinis carbonariis.

β. charae.

γ. salviae.

δ. iridis.

in Occitania (prope Alais.)

ε. graminum.

in suillo argillaque schistosis, lithanthracum stratis superinductis, interdum in topko, varius in pyromacho in Helvetia, Bohemia (prope Joachimsthal,) Silesia (prope Scarfchin,) Thuringia (prope Longofalsiam,) et Germaniae circulo westphalico (prope Mühlheim ad Kuram.)

α. alopecuri.

b. tritici repentis.

ζ. stella-

- ζ. stellatarum e. gr. gullii, asperulae.
in fodinis carbonariis e. gr. Angliae, Occitaniae (prope Alais) aliisque Galliae (v. gr. S. Imbert comitatus Lar,) Westphaliae (prope Eigelshoven et Eschweiler,) Saxoniae, Silesiae (prope Laeffig.)
- η. buxi.
in suillo schistoso et ardesia bituminosa circuli Germaniae westphalici e. gr. Kettwig, Eschweiler, Mühlheim ad Koram, Richterich, Morsbach et Scherberg.
- θ. myofotidis scorpioidis.
- ι. pulmonariae.
in Galliae fodinis carbonariis (prope S. Imbert.)
- κ. athamantae.
in Germaniae circulo westphalico (prope Eschweiler et Morsbach) et Silesia.
- λ. laserpitii.
in Angliae provincia Shrop (prope Colebroekdale.)
- μ. chaerophylli.
in Silesia, et Germaniae circulo westphalico.
- ν. foeniculi.
in Austria superiori (prope Schlimbach,) et Germaniae circulo westphalico (prope Adamsmühl.)
- ξ. herniariae.
- ο. ericae.
in Gallia (prope Firmini, Chambon, et St. Genet-Lerpt.
- π. myriophylli.
in Anglia et Silesia (prope Mannebach.)
- ρ. euphorbiae.
in Silesiae et circuli Germaniae Westphalici argilla.
- σ. casti.
in Angliae, montium Cevennensium, circuli Germaniae westphalici (prope Würtelen, Eschweiler et Badenbergl) et Silesiae (prope Liebersdorf et Rudolphsdorf) fodinis carbonariis.
- τ. ceratophylli.
in Anglia, Thuringia (prope Islebiam) et Silesia (prope Mannebach.)
- υ. nigellae.
in Silesia.
- φ. anemones, praesertim silvestris et hepaticae.
in Galliae fodinis carbonariis (prope S. Imbert.)
- χ. geranii.
in Occitania (prope Alais.)

ψ. pinus.

in Helvetia et Germaniae circulo westphalico (prope Essenum et Mühlheim ad Rorum.)

ω. zolterae.

in Temesiae marga, in Gallia (prope Firmini, Chambon et St. Genet-Lerpt.)

αα. fumariae.

in Germaniae circuli westphalici (prope Eschweiler) argilla schistosa.

ββ. viciae.

in Germaniae circuli westphalici fodinis carbonariis (prope Eschweiler et Morsbach.)

γγ. ornithopodii.

in Venetorum montibus Veronensibus.

δδ. galegae.

in Venetorum montibus Veronensibus.

εε. syngenesiarum, e. gr. inulae, asteris, Chrysanthemis, centaureae, praesertim cyani.

in Silesia (prope Laessig,) Hercynia (prope Ilfeld,) et Occitania (prope Alais.)

ζζ. equiseti.

in Germaniae circulo westphalico (prope Badenberg,) Saxonico inferiori (prope Koenigslutter, Halam et Wettin,) et superiori (prope Sangerhausen et Dresdam,) et franco-nico (prope Ilmenau) in Silesia (prope Maunebach) et Anglia.

ηη. filicum.

Syst. nat. I. p. 202. n. 2. XII. 3. p. 171. n. 2. Phytolithus filicis.

Jussieu cat. Paris. 1718. Herbae capillares petrificatae.

Volkm. siles. I. t. 1. f. 23. t. 12. f. 1-5. et t. 13. f. 1-16.

Mylli saxon. I. p. 19. f. 1. 2. 6. 10. 11. et t. 26. f. 2-8.

Filix petrefacta.

in marga schistosa et bituminosa, sive quoque schistoso lithanthracum strata obtegentibus, interdum in argilla, ardesia, aut arenario in Anglia (praesertim provinciis Northumbria, Cumberlandia, Wallia septentrionali et Gloucestria,) Gallia (e. gr. prope Firmini, Chambon et S. Ginet-Lerpt, montibus Cevennis, Occitania prope Alais, provincia Forez ad fluvium Furens,) et Lugdunensi prope S. Chamont,) Helvetia, Italia (prope Bononiam et in montibus Veronensibus,) in Silesia (e. gr. prope Conradswalde, Altwasser et Mannebach, Bohemia (in montibus giganteis, prope Colors et Joachimsthal,) Saxonia (e. gr. prope Pz-

sterwiz, Zankerode, Dresdam,) Thuringia (*prope* Bot-
tendorf,) Magdeburgo (*prope* Wettin,) Hercynia (*prope*
Helfeld, Germaniae circulo Westphalico (*prope* Essen, Ba-
denberg, Richterich, Morsbach et Etchweiler,) et Naf-
sovia (*prope* Saripontum.)

a. osmundarum.

in circuli westphalici fodinis carbonariis (*prope* Rothberg,
Durwis, Wallemstein, Badenber, Essen et Morsbach.)

a. regiae.

in Gallia et Saxonia (*prope* Zwickau.)

b. struthiopteridis.

in Magdeburgo (*prope* Wettin) et Silesia (*prope* Mannebach.)

c. spicanthi.

in montibus Cevennis.

d. crispa.

in Germaniae circulo westphalico (*prope* Willemstein.)

b. acrostichi.

a. septentrionalis.

in Silesia.

b. thelypteridis.

prope Altwasser in Silesia.

c. pteridis.

a. aquilinae.

in montibus Cevennis, Bohemia (*prope* Commotau,) et
Silesia (*prope* Mannebach.)

d. asplenii.

a. linguae cervinae.

in Galliae rivo Furens.

b. cetarach.

in Galliae rivo Furens, argillae micaceae impressus.

c. trichomanoidis.

in Germaniae circulo westphalico (*prope* Badenberg,) *in*
Bohemia (*prope* Commotau,) et Venetorum montibus
Veronenfibus.

d. rutae murariae.

in Germaniae circulo westphalico (*inter* Borbeck et Essen.)

e. adianti nigri.

in Germaniae circulo westphalico (*inter* Borbeck et Essen)
et *in Galliae rivo* Furens.

c. polypodii.

a. vulgaris.

in Silesia (*prope* Mannebach) et *in Venetorum montibus*
Veronenfibus,

b. cri-

b. cristati.

in Germaniae circulo westphalico (prope Badenber.)

c. filicis maris.

in Germaniae circulo westphalico (prope Muhlheim ad Koram,) in Thuringia (prope Rotenburg ad Salam) et Silesia (prope Mannebach.)

d. rhaetici.

in Silesia (prope Altwasser.)

e. dryopteridis.

in Germaniae circuli westphalici fodinis carbonariis (prope Badenber. et Rothber.)

f. adianti.

in Hercynia (prope Hefeld,) Germaniae circulo westphalico (inter Borbeck et Essen,) et Galliae rivo Furens.

g. muscorum.

in Venetorum montibus Veronenfibus (in marga schistosa,) et Saxonia (prope Zwickau in argilla figulina.)

a. lycopodii clavati.

in Silesia (prope Altwasser.)

u. algarum.

in Pappenhemii marmore fissili.

a. fuci vesiculosi.

in Temesiae marga.

Rhizolithus.

2. Ph. radiceis. Syst. nat. I. p. 202. n. 3.

Waller. miner. 335. Petrificatum radiceis arborum et plantarum.

rarior, nisi radices subterraneas in pulverem seu humum dilapsuras, aut excavatas, et fossili quodam factas, aut cortice lapideo obductas pro radice in fossile conversa habens, occurrit tamen marmoreus in Galliae Campania, Italia (e. gr. in ruderibus Pompejæ, et ad lucum dei Tartari,) Hungaria (prope Badam et Liffchea,) in Wacca, in Bohemia (prope Joachimsthal,) porcellaneus in Japonia, achatirus in Franconiae principatibus Coburgensi et Baruthino,) ferri vitriolo imprægnatus in Sibiria (prope Koltshedanskaja ad fluxium Het) et Suecia (in palude monti argenteo occidentali vicina,) et ferri calce perfusus in Fennonia (in lacu Langelmo) et Bohemia (prope Orbrissan.)

trunci.

3. Ph. trunci. Syst. nat. I. p. 202. n. 4. Schreb. lithol. 116.

Carth. miner. 93.

a. herbarum.

tyolithus argillofus in Saxonia (prope Dresdam) et ducatu Brunsvicensi (inter Salzthal et Azum.)

β. graminum.

ut plurimum tyolithus in Hungariae (prope Lehotca) pyromacho, Silesiae (prope Mannebach,) Germaniae circuli weltphalici (e. gr. prope Willemstein,) Lotharingiae (prope Lach,) et montium Cevennensium marga bituminosa et suillo schistoso.

Lithoxy- γ. arborum.
lon.

nunc trunci integri una cum ramis, ut interdum e. gr. in Belgio, Daniae Seelandia, ducatu Westphaliae silvas subterraneas referat, nunc partis; nunc crudi et sani, nunc carioli, aut per teredines exesi, in carbones conversi, clavis perfossi, aut asciae aliorumque instrumentorum ope in varias formas redacti, cortice denudati aut adhuc induti, nonnunquam ita, ut ligni species adhuc dignosci queat, quercus, fugini, pini, abiegni, saligni.

a. marmoreus intus saepe spato factus.

in Irlandia, Volhynia; Marchia Brandenburgica (prope Arendlee,) Bohemia (prope Joachimsthal,) Franconia (prope monasterium Banz et Ilmenau,) Saxonia inferiori (prope Goslarum et in monte Hildesienfi Creuzberg,) Wirtembergia (prope Boll, Dölsingen, Dölsingen, Nachren, Osterdingen,) Helvetia (ad fluvium Birta pagi Basileensis,) Hungaria inferiori (prope Schemniz.)

b. fuillus.

in Wirtembergia (prope Boll.)

c. gypsolus.

in Bohemia et Pedemontio (prope la Morra et Alice.)

d. argillofus.

in Hungaria inferiori (prope Creuz.)

e. silicens.

in Sina, insula Martinica, Irlandia (in lacu Loughneagh,) Anglia, Lotharingia, Helvetia (in fluvio Birta pagi Basileensis,) Italia (e. gr. prope Rivalta, et in Pedemontio prope Strevi, Ferrere, Alice et la Morra,) Temesia, Transilvania (prope Deva, Walye et Cronstadt,) Hungaria (prope Creuz, Cremniz, Boldagko,) Silesia (prope Landslut,) Marchia Brandenburgica (prope Schmöllen,) Bohemia (e. gr. in montibus giganteis, prope Neu-Packow, Falkenau, Altsattel, Cosors, Wilkifchen, thermas Toepfizen et Carolinas,) Saxonia (e. gr. in monte Keulenbergo, prope Dresdam, et Hilbersdorf, in comitatu Lohenstein,) Thuringia (inter Tolau et Himmelsberg,) Franconia (in principatibus Coburgensi prope Schlettach, Waldsachsen, Lüzelbuch, Bambergensi prope Ferchheim, Her-
bipoli-

bipolitano, Baruthino *prope* Adelsdorf *et* Eriangam *etiam* *prope* Norimbergam,) in Carinthia, Carnioliae *et* Stiriae alpinis, in Austria inferiori (*prope* Brünn.)

g. achatinus.

Hoffmann bergm. Journ. 1788. I. p. 289. *Karsten Lesk. Mineralkab.* I. p. 136. Holzstein.

in Sibiria (*prope* Kolywan,) Hungaria (*prope* Tokai,) Saxonia (*prope* Chemnitz,) Thuringia (*prope* Osmanstadt,) *rarius* vagus, *subopacus* in fragmenta indeterminata vel festucas rudes diffiliens, parum nitens, politura tamen eximium nitorem adipiscens, intus fibrosus, texturae tamen conchaceae, ut plurimum variegatus, maculosus aut striatus, frequentissime nigricans aut infumatus, interdum ruber, rarius ochraceus, aut viridis.

h. opalinus.

Karsten Lesk. Mineralkab. I. p. 170. Holzopal.

Habitat in Hungariae superioris comitatu Liptoviensi, *subdurus*, *opacus* vel *subopacus*, in fragmenta indeterminata vel festucas longas diffiliens, in crustas secedens, ut plurimum parum nitens, longitudinaliter fractus fibras, transverse superficies convexas offerens, ut plurimum variegatus, coloribus albo, cinerascens, fusco, ochraceo *et* hyacinthino per strias alternantibus.

i. arenarius.

in Silesia (*prope* Altwasser,) Bohemia (*prope* Altfattel,) Thuringia (*prope* Küßhausen,) Magdeburgo (*prope* Halam,) *prope* Aquisgranum, in Suevia (*prope* Halam,) *et* praesertim Wirtembergia (*prope* Stuttgartiam.)

k. aluminosus.

stratis interdum amplis, in Anglia, Jemtia (*in* parocia Näs,) Westrogothia, Sueciae (*prope* Billingen,) Scania (*prope* Andrarum,) principatu Goertingensi (*prope* Munda,) Hassia (*prope* Almerodam *et* in monte Weifener,) Saxonia (*prope* Düben,) Bohemia (*prope* Commotau *et* Altfattel,) Austria (*prope* Hainfeld) *et* Pedemontio (*prope* la Morra.)

l. vitriolo ferri perfusus.

in Borussia (*stratis succino superincumbentibus*,) Stiria (*prope* Leoben) *et* Wirtembergia (*prope* Boll.)

m. vitriolum cupri protrudens.

in Hungaria inferiori *prope* Herrengrund.

n. bituminosus.

integras hinc inde silvas subterraneas constituens, in imperio russo (*potissimum ad fluvium Iset*,) Scania Sueciae (*prope*

pe Boserup et Andrarum,) Dania (*potissimum* Skelandia,) Islandia, Anglia (*potissimum* provincia Lincola,) Irlanlandia, Hispania (*potissimum* Asturia et Andalusia,) Gallia (*potissimum* Normandia et Burgundia superiori prope S. Agnes,) Belgio (e. gr. Hollandia et Flandria) Germaniae circulo westphalico (*prope* Culter, Caar, et in ericeto Vena,) Nassovia (*parte* Dillenburgenfi, Diezenfi, Hadamarenfi, *prope* Oberstein,) Hassia (*prope* Giessam, Sangerhausen, *in montibus* Heersberg et Weisener,) terris Hannoveranis (*parte* Luneburgenfi, *prope* Cellas, Goctingam, Mundam,) Thuringia (*prope* Erfordiam et Artern,) Magdeburgo (*prope* Altenwedding, Beichliz Beydersee, Halam,) Quedlinburgo, Marchia Brandenburgica (*prope* Francofurtum, Koenigswalde, Freyenwalde,) Borussia (*in arenae stratis succino superincumbentibus*,) Saxonia (*prope* Sangerhausen, Festerwiz, Lipsiam, Mehren, Duben, Altenburg,) Lusatia (*prope* Wehrau et Oberschwerta,) Bohemia (*prope* Toepliz,) Franconia (*prope* Norimbergam,) Bavaria (*prope* Ratisbonam,) Wirtembergia (*prope* Laureacum et thermas Bollenles,) Stiria (*prope* Leoben ad fluvium Canoch,) Austria superiori (*prope* Lambach,) Hungaria (*prope* Koniz et Schreibersdorf,) Temesia, Dalmatia (*parte* Morlachica,) Italia (*prope* Spoletum, *in* Hetruria, *prope* Rivolta, *in* Pedemontio *prope* la Morra et Augustam Taurinorum, etiam *in valle d'Aosta*) et Helvetia (e. gr. *in pago* Tigurino et Thurgovia.)

k. pyritaceus.

in Lotharingia, *ducatu* montano (*prope* Bensburg,) Hildesia, Saxonia (*prope* Lipsiam,) Franconia (*prope* Norimbergam,) et Wirtembergia (*prope* thermas Bollenles.)

l. ferri calce perfusus.

in Helvetia (*pago* Bernensi,) Hungaria (*prope* Schemniz,) Bohemia (*prope* Ofteg, Altfattel, Presniz,) Hassia (*prope* Giessam,) *comitatu* Laubacensi (*ad lacum* Martiflee,) et *in ducatu* montano (e. gr. *prope* Gerresheim.)

m. cupri calce gravidus.

in Sibiria, Suecia, Hassia (*prope* Grosbussek.)

Litho- 4. Ph. folii. *Syst. nat.* I. p. 202. n. 5. *Gesn. petrif.* 22.
phyllum, *Woltersd. miner.* 43. n. 3. Lithobibulum.

typolithus satis frequens, *diversissimarum* plantarum *praesertim* arborum folia referens, *in* marmore, topbo, suillo, marga, argilla, arenario, *rarius* *in* pyromacho aut ferri calce indurata.

- Antholithus. 5. Ph. floris. *Syst. nat. I. p. 202. n. 6.*
 α. spicarum graminis.
Waller. miner. 287. Minera cupri figurata spicam referens.
Gesn. petrif. 22. Minera cupri et argenti.
Wolff. huff. subz. t. 5. f. 5. Spica frumenti metallaris.
in Silesia, Franconia (prope Ilmenau,) Germaniae circulo
westphalico (prope Mühlheim ad Koram) et montibus Ce-
vennis.
 a. phalaridis bulbosae.
cupro albido, cinereo aut vitrato, intersperso interdum subti-
lissime argento, perfusum in Hassia (prope Frankenberg
et Thalitter.)
 β. herbarum.
nisi merus ludus, semper tyolithus, lapidi fissili compressus.
 a. galii.
in Anglia et montibus Cevennis.
 b. heliotropii.
in marga bituminosa Islebiensi.
 c. alfinis.
in Silesia.
 d. ranunculi.
in episcopatu Constantiensi (prope Oeningen.)
 e. myagri.
in Anglia.
 f. asteris.
in Silesia (prope Lassig,) et Hercynia (prope Hlesfeld.)
 g. centaureae.
in Silesia.
 h. filicis.
in Helvetia, et circuli Germaniae westphalici fodina carbo-
naria (prope Badenber.)
- Carpolithus. 6. Ph. fructus. *Syst. nat. I. p. 202. n. 7.*
in Silesiae, Bohemiae marga et arenario, rari, frequentius,
nisi meri naturae lusus, tyolithi.
 α. feminum nudorum.
 a. glandium.
in Angliae fodinis carbonariis.
 β. capsularum.
in Pedemontii arenario (prope la Morra.)
 a. fagi sylvaticae.
in comitatu Laubacensi.
 γ. itrobilorum.

in Silesia (*prope* Landshut,) Hungaria (*prope* Litschea *comitatus* Liptoviensis,) Austria (*prope* Viennam,) Helvetia (*Tiguri turfa*) *et* Pedemontii arenario.

♂. nicipum.

a. coryli.

in Angliae *fodinis carbonariis.*

♂. druparum.

a. juglandis.

in Pedemontii arenario (*prope* la Morra,) *et* Burgundia *superiori* (*prope* Lois-le-Sonier.)

♂. leguminum.

in Angliae *fodinis carbonariis.*

Quid properasse juvat, quid pauca dedisse quieti
Tempora? quid nocti conseruisse diem?
Si semel hic standum est.

ADDENDA QUAE DAM.

p. 105. post l. 5.

phospho- 13. M. compactum diaphanum, niveum, frictione in tenebris
ricum. lucens. *Craydon in Cabinet. mineralog. del Collegio Na-
zareno di Roma I. p. 156. 157.*

*Habitat in montium Vesuvii Somma, Ottajano stratis pri-
mitivis, in aqua forti cum viva effervescentia fere totum
solvendum, micanti satis simile, an vere distinctum? An
huc quoque spectat lapis ruber, cum acidis effervescens, scor-
liten immixtum habens, in monte S. Gotthardi obvius, a
Cl. Pini memor. della societa patriotica di Milano. P. I.
commemoratus? In tenebris si fricetur, aut contusus
ferro candenti inspergatur, lucem spargit.*

Dolomi- 14. M. tardius cum acidis effervescens, igni expositum vitreo
aei. cortici se obducens. *Saussure Journ. de phys. 1792. I.
p. 161.*

*Habitat in montibus Tirolensibus, interdum ad chalybenz
scintillans, et mallei icta in fragmenta convexa discedens,
in 10000 partibus 4600 aeris fixi, 4429 cretae, 5860
aluminaris, 1400 magnesiae, 740 calcis ferreae continens,
ut igitur, si pondere praedominantem partem respicias,
potius ad argillaceas spectet.*

elasticum. 15. M. elasticum ochroleucum ferro candenti inspersum lu-
cens. *Fleurian de Bellevue Journ. de phys. 1792. Höt.
p. 36. &c.*

*Habitat in vallibus Levantino et Campo longo monti S. Gott-
hardi confinibus, stratum 50 pedes altum, et per 100 or-
gyas extensum constituens, tremoliten saepe inspersum ha-
bens, in 2000 partibus 925 aeris fixi, ultra 640 cretae,
340 aluminaris ferruginosae, 20 micae, et 7 magnesiae
continens.*

p. 117. post l. ult. l.

PICROSPATUM. Ex terra calcaria et vix minori
magnesiae parte conflatum.
Parasiticum, subd durum.

crystalli- I. PICROSPATUM. *Lindacker ap. J. Mayer Samml. physico.
num. Auf. 2. p. 284.*

Cabinett. mineralog. del Colleg. Nazar. di Roma. I. p. 163.
Karsten bergm. Journ. 1792. Vol. 2. p. 80. Bitterspath.
Habitat in Austriacæ superioris, Salisburgi, Tirolis smectide,
serpentino fissili, rufescens aut flavescens, duritie spatium
superans, ad fluorem spatiosum propius accedens, cum aci-
dis parum et tarde effervesceus, diaphanum vel pelluci-
dum, longitudinaliter diffractum fibrosum, transverse
fractum in fragmenta imperfectius convexa secedens, sæ-
pius secundum longitudinem striatum, coloris mellei, ru-
fescentis aut subfulvi, rarius forma communi, quam pris-
matum hexaëdroyum, acutangulorum nitentium, scabro-
rum aut glabrorum, ut plurimum compressorum et in py-
ramides imperfectas terminatorum, faciebus rhombeis con-
spicuosum comparens, in 100 partibus 52 terrae calca-
riæ, 45 magnesiæ, et 3 calcis ferreæ continens.

p. 158. post l. ult. l.

Lepidoli- 9. M. squamis sparsis planis coherentibus dilute violaceis.
 thus. *Karsten et Klaproth bergm. Journ. 1792. Vol. 2. p. 80. Lil-*
lalit, Lepidolit.
Habitat in Moraviæ montibus, rupestris, in 10000 parti-
bis ex 5450 terræ siliceæ, 3825 aluminariæ, 75 calcis
ferreæ et magnesiæ nigrae, et 250 aquae constans; an
hujus generis?

p. 168. post l. 4. l.

vesuvia- 6. Sc. diaphanus fulvus, crystallis hexaëdro-prismaticis.
 nus. *Ferber Brief. aus Welschl. p. 167. Gelblicher Hyacinth-*
oder Topasfarbiger sechsseitiger Schoerl.
La Metherie journ. de phys. 1792. Nov. p. 356. Hyacinthine,
Hyacinthe des volcans.
Habitat in Vesuvii lavis sparsus, duritie ad gemmas acce-
dens, ut harum nomine sæpe veneat, et congeneres supe-
ret, genuinum v. g. = 1500 : 1100 frictione electricus.

post l. 14. l. β) Zeylanites, crystallis dodecaëdricis: marginibus
 truncatis. *La Metherie journ. de phys. 1792. Aug.*
p. 156.

p. 173. post l. 27. β?) Euclastus crystallis tetraëdro prismaticis in py-
 ramides anomalas tetraëdras terminatis: faciebus
 prismatis obliquis. *La Metherie journ. de phys.*
1792. Aug. p. 155.

p. 175. post l. 3. l. β) Augites Weneri.

p. 177. l. ult. l. *an huc spectat scorlus ruber ? ?*

Granadil- 16. G. dura subponderosa rubra texturæ parallele fibrosæ igne
lus. difficulter liquanda at conicem emittens, crystallis prismaticis acicularibus.

Ferber 3 *Briefe mineralog. Inhalts. p. 21.* Roth's strahl-
lichtes Fossil.

v. *Fichtel mineralog. Bemerkung. von den Karpathen. 2. p. 59.*
Bindheim chemisch. Annal. 1792. Vol. 2. p. 317. Rother
Schoerl.

*Habitat in monte Helvetico S. Gotthardi, montibus pyre-
naeis, Castiliae, Hungariae (prope Murany,) et Sibiriae
(prope Sarapulskoi,) colore kermesino, sanguineo aut flo-
rum persici acmulo, diaphana, transverse fracta convexas
satis facies ostendens, extrinsecus nitens, in fragmenta
acuta dissiliens, ponderis specifici = 3100 : 1000, politu-
ra egregium nitorem acquirens, aciculis nunc sparsis, nunc
in clavae, nunc in retis speciem aggregatis, quartzo aut
granitae innidulans, in 200 partibus 114 terrae siliceae,
70 aluminaris, 1 magnesiæ albae, 10 calcis ferreae ma-
gnesiæ nigrae contaminatae continens.*

p. 181. post l. ult. l.

fibrosum. 6. F. fibrosum, fibris parallelis in strata distinctis.

Lindackeo ap. J. Mayer Samml. phys. Aufg. 2. p. 278. &c.

*Habitat vagus in Bohemia ad Moldavae ripas, interdum
quartzii micaeve vestigia adnata sibi habens, in fragmenta
indeterminata (an igitur hujus generis?) dissiliens, quartzii
crystallis haud raro durius, ut plurimum fuscum, intus
paucisper, matris perlarum in modum nitens.*

p. 219. l. 7. l. actinoti l. granadilli.

l. 9. l. prope Genev. l. egregiam polituram admittens, spicu-
lis nunc flavicantibus nunc rubellis, nunc obscurius
rubris quartzo pellucido excolori immersis.

post l. 9. l.

acicularis. 60. Gr. ex quartzo pellucido et actinoti spiculis compositus.

*Habitat vagus ad radicem montium Sabaudicorum prope Ge-
nevam.*

l. 14. 15. del. nunc flavicantibus rubris.

p. 291. post l. ult. l.

Arenae cuidam nigrae, pulverem pyrium mentienti, cum quartzæ albi granulis permixtae in valle parociae Cornubiensis Menaken (a qua etiam Menacanirae nomine insignita fuit) ad ripas vivi cujusdam obviae, magneti obsequiosae, in pulverem tenuissimum facile comminuandae et satis ponderosae ($\frac{4,427}{1000}$) praeter ferrum metallum sui generis inhaerere nuper suspicatus, et nonnullis experimentis comprobare arripuit est Cl. Gregor (chemisch Annal. 1791. Vol. I. p. 40. &c. 103. &c. Vol. 2. p. 55.) solvitur autem acido vitrioli quod amethysti inde tinctum nanciscitur, atque ex eo per lixivium caerulei Berolinensis forma pulveris albi, per tincturam vero gallarum forma pulveris ex rubro aurantii praecipitatur, et sua praesentia lixivium illud impediens, quo minus ferrum caerulei berolinensis facie praecipitet: At donec catalogo metallorum inseratur, plura adhuc expectare juvat experimenta.

p. 362. post l. ult. l.

Argentum rubrum, saltem in Hercyniac et Saxoniae fodinis obvium nihil arsenici, at stibium ($\frac{25,50}{100}$ et plus) continere, accurata docent Virorum Clarissimorum Klaprothi (bergmaenn. Journ. 1792. Vol. I. p. 141. &c.) et Weltrumb (chem. Annal. 1792. Vol. I. p. 318. &c.) scrutinia.

C R Y S T A L L I

L A P I D O S A E.

in Tabulis adjectis 1. 2. 3.

Latera. Plana.

1. *Figura* 18edrum: rectangulis 6. Trigonis 12.
longitudinulibus.
Columna oblonga hexaëdra aequalis. *Pyramides* hexaëdrae aequales.
2. *Figura* 18edrum: rectangulis 6. Trigonis 12.
transversis.
Columna abbreviata hexaëdra aequalis. *Pyramides* hexaëdrae aequales.
3. *Figura* 12edrum: rectangulis 0. Trigonis 12.
columna 0. *Pyramides* hexaëdrae aequales.
4. — 18edrum: rectangulis 6. Trigonis 12.
2 oppositis latis: 2 oppositis truncatis.
Columna oblonga hexaëdra inaequalis. *Pyramides* hexaëdrae inaequales.
5. *Figura* 8edrum: rectangulis 6. Hexagonis 2.
aequalibus.
Columna oblonga hexaëdra aequalis. *Pyramides* 0.
6. *Figura* 8edrum: rectangulis 6. Hexagonis 2.
alternis angustis.
Columna oblonga hexaëdra inaequalis. *Pyramides* 0.
7. *Figura* 8edrum: Pentagonis 4. Rectangulis 4.
alternatis alternatis.
Columna oblonga tetraëdra inaequalis, utroque fine in aciem terminata.
8. *Figura* 10edrum: Pentagonis 4. Rhomboidibus 4. Trapeziis 2.
Columna oblonga hexaëdra inaequalis, utroque fine in aciem terminata,
planis 2 oppositis latioribus.
9. *Figura* 14edrum: rectangulis 6. Trigonis 4. Trapeziis 4.
2 oppositis angustis priori alternis.
Columna oblonga tetraëdra inaequalis. *Pyramides* tetraëdrae inaequales.
planis 2 oppositis latioribus. planis 2 oppositis latioribus truncatis.
10. *Figura* 12edrum: Pentagonis 6. Pentagonis 6.
alternis angustis, aequalibus.
Columna oblonga hexaëdra inaequalis. *Pyramides* triedrae contrariae aequales.
11. *Figura* 12edrum: Pentagonis 6. Pentagonis 6.
aequalibus aequalibus
Columna brevis hexaëdra aequalis. *Pyramides* triedrae contrariae aequales.

12. *Figura*

*Latera.**Plana.*

12. *Figura* 14ëdrum: Pentagonis 6. Trapeziis 6. Trigonis 2.
Columna oblonga hexaëdra aequalis. *Pyramides* triedrae contrariae
truncatae.
13. *Figura* 12ëdrum: Trigonis 6. Pentagonis 6.
alternatis.
Columna abbreviata hexaëdra aequalis. *Pyramides* triedrae contrariae
planiusculae.
14. *Figura* 12ëdrum: Pentagonis 4. Trapeziis 8.
Columna depressa hexaëdra iraequalis. *Pyramides* triedrae hinc con-
planis 2 latioribus verticalibus. trariae.
15. *Figura* 10ëdrum: Hexagonis 2. Trapeziis 4. Pentagonis 4.
Columna oblonga hexaëdra iraequalis, utroque sine simili modo in
aciem terminata.
planis 2 oppositis latioribus.
16. *Figura* 14ëdrum: Tetragonis 6. Trapeziis 8.
2 *disci.*
Tessera depressa tetragona: *marginibus* duplicatis, *angulisque* truncatis.
17. *Figura* 10ëdrum: Rhombis 2. Trapeziis 8.
magnis.
Tessera depressa rhombica: *marginibus* duplicatis.
18. *Figura* 18ëdrum: Tetragonis 6. Hexagonis 12.
Tessera cubica: *marginibus* truncatis.
19. *Figura* 6ëdrum: Tetragonis 6.
aequalibus.
Tessera cubica: *marginibus* integris.
20. *Figura* 14ëdrum: Hexagonis 6. Trigonis 8.
Tessera cubica: *angulis* parum truncatis.
21. *Figura* 12ëdrum: Rhombis 4. Tetragonis 2. Trigonis 8.
Tessera cubica: *angulis* penitus truncatis.
22. *Figura* 6ëdrum: Rhombis 6.
aequalibus.
Tessera cubica, in rhombum obliquata.
23. *Figura* 8ëdrum: Trigonis 8.
Tessera octaëdra aequalis.
24. *Figura* 14ëdrum: Hexagonis 8. Tetragonis 2. Rhombis 4.
Tessera octaëdra: *angulis* truncatis.
25. *Figura* 26ëdrum: Hexagonis 8. Rectangulis 12. Octogonis 6.
Tessera octaëdra: *marginibus et angulis* truncatis.
26. *Figura* 12ëdrum: Rhombis 6. Rhombis 6.
alternatis.
Tessera dodecaëdra aequalis.

Latera. *Plana.*

27. *Figura* 12ëdruum: Rhomboidibus 6. Rhombis 6.
alternatis.
Tessera dodecaëdra elongata.
28. *Figura* 36ëdruum: Rhombis 12. Hexagonis 24.
alternatis. linearibus.
Tessera dodecaëdra: *marginibus* truncatis.
29. *Figura* 12ëdruum: Pentagonis 2. Trapeziis 10.
Tessera pentagona depressa.
30. *Figura* 12ëdruum: Pentagonis 2. Pentagonis 10.
Tessera decaëdra aequalis.
31. *Figura* 12ëdruum: Scalenis 12.
proximis paribus.
Tessera f. columna nulla: *Pyramidibus* duplicato-triëdris contrariis.
32. *Figura* 18ëdruum: Hexagonis 6. Rhombis 12.
Tessera subcolumnaris hexaëdra: *Pyramidibus* hexaëdris aequalibus.
33. *Figura* 22ëdruum: Hexagonis 4. Trapeziis 4. Pentagonis 12. Hexagonis 2.
proximis paribus.
Columna hexaëdra inaequalis: *Pyramidibus* hexaëdris truncatis.
planis 2 oppositis latioribus.
planis 2 oppositis duplicatis.
34. *Figura* 14ëdruum: Rectangulis 2. Hexagonis 8. Rhombis 4.
Columna hexaëdra inaequalis: *Pyramidibus* tetraëdris cuneatis.
planis 2 oppositis alienis. planis oppositis minoribus.
35. *Figura* 18ëdruum: Hexagonis 12. Tetragonis 6.
Tessera cubica: *marginibus* truncato-planis.
planis 3 proximis aequaliter striatis.
36. *Figura* 10ëdruum: Trigonis 8. Tetragonis 2.
alternis.
Tessera cubica: angulis 2 proximis totis truncatis.
37. *Figura* 10ëdruum: Trigonis 4. Hexagonis 6.
linearibus.
Tessera 4ëdra: *marginibus* truncatis.
38. *Figura* 12ëdruum: Tetragonis 2. Hexagonis 4. Rhombis 6.
Tessera rhombea inaequalis: *marginibus* 2 proximis truncatis.
39. *Figura* 18ëdruum: Hexagonis 6. Rhombis 6.
Columna hexaëdra aequalis: *pyramidibus* hexaëdris aequaliteris.
differet a 32, uti columna a tessera,

- Hexaëdrac. 19. 22.
 Octaëdrac. 5. 6. 7. 23.
 Decaëdrac. 8. 15. 17. 36. 37.
 Dodecaëdrac. 3. 10. 11. 13. 14. 26. 27. 29. 30. 31. 38. 39.
 14ëdrac. 9. 12. 16. 20. 21. 24. 34.
 18ëdrac. 1. 2. 4. 18. 32. 35. 40.
 24ëdrac. 34.
 26ëdrac. 25.
 36ëdrac. 28.
 A. Rhombus.
 B. Rhomboides.
 C. Rectangulum.
 D. Trapezium.
 E. Scalenum.

D. H. HILL LIBRARY
 North Carolina State College

INDEX

I N D E X

ALPHABETICUS NOMINUM IN HOC TOMO OBVIORUM.

<p>A<i>lich</i> 70 Achates 181, 237 angulosa 237 annulata <i>ib.</i> colores reflectens 161 durissima 237 falsiata <i>ib.</i> fere pellucida 161 figurata 208 islandicus 154 muscosa 237 opalina 205 pellucida 197 ruderalis 237 ruralis <i>ib.</i> stellaris <i>ib.</i> unguium colore 159 vix pellucida 206 vix semipelluci- da 208 Acicularis 55 Acida 44, 48 Acidum. aëreum 44, 48 arsenici <i>ib.</i> boracis <i>ib.</i> fluoris minera- lis <i>ib.</i> lapidis ponde- rosi <i>ib.</i></p>	<p>A. molybdenae 44, 48 muriaticum 44 nitrosum <i>ib.</i> offium 58 phosphori 44, 48, 58 salis communis 48 succini 44, 48 vitriolicum 44, 48, 264, 267 Acria 56 Actinotus 61, 65, 75, 76 fibrosus 75 vitreus 76 vulgaris. <i>ib.</i> Acus 54 Adamantina 61, 63, 67 Adamantinus 61, 67, 213 Adamas 61, 66, 211, 212 ruber 170 Adhaerentia 56 Adularia 181 Aër. hepaticus 49 inflammabilis <i>ib.</i> Aerugo 344 Aethiops 375 Aërites 54, 332 marmoreus 91 siliceus 206</p>	<p>Agaricus mineralis 46 Aggregatae 54, 55, 62, 63, 67 Alabastrites 99 Alabastrum 118 Alatites 416 Albatre 102 Alkali aëratum 257 fixum 258 mineralia 58, 257, 258 orientale 257 vegetabile 48 volatile 258 Alcalia 257 Alcalina 56 ALDROVANDI 80, 122, 397 Alumen 62, 256, 267- 270 bituminosum 269 butyraceum 268 commune 269 fissilis <i>ib.</i> lapidosum 170, 171, 199, 211 marmoris 269 muriaticum 267 nativum <i>ib.</i> nitens 269</p>
---	--	---

A. nudum	267	Ampelitis	280	A. prinigenius	239
phosphoreum	<i>ib.</i>	Amphibiolithus	62,	pyromachus	242
quartzosum	199		385, 388	quartzifer	<i>ib.</i>
romanum	269	crocodili	388	radians	241
schisti	<i>ib.</i>	ranae	<i>ib.</i>	rhaeticus	238
solitarium	321	testudinis	<i>ib.</i>	schittiferus	242
solutum	268	Amygdalae	54, 55	serpentinus	240
spatosum	129	Amygdalites	62, 67,	sibiricus	243
talcosum	321		238-243	similaris	242
terreum	268	achatoides	242	fordidus	240
turfae	270	aeruginosus	240	spatosus	241
Aluminaris 61, 66, 133		albo-fuscus	243	stercorarius	240
nativa	133	albo-guttatus	<i>ib.</i>	tricolor	243
Aluminosae 39, 56, 62,		albo-maculatus	242	tuberosus	240
63, 66		albo-viridis	243	variolosus	<i>ib.</i>
Aluminosus 39, 269		argillaceus	241	vulgaris	<i>ib.</i>
Aluta montana	75	argillosus	<i>ib.</i>	zeolithicus	<i>ib.</i>
Alveolus	412	asbestinus	239	<i>Andreae</i>	201, 245,
Alwärtsen	106	brecciatus	241		269, 396, 397
Amalgama	375	caementarius	239	Androdamas	90, 181,
Amara	56	chalcidonius	241		410
Amarum 63, 256, 265,		chlorostictus	<i>ib.</i>	Angulata	54, 55
266		cinereus	243	<i>d' Annone</i>	180, 407, 427
animale	266	Cronstedti	242	Anomites	405-409
calcareum	265	durus	241	Antholithus	439
genuinum	<i>ib.</i>	ferrifer	<i>ib.</i>	Anthropolithus	62,
murale	266	ferruginosus	242		385, 386
muraticum	265	fornacum	238	partialis	386
nitrosus	266	gemmifer	242	totalis	<i>ib.</i>
Amarus 61, 66, 189		glandulosus	238	Antimonii.	
amazonius	189	granaticus	239	galena	301
Ambra 62, 275, 283,		granitoides	241	minera	300
284		gypseus	240	ochra	<i>ib.</i>
ambrosiaca	283	helveticus	243	regulus	299
grisea	<i>ib.</i>	heturicus	239	Antimonium 299-302	
maritima	<i>ib.</i>	homogeneous	<i>ib.</i>	albo-griseum	301
unicolor	284	jemticus	242	auripigmento mi-	
variegata	283	inconspicuus	<i>ib.</i>	neralisatum	300
vulgatior	284	lamellosus	239	fibrosus	301
Amethystus	204	leucochlorus	<i>ib.</i>	mineralitatum	299-
Amiantus	72-76	margodes	242		302
Ammosiacum	262	marmoreus	241	nativum	299
Ammonites	411	olivinus	<i>ib.</i>	nudum	<i>ib.</i>
Amorpha	54, 56	piccus	<i>ib.</i>	rubrum	<i>ib.</i>

Apatites 61, 65, 130, 131	A. micacea	192	A. sfratarius	252	
columnaris	131	mobilis	193	sulphureus	251
octaedrus	130	nitida	192	variolosus	255
prismaticus	<i>ib.</i>	ochracea	<i>ib.</i>	Arenatae	24
rupeltris	<i>ib.</i>	quartzosa	192, 193	Argenti	
tabularis	<i>ib.</i>	rufica	192	minera	300
triedrus	131	saxosa	191	ochra	<i>ib.</i>
Aphronitrum	258	silicea	<i>ib.</i>	Argentigo	<i>ib.</i>
Apyra	57	subfarinacea	192	Argentum	62, 291,
Aqua	8	subtilis	193		356-364
fortis	58	Arenarius	62, 67,	albidum	363
marina	173		248-255	albo-griseum	<i>ib.</i>
regis	58	amnigenius	253	album	303, 363
<i>Aquamarinshörl</i>	174	argillaceus	252	arsenicale	338
Aquilinus	332	calcareus	251	arsenicatum	359
Arborescentia	54, 55	coagmentatus	249	butyraceum	357
Ardesia 61, 66, 147-158		cobaltifer	253	cinereum	347
atrata	149	coloratus	252	corneum	358
bituminosa	<i>ib.</i>	compactus	255	diaphanum	358
cinerea	153	crystallinus	250	fibrosum	300
compactissima	149	cuprifer	253	fragile	361
ex viridi cinerea	148	decussatus	255	malleabile	360
purpurascens	<i>ib.</i>	duriusculus	248	mineralifatum	300,
purpurea	<i>ib.</i>	durus	254		308, 316, 341,
rubra	<i>ib.</i>	fahlunensis	252		347, 349, 357,
folida	<i>ib.</i>	ferruginosus	253		358, 360, 362,
tabularis	147	fiissilis	252		363.
tegularis	148	flexilis	248	molybdaenatum	360
testularis	150	foraminulentus	249	Nagyagente	<i>ib.</i>
undulata	149	friabilis	252	nativum	316, 356
virescens	148	frumentarius	255	nigrum	357
Arena 61, 66, 191-193		fundamentalis	250	nitens	362
aurea	380	glareosus	253	nudum	356
campestris	193	griseus.	<i>ib.</i>	obscurum	357
Cassiteria	192	Helenaë	250	plumbei coloris	360
colorata	<i>ib.</i>	livonicus	<i>ib.</i>	purum	356
ferrea	321, 322	margaritarius	<i>ib.</i>	rubescens	362
grossiuscula	192, 193	molaris	254	rubrum	362, 444
gyptea	118	novacularis	<i>ib.</i>	stibiatum	359
heterogenea	191, 192	porcellanus	252	vitreum	358
horaria	193	porosus	249	vivum	374
lacustris	192	radians	255	zincosum	308
margarita	193	sconicus	250		
metallica	321	stillatitius	<i>ib.</i>		

Argilla 61, 66, 68-70, 72, 134-143	A. rudis 114, 134, 137	A. rubens 353
apryra 134, 135	falsa 142	rubrum 336
arcte cohaerens 138	scabra 140	squamosum 335
arenaria 141	sinensis 139	fulphuratum 337
argentifera 142	soluta 141	terra mineralifa- tum 335
arvensis 141	sterilis 138	testaceum 334
aurifera 143	subfusca 114	Artis termini 52-58
bullosa 138	subtilis 135, 136, 139, 140	Asbestus 61, 65, 72-76
caerulescens 137	tessulata 137	argentiferus 75
cobaltifera 142	tripolitana 140	fragilis 73
communis 137	tumescens <i>ib.</i>	maturus <i>ib.</i>
compolita 113, 114, 138, 140-142	veronenfis <i>ib.</i>	tortuosus 74
crustacea 136, 137	viridis <i>ib.</i>	vulgaris 73
cuprifera 142	vitescens 136-139, 141	Afchendrecker 168
fermentans 141	vitriolica 142	Afchengebirge 43
figulina 137	vix cohaerens 141	Afchenzieher 168
fiffilis 136, 138	vulcania 47	Afpera 53
fiftularia 135	vulgaris 137	Asphaltum 279
flavefcens 139	Argillacea 56, 62, 63, 67, 133-169	Altacolithus 361
fullonia 136	Argyrolithus 156	Allacus petrificatus 361
fullonica <i>ib.</i>	<i>Ariofte</i> 278	Afteria 181, 427
fullonum <i>ib.</i>	Armenius 342	columnaris 427, 430
fufibilis <i>ib.</i>	Arfenicalia 56	Afterios 181
grandaeva 141	Arfenici	Aftrion 393
humofa 142	calx 335, 336	Atramentarius 273
incarnata 136, 137	Arfenicum 62, 291, 334-338	Attractoria 57
indurata 138	albicans 337	Augites 443
intumescens 141	argentiferum 338	Auripigmentum 336
lemnia 136	calciforme 335	Aurum 62, 291, 378- 383
lutea 140	criftallinum 335, 337	albidum 382
martialis 269	cubicum 338	arenarium 380
mineralis 142	fulvum 353	brafteatum 383
mixta 113, 114, 138, 140-142	luteum 336	cinereum 382
nivea 135	metalliforme 337	larvatum 381
ore liquefcens 139	mineralifatum 334, 336-338, 353	mineralifatum 308, 381, 382
pictoria 142	nativum 334-336	molybdenae 381
pinguis 139	nudum <i>ib.</i>	nativum 378-380
porcellana 134	porofum 335	nudum 378-380, 382
pura 134, 269		pyriticolum 382
puteolana 143		rufescens 380
rubens 141		

A. stibiatum	381	273, 280, 296, 307,	B. segne	278
virefcens	382	342, 375, 389, 408,	solidum	279, 280,
Avanturino	218, 227,	428.		282, 284
	248	<i>Beckmann</i>	subfriabile	279
Bacillaria	54, 56	Belemnites	faillum	108, 109
<i>Baier</i>	106, 391	Bellaria lapidea	tenax	278
<i>Baldassari</i>	267	Bergfleisch	terrae	280
Balsamum	279	Bergholz	Bituminosa	56
Bandachat	237	Bergkork	<i>Blane</i>	259
Bandstein	124	Bergkristall	Blenda	
Bardiglio	107	Bergleder	granatina	78
<i>Bartholinus</i>	91	<i>Bergman</i> (T.) Praef.	turmalina	<i>ib.</i>
Barytes 61, 65, 79-83		44, 45, 79, 117,	Blende	306
aerata	79	164, 167, 172, 173,	Bleyglanz	371
bononiensis	80	293, 296, 310, 311	Bleyapat	366-368
compacta	<i>ib.</i>	Bergmeel	<i>Bloch</i>	320
fluorata	46	Bergseife	Blutstein	326
lamellata	81	Bergzunder	<i>Boccone</i> 80, 100, 200,	
lamellosa	79	Beryll		406
stomatitica	83	Beryllus	Boët	390
terrestris	80	Beryllus	Bolus	138, 139
vitriolata	80-83	<i>Beyer</i>	durior	139
vulgaris	81	70, 185	indurata	77, 330
Witheringii	79	Bezoar	rubra	139
Basalte		Bibula	viridis	140
pidocchioso	232	Bimsstein	Boracites	61, 65, 132
Basaltus 61, 66, 76, 82,		<i>Bindheim</i> 79, 110, 165,	cubicus	132
151-153, 168		174, 298, 367, 382,	Borax 58, 62, 168, 256,	
caeruleus	165	443.		258, 259
columnaris	151	<i>Björklera</i>	calcareus	132
crystallifatus	168	Bismuthum	crudus	259
pyramidalis	152	Bitterspath	depuratus	<i>ib.</i>
schistofus	151	Bitumen 62, 275-277-	electricus	168
tunicatus	152		lapidosus	168, 172,
Batrachita	390	durissimum		173, 175
<i>Baubin</i> (J.) 413, 427		elasticum	margodes	176
<i>Baumer</i> 87, 118, 119,		fissilis	nudus	259
128, 142, 147, 151,		fluidissimum	sedativus	258
170-172, 175, 176,		fluidum	testulatus	176
183, 185, 203, 204,		friabile	<i>Borch</i> (c. a.)	227
206-208, 211, 237,		hepaticum	<i>Borlace</i>	310
		humiturfæ	<i>Born</i> (Eq. a.) 82, 91-94,	
		lapideum	96, 105, 123, 124,	
		liquidiusculum	142, 143, 165, 194-	
		marmosum		
		schistofusum		

- 196, 199-203, 209, 224, 228, 230, 237, 239, 242-245, 270, 294, 302, 316, 357, 378, 381, 382, 387, 391.
- Bose* (a) 365
Botryoides 54
Bouillet 279
Bourgnet 391
Boyle 80
Brachiata 56
Brandischefer 149
Brandt 271, 315
Breccia 62, 67, 244, 247
 aegyptia 246
 arenaria 247
 argillosa 244
 basaltina 245
 calcareo 244
 cornea 245
 cupifera 246
 fruticulososa *ib.*
 glandulosa *ib.*
 helvetica 245
 jaspidea 246
 indeterminata 246, 247
 lavina 245
 marmorca 244
 mixta 245
 porphyrea 247
 quartzosa 246
 saxosa 247
 schittosa 244
 serpentina *ib.*
 fibrosa 245
 stennis 247
 verde d'Egitto 246
Breuling 281
Breyer 207, 412, 413
Brislac 269
Brocattello 107
Bromel 17, 392
- Brückmann* 73, 135, 159, 181, 209, 220, 248.
Brünniche 68, 309, 311, 377, 378
Bacardites 399
Bufonites 390
Bufonius *ib.*
Büttner *ib.*
Bullites 414
Buttermilcherz 357
Byffus 73
- C**
Cacholoni 205
Cadmia 306
Caementum 61, 66, 143, 145
 columnare 145
Caeruleum montanum 342
Caillon d'Egypte 186
Calaminaris 306
Calcariae 61, 63, 65, 85, 132
 aeratae 44, 46, 50, 85, 117
 boraxatae 51
 fluoratae 44, 51
 phosphoratae 51
 vitriolatae 46, 51
Calcarius 103, 104, 106, 107
 ex aqua generatus 88
 figuratus 99
 micans 103
Calceolarius 106, 397
Calcinabiles 57
Calculus 21, 28
Calx 85, 86, 118
 aerata 85
 alabastrina 118
 arfenici 335, 336
- A. conchacea* 85
 hepatica 251
 martialis 329
 palustris 141
 pura 86
 testacea 85
Camahuja 208
Cancer
 lapidifactus 391
 lapideus *ib.*
Candida 202
Capillaria 54, 55
Caput medusae 426, 427, 430
Carbo 285
Cariosus 61, 66, 146
 anglorum 146
Carneolus 206, 207
 albescens 207
 flavescens *ib.*
 fuscus 206
Caro 74
Carpolithus 101, 428, 439
Cartheuser 35, 69, 71, 86, 88, 90, 93, 98, 100, 103, 106, 111, 114, 118-121, 134, 137, 139, 140, 145, 148, 150, 151, 158, 179, 187, 188, 191, 193, 198, 248, 252, 254, 258, 260, 263, 264, 268, 269-273, 277-280, 282, 284, 288, 294, 296, 297, 299, 307, 315-317, 319, 322, 324, 335, 339, 342, 344, 346, 347, 349, 352, 354, 358, 360, 362-364, 372, 376, 378, 379, 386, 431, 435.
- Caryophyllites* 428
 Caryo-

Caryophyllus lapi- deus	428	Chrysolithus	174, 175, 178	Colites	101
Catophthalmus	181	colores reflectens	174	Collini	145
Cavallo	47	Chrysopras	209	Color	52
Celleporites	425	Chrysoprasus	ib.	Columna	406
Cellulae	54-56	Ciampini	73	Columnae	55, 56
Cenchrites	103	Cicerchina	245	Combustibilia	40
Cerussa		Cimolia	17	Compacta	53
nativa	365	Cineres vulcano- ruin	143	Concha lapidea	406
Chalcedonius	61, 66, 205-210	Cinnabaris	376	Conchacea	53
caeruleus	206	Cipolinum	227	Conchites	392, 406, 408
crystallinus	209	Circonius	61, 66, 188	anomius	392
dendriticus	208	zeylanicus	188	trilobus	ib.
fasciatus	ib.	Citrinus	203	Conchyliolithus	62
fufcus	206	Coagmentatae	53-55	Concreta	28
genuinus	ib.	Cobalti		Confetto di Tivoli	101
luteus	207	minera	314-317	Connata	55
maculatus	208	ochra	314-316	Connexa	56
niger	206	Cobaltigo	315	Continua	52
stiffatitius	209	Cobaltum	62, 291, 314-318	Copal	40
viridis	ib.	aeris modo lu- cens	353	Corallia	425
Chalcedonyx	237	arsenicale	317	Coralliolithus	62
Chalcitis	273	calciforme	314	Coriaceus	225
Chalcolithus	292	crystallinum	317	Corium monta- num	75
Chalkolit	ib.	crystallifatum	ib.	Corneus	77
Chalybs	58	facie terrea	314	crystallifatus	151
Chamites	402	hispanicum	318	diaphanus	207, 237
Charbon de terre	281	mineralifatum	314-317	durus	153
Charpentier (a.)	118, 228-230, 234, 242	nigrum	314	fissilis	225
Chaulk	80	ochraceum	314-316	lapis opacus	182
Chiriti	102	pyriticosum	316	mollior	225
Chlorites	68	scoriae simile	314	rigidus	ib.
Chloritschiefer	72	scoriatum	314	scelopotarius	182
Chlorogranatus	61, 66, 190, 191	stercoreum	316	trapezius	231, 232
dubius	191	sulphuratum	ib.	Cornu Ammonis	411
verus	190	testaceum	335	Corticata	56
Chryfoberyllus	174	Coboldblüthe	316	Corundum	213
Chryfocolla	344	Cochites	411	Cos	248-255
Chryfolampis	127	Cohaerentia	55, 56	aquam transmit- tens	249
Chryfolithe	98, 164	Cohaefio	52	arenacea	248
				caedua	251
				calcaria	ib.

C. coagmentata	249	Crentzkristallen	83	C. felenitica	123
colorata	252	Creuzstein	228	subnitriiformis	92-
compacta	255	Cristata	56		95, 97
coctaria	248	Crocodili sceleton	388	tineta	203
coticularia	258	<i>Cronstedt</i>	37, 68-70,	ventricosa	202
filifilis	252		72, 73, 77, 80-82,	Cubus	54, 55
flexilis	248		86, 87, 89-91, 93,	Culter	58
foraminulenta	249		95, 98, 100-109,	Cuneata	54
friabilis	252		111-116, 118-122,	Cupri	
fundamentalis	250		124-129, 134-145,	calx	342-344
glareosa	253		148, 149, 153-158,	minera	116, 340,
molaris	254		161-164, 168, 170-		347, 351, 439
mollis caedua	251		176, 179-184, 186-	ochra	340, 342, 344-
porcellanea	252		188, 195-198, 200,		346
saxosa	254		201, 203-212, 214-	Cuprigo	342
solidiuscula	250, 255		216, 218, 222-225,	Cuprum	62, 291, 339-
strataria	252		231, 232, 236, 237,		351
tigrina	246		239, 242, 244-255,	aëris	344
variolaris	255		257-260, 262, 264,	albidum	345
<i>Costa</i> (da)	69, 72, 86,		266, 267, 269, 271,	altaicum	348
	104-109, 113, 115,		272, 274, 276-286,	argento et arse-	
	136, 137, 139, 146-		292-297, 299-302,	nico mistum	347
	149, 236, 249, 250,		304-317, 320-342,	argillosum	343
	254, 310, 342.		344-347, 349-358,	arrosum	344-346
Cotricula	252		360, 362-368, 371-	arsenicale	345
Cottonstone	230		380, 382, 383, 386,	aurichalceum	350
Crapodina	390		387.	caeruleum	342
<i>Crawford</i>	64	Crossopetra	61, 65, 83,	campanarum	350
<i>Craydon</i>	441		84	cinereum	347
<i>Creil</i> (a)	248	hercynica	83	cornubicum	350
Cremor	89	scotica	84	corrosum	116, 340,
Crepitanti	56	Crustosa	54		342, 344
Creta	61, 65, 69, 85, 86	Crytalli	54-56	crystallinum	339
argillacea	113	spatofae	93-95	dalicum	349
conchacea	85	zeolites	162, 164	erosum	344, 346
farinacea	86	Crytallus	200-205	ferruginosum	345
fufca	146	aluminiformis	129	foetidum	348
granulata	85	colorata	204	fuliginosum	342
pulverulenta	86	gypsea	122	fulvum	349
rubra	139	hexagona	91, 201	hepaticum	341
scriptoria	86	islandica	90	hercynicum	348
squainosa	ib.	montana	200-205	lateritium	340
testacea	85	natriiformis	82	laxense	350
		nitriiformis	95, 202	lazuli	126

C. mineralifatūm 340-	Dendrites	208	<i>Erhart</i>	413
342, 345 - 349, 351	Dentalites	420	Erola	54
nativūm 339	Denticulata	54	Escharites	429
Nickeli 353	Dentiformia	<i>ib.</i>	Euelafius	442
Nicolai <i>ib.</i>	Detonantia	57		
nigricans 346	Diaphana	53	F ahlerz 347, 373	
nudum 339	Difcoidea	<i>ib.</i>	Farina fossilis	86
ochraceum 345	Diffofubiles	35	Farta	54
pallide grifeum 347	Dodecaëdra	54, 56	Falciculata	53-56
phlogifticum 351	<i>Dolomieu</i> (Deod. de)	154, 155, 233, 441	Fatiftentia	57
piceum 341	Donacites	400	<i>Faujas, de S. Fond</i>	143
plumbeum 348	Ductilia	52	Feldfpat	61, 178
praecipitatum 339	Dura	<i>ib.</i>	Feldfpatum	66, 179-
pfittacinum 348	<i>Dutens</i>	181	181, 443	
purpurafceus 346	Dyfodes	109	cubicum	179
purpurcum <i>ib.</i>	E chinites 394-397		fibrofum	443
purum 339	<i>Edelfeld</i>	215, 224	lunare	181
rubrum 340	Effervefcentia	57	variabile	180
falitum 49	Eifenfanderz	253	vulgare	179
fehifti 116	Elaftica	52	<i>Ferber</i> 82, 95, 104,	
fehiftofum <i>ib.</i>	Electrica	57	110, 129, 143, 145,	
folutum 342	Electrum 282, 283, 359		165, 173, 174, 209,	
taleofum 343	diaphanum	282	227-233, 236, 239,	
tellatatum 345	opacum	283	241, 242, 244-246,	
violaceum 346	<i>d'Elbujar</i>	294	250, 262, 269, 303,	
viride 343, 344	Elliptica	54	324, 360, 370, 375,	
viratum 350	Empyreumatica	56	442, 443.	
Cyanites 165	Encrinites	430	Ferri	
Cylindrites 414	Encrinus	<i>ib.</i>	calx	293
	<i>Engeström</i>	259, 304	minera 100, 188,	
	Entomolithus 62, 385,		320-322, 325, 329,	
	391, 392		332, 334.	
	cancri	391	ochra	329, 330
	monoculi	392	terra	330
	paradoxus	<i>ib.</i>	Ferrum 62, 291, 319-	
	Entrochites	425	334	
	Entrochus	426	acido corrofum	330
	Epitonium	427	acido folutum <i>ib.</i>	
	Erde		amorphum 188, 323	
	gelbe	140	arenae	321
	phosphorefciren-		arenofum	328
	de	127	argillaceum	330
			arfenicale	333
			arseni-	

F. arsenico minera-	F. retractorium	187,	F. rudis	148
lifatum		320, 325	solidus	147
attractorium	rhombeum	320, 322	subtilior	148
basalticum	rubricosum	326	Fistula flammipo-	
caerulescens	rubrum	<i>ib.</i>	tens	58
caeruleum	selectum	320	Fistulosa	54
calcariis lapidi-	fidereum	321	Fixa	57
bus inhaerens	filiceum	330	<i>Fleurian de Bellevue</i>	441
calcarium	finaltinum	331	Flexilia	52
calciforme	solutum	<i>ib.</i>	Flissten	109
cellulosum	spatosum	329	Flores antimonii	300
chalybeatum	speculare	325	Flos	
commune	squamosum	323, 324	cobalti	315
compactum	subaquosum	332	ferri	99, 258
corrosum	subtetraëdram	324	wismuthi	355
crystallinum	succicum	322	Fluida	53
crystallifatum	fulphuratum	333	Fluor 61, 65, 127-130,	
decussatum	talcosum	321	203-205, 209	
fibrosum...	terrestre	139	compactus	127
glareosum	terreum	330	crystallifatus	128
glomeratum	tessellare	321	cubicus	<i>ib.</i>
granosum	virens	322	mineralis	<i>ib.</i>
granulare	viride	333	pulverulentus	127
hepaticum	Festucaria	53, 54	pyramidalis	129
intractabile	Fibrosa	53	spatosus	128
187, 294,	<i>Fichtel</i> (a)	110, 160-	tabularis	<i>ib.</i>
296, 324-326, 329-	163, 165, 167, 177,		<i>Flurl</i>	324
331.	209, 219, 225-227,		Foraminulenta	54
lamellosum	285, 369, 443.		<i>Fortis</i>	262
lapidi vitrescibili	Figura	54-56	Fosforo minerale	80
inhaerens	Figurati	17	Fossil rothes stralich-	
limosum	Filamentosi	35	tes	443
micaceum	Filiformia	54	Fossilia	28
mineralifatum	Filix petrefacta	433	<i>Fourcroy</i> (de)	369
188, 244, 296, 320-334.	Filtrum	105, 249	Foveolata	53
ramosum	Fischschiefer	389	Fragilia	52
molle	Fissilis.		Fragmenta	54
nativum	caerulescens	148	Friabilia	53
nigricans	calcareus	108	Frigida	<i>ib.</i>
nigrum	durus	148	Fruticosa	54-56
nitens	friabilis	150	Fuligo	285
nudum	mollior	149	Fulminaris	17
ochraceum	mollis	150	Fumantia	57
pallide luteum	niger	147, 149	<i>Funck</i>	306
phlogisticum			Fusibi-	

Fufibilia	57	Giltstein	238	G. olivinum	226
Fuforii	46	Girtanner	168	quadruplex	<i>ib.</i>
<i>Gadolin</i>	370	Glacies Mariae	121	quartzolum	227
Gälten	162	Glandularia	56	radians	224
Gagos	280	Glarea	192, 193	faxonum	<i>ib.</i>
Galena	371	argillofa	141	feorlinum	222
antimonii	301	indurata	140	spatolum	224
striata	373	mobilis	192	splendidum	226
Gaminarolithus	391	mobiliffima	193	liquamolum	<i>ib.</i>
<i>Gaffendi</i>	248	sterilis	192	iteaticum	225
Geanthrax	49	Glas.		fyeniticum	226
<i>Geijer</i>	316	Müllerifches	179	topazinum	225
Gemina	56	ruffifches	156	triplex	226
Gemma 55, 56, 61, 66,		Glasamiant	73	Goldkies	382
170-177		Glaskopf	326	Gorften	108
alabandica	173	Glimmer.		Graduata	55, 56
granatica	176	grüner	292	Granadillus	443
pellucidiffima	171	Glimmerschiefer	223	Granati bianchi di	
172, 175, 211		Globus 54-56,	332	Nepoli	167
d. Stephani	207	Gloffopetra	390	Granatus	176
Gemmae	56	<i>Gmelin C. Chrn.</i>	145	crocis martis et	
Geodes	54	<i>Gmelin F. G.</i>	412	jovis mixtus	176
Geographicus	17	<i>Gmelin S. G.</i>	277	crytallifatus	<i>ib.</i>
<i>Georgii. Praef.</i>		Gneis	224	figurae indetermi-	
<i>Gerhard. Praef.</i> 86,		Gneiffum 62, 67, 222-		natae	176, 177
89, 93, 97, 99, 104-			227	martialis	176
106, 109, 123, 125,		alpinum	222	vesuvianus	167
129, 150, 174, 179,		Altenbergense	224	vulgaris	176
196, 310, 311.		argillofum	225	Granatinae	37
<i>Gesner. C.</i> 201, 260,		batalticum	226	Granites 62, 67, 214-	
289, 389, 390, 394,		bicolor	<i>ib.</i>	221, 443	
411, 413, 427.		Bornii	224	aeicularis	443
<i>Gesner F.</i> 142, 386-		corneum	225	affinis	221
389, 391, 394, 411,		cotiarium	<i>ib.</i>	albo-fufeus	217
413, 430, 438, 439		durum	227	argentatus	221
<i>Gesner F. A.</i> 314, 315,		fofnacum	222	asbellinus	<i>ib.</i>
335, 353		glandulofum	227	batalticus	215
Geftein		granaticum	226	bavaricus	219
porphyrtartiges	230	granatinum	<i>ib.</i>	bicolor	218
<i>Gioeni (Cav. de)</i> 144,		jemtium	224	bracteatus	221
153-155, 167, 216-		lamellofum	226	calcarius	216
218, 220, 221, 227,		lucidum	<i>ib.</i>	capillaris	219
233.		micaceum	222	chloroftictus	221
		micans	227	corneus	218

G. cretaceus	217	G. tricolor	217	G. prismaticum	123
dichrous	<i>ib.</i>	triplex	218	pyramidale	<i>ib.</i>
durissimus	220	variegatus	219	radiatum	120
durus	214	varius	217	schistofum	<i>ib.</i>
efflorescens	219	virescens	220	solidum	119
elegans	217	viridis	215	speculare	121
fuscus	216	zillensis	220	stillatitium	124
Garpenbergensis	218	Granito di Corto-		striatum	119
gemmaceus	221	na	233	terrestre	118
genuinus	214	Granitone	228	terreum	<i>ib.</i>
Gioeni	217	Granitporphyr	230	tessulare	122
glacialis	218	Granulati	53, 54, 56	tetraëdram	123
granaticus	215	Graphites	62, 275,	ufuale	120
granatifer	220		284, 285	Gypfus	118, 120
granatinus	217	Greptolithus	19		
grandaevus	216	Grauwakke	253	H aarstein	219
helveticus	219	Gregor	444	Habel	179, 285
Hoepfneri	<i>ib.</i>	Grenat de Valence	267	Hacquet	152, 164, 183,
homogeneous	220	Grem	386		250, 303, 324, 367,
inconspicuus	218	Grignardus	119		375, 378.
lamellatus	221	Grill	259, 304	Haemachates	185, 207
lamellosus	217	Gronovius	87, 88, 105,	Haematites	326
leucomelas	218		109, 176, 313, 332,	caerulefcens	324
lucidus	221		339, 346, 347, 430,	flavus	326
meloleucas	219		431.	nigrefcens	<i>ib.</i>
micaceus	216	Grofhcke	84, 164, 213,	ruber	<i>ib.</i>
micans	217		279, 296	solidus	328
montanus	220	Grünfalz	261	Haidinger (de)	251
montium	221	Grünstein	216	Halinatron	258
muriaticus	218	Gryphites	406	Halotrichon	268
nitens	217	Guettard	68	Hamilton	154
nitidulus	220	Gur	118	Hamunites	103
olivinus	221	Gurgulio	58	Happel	386
radiatus	220	Gypsum	61, 65, 71, 80-	Harenberg	426, 430
scorlaceus	216		82, 118-125	Hasselquist	161, 214, 279
scorlinus	215	arenaceum	118	Haffenfratz	164
serpentinus	218	argillofum	120	Helicites	418
fimiliaris	221	crystallifatum	82,	Helmintholithus	385,
fimplex	214		122		393-430
fplendidas	220	fibrofum	119	alcyonii	428
fquamofus	216	glaciale	122	alveatus	394
talcifer	220	globofum	124	arcae	402
talcofus	216	lamellare	121	asteriae	393
tirolensis	219	lenticulare	123		

<i>H. auricularis</i>	419	<i>Hoffmann. Praef.</i> 68,	<i>H. nigrescens</i>	111
buccini	415	74, 75, 77, 78, 81,	nigro-brunnea	142
chitonis	398	117, 129, 140, 158,	palaeolina	113
coni	414	165, 167, 174, 178,	pauperata	112
corallinae	429	183, 186, 190, 199,	picca	113
craniolaris	406	200, 206, 215 221,	pura	111
echini	394·398	225, 231, 234, 236,	rubra	112
gorgoniae	428	269, 270, 333, 437.	ruralis	111
helicis	418	Holzopal 160, 437	spongiosa	112
isidis	425	Holzstein 437	tinctoria	113
judaicus	397	Holzzinn 311	vegetabilis III, II2,	
lepedis	398	Hornblende 61, 65,	276, 277	
maestrae	400	77, 78	<i>Hyacinth</i>	
medulae	430	basaltina 78	gelblichter	443
muricis	416	labradorica 77	<i>Hyacinthe de vol-</i>	
pennatulae	430	vulgaris <i>ib.</i>	cans	<i>ib.</i>
phioladis	398	Hornblendeschie-	<i>Hyacinthine</i>	<i>ib.</i>
portentofus	430	fer 225	<i>Hyacinthus</i>	172
fabellae	421	Hornerz 358	gemma	176
fertulariae	429	Hornporphyr 234	Hyaline	53
spondyli	402	Hornquarzporphyr <i>ib.</i>	Hyaloides	81
spongiae	429	Hornschiefer 189, 234	<i>Hydrargyrum</i> 62, 291,	
strombi	415	Hornsteinporphyr 234	374·378	
teredinis	421	Huile de petrole 278	crepitans	377
tubulariae	429	Humboldt (de) 178	crystallinum	376
veneris	400	Humefcentia 57	cupriferum	377
Henckel	316, 386	Humolae 21·24	foetens	378
Hepaticus	61, 65, 125	Humus 61, 65, 111-113	glandulosum	<i>ib.</i>
solidus	125	acerofa 112	hepaticum	377
spatofus	<i>ib.</i>	alpina <i>ib.</i>	larvatum	375
squamosus	<i>ib.</i>	animalis 85, 111	mineralifatum	376·
Herbae		atra 111	378	
capillares petrifi-		colorata 112, 142	nativum	374
catae	433	conchacea 85	nudum	<i>ib.</i>
<i>Hermann</i>	387, 388	daedalon 111	phlogisticum	378
<i>Herrmann</i>	165, 219,	damalcena 113	rubrum	374
	227	denfa 277	salitum	375
<i>Heteromorpha</i>	35	effervescens 112	sublimatum	<i>ib.</i>
<i>Heyer</i>	83, 132	fibrosa 277	virginium	374
<i>Hiärne</i>	142	lacustris 112	<i>Hydrophanus</i>	379
<i>Hiemer</i>	430	limosa <i>ib.</i>	Hydon	95
<i>Hoefler</i>	258	martialis <i>ib.</i>	Hytterites	408
<i>Hoepfner. Praef.</i> 189,		metallica <i>ib.</i>	<i>Hytterolithus</i>	408
215, 229, 234·237,		muratica 113		
243,				

- Facquin* (a) 368
Jalpis 61, 66, 126, 185-187, 189
aegyptia 185
durissima 236
fasciata 186
martialis 330
opaca 187
porcellanea 186
pura 210
rubra 187
rudis *ib.*
unicolor 186, 189
variegata 186, 187, 210
vulgaris 186, 187
Jasponyx 243
Ichthyolithus 62, 385, 389-391
marmoris 389
niger *ib.*
pallidus *ib.*
schiitti *ib.*
Jernsten 293
Ignobilia 36
Ilsemann 253
Imperati 106, 207, 313, 332, 397
Impressa 29
Inaequalia 53
Inclusa 55
Inconspicua 53, 56
Incrustatum 35
Indeterminati 54
Indissolubiles 35
Induranda 57
Induratum 35
Inflamabile 57
Ingematio 313
Inhaerentia 56
Inodora *ib.*
Inolithus 61, 65, 99, 100, 119
I. acerofus 99 345, 350, 368, 373,
filamentofus *ib.* 442, 444.
radians *ib.* *Klein* 394-397, 413
stellaris *ib.* *Knoch* 162-164
Inordinatum 54-56 *Knorr* 391
Inspida 56 *Kolm* 149
Intractabilia 57 *Kragenstein* 124
Intumescencia *ib.* *Kocide* 86
Inversa 55 *brianzoner* 69
Joannes 161 *spanilche* 70
Iris 200 *Kreutzcrifallen* 83
Irregularia 54 *Kreutzstein* 228
Judaicus 397 *Kroesstein* 124
Jussieu 433 *Krüger* 389
Jusli. Praef. 36, 170-172, 175, 181, 204, 211, 257, 335, 337, 353-355
Kacholong 205
Kaempfer 277, 279
Kalkstein 105
Kalm 191
Karsten. Praef. 75, 76, 92, 93, 96, 117, 120, 123, 130, 131, 152, 160, 164, 179, 180, 183, 186, 188, 189, 194-196, 199-201, 207, 209, 215, 225, 231, 232, 234-237, 239, 240, 269, 270, 282, 294, 296, 323, 324, 345, 360, 369, 371, 437, 442
Kellas 450
Khun 248
Killes 150
Kirwan 46-49, 148, 296
Klaproth 127, 158, 164, 167, 173, 188, 213, 285, 292-294, 302, 303, 305, 311, 331,
Laborie 366
Labradorstein 180
Lae lunae 86
Laevia 53
Lamellosa *ib.*
Landchaftsachat 237
Lange 106, 427
Lapeirouse (de) 295
Lapides
insectiferi 17
stanniferi 111
Lapidis bufonitae
varietas 390
Lapilli
del vesuvio 144
Lapis
acerofus 76
aluminaris 269
amygdalinus 238
aquilinus 332
arenarius 248-255
armenus 342
atramentarius 273
bononiensis 80
calcarius 103-105
creutzen,

L. creutzenwaldensis	46	L. scoriacea	154	Lithomarga	68, 135,
diaboli	50	spuria	156		136
electricus	168	vitrea	154	Lithomorphi	32
elementaris	181	weisse gläfige	178	Lithophyllum	438
felinus	109	Lavoisier	68	Lithophyta	17
filtrarius	249	Lazuli	126	Lithotomi	32, 332
fissilis niger	148, 392	Lazurus	61, 65, 126	Lithoxylon	332, 436
hepaticus	125	Lebmann	75, 136, 137,	Lituities	412
hydrophanus	159		142, 209, 294, 315,	Lixiviosa	56
hylicus	408		392.	Lixivium	
illuminabilis	80	Lekteln	124	causticum	58
in canalibus	88	Lemberg (Com. a)	127	fanguinis	ib.
islebianus	389	Lempe	188	Locus	56
judaicus	397, 398,	Lens	54-56	Ludus	115
	427	Lepidolit.	442	Ludwig	113
lazuli	126	Lepidolithus	ib.	Lumachella	244
lazulus	ib.	Lerche	258, 390	Lutum	112
lebetum	70	Leske	92, 93, 96, 117,	Luyd	390, 396
lydius	147		120, 123, 131, 160,	Lydius	61, 66, 189, 190
molaris	254		164, 180, 183, 186,	genuinus	190
mutabilis	159		194-196, 199-201,	siliceus	189
nephriticus	71		207, 209, 215, 225,		
ophthalmius	42		231, 234, 235, 237,		
piceus	159		240, 282, 294, 296,		
ponderosus	239		323, 324, 345, 360-		
portlandicus	250		369, 371, 387, 394-		
praetantissimus			397, 437.		
Jaspis	161	Leucargilla	135	Macigno	230
japonarius	70	Lewis	383	Macra	53
serpentinus	72	Libera	56	Madrepora	40
d. Stephani	207	Liebenroth (a)	159	Madreporites	421
stratarius	106	Liegendes todtes	247	Madreporus	ib.
suillus	108, 109	Lignum	74, 436-438	Magnes	323
thumensis	167	Limus	137	Magnesia	62, 291, 294-
travertina	87	Lillalit	442		298
Lardites	69	Linck	106, 348	aerata	44
Larvata	62, 64, 385-440	Lindacker	392, 441, 443	alba	296
Lafius	132, 228, 230,	Liquabilia	57	compacta	297
	234, 253	Lifter	264, 406	composita	294
Lassone (de)	250	Lithanthrax	281	crystallina	295
Laumont	369	Lithobibulum	438	friabilis	ib.
Lava	61, 66, 153-156	Lithogenesia. Praef.		fuliginosa	296, 297
compacta	153	Lithoglyphi	32	marti et jovi mi-	
porosa	155	Lithologia	3	sta	294
				nigra	297
				nitrata	44
				nivea	296
				ochracea	295
				parum	

- M. parum martialis 296
 pictorum 295
 pura 44
 regulina 295
 rosca 297
 rubra 296
 salita 44
 vitriariorum 296
 vulgaris *ib.*
 Magnesiata 61, 65,
 116-117
 flexuosa 117
 granularis 116
 spatiosa 117
 Magnesium
 ochraceum 296
 salitum 44
 Malachites 344
 Malleus 58
 Maltha 278
 Marcasita 289
 Marcorette 101
 Marcgraf. Praef. 383
 Marga 61, 65, 113-116,
 136, 137
 anonyma 116
 arenacea 114
 argillacea 114, 135
 bituminosa 116
 cretacea 114
 farinacea *ib.*
 fatiscens 115
 friabilis 114
 fullonum *ib.*
 fusoria *ib.*
 in aëre deliques-
 cens *ib.*
 induranda 115
 nilotica 114
 ochracea 139
 porcellana 134
 porosa 115
 rubra 139
 schistosa 115
 M. terrea 113
 viridi fusca 136
 Margaceae 39
 Margarita 17
 Margodes 105
 Marino
 brecciato 244
 canello 107
 cipolino 227
 milchio 107
 pulveroso *ib.*
 scritto *ib.*
 verde di Corsica 236
 Marmor 61, 65, 72,
 103, 108, 359, 441
 acerosum 104
 cellulofum 105
 cipolinum 227
 de monte Sinai 106
 decussatum 104
 Dolomiae 441
 elasticum *ib.*
 exesum 105
 fissile 105, 108
 fixum 119-121
 florentinum 106
 granulare 103, 105
 margodes 105
 metallicum 81, 82
 micans 104
 nigrescens 108
 nobile 106, 108
 Pappenheimense 105
 phosphoricum 441
 pictorium 106
 polituram admit-
 tens 106
 porosum 105
 rude 103
 schistofum 109
 serpentinum 72
 solubile 104, 106, 108
 spongiosum 105
 squamosum *ib.*
 M. stratarium 106
 stramosum 108
 tardum 104
 unicolor 104, 107,
 108
 variegatum 107
 vulgatum 106
 zonatum *ib.*
 Marmoro proferon 72
 Marfigli. (Com. a) 80
 Mascagni 258
 Mayer. Praef. 178,
 392, 441, 443
 Mazéar. Praef. 269
 Maconites 104
 Media 35
 Medulla faxorum 135
 Meerschäum 68
 Melanteria 273
 Meliedites 51
 Mellites 62, 275, 282
 Weneri 282
 Melo montis Car
 mel 207
 Membranacea 54, 56
 Memphites 208
 Menacantes 444
 Mercurialia 19
 Mercurius
 mineralifatus 376-
 378
 378
 nativus 374
 virgineus *ib.*
 Mergellstein 230
 Merges 56
 Mervet 390
 Metalla 62, 64, 291-384
 imperfecta 41
 perfecta 37, 40, 41
 Metherie (de la) 79,
 279, 441, 442
 Metrolithus 35
 Meyer. Praef.
 Mica

Mica 66-69, 156-158,	M. potassinum	264	M. marina	260
284, 442	femivolatile	<i>ib.</i>	montana	<i>ib.</i>
compacta 157	fulphureum	265	nuda	<i>ib.</i>
crystallina 158	Mispickel	337	phosphorea 80,	128
drusica <i>ib.</i>	Mity	273	taxi	216
ferri 326	Mochas	208	testatum	92
fissilis 156, 157	Model	262	thermalis	260
flexuosa 157	Modiolus	427	Murkstein	226
hemisphaerica 158	Modus	56	Musehelfand	85
hungarica 157	Molina	350	Museiformia	56
lamellosa 156, 157	Mollia	52	Musculites	398
laminosa 157	Molybdaena 62, 291,		Muta	56
membranacea 156,	309, 310		Mylius 72, 106, 207,	
157	membranacea	310		389
pictoria 284	pura	<i>ib.</i>	Mytilites	409
prismatica 158	vulgaris	309		
squamosa 157	Molybdaenum			
friata 158	tritura atra	296	Nagelfels	245
undulata 157	— caerulefcen-		Nagelfuh	<i>ib.</i>
Micaceae 39	te 284, 310		Naphtha	277
Micantia 53	— rubra	294	albicans	<i>ib.</i>
Millepora 40	Mondstein	181	Natrum 62, 256-258,	
Milleporites 424	Monnet	371	264, 265	
Minera.	Monti	387	acidulare	257
antimonii 300	Moosagat	237	antiquorum	<i>ib.</i>
argenti 357, 358	Morell	181	critatum	82
arfenici 334, 336-338	Morion	203	embryonatum	123
cobalti 314-317	Moroctus	69	flexile	<i>ib.</i>
cupri 340, 344, 347	Morton	390	lapidosum 94, 95,	
ferri 100, 188, 320-	Morveau (de)	117	122, 123	
322, 325, 329, 330,	Mumia	279	lenticulare	97
334.	mineralis	<i>ib.</i>	marmoris	258
martis 100	nativa	<i>ib.</i>	murorum	257
plumbi 364, 366-368	vegetabilis	142	nativum 257, 264	
stanni 312, 313	Muria 62, 260-262		nudum 257, 264, 265	
wismuthi 354, 355	ammoniac	262	pyriticolum	122
zinci 304-307	aquatica	260	spatosum	82
Minerae 25	febrifuga	261	tetradecaëdram	92
Mineralogia. Praef.	fontana	260	thermarum	264
Minervini 202	fossilis	260, 261	urinofum	97
Mirabile 62, 256, 264,	impura	261	volatile	258
265	lacultris	260	Nautilites	411
genuinum 264	lapidola 92, 127, 128		Nauwerk	263

Nephrites	71	O bsidianus	154	Oolithus	103, 104
Nephriticus	<i>ib.</i>	Oceanus	13	Opaca	53
Neritites	419	Occhio di pavone	107	Opalus	61, 66, 159- 161, 181
Neutra	48	Ochra	330	cereus	160
Niccolum	62, 291, 352, 353	aeris	344	hydrophanus	159
metallicum	352	argenti	300	ligneus	160
ochraceum	<i>ib.</i>	cobalti	314, 315	nobilis	161
sulphuratum	353	cupri	342, 344, 352	Nonnii	<i>ib.</i>
Nierenstein	71	cyprii	340	piceus	159
Nigrica	150	ferri	139, 329, 330	vilior	160
Nihil fossile	118	flava	329	vulgaris	161
Nitor	53	magnesiae	295	Ophites	228, 239
Nitrum	62, 200, 201, 209, 256, 262, 263, 268.	niccoli	352	Orchiti	101
basaltinum	123	nickeli	<i>ib.</i>	Ornitholithus	62, 385, 388
calcarium	260	nigra	113	essium	388
cubicum	263	plumbi	364	plumarum	<i>ib.</i>
flammans	<i>ib.</i>	ponderosa	342	rostri	<i>ib.</i>
humosum	<i>ib.</i>	rubra	139	Orthoceratites	412
inane	202	sibii	300	Oltocolla	87
lapidosum	172, 200, 201	veneris	342	Osteolithus	387
muriaticum	209	viridis	344	Ostracites	404
nativum	262, 263	wismuthi	315, 355		
quadrangulare	263	zinci	304	P aederota	161
quartzosum	172	Oculi cancerorum	17	Pagurus	
semivolatile	263	Oculus cati	181	lapideus	391
spatosum	94, 95, 97	mundi	159	<i>Pallas. Praef.</i>	
suillum	109	Odor	56	Palombino antico	107
terra mineralifa- tum	263	<i>Olearius</i>	390, 394	Parasitica	56
truncatum	93	Oleum		Patellaria	419
Nobilia	36	montanum	277, 278	Pechblende	293
<i>Nose</i>	105, 178, 180, 230, 234, 245	montis zibini	278	Pechstein	159
Notae	51-58	Olivaeformis	55	Pectinata	55
Novacula	147	Olivin.	178	Pectinites	403
Numus brattenbur- genfis	406	Olivinus	61, 66, 178	Pedionites	181
		fibrosus	178	<i>Peiresc.</i>	248
		spatosus	<i>ib.</i>	Pelluciditas	53
		vitreus	<i>ib.</i>	Penna pavonis	410
		Wernerii	<i>ib.</i>	Perforata	54
		Ollaris	70, 72	Peridotolithus	409
		Oniscus			
		petrificatus	392		
		Onyx	208		

Petra-		Pierre d'Egypte	186	P. crystallinum	372
lucida	80	de la lune	181	crystallicis hexae-	
Mosis	214	de Mocca	208	dris	368
Petracorius	298	Pietra d'Egitto	186, 232	duplex	370
Petrae. Praef.		elastica	108	facie terrea	366, 368
Petrificata	386-440	frutitiosa	246	ferriferum	373
Petrificatum	392	nephritica	232	flavum	368
alterum pisifor-		tatchina	228	fuliginosum	369
me	392	Pinguia	53	hercynicum	373
cervi	387	Pini	129, 180, 181, 441	hexaedrum	367
hominis	386	Pinnites	410	hyalinum	<i>ib.</i>
ignotum	392	Piperites	104	jaspidium	369
insecti coleoptra-		Pisa		lapideum	368
ti	<i>ib.</i>	carolina	103	micaceum	365
radicis	87, 435	Pisces		mineralitatum	367,
valvulum echini		petrificati	389	368, 371-374	
referens	392	Piscis		nativum	364
Petroleum	278	in lapide	389	nitri spatiosi	368
induratum	279	Pisolithus	61, 65, 103,	nudum	364
tenax	278		104	ochraceum	<i>ib.</i>
Petrofiliex	61, 66, 184,	carolinus	103	rubrum	367
	185	Pix		sabaudicum	374
crystallinus	185	montana	279-281	spati cubici	366
diaphanus	184	Plana	53	spatiolum	366-368
jaspidius	185	Plastica	52	stibiolum	373
opacus	184	Platina	62, 291, 383	terrestre	366, 368
semipellucidus	<i>ib.</i>	del pinto	383	terreum	364, 365
Phacites	104	Plinius	161, 181, 215	virens	368
Phaloides	101	Plumbago	284, 371	vitreum	366
Phengites	107	Plumbi		vitriolatum	370
Phlogista	62, 64, 275-	minera	366	Plumosa	53
	290	ochra	364	Pomum	
Phlogiston		Plumbum	62, 291,	crystallinum	91
argillae mistum	281		364-374	Ponderosae	61, 63, 65,
Phosphorescentia	57	alvernium	369	79-84	
Phosphorus	88	arsenicale	366	Pondus	54
Phytolithus	62, 385,	arsenicatum	370	Porcellana	134
	431-440	basalticum	373	Porcellanjaspis	186
filicis	433	caeruleum	371	Porcellanites	414
totalis	431	caesio-griseum	372	Porfido	
Phytotopolithus	39	compactum	<i>ib.</i>	rosso	235
Picrospatum	441	corneum	370	verde	231
		cornubicum	373	Porj	32

Porphyry	230	P. nitens	236	Priapolithus	101
hornartiger	234	nitidulus	233	Prisma	55
Porphyrites	236	nothus	234	Proust	130, 261, 264, 267, 333, 370
Porphyrius	62, 67, 227-238	ocellatus	233	Pseudoachates	184
acerofus	231	olivinus	<i>ib.</i>	Pseudoadamas	200
acicularis	228	pedicularis	232	Pseudoamethystus	129
aegyptiacus	232	piceus	234	Pseudoberyllus	204
alpinus	229	ponderosus	227	Pseudochrysolithus	204
amiantinus	236	radians	235	Pseudocrytallus	205
Angliae	231	rhaeticus	227	Pseudogalena	77, 306, 307, 381
antiquus	<i>ib.</i>	rochlizenfis	235	Pseudogemma	203
arenarius	227	schiltosus	234	Pseudohyacinthus	<i>ib.</i>
asbestinus	229	scorlaceus	<i>ib.</i>	Pseudopalus	181
austriacus	230	scorlinus	237	Pseudopalus	181
bacillaris	233	spadiceus	231	Pseudombinus	203
baryticus	235	spataceus	235	Pseudopaphirus	204
basalticus	232	spatosus	232	Pseudosmaragdus	129, 204
bicolor	229	spiculatus	229	Pseudotopazius	204
calcareus	<i>ib.</i>	spurius	228	Pfander	277
chlorogranaticus	231	squamosus	232	Pulverulenta	53
corneus	235	talcosus	227	Pumex	155
corficanus	236	tinnitans	231	cinerarius	144
cotiaris	230	transilvanicus	<i>ib.</i>	solidus	154
crystallinus	237	tricolor	235	vitreus	<i>ib.</i>
decipiens	233	vulcanius	233	vulcanius	155
Delphinatus	231	Porphyrschiefer	235	Punctagat	207
durissimus	235	Porta santa	107	Puteolana	61, 66, 143, 144
effervesceus	237	Porus		arenacea	144
ferrifer	229	aqueus	88, 100, 115	assimilis	143
fuldenfis	233	granaticus	97	genuina	<i>ib.</i>
genuinus	235	igneus	144, 155	Pyramis	54-56
granaticus	230	arenarius	144	Pyrites	286, 288
granatinus	228	lapidens	154	aquosus	333
granatifer	237	prismaticus	145	colore rubescen-	
granitoides	230	pulverulentus	89	te	333
helveticus	229	Pott	108, 307	crystallinus	289
inaequalis	235	Poudingstone	245	cupri	347, 349
lamellosus	232	Poun	259	embryo	124
metallifer	230	Pouzzolana	143	ferreo-cupreus	349
micaceus	228	Praser	197	ferri	288
micans	229	crystallifer	164		
nigerrimus	232	Prasus	197		
		Prehnites	164		

P. mineralifatus	288,	Q. lamellofum	195	RetraCTORIA	57
nudus	286, 336	mobile	196	Reufs (Chrn. Fr.)	172,
Pyromachus	61, 66,	octaëdricum	199		186, 324
	182, 183	opacum	197	Rhizolithus	435
cinereus	182	pingue	198	Rhomboidalia	54
cretaceus	<i>ib.</i>	purum	195, 197, 198	Rhombus	55
crystallinus	183	pyramidale	199	Richter	268
femipellucidus	<i>ib.</i>	radiatum	196	Rigida	52
fstriatus	182	rude	205	Rindenstein	88
		rupestre	197	Ringaget	237
		selectum	195	Rinman	128, 163
		solidum	198	Risigallum	336
Quadrum	251	spongiosum	195	Ritter	427, 430
albescens	<i>ib.</i>	stillatitium	197	Roefchgewächs	361
Quarzkristalle	132	tabulare	199	Roefler	303
Quartzum	61, 66, 194-	tinctum	198	Rogenstein	104
	205	triëdrum	199	Romé de l'Isle	98
album	198	vagum	196	Rotacea	56
aqueum	<i>ib.</i>			Rofinus	427
calce ferri miftum	330	Radiata	53	Rothgülden	362
cellulosum	195	Radius articulatus	412	Rottenstone	146
clavatum	202	Raepke	70	Rotundata	54
coloratum	198	Ragstone	48	Rovato	259
cotaceum	196	Rakjord	112	Rowley. rag.	231
criftatum	195	Ramofa	54-56	Rubicator	187
criftallifatum	202,	Rafpe	350	Rubicellus	173
	203	Rauchtopas	203	Rubinus	170, 173
cubicum	199	Raufchgelb	336	Rubrica	139
cylindricum	196	Raufchgelbkies	337	Rumpf	122, 201, 237,
diaphanum	198	Razamowsky (Com.			282, 389, 391, 394,
erofum	194	a)	303, 374		406, 413.
fibrofum	<i>ib.</i>	Reaumur	386	Rupettria	56
fiffile	195	Redintegrata	29	Ruprecht (a)	298, 383
foraminulentum	194	Regulus		Rus	285
foveolatum	<i>ib.</i>	antimonii	299		
fragile	197	Reiske	390	Sabulum	191
globulosum	195	Kene		Sage	79, 164, 165, 248,
granaticum	176	del Vefuvio	144		266, 299, 369, 370
granulatum	196	Reniformia	54, 56	Sal	256-274
hyalinum	198	Renovanz	343, 348,	alkali	257
informe	<i>ib.</i>		362	alpinum	265
lacteum	197	Reticulata	54, 56	amarum	264

- S. ammoniacum* 262
caeduum 260
calcarium 258
commune 260, 262
cretae 267
culinare 260
digestivum Sylvii 261
fontanum 260
gemmae *ib.*
Glauberi 264
marinum 260
neutrum 264-266
perficum 257
petrefactum 122
purgans 264
secretum Glauberi 264
sedativum 258
Sale di creta 267
sedativo 258
Salia. Praef. 62, 64
Salmiak 262
Sassa 56
Salzstein 260
Sammerde 68
Sandalolithus 409
Sandaracha 336
Sapida 56
Sapo 137
Saponarius 47
Sapparre 165
Sapphirus 171
Sardonix 208
Sardus 207
Saturnites 371
Saunders 259
Saussure (de) Praef.
 216, 228, 229, 242
de fils 165, 441
Saxum 214-219, 222-
 225, 230, 231, 236,
 239, 242, 243, 245-
 247, 253.
- S. aethereum* 246
alpinum 223
amnigenium 253
angermannicum 215
arenarium 249, 254
arenoso - mica-
 ceum 222
calcareum 104
clangosum 223
compositum 153,
 216, 218, 222-225,
 236, 239.
conglutinatum 246
conatum 239, 245
colaceo - talcofum
 255
cotaceum 214, 218,
 252, 254, 255
cotiarium 228
decussatum 222
fahlunense 252
fatiscens 216
fissile 222, 224
fornacum 222
frumentale 255
fularium 214
glandulosum 240,
 242
granosum 223
impalpabile 153, 223
 236, 243
in aëre deliques-
 cens 216
marstrandense 222
metalliferum 219,
 230
micaceum 216, 223
molinum 254
montanum 215
moreuse 214
novaculare 224
petrosum 244-247
primigenium 239
punctatum 223, 255
radians 255
roerosiense 222
rubrum &c. 106
schistofum 153, 325
scorlinum 223
serpentinum 227
spatosum 214
Stenonis 254
talcofum 222
undulatum 254
viridi - caerulef-
 cens 216
Scabra 53
Seeletonalces 387
Sceliti 102
Scepterkristall 203
Scheele. Praef. 284,
 293, 310
Scheelium 294
 ochraceum 294
Scheffer 383
Scherbencobolt 335
Scheuchzer (J.) 106,
 148, 201, 389, 391,
 406, 412, 427, 430
Scheuchzer (J. J.) 388,
 389, 391, 431
Schistolithus 61
Schistolpatum 65, 98
 fissile 98
Schistosa 53
Schistus 105
 aluminaris 269
 bituminosus 149
 caeruleus 148
 calcarius 105, 108
 carbonarius 149
 cinereus 153
 communis 149
 compactissimus *ib.*
 diverso colore *ib.*
 durus 148
 efferves.

<i>S. effervesceus</i>	108	180, 236, 260, 315,	<i>S. genuinus</i>	71	
<i>florentius</i>	107	332, 389, 390, 392,	<i>nephriticus</i>	<i>ib.</i>	
<i>fusco-cinereus</i>	109	394, 412, 413, 435	<i>Serviere</i> (de la)	116	
<i>fuscus</i>	<i>ib.</i>	<i>Schreiber</i>	303, 316	<i>Sevum</i>	281
<i>margaceus</i>	115	<i>Schriftstein</i>	124	<i>minerale</i>	282
<i>mollis friabilis</i>	150	<i>Schroeter</i>	228	<i>Silex</i>	159, 181-187
— <i>niger</i>	<i>ib.</i>	<i>Schütz</i>	135	<i>cinereus</i>	182
<i>niger</i>	147, 149	<i>Schulze</i>	230, 431	<i>communis</i>	<i>ib.</i>
— <i>durus</i>	147	<i>Schwefelstein</i>	251	<i>concretus</i>	245
— — <i>rudis</i>	148	<i>Scilla</i>	396	<i>corneus</i>	182
— <i>friabilis</i>	150	<i>Scintillantia</i>	57	<i>cretaceus</i>	<i>ib.</i>
— <i>piaguis</i>	149	<i>Scopoli</i>	94, 99, 181,	<i>igariarius</i>	183
— <i>polituram</i>			268, 307, 383	<i>margaceus</i>	186
<i>quodam-</i>		<i>Scoriae</i>		<i>marmoreus</i>	182, 184
<i>modo ad-</i>		<i>pulverulentae</i>	144	<i>opacus</i>	182
<i>mittens</i>	147	<i>Scoria</i>		<i>polyzonias</i>	184
<i>purpurascens</i>	148	<i>leggiere</i>	155	<i>pyromachus</i>	183
<i>rhombus</i>	159	<i>Scorlites</i>	173	<i>rupeltris</i>	187, 189,
<i>scriptura atra</i>	150	<i>Scorlus</i>	61, 66, 167-		237
— <i>cinerea</i>	148		169	<i>schistofus</i>	189
<i>solidus crassus</i>	149	<i>electricus</i>	168	<i>fempellucidus</i>	183
— <i>durus</i>	148	<i>genuinus</i>	<i>ib.</i>	<i>vagus</i>	182, 186, 206-
<i>subtilior niger</i>	<i>ib.</i>	<i>granatinus</i>	167		208
<i>tabularis</i>	147	<i>tabularis</i>	<i>ib.</i>	<i>virescens</i>	184
<i>terretris</i>	149	<i>veluvianus</i>	442	<i>Siliceae</i>	61, 63, 66,
<i>viridis</i>	115	<i>vitreus</i>	167		170-212
<i>Schneidestein</i>	225	<i>Scriptura</i>	56	<i>Sintea</i>	88
<i>Schnecker</i>	130	<i>Sedativspat.</i>	132	<i>Smaragd-mutter</i>	197
<i>Schoerl</i>		<i>Segregata</i>	53	<i>Smaragdus</i>	175
<i>aquamarinfaerbi-</i>		<i>Seifenstein</i>	70	<i>caeruleo-viridif-</i>	
<i>ger</i>	165	<i>Selb</i>	359	<i>cens</i>	173
<i>blauer</i>	<i>ib.</i>	<i>Selenites</i>	122, 123	<i>gemma</i>	175
<i>gelblichter hya-</i>		<i>Seleniticae</i>	39	<i>Smeſis</i>	69-72, 136
<i>cinthfaerbiger</i>	442	<i>Selliformia</i>	56	<i>crystallifatus</i>	151
<i>grüner</i>	178	<i>Semimetalla</i>	25, 32, 33,	<i>subtilis</i>	114, 136
<i>rother</i>	443		35-37, 40, 49	<i>Smiris</i>	61, 66, 187
<i>topasfaerbiger</i>		<i>Semivolatilia</i>	57	<i>Solenites</i>	399
<i>sechsteitiger</i>	442	<i>Seriata</i>	54-55	<i>Solidus</i>	56
<i>violettez</i>	167	<i>Serpentinstea</i>	71, 225	<i>Solitaria</i>	55, 56
<i>weißer</i>	173	<i>Serpentinus</i>	61, 65,	<i>Solubilia</i>	57
<i>Schoerlit</i>	<i>ib.</i>		71, 72	<i>Solventia</i>	58
<i>Schreber</i> (a)	87, 92,	<i>crystallinus.</i>	72	<i>Sonora</i>	56
	103, 118, 133, 136,	<i>fililis</i>	<i>ib.</i>	<i>Sonus</i>	<i>ib.</i>

Somnus	175	S. octodecaëdram	95	Squamosa	53
Sory	273	opacum	89	Ställsten	222
Spada	387	orbiculatum	94	Stalactites	65, 87, 88, 99, 103, 124
Sparia	55	pellucidum	90	fungiformis	101
Spatum. 61, 65, 89-98		pentaëdram	96	globulosus	103
adamantinum	213	pentagonum	<i>ib.</i>	gypseus	119, 124
alcalinum	90, 93	plumbiferum	366	quartzosus	197
arenarium	90	ponderosum	80-83	ramulosus	99
bohonienſe	80	prismaticum	93, 94	ſolidus	102
botryoides	91	pyramidale	96	ſpatosus	100
bracteatum	<i>ib.</i>	reniforme	91	ſtillatitius	101
calcareum	89, 92, 96	rhombeum	92, 93	ſtiriacus	99
campeſtre	179	rhomboidale	89, 90	Stalagmites	100, 101
celluloſum	91	ſchiſtaceum	98	Stangenſchoerl	168
chryſolithinum	98	ſcintillans	179, 180, 298	weiſſer	173
columnare	123	ſexangulare	93, 95, 96	Stangenſpat	82
compactum	90	ſiliceum	179	Stanni	
confuſum	<i>ib.</i>	ſolidum	127	minerae	312, 313
condatum	95	ſolubile	89, 90	Stannum	62, 291, 310- 313
crystalliſatum	91-97	ſpeculare	90	amorphum	310, 312
cubicum	92	ſtalacticum	91	aureum	311
dodecaëdricum	94	tetraëdram	93	crystalinum	313
druficum	91	tingtum	90	crystalliſatum	168, 176
durum	179	triëdram	93	granulatum	312
ferriferum	329	trigonum	97	ligneum	311
fixum	178	undatum	98	mineraliſatum	311, 312
frictione focti- dum	109	Specularia	54	nativum	310
fruticuloſum	91	Specularis	121	nudum	<i>ib.</i>
fugax	89	Spektein	70	polyedrum	176
globoſum	91	Spener	388	pyriticofum	311
granaticum	97	Sphaerica	54	ſpati	80, 311
gypſeum	119, 121,	Sphaeroidea	<i>ib.</i>	ſpatofum	294, 311
hyalinum	90	Spica frumenti me- tallarıs	439	Steatites	69-72
inane	91	Spielmann	370	Stein	
informe	90, 98, 121, 179	Spinellus	173	beugſamer	248
lamelloſum	98	Spongioſa	54	thumer	167
lenticulare	97	Spuma		Steinmark	
lucens	128	lupi	294	phosphoreſciren- des	135
magneſiatum	117	maris	68	Stele-	
molle	100	Spumefcentia	57		
objecta duplicans	90				

Stelechites	87	Suber	74	T. cosmeticum	69
Stellaris	61, 65, 110	montanum	<i>ib.</i>	cubicum	321
Transilvaniae	110	Succinum	62, 275, 282, 283	fullonum	68
Stellata	53-56	durius	283	lamellare	158, 225
Stenkol	281	electricum	282	luteum	158
Sterile	306, 307	<i>Suckow</i>	375	medicinale	69
nigrum	306	Suillus	61, 65, 108, 109	membranaceum	225
Sternachat	237	crystallinus	109	molliusculum	69, 157
Stibigo	300	lamellosus	<i>ib.</i>	officinarum	69
Stibii		marmoreus	108	porcellanum	68
ochra	300	schittosus	109	radiatum	69
Stibium	62, 291, 299-303	Sulphur	62, 275, 286-290	rubrum	139
argentiferum	302	ferro mineralisa-		schittosum	71
arsenicale	299	tum	288, 289, 333	squamosum	68
crystallinum	302	ferro mixtum	288, 289	subfissile	139
fibrosum	300, 301	figuratum	288	subfriabile	135
mineralisatum	299-301	hepaticum	287	terreum	86
muriaticum	302	martis saturatum	289	viridens	135
nativum	299	nativum	286, 287	Talkschiefer	71
nudum	<i>ib.</i>	nudum	<i>ib.</i>	Tarras	145
phosphoratum	302	terreum	287	Tartarus	
rubrum	299, 300	thermarum	286	vitriolatus	264
striatum	301	vivum	<i>ib.</i>	Tellinites	399
vulgare	<i>ib.</i>	vulcanium	<i>ib.</i>	Tenacia	52, 53
Stiernlag	76	vulgare	287	Tenuia	53
Stiptica	56	Sulphurea	56	Tepida	<i>ib.</i>
Stiria	100	Superficies	53	Terebratulites	408
Stirium	99, 119	Swab. Praef.	270, 316	Terra	
marmoreum	99	Swedenborg	387	aluminis	133
Stobaeus	406	Syenites	215	australis	63
Storr. Praef.	71, 188, 220, 225, 227, 235, 265.			calcaria	108, 125, 266, 329, 342, 364, 365.
Stoutz	324	Tabulare	54-56	coloniensis	17
Strahlschoerl	76	Taelgten	106	fitularia	135
Striata	53	Talca	50	fullonia	136
Strontianites	64	Talcofae	61, 63, 65, 68-78	fullonum	<i>ib.</i>
Stuckeley	389	Talcum	61-65, 68-71, 74, 76-77, 225	gypsea	344
Stütz	165	brianzonicum	69	lateritia	137
Subdulcia	56			lemnia	136, 137
				lusitanica	odora-
				ta	139
				mira-	

- T. miraculosa* Saxe-
 niae 135
palaeffina 113
plumbea 365
ponderosa 61, 65
 falita 58
porcellana 134, 135,
 139
pouzzolana 143
puteolana *ib.*
filicea 61, 66
tripolitana 140
umbria 142
verde 140
veronenfis *ib.*
 Terrae. Praef. 61, 62,
 65-255
adamantinae 61, 67,
 213
aggregatae 62, 67,
 214-255
argillaceae 61, 66,
 133-169
calcariae 61, 85-132
ponderosae 61, 65,
 79-84
filiceae 61, 66,
 170-212
talcofae 61, 65,
 68-78
 Terrea 53
 Tesslera 55
 Textura 53
Theophrastus 181
 Tigersten 255
Tilly 281
 Tincal 259
 Toadstone 47
 Todtes Liegendes 247
 Topasfels 225
 Topazius 171, 172
 chrysolithus 175
 flave rubens, 172
 Topfstein 70
 Tophus 61, 65, 87-89,
 102, 115, 332
 alter 99
 argillaceus 87, 115
 communis 87
 incrustans 88
 lebetum *ib.*
 margaceus 87
 testaceus 89
 therinalis 88
 Tubalcaini 332
 turbinatus 101
 Tourmalin 168
 Transubstantiata 29
 Trapezium 448
 Trapezoidea 54
 Trapezum 152
 Trapp *ib.*
 hornartiger 234
Trebra (a) Praef. 135,
 228, 253
 Tremolites 61, 65, 110
 Hoepfneri 110
Triewald 281
 Trillingskristall 203
 Trip 168
 Tripela 140
 cariosa 146
 folida 140
Tripolitana *ib.*
 Tritura 56
 Trochilites 416
 Trümmerachat 237
 Truncata 55
 Tuberosa 54
 Tubipora 40
 Tubiporites 421
 Tubiporus *ib.*
 Tubulites 413, 420
 Tubulosa 54
 Tubulus concame-
 ratus 413
T. marinus 413
 Tufa 144
 Tungsten 293
 Turbinites 417
 Turwis 386
 Turcosa *ib.*
 Turfa 62, 275-277
 cespitosa 276
 ericetorum *ib.*
 foliata *ib.*
 maritima *ib.*
 muscosa *ib.*
 palustris *ib.*
 picea 277
 folida *ib.*
 Turmalinus 168
 Typolithus
 vegetabilis 431
Übelacker 88
 Umbra 142
 Uncinulata 53
 Undulata *ib.*
 Uranites
 ochraceus 292
 spatofus *ib.*
 fulphuratus 293
 Uranium 62, 291-293
 ochraceum 292
 fulphuratum *ib.*
 Uterus
 crystallinus 207
 Uvaeformia 55, 56
 Vaga 56
Vandelli 88, 154, 286
 Variabilia 57
 Vegetabile
 lichanthrace im-
 praegnatum 280
 Veltbeini

<i>Veltheim</i> (a) Praef.	V. zinci	271	342, 344, 347, 349,
41 - 43, 145, 359	zinco-ferreum	272	352-358, 360, 362-
Verdello	Vitrum		368, 371-374, 376,
Vermiculites	foffile	154	386, 388, 395, 431,
Vesiculofa	moscoviticum	156	435, 439.
Vestungsachat	rufficum	<i>ib.</i>	Wafferopal
Vetrificazioni 154, 155	vulcanium	154	181
compacte	<i>Vogel.</i> Praef. 39, 40,		Wafferstein
filamentofe	69, 71, 72, 74, 75,		88
porofe	80, 87, 108, 118-		<i>Watfon</i>
<i>Vincent de S. Vil-</i>	121, 129, 134, 137,		383
<i>lars</i>	139-141, 145, 163,		<i>Watt</i>
	170, 182, 186, 204,		79
Violaceus	211, 245-280, 282,		<i>Wedgewood</i>
Viride montanum	294, 300-307, 312,		63, 296
Vismuthum	315, 322, 329, 335,		Weiserz
Vitrefcentia	342, 344, 353, 361,		345
Vitriolum	390, 391, 406, 408,		Weisgülden
270-274	411, 412, 428.		348, 363,
album	<i>Voigt.</i> Praef. 178, 180,		373
atramentarium	190, 223, 224, 230,		Weisgültig Erz
caeruleum	234, 247.		349
cupratum	Volatilia	57	<i>Welfch</i>
cupri	<i>Volkmann</i>	397, 426,	201
cupro zinereum		427, 433	Weltauge
cyprium			159
ferratum			<i>Werner.</i> Praef. 50, 51,
ferri			98, 129, 130, 137,
hermaphroditum			164, 178, 183, 196,
Japidi immiftum			206, 223-225, 232,
magnefii			234, 240, 292, 349,
martis			359
mineralifatum			<i>Weftrumb</i>
mixtum			132, 191,
nativum			255, 444
niccoli			<i>Widenmann.</i> Praef.
rude			232, 285
fchifti			<i>Wiegleb</i>
terreum			68, 187, 190
triplum			Wismuthi
turfæ			ochra
veneris			315
viride			Wismuthum
			62, 291,
			354-356
			calciforme
			355
			commune
			<i>ib.</i>
			iners
			<i>ib.</i>
			martiale
			<i>ib.</i>
			mineralifatum
			355,
			356
			nativum
			354
			nudum
			<i>ib.</i>
			ochraceum
			355
			terreftre
			<i>ib.</i>
			<i>Witbering</i>
			79, 231
			Witherites
			79
			<i>Wolffars</i>

<i>Wolffart</i> 201, 389, 390, 408, 411, 426, 439,	Zeolites 126, 163, 168	fusco inquinans 284
<i>Wolfram</i> 294	Zeolithus 61, 66, 162- 166	lamellis decussa- tis 308
<i>Wolframum</i> 62, 291, 293, 294	argenteus 166	lamelloso-imbri- catum <i>ib.</i>
album 293	bohemicus <i>ib.</i>	micaceum 307
<i>Woltersdorf. Praef.</i>	capillaris 164	mineralisatum 305 307
34, 69-72, 87, 93, 104, 106, 111, 119, 120, 136, 137, 139, 140, 147, 148, 150, 176, 182, 184, 188, 203, 207, 237, 255, 257-264, 267, 271- 273, 277-280, 283, 288, 300, 306, 312, 322-330, 336, 337, 342, 344, 346, 347, 353, 356, 360, 362, 363, 372, 373, 375, 392, 394, 406, 408, 411, 413, 426, 427, 430, 438.	columnaris 165	ochraceum 304
<i>Wood-tin</i> 311	combustus 166	pulverulentum <i>ib.</i>
<i>Wormius</i> 72, 80, 122, 201, 390, 397, 406, 408, 412, 413.	conglomeratus <i>ib.</i>	rapax 307
<i>Woulff</i> 366, 375	cubicus 163	semiteffellatum <i>ib.</i>
<i>Wulffen (a) Praef.</i> 368	farinaceus 162	filiceum 305
<i>Xylostea rostrorum</i>	fibrosus 163	spatiosum <i>ib.</i>
avium 388	lamellosus 162	stibiatum 308
<i>Zanichelli</i> 391	prismaticus 163	subterreum 306
<i>Zechlein</i> 230	quartzosus 166	sulphuratum 307
	radiatus 162	Swabii <i>ib.</i>
	scintillans 164	terrestre 306
	stilitatus 163	vitreum 305
	tabularis <i>ib.</i>	Zingiberites 101
	varius 166	Zinnober 376
	viridis 164	Zinnpat 311
	Zeylanites 442	Zoolithus 62, 385-387
	Zielona 261	bovis 387
	<i>Zimmermann (E. W.)</i> 262	cervi <i>ib.</i>
	Zinci	cornu cervi <i>ib.</i>
	minerae 304-307	dentis 386
	ochra 304	hominis <i>ib.</i>
	Zincum 291, 304-309	rosmari 387
	argillolum 306	simiae <i>ib.</i>
	calciforme 304, 306	sericis <i>ib.</i>
	canum 307	Zwillingskristall 203
	crystallinum 305, 308	Zwitter 312
	crystallisatum 305	

F I N I S.

INSERT FOLDOUT HERE

